

ENGLISH-SANSKRIT.
DICTIONARY.

VOL. I.

PRACTICAL ENGLISH-SANSKRIT
DICTIONARY

BY

ANUNDORAM BOROOAH, B.A. ; B.C.S. ;

OF THE MIDDLE TEMPLE, BARISTER-AT-LAW.

VOL I A TO FALSENESS

CALCUTTA, 1877

Agents WYMAN AND Co , 10, *Hare Street, Calcutta*
KHETROMOHAN MUKHERJEA, 49, *Machhabazar Road,*
Calcutta

TRUBNER & Co ; 57 & 59, *Ludgate Hill, London*

GANTZ BROTHERS, 7 & 8, *Mount Road, Madras.*

THACKER, VINING & Co , *Bombay*

All Rights Reserved

CALCUTTA

PRINTED BY RHETDOMOHAN MUKHERJEE AT THE SARASWATI PRESS

TO
THE REVERED MEMORY
OF
MY DEAREST PARENTS
Durlabheshwari and Gungorani Borooah.

I
RESPECTFULLY DEDICATE
THIS WORK
WITH
ALL THE ADMIRATION OF AN ACQUAINTANCE
ALL THE AFFECTION OF A SON
AND
ALL THE GRATITUDE OF A PUPIL

BURDWAN, }
May 9, 1877 }

A B

PREFACE

The want of a practical English-Sanskrit Dictionary is felt so much at the present time that it calls for no apology for an attempt to remove that want, although it will probably be unanimously admitted that the task is beset with the greatest difficulties. Sanskrit has long ceased to be a living language and its antiquity has been mixed up with all that imagination could inspire and veneration could support. Its grand and varied literature is, to a considerable extent, shut up in distant manuscripts and special works on special subjects have yet received but very scanty attention. A variety of causes has alienated the modern dialects from their mother tongue, making it often unsafe to draw any inferences from their usage *. The Light of the West has not yet even spread over the surface of our society and any deviations from the established opinions will be set down by our veteran Sanskritists as audacious and preposterous. It will be considered foolishness to maintain that our revered grammarian Pāṇini did not exhaust the subject of idioms†,

* It must however be admitted that they are sometimes of very great use in determining the exact sense of words which have not been clearly defined by any Sanskrit lexicographer. Take, for instance the word पिच्छिल. The Bengali word पिक्कल derived from it shows its exact meaning and clears the apparent obscurity of such passages as रषादने श्रीपितृपदविच्छिदे.

† The great commentators of Pāṇini were aware of his omissions although they filled them up in a circuitous way. Take for instance, the use of the plural in the case of proper names in the sense of family or race. This is not to be found in the *Ashtaka* but supplied by the commentators. But there are other idioms which so far as my knowledge extends, are not noticed by any grammarian. Take, for instance the use of the demonstrative pronouns with the personal pronouns. The cause of these omissions is apparent. Our ancestors had all the advantages of a

although my critics will probably agree with me that if father of grammar was ignorant of any other refined language and was not therefore in a position to treat the subject fully. It will be considered arrogance to assert that our popular lexicographer Amara Sinha confounded the language of conversation with "theatrical language," although it may be shown that such language is not confined to the drama, but used alike in prose and poetry in the romances and tales *. It will be considered imprudence to question the correctness of his definitions and lay bare the mistakes in his grouping of synonymous terms, although there may be the strongest grounds and the clearest evidence to the contrary †

2 These are some of the difficulties in the way of this attempt—difficulties which would probably stagger the most accomplished scholar of the day. They are doubly telling on a man of my humble requirements, conscious alike of the poverty of intellectual gifts which are necessary for its execution and of the inability to devote uninterrupted and long-continued attention which is essential for its success. And I can assure my readers that I should have gladly left it to those, who add profound knowledge of Sanskrit to high philological attainments and have successfully used their powers in the highest intellectual achievements. But, unfortunately, Sanskrit researches seem yet to attract but very few scholars, and I know of none who is employing or is about to employ his abilities in the elucidation of this branch of study. It is, therefore, with some reluctance that I am devoting my leisure hours in the compilation of this work, neither intending nor pretending to produce a comprehensive work, but with a view to remove some of the difficulties in the way of this very interesting language and to make it approach the level of the classics of the West. The work is expected to be complete in three volumes of not less than 600 pages each and I now present the first volume with the hope that, in the absence of any other work of the kind, it may be of some use to the students of the most copious, most refined, most philosophical language of the world—students whose number is every day increasing and every day spreading all over the civilized world.

* The size of the work will be much larger than I expected in March 1876. I am sorry I have in consequence to raise the price of the work and to publish it in three instead of two volumes. I also regret the delay in its appearance owing to causes which I need not allude to. But I hope the second volume will be more punctually met by the beginning and the third by the end of the next year.

abnormal and rare in the days of classical Sanskrit and we have a quite different expression for it. Kalluka, for instance, uses अन्वितृजः i. e., "born of a different father" to indicate this relation and I have little doubt that my readers will agree with me in thinking that it is in complete accordance with the ideas of our ancestors.

6 Then there are what I may term accidental equivalents, that is, words which do not represent the real sense of the English words, but are practically used for them in a limited sense or for a limited class of ideas. Take, for instance, the word विज्ञप्त. This word literally means ending in विज्ञप्. According to the quibbles of Pammi, Sanskrit causal verbs are विज्ञप्त and are therefore called विज्ञप्त. But the word will never be applied to causal verbs of other languages, and I consider it wrong to apply the term as = *causal*. In such cases, I have taken the greatest care to find out and give the real equivalents and to explain the meaning and usage of the accidental equivalents.

7 It must also be remembered that distinctions observed in Sanskrit are not always observed in English and *vice versa*. Words, which are only allied to each other in one language, are sometimes represented by one and the same word in another language, the shades of difference being subordinated to the prominent idea conveyed by them all. In such cases, I have always tried to explain the broad distinctions observed in Sanskrit. I have also tried to note the distinctions observed in English, when such distinctions are not hostile to the spirit of the former language. The object of this work is to explain the niceties of Sanskrit and not of English and I have thought it improper to enter into a field which would involve the invention of unnecessary words or modes of expression.

8 In the case of the second class of words, I have not coined words to murder the idiom of the language, but have

illustrated them u c l y citations from classical writers Take, for instance, the word *secies*. There is no equivalent in Sanskrit for this word, but the idea was known to our ancestors and there are numerous instances of its use I have given some examples and I hope my readers will find no difficulty in understanding how the idea is expressed in Sanskrit and how to handle the mode of expression in other combinations

9 With reference to the third class of words, my views almost coincide with those expressed not long ago by our distinguished countryman Dr. Rajendra Lal Mitra To coin new equivalents, expressive of the prominent idea conveyed by new scientific and philosophical terms, is not only in harmony with the genius of the Sanskrit language whose pliancy and malleability are unsurpassed, but is likely to facilitate the study of science and philosophy among our countrymen, who are not acquainted with foreign tongues It not only eliminates the repulsive character of hard uncouth foreign terms but at the same time impresses the memory with certain ideas or attributes which must necessarily be associated with those terms When this object cannot be attained, it is better to retain them in Sanskrit garb and in such cases, I have either done this or explained the sense in Sanskrit In the case of some new words, I am indebted to the labours of my predecessors, but in many cases, I have taken on myself the responsibility of their introduction when I have found that the force of the English words are not well expressed by their words But I have marked all new words with asterisks to shew my readers that they are not sanctioned by classical usage and to enable them to use other words should these inventions be found fault with

giva idiomatic, but not necessarily, literal equivalents. For instance, I have दिनमणि as the equivalent of "day star" not because मणि corresponds with star, but because the compound fully expresses the idea of the English expression and has been used in the same sense by Sanskrit writers.

11 With these preliminary remarks, I may say that I have prominently marked the different senses of English words, specially when they are represented by different Sanskrit equivalents. I have used much care to find out the nearest and most common equivalents in each sense and taken great pains to arrange them according to their usefulness and frequency. I have attempted to note their construction briefly, when peculiar or different from the construction of the corresponding English words. I have tried to illustrate their use by citations from classical writers, specially when my readers are apt to misunderstand their use in combination with other words. The laws of growth, development and ramifications of words are probably the same all over the world and I have strived to exemplify this not only by showing that the same words with the same original senses are used in both the languages in many same secondary senses, but also by noticing some of the most remarkable coincidences in what may appear at first sight, their most peculiar idioms. I have kept in view the great difficulty of the particles of the English language and tried to go thoroughly into them by sufficiently illustrating the different shades of meaning as differently expressed in Sanskrit. Verbs followed by particles are often used in English in quite different senses from the original verbs and many English phrases, such as *arising from*, *be awake*, *belonging to*, *feel ashamed*, *of age* are generally peculiarly expressed in Sanskrit. I have put both such compound verbs and phrases before the prominent notice of my readers by inserting them among the words themselves.

12 Obsolete and technical words of rare occurrence have

no place in my dictionary. I have also for the most part omitted to record *nominal* compounds and *participles*. For the former, my readers must look to the *single words* which form the compounds and for the latter ample information will be found in the published Sanskrit grammars. To include them will be to increase the size of the book without in the least enhancing its utility. With the same object, I have made as few repetitions as possible. If the student does not find sufficient information under any word, he is requested to look to the references made. If the student does not find a phrase under any of its components, he must not give up that it does not occur at all in my work before the other components are looked into. For instance, the phrase *tooth and nail* is given under *nail* and he must not despair if he does not find it under *tooth*. This absence of repetition is of some inconvenience to the student but it will be more than compensated by the consequent reduction of the bulk of my work and comparative cheapness of its price.

13 As to the mechanical part of my work, I must first draw the attention of my readers to the abbreviations explained on pages xv to xx. I should also add that every English word has been mostly expressed by its first letter followed by a dot, when any example is cited under it. For instance, under ADMIRE, "*ad* used by the assembled gods" is printed "*ad* / the assembled gods". The same letter *a* means *act* under ACT, *allow* under ALLOW, and so on.

14 As regards the Sanskrit part of my work, I have, in the case of substantives, either given the singular number of the nominative case or when the base cannot be easily inferred from it, the base with its gender or genders in brackets. In the case of adjectives, when the base is the same for all the three genders as *शुद्ध* I have given the base and marked (nfn) within brackets. When the base is the same for two

genders, I have either given this base and the other base with gender within brackets, or given the nominative singular in the masculine gender, and indicated the nominative singular in the other two genders within brackets. In the case of verbs, I have given the third person singular present tense and exhibited the root in brackets—the root such as would be under a rational classification and not necessarily what is given in Sanskrit works on roots. Adverbs are generally expressed by certain cases of the corresponding substantives and adjectives. But they are practically indeclinable and require no explanation. The prepositions are mostly put *after* the words they govern.

15. In this place, I may also remark that the formation of Sanskrit compounds is in many cases almost unlimited. In such cases, I have satisfied myself by giving some typical examples and leaving the student to form other compounds on the same plan.

16. I am indebted to Dr. Smith's English-Latin Dictionary for the plan of my work. I have also received much assistance from Wilson's Sanskrit-English Dictionary, Monier Williams' English-Sanskrit Dictionary, Webster's English Dictionary, Subhā Kalpa Drumā, and a few other works.

17. In conclusion, I must express my thanks to the Governments of the Panjab and N. W. Provinces for subscribing to my work and to Lord Northbrook for being the first and foremost to encourage its publication.* I should also thank my other subscribers for their encouragements and to the Indian Press generally for taking a kind notice of it. Nor must I omit to thank professor Max Muller, the most renowned, if not the most accomplished scholar of the day, for his very favor-

* As regards the Governments of India and Bengal, I may say that His Honor the Lieutenant Governor of Bengal has been pleased to express that he will pass orders about it on the appearance of my work.

able opinion on the first 64 pages of this work, which has not a little encouraged me to persevere in these very difficult, however interesting, researches. Irrespective of the disadvantages under which I lie, a first attempt of this nature must necessarily contain many mistakes and omissions and I shall be under great obligations to my readers and reviewers if they would favour me with their remarks and general suggestions, as it would be not only assisting the cause of Sanskrit but possibly also of its modern descendants.

BUNDWAN,
May 9th, 1877 }

A. B.

ABBREVIATIONS

OF THE

NAMES OF WORKS.

A.	Amara Kosha.	Bh. p.	Bhavisya Purana.
A. b.	Arya Bhatta.	Br.	Brahma Purana.
*An.	} Anargha Raghava Nataka.	*B. r.	Bala Ramayana.
Ana.		B. v.	Brahma Vaivarta Purana.
Ap.	Apastamba Sanhita.	C.	Banabhatta's Sriharsha. Charita.
A. p.	Agni Purana.	Ch.	Ramanatha's Chandra Shekhara Champu.
A. r.	Adhyatma Ramayana.	*Cha.	Chanda Kaushika Natika.
A. s.	Angiras Sanhita.	C. r.	Champu Ramayana.
At.	Atri Sanhita.	C. s.	Charaka Sanhita.
Au.	Aushanasa Sanhita.	D.	Dasakumara Charita.
†B.	Bhatti Kavya.	Da.	Dayabhaga.
B. a.	Brahmanda Purana.	Dak.	Daksh Sanhita.
B. c.	Bharata Champu.	D. b.	Devi Bhagavata.
Bh.	Bhoja Prabandha.	D. c.	Dattaka Chandrika.
Bha.	Bhava Prakasha.	Dc.	Devala Sanhita.
Bham.	Bhamini Vilasa.		
†B. p.	Bhagarata Purana.		

* The Roman numerals after this abbreviation refer to the number of acts, and the Arabic numerals (if any) refer to the number of the verse.

† The Roman numerals refer to the number of cantos, parts, &c., and the Arabic numerals refer to the number of verse.

§ The Roman numerals refer to the number of the parts, and the Arabic (if given) refer to the number of the verse.

‡ The Roman numerals refer to the number of the story.

Di	Dhananjaya Vijaya	K 1	Kallakā Blatta's Com
D m	Dattaka Mimansa		mentary on Manu
D s	Sarva Darshana	San	Jogadhyana
	graha	K d	Misra's
G	Bhagavat Gita	† Ki	Kelātratatva Dipika
Ga	Gautama Samhita	K p	Kiratarjuna
Gau	Gatadhya and its	K s	Kurma Purana
	Mitakhara	† Ku	Katha Sarit Sagara
† Gi	Gita Govinda	Kar	Kumar Sambhava
Go	Goladhya and its	L	Kuvalayananda
	Mitakhara	~ L	Lalita Vistara
C p	Garuda Purana	L j	Lilavat
§ H	Htopadesa	L p	Laṅkā Jataka
H a	Harivansha	L s	Linga Purana
H r	Hayana Ratna	† M	Likṣita Samhita
H s	Harita Samhita	* Ma	Manu Samhita
J	Jvananda Vidyasagars	Mal	Malati Madhava
	Kavya Sangraha	* Mal	Mahabharata
Ja	Brihat Jataka	* Ma n	Malavikagnimitra
K	Kadambar	Mat	Mala Nataka
† Ka	Kamandaki	M b	Matsya Purana
Kal	Kalki Purana	M c	Maha Bhasya
Kar	Karanda Vyasa	M d	Madhava Champu
Kat	Katyayana Samhita		Mimamsa Darsana and
† Kav	Kavya Prakasa		Savara Svamis Commen
			tary

* The Roman numerals after the abbreviations refer to the number of acts, and the Arabic numerals (if any) refer to the number of the verse

† The Roman numerals refer to the number of cantos, parts, &c. and the Arabic numerals to the number of the verse

§ The Roman numerals refer to the number of the parts, and the Arabic (if given) refer to the number of the verse.

†Me.	M'ghaṭāṭa.	P. p.	Padma Parana.
Mi.	Mitākshara.	*Ps.	Prasanna Raghava Na- taka.
Mis.	Vachaspati Misra		
Mit.	Vira Mitroḥya.	*Pri.	Priyadarsaka Natika.
M. m.	Mantra Mahodāḥi.	†R.	Raghu Vansa.
M n.	Māli Nath's Commen- taries.	*Ra.	Ratnavali.
		Raj.	Rajatarangini.
M. p.	Markandeya Parana.	Ram.	Ramayana.
*Mr.	Mrichchhikati.	†Ri.	Ritu Samhara.
*Mu.	Mudra Rakhasa.	R. t.	Raghunāṇḍana's Tatvas.
†N.	Naranda Charita.	†S.	Sankaracharya's Commen- tary on Vedanta Su- tras.
*Na.	Nagananda.		
N. d.	Nyaya Darsana and Vat- syayana's Commentary.	*Sa.	Sakuntala.
Ni.	Nidhivaktra's Nidana.	†Sah.	Sahitya Darpana
Nil.	Nilakantha's Commen- tary on the Mahabha- rata.	Sam.	Samvarta Samhita.
		San.	Sankara Vyaya.
		S. b.	Sankara on Brihadara- nyka Upanishada.
N. p.	Naradiya Purana.	S. c.	Sankara on the Chhan- dogya.
N. s.	Naradiya Samhita		
‡P.	Panchatantra.	Sea.	Seanda Parana.
Pa.	Parasara Samhita.	S. d.	Sankhya Darsana.
Par.	Bhasha Parichchheda.	S. g.	Sankara on Bhagavat Gita.
P. d.	Patanjala Darsana and Vyasa's Commentary.		

*The Roman numerals after this abbreviation refer to the number of acts, and the Arabic numerals (if any) refer to the number of the verse.

†The Roman numerals refer to the number of cantos, parts, &c., and the Arabic numerals to the number of the verse.

‡The Roman numerals refer to the number the parts, and the Arabic to the number of the story.

§The Roman numerals refer to the chapters in the first part, and the Arabic to the number of the aphorism.

Sha.	Shankha Sanhita.	Va. p.	Vayu Parana;
Shat.	Shatatapa Sanhita.	Vas.	Vasistha Sanhita.
†Si.	Siempalabhalha.	V. c.	Sanakaracharya's Viveka Chintamani.
S. k.	Shikhaṇṭa Kaṇṭha li.	V. d.	Vaiśeṣik Darsana and Sankara Misra's Com- mentary on it.
S. p.	Siva Parana;	•VI.	Vira Charita.
S. p. b.	Sankhya Pravachana Bhaṭṭya.	•VII.	Vidha Salabhanjika.
Sr.	Saṁruta.	Vij.	Vijaganita.
Sra.	Rudradhara's Śraddha- viveka.	•Xiv.	Vivada Chintamani.
S. s.	Śikhaṇṭa Śiromani.	†V. m.	Vaṭahamīlā's Brihat Sanhita.
Su.	Surya Śikhaṇṭa.	Vri.	Vrihaspati Sanhita.
Say.	Sayana.	V. p.	Vishnu Parana.
T.	Vachaspati Misra's San- khya Tatva kaṇṭha li.	V. s.	Vishnu Smṛiti.
Ta.	Chandrasekhara's Tatvavali.	V. t.	Vasanta Tilaka Bhana.
Tar.	Vidraṇṭha Tarangini.	Vy.	Vyasa Sanhita.
•U.	Uttara Ramacharita.	Y.	Yajñavalkya Sanhita.
Up.	Upaniṣad.	Ya.	Yama Sanhita.
•V.	Vikramorvasi.	Com.	Commentary.
Va.	Vasavāṭṭa.		
Vam.	Vamana Parana.		

*The Roman numerals after this abbreviation refer to the number of acts, and the Arabic numerals (if any) refer to the number of the verse.

†The Roman numerals refer to the number of cantos, parts, &c., and the Arabic numerals refer to the number of the verse.

AN ENGLISH SANSKRIT DICTIONARY.

A.

A, or (before vowels) **AN** I This article has no eqyuy in Sanskrit and is expressed by the singular number alone *there is a large silk cotton tree on the banks of the Godavari* अस्ति गोदावरीतीरे विशाल शाल्मलीवृक्षः, H I, *there was a ling named Chintamani* अभूद्राजा चिन्तामणिर्नाम Va II But कश्चित् (काचित् कश्चित्) should be added when special attention is directed to the object *a (certain) yaks* कश्चित् यक्षः, Me I I *a (certain) saint named Manick* कश्चिन्मरीचिनाम मन्मथिर्, D III III When it means a species of विशेष, भेद, etc should be added *Asoka is a tree* अमोको वृक्षविशेषः —IV When used distributively, (a) expr by any comp with प्रति or, by the repetition of the word in proper agreement with the verb *give (me) 100 sovereigns a day* प्रत्यहं सुवर्णपञ्चशतानि देहि H III, (b) the simple gen may be used in connection with पुनः पुनः *dinner twice a day* द्विरप्री भोजनम् —V In O E sometimes=on, in, for q v *the world runs a wheels* * चलैर्जगद्भवति

in let	indicative	pa p	passive let
indic	indicative	perf	perfect
inf	infinitive	pl	plural
ins	instrumentum	poet	poetical
inter	interrogative	precel	precelling
interro	interrogative	pref	prefix el
kar	karmalharava	pro	pronoun
leg	legal	prob	probably
lit	literal ly	prop	properly
loc	locative	quod val	quod val
m	masculine	ref	reference
mf	masculine and femi	rel	relative
mn	masculine, feminine	gn	signification
mn	masculine and neuter	im	imply
met	metaphorical	ing	singular
mil t	military	sub	substantive
miscell	miscellaneous	suff	suffix
n	neuter	super	superlative
nom	nominative	syn	synonymous
nomi	nominal	tat	tatpuruṣa
num	numeral	term	terminat on
O E	Old English	tran	transitive
obs	observation	tt	technical term
opp	opposed to it on	u t	usually
ord	ordinal	v	verb v le
orig	original ly	v	verb intransitive
p	page	v t	verb transitive
part	particle	voc	vocative

AN

ENGLISH SANSKRIT

DICTIONARY.

A.

A, or (before vowels,) **AN** I This article has no eq^y in Sanskrit and is expressed by the singular number alone *there is a large silk cotton tree on the banks of the Godavari* अस्ति गोदावरीतीरे विशाल शाल्मलीतृ, II 1, *there was a king named Chintamani* अभूद्राजा चिन्तामणिर्नाम Va II But कश्चित् (आश्चित्, कश्चित्) should be added when special attention is directed to the object • *a (certain) yaksha* कश्चित् यक्ष, Me I 1, *a (certain) saint named Manu* कश्चिन्मनीषिर्नाम मनुर्षि, D III III When it means a species of, विशेष, भेद, etc. should be added *Asoka is a tree* अशोकौ वृक्षविशेष —IV When used distributively, (a) expr by any comp with प्रति, or, by* the repetition of the word in proper agreement with the verb *give (me) 100 sovereigns a day* दत्तव्यं सुवर्णमण्यजानिं दैहि, II III, (b) the simple gen may be used in connection with num adverbs *dinner twice a day* द्विराशी भोजनम्—V In O E sometimes=on, in, for *q v the world runs a wheels* • चक्रं गन्तव्यमिति

ABAST पदादने (with ge) a the most * गुणवृद्धस पदादने

ABANDON (1) त्यजति परि, स, (त्यज c 1), (2) नष्टति वि अप, (हा c 3), (3) उद्धति, सम, प्र, (उद्ध, c 6), (4) उद्धति वि, (सज c 6)

ABANDONED I Lit त्यज (हा ज) & TO ABANDON II Fig extremely wicked q v (1) धष्ट (हा, छ), (2) खलित्वज (जा, ज) (= of a character)

ABANDONMENT (1) त्याग, (2) परित्याग, (3) लक्षणे Ph a of worldly connexion रहस्य

ABASE (1) क्षिप्त-भक्ति (न, c 1) (2) समप्रति (c of नम) & TO HUMBLE, TO LOWER

ABASMENT क्षिप्तता & HUMILIATION

ABASH (1) क्षिप्तति (c of क्षी) (2) क्षिप्तति (c of क्षय)

ABATE (v t) I To lessen diminish q v लघ्वति (norm) II Let t t, to put down q v

ABATE (v t) (1) क्षीयते (q v of क्षी), (2) परि क्षीयते (q v of क्षी), (3) अप क्षीयते (q v of क्षी) & TO DECREASE

ABATEMENT I Decrease diminution q v क्षय — II Diminution of price Ph I a mile an a of five per cent * पञ्चशतं क्षयशतम् — III Let t t & FAILURE

ABEY (1) विहारपालनी (2) मठाध्यक्षा

ABEY (1) विहार, (2) मठ

ABEY विहारपाल, (2) मठाध्यक्ष, (3) मठाधीश

ABREVIATE सम्प्रति (ह्य, c 1) & TO CONTRACT, SHORTEN

ABREVIATION (1) संक्षेप, (-) संक्षेप, (3) संक्षेप

ABRICATE (v t) * राज्य शासिकार मा नक्षति परिदक्षति

ABRICATE (v t) नक्षति, परि (त्यज, c 1) & TO REFRIG

ABRICATION (1) शान्ति, परिदक्षति (when the sense is clear), (2) शान्ति (— a c of a th one), (3) पदस्थ (f a c fice)

ABDOMEN (1) वलि , (2) उदर v LLLIY

ABDUCT चरति, अप , (ह, c 1), Si 1 51

ABDUCTION (1) चरयम् , (2) अपचरयम्

ABERRATION (1) भ्रम (2) विभ्रम (3) उन्मादमग्नम् Ph a of mind
मतिभ्रम, Si vi a of light * तेजीभ्रानि

ABET प्रीति साहयति (c of सह) v TO AID, INSTIGATE, ENCOURAGE

ABETTOR (1) प्रीत्याहक (2) प्रवर्धक

ABEYANCE, BE IN मान् (ना, न्) ननि (gen understood) v SUSPENSION

ABHOR जुगुप्सते v TO HATE

ABHORRANCE (1) जुगुप्सा , (2) परमदेष N B const with loc

ABHORRENT v REFUGNANT, DISCORDANT, INCONSISTENT

ABIDE (v 1) I To dwell q v वसति (वम्, c 1) II To stay q v
अवतिष्ठते (स्था, c 1)

ABIDE (v t) I To wait for q v प्रति ईक्षते (ईक्ष्, c 1) II To en-
dure q v सहते (हृ, c 1)

ABIDE BY (1) तिष्ठति (स्था, c 1) (with loc), B III 53 , (2) अवतिष्ठते
(स्था, c 1) (with loc), B III 14

ABIDING (part adj) (1) स्थायिन (f भी) , (2) स्थायु (mfn)

ABIDINGLY v CONSTANTLY, PERMANENTLY

ABILITY I Power q v (1) गति , (2) सामर्थ्यम् Ph to the best or
utmost of one's a (1) यावच्छक्तम् , (2) यावच्छक्ति —II Mental
capacity (1) नैपुण्यम् , (2) वैपद्यम् , (3) पाटनम्

ABJECT (adj) (1) निजट (टा, ट) , (2) अपजट (टा, ट) v BASE, VILE

ABJECTION, ABJECTNESS अपजटता v MEANNESS, SERVILITY

ABJURATION * अपपदपूर्वकवाक्य , वाक्य (when the sense is clear)

ABJURE (v t) * अपपदपूर्वकम् or सप्रतिश्रम् त्यजति, परित्यजति, (त्यज्, c 1)

ABLATIVE CASE (1) अपादानम् , (2) अपादानकारकम्

ABLE (adj) I Competent, having sufficient power (1) सम

(घो घं), (2) शक्त (शक्त), (3) चम (मा, म) —II Possessing mental capacity (1) पटु (mfo) (2) निपुण (पा, ण) & CLEVER, SKILFUL

ABLE, be (1) शक्नोति (शक्, c 5) (2) पायति (य, c 10) (3) प्रभवति (भू c 1) (4) ईष्टे (ईष्ट, c 2) (5) चमते (चम्, c 1) & CAN

ABLE BODIED प्रबलकाय (वा, य), (2) दृढाङ्ग (डा, ङ्ग), & ROBUST, STRONG

ABLUTION (1) आचमनम् (of the mouth) (2) आश्वानम् (of the body) (3) प्रक्षालनम् & WASHING

ABLY 1 c with ability (1) निपुणम् (2) सपाटवम्

ABNEGATION प्रत्याख्यानम् & DENIAL, RENUNCIATION

Aboard Ph to get a नावसारीइति, R'y

ABODE I Continuance in a place अवस्थिति & RESIDENCE, STAY II Dwelling place (1) निवास, (2) आलय, (3) निजैवम् & HOUSE

ABOLISH (v t) क्षुत्पति, अत्र, रि, (लुप्त, c 8) (?)

ABOLITION (1) क्षोप, (2) अवक्षोप, (3) निक्षोप (?)

ABOMINABLE (1) गर्हित (गा त), (2) घणित (गा, ण), (3) दुष्टाकार (री, र)

ABOMINABLE (1) गर्हितम् (?), (2) घणितम् (?) [DETEST, EXECRATE

ABOMINATE (v t) (1) हेष्टि (दिष्ट, c 1), (2) गर्हते (गर्ह, c 1) & TO

ABOMINATION I Hatred q v हेष्ट —II That which excites hatred (1) अगुप्तितम्, (2) गर्हितम् (3) घणितम्

ABORIGINES आदिमवासिन (m pl) (?)

ABORTION (1) गर्भसाध, (2) गर्भपात, (3) गर्भपतनम्, (4) गर्भक्षति
To cause a (1) गर्भम् पातयति (c of पत्) (2) भूषहत्या करोति (ह, c 8) One who causes a. (1) भूषहन् (f घ्री), (2) भूषहत्याकारिन्, (f स्त्री) Causing a (1) गर्भपतनम्, (2) भूषहत्या

ABORTIVE I Producing abortion (1) गर्भपातिन् (f स्त्री), (2) गर्भसाधिन् (f स्त्री), (3) भूषहन् (f घ्री) —II Born prematurely (1) अज्ञातपुम्भू

(ता, त) , (2) अकालजात (ता,य) —III Fruitless , unsuccessful q v
निष्फल (ता, ल)

ABORTIVELY (1) सुधा , (2) दृष्टा v iv iv iv

ABOUT (v 1) no equiv expr by the corresp adj's among those
trees a ing in good fruit भूविहसम्भावाफलैर्धूमेषु पादेषु, R XIII 43,
the country of Anupurusha a s in curiosities बहुकुतूहल किम्पुत्र
विषय , K v ABUNDANT, FULL OF

ABOUT (prep) I. Around q v परितः (with acc) sometimes sim
by the loc a one's neck कण्ठे or कण्ठदेशे (not कण्ठ परितः) Ph
a these places इतस्ततः —II In attendance on सह (with ins)
v with III Respecting, concerning प्रति (with acc) (rare in
this sense) you have spoken one thing good a Suci लवैकमीश प्रति साधु
भाषितम्, Ku y 81 N B note the following exx is there any
mistake a it किमपि काचिद्भ्रान्ति , Vi III , whether mere knowledge a
God leads to emancipation किमीश्वरविषय ज्ञानमात्र निर्व्याणकारणम्, Ds ,
conversing now a his father, now a his mother, now a Sukanasa
अथरा पित्रयुक्तमन्त्रा मातृसम्बन्धमन्त्रा यकनासमय कुर्वन्नालाप, K , I also
want to ask something a your friend वयमपि भवन्ती सखीगत विनपि
पृच्छाम , Sa I , we had some conversation a the news of the country
मदया च देशसामानुग्निहा आपनावधीरमुत्तु, D v , a the Lord of the
Heavens दिगीधनावमधिष्ठाय, a the friend of the God of Wind पानन
सुधाय निर्दिश्य, a the Lord of the (south) quarter दिक्पतिमुद्दिश्य, a
many Nalas अनेकमलापलम्बा, N XIII 2 9 15 26 IV Near (in
time) v ABOUT (adv) (III) Ph remained for a a moment
मुहूर्तनिवासाद्यज्ञे, K , a the same time तद्विधेव चवानरे, D. I

ABOUT (adv) I around q v परितः —II Here and there इतस्ततः
to go, walk, wander a परि क्रामन्ति (शम्, c 1) —III Nearly (1) by an
altern comp we will reach (Putna) in a a week (lit in five or six

day) पञ्चद्वैरहीमिर्वैयमिव तत गन्तार, Mu ८, (2) *ly bah comp* with उप
 आसन्न, अदूर, etc. *a ten उपदग्ग* (in pl), *a four उपचतुरा*, *a*
twenty चतुर्विंश, *a thirty अद्विंश*, (3) *by* प्राय (या, य) or
 कथ्य (स्यात्) affixed *a as high as the knee* *जानुद्वयकथ्य (स्यात्),
 (4) of age, *by* देशीय (या, य) affixed *a 12 years of age* अष्टादश
 वर्षदेशीय (या य), D ५१

ABOUT, BE उत्पत्त (ता, त) १ POINT OF, ON THE, READY Ph *what*
is the king a now अथ च राजा किमिदम् सम्पत्ति, U ११

ABOVE (adv) I Overhead (1) उपरि, (2) ऊर्ध्वम्, (3) उपरिष्ठान्
 From a (1) उपरिष्ठान्, (2) ऊर्ध्वम्. Ku XIV 3. II Before (1)
 पूर्वम्, (2) प्राक्

ABOVE (adv) पूर्व (आ, ऊर्ध्वम्). *in the a aphorism* पूर्ववत् सूत्रम् B

ABOVE (prep) I In a higher place उपरि (with gen) *Just a*
उपशुपरि (with acc), *Just a the village* उपशुपरि ग्रामम् —II In great
 er number (1) *by tat comp* with अधिक (वा, क) *in a half a*
moment अधिकमुहूर्तेन, Panu, (2) *ly bah comp* with अधिक *a*
fort अधिकवृत्तारिषा (in pl), (3) *ly comp* with पर, *a hundred*
 (=hundreds) परं हत (त, त), Ku XIII 28 III Beyond, & BEYOND
 (prep) (III)

ABOVE, be (1) अतिरहते (बृह, c 1) Vi 1८, (2) अधि or अति (with
 acc) (VII) *Krishna is a the gods* अति देवान् हव्य

ABRADE V TO HUR, SCRAPE

ABREAS १७ पाश्चापाश्चि (indec)

ABRIDGE (1) मङ्घ्रिपति (चिप, c 6), (2) समाह्वति (ह, c 1), (3)
 सम् अमति (अम c 4) १ TO LESSEN, SHORTEN

ABRIDGEMENT (1) सचेष्ट, (2) प्रव्याहार, (3) समाहार, (4) समाह

ABROAD (adv) I In a foreign country (1) विदेशे, (2) देशान्तरे
 —II To a foreign country (1) विदेश, (2) देशान्तरम् —III Not at

ABSOLUTE (adj) I Perfect q v (1) निर्य (न्या, न्य) (=eternal, sometimes used with the same force) *it is admitted by all avatars of final emancipation that it is a* निर्य मोक्ष सर्वोत्तमवादिभिरुपपद्यते, S 1 4 (2) परम (मा, म) (=excellent, q v) II Unconditional, uncontrolled q v Ph *for fate has a power* [सर्वव्या] प्रभवति हि भगवान् विधि, K III Not relative कैवल (ला, ल) (?) *the recent philosophy of the a* *आधुनिककैवल्यदर्शनम् or-विज्ञानम्

ABSOLUTELY is entirely (1) सञ्जया (2) एकान्ततम

ABSOLUTION I Acquittal १ र II Religious a (1) निष्कार , (2) निवृत्ति , (3) उद्धार

ABSOLVE I To acquit, exonerate *q v* मोचयति (c of मुच) —II In religious sense (1) निष सायति (c of द,), (2) उद धरति (इ, c :)

ABSORB (v t) I. To imbibe, suck up (1) शूषति (शूष, c 1), (2) शीषयति (c of शूष) (=dry up) II Fix to engross (1) मध्यति, नि, (मध्य, c 6), *old men are a el in thoughts and none clings to the supreme spirit* बहुलावधित्तानम्र परसे ब्रह्मणि कोपि न लप, (2) विशति, अभिनिश्चिते (विश, c 6) (with acc) [not so forcible as (1)] *became a el in thought* चिन्ता निवेश, K

ABSORPTION (1) शीघ्रम्, (2) चूषा, (3) निषादनम्, (4) शोषणम्

ABSTAIN (४१) (१) विरमति (रम, c १), *a from this dirty work* विरम कर्मणीत्यात्मलिमसात्, D iv, (२) निर्वर्णयति (c of वृत्) (with acc.), *a yourself from this unlucky affair* निर्वर्णयाम्मादमदीसितामन Ku १७३, (३) नि-वर्णते (वृत्, c १) निवृत्तमांसम् तवमगन् जनक, U ११

ABSTAIN from food उप वसति (वस्, C 1) V TO FAST

ΔΒΑΤΕΜΙΟΥΣ (1) मिताहार (रा, र), (2) मिताशन (भा, न), (3) मितभुज्
(mfn) (4) सप्ताहार (रा, र), (5) सप्ताशिन (ि भी), (6) यताहार
(रा,)

ABSTFMIOL 5 1/2 (1) मिताङ्गरेण, (2) मिताङ्गेन, (3) सङ्घाट्टरेण

ABSTINIOUSNESS (1) मिताहार , (2) मितभीक्षणम् , (3) मिताशनम्

ABSTINENCE I In gen sense, refraining from (1) निवृत्ति , (2) विरति , (3) चानि —II From fool (1) उपवास , (2) अनशनम्
v FASTING —III From the gratification of animal propensities
(1) सयमनम् , (2) यम

ABSTINENT I From food (1) यवाहार (रा, र) v ABSTEMIOUS —II
In a wider sense सयमिन् (f नी) v CONTINENT

ABSTRACT (v t) I To separate q v वि योजयति (c of युज्) —II. To
filch away, steal q v अप हरति (ह, c 1) —III To abridge q v

ABSTRACT (subs) v ABRIDGEMENT, EPITOME

ABSTRACT (adj) I Separate q v II As opposed to concrete perh
सूक्ष्म (क्ष्मा, क्ष्म) v ABSTRUSE, REFINED

ABSTRACTION Phil t t * मविधानम् पदाव्यातामपरधर्मानगाह्यैकधर्म प्रति
मविधानम् In gen sense, v STEALING, SEPARATION, ETC

ABSTRUSE निगूढ (ढा, ड) v RECONDITE, OBSCURE

ABSTRUSENESS निगूढता v OBSCURITY [BLF

ABSURD v RIDICULOUS, PREPOSTEROUS, INCONSISTENT, UNREASON-

ABSURDITY I Want of sense or judgement (1) अनर्थाक्यम् (2)

अव्याख्यम् , (3) असद्वति —II An absurd thing Ph what a क प्रगाह

ABSURDLY Ph do not talk a *अलमनर्थैकप्रलापेन

ABUNDANCE (1) प्राचुर्यम् , (2) मूलभूतम् , (3) बाहुल्यम् , (4) प्रभूतत्वम्

ABUNDANT (1) प्रचुर (रा, र) (2) प्रभूत (ता व) , (3) बहुल (ला, ल) , (4)
सूयिष्ठ (हा, ष) , (5) प्राग्य (व्या, जा) , (6) भूरि (मिन्) , (7) अद्भ (या भ)

ABUSE (v t) I To revile q v आ क्षिपति, अधि , (क्षिप् c 8) , (2)
आ क्षीयति (क्षुध, c 1) , (3) अप भाषते (भाद्, c 1) —II To make ill
use of Ph a king who a s his rights goes to hell राजाव्यायमाचरन्नेक
नष्कति , he a s his time स काळ वृथा नयति, क्षिपति, हरति, etc —III
To violate q v प्रकुर्वते

ABUSE (sub) I Ill use (1) કુલ્યવહાર (?) દુર્ગવહાર (3) કુપ્રયોગ
(of word) (1) વૃદ્ધાદરણ (of time) II Contumely (1) અધિનિષ, (2) તિરસ્કાર (3) અક્રોશ (4) આચાર

ABUSIVE Ph a lang age આચેપવચ a writer *પરપલેષક

ABUT v TO ADJOIN, BORDER ON

ABYSS (1) ગમીગર્ત (?) ગમીગરભૂમિ (3) અગાધનિલમ

ACACIA વૃક્ષવિશેષ, ઝાંઝી (a sun a) શિરીષ (another specie)

ACADEMIC i e Belonging to an acad my એજ્યુકેશનલ કોર્પ

ACADEMICIAN *વિદ્યસભાધિઠાજી (f પી)

ACADEMY I A school એવ વિદ્યાલય —II A society of learned men (1) વિદ્યસભા (?) (2) પશ્ચિતસભા () The Royal *લંડનનગરસ્થ વિજ્ઞાનસભા

ACCEDE અનુજાનાર્તિ (શા c 9) v TO AGREE ASSENT

ACCELERATE ત્વરણિ (f ત્વર) v TO HASTEN QUICKEN

ACCELERATION ત્વરા () (ku ii 63) v HASTE

ACCENT (sub) I In speaking એ ત્વરા The acute a ઉદાત્ત the grave a અનુદાત્ત the circumflex a સ્વરિત —II A peculiar tone in speaking એ i th d act art c lat on an la અતિશયદૃઢ સ્વરસંસ્કારણ —III An accentual mark સ્વરચિહ્ન (?) —IV Language expressions એવ

Note a Negation अस्तीकरोत् परमार्थेन स सान्ता, N viii 53 ;
 (1), प्रतिपद्यते (दृष्ट, c 4), Sa vi 22 , (2) प्रति द्रच्छति (दृष्ट, c 6)
or present प्रतीच्छद्गुपायनानि, K

ACQUITABLE I. Lit (1) परिपश्यतीय (या, य) , (2) उपार्जेय (वा, य) —II
 Agreeable, pleasant अ १ (1) रुचिर (रु, र) , (2) मनोज्ञ (ज्ञा, न)

ACQUITABLE, be रीचते (रुच, c 1) (with did) १ TO PLEASE

ACQUITABLENESS १ AGREEABLENESS, PLEASANTNESS

ACQUITALLY रुचिम् १ AGREEABLY, SATISFACTORILY

ACQUITANCE (1) परिपश्य (2) प्रतिपद्य , (3) स्वीकरणम् (4) प्रतिपत्ति

ACCEPTATION अथ १ MEANING Ph *a conding to usual a the word*
'inheritance' conveys property over which an vership is created on the
demise of the former owner पूज्यमायुपरमे यत्र द्रव्ये भवति तत्र निरुद्धो
 दासशब्दः D १

ACCEITER (1) साहक , (2) परिसाहक , (3) परिपश्येता

ACCERS I Admission, interview अ १ Ph *the ascetics want to gain*
a to the ling तपस्विनो देव द्रष्टुमिच्छन्ति, Sa १. II *The means of a*
 (1) आगमद्वारम् . (2) उपसर्पणमार्गं , etc III Sexual intercourse
 अ १ अभिगमनम् IV Addition १ ACCESSION V A fit of disease :
 आगम १ ACCESSION

ACCESSIBLE I Of places (1) गम्य (ग्या, य) , (2) सुगम (सा, म) —II
 Of persons (1) उपसर्पणीय (या, य) *surely kings are a only at*
convenient times नन्दवसरीपसर्पणीया राजान्, Sa १ , (2) सुलभदर्श्या
 (ना, न) (easily seen) Ph *not a to bribe or sexual gratification*
 धनस्त्रीदानादिनामेय , K b

ACCESSION I The act of joining (1) योज , (2) सङ्गम —II A coming
 to power Ph *on has a to the throne* राजागवाय etc on सिद्धान्तमाह
 —III Increase अ १ वृद्धि, Ph *a of wealth* भगवत् —IV Of
 disease (1) आगम , (2) आविर्भात , (3) अवतार

ACCESSORY (sub) (1) सहाय (2) सहकारी (3) प्रत्यक्ष & INVESTIGATION

ACCIDENT एषक्रमविधा (?) & REDIMENT

ACCIDENT I Chance casualty q v ph seen by a समापन्निहता D v

& ACCIDENTALLY II An unlucky event दुष्घटना or sum घटना
(when the sense is clear) III A non-essential property (1) न
प्रकृति (?) असहजौ घट्ट or गण (?)

ACCIDENTAL I Can al fortuitous q v (1) दैविक (की क) if a
there is no p n h nent दैविके नास्ति नियह M v III 403 (?)

याच्यिक (की क) not approving of a un on याच्यिकों सम्प्रतिमनभिस
भीत्ता D vi even a un on यद्वक्ष्यापि येष, Kl.—II Non-essential

(1) असमवायिन (f नी) (?) आहाय (या ये) (3) असहज (जा ज)

ACCIDENTALLY (1) दैवात् (?) दैवयोगात् (3) दैवगत्या (4) यद्वक्ष्या
(5) विधिगमात्

ACCLAMATION (1) प्रशंसावाच with various a s of the spectators रङ्गमञ्च
जनसौभाग्या प्रशंसावाच प्रतिग्रहणन्ते D vi (?) साधुवाद Si xiv 41

ACCLIMATIZE Ph many foreigners become a d to Ind a * बहो विदग्धिन
कालेन भारतवर्षेण अनुवायादिदृष्टिषो भवति

ACCLIVITY उत्तङ्ग & SLOPE INCLINE

ACCOMMODATE (v t.) I To adapt, conform Ph a yourself to the
sch ms of nat re विधिविलसितान्यनुवृत्त (?) —II To reconcile, adjust

q v —III To supply with conveniences a. me with lodg ngs

*वासदानेन मासुपकुह

ACCOMMODATION I Adapt on q v उपयोगिता —II Reconciliation

q v —III Conveniences Pl we rece ed every a in the inn

*सर्वोपकरणान्यकामि पदिकादने मन्धिमतानि —IV A loan of money

Ph a b li * उपकरणपत्रम

ACCOMPANIED BY often expr by avr comp with स as if a b j
attendants समविह इव Kl x 14 \ B note the fol exx. a b j

Sachi शचीसख , R VIII 3 , a *bj* *Rati* रतिद्वितीय , Ku III 35 ,
a *bj* *his mistress* गच्छिणीसहाय , R II²4

ACCOMPANIMENT *ph* singing in a with drums यद्वानुगतपद्मोत्तम् , Ra 1

ACCOMPANY I To go with (1) अनुगच्छति, अन्वेति, etc a *d* by some
of the chief *Kurats* अन्वीत स कतिपयै किरातवर्धे , Ku XII 52 v TO
GO AFTER, FOLLOW , (2) सहचर (री, र) भवति (भू, c 1) (with gen) ,
(3) गच्छति, याति etc with सह and ins I will a you लया सह गमि
ष्यामि—II To play in accompaniment (1) अनुगच्छति (गम् c 1) ,
(2) अनुसरति (छ c 1)

ACCOMPLICE सहाय \ ACCESSORY

ACCOMPLISH (v t) I To complete q v पूरयति (c of पूर)—II
To perform, execute (1) साधयति (c of सिध) , (2) निष्पादयति,
सम्पादयति (c of पद) (3) निवर्त्तयति (c of वृत्) , (4) समादधाति (धा,
c 3) , (5) करोति (कृ, c 8) , (6) दिशति (दिश, c 9) , (7) राधयति
(c of राध्)—III To furnish q v

ACCOMPLISHED (adj) I Finished, performed (1) सिद्ध (दा, द) , (2)
निष्पन्न (न्ना, न्न) , (3) निवृत्त (त्ता, त्त)—II Clever, refined (1)
विशारद (दा, द) , (2) विचक्षण (णा, ण) , (3) कृतिन् (f नी) let *tle a*
enjoy it with pleasure तत् सुमयन्नमनस कृतिनी मज्जन्तम् , V1 1 N B
The last word generally used absol but see Ku XIV 2

ACCOMPLISHMENT I The act of accomplishing (1) सिद्धि , (2) साधनम्,
(3) सम्पादनम् , (4) निष्पत्ति , (5) राशि , (6) निवृत्ति—II Attainment,
acquirement, culture q v

ACCORD (subs) I Agreement, concurrence q v *ph* let us all
with one a *flj* up with the net सर्वैरेकचित्तीभूय जालमादावीड्यीयता , H
1 , of one's own a स्वेच्छात —II Concord, harmony q v

ACCORD (v) I Trans v TO GRANT II Intrans \ TO HARMONIZE,
AGREE

ACCORDANCE with, in (1) comp with अनुसरण, in a with it तदनुसरण ,
 (2) sometimes by the sim ॥ or ins ॥ *in a with the king's decree* ।
 राजाज्ञया, in a with my anjuna मदचनाम् Mr १ ACCORDING TO

ACCORDING TO (1) By av comp with यदा-, a to ॥ it यदाविधि ,
 punishing a to (the nature of) the offence (committed) यदापराधदण्डना,
 R I 6 , (2) when indicating order or succession by अनुक्रमेण, क्रमेण,
 or by av comp with अनु not a to (the seniority of) the mother
 न मातृक्रमेण R 1 , a to regular order अनुपूर्व , M १ १५ ACCO-
 RDANCE WITH

ACCORDINGLY (adv) तथैव ॥ AGREEABLY, CONFORMABLY

ACCORDINGLY (conj) often understood or expr by circumlocution
 pl 'the prince as is come, come to see her,' (saying this) she went and let
 a follower follow her प्राज्ञैवेय भर्तृदारिका, आगच्छता द्रष्टुमिच्छामतीति । तामन्वयाव
 चाका, D ५१ *He a followed me* तथैव मातृनुवराज ॥ CONSEQUENTLY,
 THEREFORE

ACCORD (v t) आ मन्वयति (मन्व, c 10) ॥ TO ADDRESS

ACCOMPLISHMENT (1) सम्पन्नता , (2) प्रसूत ॥ DELIVERY.

ACCOMPLISHER (1) कुमारभवाकुलश्री भिषक् R III 12 , (2) प्रजननकुशल
 (पुरुष) Br

ACCOUNT (sub) I Of money गणना, a book गणनापत्रिका, Ray ,
balancing an a गणनामेकीकृत्य Ray , *render an a for me* मदर्थं गणना
 कृत —II Estimation q १ गणना —III Importance, value, advan-
 tage q १ —IV A narrative or description q १ (1) विवरणम् ,
 (2) विवृति —V Reason, consideration q १ Ph on this a अतः ,
on what a किसर्थेन or किमितिनाम् , *on no a* न कथयन् , *on all*
a s सञ्चया

ACCOUNT OF OR (1) by the abl on a of having no power अग्रमुन्नात्,
 D , (2) sometimes by the ins , especially if the word ends in तः,

on a of my childhood बाल्यया, K , (3) by-निमित्त (ता, च) as we
me reduced to this state on a of the enemy विपत्रिमित्ता यदिह दशा, I.

I 41 a FOR, FROM, FOR THE SAKE OF

ACCOUNT (v t) गणयति (गण्, c 10) a TO CONSIDER, PERFORM

ACCOUNT FOR I To assign the cause of कारण दर्शयति, प्र (c of इङ्)

(with gen) a TO EXPLAIN II To render an account Ph a

for the money received * यद्वन प्राप्त गण्य गणना देहि

ACCOUNTABLE Ph I apprehend you are a for his death * त्वद्दीपात्स्य

गरुडमाशङ्के, every one is a to God for his conduct * सर्वेरीश्वराया-

ल्लकार्याणां व्याख्यायौ प्रदर्शयितव्यौ

ACCOUNTANT perh गणक, chief a, a - general गणनाध्यक्ष, Raj

ACOUTRE (v t) क मञ्जति (मङ्, c 4) a TO EQUIP, ARM

ACCOMPLISHMENT (1) सम्राट्, (2) सज्जा a ARMS, EQUIPMENT

ACCRUIT (v) I To trust q a वि श्रयसि (श्रम्, c 2) —II To

send with credentials प्र द्दिणीति (द्दि, c 5) a TO SEND

ACCRETION (1) उपपन्न, (2) वृद्धि

ACCRUE (v i) a TO RESULT, ALSO TO AUGMENT

ACCUMULATE (v t) (1) स चिनीति, ममा, प्र, (चि, c 5), (2) स विभक्तिं (भ

c 3), (3) स गृह्णाति (गृह्, c 9), (4) राशौकरोति, पूनीकरोति etc.

(= to amass)

ACCUMULATE (v i) (1) उपचोदते [पाठः], (2) वर्धते (वृध्, c 1), (3)

प्नोति (ता, व) भवति

ACCUMULATION (1) सङ्घ, (2) सङ्ग्रह, (3) सङ्भूति

ACCUSATION (1) विग्रहणम्, (2) विग्रहि a CORRECTNESS, NICETY.

ACCUARE विग्रह (ता, व) a. CORRECT, FACT, CAUSE

ACCUATELY विग्रहम् a. CORRECTLY, EXACTLY

ACCURSED (1) छलक (का, क), the a. moon चन्द्रलक, K (2) दृष्ट (ग्वा,

व्य), the a. saint दृष्टयित्र, D VII. a. DETESTABLE, EVIL.

ACCUSATION (1) अभिप्रेत (१) अपवाद *an allegation against her husband* भर्तृभिष्यापवादमभिहितन्ती *Yet* (3) अभिप्राय (= *intention*)

ACCUSATIVE CASE (1) कर्मकारकम् (१) कर्मोन् (n)

ACCUSATORY (adj) १ containing an accusation अपवादगर्भं (भा मम)

ACCUSE (v t) (1) अभि युनक्ति (युज् c 7) *that I go like an ass to you* अभियुक्तं ह्य प्रयानि *Mr. X* (2) अप वदति (वद् c 1) १
TO CALUMNIATE

ACCUSEE (1) अभ्युक्त (f ची) (2) अभियुक्तिन् (f नी) (rare)

ACCUSTOM (1) परिचय करीति *as I self shoot my noble objects* परिचय चक्षणानिधायने करीति *R. ix 43* (2) अभ्यसति (अभ्य c 4) १ TO PRACTISE *Ph. he is used to good food* * य सञ्चदा भोजनविशेषैराहारं करोति *as used to cheating* चक्षणापरं (रा र)

ACE of cards * टक्का *Pl. well is an aspercing* * अभ्यन वद नम्रयाक

ACERBITY कटुता (lit a l f g) १ SOURNESS

ACIE (sub) (1) षोडा (2) वदना (3) ध्वजा १ HEAD-A ETC

ACIE (v) (1) अद्यत (अद्य c 1) (१) षोद्यत (p of षोड) *Pl. 1, 2* *leal as* शिरीषवदना मां वाधत *Mu. iii*

ACHIEVE (t) (1) साधयति (c of सिध) (१) निष्पादयति (c of पद्) १ TO ACCOMPLISH

ACHIEVEMENT I *Exploit* c v (1) अच्यनन *measured by your* अच्यननसक्तिर् *b. viii* (१) कर्मन् (n) १ DEED II In heraldry १ ESCUTCHEON

ACROMATIC * अचर्य (लं र्थम) *a telescope* * अचर्यदूरबीक्षण यैन तत्रोविद्य यत्र रत्नपीतायादिमयत्वं न दृश्यत

ACID I *adj* अत्र (धा घ) — II *Sulph* अघ्न

ACIDITY (1) अघ्नता (2) अघ्नत्वम् *4 of et nact* अघ्नयित्

ACIDULOUS ईष्य (धा घ) (१)

ACKNOWLEDGE (v t) (1) अभ्युप एति (इ, c 2), *she ad defeat from me* तत् पराजयीभुपेत, D II, (2) अभ्युप गच्छति (इम्, c 1) *I a I am* just so अभ्युपगं तापदग्माभिरिवविधा एव वय, Sa v, (3) स्वीकरोति, D s, (4) अङ्गीकरोति, *if one would not a the authority of inference* यदि कथित्वामाण्यमदुमानस्य नाङ्गीकृयात्, D s, (5) प्रतिपद्यते (पद्, c 4), M. VIII 183

ACKNOWLEDGMENT (1) स्वीकार, (2) अभ्युपगम, (3) अभ्युपाय, (4) अङ्गीकार

ACME परा कीटि *the a of joy* परा कीटिमानन्द्य, K

ACONITE a poison बकनाम

ACORN 1 c the fruit of the oak १ oak

ACOUSTIC (1) श्रौत (ती, त), (2) comp with श्रोत्र

ACOUSTICS * शब्दविद्या

ACQUAINT (v t) I To make familiar परिचय करोति (क c 8), वा चरति (चर, c 1), *making himself a ed with all sciences* सर्वे विद्यापरिचयमाचरत, K —II To inform q r बोधयति, अव, (c of बुध्), *you should keep me a ed with whatever happens there everyday* शब्दश्च यद्यनव हतान् जात तदधि त्वदावबोध्य, D III

ACQUAINTANCE I Familiar knowledge (1) परिचय, *out of respect for his a with all practical arts* सकलकलाकर्मपरिचयबहुमानेन, K, (2) सप्तव (rare) १ KNOWLEDGE, INTIMACY II A person known (1) परिचित (ता, त), *like of l o s* चिरपरिचितविश, D III, (2) उज्जुत (ता, त) K: III 2

ACQUAINTED WITH अनिष्ट (ता त) (with gen), *I am not a with such affairs* परविधानी वृत्तान्तानामनभिज्ञाभि, K Ph *we are not a with love affairs* अनभ्यन्तरा धनु ययमदनरतस्य वृत्तान्तस्य, Sa III

ACQUIRE १ TO ASSENT, ABIDE BY, CONTENT WITH

ACQUISITION मङ्गति १ ASSENT

ACQUIRE (v t) (1) अजति उप (अज c 1) or commonly उपार्जनं करोति (w th gen) (2) अधिगच्छति (यम c 1) to a fame यथाधिगन्तम् *h. i. iii*
40 \ TO GAIN OBTAIN

ACQUIREMENT I The act of acquiring (1) अज नम उपार्जनम् *by the*
a of knowledge विद्योपाजने P i p (2) अधिनम (3) लाभ (4)
अवाप्ति —II Of knowledge ATTAINMENT (III) [v gain

ACQUISITION I Acquirement q v II The thing acquired लाभ
ACQUIT (v i) (1) मुच्यति (मुच c 6) (2) मोचयति (c of मुच्) (3) निम्
हारयति (c of नृ) (?)

ACQUIT ONESELF आचरति (चर c 1) TO CONDUCT

ACQUITTAI (1) मुक्ति (2) मोचनम् (3) मोच [q v

ACQUITTAICE I Of left (1) परिशोध (2) निदातनम् —II A receipt

ACRE भूमानविषय

ACRID (adj) कट (ट्टी ट) v PUNGENT SHARP ACRIMONIOUS

ACRIMONIOUS (1) कट (ट्टी ट) (2) उग्र (या य) (3) प्रखर (खर ख)

ACRIMONIOUSNESS ACRIMONY (1) कटुत्वम् (2) प्राख्यम् (3) उपलम्

ACROSS (adv) (1) व्यवस्र (सा स) (?) कौशाकाणि (?)

ACROSS (prep) Pl I will go a the river नदीपारं गमिष्यामि a bridge
has been laid a the Son * शीतस्त्रीपरि सतुवदम्

ACROSTIC nearest word चित्र काव्यम् *h. v. 8* * आद्याक्षरवम्

ACT (v t) I To be perform q v II On the stage (1) अभिनयति
(नै c 1) Sa 1 (2) प्रयोजयति (यज c 10) *reesho l d a Malal*
lagn n tra t l s s p r n g f t al मालशिकाप्रमिषमस्त्रिन्वसन्तोदव प्रयोज्यम्
Mal (3) भाटयति (भट c 10) Ma 1 Pl *U bash: a ng the*
part of Jalsha खचीमुमिकायां वर्तमानोद्यमो \ 1 \ B The se se
of a ng is ofte expressed by nom v s a the n j n pl असरायत

ACT (v) I To be in act on करीति (क c 8) *this is not possible that*
one as a d another enjoys न ह्यतन् सम्प्रविष्यन् करीत्यम् भुङ्क्ते इति

D s —II To conduct oneself (1) आचरति (वर, c 1) *the king has a ed very ungentlemanly towards Sahuntala* तेन राज्ञा शकुन्ताया समन्य-
साचरितम्, Sa IV. **v TO BEHAVE** (2) by nominal verbs *to a as a step mother* सुपदायते, *to a as a tutor* गुरुयते, *to a like yourself* त्वयते
—**III.** On the stage अभिनयति (नी, c 1) **v ACT.** (v 1) (II)

Act (subs) I A deed q v (1) कर्म (n), (2) क्रिया, (3) कृतम् —**II.**
A division of a play अङ्क (man)—**III** A law * विधि Ph. *the last act of life* (जीवनस्य) चरमदशा

ACTION **I** Agency often not expr *water boils by the a of heat*
* बारि तपति तापेन Ph *the a of the senses* इन्द्रियाणां वृत्ति Ku III
72., *the a of love* मदनस्य व्यापार, Sa 1 —**II** Deed, conduct q v
(1) चेटितम्, (2) विचेटितम्—**III** Gesticulation q v चेटा, M VII.
63 —**IV.** Law suit, cause q v कार्यम्. Mr XI —**V** An engage-
ment, battle q v युद्ध —**VI** In plays etc * कार्यम् *there is much a in the play* * कार्यबहुलौ नाटक

ACTIONABLE (1) वावहार्य (घा, घ), (2) वावहर्त्तव्य (वा, वा) a. subject
व्यवहारपद, M

Active (adj) I Agile, nimble (1) उद्यमानशील (ला, ल), (2) उत्साहिन्
(f. नी) (=zealous), (3, 4) चिमकारिन्, आग्रकारिन् (f. चो) (=one
who does quick), (5) तीक्ष्णकर्मन् (mfu) (=sharp worker), (6)
अतन्द्रित (ता, त) (=not slow) —**II** Busy, industrious q v (1)
कथिष्ठ (हा, ह), (2) व्यवसायिन् (f. नी)—**III** In gram Ph *a verb*
सकर्मक्रिया, *a voice* कर्तृवाच्यम् —**IV** As opposed to passive
Ph *a organs* कर्मेन्द्रियाणि (n pl), *entered into a life* सञ्चारकार्ये व्याप्त
(ता, त) (?)

Active (subs) I Agility (1) चिमकारिता, (2) उत्साह v ZEAL.
II Industry and energy (1) उद्योग, (2) व्यवसाय (3) व्यवसाय,
(4) कर्माभिनिर्देश, (5) उत्त्यानशीलता, Ph *with great a* महता कर्मेन

ACTOR : I. A doer : q. v. : कर्त्तृ (m.)—II. A stage player (1) नट ,
(2) नर्तक ; (3) कुशीलव. ; (4) चारण. ; (5) शैल्य ; (6) अभिनेत्र (m) ;
(7) रत्नाजीव. ; (8) शैलाङ्गिन् (m.) (rare).

ACTRESS : (1) नटी ; (2) नर्तकी ; (3) अभिनेत्री.

ACTUAL : (1) यथार्थ (र्था, यन्) ; (2) comp. with परमार्थ—v. REAL, TRUE.

ACTUALITY : (1) यथार्थता ; (2) तत्त्वम् : v. REALITY.

ACTUALLY : (1) परमार्थतः ; (2) यथार्थतः v. REALLY, TRULY.

ACTUARY : लेखक (?) v. CLEPK, REGISTRAR.

ACTUATE : प्र-उदति (उद, c. 6.) : v. TO MOVE, IMPEL, INFLUENCE.

ACUMEN : (1) सूक्ष्मदर्शिता ; (2) कुशाग्रबुद्धि : v. SAGACITY

ACUTE (adj.) : I. In intellect : (1) सूक्ष्मदर्शिन (f. नी) ; (2) कुशाग्रबुद्धि (mfn)

R. v. 4. : v. SUBTLE SHREWED, KEEN. II. Of the senses . तीक्ष्ण
(आ, छ) v. SHARP, PENETRATING. III. Sharp, pointed : q. v. : Ph.
a. angle v. ANGLE. a. accent उदात्त. ; a. pain तीव्रवेदना.

ACUTELY : v. SHARPLY, KEENLY, SUBTLY.

ACUTENESS : I. Of intellect v. ACUMEN. II. Of the senses (1) तीक्ष्णम् ;
(2) तेज .

ADAGE : वचनम् (when the sense is clear) : v. PROVERB, SAYING.

ADAMANT . I. An imaginary stone : वच. (Lit and Fig). II. Lode-stone
q. v. : अयस्काल .

ADAPT : v. TO FIT, SUIT. A. ed . v. FIT, SUITABLE.

ADAPTATION : v. FITNESS, SUITABILITY.

ADD. I. To sum up : (1) योजयति, सं-, (युज्, c. 10). ; (2) सं-कलयति (कल्,
c. 10)—II. To gain ,unite : q. v. : योजयति —III. To speak in addi-
tion : अपरञ्च ब्रवीति (ब्रू, c. 7.), अभिदधति (धा, c. 3.), etc.

ADDER : सद्विग्रह .

ADDICT : (1) आत्मान आ-सज्जयति (with loc.) ; (2) आसज्जते (with loc.) :
v. TO DEVOTE, GIVE UP.

ADDICTED (1) आसक्त, प्रसक्त, or सक्त (जा, क्त) (2) निरत (ता, त)

ADDITION • I The process of adding (1) सङ्खनम् (2) सङ्कलितम्,
of fractions भिन्नसङ्कलितम्, Ia —II The act of adding (1) योग ,
(2) सयोग , (3) समयोग , (4) सङ्खनम्—III Anything added योग
V INCREASE

ADDITIONAL Ph on receiving the a powers * अतिरिक्तचमता प्राप्य ,
there are additional reasons for his departure * तस्य प्रस्थानस्यापराणि
कारणानि सन्ति

ADDLE (adj) (1) नष्ट (दा, ट) (?), (2) दुष्ट (दा, ट) (?) १ PUTRID.

ADDLE HEADED १ SILLY, FOOLISH

ADDRESS (subs) I A speaking to (1) सम्बोधनम् , (2) अभिभाषणम् ,
(3) वचनम् —II A message of respect perh अभिवाद —III Man-
ner of speaking to another Ph of pleasing a प्रियम्बद (दा, द) or
निष्ठभाषिन् (f णी) or सधुराज्ञापिन् (f नी)—IV Tact, dexterity q १ दक्षता
—V In pl of courtship Ph his a es were rejected * तस्यामन्वय प्रत्या-
दिष्टम् —VI The superscription of a letter वाङ्मनामन् (n) get this letter
written by Salata-dasa without putting any a अदत्तवाङ्मनामान लेख
शकटदामेन लेखयित्वा Mu 1 —VII The direction नामधामनी (n du)

ADDRESS (v t) I To discourse to (1) सम्बोधयति (बुध्, c 10) or
सम्बोधन करोति, (2) अभि भाषते, सम्-, आ , समा , (भाष, c 1), he a es me
by my name नामदङ्गणपूर्वक मां सम्भाषते , (3) अभि दधाति (धा, c 3),
a me as you have been accustomed to do यथाव्यसन्नभिधीयता. U 1
१ TO SPEAK TO—II To superscribe (as a letter) q १ Ph he
a ed a letter to me स मद्य पत्र पुनर्दिष्टोत् —III To court, woo q १

ADDUCE. (v t) (1) दिशति, चन्, निर्. (दिग्, c 6), if a man does not a-
witnesses saying that he has got them साक्षिणी सम विदने द्रव्यज्ञा यी न
निर्दिशति, K 1, M VIII 56 , (2) उप-व्यस्यति (पम, c 4) a ing of t it
1 es 1 es साधुपन्थास K. b

ADAPT (adj) (1) निपुण (णा ण) (2) कुशल (ला ल) (3) षट् (mf)

ADEQUACY पर्याप्ति v SUFFICIENCY N B better expr ly the adj

ADEQUATE (adj) I Sufficient q v पर्याप्त (मा ण) —II As applied

to men (1) उपयुक्त (क्ता क्त) (2) समर्थ (र्थै र्थम्) v COMPETENT

ADEQUATELY Better expr by the adj v SUFFICIENT SUFFICIENTLY

ADHERE (v i) (1) सञ्जते (सञ्ज, c 1) *ic/o a s to my dress* फी नु

निवसने मे सञ्जते *Si iv* (2) लगति स (लग, c 1) *ag n a d to the*

S nsapa tree शिगपावले पुनर्ललाग etc , v TO STICK CLING TO

ADHERENCE v ADHESION

ADHERENT (subs) अनुगामिन् (f नी) v FOLLOWER P] *Anantasura is an*
a of Prabaravar ia अनन्तसीर प्रहारवर्धण पल, D III v PARTISAN

ADHESION (subs) I Lit sticking to (1) सलग्नत्वम् (2) ससक्ति

—II Fig attachment q v आसक्ति

ADHESION (adj) Perh ग्लान (ना ना) v STICRY

ADIEU (nterj) v सन्नि with dat

ADIEU (subs) (1) आमन्त्रणम् (2) आपन्थनम् *To b l a* (1) आनन्दयते

(मन्त्र c 10) R VII 30 (1) आपन्थत (पन्थ c 6) R VIII

49

ADJACENT (adj) (1) सन्निकृति (ता त) (2) सन्निकृष्ट (ष्टा ष्ट) (3)

समीपवर्तिन् (f नी) (4), निकट्य (द्या द्य) (5) आसन्नवर्तिन् (f नी)

ADJECTIVE (1) विशेषणम् (2) गुणशब्दक शब्द

ADJOIN (v t) (1) लगति स (लग c 1) (2) स्पर्शति (स्पर्श c 6)

ADJOINING (adj) कलप or लग्न (मा ण)

ADJOURN (v t) perh व्या विपति (विप c 6) *a ed the case till*

mon laj * सोमशर दावान् कार्य व्याविधेय v TO PUT OFF POSTPONE

ADJOURN (v i) P] *the parlament a ed for four lajs* * बहुदिवस

सद्वसभा व्यक्तकार्यासीत्

ADJOURNMENT व्यासप () v POSTPONEMENT

ADJUDGE (v t) v TO AWARD, TO DECREE, TO SENTENCE

ADJUDICATE निर्णयति (नी c 1) v TO DECIDE, JUDGE

ADJUDICATION (1) निर्णय, (2) निर्णयनम् v DECISION

ADJECT (1) संयुक्त (जा, क), (2) सम्मिलित (ता, त), (3) अनुबद्ध (या, ज)

ADJURATION I The act of adjuring शापनम्—II The form of oath
शपथ

ADJURE v TO PUNISH, RECK

ADJUST I To make exact fit q v II To regulate q v समिद्धधाति
(धा, c 3) III Of accounts v ACCOUNT

ADJUSTMENT v REGULATION, SETTLEMENT

ADJUTANCY * सहचरपद

ADJUTANT (subs) I Auxiliary officer * सहचर—II The gigantic
crane (1) अग्निमच, (2) लीहृष्ट

ADMENSUREMENT, Admensuration v MEASUREMENT, MEASURATION.

ADMINISTER (v t) I To manage, execute q v निरवाहयति (c of वृ) *Ph to a justice धर्मविवेचन करोति (ह c e) M VIII 21*—II, To
give, afford q v ददाति (दा c 3)—III To tender an oath शापयति
(c of शप)—IV To manage an estate * स्वतन्त्रस्वप्ने रक्षणविवेचन करोति

ADMINISTRATION I, Execution, management q v * निष्वाह *Ph
a of Government शासनम्, a of justice धर्मविवेचनम्, internal a
प्रज्ञाम् कति, Kā r i*—II The executive part of Government
कषिण (m pl)—III Legal t t *Ph letters of a* * निष्वाहपदम्

ADMINISTRATIVE *Ph has a abilities are proverbial* * तस्य शासनकार्यदायक
सुसिद्धम् [property * रक्षक

ADMINISTRATOR I Manager q v निष्वाहक—II Of an inestate's

ADMIRABLE (adj) (1) आश्चर्य (ध्या, घम्), (2) प्रशंस (धा, त), (3) अद्भुत
(ता, त) (=hon'ful, q v), (4) अनुपम (मा, म) (=uncomparable
q v)

ADMIRABLE (nterj) साय साय

ADMIRABLY (1) साय (2) सुष्टु (3) in comp by the words given
u for ADMIRABLE

ADMIRAL (1) नाविकनायक D vi (2) * रणपोतपति

ADMIRABLE The board of a * रणपोतसविवमष्टली सामुद्रिकसधिरसमाज

ADMIRATION (1) द्वाधा (2) प्रशसा (3) प्रशसावाच (=acclamation
c v) (4) विस्मय (=wonder q v) ka xiii 1

ADMIRE (v t) (1) प्रशंसति (क्रम c 1) *Intra a l the speed* बलव्य शव
पुमशस शीघ्रताम् S i 52 (2) द्वाधत (द्वाध c 1) *a l l y the*
as e ble l go ls द्वाधितो द्वसई ka xviii 48 (3) क्षवी त (क्षु, c 2)
(g n e) *a deep sense* क्षालि शुर्वमिभिधयसम्पदम् ka xii 1, 1 7
PRAISE

ADMIRE I Lat प्रशंसक —II A l o c r q v

ADMIRINGLY of g zing (1) विस्मयविक्रमिताय (धी ध) D (2)
विदलनिबलधाय ka

ADMISSIBLE (1) साय (द्वा धम) M viii 78

ADMISSION (1) Acknowledgement c v स्वीकार —II A l m
tance entrance (1) प्रवेश (2) प्रवेशम्

ADMIT (v t) I To allow to enter (1) प्रवेशयति *a the i at once*
अलिखित प्रवेशयती S i ii (2) आ वसयति (c of दिम) *a ing (e)*
t l o l t स्वकुत्रिस्मावय D iii —II To acknowledge q v (1)
अभ्युदयति (ह c 2), (2) अभ्युपगच्छति (क्रम c 1) —III To be capable of
I l t a s e f n o o t t e r c o n s t r i c t i o n * अवादीत्वधी न अरति or मोदयति
I l t a s e f n o d l a y विमय न अरति ()

ADMITTANCE & ADMISSION

ADMITTING THAT v PANTING

ADMIXTURE मिश्रण & MIXTURE

ADMONISH (t) —1) अनुशुचयति (c of शुध) & TO PERHND (2)

उपदिशति (दिश c 8) v TO ADVISE (3) उपा लभते (लभ c 1)
TO REPROVE

ADMONISHER (1) उपदेष्टा v ADVISER (2) परोक्षक (?) v MONITOR

ADMONITION (1) उपदेश v ADVICE, (2) उपालम्भ v BLPROOF (3) प्रत्या-
देश (?) v WARNING

ADMONITORY (adj) उपदेशगर्भ (भां भंम्)

ADO (subc) v TROUBLE DIFFICULTY BUSTLE

ADOLESCENCE (subc) (1) यौवनम्, (2) तारुण्यम् v YOUTH

ADOLESCENT (adj) युवम् (f युवती or युवती) v YOUNG

ADOPT v t) (1) गृह्णाति परि, प्रति, (गृह् c 9) (Lit and Fig) *Te uho a son*
son य पुत्रं परिगृह्णीयात् M ix 171 (2) करोति (=to make,
applicable only to a ing children), *who should a and what sort of*
child en केन क कियतां सुत, D m Ph *to a as a son* पुत्रीकरीति
(noun) D m

ADOPTER यहीद पत्निहीद पतिग्रह (f वी) (Lit and Fig) D m

ADOPTION (1) पत्निग्रह पतिग्रह (Lit and Fig) D m (2) पुत्रीकरण
(=a as a child) D m

ADOPTIVE I One who adopts पत्निहीद (f वी) v ADOPTER II One
who is a el (1) कथिम (भा म), (2) दत्तक (a son given) (3) कौत
(a son bought) See M ix 158 169 1 4 177 Pl a *dis glir*
अपत्यहस्तिका U 1

ADORABLE (1) आराधनीय (या य) (?) उपास्य (या य) (3) पूज्य (आ, जं.)

ADORATION (1) आराधना (2) उपासना, (3) पूजा

ADORER (v t) (1) उप आसी (आम c 2), (?) उपनिष्ठते (आ c 1) (3) आरा
धयति (राध c 10) (1) पूजयति (पूज, c 10)

ADOPER (1) आराधक (का, क) (?) उपासक (का क) (?) पूजक (या क)

ADORN (v t) (1) अलङ्करीति (ल c 8) (?) भूषयति ति (भूष c 10),
(1) सज्जयति (सज्ज c 10) * (1) वेषयति (वेष of विष)

ADORN (1) अलङ्कृतु (f ची) (2) प्रसाधन (f-धिका)

ADORNMENT I Adorning (1) भूषण (2) गणनम् (3) अलङ्किया — II
Ornament q v (1) अलङ्कार (2) भूषणम्

ADRIPT दृढमत प्रमान (भा न) To set a Perh प्रावयति (c of प्र)

ADROIT (adj) (1) निपुण (खा च) (2) दक्षवत् (f ती) \ CLEVER SKIL-
FUL DEXTEROUS

ADROITLY (1) नैपुण्येन (2) सपात्रवत् (3) दक्षतरत्वा

ADROITNESS (1) दाक्षिण्य (2) नैपुण्यम् (3) दक्षतरत्वा (4) चातुरी

ADULATION (1) चाटका (2) स्तव (?) (3) to / false a स्तविते स्तवे \

ADULATOR चाटकार v FLATTERER

ADULTORY (1) चाटवृत्ति (ला ण) (2) (2) परसाधन (भां भै) (3) श्राव
सूचक (का क)

ADULT (1) मानव्यवहार (रा र) (2) दयम् (f ती) \ SCUTIFUL

ADULTERATE (v t) अपद्रव्यन् मिश्रयति (मिश्र c 10) or sm मिश्रयति
(v) on the sense \ clear) Pl a l: il icater जलमिश्र (टा ट) M

ADULTERATE (1) मिश्रक M \ i o (1) अपद्रवेण मिश्रयवत् (m)
K t

ADULTERATION अपद्रव्यमिश्रण or sm मिश्रण (v) on the sense is clear

ADULTERY (1) पारदारिक (1) पारतन्त्रिक (2) परस्त्रीगमनम् (u)

ADULTERESS (1) अविवाहिनी (2) परपुरुषसंस्त

ADULTEROUS (1) अविवाहिक (f जी) (2) comp with अविवाह

ADULTERY (1) अविवाह (2) पारलार्थम् (3) परस्त्रीगमनम् (4) परस्वय
लङ्गम् (5) पतिलङ्गम् (6) परपुरुषगमनम् \ B note that 2, 3,
and 4 apply to men only and 5 and 6 to women only Pl to
c m t a t th a u s n परपुरुष गमयति (गम् c 1) with a s n
परस्त्री गमयते दि (भज c 1)

ADULTERATE (v t) पारलार्थी करोति (ज c 8) \

ADULTERATE \ il c c c c c परिश्रमाया (?)

ADUST : (1) दग्ध (ग्धा, ग्ध) , (2) दृक् (क्का, क्क) v. MARCHED

ADVANCE (v. 1.) • I. To move forward (1) प्रयाति, *the chariot a. d towards Krishna अभिगीरि रथ प्रयायी*, Si. xx 2., (2) उद्वहति (चक्ष्, c. 1), *I a d three or four steps त्रिचतुराणि पदान्मुद्वहत्*, D. II, (3) अभि याति (या, c. 2.), चक्षा गच्छति (गम्, c. 1.), etc. (with acc.), *at once a. d against the lords of the quarters सपदि ककुभाभीमानभ्यागम्*, Ku. xvi. 50.; (4) अभिमुख याति, व्रजति, etc., *should a against the enemy विपत्तीनिमुखं व्रजेत्*, Ka xviii. 2. Ph *the day has a d दूरमधिष्ठ सविता*, Sa iv II To make progress . q v ph. *with his age, he a. d in knowledge वयसा सह ज्ञानमस्य वक्ष्ये* Ph . *of a d age* • (1) गतवयम्, H , (2) गलितवयम्, R ; (3) परिणतवयम्, K.

ADVANCE (v. t) • I. To bring forward • अभिमुख चालयति (c of चक्ष्) or नयति (नी, c. 1.)—II. To promote, forward . q v. . वदयति (c. of इष्) —III. To offer or propose (as an opinion) : q v.—IV To pay beforehand : Ph. *a. d 500 rupees for the bridge * मैत्रवन्धनार्थं पञ्चशतरूप्यमुद्रा णमेव दत्तवान्*.

ADVANCE (subs) • I Onward movement • (1) प्रयाणम् v GOING , (2) • आगमनम् v. COMING —II. Progress, improvement q v. उदति —III.

Increase of price : इद्धि —IV. A paying beforehand अशिमदानम् (?)

ADVANCED-GUARD नासीरपरा (m pl) (after V₁) and sim comp.

ADANCEMENT • (1) उन्नति , (2) अभ्युदय . v. PROMOTION

ADVANTAGE (subs) I Benefit • (1) हित (=good, q v.), *for whose a. कस्य हिताय* ; (2) लाभ , (=profit, q v), • *what a. will you derive* * *तव को लाभो भविष्यति* , (3) युष् (=ment, q v) *they do not know the a. of riding* * *अघारीहणगार जानन्ति* —II Opportunity q v ; अरसर .—III. Superiority Ph. *the enemy had the a. of us in number यव्णां सङ्गाद्यदधिकासीत्*.

ADVANTAGE (v. t) : उपकरोति (कृत्, c 8) : 1. TO PROFIT.

ADVANTAGEOUS (1) हितकर (री, र) v * BENEFICIAL, (2) लाभदायक (दा ह) v PROFITABLE, (3) अघकर (री, र) (=entichung) *To be a* v TO ADVANTAGE

ADVANTAGEOUSLY I Profitably q v II Conveniently q v

ADVENT आगमनम् v ARRIVAL

ADVENTITIOUS (1) आह्वय (मा, यम), (2) आगन्तुक (की, कं) ('), (3) बाह्य (आ अ) (=external q v)

ADVENTURE I Risk, hazard q v —II A remarkable achievement v

(1) अद्युत कथं, *although a boy, Ram is celebrated for his a s राम कथं* निरदुते शिपरि ख्यात, *vi iii* (2) वरितम् (=the sum total of one s a s) *the a s of the ten princes दशकुमारवरितम्*—III Accident q v

ADVENTURE (v) v TO VENTURE, DARE

ADVENTURER साहसिक (की क). *A military a* v FREEBOOTER.

ADVENTUROUS साहसिक (की, क) v BOLD, RASH

ADVERB क्रियाविशेषणम् A adl * क्रियाविशेषक (का, क)

ADVERSARY (1) वैरिन् (m) (?) विपक्ष v OPPOSITION, ENEMY.

ADVERSATIVE * विरोधमुक्तकमवायम् यथा 'तु 'तथा'.

ADVERSE (1) पतिकूल (मा, म), (2) विपक्ष (वा, व) v INIMICAL HOSTILE

ADVERSITY (1) विपद् (f), (2) आपद् (f) v CALAMITY, MISFORTUNE

ADVERT TO (1) उदाहरति (ह c 1) *if in course of conversation, people* *refer to a to your name कथापक्षेन अनैरुदाहरतां तदभिधानात्, hi i 24*
(2) उन् विव्रति (मिथ c 6) v TO NOTICE, ALLUDE

ADVERTENCE अवधानम् v ATTENTION, NOTICE

ADVERTISE (v t) I To inform q v उपपत्ति (c of आ)—II To pub-

lish a notice of (1) * विज्ञापयति (c. of आ), (2) * घोषयति. (इष. c

10) *Ph a d a horse for sale in the Sans Pradars* * विक्रीषी घोषक
इति सोमपक्षादपविकाया विहापयामास [* विज्ञापनम्, (2) * घोषणा

ADVERTISEMNT I Information q v, II. A public notice (1)

ADVERTISER * घोषक

ADVICE I Counsel (1) उपदेश, (2) गणनम्, (3) अनुगणनम् *To give a*
may be expr by शान्ति etc *what sort of friend is he who does not*
give a good a to his master स किञ्चन साधु न शान्ति योधिपम्, Ki I 5
1 TO ADVISE II Intelligence q v सवाद

ADVISABLE युक्त (का, क्) B XII 15 1 PRUDENT, EXPEDIENT

ADVISABILITY औचित्यम् 1 EXPEDIENCY

ADVISE (v t) I To give advise (1) उप दिशति (दिग्, c 6) *there is*
nothing to a you ते नान्यमप्युपदेष्टव्यमस्ति, K, (2) शान्ति, अनु (ज्ञान,
c 2), *a me what is to be done with this wealth* कि विधेयमनयार्थसम्पदा,
शान्ति वा Si XIV 11 N B These verbs may take two acc s
II To inform q v ज्ञापयति (८ of ज्ञा)

ADVISEDLY 1 DESIGNEDLY, PURPOSELY Ph *a cruel* पतिपत्तिनिष्ठुर,
R VIII 65

ADVISER (1) उपदेष्टु (m) (2) उपदेशक (3) शासक (rare in this
sense)

ADVOCACY no equiv * अभिभाषणम् 1 DEFENCE, VINDICATION, RECOM-
* MENDATION [VINDICATION]

ADVOCATE (v) * अभिभाषते (भाष, c 1) 1 TO PLEAD DEFEND,
ADVOCATE (sul v) I A pleader * अभिभाषक उक्तिः,—II. A defender,
vindicator q v * अभिभाषक

ADVOCEE * धम्महतिद (दा द)

ADVOWSON * धम्महतिदानम्

ADZE (1) वासि (m) or वासी (f) (2) वलघी

AERIAL I Lit (1) वायव (वी, व), (2) वायुसम्भव (वा, वं) (=produced
in the air), (3) वैहायव (=through the air) Ph *a flight* (1)
नभीगति, (2) विषद्व्युत्पन्न *a spiral* वलघ (वी व) —II Fig lofty,
वरीममृग (vfn) and vim comp.

AERIE (1) कुलाय , (2) नीड \ NEST

AEROLITE perh गण्डशैल , * वायूपल

AEROMANCY * वायुगत्या भविष्यदुभाषणकथनम्

AEROMETER * भारमाप वायादीनां भारमापकयन्त्रविशेष

AERONAUT विमानगाढ (f ची) , नभसर (री, र)

AESTHETICS * रुचिरविज्ञानम्

AFAR दूरत (from a) A off दूरस्थ (म्या, स्त्र),

AFFABILITY (1) मधुरालापता (2) मिष्टभाषिता , (3) सौजन्यम् , (4) प्रयय

AFFABLE (1) मधुरालाप (पा प) , (2) मिष्टभाषिन् (f ची) \ COURTEOUS

AFFABLY (1) सौजन्येन , (2) प्रययेन \ COURTEOUSLY

AFFAIR कार्यम्, *state a s* राजकार्याणि \ BUSINESS

AFFECT (v t) I To act upon, influence Ph *I am a ed with pain in*

the feet मम पादयो पीडा सञ्जाता , *as if a ed with devil* पिशाचीपहतमिव

—II Of feelings Ph *a ed with sorrow* शोकाभिभूत (ता, सं) , *a ed*

with joy हर्षाकुल (ता, सं) *a ed with those lamentations* आहतसौ

परिदेविताचरी , *his speech did not a the audience* * तस्योक्ति श्रोतवर्ग

हृदयानि न जयाह or श्रोतवर्गहृदयपूर्वकार्यं न जेभे—III To aspire to,

am at q v—IV To love q v—V To concern q v—VI To

make a mere show of Ph *a ing quarrel* कृतककलह कृत्वा Mu III ,

a ing anger सञ्जवकृतीप, Sa I \ TO FEIGN

AFFECTED I Assumed (1) कृतक (का, क), *restraining his a anger*

कृतक कोप सङ्ख्य Mu III , (2) कृत्रिम (मा म) *un a love* अकृत्रिम प्रेम

Ki III 37 \ FALSE FEIGNED II Moved (1) तरल (ला, ल) *I am*

a by your manners तारकेरनुभावे नरला ख N v 14 , (2) दलित

(ता सं) (=melted) \ TO AFFECT (II) III Unnatural and offensive

perh कृतक (का, क) \ UNNATURAL [q v

AFFECTEDLY (I) ly the adj \ AFFECTED (2) सादोप (=loastfully)

AFFECTING (al) कदण (ला ल) (=a hetic, q v) \ TO AFFECT (II)

AFFECTINGLY करणम् *spole a* करणमभिहित, K \ 58 \ PATHETICALLY

AFFECTION I Love (1) स्नेह (2) अनुराग (3) प्रणय (conjugal

or friendly), (4) प्रेमम् (n) \ LOVE, (5) वात्सल्यम् (parental a),

(6) हार्दम् (rare) N B note that these words agree with the loc

I saw I feel a for this child as for my own श्रीरम् इवास्मिन् वस्ते

वस्त्रतोति मया विज्ञापित, D III—II An attribute or property Ph

a s of the mind मनोवृत्तयः & a s of bodies शरीरधर्मा,—III Disease

q v Ph *remover of all rheumatic a s सर्ववातविकारानुद्*, Sr

AFFECTIONATE (1) स्निग्ध (मा, म्), (2) प्रणयिन् (f ती), *a heart* प्रणयि

हृदयम् Me 1 10 (3) वत्सल (मा, ल) (applied to parents) (1)

भक्तिम् (f ती) (of dutiful affection towards parents and older rela

tives), (1) प्रेमपर (रा, र)

AFFECTIONATELY (1) स्निग्धम् (2) सानुतापम्, (3) प्रीत्या

AFFECTIONATENESS स्निग्धता v AFFECTION (1)

AFFIANCE (sul a) I Marriage contract (1) विवाहसम्बन्ध (2) वात्सल्य

(only of the female & her guardian) II Trust, confidence q v

विश्वास

AFFIRMANT वादिन् (f नी) v ASSERTER

AFFIRMATION I Assertion q v उक्ति —II Confirmation e tall l
assent q v ph on solemn a प्रतिज्ञापूर्वक (?)

AFFIRMATIVE (n l j) I Declaratory of what exists अस्तित्वसूचक (का क)
—II Expressing assent स्वीकारसूचक (का क)—III Confirmative
v TO CONFIRM ETC

AFFIRMATIVE (suj) ph 'yes is an a अयसि स्वीकारे, o e s s i t a t i s
the a the other the negat ve एकीस्तित्वसंगे भाषित ब्रवीति

AFFIX प्रत्यय a to verb s क्तम् a to no n s मङ्गित

AFFLICT (1) पीडयति (पीड c 10) (2) क्षिप्रति क्षिप्र c 9) (3) अदति
(अर्द्ध, c 1)

AFFLICTING AFFLICTIVE (1) पीडाकर (री र) (2) वायक (का क)

AFFLICTION I Misfortune calamity q v II Distress grief q v

AFFLUENCE समृद्धि v AFFLUENCE RICHES

AFFLUENT समृद्ध हा ह) v AFFLUENT RICH

AFFLUX प्रवाह (?) v FLOW

AFFORD I To give yield supply q v ददाति (दा c 3) —II To l
able to sell or expend w th out imprudence ph le can a to keep
for servants * स अश्वरी भवान् रजितु माक्षीति le can a to spe l oo
Pe a day * स प्रयद्मक शस पश्यतकथ्यमुद्रा वाविनु समर्थ

AFFRAY (1) हल्ल (2) कलह (3) द्विष (4) डमर (rare)

AFFRIGHT (r v) (1) भीषति (c of भी) (2) धामति (c of तम) v TO
FRIGHTEN

AFFRIGHT (nl) (1) वाम (2) माधमम् v FEAR, TERROR

AFFRONT (v t) अवमन्यते (मन् c 4) T INSULT

AFFRONT (s l v) (1) अपमानन (2) अवमानना v INSULT

AFFUSE (c t) निक्षति नि (निष c 6) v TO IRR

AFFILI v (1) मेक (2) निष्क (3) अभिवेक

AFLOAT प्रसृत. (ता, त), or by the verb, *I was a for the day and the whole night* तावदशीषि धावदपापरहासर शर्वरी च सञ्चि, D vi Fig : *the rumour is a* महलीसूतीवमर्, S i vi १ TO GET ABROAD

AROOT (adv) I Lit पश्चात् *did she go a or in a carriage* किममी पश्चागता ? उत प्रवहणेन ? Mr ix II Fig, in action प्रारब्ध (आ, अ), *good men do not abandon what is set a* पराञ्चमुत्तमगुणा न परित्यजन्ति, P v TO BEGIN, UNDERTAKE

AFOREGOING & FOREGOING

AFOREMENTIONED, AFORENAMED, AFORESAID (1) पूर्वोक्त (जा, त), (2) प्रागुक्त (जा, त)

AFORETIME (1) पुरा (2) पूर्वकाले १ FORMERLY

AFRAID (1) भीत (ता, त), (2) शङ्कित (ता, त) १ FEARFUL

AFRAID, be (1) विभेति (भी, c 3) (with abl) *I am a to allow guls to live publicly* विभेमि कन्यकानां प्रकाशवस्थापनात् D ix १ TO FEAR, (2) शङ्कते (with acc) १ TO APPREHEND,

AFRESH (1) पुनर्, (2) पुनरपि १. AGAIN

AFT I Sub= * (ताव) पश्चाद्वाय —II Adv १ ABOARD

AFTER (prep) I Behind १ १* अनु (with acc) *to go a अनु गच्छति ; to run a अनुद्ववति* —II. At a later time (1) 1 y abl *seen a a long time* पक्षीदृष्टे कालात्, U ii N B This const is very rare (2) अनन्तर (with abl or crude base) *a his father* पितुरनन्तर, R ix 1 , a, 18 y, cars पौत्रप्रवधानन्तर, D , *just a his order* वचनान्तरमेव, K , (3) पर (with abl) *a childhood* बाल्यात् पर, Ku i 31 , (4) उत्तम (with abl) *a childbirth* उत्तम एवमे R xix 66 , (5) अर्थात् (with abl) (rare), (6) when time is specified, by loc or loc absolute of words signifying motion *a the rainy season* अतीते वर्षुषे काले, B vii 18 *a a few days* कनिषयदिमावगमे, K , मनी शतेषु कनिषयदिमेषु, D [N P note that इत (=from this time) and इत (=from that

tion] (7) sometimes by parts *a bathing with the water of the*

escade निभरजलनिवर्ति तस्यानविधि *h* —III In an inferior degree to

अनु (with acc) = the acquisition of friends मित्रलाभम्, R. XIII 53

—IV In imitation of (1) ॐ (with rec) every thing you see is a me but you do not feel the pain of separation from your beloved

(७/८) सभी सामान्य व विद्यार्थिजनों से अनुसंधान मांगू,— 1. (2) अनुसंधान (पा. ५)

AFTER (als) I Subsequent, succeeding, later o v II More aft

Ph the a s is * पदाद्भागस्यानि वायवसुनानि

AFTER (adv) of time पश्चात् १००:० किञ्चित्पश्चात् Me 1 10 long a
विषयम् Ra 14, how long a किञ्चित्पश्चात् S 1 11 For phrases like
many years a (= a many years) v AFTER (prep) (II)

AFTER AGES ୱାଫି () ଓ FOSTERITY

Afternoon (सु.) (1) पराह (2) अपराह , (3) वैशान

१. PERNON (अ), (१) कपराधुतक (बी न) (२) कपराद्विष (की क),
(३) वैकायिक (की क)

Afternoon पश्चिमवेदमा ५

AFTER piece • उपरपत्रम • अन्तर्गतकम

After thought (1) ਅਨੁਰੋਧ (2) ਉਲਾਹਿਨਾ (3)

AFTERWARDS (1) पश्चात्, (2) पश्चात् (पर) व AFTER (अर्) THEN
THEREUPON

Acaṁ (aī) I Once more (1) पुनर्, (2) भूयस् (3) पुनरपि a and a
 (1) पुन पुन, (2) भूयोस्य, (3) वाव वाव, (4) अवसत —II Moreover
 एव अवसत EI —sleeping near to side अवनिशीथमादिन् (f नी
 P ५॥ ३९

1. Almost of facing (1) with a the hostile army
 2. with a the second with the 31 (2) comp

with अभि (rare), *a. the enemy* अभ्यभिद', Ki. xvi. 5. ; (3) अभिसुच (in comp. or with gen.) *should advance a. the enemy* विपत्तिभिसुच नवेत्, Kn. xviii. 2.—II. In opposition to : ph: (subjects) *should not act a. their king* राजन्यविद्वान्मिर्त्तिभि र्जितित्वान्, Mu. 1. ; *I have never acted a. your wishes* प्रतिकूल न च मे मया कृतम्, Kn. iv. 7. ; *if she, a. her caste*, . यदियमतिक्रम्य स्वकुलधर्मम्, D. II.—III In provision for : ph: *a. misfortune* आपदर्थे, H.—IV. Upon : q. v. , १, also the verbs to which it is joined.

AGAPE : अङ्गमान (वा, न) : V. GAPIING.

AGARIC : V. MUSHROOM, TOUCHWOOD.

AGATE : अरलमणिविशेष, , perh. गोमेद'.

AGE : I. Time of life : (1) वयम्, *and what is his a.* कियथा वय , K. ; *of the same a.* सवयम् (mfn.), R. v. 65. ; *of advanced a.* मलितवयम् (mfn) (poet.) R. III. 70. ; *your majesty is still of a.* वयःस्य एव प्रभुः, Sa. vi. ; (2) आयुस् (=the whole term of one's life) : *when the king passed the 61 st year of his a.* एकषष्टिमतिक्रम्य वयान् भूपतिरायुयः, Raj. —II. An epoch : q. १. - युगम् : *the golden a.* (1) कृतयुगम् ; (2) सत्ययुगम्.

AGE, or : (1) comp. with वर्ष, दत्तर, etc. : *thirteen years of a.* त्रयोदशवर्षः (र्षा, य) D. VIII. ; *one who has completed twenty years* पूर्णविंशतिवर्षः (र्षा, यम्), M II. 212. ; (2) comp. with वर्षेय. (या, यं) etc. : *twenty years of a.* विंशतिवर्षेयः (या, य), H. iv. ; (3) comp. with वयस्कः (स्का, स्कं) V. AGED (11) : Ph. *about 18 years of a.* अष्टादशवर्षदेशीय- (या, यं), D. VI. ; *below two years* ऊनद्विवर्षिकः (की, कं) M v. 68. ; *above 20 years of a.* नवत्यधिकवयस्क (mfn.), K. b. ; *who has not reached 25th year of his a.* अप्राप्तपञ्चविंशतिम्, Sr.

AGED : I Old : q. v. : (1) वृद्धः (का, द्) (as animals) ; (2) पुराणः (पा, यं) (as trees etc.) II. Of a certain age : वयस्क. (स्का, स्कं), *a. ten years* दशवर्षवयस्क. (स्का, स्कं) V. AGE, or.

AGENCY I Action q v II Instrumentality कर्तृत्व the a of God
is visible every here *सर्वदेवस्य कर्तृत्व द्रष्टव्यम् Ph through ny a
मरकटिक (का क) the burn ng power of iron is through the a of ap
plied fire अयसो दग्धुल खसयुक्ताग्निहारकम् & p b III The business of
an agent शाखा (=branch) v AGENT

AGENT I One who acts for another (1) प्रतिनिधि (2) प्रतिद्वक्ष —II
An actor q v कला —III An active power शक्ति (with gen)
fire is a power ful a * अग्नेर्ह्यसक्ता शक्ति

AGGLOMERATE पिण्डीकरीति (क c ३२) v TO COLLECT

AGGLUTINATE v TO GLUE STICK TO

AGGRANDIZE (1) वर्धयति वि स (c of इध) (2) तनीति (तन् c ३१) (3)
स्कावयति (c of स्काय) (4) आप्याययति (c of आप्ये) (5) एधयति (c of एध)

AGGRANDIZEMENT (1) इद्धि (2) विवृद्धि (3) वृद्धन्म् v ADVANCEMENT,
EXALTATION ENLARGEMENT

AGGRAVATE (v t) I To enhance q v वर्धयति वि (c of इध) —II
To exaggerate q v —III To provoke or irritate q v

AGGRAVATION I Enhancement q v (1) इद्धि (2) उपपद्य —II
Exaggeration q v —III Provocation irritation q v

AGGREGATE (v t) समुद्भाति (पङ्क c ३) v TO BRING TOGETHER

AGGREGATE (sub s) (1) समष्टि (2) समुदाय, (3) निचय, (4) सञ्चय

AGGREGATE (adj) Expr ly the subs also v TOTAL, WHOLE

AGGREGATION I An aggregate q v II The act of aggrega
ting (1) समाहार (2) सङ्ग्रह v COLLECTION

AGGRESSION (1) आक्रमणम् v ATTACK (2) प्रथमापकार (=first act of
mischief)

ACCESSOR (1) पुत्रापकारी P IX 102 (2) य प्रथम द्विविधि (द्विज c २)
आक्रान्ति etc

AGGRESSIVE आक्रमणशील (आ आ) (?) v HOSTILE

AGGRIEVE : (1) वाययति (c. of वाय्), (2) क्षिणति (क्षिण्, c. 9.) : v. TO GRIEVE, INJURE. [(ला, ल).]

AGHAST : (1) भयविभ्रुनः (ता, तं), (2) साध्यसीपहन् (ता, तं), (3) विघ्नयाकुल

AGILE : (1) चटुलः (ला, ल) (2) चञ्चलः (ला, ल) : v. NIMBLE.

AGILITY : v. NIMBLENESS, BRISKNESS.

AGISTMENT : I. Pasturing : चारणम्.—II. The rate paid for it : चारण मूल्यम् (?).

AGITATE : I. Lit. : (1) चीमयति, वि-, (c. of चुम्) ; (2) धूनयति, वि, (c. of धू) v. TO SHAKE ; (3) वि-खोद्यति (c. of लुङ्).—II. Fig. : (1) चीमयति, चाकुलीकरीति. v. TO DISTURB, EXCITE.—III. To discuss, debate : q. v.

AGITATED : i. e. excited : (1) आकुल. (ला, ल) ; (2) विह्वलः (वा, व).

AGITATED, TO BE : (1) चुम्बति (चुम् c. 4.) ; (2) आकुलीभवति (भू, c. 1.) ; (3) द्रवति, वि-, (द्रल्, c. 1.).

AGITATION : I. Commotion : (1) चीम, (2) विखोद्यनम् ; (3) विधूननम्.—II.

Mental a. : (1) चीम ; (2) चाकुलता.—III. Discussion : q. v. : विचारणम्.

AGITATOR : Ph. political a.s * राज्यविखोद्यका .

AGNAIL : (1) नखरीय ; (2) विषय .

AGNATE : (1) समीप (वा, व) ; (2) गुणमि (मिन्.) v. KINSMAN.

AGNUS CASTUS : पादपरिमेष :

AGO : Ph. 1917 years a. इन पूर्व सप्तविंशत्यौत्तरोदविंशतिशततमवर्षे, Tārānāth ; six months a इत पन्नासात् पूर्वम् ; long a. पुरा ; not very long a. अनतिपूर्वम् (?), how long a. कियपूर्वम् (?) ; sometime a. किञ्चित्पूर्वम् (?).

AGOG : कुतूहलिन् (f. नी) : v. EAGER, LONGING.

AGONIA : (1) चलः (ला, लं) ; (2) प्रचल (ला, ल) ; (3) प्रचलितः (ता, त).

AGONIZE : (1) मन्तापयति (c. of तप्) ; (2) नितरा वाययति (c. वाय्).

AGONIZING (adj.) : (1) मन्तापकर (री, र) ; (2) वायक (जा, कं) . v. EXCORTICATING.

AGONY (1) यातना (physical) (2) चाधि (mental) (3) संताप (gen-
mental) (4) शीघ्रवेदना (gen physical), (5) वादा १ १४१

AGRARIAN (1) शिवसम्बन्ध (आ अ) (?), (2) भूमिनिपयक (का क) (?)

AGREE (१ १) १ TO ADMIT

AGREE (१ १) I To concur तथैव or एव मन्यत (मन् c ४) In some
cases by circumlo my views about jail discipline a with yours

* कारागारम्याहुरनरिष्यमनाद्याययोरभिमानि they a as to the omniscience of
God * ईश्वरस्य सच्चिदचरित्रये तेषामेकमन्यम् —II To yield assent (1)

सम्मत (ता त) भवति (2) सङ्गति परि, (पह c ९) (with acc) १ TO
ACCEPT —III To resemble q १ सवदति (वद c १), the charact-

ers a with each other सवदन्वाचराणि Ma. १ —IV To stipulate
q १ अभ्युदेति we sent messengers to Kamamanyari aing that he

who would be sought for by her would carry the ensign of victory
काममन्थरी य कामवते स हरतु सुमन्यनाकाभियभ्युदेय पाहिषुव नम्ये दूतान् D II

Pl at the hour a.d upon निर्दिष्टमये —V Of food Ph one should
eat what a s with him हितमन्थीयात् Sr —VI Gram t t Ph a

verb a s with its nominative in number and person * वचनपुदयत्रिषये
त्रिषया कर्णमनुमन्वति

AGREEABLE I Pleasing (1) मनोह (का ङ) (2) हृद्य (या, यं), (3)
चभिमत (ता, त) (4) रम्य (म्या म्य), (5) रुचिकर (री रं) —II Suit-
able conformable consistent q १ [agreement q १

AGREEABLENESS I Pleasantness q १ मनोहता —II Consistency,

ACREEABLY I Pleasantly q १ II Consistently, in accordance
with q १ a to his command मसाग्रानुसारैश्च

AGREEMENT I Compact (1) सेवित, to violate an a सविदं भिननि (भिद
c १), चतिज्ञानति (कम्, c १), etc, M., (2) नियम, (3) समय, (4)

प्रतिष्ठा —II Harmony of opinions or feelings (1) ऐक्यम्, (2) ऐकमन्यम्,

—III Conformity consistency q १ (1) सादृश्यम् (2) अनुवचम्

AGRICULTURE : कृषिः, *the science of a.* कृषिविद्या.

AGRICULTURIST : (1) कर्षकः ; (2) कृषिकः , (3) कृषिजीवी ; (4) कृषीवलः.

AGROUND : Ph. *the boat is a.* * भूमिं स्पृशति नीः.

AGUE : I. An intermittent fever : (1) विषमज्वरः ; (2) कम्पज्वरः : *a quotidian a* अग्नेद्युक्ः, *a tertian a.* तृतीयकः, *a quartan a.* चतुर्थकः, Sr.—II.

The ague-fit : (1) वेपथुः ; (2) कम्पः.

AG (inter.) : (1) हा (of grief etc.) v. ALAS ; (2) अहो (of surprise etc.) v. OH ; (3) आः (of contempt etc.), *ah ! frowning at me* आः मय्येव भ्रुकुटीधरः सङ्गः, Vi.

AGA (inter.) : अहो (in all the senses of the English word).

AHEAD : v. FORWARD. *To go a.* : v. GO ON. *To get a.* : v. v.

AID (subs) : I. Assistance, help : (1) साहाय्यम् ; (2) साहायकम्.—II. An Auxiliary, a helper : (1) सहाय , साहाय्यकारी.

AID (v. t.) : साहाय्य करोति (with gen.) : v. TO ASSIST, HELP.

AIDE-DE-CAMP : * सहायकः.

AIL (v. t.) : Ph. *what ails thee* का ते पीडा ? : v. ILL, UNWELL.

AILING (adj.) : (1) पीडितः (ता, तं) ; (2) बाधित. (ता, त) : v. ILL, UNWELL.

AILMENT : (1) पीडा ; (2) बाधा , (3) व्याधा ; (4) घातदः.

AIM (subs.) : I. The object aimed at : (1) लक्ष्यम् , (2) शरव्यम् , (3) लक्षं —II. The direction of a missile weapon : सुशानम्.—III. A purpose, intention : v. v. : निश्चीर्षितम्.

AIM (v.) : I. To direct an arrow etc. : लक्ष्यीकृत्य विपति, अस्तति, etc. Ph. : *a. ing at Sita* हरदलस्य , Ku.—II. To aspire, endeavour to attain : (1) आकाङ्क्षति (काङ्, c. i.), *a. ing at your post* पदकाङ्क्षिता ते, Ku. ; (2) ईक्षति (desl. of आप्).

AIR (sub.) : I. The atmosphere : (1) वायुः ; (2) मरुत् ; (3) मातरिश्चम् (m.) —II. The space occupied by air : (1) वायुशर्मम् ; (2) वीर्यम् (n) : v. SKY.—III. Air in motion : (1) वायु ; (2) पवन ; (3) अनिल ; (4)

वात (5) समीरण (6) गन्धरह Ph for til ng a वायु मैत्रार्थम् the
atal a पाण—IV Manner, mien look q र आकृति —V A tune
or melody q र राग Ph to take a i e to get abroad
q र बहुलीभवन

AIR (v t) I To admit the fresh air सुप्रगत (ता त) करोति—II To
try q र आतपे ददाति (दा c 3) (=to expose to the sun)

AIR BALLOON (1) वीक्षयानम्, (2) विमानम्

AIR BLADDER * वायुकोष

AIRGUN * वायुशस्त्रम्

AIRING I A walk or ride in the air वायुसेवन or वायुपरिसेवा—II An
exposure to the sun v TO AIR

AIR PUMP * वायुनिष्कासनयन्त्रम्

AIR SHAFT (a mine.) (1) वायुच्छिद्रम् (?) (2) आसीकयथ (?)

AIRY (aly) I Consisting of air (1) वायव्य (वी व) (?) वायुमय (वी
य)—II Relating to air Pl took an a flit विद्युत्तया वा or
विहाय जागम the a regions वायुवर्त्मन् पदमार्ग —III Open to
the sun वात (ता त) —IV Vain trifling (1) मूय (म्य म्य), (?) अवाट
(रा र) V Gay, lively q र

AISLE no equiv मकोट may b used

AKIN I Related by blood (1) सगीत (वा व) (2) सम्बन्धि (mfn.) —II

Allied by nature (1) सहज (रा य) (2) रूप (वा य) related

ALABASTER द्वेष्टमरुतिरिदं

ALACK (int r) अहह v ALAS

ALACRITY (1) उत्साह v ZEAL (2) ईमानम् v EAGERNESS

ALARM I Alarm-cry no equiv why don't you rouse your master
by raising an a किमिच्छे मय हता मन्दिन न जागृदमि II —II
Terror fright consternation o र 1) वास (2) परिवास (3)
उद्वेग

ALARM (v t) (1) उद्देजयति (c of विज्), *summon Tasantazena's mother without naming her* वसन्तसिनामातरमनुद्देजयन्नाह्वय Mr ix , (2) आकुलयति (nom) (=to fill with anxiety) , (3) घामयति (c of वम्) v to TERRIFY

ALARMED (adj) (1) उद्दिग्ध (घा, घ) , (2) आकुल (ला, ल) v ANXIOUS (3) घस्त (ला, ल) (=terrified) , (4) विपुल (रि, र) (rare)

ALARMED, BE (1) उद्दिजते (विज्, c 6) , (2) घमति (वम्, c 4) v TO DREAD

ALARM BELI * विपुलघण्टा , शशीराममनादिमुचनय वा घण्टा वायते [1 UL

ALARMING (adj) (1) उद्देगकर (री, र) , (2) घासजनक (नी, न) v. DREAD-

ALARM * प्रदीपघण्टा

ALAS (1) अहह, a 'the buds of the tree of Ruiana's impolicy are as if scattered around' अहह 'रसपतेर्दुर्विन्दयस्त्रिपिकीरजा परितः पकोर्णा इव VI vi , (2) हाहा a my Queen, my heart is bursting, my joints loosening हाहा देवि ! स्फुटति हृदयं असते देहवस्त्र , U III , (3) हा, a what has befallen हा किमिदमापन्नित, K. , (4) हन, a you will be the first enemy of the man who never had an enemy हन ज्ञानमज्ञातारे प्रथमेन त्वया रिणा, Si II 10* , (5) वन a when you hear what has befallen me समाद्य वृत्तान्तमिह वतीदिता, N : 139

ALB * कृष्टपद्मपुरीक्षितपरिहितं यत्नापपदीयम

ALBATROSS * जालपाद समुद्रपक्षिरिजेष

ALBERT यद्यपि v ALTHOUGH

ALBINO चेतकाय (या, य)

ALBICO यलम्, यस्त्रीगविज्ञेष

ALBUM photographic a * आम्बिग्रामकम् , a for inserting quotations * ययमनिवेश

ALBUMEN Perlis चेतम् (of eggs) , मया (in the scientific sense) (2).

ALCHEMIST (1) रसायनविद (r) (2) रसविद (r) , (3) रसज्ञ (2)

- ALL-CONQUERING (1) सर्वजयिन् (f नी) , (2) सर्वदमन (ना, म)
 ALL DESTROYING (1) सर्वध्वसिन् (f नी) , (2) सर्वहृष (वा व)
 ALL-FORGIVING (1) सर्वसह or सर्वमह (झ, ञ) , (2) सर्वमहिष्णु (mfn)
 ALL GLORIOUS (1) सर्वतेजोमय (यी, य) , (2) सर्वप्रभापयत् (f तौ)
 ALL KNOWING सर्वज्ञ (झ, ञ) , (2) सर्वविद (mfn)
 ALL-PERVADING (1) सर्वव्यापिन् (f नी) , (2) सर्वगत (ता, त)
 ALL POWERFUL (1) सर्वशक्तिमत् (f तौ) , (2) सर्वशक्तिसम्बन्धिन (ता, त)
 ALL SEEING (1) सर्वदर्शिन् (f नी) , (2) सर्वदृष्ट (f द्वी)
 ALL-WISE (1) सर्वज्ञ (झा ञ) , (2) सर्वज्ञानमय (यी, य)
 ALLAY (v t) शमयति घ, (c of शम्), *as the heat* शमयति परिताप, *So*
 IV , V TO APPEASE, MITIGATE
 ALLEGATION (1) वचनम् , (2) उक्ति ऽ ASSERTION, PLEA
 ALIEN (v t) I To affirm, to assert q ऽ पति जानीते (झा, c. 9)
 II To cite, quote q v उदा हरति (ङ, c 1)
 ALIENANCE भक्ति, *they took an oath of a to Caesar* *वयं सिंजारमन्त्रा इति
 शपथं कुरु
 ALLEGORICAL रूपकमय (यी, य) (?) ऽ FIGURATIVE
 ALLEGORICALLY Expr by the अल
 ALLEGORIZE I To turn into allegory *रूपकक्रमेण वर्णयति (वर्ण, c 10)
 II To interpret allegorically *रूपकाद्यं म-धीजयति (c of युञ्)
 ALLEVIATE (v t) (1) शमयति, घ , (c of शम्) (2) लघयति (nom) .
 ऽ TO MITIGATE
 ALLEVATION I Mitigation, *q v उपशम —II Extenuation q v
 ALLEY (snls) I A walk in a garden (1) उद्यानपथ , (2) उद्यान
 वनम् (n) , (3) वीथि ऽ AVENUE II A narrow passage सड्डीरूपपथ
 ALLIANCE I A union between states मित्रि, *offensive and defen-*
sive परस्पररूपकारमित्रि, II iv v TREATY, LEAGUE II Union
 arising from marriage सम्बन्ध, *constitutional* अ वैसादिक सम्बन्ध

ALLIGATOR (1) गज , (2) कुम्भीर

ALLITERATION अलप्रास

ALLOCUTION v ADDRESS

ALLODIAL Ph a land निष्करभूमि (?) a land belonging to a Britishman
ब्रह्मीनर (?)

ALLODIUM i e freehold estate v FREEHOLD

ALLOT (v t) I Distribute q v विभजति (भञ्ज, c 1) —II To
grant, assign q v ददाति (दा, c 3)

ALLOTMENT I The act of allotting (1) विभाग , (2) विभजन
II That which is allotted अंश v SHARE

ALLOW (v t) I To concede, permit (1) अनुमन्यते (गन्, c 4), if
you a me space in (your) flower bed यदि कुसुमाक्षरणि वकाशमनुमन्यसे,
Sa III , (2) अनुमोदते (मुद c 1), now none is a c'd egress or
ingress without a pass इदानी न कीप्यमुद्रास्त्राद्यिती निष्कृमिन् प्रवेष्टुं वा नु
मोदते, Ma v , (3) अनुजानाति (जा c 9) v TO PERMIT II To
grant, bestow q v ददाति (दा, c 3) III To acknowledge
q v स्वीकरीति (ह, c 8)

कलम् Ku iii 14 , (3) भूयिष्ठ (टा, ट), a *extinguished* निर्वाह
भूयिष्ठम्, Ku iii 12 N B Note that these words are placed after
adjectives or part adjs and that, therefore, when in English a
qualifies verbs, it should be expressed in Sanskrit by corresp part
adjs *when I had a finished* * अवसितप्राये मन वाच्ये

ALMS (1) भिक्षा , (2) भैक्षम् *To beg* a भिक्षते (भिक्ष, c 1)

ALMS GIVING (1) दानधर्म , (2) भिक्षादानम्

ALMS HOUSE (1) दरिद्रशाला (?) , (2) अनाथाश्रम (?)

ALOE छतकुमारी a wood अगुरु [आकाशपथेन

ALOFT I On high ऊर्ध्वम्—II In the air , (1) विहायसा , (2)

ALONE (adj) I Without any body else एकाकिन् (f नी), *he could not
remain a even for a moment without him* निभेधमपि तेन विना स्थातुमेकाकी
न शक्यात्, K v SOLITARY II One out of many एक (का, क)
(with एव or केवलम्), *let Bhagurayana a accompany me* नागुरायण एक
एव मामनुगच्छतु, Mu iv , *let my intellect a remain with me* एका
कीर्यम् बुद्धिस्तु सा गान्धम, Mu i III By itself केवल (वा, ल),
policy a is cowardice कान्त्यम् केवला नीति R xvii 47 Ph *let
imperialty be a* आक्रान्त्यकारिणी, D viii v TO LEFT ALONE

ALONG (prep) अनु (in comp or with acc), a *the bank* अनुवृत्तम्, *flours
a the city of Oude* दहल्यगीधामनु राजधानीम्, R A *with* सह (with
ins) v WITH A side पार्श्वत All a प्रथमादि A of v ON
ACCOUNT OF

ALONG (adv) \ ONWARD, FORWARD

ALoud (1) उच्चै or उच्चैः स्वरेण (with a loud voice) , (2) मुक्तकण्ठम् (with
loosened throat) , (3) प्रकाशम् (openly) *To call a* शब्दायते (nom)

ALPHABET वर्णमाला a *scally* (1) वर्णैकमेष , (2) वर्णानुसारेण

ALREADY (1) प्रागेव , (2) पूर्वमेव Sometimes by sum एव *he is a come
म अ गत एव , the sun is already up* उदित एव भास्कर

ALSO अपि , *Clandrapira* entered into thoughts 'अन्ध्रापीडीपि विना
विशेष. K , not only he who speaks ill of the great but a he who
fears . न केवल यो महतीपभाषते यथीति तन्नाटयि य अ Ku v 53

ALTAR (subc) (1) वेदि , (2) चैत्यम्

ALTER (v t) (1) करोति (ह, c २.) (when the sense is clear) *He con-
cluded that the merchant had led the n into a रेफे सकार कथिजा
करित निधिकाय न , Ruj , (2) i y means of अन्य (व्यान्), भिन्न (भा, प्र)
etc as if you are a ed in appearance समन्वमाकारमिवामिपन्न , hi,
iii 45 , (3) परिवर्तयति (c of हन्) १ TO CHANGE*

ALTER (v i) परिवर्तते (हन्, c 1) १ TO CHANGE, VARY

ALTERABLE (a l) परिवर्तनीय (या, य) १ CHANGEABLY

ALTERATION (1) परिवर्तन , (2) परिणाम , (3) विपाक , (4) विकार . Δ B

The last three words refer to change in form etc १ CHANGE

ALTERCATE (v i) (1) कलहायति (भूमि) , (2) विवादते (यद् c 1) १ T
WRANGLE

ALTERCATION (1) कलह , (2) विवाद १ QUAREL, WRANGLING

ALTERVATE (a l) Comj with पर्याय , with a victory and defeat पर्याय
जयविजयादी. Ki xvii 18 , a angles * पर्यायकीर्ण (m dual) , a
line * पर्यायद्वयार्ति (n pl)

ALTERVATE (v i) Ph the flood and eb t les a with each other
* पर्यायेष वेल्नात् वृद्धिपथो भवत् or वेल्नात् पर्यायवृद्धिपथी

ALTERNATE (v t) Pl to a labour with repose * पर्यायेष श्रमविश्रामौ
करोति

ALTERNATIVELY पर्यायेण , अद्वयमिण (=in regular or lry) [q r]

ALTERNATION (1) पर्यायक्रम , (2) पर्यायवृत्ति , (3) परिवर्तन (=change)

ALTERNATIVE (1) विकल्प , (2) यावक Ph who h a shall I clear
'Ye a d-arter of my or fa' or 'Ye pollute I with the touch of another &
भयान्नापी परस्त्रीस्पर्शेपीडन , h2 v

AITHOCSH (1) अपि we remember that Vidura and others, a. born
 Sudras, were possessed of superior knowledge विदुःप्रभनव गुह्यीनि-
 प्रभवा अपि विविष्ट विद्यामन्त्रा व्यस्यन्ते, B III 34 She will surely move
 a she may be in a painting, will practise jugglery a she may
 consist of a doll, will deceive a she may be engraved विपत्तनियमादि-
 व्यस्यतापि चक्षति, युक्तमव्ययीन्द्रजालमाचरति, उन्मीर्यापि विमलभने, K , (2)
 यद्यपि, a we cannot extirpate pain, still we can put it down, यद्यपि
 न सविद्वज्जते दुःखं तथापि तदभिवाय ज्ञानं क्षणं, 1

AMAZEDLY (adv) (1) सविस्मयम् , (2) विस्मयेन , (3) by the adj

AMAZEMENT विस्मयम् V ASTONISHMENT

AMAZING (adj) विस्मयकर (री, र) V ASTONISHING

AMAZINGLY expr by the adj V AMAZING V also EXCESSIVELY

AMAZON * पद्मिनी , रणप्रिया

AMBASSADOR (1) दूत , (2) राजदूत Ph *the English at Berlin*

* बार्निमस हल्लण्डियराजदूत or हल्लण्डियराजमन्त्री

AMBASSAGE (1) दौलतम् , (2) राजदौलतम् , (3) दूतम् V AMBASSADOR

AMBER (sub) (1) वैलस्कटिक , (2) दधमणि

AMBERGIES अम्बरम् (?)

[PAG

AMBIENT (a) (1) व्यापक (का क) (2) परिवेष्टक (का क) V TO ENCLIN-

AMBIGUITY (1) सन्देह , (2) सन्दिग्धता (3) सन्दिग्धार्थता

AMBIGUOUS (1) सन्दिग्ध (म्हा, म्हा) (2) सन्दिग्धार्थ (दो धे) Ph *it is a love whether the word* इत्या means 'capture' or 'a lovable' अथ वन्द्यमिति किं वन्द्यभूतायास्तु वन्दनीयमिति सन्देहः Sub [तत्र भाषितम्

AMBIGUOUSLY expr by the adj Ph *you have spoken a* * सन्दिग्ध

AMBIT (1) मण्डलम् , (2) चक्रम् V CIRCUM, COMPASS

AMBITION (1) मृष्टा , (2) आकाङ्क्षा , (3) यशोनिष्ठा (for fame) , (4) राज-
लोभ (for royalty) , (5) शौरवणात्मता (for esteem) , (6) and aim
comp *

AMBITIOUS (1) दसम्भाम (सा, म) (for fame) (2) उच्चपदाभिन्नाधिकम् (if जी)
(for high post) etc V DESIROUS OF, EAGER Ph *a for your post*
पदकाङ्क्षिणा ते, Ku III 4

AMBLE (sub) (1) धीरितकम् , (2) धीरितम्

AMBLE (v) (1) Perh धीरति (धीर् c 1) , (2) धीरितक्या चलति

AMBLER धीरितशील (म्हा, म्हा) (?)

AMROGIA अमृतम् V NECTAR

AMBULATORY चरितम् (म्हा) V MOVABLE

AMBLSCADE, AMBLISH I The place परामिबीगाय निभतारस्थानम् —II
The men परामिबीगाय निभतारपितसेचन To be in a निभत तिष्ठति
(स्थ, c 1)

AMELIORATE, AMELIORATION V TO IMPROVE, IMPROVEMENT

AMEN श्री or चाम In non ecclesiastical sense तदास्तु एवमस्तु

AMENABLE I Submissive, compliant q v अनुविधायिन् (f नी)

II Accountable to Ph a to our government *अन्त्याज्ञा मासनायना

AMEND (v 1) मध्यति (मध c 4) v TO MEND, IMPROVE

AMEND (v t) मीधयति (c of मध) v TO CORRECT, IMPROVE

AMENDMENT I Correction, improvement q v मीधनम् —II A
secondary resolution in a bill or motion *मीधनम्

AMENDS V COMPENSATION, SATISFACTION To make a v TO RECON
PENSE, ATONE FOR

AMENITY (1) रम्यता, (2) मनोज्ञता v AGREEABLENESS

AMERCE दण्डयति (दण्ड c 10) (with double acc) v TO FINE

AMERCEMENT (1) दण्ड (2) अर्थदण्ड (=fine, q v)

AMETHYST आनील मणिविशेष [(4) मियम्भाद्रकता (rare)]

AMIAILITY (1) मनोज्ञता (2) रमणीयता, (3) सुशीलता (good behaviour)

AMIALE (1) सुशील (ता, ल) (=of good behaviour), (2) प्रेमाहर्ष (हर्ष है)
(=deserving of affection), (3) रम्य (आ, अ) (=pleasant, agreeable)

AMIALELY प्रीत्या v LOVINGLY, AFFECTIONATELY

AMICABLE मैत्र (मी, व) v FRIENDLY, KIND

AMID Amidst (1) मध्ये (with gen), a four fires हविर्मुञ्जा अत्रर्षा मध्ये,
K XIII 41, (2) by adj s मध्यगत (ता स) etc Ku v 20

AMISS (adv) expr by the adj s (1) अप्रकृ (ता क), (2) सापराध
(ता ध) etc v UPON

ANITY मैत्री v PEACE, FRIENDSHIP

AMONIA * निमग्नता

AMMONIAC निर्दासप्रभेद

AMMUNITION युद्धोपकरणम् (now=gunpowder, shot) q v

AMNESTY क्षमा (=pardon, the meaning determined by the context)

AMONG I Amidst q v मध्ये (with gen) —II. Making part of a number of (1) मध्ये (with gen) a his very many sons अतिप्रभूतानां सुतानां मध्ये, K , (2) by loc, Pambha a women and Pama a king जातीषु रक्षा वृत्तिषु राम

AMOROUS I Prone to love (1) कामिन् (f नी) (2) कामुक (का क), (3) प्रेमशील (ला ल) II In love v ENAMOURED III Pertaining to love काम (in comp) v AMATORY

AMOROUSLY (1) मातुरागम् v AFFECTIONATELY, (2) सखाम

AMOUNT (subst) v SUM

AMOUNT (v 1) Pb a ing to a loc सचासखक (का क), these races together a to fourteen पतासकच चतुर्दशकुवानि, h , ascertain what the balance as to *क्रियदवशिष्टमिति परिभाषयताम् your argument as to this *एतदभिप्रायकस्ते तर्क

AMOUR प्रणय (=love), secret a गुप्तप्रणय (?)

AMPHIBIOUS भूजलचर (रा र) (2), पादिन् (f नी) Sr

AMPHITHEATRE (1) रङ्ग , (2) रङ्गभूमि

AMPLE I Spacious q v विमाल (ला, ल) —II Abundant, copious q v प्रचुर (रा र) —III Not brief विष्टत (दा त)

AMPLENESS I Spaciousness q v विमालता —II Abundance q v प्राचुर्यम् [विस्तार

AMPLIFICATION I Enlargement q v II Of speech विस्तर or AMPLIFY विस्तर or विस्तारेण वर्णयति उप , (वर्ण , c 10.) v TO ENLARGE.

AMPLITUDE I Extent q v विस्तर —II Greatness q v महत्त्व , -

AMPLI प्रचरम् v ABUNDANTLY, SUFFICIENTLY, FULLY

AMPUTATE क्लिप्त (क्लिप्, c 1) V TO CUT OFF

AMPUTATION अक्षेद or sim अक्षेद (when the meaning is clear)

AMULET (1) रत्नाकाण्ड , Sv. vii , (2) कवच (mn)

AMUSE I To entertain the mind agreeably (1) विनीदयति (c of रुद्) *how shall I of myself* विनीदानीमात्मानं विनीदयामि V II , (2) रञ्जयति (c of रच्) , *the prince was very much aed by his long description of his past valor, beauty, and fortune* अतीतस्य शौर्यं वयविभववर्णनवाचालेन तेन सुतरामरञ्जयन् राजपुत्र K II To delude q v हसयति (nomi)

AMUSED, bc , (1) रञ्ज्यते , (2) विनुद्यते (pass)

AMUSEMENT (1) विनीद , (2) विनीदनम् V DIVERSION, ENTERTAINMENT, PASTIME To afford a (1) रञ्जयति , (2) मीलयति (c of मी)

AMUSER विनीदयित् (m) V TO AMUSE

AMUSING (part adj) विनीदिन् (f नी) V PLEASING

AN V A

ANABAPTISM *धीवनमज्जनवादित्वम् V ANABAPTIST [अनीह्वमनुशासति]

ANABAPTIST *धीवनमज्जनवादित् (m) , लट्धर्माध्यायिना मध्ये ये धीवने लज्जम

ANACHRONISM कालगणनाभ्रम (?)

ANAGRAM *अक्षरविपर्यास , अक्षरस्थानानां मिश्रसुसंविशेनाप्यशब्दकल्पनम्

ANALOGICAL Ph a argument उपमानम्

ANALOGICALLY सादृश्यात् , सादृश्यतस्त , तुल्यरूपतया

ANALOGOUS (1) सदृश (शा, श) , (2) तुल्य (ख्या ख्य) , (3) तुल्यरूप (पा, प)

ANALOGY सादृश्यम् V RESEMBLANCE, SIMILARITY

ANALYSIS I Philo tt no equiv *विश्लेष —II Synopsis q v

ANALYTIC, ANALYTICAL *विश्लेषक (f दिका, a कक)

ANALYZE (v t) *वि श्लेषयति (c of द्रिप्) , विश्लेष्य परीक्षते (ईत्, c 1)

ANARCHICAL (adj) (1) अराजक (का, क) (=without a king) , (2) विद्रुत (ता, त) (=turbulent) , (3) *विद्रवकारिन् (f ची) (=anarchist)

ANARCHIST *राज्यविद्रवकारिन् (f ची)

ANARCHY (1) राज्यविग्रह , (2) प्रजाविग्रह , V: III

ANATHEMA (1) शाप (?), (2) अभिशाप (?) v CURSE, EXCOMMUNICATION

ANATHEMATIZE शापति, अभि, (शाप् c 1) v TO CURSE, EXCOMMUNICATION

ANATOMICAL (1) *व्यवच्छेदविद्याविशयक (का, क) , (2) ly tat comp

ANATOMIST * व्यवच्छेदविद्याविशारद or कुशल

ANATOMIZE व्यवच्छिनति (हिद्, c 7) v TO DISSECT

ANATOMY * व्यवच्छेदविद्या

ANCESTOR पुरुषपुङ्ख In pl (1) पूर्वपुङ्ख , (2) पूर्वजा , (3) पिता ,
(1) पूर्व, I have excelled my a : पूर्व तिरस्कारिता , V: v

ANCESTRAL पितृपैतामह (ही, ह) P v PATERNAL

ANCESTRY I Ancestors q v II Birth, or, honorable descent
(1) अवय , (2) वय Ph of good or noble a (1) अभिजात (ता, त) ,
(2) अभिजनम् (f ती), Sa iv

ANCHOR (subs) नीरन्ध्रनलौहयन्त्रमेद , *लङ्गरम् Ph the arms of an a ,
*लङ्गरदला (m pl) the eye of an a *लङ्गरच्छिद्रम् , to cast a *लङ्गर
प्रविपति , to ue gh a लङ्गर छत्तोलयति (तुल्, c 10)

ANCHOR (v) लङ्गर प्रविपति (क्षिप, c 6) (with gen) a ed off Benares
*उपकारावधि लङ्गर प्रविसेप, or, लङ्गरेष नाव बधन

ANCHORAGE I The place *लङ्गरस्थानम्—II The duty *लङ्गरपञ्चम्

ANCHORITE (1) यति , (2) सन्नासिन् (m) v HERMIT

ANCHORY * ऐरिजातीय चन्द्रमकाविशेष

ANCIENT (adj) (1) पुराण (का, क) , (2) पुरातन (नी, न) , (3) प्राचीन
(ना, न) , (4) चिरनन (नी, न) , (5) प्राज्ञान (नी, न) , (6) पूर्वकालीन
(ना, न) (7) प्राकालीन (ना, न) v OLD

ANCIENT (subs) I Flag q v पताका—II An ensign q v
पताकिन् (ही नी)

ANCIENTLY (1) पूर्वकाल , (2) पुरा v FORMERLY

ANCIENTS, THE - (1) वृद्धा (m pl), U v , (2) चिरन्तना (m pl), S
V ANTIQUITY

ANCILLARY V SUPPLEMENTAL

AND -I In case of subs and adjs (a) by dv comp *summer a spring*
यौष्मदसन्नी, *father a mother* मातापितरौ or, *sister* पितरौ [*so brother a*
sister मातरौ, *son a daughter* पुत्री, *father-in law a mother in law*
श्वशुरी], *with his superior birth, asceticism, erudition, valor a*
deeds अभिन्नगतयोविद्याक्रियातिशये निजे, Vi ix , *exhausted, tremulous,*
and (therefore) pleasant अलमद्यलितसुम्भानि, U i , (6) by च (enclitic)
fresh youth, incomparable beauty, a superhuman prowess अभिनव-
यौवनत्वमप्रतिमरूपत्वममानुषशक्तित्वञ्च, K —II In case of numerals (1)
by a comp with अधिक (का, क), or, छत्तर (रा र) *one hundred a*
two द्वाधिक शत, or *sim*, च्यधिकशत, *three thousand a sixty eight*
षट्पट्टात्तरविसहस्र, (2) by २a comp with स *after a reign of 18*
years a thirteen days सोढादशाब्दान् क्ष्मां मुक्ता च तयोदशरासरान्, Raj ,
(3) by च (very rare), Vi —III In case of verbs, generally by
participles - *go a speak this to the minister* गतैतममात्रं ब्रूहि, S^a vi ,
then he alighted (from the horse) a tied it up to a branch of a tree,
a then approached a saluted Siva, a then again gazed on the same
lady ततोवर्तोर्यं तरुशाखायां बद्ध्वा नृगमुपसृत्य प्रणम्य त्रिलोचनाय तामेव योषितं
अनुया पुनर्निरूपयामास, K v (iv) —IV In connecting sentences
(1) by च (never at the beginning) (*these remembrances*) *burn*
my body a rend my heart दीप्तं दहन्ति हृदयञ्च विशारदयानि M^a ३ , (2)
Sometimes च is omitted *behave so that you will not be laughed at*
by men, will not be censured by the good, will not be reviled by the
seniors तथा प्रवर्तेथा यथा नीपदस्यसे जनैः , न निन्द्यसे माधुभिः न चिद्विद्यसे
शुनभिः, K —V In interrogation, generally by वा (enclitic) *who is*
he ? whose son ? a what is his name कोसी, कस्य वीरस्य, किमभिधानी

वा ? K , O, fair lady, who are you, whose spouse, a what is your
 object for coming to me ? काल शुभे कस्य परियहो वा कि वा मदभ्यागमनकारण
 ते, R xiv 8

AND THEN denoting immediate sequence (1) तदनु in childhood a
 then again in youth शशवे तदनु यौगने पुन U 1 , (2) तत, a then
 allowed his son to go तदीदुजमे गमन सुतस्य, B, 1 23 , (3) तदनुष (very
 rare), Vi 11 " AND (III)

AND YET तथापि V YET

ANDROGYNI, ANDROGYNOS (adj) V HERMAPHRODITE

ANECDOTE (1) कथा , (2) उपख्यानम् , V STORY

ANEBUSM perh नाडीमूलम्

ANEW (1) पुनर , (2) पुनरपि V AGAIN

ANGEL I Lit देवदूत , * गन्धर्व —II Fig as a term of endear-
 ment (1) प्रियतमा , (2) प्रियमी V LOVE, DARLING

ANGEL, ANGELIC (adj) I Belonging to angels by tit comp
 II Resembling angels (1) दिव्य (व्या व्य) , (2) अमादुष (वी, य)

ANGER (subs) (1) क्रोध , (2) क्रोध , to give way to a कीपयन् मन्दति V
 iv , restraining his a कीप निगलन्. B xii 81 , (3) रीष , (4)
 अमर्ष , void of a अमर्षशून्य (व्या, व्य), Ki 1 33 , (5) मन्वु , deep-
 rooted a possessed (him) मन्वु रभजदग्मादतः, Si xv 2 , (6) सरम् ,
 (7) रुष (f) , (8) क्रुध (f) , (9) रुषा

ANGER (v t) (1) कीपयति (c of क्रुप) , (2) क्रोध मन्वु करोति (with gen)

ANGLE (subs) (1) कोण , (2) अक्ष Right a समकोण , obtuse a
 * विषमकोण , acute a * समीनकोण , भूजकोण , alternate a विपर्यय
 कोण [c 4 ' , or, गट्ठाति (पद्, c 2)

ANGLE (v) (1) perh वडिगयति (nomi) , (2) वडिगेन मत्स्यान् विध्यति (वाध,

ANGLER I One who angles मत्स्यवेधक V FISHERMAN II A
 species of fish मत्स्यविभेद

ANGELICISM *इ रेगभाषारीति

ANGELICIZE (v t) *इ रेगयति (nom)

ANGLING (subs) बडिरीन मख्यव्ययम्, or, मख्यधारणम्

ANGLING-ROD perh बडिरीदण्डम्

ANGRILY (1) सकीपम्, (2) सकोधम्, (3) मरीपम्, (4) सामर्पम्

ANGRY (1) क्रुद (ह, छ), (2) क्रुपित (त, स) v EXRAGED

ANGRY, BE OR OFT (1) क्रुयति (क्रु, c 4), (2) क्रुयति (क्रु, c 4), (3) क्रुयति (क्रु, c 4) N B These verbs are const with dat or with प्रति and acc a with the king of Chedi क्रुदम्य येय प्रति, Si i 75

ANGUISH (1) मनसाप (= a of mind), (2) यातना (= bodily pain) v AGONY

ANGULAR (1) क्षीयनिमित्त (छा, छ) (?), (2) सात्र (सा छ) (?)

ANIMADVERSION उपाख्य v REPROOF, CENSURE

ANIMADVERT (v i) v TO OBSERVE, REMARK, CENSURE

ANIMAL - I Any living creature (1) प्राणिन् (म), (2) जीव, (3) चेतन (= a rational a), (4) जन्तु (usually applied to lower a s only), (5) जग्निन् (म), (6) जग्यन् (म) II A beast q v (1) चग, (2) पगु

ANIMAL (adj) Expr by gen of above Ph a food प्राणिपन् v OR MEAT, a pleasures विषया or निदयसुखानि (pl) a passions इन्द्रियाणि (n pl) (lit organs of sense), or, कामादय पद रिपव, the a kingdom *जीवसृष्टि, निखिलप्राणिवर्ग

ANIMALCULE (subs) (1) सूक्ष्मजीव, (2) अविबुद्धजगु

ANIMATE (v t) I To give life to (1) जीवयति (c of जीव), (2) जीव सुधारयति (c of चर), P—II Fig to encourage, incite q v (1) आशासयति (c of शस्), (2) प्रोत्साहयति (c of सह)

ANIMATE, ANIMATED (adj) I Alive सजीव (रा, य) Ph a being

(1) जीव (2) प्राणी —II Lovely, vigorous q v (1) प्रकुल (जा ब);
(2) उन्नम (सा स)

ANIMATION I Bestowal of life (1) जीवनदानम्, (2) जीवस्यार
—II Life q v जीवनम् —III Liveliness vivacity q v (1)
प्रकुलता, (2) उन्नम

ANIMOSITY (1) द्वेष, (2) विद्वेष, (3) वैरम्, (4) विरोध

ANISE (1) अतिद्वया, (2) दत्ता

ANELE (1) गुल्फ (mn), (2) घुटिका, (3) घुटि

ANELET (1) नूपुरम्, (2) पादाङ्गदम् (3) गुलाकीटि, (4) मञ्जीरम्

ANNALIST (1) आख्यानविद् १; (?) (2) आख्यानरचक (?)

ANNALS (1) आख्यानचय (?) (2) इतिहास (?) (3) *वार्षिकवृत्तान्ति

ANNATS (1) प्रथमवर्षकृतानि (n pl) (?)

ANNEAL (1) *प्रतपति (तप c 1)

ANNEX I To subjoin Ph I a a list of articles for sale *लक्षान्ते
विज्ञेयद्रव्यानि निर्दिष्टानि —II To unite स योजयति (c of युज)

ANNEXATION (1) संयोजनम् (?) (2) संयोग v UNION

ANNIHILATE (1) उत्प्लव्णयति समुत् (विद्, c 7) (2) उत्प्लव्णयति (मूल c
10) (3) उत्प्लव्णयति (c of सद्) (4) प्रलययति (c of लो) (5) विक्षोभयति
(c of लप्) v TO DESTROY

ANNIHILATION (1) उत्प्लेद, समुत्प्लेद, (2) क्षीय विक्षीय, (3) क्षय, (4)
प्रलय (rare, except with reference to the s of the world) v DE-
STRUCTION

ANNIVERSARY (1) वार्षिक (को क) (2) सांस्कृतिक (को क) The a of
Krishna s b th जन्माष्टमी the a of Rama s b rth रामजयन्ती

ANNOTATE (1) टीकां करोति लिखति or रचयति (with gen) (2) व्याख्याति
(आ c 2) v TO EXPLAIN

ANNOTATION (1) टीका (2) टिप्पणी, (3) व्याख्या

ANNOUNCE (1) घोषयति (घुष c 10) v TO PROCLAIM (2) विज्ञापयति

(c. of आ) v. TO INFORM, (3) प्र-काशयति, सन्नि-, (c. of काञ्). Ki XIII. 35; (4) अभि-दधाति or धत्ते (धा, c. 3), *the drum a. and the departure (of the nymphs)* प्रत्यानं समभिदधे शब्दनाद, Ki. VII. 1. v. TO SPEAK; (5) आख्याति (खा, c. 2.), *to a. this to the king of Naishadha* आख्यातुं वृज-भीतरिपथनरपती, N. III. 132. v. TO TELL.

ANNOUNCEMENT . (1) आवापनम् ; (2) विज्ञापनम् . v. PROCLAMATION, PUBLICATION.

ANNOUNCER : (1) आवापक ; (2) विज्ञापक , (3) प्रकाशक .

ANNOY : (1) बाधते (बाध्, c. 1.); (2) दुनीति (दु, c. 5.); (3) अर्दति (अर्द्, c. 1).

ANNOYANCE : (1) बाधा ; (2) विडम्बना ; (3) दुःखं v. TROUBLE, VEXATION.

ANNOYER : (1) बाधकः ; (2) विडम्बक ; (3) कदर्थक .

ANNOYING (adj.) v. TROUBLESOME, VEXATION.

ANNUAL (adj.) . (1) वार्षिक (कौ, कं) ; (2) सावस्वरिक (कौ, कं) ; (3) आर्द्धिक (कौ, कं).

ANNUAL (sub.) : I. An a. plant : शीघ्रि .—II. A book appearing a. ly *वार्षिकम् or *वार्षिकपुस्तकम्.

ANNUALLY (1) वर्षेवर्षे ; (2) प्रतिवर्षम् ; (3) प्रतिवस्वत्सम् ; etc.

ANNUITANT, *वार्षिकवृत्तिभोगिन् (f. गौ) and sim. comp.s.

ANNUITY : * वार्षिकपूत्त and sim. comp.s.

ANNUL . लुप्यति, अय-, वि-, (लुप्, c. 5.) (?).

ANNULAR : (1) गण्डलाकार (रा, रं) ; (2) गोलिकाकार (रा, रं) ; (3) बलदाकारः (रा, रं)

ANNULMENT : लोपः, वि-, अय-, (?).

ANNUNCIATION : (1) आवापनम् , (2) विज्ञापनम् ; (3) प्रकाशनम्.

ANODYNE : (1) मूत्रघ्नः (घ्री, घं) ; (2) पीडाशमक- (वा, कं) (?).

ANOINT : I. To besmear . q. v. . (1) लिप्यति (लिप्, c. 5.), *as if a. ing, as if filling my sense of smell.* अगुलिष्यन्ममिष पूरयन्ममिष प्राचेन्द्रियम्, K. ; (2) अगुलि, अभि-, (अघ्, c. 1.), Sa. v. , (3) दिग्धे (दिग्ध- 2.) a. and

1. *h nectar as well as po son दिग्धीयतम् च विषय च* Ma 1 (4) समा
लभत (खम c 1) *I w ll prepare ausp cious o ntments मन्त्रसमालम्ब्य*
दिश्याति Sa. iv —II To consecrate by unct on अनिविधति (सिच
c ६) B III 2

ANOINTER विलपक \ TO ANOINT

ANOINTING (subs) (1) विनिषेपनम् (2) अभ्यङ्गम् (3) समाख्य (4)
अनिषेप (=consecration)

ANOMALOUS (1) विधिविहृत (झा झ।) (?) अनियमपर (रा रा) (?) (3)
अविधि (mf n) (?)

ANOMALY (1) विधिविहीन (?) अविधि (?) (3) अनियम (?)

ANON I Quickly soon q v सपत्ति —II Again q v Ph eter
and a यदा तदा v OFTEN FREQUENTLY

ANONYMOTS (1) *अनिर्दिष्टवक्त्राभिधानम् (ना न) (2) *अज्ञतवक्त्रमष्टम् (झा
झ) etc

ANONYMOUSLY (1) *अनिर्दिष्टवक्त्राभिधानम् (2) *अज्ञतवक्त्रमष्टम्

AN THER (1) अथ (या नन् it is mpose ble that one acts and a. enjoys
न हतन् सम्प्रविष्यन्त्य करीत्यन्ती भक्त इति D c a day अन्य यु (2)
पर (रा रा) a s x fe परस्त्री a s property परम् (3) अपर (रा रे)
a dearer to vo than m s lf मत् प्रियतरस्तपरो जन K (4) in
some ca. es by अनर affixed tool her to a king राजान्तर निनाय
R vi 3 v DIFFERENT \ B Note that पर is gen confined to
comp and अर is gen used w th a qualifying sul Note also
that अथ and अपर do not gen mean a s n comp v ANOTHERS

ANOTHER one (rec nroal) v ONE ANOTHER

ANOTHERS (1) अन्यदीय (दा य) (?) परकीय (दा य)

ANSWER (v t) I To reply (1) कथयति (कथ c 10), (first) a my
these four quest ons and then dr nlt trater समेतान् अनुरी प्रान्कथयित्वा
कथयि Mah (?) वतीति (व c 2) / you do not a my quest ons I

will eat you न चेद्भूवीधि मघानग्रामि त्वा, D. vi., (3) उत्तर ददाति (दा, c. 3.) (with gen.), (4) प्रतिलिखति (=to write back, q. v.). N. B. (1) and (2) are not applicable to writing. II. To refute : q. v. III To correspond to, suit q. v. IV To pay q. v. Ph. *this will a. my object* अनेन सफलसमीहितो भवामि

ANSWER (v. 1) . I. To make a reply . उत्तर ददाति—II. To speak in reply (1) प्रतिशक्ति (वद्, c. 1) ; (2) प्रतिवदति (वद्, c. 1.) , (3) प्रतिभाषते (भाष्, c. 1.)—III. To render an account to . expressed by circumlo. . *you will have to a to your master for the sums received* *लया यदन लभ्य तस्य विशिष्टवृत्तान्तं स्यामिनि निवेदयितव्यम्.—IV. To serve for . q. v.

ANSWER (subs) . (1) उत्तर , (2) प्रतिरचनम् , (3) प्रत्युक्ति , (4) प्रतिशक्त्यम्. N. B. The last three words applicable only to speaking in reply, while the first उत्तर is applicable also to legal replies and solutions of problems.

ANSWERABLE . I. Refutable खण्डनीय (या, य).—II. Responsible, accountable . q. v.—III. Correspondent, proportionate, suited : q. v.

ANT . (1) पिपीलिका (the common small red a) , (2) पिपीलक (a large black a) .

ANT-EATER पिपीलिकापादकी जलमेद .

ANTAGONISM : (1) विरोध ; (2) प्रतिवन्द्यम् , (3) पर्यवस्थाप्यम्

ANTAGONIST . (1) विरोधिन् (f. नी) , (2) प्रतिवन्द्यन् (f. नी) , (3) पर्यवस्थाप्य (f. नी) . v. OPPONENT.

ANTAGONISTIC विरोधिन् (f. नी) v. OPPOSED.

ANTARCTIC . *दक्षिणक्षेत्रीय (या, य) . A pole, *दक्षिणक्षेत्रम्.

ANTECEDENT (adj.) v. PRIOR, PREVIOUS.

ANTECEDENT (subs) . Ph. *whose a s are not known* *यस्य पूर्ववर्तितम् विज्ञातम्—II. In logic . पूर्ववच .—III. In gram. : *पूर्ववर्तना.

ANTECHAMBER perh प्राग्गृह *उपमाला

ANTEDATE Pl *He a d the letter* *अधिमदिश पत्र समिवेग्यमासा

ANTIFELUVIAN *पलयपूज्जकालीन (ना न)

ANTELOPE (1) कृष्णसार (the black spotted a) (2) ऋष्य (the painted a.) (3) घन (f गी) (the general term for a s deer etc)

ANTENNA Of insects perh घण्टम्

ANTERIOR I Preceding n time v PRIOR PREVIOUS II Before in place अग्र (या ग) *the a part* (as of a month) अग्रभाग

ANTHEM (1) सूक्तम् (2) स्तोत्रम् v *HYMN SONG*

ANTIER *परागकीष

ANT OLOGY कुसुमसङ्घ (Lit and F g)

ANTHONY'S FIRE उदद v ERYSIPELAS

ANTILIOUS पिच्छ (घो घ)

ANTICHRIST the great adversary of Cl r st *प्रतिहृष्ट

ANTICIPATE (v t) I To foresee Ph *old men can a what is com ng* बृद्धवदिरनागत पश्यति V *ee n a ng h s death* तस्य भाविमरण जानवपि —II To be before in do ng Ph *I a d h s des gns by remo ng to London* *तस्याग्र्य निरूप्य सख्यमसह जगाम *Sc p o a d Hann bal in cross ng the Po* *हनिवालस्याभिप्राय ज्ञात्वा सिधिय प्रागद पीनदीमुत्ततार

ANTICIPATIO Expr by circumlo v TO ANTICIPATE

ANTIDOTE I Any remedy q v प्रतिहार —II For po son विषघ्नौषधम् ETC *A dealer in a s* (1) विषवैद्य (2) जाइलिक (3) गरुड —III For fever अरघ्नौषधम्

ANTIMOY (1) स्तोत्रोच्चनम् (2) कापीतम् (3) सौविरम् (4) दामुनम्
These words properly mean a sulphuret of a

ANTIPATHY विषय HATRED AVERSION

ANTIPRAXIA नष्ट वत पदार्थ निवृत्तान्तम् Sab १११ *विपरीतावेक्षणम्

ANTIPODES : I. The opposite part of the globe : *प्रतिलोमम् ; भूगोच-
स्याधीभागम्—II. Those who inhabit it : *प्रतिलोमा Ph. *the a. and*
those who live in other parts of the globe, live just as comfortably as
we do here अनाकुलालिप्तयः स्थिताप्रतिष्ठन्ति ते तत्र वयं यथातः, S. ६.

ANTIQUARIAN (adj.) : Ph. *a. knowledge* प्राकालीनविषयविज्ञानम्. [(?).

ANTIQUARIAN, ANTIQUARY (subs.) . *प्राकालीनविषयेषु पण्डित , अभिज्ञ , etc.

ANTIQUATED (adj.) : अपमत्तित. (ता, त) ; v. OBSOLETE, OLDFASHIONED.

ANTIQUE (adj.) . प्राचीन (ता, न) . v. ANCIENT, OLD.

ANTIQUE (subs.) : (1) प्राचीन द्रव्यम् (?), (2) पुराणद्रव्यम्. (?).

ANTIQUITY : I. The ancients (1) वृद्धा (m. pl.) , (2) पूर्वे (m. pl.) , (3)
चिरलता (m. pl.) , (4) प्राचीना or प्राचीनलोका (m. pl.) ; etc.—II. The
ancient times . (1) प्राकालम् ; (2) पूर्वकालम्.—III. Ancientness : (1)
प्राचीनत्वम् ; (2) पुराणत्वम् ; (3) पुरातनत्वम्.—IV. The remains of a. :
(1) प्राचीनद्रव्यम् (=an old thing) , (2) प्राकालीनविषय (=antiquarian
subject.).

ANTITHESIS : nearest word विरोध , Sah. x.

ANTITYPE : आदर्श .

ANTLER : हरिषयद्गम् (or simp यद्गम् when the meaning is clear).

ANTLERED . यद्गिन् (f. ची) . v. HORNED.

ANTONOMASIA : लक्षणा.

ANUS : (1) गुदम् ; (2) पुच्छम् ; (3) पायु ; (4) अपातम्.

ANVIL (1) दृढिं (m.) ; (2) स्तूर्ण (f.).

ANXIETY : (1) उत्कण्ठा ; (2) उद्वेग (restless a.) ; (3) बिन्ना v. CARE ;
(4) व्याकुलता v. AGITATION , (5) उत्कण्ठिता ; (6) दयस्वला (sarc).

ANXIOUS : I. Beset with anxiety : (1) उत्कण्ठित (ता, त) ; (2) उद्विग
(ता, त) ; (3) व्याकुल (ता, त) , (4) चिन्तित (ता, त).—II. Solicitous,
eager . (1) व्याप (ता त) , (2) उत्प्रेक्ष (ता क).—III. Causing anxiety .
(1) उद्वेदकर (री, र) , (2) उत्कण्ठापद (ता, त)

ANXIOUS, TO BE उन्मत्तायते (nom) a to see दर्शनाद्यन्मत्तायमान, D

ANXIOUSLY I With anxiety (1) सीतकण्ठम्, (2) सीद्वेगम्, (3) by the
adj V ANXIOUS (1) II Eagerly by the adj V ANXIOUS (1)

ANY (1) कथित् (काचित्, किञ्चित्), have you got a one named Vimardaka
किमस्ति कथिदिमर्दका नामावभवत्, D II is there a doubt about it
किमवकाचिद्गमि, Vi I could not find a thing in the house गृह
प्रविश न किञ्चिन्मया समासादितम्, Mr III, (2) कीपि, (कापि, किमपि)
a one else अन्य कीपि etc (3) कपन (कापन, किञ्चन) (rare) Ph in
the absense of a witness साप्यभावे, without a wisdom ज्ञान विना,
what power has Dhananjaya or a body else even to take the na is
of your son का शक्तिरस्ति धनञ्जयस्यान्यस्य वा नामापि दक्षितु ते तनयस्य, Vi II

N B When a means any one or anything whatever, it is expr (a)
by य कथित् etc, a one could be a witness in a house or in forest
अन्यैरग्न्यरक्षे वा य कथित् साच्च कुदात्, M VIII 69, I want to give
even the gold bracelet of my hand to a one [I meet] अहस्यमपि सुवर्ण
कण्ठयन्म कश्चेपिद्दातुमिच्छामि, (b) by य स etc, they can attack
a number of horsemen *याशनश्चाथानधिगच्छन्ति साशनैश्चभिद्योन्तु क्व दन्ति

ANY HOW (1) येन केन प्रकारेण, (2) यथा तथा

ANY LONGER, ANY MORE (1) इत परम् (=from this time) (2) इत
परम् (=from that time) I will not think any more of other girls
न चिन्तयेयमित परमितरन्तारा, D III

ANY WHERE (1) कुत्रापि, a else अन्यत्र कुत्रापि, (2) क्वचिदपि, N XIII 55
Ph go a you like गच्छ यद्येच्छम्, N I 143, die a you like यव तव
वा पापस्थानं कुह, Vi VI, I do not allow you to go a else from here
इतोन्वतो न वो गन्तुमनुमन्ते, Sa III

AORIST no equiv अनयतनभूत (=indefinite past)

AORTA हृदयस्य वामकोषनिगता रक्तवाहा बृहन्नाडा

APACE अत्ररम् V QUICKLY, RAPIDLY

APART I Separately q v पृथक्—II At a distance दूरे—III

Privately (1) निजने, (2) निजतम् Ph a from this there is no other fault in the man एतद्विज्ञप्तस्य दोषो नास्ति

APARTMENT कोठ v ROOM The inner a s चक्र पुरम् The attendants on the inner a s चक्रवर्तिना पुरपा D I

APATHETIC I Void of passion (1) वीतराग (गा, ग), (2) वीतस्पृह (हा, ह), (3) निस्पृह (हा ह), (4) उदास (दा, स), (5) विरामिन् (f नी) —II.

Indifferent q v [q v

APATHY I Stoicism (1) वैराग्यम् (2) श्रौदासम्—II Indifference

APE (subs) पुच्छहीनो वानर, कपिभेद

APE (v t) v TO IMITATE COPY

APERIENT I Adj रचक (की क) —II Subs रचक v PURGATIVE

APERITURE (1) हिद्रम् (2) रश्मि v OPENING FIBULAE

APEX (1) चूडा (2) शिखरेण v TIP, POINT

APHORISM (1) सूत्रम् (2) वचनम् v MAXIM

APHORISTIC Ph the method of the book is a *सूत्रैर्धितोयम्

APIARY *मधुमक्षिकागारा v BEE HIVE

APIECE एकैक (का क) v EACH

APISH v FOOLISH, POPPISH

APOCALYPSE प्रकाशनम् v REVELATION

APOCOPE *अन्त्याक्षरक्षीप, *अन्त्याक्षरक्षीपालङ्कार

APOCRYPHA *कटोपनिषद् *उपमन्युस्तकम्

APOGEE उच्च, चान्द्रकान्तिनष्टलक्ष्य इषिय्या द्रष्टव्यम्

APOLOGIZE (1) क्षमा प्रार्थयते or याचते (2) मययति (स्य c 10) a to the king for what we said amongst ourselves agnati et quiete मर्पयति लोकापात्रे यदक्षानिविद्यमपलापिनीभिरुपचारातिक्रमैश्च भवितम् Sr III, (3) अग्न मयति (नी c 1) (= to propitiate)

APOLOGUE - कथा, v. FABLE

APOLOGY I. An excuse for a fault : Ph to make an a. चमापार्थना करोति, to accept an a. अनुनयवचनं प्ररिच्छति (after ge) : v. EXCUSE.

II. An apologetic treatise no equiv. : *प्रतिपाद .

APOPHTHGOM - (1) वचनम्, (2) वाक्यम् v. SAYING, MAXIM.

APOPLECTIC - I. Subs. . सत्रासरीमिन् (f. स्त्री) II. Adj expr. by tat. comp.

APOPLEXY - सत्रासरीम

APOSTASY - (1) स्वधर्मत्याग (= abandonment of one's religion) ; (2) स्वमतत्याग. (= a of one's principles), (3) परधर्मादय (taking another religion) v. DESERTION.

APOSTATE (1) *स्वधर्मत्यागिन् (f. स्त्री), (2) य (या, य) स्वधर्मं स्वमतं स्वधर्मं वा परित्यज्य परधर्मं, परमतं, परपथं वा अवलम्बते, आश्रयति, etc.

APOSTATIZE - स्वधर्मं स्वमतं स्वधर्मं वा त्यजति, परित्यजति, स्वधर्मात्, स्वमतात् वा भ्रमं सते (भ्रम्, c. 1.), आश्रयते (श्रु, c. 1)

APOSTLE - (1) *ईश्वरदूत, (2) *महर्षि . A.-ship *ईश्वरदौत्यम्.

APOSTROPHE : I. In Rhe सम्बोधनम् —II. In gram *अभिनिधानम्.

APOSTROPHIZE : (1) सम्बोधयति (c. of वृष्), (2) आह्वयति (ह्वे, c. 1.) : v. TO ADDRESS

APOTHECARY (1) *बीजप्रकार, (2) मिषन् (म.) (= physician, q. v.).

APOTHEOSIS v. DEIFICATION.

APPAL वि आश्रयति, स-, (c. of अम) : v. TO TERRIFY.

APPARATUS उपकरणम् v. TOOLS, INSTRUMENTS.

APPAREL (subs) - परिच्छद . v. DRESS, ATTIRE.

APPAREL (v.) v. TO DRESS, CLOTHE, ATTIRE.

APPARENT (adj) I Visible . q v. पादुर्भुत (ज्ञा, ज्ञ) —II. Evident, clear . q v . (1) व्यक्त (ज्ञा, ज्ञ), (2) स्पष्ट (टा, ट), (3) स्पष्टः (टा, ट) —III. Seeming (as opposed to real) . (1) प्रकाश (मा, घ) ;

(2) प्रकट (टा ट), (3) राज्ञ (छा छ) (=external, q v) **▼**
FEIGNED, FALSE

APPARENTLY I Plainly clearly q v व्यक्तम् —II Ostensibly, seemingly (1) प्रकाश (2) प्रकट, Si xvi 19, (3) वद्वि (=externally, q v) *a sweet, but really unfriendly* मधुर वद्विस्तरप्रियम्, Si xvi 17 [छाया

APPARITION I Appearance q v II A ghost, phantom q v

APPARITOR no equiv दूत अनुचर

APPEAL (subs) I Leg t t *पुनर्विचारप्रार्थना *A court of a* *ये प्राद्वि, नाका पुनर्विचारप्रार्थना योत्रमर्हति or मन्वलि —II Reference to some one as an authority or witness Ph to make an a. to प्रमाणयति (nomi) —III Resort, recourse q v —IV An address of entreaty प्रार्थना

APPEAL (v i) I Leg t t *पुनर्विचार प्रार्थयति (चर्च, c 10) —II To refer to another as an authority प्रमाणयति Ph *I o to gods about it* अथ विषये सक्त देवा साविण्यस्तिष्ठन्ति —III To implore, entreat q v —IV To excite, affect q v

APPEAR (v i) I To be visible (1) आविभवति or प्रादुर्भवति, *a herd of deer a ed* भगवाणं यदमाविर्भवत्, R ix 55 (2) प्रादुर्बुध्ति (अस, c 1) R xi 61 (3) दृश्यते अभि, प्रति, (pass of दृश्) (=to be seen, not restricted to real life as (1) and (2)) *a woman a ed in their dream* तयो स्त्रिये कविज्जात्यपाद प्रत्यग्गम D i —II To show one's self Ph *she does not a before me* या मममक्ष नागच्छति (not दम्पन ददाति see R. xix 1) —III To be out दिग्गच्छति, *an article a ed in the Indu prokasha about so and so* *अमुकविषयक प्रबन्ध द्रष्टुमकायपत्रिकायां दिग्गत् IV Leg t t to be present (1) उपस्थिति (छा, c 1), (2) पथ दर्शनं ददाति —V To seem q v प्रतिभाति (भा c 2) —VI To be evident or clear q v

APPEARANCE I The act of becoming visible , (1) **प्राविर्भाव** (= actual a, especially of invisible spirits), *who wants to make his a* (in this world) **यथाविर्भावमिच्छति** Mah , (2) by the verb **v** TO APPEAR (1) , (3) **प्रादुर्भाव** (rare) Kuv —II Act of being present (1) **उपस्थिति** , (2) **दर्शनम्**, *he who stands a security for one's a* यो यस्य प्रतिभूतिर्देहेनाय M VIII 53 —III Personal a (1) **प्राकार** , (2) **प्राकृति** *Of good a सुख्य* (गय, ग्य) —IV Semblance, mere show Ph *outward a वाङ्मयकृति* *has an a of justice न्यायमित्रा* बभासते Ki XI 7 **v** APPARENTLY (11) —V A phenomenon q **v** —VI Probability, likelihood q **v**

APPEASABLE शमनीय (या य) **v** PLACABLE

APPEASE (1) शमयति **प** उप- , (c of शम) , (2) **सान्त्वयति**, उप , परि , (सान्त्व c 10) **v** TO CALM PROPITIATE

APPEASED TO BE (1) **शान्त्यति** (शम c 4) , (2) **प** सीदति (सद, c 1)

APPEASER शमयिता , प्रशमयिता **v** TO APPEASE

APPEASING (subs) (1) **शान्ति** (2) **प्रशान्ति** (3) **कान्त्यना**

APPELLANT *पुनर्विचारप्राधिन् (f नी) निदेशमन्त्राधिन् (f नी)

APPELLATE Ph *a jurisdiction* *पुनर्विचारधिकार , *a court ये* प्राहि, वाका पुनर्विचारप्राधनां त्रीनुमर्त्तन्ति

APPELLATION नामधेयम् **v** NAME

APPELLATIVE **v** c common (1) **साधारण** (वा, च) (2) **सामान्य** (वा न्य)

APPEND अनुबध्नाति (बन्ध c 9) (?)

APPENDAGE Ph *a louse with its a s* *सोपकरण गृह , *virtue is an a of belief in God* *सदाचार चास्तिक्यबुद्धिमनुबध्नाति **v** CONCOMITANT

APPENDIX परिशिष्टम्.

APPERTAIN **v** TO BELONG *A ing to* **v** BELONGING TO

APPETENCE **v** APPETITE, DESIRE

APPETITE I Any mental desire * (1) **काम** , (2) **राम** **v** DESIRE,

LONGING. II. Actual desire for food : (1) बुधा ; (2) पुभुषा ; (3) अमनाया.

APPLAUD : (1) वसति (वस, c. 1.) v. TO PRAISE ; (2) गायति, उपगायति (गे, c. 1.) Ki. xvii. 47. ; (3) वन्दते, परि-, (वन्द्, c. 1.), *a. ed by the chiefs of the clans गव्यपतिभिः परिवन्दितेन*, Ki.

APPLAUSE : I. Acclamation : q. v. : प्रशसावाच (f. pl.).—II. Praise : q. v. ' प्रशसा. N. B. Clapping the hands is not a sign of a. in Sanskrit, but quite the reverse, Si. xv. 39.

APPLE : I. A tree : *आतापृषः.—II. Its fruit : *आताफलम्.—III. Of the eye : ताता : v. PUPIL.

APPLIANCE : I. APPLICATION : q. v. II. In pl., instruments • q. v. : उपकरणानि (n. pl.).

APPLICABILITY : Expr. by circumlo. : v. APPLICABLE, APPLY (v.i.) (1).

APPLICABLE : समत् (f. की), *the fine-toothed (lady) hearing the whole speech equally a. to Indra and Nals आकर्ष्य वृष्यमखिला सुदती खयन्ती-माधन्यमेषिष नलेषिष वापनेता*, N. xiii. 8. Ph *equally a. to Jama and Nals समनैषधयी सुमानः* N. iii. 20. ; *to be a. लगति* (लग्, c. 1.) (with loc.)

APPLICANT : (1) अर्ही , (2) पार्थयिता ; (3) याचकः : v. PETITIONER.

APPLICATION (subs.) I. The act of putting to : प्रधीयः, सम्प्रधीयः, *by the a. of fire or heat अग्न्यातपसम्प्रधीयान्*, R. v. 54.—II. The thing applied : प्रधीय , *should seize (them) by wet leather or by other a. स चर्ददाथैषं पदेने र्दं स्त्रियान्*, Sr.—III. Petition : q. v. ' (1) प्रार्थना ; (2) याचन.—IV. Attention, assiduity : q. v. : (1) अभिनिवेशः ; (2) मनो-दीप्तः.—V. Use, employment ; प्रधीयः Ki.—VI. Relation, reference : q. v.

APPLY (v.i.) : I. To refer or relate to : (1) लगति (लग्, c. 1.) (with loc.), N. xiii. 5. , (2) वर्तते (वृत्, c. 1.) (only in certain cases), *here the*

erord 'light' as to God अत्र ज्योतिःशब्दः ब्रह्मणि वर्तते, S. III. 40.—II. To solicit, have recourse to : q. v. . प्रार्थयते (अर्थ, c. 10.).

APPLY (v. t.) : I. To lay or put on : (1) प्रयोजयति or युनक्ति or युक्ते (युक्, c. 10 and 7.) *do not a. liniment at night* नालेपं रात्रौ प्रयुञ्जीत, Sr ; (2) नि-वेष्टयति (c. विष्), *anng the shell to his lower lip* अपधरीते जलत्र निवेष्ट्य, R. VII 63 Ph *anng the bit to your mouth* सखीन मुत्ते प्रविष्य, P. IV. 7. , *he a.d his hand to my breast* स मनोरसि हस्त ददौ.—II. To use, refer : प्रयोजनति or युनक्ति or युक्ते, *ue a. the words like 'sun' to at तद्धित्वादिवाद्य.* शब्दा. प्रयुज्यन्ते, S. III 32.—III. To use for a particular purpose, to devote : प्रयोजयति.—IV. To fix closely, incline : मनी यच्छति (दा, c. 1.), ददाति (दा, c. 3), निदधाति (धा, c. 3), or युनक्ति (युक्, c. 7).

APPOINT (v. t.) . I. To make or nominate : (1) युनक्ति or युक्ते, नि-, विनि-, (युक्, c. 7), *as a ling a s officers over villages etc.* यथा राजा यामादिषु विकृतान्विनिपुंक्ते, Up. , (2) करोति (कृ, c. 8.) v. TO MAKE, (3) निदधाति, सति- (धा, c. 3.) Ki. I. 22, v. TO PLACE, (4) व्या-दिशति (दिष्, c. 8) Ku. III 13 v. TO ORDER —II. To ordain, prescribe . q. v. : निर्दिशति. [कल्पित. (ता, त).]

APPOINTED, well : i. e. well equipped . (1) सुसज्जित. (ता, त), (2) परि-

APPOINTMENT : I. The act of appointing (1) नियोग ; (2) विनियोग.

II. Station, position . पदम् —III. Stipulation, agreement . q. v. :

समय (rare in this sense).—IV. A command, decree . q. v. : नियोग .

V. Equipment : q. v. : सुध्वा.

APPORTION . वि-भजति, प्रवि-, सति, (भक्, c. 1.) : v. TO DISTRIBUTE, ALLOT.

APPORTIONMENT . (1) विभाज. (=distribution, q. v.) ; (2) परिकल्पनम् (=assignment, q. v.)

APPOSITE : (1) उपयुक्तः (का, क), (2) उपपन्न (वा, व), (3) सङ्गत. (ता, त)

V. SUITABLE, FIT, PERTINENT.

APPOSITELY : (1) Expr. by the adj. , (2) स्थाने , (3) प्रस्तावगृह्यत.

APPOSITENESS : Ph. *your remark is characterized by a.* सद्वचनस्य

साधितम् : V. APPOSITE.

APPOSITION : एकान्वय (?).

APPRAISE (v. t.) : सूच्य निरूपयति (रुम्, c. 10.), निर्धारयति (रु, c. 10).

APPRAISEMENT : (1) सूच्यनिरूपणम् , (2) सूच्यनिर्धारणम् : V VALUATION.

APPRAISER : (1) सूच्यनिरूपक ; (2) सूच्यनिर्धारक : V. VALUER.

APPRECIABLE : उपलब्धः (भ्या, भ्य) (=perceptible , q. v.).

APPRECIATE : (1) सूच्य or गुणगुण जानाति (मा, c. 2.), अवगच्छति (रुम्, c. 1.),
(2) बहुमन्यते (रुम्, c. 4.) (=to think much of).

APPRECIATION : (1) सूच्यविज्ञानम् (?) ; (2) गुणगुणविज्ञानम् (?).

APPREHEND : I. To arrest : q. v. : (1) धरति (रु, c. 1.) ; (2) गृह्णाति
(रुम्, c. 9.) —II. To comprehend, conceive : q. v. : (1) उपसृज्यते (रुम्,
c. 1) ; (2) अवगच्छति (रुम् c. 1) —III. To believe, suppose : q. v. :
शङ्कते (रुम्, c. 1), *I a. Dharata has come out to meet me शङ्कते...*
प्रत्युपसीतां नो भरत , R. XIII. 64. —IV. To fear : शङ्कते, आ, वि, परि-
a. ang defeat from you विग्रहमानोभवत् परामव , R. I. १.

APPREHENSION : I. The act of seizing (1) पकडनम् ; (2) धृति (rare).

II. Arrest : q. v. : आधिपत्यः —III. Conception, comprehension,
understanding : q. v. : Ph. *a man of quick a. तीक्ष्णबुद्धिः, a man of*
dull a. मूलबुद्धिः . —IV. Opinion, notion : q. v. : मतम् —V. Fear of
future evil : (1) शङ्का ; (2) आशङ्का.

APPREHENSIVE : (1) शङ्कितः (ता, तं), (2) शङ्कान्वितः (ता, तं). *To be a. शङ्कते.*

APPRENTICE (subs.) no equiv. : शिष्याश्रितम् (f. नी) (=disciple) may
be used.

APPRENTICE (v.) Ph. *he was a.d to me for five years* *प्रत्युपसृज्यमानं स समय
नियमबद्धीनो वाक्यासीत्

APPRENTICESHIP . शिष्याश्रित्यम् (?) , नियमबद्धमानोवाक्यत्वम्

APPRISE OF : वि-प्रापयति (c. of प्र) : v. TO INFORM.

APPROACH (v.) I. To come or go near : (1) उप-सर्पति (उप, c. 1.) ; (2) उप-सरति, समुप- (उ, c. 1.) ; (3) उप-सौदति, उपा- (उद, c. 1.) ; (4) समीपं, निकटम्, etc. गच्छति (गम्, c. 1.), याति (या, c. 2.), etc. : *v.*, go and NEAR, (5) उपगच्छति, समुप- N. B. Observe that समीपं etc. are cons. with the gen., all the other verbs take the acc.

II. To approximate, resemble : q. v. *

APPROACH (subs.) : I. The act of approaching : (1) आसन्नता (= the act of being near) ; (2) उपोद्यमः ; (3) आगमः (= arrival) II. A means of aing : (1) उपसर्पणमार्गः (?) ; (2) उपायमकारम् (?).

APPROACHABLE : उपसर्पणीयः (या, यं) : v. ACCESSIBLE.

APPROACHING (part. adj.) : (1) आसन्नः (आ, न्न'), whose death was a. आसन्नगतीरपातः ; Ku. III. 44. ; (2) अभ्यर्णः (र्ण, र्ण'), a. separation, अभ्यर्णविरहः, K. ; (3) उदीदः (आ, दम्), Ki. XVII. 54. ; (4) उद्विग्नः (उ, व्).

APPROBATION : I. Acclamation (1) अभ्युदाहः ; (2) साधुदाह, you will receive a. throughout the world यावत् संसारमण्डलमवाप्नुहि साधुदाहं, Si XIV. 57.—II. Assent, approval : q. v. *

APPROPRIATE (v. t.) : I. To set apart for a particular purpose : (1) नि-योजयति, विनि-, प्र-, (युज्, c. 10.) ; (2) उप-कल्पयति (कृप्, c. 10.). II. To take to one's self. (1) आत्मसात् करोति (कृ, c. 8.), what princes strive to a. even by misdeeds दुरितैरपि कर्तुमात्मसात् प्रयत्नो नृपसूनुषी हि यन्, R. VIII. 2. ; (2) सायज्, (सा, ज्) or साधीज् (जा, न्) (agreeing with the object) करोति, M. n. (not very common).

APPROPRIATE (adj.) I. Apposite, suitable : q. v. : उपपन्न (प्र, न्न), this epithet is very a. for the breeze उपपन्नविशेषवमस्य वायो. V. 11.

II. Peculiar : q. v.

APPROPRIATELY : (1) उपपन्नम् ; (2) युक्तम् : v. FITLY, SUITABLY.

APPROPRIATENESS : FITNESS, SUITABLENESS.

APPROPRIATION (1) प्रयोग, (2) विनियोग, (3) उपकल्पनम् (?)

APPROVAL (1) अनुमोदनम् (rare), (2) सन्मति (—assent), (3) by the verb, you have received my α मया अनुमोदितम् also APPROBATION

APPROVE I To be pleased with (1) अनुमीद्वे (सद, c 1) (gen with the acc of the person whose measures etc are v d), none of his brothers could oppose or a [his determination] न कश्चन भ्रातृपुत्रेषु प्रतो निषेधमासीदनुमीदित्वा वा, R xi 43, without obtaining a sal of my mother मातृननुमीदित्वा, K (2) रोषते अभि, (सप् c 1) (with dat of the person who a s) if you ask me, I do not a even of the quarrel यदि मां पृच्छसि तदैतेषां विवाद एव न मे रोषते, Mal 1, (3) अनुमनाते (सन् c 4) (rare in this sense) D iv II To prove q v III To commend q v

APPROVED (1) परीक्षित (ता, त) (—*tried*) , (2) अभिमत (ता त) (—*accepted*)

APPROVER leg t t य सत्य दीप प्रतिपद्य सहायान्प्रभियुनक्ति

APPROXIMATE (1)) पाठ्य (अथ) १ REAR, NEXT

APPROXIMATE () I To approach q v II To resemble q v.

APPROXIMATION Ph this is only an a to truth एतद्वेदिष्टेन सत्यम्
 \ NEAR NEXT

APRICOT सुप्ताहु फलमिष्य

At R.H. चत्तरचैतपूर्ववैशाखानुगादीयुरुपीयवसरस्य चतुर्थोमास

Arrov I An article of dress युतकम् ()—II. A covering for the
legs शकटस्य जडापच्छद, जडावायम्—III A piece of lead to cover
the vent of a ~~शकटस्य~~ ~~नो~~ ~~वृषस्य~~ पिधानम् (—covering) may be
used

APR 1904 पाने & OPPORTUNELY, REASONABLY

Always मध्यम (मन्द = the lower a वय = the higher a) The line
of apices मन्दोच्चरता (?)

- APT I Fit & tall q r उपयुक्त (का क) —II Inclined, prone
 (1) by ग्रीक (ला झ) in comp a to forget विद्वत्शरील (ला छ) (०) in
 some cases by a deriv a to break भङ्गुर (रा र), a to fall पातक
 (का क) not a to perish अविमर्श (रा र) —III Pealy prompt q r
- APTITUDE I Tendency propensity expr by शीलता or by deriv
 a to break भङ्गुरता v APT (ii) II Fitness suitability q r
 उपयोगिता —III Readiness in learning of remarkable a तीक्ष्णदि
 (मन) v SHARP
- APTL (1) यथोचितम् (2) यथोपपन्न v FITLY SUITABLY
- APTNESS v APTITUDE
- AQUAFORTIS (n tr c ac l) *तेल्लरम
- AQUARIUS कुम्भराशि or s n plr कुम्भ
- AQUATIC I Pertaining to water जल (in comp) a animal (1)
 जलजन्तु (२) वायुम (n) —II Frequenting water जलवर or जलवर
 (री र) —III Born in water (1) जलज (जा झ) (2) वारिज (जा झ),
 etc
- AQUEDUCT (I) जलप्रवाही (०) जलराहिनी (?)
- AQUOS (1) जलमय (यी यं) (2) जल्य (यी य) r WATER
- AQUILINE Pl one: hohs a nose शकनास (सा सं), तुलसी (सा सं)
- ARABESQUE *महम्मदगद्दारीकीशकुसुमायलङ्कारविशेष आरबालङ्कार
- ARABIC (1) इब्रिदीय (ग्या ग्य) (2) इल्य (ग्या ग्य) A land इल्यम्
- ARBITER I An arb_{tr}ator q r मध्यस्थ —II A lord master ईज
- ARBITRARILY (1) स्वच्छया, (2) स्वच्छा (३) स्वकामत
- ARBITRARY I Depending on mere will Ph an a despot *इच्छानुसंधी
 नियम a conduct स्वेच्छाचारिता or कामचारिता it is a on your part
 to arrest i e *ते स्वेच्छया की धृताम् —II Absolute despot (1)
 स्वच्छाचारिन् (f ची) (०) कामचारिन् (f ची) (3) चहाम (मा मं) (w th
 out any control)

ARBITRATE : निर्णयति (नी, c. 1.) v. TO DECIDE.

ARBITRATION : निर्णयः (=decision : q. v.).

ARBITRATOR मध्यस्थः : v. EMPIRE.

ARBOUR : (1) कुञ्जः ; (2) निकुञ्जः . v. BOWER.

ARC : वृत्तखण्डम् (a. of a circle) : v. ARCH.

ARCADE : perh. तीरणद्वारम्.

ARCH (subs.): तीरण (mn.) (properly—an arched gateway, but may, by analogy, be applied to other arches).

ARCH (v.): I. To cover with an arch : तीरणं व्यसति (अम्, c. 4) (after Mu.) or तीरणेन प्रच्छादयति (इद्, c. 10.).—II. To bend, curve q. v.

ARCH (adj) : चतुर (रा, र) : v. CUNNING, SLY.

ARCHAEOLOGIST : *पुराणसाहित्यविद् ; प्राकालीनसाहित्यादिविषयेषु पण्डित .

ARCHAEOLOGY : *पुराणसाहित्यम् ; प्राकालीनसाहित्यादिविषयका विद्या.

ARCHAISM : *प्राचीनप्रयोगः. As occurring in the Mahābhārata, Rāmāyana, Manu, etc. are called चार्षप्रयोगः.

ARCHANGEL : *ईश्वरस्य प्रधानदूतः .

ARCHBISHOP : *हृदीयसम्राट्पादेषु सर्वप्रधानाचार्यः.

ARCH BISHOPRIC . *हृदीयसम्राट्पादेषु य. सर्वप्रधानाचार्य , तस्याधिकारः.

ARCHDEACON : *हंसखण्डे निरूपय निमन्त्रो धर्मोपासकः.

ARCHDEACONRY : I. The office of an archdeacon . *चार्चदिकनपदम्.
II. His residence : *चार्चदिकनवासः.—III. His jurisdiction . *चार्चदिकनस्याधिकारः .

ARCHDUCHE : Ph. a. of Baden वादिनराज्यम् : v. KINGDOM. [(f.).

ARCHDUKE (m.) Archduchess (f.) : उपराधिराजः ; *उपरान्तः (m), उपराज्ञी

ARCHED : I Covered with an arch : गततीरणः (या, य) (?), an a. gateway तीरणम्.—II. In the form of an arch, curved : (1) मुष्टः (दा, ध), (2) वृद्धिः (मा, तं). [अर्चुः (n.)

ARCHER : I. A bowman : q. v. धनुजः.—II. The equivoquant :

ARCHERY (1) धनुर्विद्या (the art) , (2) शराभ्यास (the practice)

ARCHTYPE चादर्भ v PATTERN MODEL [comp

ARCHIEPISCOPAL i e belonging to an archbishop expr by tat

ARCHIPELAGO *दीपसमूह दीपसङ्घान , etc

ARCHITECT I Lit (1) वास्तुविद्योपजीविन् (m), K b (2) स्थापति, P
i 1 (3) शिल्पिन् (n) (=artisan but may be appropriately used
when the sense is clear) R —II Fig a maker q v कर्ता

ARCHITECTURAL expr by comp , a skill निर्धोषक्रीडनम्

ARCHITECTURE (1) वास्तुविद्या , (2) गृहनिर्धोषशिल्पम् (?) , शिल्पम् (when
the sense is clear), Si III 35

ARCHITRAVE no equ v *उपस्तम्भ

ARCHIVES I Records *प्राचीनपत्रसङ्घ —II The place where they
are kept *प्राचीनपत्रागारम्

ARCHLY (1) चतुरम् (2) विद्वन्म

ARCHNESS (1) चातुर्यम् , (2) चातुरी (3) वैद्वन्म

ARCTIC *उत्तरकेन्द्रीय (या, य) the a pole उत्तरकेन्द्रम्

ARDENCY v ARDOUR

ARDENT I Fiery hot q v प्रवण्ड (एषा एष) —II Eager Ph a eyes
(of a lover) सख्यनयने —III Warm affectionate अत्यन्त (ता, न) or
निरतिशय (या य) (=excessive) a love निरतिशयापुमान् Ph a loves (of
a lover) प्रपद्या (m pl)

ARDENTLY (1) सख्य (as in gazing) , (2) अत्यन्त (=excessively)

ARDOUR I Heat q v उत्ताप —II Warmth eagerness उत्साह ,
v th a भीष्माह Ph the a of h a love तस्य निरतिशयापुमान्

ARDOUR I Lofty q v II Difficult q v दुष्कर (रा, र)

ARIDITNESS v DIFFICULTY

ARISE I Outer a अङ्गम् v YARD —II Inner a प्रकीर्त —III
In the कक्षम्, a of a circle वृत्तवेगकक्षम्, a of a triangle त्रिभुजकक्षम् Li

ARENA (1) रङ्ग (2) रङ्गभूमि (3) अववाट (rare)

ARGILLACEOUS v CLAYEY

ARGONAUTIC Ph *a expedition* *कनकीर्णान्वषणाय जेतनस्य कलिंस प्रति यात्रा

ARGOSY इद्वीविशेष v MERCHANTMAN

ARGUE (v t) I To reason तर्कयति रि (तर्कं c 10) or तर्क करोति

II To mislead q v (1) तर्कयति (2) कहते (कह् c 1)

ARGUE (v t) I To discuss Ph *he a d the ca se erj ablj* *स युक्ति प्रदर्शयति युक्तिवत् तर्कयामास —II To prove or evince q v

ARGUMENT I A process of reasoning (1) तर्क (2) वितर्क —II

Any reason alleged (1) युक्ति *when all a s fail* युक्तिषुष्यवसन्नासु (2)

उपपत्ति K ii 23 —III A debate discuss on q v वादाववाह

IV The subject of a discourse etc Ph *I w ll g ve the a (of*

the ply) मवपत्त इतिवृत्तमभिधीयते Tārināth v SUBJECT —V An

abstract or summary q v

ARGUMENTATION तर्क v REASONING

ARGUMENTATIVE तात्त्विक (की क) Pl *it is a of alm ghty power in*
the creator एतदीश्वरस्य सत्त्वशक्तित्व प्रदर्शयति

ARID शुष्क (या कं) (१) परिशुष्क (या कं) v DRY TATCHED

ARIDITY शुष्कता v DRYNESS

ARIS a constellation मय मयराशि

ARIGHT (1) युक्तम् (२) यथोचितम्, (3) सम्यक्

ARISE (1) उदेति (उ c ०) (2) उत्पन्नति (उत्प c 1) v TO RISE PRODUCE

(iv) v B These two verbs are used in all the senses of the
English verb *arising from the seat* आसनादुत्पत्ति K i ii 51 *the moon*
arise उत्पत्ति सुधामूति K does (not) yo r fear a maiden उदेति ते
भीतिरपि हिम वादि K iii 13

ARISE FROM (as obj) (1) ज (जा, जं) or जनित (ता त) (in comp)
the infancy a s fo r the aress nation of Parastessans पञ्चतशरत्निर्माण

निनव्यायम् Mu III , (2) भव उद्व प्रभव (वा वं) (in comp) , *the darkness & from youth is very numerous* अतिगहन तमो यौवनप्रभवम्, K , (3) उल्ल समुल्ल (या, ल्य) *bodily pains are those & from diseases etc* तत्र शरीर व्याध्याद्युपम, S p b

ARISTOCRACY * I A form of government *कुलीनशासनम् or कुलीनप्रभुत्वम्

II The persons of whom it is composed *कुलीनसम्प्रदाय or राज्यशासककुलीनवम्

ARISTOCRAT I A member of an aristocracy *कुलीन —II One who supports aristocracy *कुलीनशासनसमर्थक

ARISTOCRATIC Ph a government *कुलीनशासनम् , a pride कुलाभिमानम् , of a family *कुलीन (ना न) or अभिजान (ता ता)

ARITHMETIC (1) अष्टाव्या , (2) पाणिनवितम् *The eight rules of a परि-कथाष्टकम्*

ARITHMETICAL (1) अष्टविद्याविशयक (का क), (relating to a) , (2) अष्टविद्यानुसारेण (according to the rules of a)

ARITHMETICIAN अष्टविद्याविशारद (दा द) and sum comp *

ARK I A vessel q v (1) नौ , (2) तरणी —II A chest (1) पेठिका , (2) आभार

ARM (subs) I Of the human body (1) मुञ्ज , (2) बाहु , (3) दोम (m) , (4) पद 4 *The fore & प्रकीड The upper & पगल* —II Any object analogous to an arm (a) of a tree शाखा v Bough (b) of a char *बाहु (c) of the sea or of a river (1) बह , (2) बहस (1) of the polyp v FEELER* —III A weapon v ARMS —IV A branch of the military service अहस —V Power q v

ARM (v l) I To take arms (1) सन्नयनि (नह्, c 4) (= to accoutre) *ordered the generals to a सैन्यापत्तौ सन्नयनायमादिशन्*, Lu xi 3 , (2) अस्त्रं गृह्णानि (गह् c 2) (3) सायुध (धा, ध) भवति —II To prepare for war युद्धाय सज्जीभानि

ARM (v. t.) . (1) सज्जाहयति (c of नद्) , (2) सायुधः (धा, ध) करोति, (3) सज्जौ करोति (= to equip).

ARMADA : पीतावलिः v. FLEET.

ARMADILLO : दिलीग्रहः शुद्धजन्तुविशेष , *वर्मधरः.

ARMAMENT : I. A body of forces equipped for war . वन्द्यम् : v. ARMY,

FLEET II. The guns and other ammunitions of a man of war :

युद्धीपकरणानि (n pl.) (?) [सज्जः (ज्जा, ज्ज) (=equipped).

ARMED (adj) . (1) सायुधः (धा, ध) ; (2) सज्ज (द्वा, द्वा) (=accoutred) , (3)

ARMHOLE . (1) कच* , (2) बाहुमूलम् , (3) भुजकोटर , (4) कक्षालय* , Vi.

ARMISTICE : (1) अयुद्धम् , (2) युद्धविरति ; and sim. comp.c. Ph. from *filial affection, asked for two days's* . यथावे सुवरासत्त्याद्दुद विवसदय, Raj.

v. TRUCE.

ARMLESS : I. Without an arm . (1) अक्षुज (ज्जा, ज्ज) , (2) भुजहीन (ना, न) , etc.—II. Without weapons . (1) अयस्त्र. (स्त्रा, स्त्र) , (2) अनायुधः (धा, ध) , etc.

ARMLET . कलत्र v BRACELET.

ARMOUR : (1) वर्मण् (n) , (2) कवच (mn) , (3) वारताण , (4) सज्जाहः , (5) कक्षुक , (6) शस्त्रम् *Chain a.* जानिका (rare).

ARMOURER : गन्धकार , perh अग्निधारक .

ARMOURY : (1) आयुधानारम् , (2) शस्त्रगृहम्.

ARM-FIT . कलः : v. ARM-HOLE.

Arms : I. Weapons : (1) शस्त्रम् ; (2) अस्त्रम् , (3) आयुध* , (4) हस्तिः ; (5) महरसम्.—II War, hostility q v.—III. Armorial bearings : *कुलचिह्नानि (n. pl.)

Army : (1) सैन्यम् , (2) बलम् , (3) दण्डबलम् ; (4) पताङ्गिनी ; (5) चम्पू ; (6) जुष्ट (an a. in battle array) , (7) अगुरद्वन्द्वम् (an a. comprising the four complements, elephants, cars, horse and foot) N. B सैन्यम् and बलम् are also used in the plural in the 'singular' sense

AROMA (1) गन्ध (2) सौरभम् , (3) आसीद [Fragrant.

AROMATIC (1) सुगन्धि (mfn) (?) सुगन्ध (धा न्व) , (3) सुरभि (mfn) ।

AROUND (prej) परितः (with acc) *a the altar* वेदीं परितः, B I 12

AROUND (adv) (1) परितः , (2) सञ्चत, *looking a* सञ्चती विलोक्य, U (3) समन्ततः , समन्तात्, K. (4) विपुक्त, *with sparks scattered all a* विष्वक्विक्षतस्फुरिद् , K₁ XVI 51

AROUSE I From sleep प्रबोधयति v TO AWAKE, II From inaction (1) उत्तेजयति (तिज् c 10) , *we will go to the island of Malendra to a Jamudagnys* आमद्वमुत्तेजयितुं महेन्द्रद्वीपमेव गच्छाम, VI II , (2) उत्थापयति (c of स्था) *and a ing his natural enemies* उत्थाप्य सहजान् दिव, D IV (3) प्रबोधयति (rare)

ARRACK (1) ताली , (2) ताडि or ताडी

ARRAIGN अभियुजति or बोधयति (युज् c 7 and 10) v TO ACCUSE

ARRAIGNMENT अभियोग v ACCUSATION

ARRANGE To put in order (1) रचयति वि- , (रच् c 1) *a ing the d vi* son of the forest विश्वरथ काननविभासम् K₁ VII 44 (2) वि-व्यस्यति (वस c 4) *merely by a ing sentences* पदविन्यासमात्रेण , (3) यथाक्रमं स्थापयति (c of स्था) —II To adjust, settle, determine q v

ARRANGEMENT I Orderly disposition (1) रचना , (2) विन्यास , (3) सुविधानम् —II Settlement a justment, agreement q v

ARSAINT पामर (री र) v INFAMOUS, VILE

ARSA v TAPSTRY

ARRAY (subs) I Battle-array q v II Arrangement order q v III Dress, clothing q v परिच्छेद —IV Of Jurymen *न्याय दतिभूयण

ARRA (r t) I To arrange draw up q v रचयति, वि , (रच्, c 10)

II To dress deck q v भूषयति —III To select jurymen

*न्यायपन्निभुवी निरूपयति (रप् c 10)

ARROW HEAD (1) फलम , (2) मन्दम , (3) बाणधन

ARROW HEADED *फलकाकार (रा रं) *a characters*, *फलकाकारवा

ARROW ROOT खाद्योपयोगी द्रव्यविशेष

ARROWY I Of arrows शर (in comp) *a shower* मलय—II Crooked
like an arrow कुटिल (ला ल्य) V CROOKED

ARSENAL (1) आयुधालय , (2) मस्खमस्ख

ARSENIC सन् शिवा (=red a)

ARSON (1) आगारदाह , (2) गृहदाह

ART I As opposed to nature शिल्पम —II As opposed to science
कला *in the arts of dancing singing playing and acting* दृश्यमोत्साह—
नाट्यकलासु D II Ph *the industrial arts* शिल्पविद्या , *the fine arts*
सङ्गीतादिकला (?) or *वेष्टकला (f pl) —III Skill, dexterity q v =
कौशल्यम —IV Cunning, artifice q v कलम्

ARTERIAL expr by the gen of words given under ARTERY

ARTERY (1) रक्तवाहिनी नाडि (2) रक्तवहा मिरा

ARTFUL चतुर (रा रं) Ku II 20 V CUNNING, CRAFTY

ARTFULLY (1) निपुणम् , (?) कौशलेन V CUNNINGLY, INGENUOUSLY
CRAFTILY

ARTFULNESS (1) चतुर्यम् , (?) चतुरी V CUNNING, INGENUITY

ARTICHOKE शकविशेष

ARTICLE (subs) I A part of speech विशेषसम्भावनिर्दिष्टको व्ययमन्त्र —II
A commodity or substance q v द्रव्यम् —III A clause in a
contract etc प्रकरणम् (?) Ph *we enter into this a to remove this*
do bt एतामाश्रया निर्वर्तयितुमिदमधिकरणमारभ्यते S III 34 , *the a about*
Harisha Chandra was very good, *हरीश्चन्द्रविषयक प्रवक्षीत्युक्तम
आसीत् *the arts of war* *हेनिकनियमावलि —IV A distinct part
(1) अंग (=part), (2) विषय (=subject) —V Moment (1) क्षण ,
(2) समय..

ARTICLE (v. t.): *नियमपत्रेण वधाति (वध्, c. 9.), *an a.d. clerk* *नियमपत्र-
लेखकः.

ARTICULAR : सम्भितः (ता, तं), *a. disease* सम्भितरोग, Sr.

ARTICULATE (adj) : (1) स्पष्ट (दा, टं) ; (2) स्फुटः (दा, टं) : v. DISTINCT.

ARTICULATE (v. t.): I. To utter distinctly : स्फुटं or स्पष्ट उच्चारयति
(c. of चर्), उदीरयति (ईर्, c. 10), etc—II. To joint : सन्धयति
(धा, c. 3.).

ARTICULATION : I. Of words : Ph. *distinct a.* स्पष्टता वणोच्चारणे, K.
II. Of bones : सन्धि : v. JOINT.

ARTIFICE : (1) उपाय ; (2) हनं ; (3) उपाधि, *women are originalists of*
all a s. स्त्रियुपधौपाधौनामुद्भवचेतवम्, D. N. B (2) and (3) always in the
bad sense : v. STRATAGEM.

ARTIFICEY : I. An artisan : q. v. : शिल्पी.—II. A maker, contriver :
q. v. : कर्ता.

ARTIFICIAL : I. Made by art : कृत्रिम (मा, मं), *herds of a. young ele-*
phants कृत्रिमकरिक्लभयूयानि, K Ph : *sometimes over a. hills* कदाचित्
क्रीडापञ्चतेषु, K. ; *a lake* केनियन्त्रयम्, N ; *a. clouds* मायानियमान्तरः,
K.—II. Feigned, fictitious : q. v. : कृत्रिम (मा, मं).—III. Ingeni-
ous, skillful : q. v.

ARTILLERY : I. Weapons in general * अस्त्राणि (n.pl.).—II. Cannon
with all that appertains to them : *कामानानि or (when the meaning
is not clear) कौयकरसकामानानि (n.pl) —III. The troops who man-
age cannon etc. : *कामानयनम्.

ARTISAN : (1) शिल्पिन् (m.) ; (2) शिल्पकार ; (3) कार or कारक ; (4) कर्म-
कार. *The workshop of an a.* शिल्पशाला or शिल्पिशाळा *The business of*
an a. शिल्पकर्मन् (n.).

ARTIST : I. An artisan : q. v. II. A printer : q. v. : विप्रकर.

ARTISTIC : शिल्पि (वा. य) (?) : v. INGENIOUS.

ARTIFES I Simple, frabl, guileless q v (1) અમાવ (યા, યા) . (2)

અજ (mfn) —II Contrived without art (1) નૌરમ (મા સ) (=de
void of taste) (2) અનદારહીન (ના ન) (=undorned)

ARTIFESIA I e simply, frankly q v (1) માયાં દિના , (2) અક્ષપટેન ,

(3) આર્જવન

ASCENDANT प्रभुत्वम् & SUPERIORITY *To be in the a* जयति (त्रि c 1)

(=to flourish) (only when it conveys the idea of flourishing)

ASCENDANCY प्रभुत्वम् & AUTHORITY, INFLUENCE *Ph Chandrapa*
l is b/ various amusements, gained complete a over Buharabhadra
चन्द्रपालितो विविधाभि क्रीडाभि विहारमदमात्मसादकरोत् D viii

ASCENSION & ASCENT A-day *कृष्टस्य स्वर्गारोहणपर्यन्तं (n).

ASCENT I The act of ascending (1) आरोह (2) आरोहणम्, (3)
अधिरोहणम्—II The way of ascending (1) आरोहमार्गं (2) आरो
हणपथ —III Inclination slope *the road has an a of one foot per*
hundred *पतिशतपादमेकपादीन्नतो मार्गं

ASCEXTAIN I To find out (1) जानाति परि, (या c 9) *a what is the*
time now आयना का वेला वर्तते इति, Mu v, (2) निरूपयति (रूप, c 10)
I will follow him and a what it is तदनुगत्वा किमेतदिति निरूपयामि
H iii, (3) निश्चिनोति (चि c 5) *a ing that the remaining one was*
the king निश्चिन्व मेव तमसो नरेण N xiv 14 (4) निर्णयति (नी c 1),
to a this we begin the second and the third part तन्निर्णयय द्वितीय
तृतीयौ पादाभ्याख्येते S ii p, (5) निर्धारयति अन्वधारयति (c of ४) *when*
a thing is a ed b/ letter निधारिते चो लेखेन S i 70—II To make
certain स्थितिकरोति & CERTAIN—III To assure q v

ASCERTAINABLE (1) निर्वेश (या य), (2) निरूपणीय (या, य), (3) निर्धार्य
(या, यम्)

ASCERTAINMENT (1) निरूपणम् (2) निर्णय, (3) निर्धारण

ASCETIC (1) दत्ति, (2) योगी, (3) वैरागी, (4) सन्न्यासी, (5) तपस्वी, (6) तापस

ASCETICISM (1) वैराग्यम्, (2) सन्न्यास

ASCITES : e dropsy of the peritoneum छद्दी

ASCRIBABLE (1) आरोपणीय (या य) (2) अय्यारोपणीय (या य)

ASCRIBE I To refer to as an attribute आ रोपयति अय्या, (c of ६६),
to i ho i d r ne xst re l as been falsely a d, अय्यरोपितमित्यद्वेष्टानुभाष,

D. I. ;—II. To refer to, as an effect ; expr. by circumlo. : *common people a. every thing to fate* देवायत्तं सर्वमिति प्राज्ञता वदन्ति, *the citizens ascribed his cure to the power of the charm* "मन्त्रबलीनासागरोग्यं लेभ इति पौरैरधिगतम्. N. B. when the cause is a *person*, आसीपयति may be used : *they ascribed to me the success of the day* तद्विजयं जयं मयासीपयामासुः.

ASCRIBITION : (1) आसीपयम् ; (2) अप्यासीपयम् ; (3) better by verb : v. TO ASCRIBE.

ASH : a tree : वन्द्यवृक्षविशेषः .

ASH-WHITE : (1) भस्मधवलः (ला, धं) , (2) भृतिशितः (सा, सं).

ASHAMED : (1) लज्जितः (ता, सं) ; (2) झोत (ता, सं) ; (3) प्रोद्धितः (ता, सं) ; (4) चपायुक्तः (ता, कं) ; (5) क्रीयः (धा, ष) . To make a. : क्रीपयति (c. of क्री) , v. TO SHAME.

ASHAMED, FEEL : (1) लज्जते (लज्, c. 6.) ; (2) जिहति (जो, c. 3.) ; (3) प्रोद्धं एति (इ, c. 2.) . Si. XIV. 2. ; (4) चपते (चप्, c. 1.) (rare) ; (5) हिषीयते (rare) B. III. 38.

ASHES : (1) भस्मन् (n) , reduced *Madana* to a. भस्माग्नेयं मदनं चकार, Ku. III. 12. To reduce to a. भस्मीकरीति, ; भस्मसात् करीति. To be reduced to a. भस्मीभवति ; (2) भृति , वि, A.

ASHORE : I. On to the shore. तीर ; तटम्.—II. On the shore : नीरे ; तटे ; तटीरम् .

ASH-WEDNESDAY : कालीयपर्वभेदः.

ASHY : भायनः (भी, सं).

ASIDE : v. APART. [To speak] a. [to any one] : (1) अपायार्थः ; (2) अमरान्विकम् ; (3) विजने.

ASININE : (1) by comp. ; (2) गर्दभीय (घा, घं) .: v. ALSO STUPID

ASK : I. To interrogate, enquire : (1) पृच्छति, पृच्छि, पृच्छ, c. 6) (with double acc) , ascribed her attendants why she was weeping पृच्छन्तुमप्युवाच.

परिजनमपुत्रम् R (?) अनु यनक्ति (यज c) *del ng aud the j st*
 अन्वयुक्त गुरुगोश्वर चित R x ३२ (2) जिज्ञासत to require \ B
 The sense of the verb s often expr by वृत्ति अभिप्रायति etc
 (=to speak) *the l ng a el her ul y she was ce l g m l e ly she*
was not bedecked सुनिपात नामगदीन् ददि किमर्थं इत्यस किमर्थं च नालङ्कृतमि
 H Pl *na j I a who j are* का पुनरुचमनैमपुत्रम् U II —II
 To request beg (1) याचति त (याच c 1) *a el ler for l m k*
 [ताम्] अयाचत च पानीयम् D \ (2) अथयय प अमि (अर्थ c 10)
let me a th s stay for ne s ab t n j l u l g इम तातम् पिशापवृत्त्य
 सारङ्गमासीनमभ्यर्थय \ 1 (?) पृथोति (वृ c) *a ed for l u s s*
ban shment वगर रामस्य वनपद्यालम् B III ६ (4) नाद्यति त (नाद्य c 1)
 (rare) *ch j don t yo a the o tain l ng* नाद्यत किमु पति न भूयत
 H x II ३९ \ B All these may take two acc s o e of perso 1
 and one of object a el

ASKANCE (1) साचि (?) तिष्ठ (3) तिरश्चीनम्

ASKER I \ enquirer प्रष्टा—II A petto er (1) याचक () प्रायक

ASLANT (1) तिष्ठ (?) तिरश्चीनम् Y OBLIQUELY

ASLEEP (1) सुप्त (भा प्र) *just a सुप्त (भा प्र) whether apparently or*
really a किस लक्ष्यसुप्त परमार्थसुप्त Mr II (2) निद्रित (भा त)
 (3) इदित (ता त)

ASLEEP TO FALL निद्रो याति (या c 2 \ h \ SLEEP GO TO

ASP अतिरिक्तान् अद्वयैर्भद

ASPARAGUS जलमूली (n. racemo us)

ASPECT I \ on glance q दृष्टि —II C ntenance mie

q v आकार —III Post o Pl *the ho se has a so th rn a*

*दक्षिणमुख गृह—IV State of Affairs (1) आस्था (2) दण —V Of
 place t l r l मण

१ पञ्चाङ्गनाथचरित्रः

ASPERITY रोहिणम् । POLCHING, 84 VIRI, MOROFAN

ASPERSE या लिपति, अग्नि (लिपि, c 8) v TO SLANDER

ASPERION (1) ચાલેપ , (2) અવિલેપ , (3) અપમાદ & SLANDER

ASPHALT मिश्राजतु (=bitumen) *तार

ANSWER (1) आकाशिन (f ली), (2) प्राणिन (f ली), (3) अभिलाषक (f का)

Aspirate (sub) I An aspirated sound महाप्राण (प्रा, ण) वा महा
प्राणवर्ध —II The marl, महाप्राणमत्तक निद्रम

Aspirate (१) महाप्राण दत्त-उच्चार्यति (१ of चर) (२)

Aspiration (1) आकाङ्क्षा, (2) इच्छा, (3) चाहना

Aspire (1) आकाहति, अभि (काङ्, c 1), (2) इप्सति (less of आप),
(3) स्पृश्यति (स्पृ, c 10), (4) पाययते (पय, c 10) R : 3

AsPIRING AIter (a: ʌdʒ) v AsPIRANT

ANSWER (1) मासि, (2) त्रियंशु, (3) बह्वर्ष

Ans (1) गर्हभ , (2) गसभ , (3) सर , (4) चकीवान Fig 7 and 8 person

ASSAIL सभी क्रान्ति, आ (कम्, ८ १) Y TO ATTACH

असंगतः चाकमणीय (या, य) Any a point (1) स्वम्, (2) विद्यम्

ASSUMPTION (1) અભિયોજ્ઞા, (2) આજ્ઞામજ, (3) અભિજ્ઞામજ

ASSAYING (1) घातक, (2) पण्डाल or माता (the n class under the

ASSAY (subs) परीक्षा *A of coin* नाणकपरीक्षा Mr

ASSAY (v) —I Trans परीक्षते (इत् c 1) —II Intrans यतते
(यत्, c 1) V TO ENDEAVOUR

ASSAYER, ASSAY MASTER (1) धातुपरीक्षक, (2) नाणकपरीक्षक (of coins)

ASSEMBLAGE (1) समूह, (2) सङ्घात, (3) समाहार (4) समुच्चय,
(5) सन्निपात (6) समन्वय, (7) समुद्भव, (8) सङ्घति, (9) भात,
(10) निकट (11) by a deriv, *an a of hshetri as राजन्वकम् an a of*
peaco ls मासूरम्, an a of men जनता an a of horses अश्वीयम्

ASSEMBLE (v 1) (1) स-व्यवृत्ति समा (गम्, c 1) *the towns-people a d*
समागमनप्रारम्भना, D II, (2) समा एति समभि (इ, c 2), (3) स मिलति
(मिल c 8), M n

ASSEMBLE (v 1) (1) स-गमयति (c of गम्), (2) मिलयति, स (c of मिल),
M n, (3) समाहरति (इ c 1) *who a d the kings समाहृतपण्डितान्*
R v 64, (4) सधि पातयति (c of धत्) *asing the cutens सन्निपात*
पुरीकस, R xv -s

ASSEMBLY (1) सभा, (2) सदस (n), (3) समाज (4) समन्वय, (5) समद
(f) (6) परिषद् (f), (7) मीठी *A room* (1) सभायारम्भ, (2) सदीपकम्,
(3) इन्द्रकम्

ASSENT (subs) (1) सन्मति, *to obtain your a सरसन्मतिसन्धिष्यन्तु, D II 49*,
(2) स्वीकार (= acceptance q v), (3) अनुमति (= permission a of
a superior)

ASSENT (v 1) (1) सन्मत्त (ता न) भवति (भू c 1), (2) अनुमति (इ c 2)
or अनुमप्यति (गम्, c 1) (with acc) he is sure to a to this also तद्व्यव-
हयमसाधुमप्यति, D II, (3) स्वीकरोति (= to accept q v), (4) अनु
मन्दते (मन् c 4) (rare in this sense) *I a ed to my father s proposal,*
तातस्य मतमनुममसि D IV

ASSENTATION अनुमोदनम् V CONFLIANCE

ASSENTINGLY Pl *voiced his hand a सन्मतिमुखक सङ्घटीकोलनञ्जकार*

ASSERT : I. To affirm positively : (1) प्रति जानीति (जा, c 9), *if he were to a. that the duties of castes and religious orders were as unsettled in former times as at present* इदानीमिव च काञ्चालरेप्यव्यवस्थित-
मायान् वर्णायमधर्मान् प्रतिजानीत, S. III 33., (2) प्रवीति (यू, c 2), वदति,
(वद, c. 1), or वक्ति (वच, c 2) (=to say, but used in the senso
of aing), S. ; (3) प्रतिपादयति (c. of पद) (=to establish), *which a.*
that its nature is not earthly and deny that its nature is earthly,
असंसारिस्वरूपमतिपादनाः संसारिस्वरूपमतिवेधनाय, S. III 43.—II. To main-
tain, claim, vindicate : q. v.

ASSERTION : I. A positive statement : (1) वचनम् ; (2) वादः ; (3) उक्तिः.
II. Maintenance, vindication, claim : q. v.

ASSERTOR : I. One who asserts : वादिन् (f. नी).—II. A maintainer :
q. v.

ASSESS : I. To tax : करं निदपयति (हृ, c. 10.) or अत्रधारयति or निर्धारयति
(व, c. 10.).—II. To value : q. v. Pl. *to a. damages* अति निदपयति
or निर्धारयति

ASSESSMENT : I. A valuation : *करनिदपणम् or-निर्धारणम् —II. A tax :
q. v. ; कर.—III. Of damages : *अतिनिदपणम् or-निर्धारणम्.

ASSESSOR I. Of tax : *करनिर्धारकः.—II. Of a judge : सहाय (?).

ASSETS : सम्पत्तिः (=property).

ASSEVERATE : प्रति-जानीति (जा, c. 9) : v. TO AFFIRM, ASSERT.

ASSEVERATION : प्रतिज्ञा : v. AFFIRMATION.

ASSIDUITY : (1) अथवसाय. ; (2) उद्योग ; (3) अभिधीनः : v. DILIGENCE.

ASSIDUOUS : (1) अथवसायिन् (f. नी) , (2) उद्योगिन् (f. नी) ; (3) अभिधीनम्
(f. नी) : v. DILIGENT.

ASSIDUOUSLY : v. DILIGENTLY.

ASSIGN : I. To appoint, allot : (1) दिवति, निर्दिशति (दिन्, c. 8.) , (2)
अपयति, उप, प, (हृ, c. 10.) *and should a. lands for his maintenance*

मूलनरत्न सद्विद्वत्सुपकल्पयेत्, K b—II To allege q v निर्दिशति

III To transfer property समर्पयति (c of च) v TO BEQUEATH

ASSIGNATION I Assignment q v—II An engagement सङ्गति

A lady going to an a अभिसारिका

ASSIGNER दण्डे सम्पत्ति समर्प्यते स

ASSIGNMENT (1) दानम्, (2) समर्पणम् v TO ASSIGN, ALLOTMENT

ASSIMILATE I To make like सदृशीकरोति v LIKE—II To convert into food v TO DIGEST [v DIGESTION

ASSIMILATION I A making like सदृशीकरणम्—II Of food पाक

ASSIST (1) साहाय्य or साहाय्यक or साहायक करोति (with gen), Sir, a me in trouble क्लिष्टस्य मे क्रियतामार्थं साहाय्यकम्, D VIII, (2) उपकरोति (= do good in general) [(= good in general).

ASSISTANCE (1) साहाय्यम्, (2) साहाय्यकम्, (3) साहाय्यकम्; (4) उपकार-

ASSISTANT, ASSISTER (1) सहाय, (2) साहाय्यकारी

ASSIZE I A court of justice विचारसभा (?)—II Fixing the price of commodities अर्थसंस्थापनम्, the a rate सम्यापितमूल्यम्

ASSOCIATE (v t) (1) संयोजयति or युनक्ति (युज्, c 10 and 7), (2) सङ्गमयति (c of गम), (3) सङ्गोदयति (c of द्विष), (4) सम्बन्धयति (c of बन्ध)

ASSOCIATE WITH समर्गम् करोति or व्रजति or सम्ब्रजति (सङ्ग, c 8) (rare) (with ins or ins and सह) Ph leave off a ing with bad men असह्य

परिहर, a ion with lewd women समर्ग सह पु यलीभि; by a ing with inferior men हीने सह समादमान्, a ing with the fallen पतितेन सहाचरन्

ASSOCIATE (subc) I A friend, companion q v दण्ड्य (भ्या, म्).

II A partner, confederate q v सहित् (f नी)

ASSOCIATE (ah) Ph a. Judge *विचारपते सहकारी

ASSOCIATION I Between men समर्ग —II A company, society

q v (1) सभा, (2) समार —III Connection q v.

ASSONANCE v HARMONY, RHYME

ASSORT (v) I Trans v ATORANGE, CLASSIFY—II Intrans

v TO SUIT, FIT

ASSORTMENT वियाम v ARRANGEMENT, CLASSIFICATION.

ASSUAGE श्मयति (c of श्म) v TO ALLEVIATE, APPEASE.

ASSUAGEMENT श्मनम् v ALLEVIATION, MITIGATION

ASSUME I To take (1) गृह्णाति, *she ad this red dress* कायाये गृहीते,

. Mal , (2) धारयति or ध्रियते (ध, c 10 and 6) *you who od the form of the dī arf* धृतवामनरूप, Gi 1 9 , (3) विभति (ध, c 3), Si xiv 86

II To arrogate q v—III To take for granted प्रनित (ता, त) or सिद्ध (ज्ञा, ज्ञ) मन्वते (मन्, c 4) v TO SUPPOSE

ASSUMING (adj) (1) अङ्गद्वारिन् (f ची), (2) अङ्गलिप्त (ता, त) v PAUGHTY.

ASSUMPTION I The act of taking (1) ग्रहणम्, (2) धारणम्—II.

Arrogation q v—III A taking for granted Ph on the a *that the earth is fixed, you* दृष्टिषी स्थिराम्बमानसु v SUPPOSITION IV The thing supposed कल्पना

ASSURANCE I The act of assuring v TO ASSURE, AFFIRMATION—

II Confidence q v—III Intrepidity q v—IV. Impudence . q v प्रायश्चम्—V Insurance q v

ASSURE I To make sure (1) प्रत्याययति (c of ह्) (?), (2) विश्वासयति (c of ह्म) (?)—II To confirm q v—III To insure q v Ph . *I feel ad that he is alive* *स जीवतीति निश्चित मे प्रतिमानि or सुनिश्चय स जीवति

ASSURED (adj) (1) निश्चित (वा, त), (2) असन्दिग्ध (ग्धा, ग्ध) v CERTAIN

ASSUREDLY (1) निश्चितम्, (2) नूतम्, (3) असमयम् v CERTAINLY

ASTERISK *तादा, तादाकृतिचिह्नविशेष

ASTERN [नाम] पश्चादग्ने or पश्चाद्गत प्रति

ASTEROID *सप्तमह , हृदयमतिमद्गमयो मध्यवर्ती छुद्रग्रहसमूह

- ASTHMA श्वास, Sr, श्वासीय, तमक (?), Sr
- ASTHMATIC (1) श्वासीरोगिन् (f जी), (2) तमकपोडित (सा, त) (?), Sr
- ASTONISH (1) विस्मययति R II 33, (2) विस्मय जनयति (with gen),
- (3) चमस्करोति
- ASTONISHED (1) विस्मित (ता, त), (2) सविस्मय (या, य), (3) विस्मयान्वित (ता त) (4) विस्मयाकुल (सा ख), (5) चमस्करित (ता, त)
- ASTONISHED, BE OF FEEL (1) विस्मयते (वि, c 1), K I XII 5, (2) विस्मय जाययते (पद c 4), (3) विस्मयग्र गच्छति (तम् c 1)
- ASTONISHING (adj) (1) विस्मयकर (री, र), (2) विस्मयजनन (नी, न), (3) चमृत (ता त), (4) चाप्यर्थे (यां र्यम्), (5) विचित्र (ता, तम्)
- ASTONISHMENT विस्मय, with स विस्मयम् v WONDER [NISH
- ASTOUND (1) वि-मोहयति, च, (c of सुह्), (2) जडोक्करोति v TO ASTO
- ASTOUNDED (1) चमत्कृत (ता, त), (2) विमोहित (ता, त)
- ASTRAY Ph one who goes a (1) उन्मार्गगामिन् (f जी) (2) उत्पद्यगामिन् (f जी)
- ASTRAY, LEAD उन्मार्गम् or उत्पद्यम् or कुपये नयति (मी, c. 1)
- ASTRIDE *उभयती जडे विशा
- ASTRINGENCY (1) कषायम् (2) रीचयम्, (3) तुवरम् (very rare)
- ASTRINGENT (adj) (1) कषाय (या य); दृच (या, य), (3) तुवर (री, र) (rare)
- ASTRINGENT (subs) (1) कषाय (या, य), (2) दृच (या, य)
- ASTROLOGER (1) गणक, (2) दैवज्ञ, (3) कालगणित, (4) मौढूर्ण (rare)
- ASTROLOGICAL (1) ज्योतिष (पी, य) (also = astronomical) (2) दैवज्ञशास्त्र in comp (?) a. erudition दैवज्ञशास्त्रपाण्डित्यम् (?)
- ASTROLOGY (1) ज्योतिषम् (including astronomy), (2) दैवज्ञशास्त्रम् (as opposed to astronomy)
- ASTRONOMER (1) ज्योतिर्विद (m), (2) ज्योतिषिक, (3) ज्योति शास्त्रज्ञ, (4) दृढमन्त्रितपण्डित, () खगोलविद्याविद (m)

ASTRONOMICAL (1) ज्योतिष (जी, ष), (2) ग्रहगणितप्रिययक (का क)

ASTRONOMY (1) ज्योतिषम्, (2) ज्योति शास्त्रम्, (3) ग्रहगणितम्, K,

(4) खगोलविद्या

ASTUTE विद्वन्ध (ग्धा, ग्ध) v SHREWD, PENETRATING

ASUNDER पृथक् Ph burst a विदीर्ण (र्णार्थे)

ASYLUM आश्रम a for travellers पथिकाश्रम

ASYMPTOTE *असमर्परेखा

AT I Of place by loc who is at the door कोय द्वारि निवसति, Mu is

II Of time by loc at midnight अर्धरात्रे —III Of price by

ins at what price have you bought this book कियतामूल्येनैष पुस्तको

उद्धृत, P II 4 —IV Denoting reason, occasion etc by ins

at Rama's command रामाज्ञया, R v by, or Ph at all सनामपि

at present अद्युना at first प्रथमम्, at least अन्ततस् they are all at

play सर्वे क्रीडन्ति, while the French and the Germans were at war

*युध्यमानयो फरासिजर्म्याणनाल्वी [God]

ATHEISM (1) नास्तिकम्, (2) निरीश्वरवाद (= denial of the existence of

ATHEIST (1) नास्तिक, (2) निरीश्वर

ATHEISTIC, ATHEISTICAL (1) नास्तिक—(in comp), (2) निरीश्वर (वा र),

with a doctrines निरीश्वरेण वादेन P P

ATHIRST (1) हवित (हा, त), (2) जिपासु (मिन) v THIRSTY

ATHLETE (1) मल्ल, (2) फल्ल (rare), (3) व्यायामकुशल (2)

ATHLETIC v STRONG, ROBUST, Ph a exercise व्यायाम

ATHWART v ACROSS

ATLAS *मानचित्रकावलि, मानचित्रकसमुच्च

ATMOSPHERE वायु v AIR (r) and (ii)

ATMOSPHERIC (1) वायव्य (बी, व) (2) वायव्य (व्या, व्य)

АТОМ (1) परमाणु, (2) अणु

ATOMIC Ph the a theory परमाणुवाद

ATONE I To expiate q v प्रावधिष्य करोति (ऊ c 8) or चरति (चर c 1) —II To make amends परिशीलयति (c of शुध) (?)

ATONEMENT I Agreement, reconciliation q v II Expiation q v प्रावधिष्य To make a for परिशीलयति ()

ATONY (1) निरीजता (?), (2) निर्वीर्यता (?)

ATROCIOUS (1) वीभक्ष (सा स), *you great sinner, doer of impure, disgusting, a deeds* महापातकिन् अमिष्टविरुतचेष्ट, वीभक्षकम्, Vi III v LOATHSOME, (2) विरुत (ता त) v DISGUSTFUL, (3) पापिष्ठ (हा, ष) v SINFUL, (4) दृशस (मा, स) v CRUEL Ph a crime घोरपातक

ATROCIOUSNESS (1) वीभक्षता, (2) विरुतता, (3) दृशसता Better expressly ATROCIOUS

ATROCITY I Atrociousness q v —II An atrocious deed वीभक्षकम्, विरुतचेष्टितम्, etc v ATROCIOUS

ATROPHY जरिरशोयसम् (?)

ATTACH I To fasten, lit and fig (1) आसज्जयति (c of सज्ज), (2) सद्ध्ययति (c of द्ध्य), (3) लगयति (c of लग्) (?) II To a one's property *कीक करोति (with gen) v also TO ARREST

ATTACHED आसज्ज (जा क) To be a आसज्जते

ATTACHMENT (subs) I Connexion, contact q v —II Affection, devotion (1) आसक्ति, (2) प्रसक्ति, (3) सङ्ग, (4) आसङ्ग N B All these words cons with the loc —III In law a of property *कीक

ATTACK (sulc) (1) आक्रम, (2) आक्रमणम्, (3) अभिक्रम, (4) अभियोग, (5) अभिघट्ट, (6) अवस्कन्द or अवस्कन्दनम् (= storming) A of any d case आक्रम, वम्

ATTACK (v t) I Of physical force (1) आक्रामति or आघाति अभि (क्रम, c 1 and 4) (2) अभियुनक्ति or योजयति (युज् c - and 10) *Anant barmāra vedanān / to a hi* अमन्त्राश्वा तमभियोजु वल्लभमुद्यावमकरोति D VIII (3) अवस्कन्दति (स्कन्द c 1) (t fall upon), *Willaxarena*

coming to me was, in the way, and seized by your Antapāla माधव-
 सेनी मनीषाविज्ञानमुपसर्पन्नतरा स्वदीयेनासपाठिनावस्तस्य गृहीत, Mal. i. To a. in
 defence. (1) प्रत्यभियुनक्ति ; (2) प्रतिगृह्णाति (घट्, c. 2.), and the opposite
 army, प्रतिपन्न प्रतिजघाट, D. i. ; (3) प्रति-युज्यते (युष्, c. 4.) v. TO FIGHT.
 II. To assail with words : (1) आक्रामति ; (2) अपस्कन्दयति (स्कन्द्, c. 10),
 Vi. III. ; (3) आ हन्ति, अभि- परा, (हन्, c. 2.), and by his haughty
 words दक्षीभिर्वहते पराहते, Kl. xiv. 1 — III. To a. an opinion etc
 (1) परा- मर्षति (घट्, c. 1.), (2) दृश्यवतिष्ठते (स्था, c. 1.) (with loc.) (=to
 stand up against) — IV. Of disease (1) आ-कामति, and with fever
 ज्वराकाल (जा, ल), (2) परति (घट्, c. 1.), O fever, listen to me how
 you would a. men अनुपु व्यर चन्द्रेय यथा लोके चरिष्यसि.

ATTAIN (v. t.) (1) अधि-गच्छति (गम्, c. 1), even after a long knowledge
 युक्तमध्यवित्तम्, Kl. II. 41., (2) आ लोदति (सद, c. 1.), the king will a.
 divine form by means of charms राजा क्लिप्त मन्त्रमलेन देवदीप्य वपुरासाद-
 यिषति, D. III. , (3) प्राप्नोति v. TO OBTAIN ; (4) स्पर्शति (स्पर्श्, c. 8.)
 (=to touch), by this time would have and your age प्रयता कामिन्
 तत्रेतां यदीयस्मान्छलेतां D. III.

ATTAIN (v. i.) (1) अधिगच्छति (with acc.), (2) आलोदति (with acc.).

ATTAINABLE (1) लब्ध (भा, भ्य'), (2) सुलभ (भा, भ), (3) प्राप्य (धा, घ) ;
 (4) अधिगम्य (धा, ग्य), (5) आसादनीय (या, य)

ATTAINER v. STAIN. Ph a bill of a *अभिसांगपत्रम्

ATTAINMENT I. The act of attaining (1) अधिगम, (2) लाभ., (3) प्राप्ति ;
 (4) असागि. By the a of expr. by the part of the verb TO ATTAIN.
 For the a. of expr. by the inf. of the verb TO ATTAIN. — II. Of
 knowledge (1) व्युत्पत्ति, (2) पारदर्शिता, of great mathematical a.s
 गणितशास्त्रस्य पारदर्शी

ATTAIN I. To stain. q v. — II Long t t and of high treason
 राजद्रीहृदयित (ता, त) (2)

ATTEMPER V TO TEMPER MITIGATE

ATTEMPT (subs) (1) चयम, *I have resolved on an a on his life*
 बही बधायीदम Vi v (2) यत्न, पुयत्न (= effort) *I fancy the a of*
Darubarma has been unsuccessful अफल दावर्धम पुयत्नमगच्छामि,
 Mu III, (3) आरम्भ (= beginning), *with success proportionate to a s*
 आरम्भसहस्रीदय, R i 15, (4) चेष्टा

ATTEMPT (v t) I To endeavour (1) यतते म (यत् c 1) *which*
princes a to appropriate even by misdeeds दूरितैरपि कर्तुं नाममात् प्रयतन्ते
दपसूनी द्वि यत् R VIII 2 (2) यत्नति or यत्नति म, (यत् c 1 and 4)
repeatedly a ed to fly up पुन पुन प्रायसदुःश्रवाय स, N i 12s,
 (3) चेष्टत, (चेष्ट, c 1) Mu v, (4) आरम्भते म्, (रम् c 1) (=to begin),
low people do not a at all from fear of obstacles प्राय्यते न खलु विघ्नमयेन
नीचे, Ma III, (5) घटते (घट c 1) (rare) B XII 26 -II To attack
 q v

ATTEND (v t) I To attend on or upon q v —II To await, stay
 for q v यतीवते (ईष c 1) —III To be present at (1) उप
 तिष्ठति (स्था c 1) (see Ki vi 29) (2) सन्नि दधाति or धत्ते (धा, c 3)
I a ed it to th my friend Dhanamitra अहम् सद् सत्या धनमित्रेन तम्
सन्नाधिधि D II (3) better by गच्छति सङ्गच्छति or आगच्छति, समागच्छति,
 according as it means *going or com ng —IV. To attend to q v*

ATTEND ON OR UPON (1) उप तिष्ठते पर्युप (स्था, c. 1), *returning after*
a ing on the sun सुयोपस्थानसन्निवृत्त Vi (2) उप चरति, परि, (चर c 1)
a on her with care यदादुपचरती Sa. III, (3) उप चास्ते (चास्, c 2),
 N XXII 1

ATTEND TO (1) श्रुणोति (श्रु, c 5) (=to listen q v), *a to that (mes*
sage) प्रपृता, R VIII 77, a to me मम वचनं श्रु, (2) अव-दधाति or
धत्ते, (धा c 3) let the superintendents also a each to his own work
क्षे क्षे कर्कष्य ममप्रधान्यधिकृता Vi VII, (3) गती यच्छति or दधाति

(दा, c 1 and 3) or निदधाति (धा c 3) or युनक्ति (युञ्ज, c १) (= to apply the mind, fix one's attention on), (4) अवेक्षते (ईक्ष, c 1) (=to look after q v), *I have a ed to only one civil action* एवमेव भया प्रीरकार्यमवेक्षितम्, Sa vi

ATTENDANCE I The act of waiting on or serving (1) उपचार , (2) उपस्थानम् (rare), (3) अनुप्रा (—reception of a guest) —II Presence q v उपस्थिति Ph *there was a good a at the meeting* समायां बहव समागतम् —III A train, a retinue q v अनुयायि वर्ग —IV Attention q v

ATTENDANT (subs) (1) अनुपर (2) अनुयायिन् (m), (3) परिचर v COMPANION SERVANT, FOLLOWER Ph *a train of as* (1) अनुयायिर्ग , (2) परिवर्त (3) परिच्छद v also CONCOMITANT

ATTENDANT (adj) (1) अनुसदिव (की, क), (2) अनुगामिन् (f नी)

ATTENDED BY v ACCOMPANIED BY

ATTENTION I The act or state of attending (1) अवधानम् *please lend me your a for a moment* मां सुहृत् अवधानदानेनागुरुच्छुम् Ma ix , (2) मनीषीण (3) अप्रमाद or अप्रमत्तता (—carefulness), (4) अभिनिवेश (=application study), (5) अवेक्षा (=looking after) Ph *his whole a being devoted to it* अन्यद्दत्तया, K *it engages my a* मनो मे बध्नाति (after R xiii 47) , *to draw the a of the king* नरपति प्रीतिधनार्थम् K —II Politeness, courtesy q v आदर or समादर

ATTENTION PAY (1) अवधान ददाति (दा, c 3), *paying a to the buzzing of bees* हतावधान मधुलिङ्गिनीती B ii १ , (2) आद्रियते (द्र, c ६) (=to respect) *the king without paying any a (to what he said)* राजा अनाद्रय Sa vi (3) आसज्यते (=to devote to q v) v ATTEND TO

ATTENTIVE I Heedful, observant (1) अवहित (ता, त), (2) हता वधान or हतावधान (ता, त) (=paying attention) (3) सावधान (ता त) (4) समाहित (ता त), (5) अप्रमत्त (ता, त) —II Attentive to a

guest etc (1) दर्शितादर (ता र) K , (1) दक्षिण (षा ण) (as a lover ?) V III

ATTENTIVELY (1) अवहितम् (2) सावधानम् , (3) अप्रमत्तम् , (4) मनीषीणि

ATTENUATE (adj and subs) विद्रावक or विलायक (का, क) (?)

ATTENUATE (1) कृशीकरोति , (2) मृणूकरोति [V THIN

ATTENUATED (1) कृय (शा, श) (2) क्षीण (षा ण) , (3) अपघ्नित (ता, त)

ATTEST I To a deed *पदस्य विग्रहिप्रदर्शनाय साची भवति or स्वनाम पत्रे लिखति Ph *the will is attested by three witnesses* *अस्सेच्छापदस्य विग्रहिप्रदर्शकास्तय साचिण सति —II To manifest q r (1) प्रकटी करोति , (2) व्यनक्ति (अत्र c r)

ATTESTATION I Verbal साक्ष्यम् —II Written Ph *the att of the will are all forged* *दृच्छापत्रे देषां साचिषां नामानि लिखितानि तस्यैव हविमम्

ATTIC (adj) *एथिनोय (या य) , यरन (नी न) (with less precision).

ATTIC (subs) perh अट्ट , शिरीगृहम्

ATTIRE (v t) (1) वस्ते , (वस c r) (=to put on, dress q r) , (2) भूषयति (=to adorn q r) ,

ATTIRE (subs) (1) वेश , (2) परिवर्द्ध , in rich a स्कीतपरिवर्द्ध (हां र्द्धम्),

D II V DRESS CLOTHES

ATTITUDE v POSTURE POSITION Ph *Pusnia has assumed a threatening a towards Persia* *पारस्यराज्यं प्रति हसिधै विंशतवृत्ति कचीकृता

ATTORNEY *अवहारप्रतिनिधि , भोक्तार 1 power of a *अवहारप्रतिनिधि यदम् 1 general *अवहारसचिव , विचारादिकार्येषु राजपदसमर्पकी राजकीय प्रधानोपदेष्टा [ALLURE

ATTRACT आकर्षति, सना (लघ, c 1) (Lat and Fig) v TO DRAW,

ATTRACTION I The power of a आकर्षणशक्ति —II The act of attracting (1) आकर्षणम् , (2) आलुचि (3) समाकर्षणम् —III. Allurement, enticement q r

ATTRACTIVE : L. Lit. : Ph. the *a. force* (of bodies) : आकर्षणशक्तिः.

II. Fig. ; alluring, charming . q. v. : हारिन् (f, ली).

ATTRACTIVENESS : मनोहारित्वम् : v. CHARM.

ATTRIBUTABLE : (1) आदीपणीयः (या, यं) ; (2) अभ्यादीपणीय (वा, यं). Ph. :

it was *a.* to you that we did not take the fort *तन्निमित्तं दुर्गे न गच्छीतम्.

ATTRIBUTE (v. t.) : आदीपयति (c. of हृद्) : v. TO ASCRIBE.

ATTRIBUTE (subs.) : (1) धर्म, and on the contrary, the imputation of

the subject and its *a.s.* on the object तन्निमित्तं विषयिष्यत्तदभावात्

विषये भावः, S. i. p. , (2) गुणः, possessed of the eight *a.s.* minuteness

etc. चक्षुःश्रोत्राद्यष्टगुणोपेतस्य

ATTRIBUTIVE (subs.) . विधेयणम्.

ATTRITION : घर्षणम् : v. FRICTION.

ATTUNE : Ph. *a.* your voice to the lyre. *वीणाश्रुतं स्वरं कुरु.

AUBURN : (1) पिरह. (वा, वम्) v. TANNY ; (2) ब्राउनः (वा, वं) v. BROWN ;

(3) नील (री, रं) v. YELLOW.

AUCTION : *आह्वानविक्रयः ; सर्वोद्यम्यदात्रे पञ्चायविक्रयः . d. room *आह्वान-

विक्रयशाला ; आह्वानविक्रयशाला.

AUCTIONEER *आह्वानविक्री (f. यी) ; य (f. या) सर्वजलसमत्वं सर्वोद्यम्यदात्रे
विक्रीणीने

AUDACIOUS : (1) प्रगल्भ (वा, वं) ; (2) हृष्ट (वा, वं) , (3) पुतिमान्वितः

(वा, वं) ; (4) पुतिमान्वत् (f. ली) : v. BOLD, IMPUDENT.

AUDACIOUSLY : (1) पुगल्भम् ; (2) घाट्टेयम् ; (3) साहसेन.

AUDACIOUSNESS, AUDACITY . (1) पुगल्भता ; (2) पुगल्भम् ; (3) पुतिमा
or पुतिमान्वम् ; (4) घाट्टेयम् ; (5) साहसम् (=boldness) ; (6) निर्वर्ज्यता
(=impudence.).

ADDIBLE : क्लृष्ट (टा, ट) (=distinct . q. v.). Ph. : *he speaks in an a.*

voice *स तथा निरुद्धीरयति यथा श्रीहर्षणां कर्णगीधरीभ्यति or दया श्रीतारो
परीति यद्गु. नि

AUDIBLY श्रुतम् (≈ distinctly q v) v AUDIBLE

AUDIENCE I A hearing Ph to give a कर्षे ददाति (दा, c 3) : to
give a श्रोतार समते (सम्, c 1) —II Admittance to a hearing
दर्शनम्, to give a दर्शन ददाति, R, to get an a to the king राज-
दर्शनार्थम् —III A body of hearers (1) श्रोतार (m pl), (2) श्रोतृगणं
(3) प्रेक्षका (m pl) (=spectators) [गणनामीधनम्]

AUDIT (subs) I In gen परीक्षा II Of accounts *गणनापरीक्षा,

AUDIT (v t) (1) परि र्क्षते (ईज c 1), (2) शोधयति (c of घृष्) (?)
have you a ed the accounts *अपि गणना परिशीक्षिता

AUDITOR I A hearer q v श्रोता II Of accounts *गणनामीधक,
परीक्षक or शोधक (when the meaning is clear)

AUDITORY (subs) an assembly of hearers v AUDIENCE (III)

AUDITORY (adj) Ph a passages श्रवणमार्गा (m pl)

AUGER (1) चाक्षोटी, (2) वेधनिका

AUGMENT (v l) वर्धते (वृष् c 1) v TO INCREASE

AUGMENT (v t) वर्धयति (c of वृष्) v TO INCREASE,

AUGMENT (subs) वृद्धि v AUGMENTATION

AUGMENTATION (1) वृद्धि, (2) वर्धनम् v INCREASE, ENLARGEMENT

AUGMENTATIVE (1) वर्धित्यु (mfn), (2) वर्धमान (ना, न)

AUGUR (subs) (1) शकुनम् or शकुनज्ञानविद (m) (from birds), I heard
from the a that I would meet you just after 30 days शकुनज्ञानात्वापि म
द्विस्तारसानलमेव भवत्य सन्निविद्यतीत्यश्वम्, D (2) निमित्तम् (from
any omen) R v SOOTHSAYER

AUGUR (v t) I To betoken, predict q v सूचयति (सूच्, c 10)

II To infer, conjecture q v शङ्कते A ed (by birds) शकुन
निर्दिष्ट (दा, द), D

AUGURY I From birds शकुनज्ञानम् or शकुनिवृत्तिज्ञानम्, R. II From
any phenomena निमित्तज्ञानम् Ph to practise a *निमित्तार्थभाष्य कथ

वति. III. An omen : q. v. : (1) शकुनम् ; (2) निमित्तम्, *a bad o.*
अनिमित्तम्.

AUGUST (adj.) . (1) महामहिम्नम् (mfn.) ; (2) पुष्पधामम् (mfn.) : v. MAJESTIC,
GRAND.

AUGUST (subs) : सप्तम्या (सप्तपूर्वभाद्रपदादीषु सप्तम्यादयो नामाः).

AUNT : (1) पित्रस्य (father's sister) ; (2) मातृस्य (mother's sister) ;
(3) पित्र्या (father's brother's wife) . ; (4) मातुली, मातुलानी (mother's
brother's wife).

AURICLE : I. The external ear . शृङ्गुली or कर्णशृङ्गुली. II. A cavity of
the heart : *हृदयशृङ्गुली ; हृदयस्य रक्तगमयलीरसकोष .

AURICULAR : श्रोत (ती, ते) Ph. *a confession* निमित्तभोजार (?)

AUROCHS पीलवृद्धस्य वनगोविशेषः

AURORA : (1) अरुण , (2) उषस् (n.) , (3) दिनमुखम् , (4) अरुणोदयम्.

AURORA BOREALIS विद्युद्गह्वरी रात्रिदृश्ये मण्डोदयः पुष्पाग्निरपि .

AUSPICE . I An omen . q. v. शकुनम्.—II. Protection, patronage :
q. v. . भाग्य .

AUSPICIOUS . I. Lucky, propitious . q. v. : (1) शुभः (मा, भं) ; (2) कल्याणः
(वा, व) , (3) मङ्गलः (वा, लं)—II. Fortunate, prosperous : q. v. :
अश्विनम् (f. ती) [EARLY.

AUSPICIOUSLY : शुभलक्षणे (=at an a. moment) : v. PROPITIOUSLY, FAVO-

AUSTERE : I. Severe, stern, harsh : q. v. : कठोर (रा, र).—II. Harsh,
rough (to the taste) . q. v. . दुःस्वः (का, क) (?).

AUSTERE : (1) कठोरम् ; (2) उषम् , (3) निष्ठुरम् : v. SEVERELY.

AUSTERITY : (1) कठोर्यम् ; (2) कठोरता . v. SEVERITY, STERNNESS.

AUTHENTIC : I. Genuine, true : (1) तथ्य (वा, यं) ; (2) सत्य (वा, यं) ,
(3) अश्विनि (मा, मं) (=not forged, as an a. register) —II. Of approv-
ed authority, reliable : q. v. : प्रामाणिक. (कौ, क), *an a. writer* :
प्रामाणिकलेखक..

AUTHENTICALLY (1) प्रमाणतः, (2) तत्त्वतः (3) मारुत

AUTHENTICATE I To render authentic प्रामाण्य करोति (ऋ c 8) —

II To prove authentic प्रमाणयति (noml)

AUTHENTICATION Pl for a प्रामाण्य कर्तुं v CONFIRMATION

AUTHENTICITY (1) प्रामाण्य (2) सत्यता (3) अशङ्कितता (=the quality of not being forged)

AUTHOR I The writer of a book (1) कार or कर्तृ (in comp) a of

the commentary भाष्यकार the a of the *Uttakshara* मिताक्षरकर्तृ

Da com (2) रचयिता or कर्ता or कर्तृ (=a of a book and hence to

be used when a is used abs) (3) लेखक (4) रचक or रचयिता,

(5) पद्यता (6) निरुद्ध (m) (rare) (7) कृतिन् (m) (very rare)

N B 3 4 5 and 6 are gen used with some defining word —II

A maker contriver or originator q v कर्ता a of great wonders

कर्ता महाशयाना K

AUTHORLESS (1) कर्तृ (in comp) (2) रचयित्री, (3) पद्यही (4) रचयिही

AUTHORITATIVE I Determinative (1) सप्रमाण (वा च) (=with proof)

(2) दृढ (दा ट) (=firm) —II Dictatorial overbearing q v

AUTHORITATIVELY (1) सप्रमाणम्, (2) दृढम् (=firmly)

AUTHORITY I Lawful power (1) प्रभुत्वम् (2) चमत्ता (3) शक्ति —II

Influence weight q v सौरभम् —III Permission order q v

अनुज्ञा —IV Testimony प्रमाण the *Velas* is our a for the अथ

वेदा प्रमाणम् (note the sing numb) —V Credibility प्रामाण्य its a

is d spotted यस्य प्रामाण्यं सन्दिग्धम् VI In pl government perl

प्रभवं (m pl)

AUTHORIZE I To empower (1) चमत्ता ददाति (दा c 3) (rare), (2)

अनमन्यते (मन् c 4) (=to allow) (3) निवीजयति (युज c 10) (=to

appoint) —II To legalize q v —III To authenticate q v

Pl a e l by sage व्यवहारसिद्ध (दा ट) ()

AUTHORSHIP यन्वक्तृत्वं or sim. कर्तृत्वं Ph. *the a. is disputed* * न
निरीयते कोऽस्य लेखकः १. **AUTHOR.**

AUTOBIOGRAPHER : *स्वचरितलेखकः ; आत्मजीवनचरितप्रणेता.

AUTOBIOGRAPHY : *आत्मचरितम् ; स्वकीयजीवनचरितम् , स्वजीवनवृत्तान्तः .

AUTOCRAT : ईश्वरः : *Y. DESPOT.*

AUTOGRAPH (a l.) : स्वहस्तलिखित (ता, तं) : *a. letter* स्वहस्तलेख्यम्

AUTOGRAPH (subs.) : (1) स्वहस्तलेखः ; (2) स्वहस्ताक्षरम्

AUTOMATON : *स्वचञ्चलयन्त्रम्.

AUTUMN : (1) शरदः (f.) ; (2) शरत्कालः ; (3) चनाक्षः (poetical).

AUTUMNAL . (1) शरदः (ई, ई) ; (2) शरदीय (धा, य) ; (3) शरत्कालीनः
(भा, नं).

AUXILIARY (adj.) . (1) सहायिन् (f. ची) ; (2) उत्तरसाधकः (का, क).

AUXILIARY (subs.) . सहायः. Ph. *a.s i. e. a. troops* : आसारः (rare),

AVARICIOUS I Covetous q v नीभिन् (f नी) —II Desirous of wealth (1) अग्रलुब्ध (आ ल्) (2) अर्थलुब्ध (मfn) (3) धनलुब्ध (आ ल्)

AVARICIOUSLY (1) अर्थलोभात् (2) धनलोभेन v COVETOUSLY

AVARUNT अवैहि (2nd pers sn imper of इ) v GET AWAY BEGONE

AVERAGE (v t) (1) प्रति करोति (ह्र c 8) (I) has e a d it now by taking away their clothes तन्नाम्नत प्रहित हरतांश्चकानि DI (२) प्रतिकारं or प्रतीकार करोति (w th gen), (3) वैराग्य उपगच्छति (गम् c 1) (with loc of the wrong doer) VI (4) परिशील्य गच्छति (यद् c 9) (w th gen) (?)

AVERAGE प्रतिकर्त्ता or प्रतीकारकर्त्ता (rare)

AVENUE I Passage approach q v दारम् —II An alley वीधि a of mango trees चतुर्वीधि D III

AVER (v t) प्रतिजानीते v TO AFFIRM ASSERT

AVERAGE (adj) Pl all her ja is are of a dimensions अस्या स्रग्ध एदारयमा नातिष्णुमानातिहृषा D VI there was a amount of rainfall this year *अधिनवे नात्यधिका नात्यस्या बुद्धि पपात, he is a man of a stamp *तस्य बुद्धिनातिमसरा नातिष्णुला

AVERAGE (subs) no equ v मध्यम् may be used

AVFIRMANT (1) प्रतिज्ञा, (2) ददवाक्यम्

AVERSE I Dislik ng unwilling (1) विरक्त (ज्ञा क्) (2) परासक्त (घी ल्) (3) विमत (ता ल्) —II Unfavorable q v

AVERSION (1) विराग (2) विरक्ति (3) विमति (rare) (4) द्वेष

AVERT (1) नि वर्तयति विनि, आ, अप- (c of वृत्) (2) निवारयति (c of व) (=to prevent q v)

AVIARY (s l) (1) पक्षिमाळा (2) कुलायिका

AVIDITY v EAGERNESS GREEDINESS with a v EAGERLY

AVOCATION (1) कार्यम् (२) दम्भम् (n) (3) व्यापार v BUSINESS OCCUPATION

AVOID (1) परिहरति (ङ c 1), *avoiding his sight* दृष्टिप्रपाति परिहृत्य तस्य **Ku**
III 43, (2) वजयति (वृज, c 10) v TO SHUN, ABANDON

AVOIDABLE (1) परिहर्तव्य (व्या व्य) (2) परिहरणीय (या य), (3) वर्ज
 नीय (या य) (4) द्यूय (या, य), (5) त्याज्य (व्या, व्य) (6) परिह्राय्य
 (या यँ)

AVOIDANCE (1) वजनम्, (2) परिहरणम् (fare) v ABANDONMENT

AVOUCH प्रति जानीते (जा c 9) v TO MAINTAIN ASSERT

AVOW स्वीकरोति (क्व, c 8) v TO CONFESS, ACKNOWLEDGE DECLARE

AVOWAL स्वीकार v CONFESSION ACKNOWLEDGEMENT

AVOWED (part, aij) स्पष्ट (ष्टा ष्ट) (=open plain, evident q v)

AVOWEDLY (1) स्पष्टम्, (2) प्रकाशम्, (3) प्रकटम्

AWAIT (v t) I To wait for q v (1) प्रतीक्षते (ईच् c 1), (2)
 प्रतिपालयति (पाल c 10) —II To be in store for आसीदति प्रत्या
 (सद् c 1) (=to be nigh), *salut on a s thee* प्रत्यासीदति सुक्तिश्रु। **Ki**
xi 36 *Ph death a s every one* मरणं प्रकति मरीरिद्या, R, *what*
a s me next * किन्तु परं मे सम्भविष्यति

AWAKE (v i) (1) बुध्यते वि, प, प्रति (बुध c 4) (2) उत्तिष्ठति (व्या c 1)
 (=to get up), (3) निद्रां त्यजति जहाति etc, (4) विनिद्र (ष्टा ष्ट) मरति etc

AWAKE (v t) I From sleep (1) नीभयति, म, नि प्रति, विप्र (c of बुध),
 (2) जागरयति (c of जाग्र) (3) निद्रां मनति (भृज c 7) (with gen)
 II From inattention, or inaction v TO APOUSE ROUSE

AWAKE (adj) (1) जाग्रत् (f तो) (2) जागर (रा र) (3) उत्तिद्र (दा, द)
 (=without sleep) (4) प्रबुद्ध (दा द) v TO BE AWAKE

AWAKE, BE जागति प्र (जाग्र c 2)

AWAKEN v TO AWAKE

AWAKENING (sub) (1) प्रबोध प्रबोधनम्, (2) बोध, (3) विबोधनम्

AWARD (v t) (1) ददाति (दा c 3) (2) विवरति (वृ c 1), (3) दापयति
 (c of दा) (a the legal sense, when a judge a s damages etc)

AWARD (subs.) निर्णय v JUDGEMENT, SENTENCE

AWARE, BE (1) जानाति (जा, c 9) (2) अत्र गच्छति (गच्छ, c 1) v. TO KNOW [(ता, त)

AWARE, MADE (1) बोधित (ता भ), (2) विबोधित (ता व), (3) अश्वसित

AWAY v the several verbs with which it is used Ph a with begging हतमेव याज्जया, Ki xiv 20, a with shame अलं द्विधा R v. 58, a (=begone q v) अन्तरमन्तरम्, Mr II, she is a. (=absent, q v)

AWE (subs.) (1) भयम्, (2) त्रास, (3) साधसम्, (4) आदर N B There is no exact equ of awe 1, 2, and 3 mean fear, 4 means respect To stand in awe of विभेति (भी c 3) (with abb) Ph Ie is known to me and not disagreeable, still I approach him with a न अ न परिचितो न चाभ्यस्त्यस्त्रिभुवेति तदादि शार्ङ्गस्य, Mal. 2.

AWE (v t) v TO FRIGHTEN, TERRIFY. [(ता, त)

AWE struck (1) भयविभूत (ता, व), (2) साधसपरीत (ता, व), (3) त्रासाकुल

AWFUL I Awe inspiring (1) घोर (रा, र) (=terrific q v not applicable to men), (2) अति तेजसिन (f भी) or महातेजस (mfn) (full of that which inspires awe applicable to men only and their appearance) Ph Oh how a is royal majesty अहो दुरासदी राजमहिमा Mal 1, wild mountain scenery grand and a प्रशान्तश्रीरनील विपुलश्रीररण्यादिभिः, V. v II Awestruck q v.

AWFULLY I Fearfully q v II Exceedingly q v अत्यन्तम्

AWFULNESS (1) तेज (of men etc), (2) प्रशान्तश्रीरना (=calm solemnity)

AWHILE (1) कियतकालम्, (2) किञ्चित्कालम्, (3) मुहूर्तम् (=for a moment)

AWKWARD I Unskilful q v अदक्ष (आ अ) II Inelegant clumsy q v (1) अपदप (पा प), (2) साव्य (आ, व्य) (=rustic), (applicable to manners etc)

AWKWARDLY : v. clumsily, inelegantly, unskilfully.

AWKWARDNESS : I Unskilfulness : q. v. II. Inelegance : q. v. :
याव्यता.

AWL (1) आरा, (2) चर्मप्रमेदिका (shoemaker's a), (3) वेधनिका. v. GIMLET.

AWN : (1) किशोरः ; (2) शय्यशृङ्गम्, (3) गङ्गा, (4) शृङ्गम्.

AWNING : (1) वितानन ; (2) छत्रीव. v. VELL.

AWRY : (1) तिर्यक्, (2) तिरश्चोन्नम्, (3) साधि, (4) कुटिलम्.

AXE : (1) कुटारः ; (2) परशु, (3) परश्वध. *A small a* कुटारिका.

AXIOM *अप्रमेयतत्त्वम्, स तथिद्वयसु. K. d.

AXIS : *अक्षरेखा.

AXLE, AXLE-TREE (1) चक्रदण्ड (?) ; (2) अक्षायम् (?) ; (3) अगुक्षयं (?).

AYE : I. Yes : q. v. II. For aye : v. ALWAYS.

AZURE, नील (ब्लू, ल). .

B.

BABBLE (v. i) : (1) जल्पति (जल्प्, c 1.) ; (2) प्र-जल्पति (जल्प्, c 1.) ; (3) वावद्दि,
वावद्दि, or वावद्दिनि (freq. of वद्), (4) वावद्दि, वावद्दिनि (freq. of वद्).

BABBLE, BABBING (subs.) : (1) जल्प ; (2) जल्पनम्, (3) जल्पितम्, (4)
प्रजल्पितम्.

BABBLER : (1) जल्पक (का, क), (2) जल्पक (की, कं), (3) वावट (टा, टं) ;
(4) वावट्क (का, क), (5) प्रजल्पिन् (f. भी).

BABBING (adj.) :—I. Lat. : v. BABBLER. II. Fig : v. MURMURING.

BABOON. बभुमन् (म.) (?), बाबरहिन्द.

BABY, BABE : दासक, m. (दासिका, f) : v. INFANT, SUCKLING, CHILD.

AWARD (subs.): निर्णयः v. JUDGEMENT, SENTENCE.

AWARE, BE : (1) जानाति (जा, c. १) : (2) अवि-गच्छति (अम्, c. 1.) : v. TO KNOW. [(ता, त).]

AWARE, MADE : (1) बोधितः (ता, तं) ; (2) विबोधितः (ता, तं) ; (3) अवबोधितः

ĀWA1 : v. the several verbs with which it is used. Ph. : a. with *begging* कृतमेव याज्ञया, Ki. xiv. 20. ; a. with *shame* अक्षुं क्रिया R. v. 53. ; a. (=begone : q. v.) अनारमन्तरम्, Mr. 11. ; *she is a.* (=absent, q. v.).

AWE (subs.) : (1) भयम् ; (2) वास ; (3) साध्वसम् ; (4) आदरः. N. B. There is no exact equiv. of awe : 1, 2, and 3 mean *fear*, 4 means *respect*. To stand in a. of. विभेति (भी, c. 3.) (with abb.). Ph. : *he is known to me and not disagreeable, still I approach him with a.* न च न परिचितो न साध्यस्त्वयश्चित्तमुपैमि तदापि पार्थिवस्य, Mal. 1.

AWE (v. t.) : v. TO FRIGHTEN, TERIFY. [(ता, तं).]

AWE struck : (1) भयविभ्रुत (ता, तं) ; (2) साधुसंपरीत (ता, तं) ; (3) वासाकुलः

AWFUL : I. Awe-inspiring : (1) धीरः (रा, रं) (=terrific : q. v. : not applicable to men) ; (2) अति-तेजस्विन् (f. धी,) or महातेजस् (mfn.) (full of that which inspires awe : applicable to men only and their appearance). Ph. : *Oh how a. is royal majesty* अक्षो दुःरासदो राजमहिमा Mal. 1. ; *wild mountain scenery grand and a.* प्रशान्तगम्भीरशैल-विपुलधीरस्त्रनिर्मिनिः, Vi. v. II. Awestruck : q. v.

AWFULLY : I. Fearfully q. v. II. Exceedingly q. v. : अत्यन्तम्.

AWFULNESS : (1) तेज (of men etc.) ; (2) प्रशान्तगम्भीरता (=calm solemnity).

AWHILE : (1) क्विप्तकालम् ; (2) क्विचित्कालम् ; (3) स्रष्टुर्धम् (=for a moment.)

AWKWARD : I. Unskilful : q. v. ; अदक्षः (आ, अ) II. Inelegant, clumsy : q. v. : (1) अपदक्ष (पा, प) ; (2) पाश्र्वः (आ, अ) (=rustic), (applicable to manners etc.).

AWTWARDIA V GUMSHY INFLUENTLY, UNSKILFULLY

AWKWARDNESS I Unskilfulness q v II Inelegance q v

शाम्यता

AWL (1) आरा (2) चर्मप्रवेदिता (shoemaker's), (3) वेधनिका v GIMLET.

AWN (1) किशोर , (2) मल्लकम् (3) चूरा , (4) शूकम्

AWNING (1) विमानम् (2) छत्रीन v VEIL

AWPY- (1) तिथक , (2) तिरथीनम् (3) नावि (4) कुटिलम्

AXE (1) कुठार , (2) परग (3) परबध A small a कुठारिका

AXIOM *अप्रमेयतलम् , स तसिद्धतु K d

AXIS *अक्षरेखा

AXLE AXLE TREE (1) चक्रदण्ड (?) (2) अक्षायम् (?) , (3) अक्षकर्म (?)

AYE I Yes q v II For aye v ALWAYS

AZURE नील (ला ल)

B.

BABBLE (v i) (1) जल्पदि (जल्प c 1) (2) प्र लपति (लप c 1) , (3) वारब्दे ,
वावदि or वावदीमि (freq of वद्) (4) वावब्दे , वावधमि (freq of वध) .

BABBLER, BABBLING (subs) (1) जल्प , (2) जल्पनम् , (3) जल्पितम् , (4)
प्रलपितम्

BABBLER (1) जल्पक (का क) (2) जल्पाक (की क) (3) वाषाट (टा ट) ,
(4) वावदूक (का क) , (5) प्रलापिन् (f नी)

BABBLING (adj) —I Lat v BABBLER II Fig v MURMURING

BABOON बभुनम् (m) (?) , वानरविशेष

BABY, BABE दारक m (दारिका, f) v INFANT, SUCKLING, CHILD

BABYHOOD ब्रैयवम् (= child hood q v)

BABYISH बालिम् (शा, श) v CHILDISH

BACCHANAL, BACCHANALIAN तान्त्रिक (की, क) (?)

BACHELOR (1) अकृतदार or अकृतविवाह v UNMARRIED, (2) वरु or वरुण (very rare) Ph *a b of arts* * विष उपाधिधारिन् (f श्री).

BACK (subs) I Of an animal पृष्ठम् *w/lose b s the enemy las se v* हृष्टहानतादिना, K: xi 19 Ph *behind ones b* (1) पृष्ठतः, (2) परोक्ष (in ones absence) II As opposed to front (1) पृष्ठम् *on the b of a writing* लेखन पृष्ठे, l (2) पृष्ठदेश

BACK (adv) v BACKWARDS It is generally expr by the prefix प्रति *to com+ bac/* प्रत्यागच्छति, *to g v+ bac/* प्रति ददाति, etc

BACK (v 1) पत्या रर्चते (हव, c 1) v TO GO BACK

BACK (v t) I To mount q v II To support second q v III To drive backward प्रतीप वृद्धति (वृद्ध, c 6) or चालयति (c of चल)

BACKBITE (1) परोक्षे परि वृद्धति (वृद्ध c 1), अमूयति (nom), etc v TO SLANDER, (2) पृष्ठमांस चनि (चद c 2) खादति (खाद c 1) (with gen) (not very common)

BACKBITER (1) पृष्ठमांसहार (2) य परोक्ष परि वृद्धति etc, (?) पिशुन (?)

BACKBITING (1) पृष्ठमांसहदनम् (?) पिशुनवाक्यम् v SLANDER

BACKBONE (1) पृष्ठवज्र (2) कर्मेष्ट, (3) कर्मेष्टका, (4) रीटक (rare)

BACKDOOR (1) पश्चात्तरम्, (?) पश्चक

BACK GAMMON क्रीडाविशेष *b board* (1) अष्टापदम् (?), (2) चक्रपङ्क्ति (?)

BACK-GROUND *पश्चाद्भूमि (in print with अग्रभूमि) or expr by circuml

BACK-SIDE (1) पृष्ठभाग (2) पृष्ठदेश v also BUTTOCKs

BACK SLIDE स्वधर्मोद्धारि (भग्न c 4), अन्ते (श्रु c 1) v TO GO ASTRAY

BACK SLIDER (1) अग्रम (हा छ), (?) धर्मोन्त (वा ल) v ALSO TIT

BACK STAIRS * (1) पचसीपानम्, (2)* अन्त सीपानम्

BACKWARDS I Towards the back पृष्ठभागे or पृष्ठदेशे II On the back *to fall b* अग्रसूत्रपातं पतति—III In a reversed direction प्रतीपम् Ph *to go b* (fig) कुमशीजनति गच्छति

BACKWARD (adj) I Reluctant, averse q v परासूच (षी, ष) II Slow, dull q v कुण्ठित (ता, त) —III Late q v. IV *Reversed q v प्रतीप (पा, पं)

BACKWARDNESS परासूचता v RELUCTANCE, AVERSION

BACON *आवण्युच्छकुरमांसं, perh बज्रुरम्

BAD Gen expr by the prefixes दुर, कु अप etc and sometimes by the affix क *a b man* दुर्जन, *b weather* दुर्दिनम्, *b luck* दुर्द्वम्, *not a b speaker* अकद्वद, *a b road* कद्वधन् (m), *b food* कद्वन्नम्, *b design* कुमति, *b policy* अपनय, *b reputation* अपयश, *a b horse* अवयव v WICKED, INJURIOUS, UNFAVORABLE

BADGE (subs) (1) चिह्नम्, (2) लघुचम्, (3) चिह्नम्

BADGER (subs) भद्रकृजातीयजन्तुविशेष

BADINAGE (subs) नर्त्यभाषितम् v JOKE, RAILLERY

BADLY Ph *I am b off for servants* भव्यमावात् क्षिप्रानि, *you have behaved b towards her* तस्या त्वयातार्यमाचरितम्, *he is b bitten by the dog* स कुदुरिष तीक्ष्ण or बलवत् दष्ट *b governed* कुशासित (ता, तं) *b formed* कदाकार (रा, र) *smelling b* दुग्न्ध (न्धा, न्ध) v WRONGLY, WICKEDLY, UNFORTUNATELY

BADNESS (1) by the adj *b of character* दुराचार, *the b of this soul is proverbial* *अस्य प्रदेशस्य कुमतिक्रिया प्रसिद्धा, (2) दुष्टता (= wickedness), (3) निर्गुणता (= worthlessness)

BAFFLE (v t) (1) व्यर्थी करीति (2) भीभी करीति v FRUSTRATE, ELUDE.

BAG (subs) (1) perh पुटम्, *canvas b* *शाणपुटम्, (2) मत्स्या, *leather b* चर्ममत्सिका, D II, (3) गोषी, (=sack q v)

BAGATELLE I a trifle q v II A game कनुक्रीडाविशेष

BAGGAGE I Of an army (1) साधनम् *the bugle sounding and the b being ready* आहताया प्रयागमेव्या सञ्जीक्रियमाणे साधने K , (2) दीपः (= provisions), Si II 64 II A strumpet q v दम्की

BAGNIO I A bath q v स्नानागारम्—II A brothel q v वैश्यालय

BAGPIE सुपिरवायविशेष

BAIL (subs) I The person who gives b (1) प्रतिभू *he who stands a b to produce a man* यी यस्य प्रतिभूतिहेतुर्न्यायेह मानः, M VIII 158 , (2) लघ्नक —II Security प्रातिभाष्यम् on b प्रातिभाष्यम् D vi

BAIL (v t) I As applied to securities Pl *I will b you* तत्राह प्रतिभूर्भवामि (भू c 1) or तिष्ठामि (स्था c 1) —II As applied to magistrates प्रातिभाष्यम् सुचति (सुच c 6) or नीजयति (सुच c 10)

BAILABLE Ph *it softeners b* *दाह्यलघ्नकरीपराध or, अक्षिप्रपराधे प्रतिभूर्भवति

BAIL BOND *प्रातिभाष्यपत्रम्

BAILIFF *आसेपादिकर्मणि नियुक्त शरिफस्य प्रतिनिधि , *यष्टिधर

BAIT (subs) आमिषम् (Lat & Eng), Is II 44

BAIT (v t) I To apply a bait (1) सामिष करीति (2) , (2) आमिष बहिःसे निदधानि (धा c 3) —II To furnish animals with food on a journey यात्रादिना नीजयति (c of भुज) (2) Ph *bring his horse* एन तावदाद्यहीतकतिपयदूषामकालकालम् लब्ध्वा h —III To attack an animal with dogs Ph *to b a bear* भद्रकूशाधनाय कुङ्कुरान् प्रपुदति (पुद c 6)

BAKE (v t) (1) पचति (पच, c 1) (prop to cook q v) *baked brick* पकेष्टका Mr , (2) भञ्जति ते (भञ्ज c 6) (-to fry, q v) *the word tja (also) means I'd gra n* लाज भट्टपान्ने Ph *baked in an iron pan or oven* (as bread, cakes etc) कान्दर (बी व)

BAKE HOUSE BAKERY (1) भूषणाला (?), (2) पाकशाला (?)

BAKER (1) आपूपिक (2) कान्दरिक , (3) पिष्टकपाचक

BALANCE (s bs) I A pair of scales (1) तुला , (2) मापन (?) The

ben : of *a b* तुलादण्ड , the thing by which it is suspended मयह or मयाह , the cup of *a b* घट , assay *b* माराची —II Of an account (1) शेष (=remainder $q \ v$), he asked for the *b* of money खर्चीवशेष दाग व धन मायमहाय न, Ray , (2) खतर (=difference $q \ v$), give the whole *b* दीवत खजलाकार, Ray —III Counterpoise $q \ v$ —IV. Comparison, estimate $q \ v$ तुलना

BALANCE ($v \ t$) I To bring to an equipoise तुल्यति (तुल्य, $c \ 10$) (lat and Eng) Ph their equipment is not *b d* न तुलायतताबदनधी परिहर, $v \ v$ II To counterpoise $q \ v$ III Of accounts - (1) मकीरयेति (ह. $c \ 6$) , (2) यकीरयेति (v), bring the account यथना-दीहीहय Ray

left an l i g h t h a n d s s e n t (t h e b) u p बामदक्षिणायां अग्रायां पर्यायेणामि
 दृष्टुं श्रद्धापयत D VI II A round mass (1) गोल (mn), (2)
 वर्तुल a s m a l l b मुनिका, t h e e y e b तारा a b o f t h r e a d सूतकीदम् (?)
 III A meeting for d a n c i n g (1) नृत्यम् (2) भर्त्तनम् (=dancing)

BALLAD गद्या b s n g e r, (1) गायिक (2) गायकार

BALLAST * निलम, पीलस्यैर्धाय तदधीमायनिविष्ट पत्तरोलीहादिद्रव्यम्

BALLET no equiv यात्रा would l o b g r l (1) नच की, (2) नटी

BALLOON (1) विमानम् (2) क्लिमदानम्

BALLOT (subs) I A ball or ticket used in voting *गुटिका II
 V o t i n g b y b *गुटिका निधत्तगुटिकापातेन मतमतप्रकाशनम्

PALLOT (v i) गुटिकापातेन मतमत प्रकाशयति (c of काम)

BALL ROOM (subs) *मृगशाला नर्तनकोष्ठ

BALM I The sap of a shrub निधामनिधि II Solace, comfort q r
 सुपालिप (?)

BALMY I Odoriferous aromatic q r सुगन्धि (mf:) II Assuag-
 i n g s o o t h i n g (1) तापहर (री र) (2) शान्तिद (दा द) Ph the
 b t r e e *बामवृक्ष

BALSAM v BALM

BALSAMIC v BALM, SOFT UNCTUOUS

BALUSTRADE पथीव (m n) (?), श्रुतिनिग्रह

BAMBOO (1) वेणु (2) वम्, (3) कीचक (when rattling)

BAMBOOZLE (v t) बध्दते (बध् c 10) v FOOL, TO MAKE A, TO
 DECEIVE

BAN f A proclamation q r II Of marriage Ph: Have you pub-
 l i s h e d t h e b s n e s s o f m a r r i a g e *अपि विवाहधीषणा प्रकाशिता III Inter-
 d i c t i o n p r o s c r i p t i o n q r Ph u n d e r b t o t o u c h निर्विद्वस्त्र (v i
 जे) IV Curse जप

BAN (v t) v TO CURSE

BANANA I The tree (1) कदली, (2) एना II The fruit (1) कदलीफलम्, (2) चम्पकम् (a species of it)

BAND (subs) I That which binds (1) बन्ध *b of hope* चाशाबन्ध, Me 1. 10, (2) बन्धनम्, (3) बन्धनी II A company of persons (1) दलम्, (2) गुलम् (*b of troops*). III Musical instruments - (1) वाद्यमाण्डम् (?), (2) तूर्य्यम् (?)

BAND TOGETHER (v) बद्ध (ता, य) (भक्ति) (भू c 1) v. TO COMBINE

BANDAGE (subs) (1) बन्ध, Sr, (2) पट्ट (=cloth) (only when the sense is clear)

BANDAGE (v t) - बध्नाति (बन्ध, c 9), *b with a soft cloth* श्रद्धुपट्ट निवेष्ट्य बधीयात्, Sr Ph *things used in b ing sorts* वणश्चन्द्रव्याधि, Sr

BANDEOX बेंडिक्सा (?)

BANDIT (1) परित्याग्निन् (म), (2) दण्डु v ROBEER

BANDI (v. t) I To exchange q v विनिमयते (नि, c 1) II To agitate q v

BANDY LEGGED - (1) बन्धु (मfn); (2) बन्धतजानु (मfn)

BANE I Poison q v विषम् II Any fatal cause of mischief - Ph *he became the b of India* * भारतवर्षस्य जालघयी or काधी बभूव, *prostitution is the b of society* * देशादिति तमाप्तसान्दर्भ्यमूलम् III Ruin, destruction q v.

BANEFUL (v): v PERNICIOUS, INJURIOUS, DESTRUCTIVE

BANG (v). v. TO BEAT, STRIKE Ph *thr door b s* विरोति पपाट Mr.

BANG (subs). Ph *opened the door with a b* महाशब्दपूर्वक कपाटमपावृत्य बन् १. EXPLOSION, v also BLOW, STROKE

BANIAN TREE (1) बर, (2) शरीष *its berry* शैशुशीषम्

BANISH (v. t) I. To condemn to exile (1) निर्वासयति (c. of वम्) *first of all, Jibashi Idhi was b ed from the city* आदावेव जीवशिशिनगरा विवासित, Mu 11, (?) विवासयति, प्र-(c of वम्) V VIII 1.3, (3)

निर चक्षति (चक्ष, c 4) *bed Janak from his house, but not from his*
mind गङ्गाविरला न तेन वैदेहसुता समस्त, R xiv 84 v TO DRIVE AWAY
 (4) प्र व्राजयति (c of व्रज्) (rare) M II Fig to drive away,
 remove q v निरक्षति *she was bed (from their minds)* यदा
 निरला K1 x 58

BANISHMENT (1) निवासनम्, (2) निवासनम्, (3) प्रवासनम्

BANISTER *सीपान्स्त्रम्

BANK (subs) I For dealing in money *धनागारम् *the affairs of*
the b were wound up *धनागारकायाणि सञ्चयानि, *the b failed*
 *धनागारमसञ्चय or चय जनाम् II Of a river etc (1) तीरम्, (2)
 तटम्, (3) कुलम्, (4) पतीरम्, (5) रोधम् (n) (6) कथम् (rare) *The*
opposite b पारम् *The near b* अगारम् *A small b* सैकतम् *B of*
a hill वदन् III A mound q v (1) चय, (2) वय (mn)

BANK (v t) v TO ENDBANK

BANK (v i) (धनागारिण) अगारिणि (छ c 1) ()

BANQUER (1) अडिन् (m) (2), (2) *धनागारपति, (3) ऊषीद वाङ्मुखिक
 (= money lender)

BANKING (1) वाणहार P 1, (2) अर्थव्यवहार (3) अर्थपयोग

BANK NOTE *धनागारपत्रम्

BANKRUPT (subs) परिच्छीयो वनिक (after M) अर्थमोधनाशमो वनिक (?) *A*
fraud lent b *प्रकाशपरिच्छीय, सप्तमर्षप्रवचनय यो गतभिभर्ता प्रकाशयति

BANKRUPTCY परिच्छीयता (?) अर्थमोधनाशति (?) गतभिभर्ता (?)

BANQUER (1) धुज, (2) पत्रका (3) कपु, (4) वैजयन्ती, (5) कतनम्

BANQUERET *दसष्टोवीपविभिर्द्वय.

BANNOCK पिष्टकविशेषः

BANQUET (subs) सञ्जीवनम् (2), विविहमोजनम् (?)

BANQUET (v t) (1) सम्भोजयति (c of भुज्), (2) भोजनविशेषे सम्
 तोषयति (c of भुज्) II

BANQUET (v. i.): (1) भुंक्ते (भुज्, c. 1.); (2) अयव-हरति (हृ, c. 1.)

BANTER (v. t.): परि-हसति (हस, c. 1.): v. TO JOKE, MOCK.

BANTER (subs.): परिहास ; v. JOKE, JESTING.

BANTERER : (1) परिहासवेदिन् (म.) ; (2) परिहासवेत्तृ (म.) v. JESTER.

BANTLING : (1) डिम्ब. ; (2) अर्भक , v. INFANT.

BAPTISM : *अभिषेकः, a certificate of b. *अभिषेकनिर्द्धारणम्.

BAPTISMAL : expr. by tat. comp., b. font *अभिषेककुण्डम्.

BAPTIST : I. In gen. : *अभिषेकृ (म.) II. An anabaptist : q. v.

BAPTIZE (v. t.). (1) *अभिषिञ्चति (बिष्, c. 6.) ; (2) *हृदयं दाहयति (c. of दह्).

BAR (subs.): I. Of a door : अर्धलम्. II. Of a cage etc. : रथाक्षा v. POLE, BEAM. III. A hindrance or obstruction : q. v. : दम्बु.

IV. A bank at the mouth of a river or harbour. दम्ब (?) V. For prisoners in a court of justice, or in an inn : *वृत्तिः. VI. Any tribunal : q. v. : Ph. at the b. of public opinion *साधारणमन्यादे.

VII. The entire body of advocates *अभिवापकाणि ; अन्वोदितम्. (m. pl.). VIII In music : सन्ध. (?). IX. An ignot or wedge of metal : perh. विषय.

BAR (v. t.): I. To bolt : q. v. II. To hinder, prevent : q. v. : (1) नि-रुध्दति (रुध्, c. 1.) ; (2) प्रति-वैरति (विष्, c. 1.).

BARB (subs.). I. A horse : q. v. : बाजिः. II. Of an arrow : अर्धः (?).

BARBACAN. *उपदुर्गम् ; प्रवेगनिरोधनायम् नगरपालनिक्षिप्ते दुर्गपरिमये.

BARBARIAN (adj.): v. BARBAPOTS.

BARBARIAN (subs.): I. An uncivilized person : (1) असभ्यः (भा, यं) ; (2) येन (properly one who is not a Hindu, but may be used in the sense of b.). II. A cruel man. विमरः (?) : v. CRUEL.

BARBARIC : i. e. foreign : q. v. : विदेशीय (या, य).

BARBARIAN : I. Incorrect language : अशिक्षितम् (?) gentlemen do not use

b s in the r speech नादा स्त्रैच्छन्नि भाषाभि *Tab II* An uncivilized
cond t on असभ्यता *III* Barbarity *q v*

BARBARITY (sub) (1) निष्ठुरता (2) कार्यन् *v* FEROCITY, CRUELTY

BARBARIZE (v t) *स्र स्त्रीकरोति (श c ५) *v* TO BRUTALIZE

BARBAROUS (adj) *I* Uncivilized *q v* असभ्य (आ भ) *II* Cruel,
ferocious *q v* (1) निष्ठुर (रा र), (2) क्रूर (सा स)

BARBAROUSLY *I* Without refinement (1) असभ्यम् (?) (?) अशीलम्
(= coarsely indecently) *II* Cruelly *q v* निर्दयम्

BARBAROUSNESS क्रौर्यम् *v* BARBARITY, BARBARISM

BARBED (adj) कार्यन् (f नी) (?)

BARDEL नादेयमतस्परिमध

BARBER (1) नापित (2) चरिन् (m) (3) चौरिक (4) सुष्ठिन (m)
Is shop नापितशाला *b s buss ess* नापित्य

BARBERRY गुल्मविशेष

BAND (1) मागव (2) वैतालिक, (3) बन्दिन (m), (4) मयूक *II v*
poet q v बन्धि

BARE (adj) *I* Uncovered (1) अनावृत (ता त) (?) मूल्य (आ न्य)^१
(3) काल (ला ल) (only of places and things) *on the b ground*
स्थितिन एर काल *has r is* *II* Destitute *q v* दीन (दा न)
III Simple unadorned *q v* *IV* Mere alone *q v v*
Thread bare औष (वां थ)

BARE (v t) विरजयति *v* TO UNCOVER DIVEST

BARE FACED (adj) निर्लज्ज (आ भ) *v* IMPUDENT

BARE FACEDLY (adv) निर्लज्जम् *v* IMPUDENTLY

BARE FACEDNESS निरज्यता *v* IMPUDENCE EFFRONTERY

BARE FOOT BARE FOOTED (1) मूल्यपाद (दा द) (2) अनावृतपाद (दा द)

BARE HEADED (1) अनावृतमिरम (mfn) (?) मूल्यमस्तक (आ क)

BARELY *I* Only *q v* क्षीणम् *II* Scarcely *q v* कथञ्चि

BARENESS I Nakedness अनावृतत्वम्—II Indigence अ व दैन्य

BARGAIN (subs) I An agreement or stipulation अ व (1) समय
(2) सल्लि (f) II A gainful or satisfactory transaction Ph
by the house, it is a good b *अलसूखिन लभ्य गृह प्रीतीदि

BARGAIN (v 1) पचति (पच c 1) (?) v TO AGREE, STIPULATE

BARGE I A pleasure boat केनिनीका (?) II A large boat for the
conveyance of passengers or goods (1) तरावु , (2) तरावु , (3) बहिरम्

BARGEON (1) नाविक , (2) पीलवाह

BARK (subs) I Of trees (1) वृक्ष (mn), (2) वृक्ष , (3) लक्ष्
(f), (4) क्षति (f) (rare) II Of dogs वृक्षन III A
small vessel (1) नौ , (2) लक्ष्

BARK (v t.) (1) वृक्ष निर्हरति (वृ, c 1) अपनयति (नौ, c 1) etc , (2)
लक्षयति (noun), (3) लक्षति (लक्ष् c 1)

BARK (v 1) (1) वृक्षयति ते (वृक्ष c 10), *b ed at b j dogs वृक्ष रैर्बुद्धमान*
Mr 1 (2) मयति (मय्, c 1), *human dogs always b thus मयति द्वैव*
अनन्त मयै, Mah

b s in their speech नार्वां स्त्रिचक्रि भाषामि, Mah. II. An uncivilized condition : असभ्यता. III. Barbarity : q. v.

BARBARITY (subs.) : (1) निष्ठुरता, (2) क्रौर्यम् : v. FEROCITY, CRUELTY.

BARBARIZE (v. t.) : 'स्त्रीच्छीकरोति (ल. c. *) : v. TO BRUTALIZE.

BARBAROUS (adj.) : I. Uncivilized : q. v. असभ्यः (आ. अ.). II. Cruel, ferocious : q. v. : (1) निष्ठुर (रा, र); (2) क्रूर (सा, स).

BARBAROUSLY. I. Without refinement : (1) असभ्यम् (?); (2) अशीलम् (= coarsely, indecently). II. Cruelly : q. v. : निर्दयम्.

BARBAROUSNESS : क्रौर्यम् : v. BARBARITY, BARBARISM.

BARBED (adj.) : क्रौर्यम् (f. नी) (?).

BARBEL : नाद्वयमत्तम्यमिषः.

BARBER : (1) नापिन, (2) चूरेन् (m.), (3) शौरिक; (4) मुष्टिन् (m.).

A b s shop नापितशाला; *b s business* नापित्यः.

BARBERRY : शुद्धमिषः.

BARD : (1) नागवः; (2) वैयालिक; (3) वदिन् (m); (4) मधुक. II. A poet : q. v. कविः.

BARE (adj.) : I. Uncovered : (1) अनावृतः (ता, तं); (2) मून् (आ, अ)^१; (3) कोख (ता, त) (only of places and things), *on the b. ground* स्थित्वा एव कोखे, Ku. v. 12. II. Destitute q. v. : दोनः (ता, तं). III. Simple, unadorned : q. v. IV. Mere, alone. q. v. V. Thread-bare : क्रीणं (तां, ते).

BARE (v. t.) : विरक्षयति : v. TO UNCOVER, DVEST.

BARE FACED (adj.) : निर्लज्ज (आ. अ). v. IMPUDENT.

BARE-FACEDLY (adv.) : निर्लज्जम् : v. IMPUDENTLY.

BARE-FACEDNESS : निर्लज्जता : v. IMPUDENCE, EFFRONTERY.

BARE-FOOT, BARE FOOTED : (1) शून्मद (दा, द); (2) अनावृतपाद (दा, द).

BARE HEADED : (1) अनावृतमिरम् (mfn.); (2) शून्मसक्तः (दा, द).

BARELY I. Only. q. v. कोषम्. II. Scarcely : q. v. कथयिन्.

BARTER (v. t.): (1) निमयते, विनि, (नि, c 1); (2) परि-वर्षयति (c. of उत्तु) Ph.: *he b ed a book for a cloth* *न पुस्तकं दत्त्वा वस्त्रं जयाह.

BARTER (v. i.): द्रव्याणि विनिमयते न विक्रीषीते.

BASALT . पत्थरविशेषः.

BASE (adj.): I. Of mean parentage: (1) अनभिजात (ता, तं); (2) अकुलीनः (ना, न); (3) दुष्कुलीनः (ना, न). *A b man*: (1) ब्राह्मणः; (2) इत्यङ्गनः, Ki. II. A bastard: विजन्मन् (mf). III. Mean, disingenuous: (1) निरुद्ध. (दा, दं); (2) अपरुद्ध (दा, द), (3) कर्द्व्यः (यां, यं); (4) जघन्य (या, य); (5) पातकः (रा, र). IV. Of musical tones: गम्भीर (रा, र): v. GRAVE, DEEP. V. Of metals: निरुद्ध. or अपरुद्ध: (दा, द). Ph.: *b. metal* कुयम्.

BASE (sub.): I. The bottom of any thing; अनीभागः: v. FOOT, FOUNDATION.—II. In geo.: भू. or भूमि, Li. ~

BASED ON (as adj): मूल (ला, ल) (in comp.), b. on knowledge ज्ञानमूल (ला, ल).

BASELESS: अमूलक (का, क): v. GROUNDLESS, IMAGINARY.

BASELY: expr by the adj.: v. MEANLY, DISGRACEFULLY.

BASEMENT (1) भित्तिमूलम्; (2) वास्तु (भ.); (3) फीट.

BASENESS: I. Meanness q v.: (1) निरुद्धता; (2) कर्द्व्यता, (3) अनादरता.

—II. Of birth: दुष्कुलीनता.—III. Bastardy विजन्मता.—IV. Of sounds . गम्भीर्यम् —V. Of metal: (1) निरुद्धता, (2) अपरुद्धता.

BASHFUL (adj): (1) अज्जायोधः (ला, ल) (applied only to persons), (2) सञ्जातु (mf); (3) अज्जातु (f, सी) - v. MODEST, SHAMEFACED.

BASHFULLY: (1) ससञ्जम्; (2) सश्रीडम्; (3) सशपम्.

BASHFULNESS: (1) अज्जायोधता; (2) मालीनता: v. MODESTY.

BASIL: हल्दी (the holy b.).

BASILICA: धर्ममाला (r).

BASILISK: सर्पमेव, *दण्डः.

BARONAGE I The whole body of barons *बैरणागं II The rank of a baron *बरणपदम्

BARONESS बैरणाध्व

BARONET उपाधिनिमित्त *उपबैरण

BARONIAL (adj) *बैरणीय (या य)

BARONY * बैरणाधिपत्यम्, बैरण्यम् (?)

BARQUE नाविविशेषः

BARBACK (nearest word) निवेश, व CAMP

BARBACK MASTER *निवेशाध्यक्ष, निवेशाधिकारिन् (m)

BARREL (subs) I A kind of cask भाण्डम् (=any vessel) II A cylinder or tube as of a gun or watch नाला or नाली (?)

BARREL (v) भाण्डे निवेशयति (c of विग्र)

BARREN (1) वन्यूध (न्यूधा, न्यूध) (lit and fig), a b woman वन्यूधा K b close anger is not b चवन्यूधकीप (पा, य) Ki 1 33, (2) निष्फल (ना छ) (not applied to females व unfruitful) Ph b soil चनुर्वरा or चयममदा भूमि

BARRENNESS (1) वन्यूधता (2) वन्यूधात्व (of females), Sr, (3) निष्फलता (=fruitlessness)

BARRICADE (subs) उपादिनिमित्तपाकार

BARRICADE (v t) उपादिना प्रवयमार्गदीन् अवरुणहि (द्वय c 7) व TO OBSTRUCT, BLOCK UP

BARRIER I Fence, enclosure q व उति II An obstacle q व (1) प्रतिवन्ध, (2) द्यूध III A boundary q व सीमा

BARPISTER *अभिभाषकविशिष्ट, व्याहारपरिणत

BARROW I A vehicle हस्तचालितयानविशेष II A castrated hog उन्पाटितउपध भूकर (?) III A mound or hillock q व

BARRIER (sole) (1) विनिमय, (2) निमेष (rare), (3) निमेष (rare) व.

BARTER (v. t.): (1) नि-मयते, बिनिः, (भ, c. 1); (2) परि-वर्तयति (c. of बर्त). Ph.: *he barred a book for a cloth* 'यं पुस्तकं कृत्वा वस्त्रं जपान्.

BARTER (v. i.): द्रव्याणि विनिमयते न विक्रीणीते. *

BASALT: पत्थरविशेषः.

BASE (adj.): I. Of mean parentage: (1) चतुर्भिर्जात. (ता, रं); (2) पञ्चलीनः (ना, म); (3) दुष्टु लीनः (ना, म). *A base man*: (1) प्राहत, (2) पदगन्धः, Ki. II. A bastard: विजन्मन् (mfn). III. Mean, disingenuous: (1) निरुद्ध. (दा, दं); (2) अपरुद्ध (दा, द), (3) कर्तृदः (दां, दं); (4) कपय (दा, द); (5) पामर (रा, र). IV. Of musical tones: गभीर (रा, र): v. GRAVE, DEEP. V. Of metals: निरुद्ध: or अपरुद्ध: (दा, दं). Ph.: *base metal* कुप्यम्.

BASE (sub.): I. The bottom of any thing: अधोभागः v. FOOT, FOUNDATION.—II. In geo.: भू. or मृमि, Li. ~

BASED ON (as adj): मूल (ला, ल) (in comp.), *base on knowledge* ज्ञानमूल (ला, ल).

BASELESS: चमूलक (का, क): v. GROUNDESS, IMAGINARY.

BASELY: expr by the adj.: v. NEARLY, DISGRACEFULLY.

BASEMENT (1) भित्तिमूलम्; (2) वास्तु (v.); (3) पीठ.

BASENESS: I. Meanness q v. (1) निरुद्धता, (2) कर्तृदता, (3) चतुर्भिर्जातता.—II. Of birth: दुष्टु लीनता.—III. Bastardy विजन्मता.—IV. Of sounds. गभीरम्—V. Of metal: (1) निरुद्धता, (2) अपरुद्धता. *

BASHFUL (adj.): (1) शर्माशीलः (ला, ल) (applied only to persons), (2) शर्माशु (mfn.); (3) शर्माशु (f. ती) v. MODEST, SHAMEFACED.

BASHFULLY (1) शर्माशुम्; (2) शर्माशुम्, (3) शर्माशुम्.

BASHFULNESS: (1) शर्माशीलता, (2) शर्माशीलता v. MODESTY.

BASIL: तुलसी (the holy l.).

BASILICA: धर्मशाला (v).

BASILISK: सर्पभेद, *दण्डक..

BARONAGE : I. The whole body of barons : *बैरपदगः. II. The rank of a baron *बैरपदम्.

BARONESS : बैरपद्वधूः.

BARONET : उपबैरपदः. *उपबैरणः.

BARONIAL (adj) : *बैरपीय (या य).

BARONY : * बैरणस्याधिपत्यम् ; बैरणम् (?).

BARQUE : नौविशेषः.

BARRACK : (nearest word) निवेश ; v. CAMP.

BARRACK-MASTER : *निवेशाध्यक्षः ; निवेशाधिकारिन् (m).

BARREL (subs.) : I. A kind of cask : भाण्डम् (=any vessel). II.

A cylinder or tube, as of a gun or watch : नाला or नाली (f).

BARRFL (v) : भाण्डे निवेशयति (c. of मिश्र).

BARREN : (1) वन्यूध (न्यूधा, न्यूध) (lit. and fig.), a b. woman वन्यूधा K. b. whose anger is not b अवन्यूधकोप (पा, प), Ki. i. 33 ; (2) निष्फलः (वा, ख) (not applied to females v. unfruitful). Ph. b. soil अनुर्वरा or अमलप्रदा भूमि.

BARRENERS : (1) वन्यूधता ; (2) वन्यूधात (of females), Sr ; (3) निष्फलता (=fruitlessness).

BARRICADE (subs) : दृढादिनिमित्तप्रकारः.

BARRICADE (v. t.) दृढादिना प्रवेशमार्गादीन् अवरुणति (रुध्, c. 7) v. OBSTRUCT, FLOCK UP.

BARRIER : I Fence, enclosure : q. v.. द्वि. II. An obstacle

(1) प्रतिवन्ध ; (2) रुध्. III. A boundary : q. v. : ७.

BARRISTER : *अभिभाषकविशेष ; व्यवहारपण्डित.

BARROW I A vehicle : दृढवाहितयानविशेष. II. A

अनुपादितवृक्ष मूकः (?). III. A mound or hillock : q

BARTER (subs.) : (1) विनिमय, (2) निमय (rare) ; (3) निमय

EXCHANGE.

BARTER (v. t.): (1) नि मयते, विनि, (बे, c 1), (2) बहि-वर्तयति (c. of
छा.) Ph.: *he bartered a coat for a cloth* *स पुत्रेन दत्त्वा वस्त्रं जहास.

BARTER (v. i.): द्रव्याणि विनिमयते न विनिमयीते.

BASALT. मयूरविशेषः

BASE (adj.): I. Of mean parentage: (1) अश्विजात (मा, तं); (2) अश्वशैवः
(मा, न); (3) दुष्टकुलिनः (मा, न). *A base man*: (1) मलिनः; (2) वृद्धगुणनः,
Kl. II. A bastard: विजयवत् (मर्मा). III. Mean, disingenuous:
(1) निजघ्न (हृ, हं), (2) अपहृत्य (हृ, हं), (3) अद्वैतः (मां, ये); (4) अपहृत्
(मा, न); (5) धानर (त, र). IV. Of musical tones: गभीर (मा, रं):
v. *grave, deep*. V. Of metals: निजघ्नः or अपहृत्य (हृ, हं). Ph.:
base metal कुलवत्.

BASE (sub.): I. The bottom of any thing: अधोभागः v. *foot, foundation*.—II. In geo.: भू. or सुम्नि, *Li.* ५

BASED ON (as adj.): ह्य (मा, न) (*in comp.*), *based on knowledge* ज्ञानसम्बन्धः
(मा, न)

BASIN I A vessel for washing etc (1) दीची, (2) भाष्टम् (= any vessel) ॥ a b of and go भीलीमाष्टे II its —II A reservoir (1) ललाश्रय (2) तड़ाग (3) कासार —III A l round the root of a tree आलनालम् —IV A dock ग र —V Geog t t *अक्षाधार

BASIS (subs) मूलम् v **BASE FOUNDATION**

BASK आतपं सति आ, नि, (सेव, c t) is bing in the morning t n बालातप सेवत v t

BASKET (1) पेटक or मझ्झा (= a large b or box for keep ng clothes etc) (2) करण (= a small b for gathering flowers etc) (3) उन्नकम् (= a moderate sized portable b) (4) बिदलम् or वैदलम् (any b work)

BASKING (subs) (1) आतपसेवा (2) आतपनिविष्टम्

BAS RELIEF or **BASS RELIEF** v **RELIEF**

BASS in music गभीर (रा र) v **BASE**

BASS **BAST** (subs) कट v **MAT**

BASQUON वशीरिधिप

BASTARD (1) आर्य (जा ज) (= child of a woman by her gallant), (2) कर्तिन (जा न) (= child of an unmarried woman), (3) कौलटेय (यी य) or कौलटेय (री र) (= child of a lewd woman) (4) कुल्य (a b son born when the husband is alive), (5) कौलक (a b son born after the death of the husband) (6) विजकम् (mf n) (= not born in lawful wedl ck)

BASTARDY (1) जारणलम् v **BASTARD**, (2) विजकता

BASTE (v t) I To beat with a stick (1) दध्याघातं करोमि, (2) लघुडिन ताडयति (c of तड्) v **TO BEAT** —II To pour butter etc over मिश्रति नि, (मिश्र c c)

BASTINADE (v t) *दास्तनि लघुडिन ताडयति (c of तड्) v **TO BEAT**

BASTIVADO (subs) *लघुडिन or दधिना दादतल्लावणम्

BARTER (v. t.): (1) वि-सयते, विनि-, (वि, c. 1.); (2) परि-वर्तयति (c. of वृत्). Ph.: *he b ed a book for a cloth* *स पुस्तकं दत्त्वा वस्त्रं जयाह.

BARTER (v. i.): द्रव्याणि विनिमयते न विनिषीते.

BASALT: प्रसरविशेषः.

BASE (adj.): I. Of mean parentage: (1) अतभिजातः (ता, तं); (2) अकृणीनः (ना, न); (3) दुष्कुलीनः (ता, तं). *A b. man*: (1) प्रकृत; (2) प्रयुज्जनः, Ki. II. A bastard: विजन्मन् (mfn). III. Mean, disingenuous: (1) निरुद्ध. (दा, दं); (2) अपरुद्धः (दा, दं); (3) कदर्यः (दा, दं); (4) अधन्यः (दा, दं); (5) पानरः (रा, रं). IV. Of musical tones: गभीर. (रा, रं): V. GRAVE, DEEP. V. Of metals: निरुद्धः or अपरुद्धः (दा, दं). Ph.: *b. metal* कुम्भम्.

BASE (subs.): I. The bottom of any thing: अधीमासः: v. FOOT, FOUNDATION.—II. In geo.: भूः or भूमि, Li.

BASED ON (as adj): मूल (ला, ली) (in comp.), *b. on knowledge* ज्ञानमूल (ला, ली).

BASELESS: अमूलक (का, कं): v. GROUNDLESS, IMAGINARY.

BASELY: expr. by the adj.: v. MEANLY, DISGRACEFULLY.

BASEMENT (1) गतिमूलम्; (2) बाहु (n.); (3) पीठ.

BASENESS: I. Meanness - q. v.: (1) निरुद्धता; (2) कदर्यता; (3) अनायता —II. Of birth: दुष्कुलीनता.—III. Bastardy विजन्मता.—IV. Of sounds. दाभीर्यम्.—V. Of metal: (1) निरुद्धता; (2) अपरुद्धता.

BASHFUL (adj): (1) लज्जामीलः (ला, ली) (applied only to persons); (2) लज्जान् (mfn.); (3) लज्जान् (f. सी) - v. MODEST, SHAMEFACED.

BASHFULLY: (1) लज्जम्; (2) शरीडम्; (3) सवपम्.

BASHFULNESS: (1) लज्जामीलता; (2) मासीनता: v. MODESTY.

BASIL: तुलसी (the holy b.).

BASILICA: पदशाला (?).

BASILISK: सर्पभेद; *वचकः.

battering : (1) मर्दनम् ; (2) विमर्दनम् ; (3) मयनम् ; (4) मञ्जनम्.—III. A line of cannon : *कामानचक्रम्.—IV. Galvanic b. : *पथलविद्युच्चननौ घटयेषी.

BATTLE : (1) युद्धम् ; (2) रणः ; (3) समरः ; (4) संयामः ; (5) आहवः ; (6) आदीपनम् ; (7) आशिः ; (8) प्रधनम् ; (9) संयत् (f.) ; (10) संयुगः.

BATTLE-ARRAY : (1) व्यूहः ; (2) बलविन्यासः ; (3) युद्धार्थं संयसनिवेशनम्. To draw up in b. : (1) व्यूहते (उह, c. 1.) ; (2) युद्धार्थं विन्यसति or विरचयति.

BATTLE-AXE : (1) परश्वः ; (2) परश्वध. Armed with b. (1) परश्वधः ; (2) पारश्वधः.

BATTLE-CRY : (1) सिङ्घनादः ; (2) ह्रीडितम् ; (3) घृष्टा.

BATTLE DOOR : *कन्दु कताडनी.

BATTLE-FIELD : (1) रणभूमिः ; (2) रणाङ्गनम् ; (3) युद्धभूमिः ; (4) प्रधमक्षिति.

BATTLEMENT द्वारप्रतिरोधः ; *दन्तुरवति.

BAUBLE : *सुहृदमकिञ्चित्करद्रव्यम्.

BAWD : (1) कुडिनी ; (2) मन्थली v. PROCURESS.

BAWDY : कुडिनीव्यवसाय and sim. comp. s.

BAWDY : v. OBSCENE, FILTHY, UNCHASTE.

BOWL (v. i.) : (1) उत्-कोयति, वि-, (कृ य्, c. 1.) ; (2) उत्तं मथ्यायते (nomi.) ; (3) ररुति (रम्, c. 1.).

BAWLING (subs.) : (1) उत्कीर्णम् ; (2) विक्रीयः ; (3) बित्कार.

BAY (adj.) : पिष्ट (दा, दम्) (†). A b. horse : उक्कनाह (very rare).

BAY (subs.) : I. An arm of the sea : *खातम्.—II. A tree : उधरिषिष.—

III. In pl., garlands made of its branches : *जयमाला.

BAY, AT : सुपासुवि.

BAY (v. i.) : (1) मुञ्चयति (मुञ्, c. 10.) ; (2) भवति (भष्, c. 1.).

BAYONET (subs.) : निविशः may be used : v. SCIMITAR.

BAYONET (v. t.) : निविशेन विध्यति (व्यष्, c. 4.).

BAY-WINDOW : *प्रद्वन्द्ववातायनम्.

BAZAR (subs) : (1) पखरीधिका ; (2) बापणः.

BELLUM : (1) युग्गुल ; (2) लल्लल्लम्.

BE: I. As a logical copula. : (1) भवति (ग्र. c. 1.), *it is long-necked* दीर्घपीर स भवति U. IV. ; *the hearts of good men are always compassionate* करुणाद्राणि सतां हलु भवन्ति सदा सेतासि, K. N. B. *it is often understood: the end of aims is beyond comprehension* दुरधिगमा हि गतिः प्रयोजनानाम् Ki. x. 40.—II. Devoting existence, presence : अस्ति, *there was formerly a king named Sudraka* आसीद्राजा सुदकी नाम, K. ; *and there are heaps of gems* सन्ति रत्ननिबधाय भूरिश, Ki. XIII. 55. N. B. note (a) that this verb is exclusively used for *there is—, there was—, etc.* ; (b) that in this sense, it is gen. placed at the beginning of the sentence ; and (c) that this verb is defective and its non-conjugational tenses are supplied by those of भू and hence we meet with phrases like अभूद्वृषः (=there was a king), B. I. 1 , (2) वर्तते, सः, (वृत्. c. 1.), *in a moment you will be in your realm* क्षणात् स्वाधिकारभूमौ वर्तिष्यते, Sa. VII. : V. TO BE PRESENT. Ph. : *here are we* इमे अः, Sa. IV. ; *be it so* ऐरससु, भवतु. III. To become q v. . भवति.

BE OVER : Ph. *let the rain be over* भवतु वृष्टेरुपशमः, H. III. : V. TO CEASE.

BEACH (1) रोधसु(n) ; (2) हलम् ; V. SHORE. [स्वापिता नदीपृष्ठा.

BEACON : *आकाशदीप ; शरीरावगमनसूचनाय समुद्रयायिनाञ्च पथदर्शनायीवतभूमाग-

BEAD (subs.) : (1) गुली, (2) गुलिका ; (3) गुटी ; (4) गुटिका. *A string of b.s.* माला ; *a rosary of b.s.* : (1) अलमाला ; (2) जपमाला.

BEADLE : perh. शोधनज्ञ, Mr. IX.

BEAGLE : आश्रितिकः कुक्कुरपभेदः.

BEAK : I. Of birds : (1) चक्षु ; (2) चक्षू ; (3) कीटिः ; (4) मुखम् ; (5) मुख . II. Of ships : *चक्राकारम् पीठमुखम्.

BEAKED (adj.): (1) चञ्चुमत् (f ती), (2) चञ्चुरिगिष्ट (दा, ड).

BEAKER (subs.): चपकः v. CUP.

BEAM (subs.): I. Of a house: तुल्य, Si. III. 50. II. Of a balance: (1) तुलादण्डः; (2) तुलाधारः. III. Of a loom: (1) वेमन् (n), (2) वाप-
दण्ड, (3) वायदण्ड. IV. Of a carnage: धुत् (f): v. POLE. V. A ray
of light: (1) चञ्चुः; (2) किरणः v. RAY.

BEAM (v. 1.): I. Lit.: भासते (भास, c. 1): v. TO GLEAM, GLITTER.

II. Fig.: (1) लसति, छत्, प्रीत्, (लस, c. 1), (2) स्फुरति (स्फुर, c. 6.)

BEAN: (1) शिन्वा, (2) शिवि.

BEAR (v. t): I. To carry: q. v.: वहति (वह्, c. 1.) II. To sus-
tain, support: (1) वहति, *bore the bent down head with difficulty*
उवाह दु.खेन गगानत शिर, Si. I. 51. (2) विभर्ति (व्, c. 3.), *easily bore*
the great burden of state महान् त राज्यभारमनायासेनैव वमार, K. III.
To suffer, endure: q. v.: (1) वहति, छत्. (rare in this sense), *surely*
distress.....is very difficult to be borne दु.खानि नूनमतिमाचदुःखद्वयानि,
Sa. IV., (2) सहते, प्र- वि-, (सह, c. 1), *could not b. the respect*
(paid to Krishna) मानमसह न, Si. XV. 1.; *the faculty of bing cold,*
heat, and wind शीतोष्णगतप्रसङ्गिषुता, Ka. XV. 31. IV. To bring
forth, produce: q. v.: (1) वहति (very rare); (2) रुते (रू, c. 1.),
immediately the Asoka trees bore flowers अमृतं सद्यः कुसुमान्मयीक,
Ku III. 16.; (3) विभर्ति (rare), Ki. VIII. 4. V. To cherish,
entertain: q. v. Ph.; *I b. no hatred towards you* त्वदि मम द्वेषो नास्ति
or न विद्यते. etc VI. To behave: q. v. VII. To admit. q. v. Ph.
to b. witness माया ददाति (दा, c. 3.), *to b. company* सहचरः (री, र्) *bh*
मति (भू, c. 1.) (with gen.), *to b. a hand* हस्तं ददामि (?); *to b. a*
name नाम विभर्ति, M. II. 157; *your good policy has borne fruit*
फलिता त्व सुवीतिः, D. II.

BEAR AGAINST: अभि-वर्तते (वह्, c. 1.), Ki. XIII. 3.

BEAR BACK पशुपतते (पशु, c 1) V TO RETREAT.

BEAR DOWN (v 1), सदिपतति (पशु, c 1) V TO HASTEN, APPROACH.

BEAR OFF V TO CARRY AWAY.

BEAR ON, OF, UPON I To press, affect q v (1) पीडयति (पीड, c 10), (2) क्षापते (क्षप्, c 1) II To have reference to q v लगति (लृच्, c 1). [द्रवयति (nomi)]

BEAR OUT I To carry out q v II To support q v .

BEAR UP I Trans v TO SUPPORT II, Intrans (1) वहति, (with acc), could not b under the weight धरमुनोदु न प्रयास, (2) सङ्गते (with acc) V TO RESIST

BEAR WITH सहति (सह् c 1) V TO ENDURE

BEAR (subs) I An animal (1) भज्ज, (2) भज्जु (ब्रू) क, (3) अच, (4) अचमज्ज, (5) भाज्ज क II A constellation I'm the little b शिशुमार (?) V p The seven stars of the Great Bear (1) समविंसलम्, (2) विमिशिरितम्

BEARD (subs) I Of men etc (1) श्याम् (n), (2) कूर्चम् (3) सुधरीमल (n) II Of corn (1) शूकम्, (2) यव, (3) किशोर

BEARD (v t) I To seize by the beard श्याम्णा or श्याम्पि गच्छति (यह्, c 9) II To defy openly, नककरोति (?) V TO INSULT

BEARDED (adj) I Lit (1) श्याम्ब (सा, सा), (2) कूर्चपर (रा, र) even by long-b goats प्रलम्बकूर्चपरैश्चार्णव, K Ph a b woman पीडा (rare) II As corn (1) by comp b corn यवपात्रम्, (2) यद्विन् (f जी), (3) यवम् (f ही) III Barbed q v

BEARDLESS (1) श्याम्हीन (वा, न), (2) अशुद्धिगम्य (mfn), (3) अजातश्याम्. (mfn) N B (2) and (3) mean one whose beard has not come out

BEARER i.e. porter, carrier q v (1) वाहक, (2) वाह, (at the end of a comp) Letter-b यवशह, corpse b, (1) शवशह, (2) प्रेतनिर्हारक

BEARING (subs.): I. Gesture, mien q. v. : चेष्टा *his b. is not as before* यस्य चेष्टा नामावयामूखेम् D. VIII.—II. Relation, reference. q. v. Ph. *what b. has your argument on this subject* *यस्य विषयस्य तदीयपक्षे च कः सम्बन्धः. III. Relative situation : Ph *the b. of the cape is n. w.* *यस्मात् पश्चिमीतटस्थमनन्तरीपम्; *ascertain the b.s of the light house* कतमधिन्दिग्माने दीपस्थितिं श्रायवाम्.

BEARISH : V. RUDE, SURLY.

BEAST I. An irrational animal. (1) पशुः; (2) तिर्यञ्च (n) (rare), *a b of prey* : श्रापद; *a b of burden* धुर्यः : V. ANIMAL.—II. A brutal man : पशुः, Ve. V. BRUTE.

BEASTLINESS : जघन्यता : V. FILTHINESS.

BEASTLY : जघन्यः (स्यान्त्य) : V. FILTHY.

BEAT (v. t.): I To strike : q. v. : (1) ताडयति (तड्, c. 10.), *bing her breast* क्षीरस्नायम्, Vi. vi. ; *to b. in return* प्रतीप ताडयति, Mr. ix. ; (2) हन्ति, घा, घमि-, नि, (हन्, c. 2), *of un-b en drums* अनादृतस्य दुन्दुभे, Ki xviii 17.—II. To defeat : q. v. (1) भवति (मघ्, c. 7.), *b the king's troops in the battle* राजादीक वभञ्जजो, Raj ; (2) खण्डयति, परि-, (खण्ड, c. 10). B. xii. 17. ; *being b.en by the enemy* खण्डनां प्राप्य परान्, Ki, xvii. 60.

BEAT (v. i.). I. To strike, knock : q. v. : ताडयति (तड्, c. 10.) (with acc.). II. To palpituate : q. v. : (1) कम्पत (कम्प् c. 1.) ; (2) वेपते (वेप्, c. 1)

BEAT BACK OR OFF : वि-द्रायति (c. of ह्) : V. TO DRIVE BACK.

BEAT DOWN : I. To break, crush, or press down : q. v. II. Of price : लघयति (nomi) : V. TO LESSEN.

BEAT-OUT : of metals perh. बाहति (हन्, c. 2.) . V. TO FORGE.

BEAT-UP : I. To attack suddenly : अलक्षितम् आक्रामति : V. TO ATTACK II. As eggs : perh. घ्नति (मघ्, c. 2.) or ध्वंति (धृप्, c. 1).

BEAT UPON Ph *the foam of big waves bing upon the rocks* उपलाहतीइत-
तरङ्गभूत फीनमपां, Ia vi 10

BEATEN (a) (1) चुन (या च) *from the b track* अघादलन, R i
17, (2) प्रहत (ता, त, M n

BEATIFIC नि श्रैयसकर (री, र), Ia xi 19 v BLESSED, BLESSFUL.

BEATIFICATION *दिव्यजनतारीपणम्, सिद्धि लाभप्रदापनम् v NEXT ART

BEATIFY I To bless, make happy q v सुखयति II t t in
the Romish church *दिव्यगत (ता, त) इति प्रदापयति, दिव्यजननम्
पारीपयति

BEATING (subs) I The act of striking (1) ताडना, (2) ताडनम्
II Of the heart कृष् Ph *b time* (in music) ताल

BEATITUDE (1) भीक्ष, (2) सुक्ति, (3) अपरमं, (4) नि श्रैयसम्, (5) सिद्धि,
(6) निर्वाणम्

BEAU (1) एवेमिन् (m), (2) सुभगकथ्य, (3) सुभगमानिन् (m) v
FOR

BEAUTIOUS (1) सुन्दर (री, र), (2) रस्य (स्या, स्य), v BEAUTIFUL

BEAUTIFIER : e a lady & maid (1) प्रसाधिका, (2) अलङ्कारि

BEAUTIFUL (1) सुन्दर (री, र), (2) रमणीय (गा, य), (3) कमनीय (या, य),
(4) शोभन (गा, न), (5) चारु (f री), (6) कान्त (का, न), (7) पेमल
(ला, ल), (8) मधुल (ला, ल), (9) अभिराम (गा, र), (10) मनोज्ञ
(गा, य), (11) by सु m comp, a girl with a b face सुसुखी, Ph oh,
what a b. morning अही रमणीयता प्रभावस्य, Dh, oh, what a b
place अही रमणीयकमस्य Na i

BEAUTIFULLY (1) सुन्दरम् (2) चारु, (3) शोभनम्, (4) by the adj

BEAUTIFY (1) भवयति (भव, c 10), (2) प्रसाधयति (c of सिध्) v TO
ADORN

BEAUTY (1) सौन्दर्यम्, (2) चारुता (=loveliness), (3) रमणीयता (=plea-
santness), (4) शोभा (=splendour), (5) रूपम् (=b of person),

(rare) Me 1 16 N B This verb in connexion with aly s, is (a) often expr by verbs of motion with corres subs s *became very sorry* पर विपादममन्, P 1 2, *b s an object of hatred to the people* ज्ञेयतां याति लोके, P 1 3 *b s of no use* त्रजति व्यर्थकताम् S1 xvi 43 (b) and by verbs meaning to produce *b ing very sorry* ससुपभातश्रीका, K (115) *face became terrible* चाननं कूर्नजनि, S1 xv 6 (c) and sometimes by verbs meaning to obtain *became surprised* विस्मयमापदे K (d) by inceptive verbs *to b congealed* घनीभवति

BECOME (v t) (1) युज्यते (pass of युज्) (with gen), (2) उप पश्यते (पद् c 4) (with gen) Better by the aly s अनुपप (पा प) सदृश (शी श्) उपपन्न (जा ज्), युक्त (जा, क्), etc (with gen or in comp) *we are going to act in a way, b ing our prowess* गच्छामी वय विक्रमावुपपमाचरितुम् Vc 1, *and what b s such love* ईदृशस्य चानुरागस्य सदृशम्, K, *this does not b men like you* अनुपपन्नमिद् नवविधानां Vc III

BECOMING (adj) (1) उपचित, ससुचित (ता त्), (2) उपयुक्त युक्त (का क्)
 V SUITABLE

BECOMING, IT IS चान्नत it is not b (for n) to speak now सम्प्रवयाम्य वक्तुम् S1 11 70

BECOMINGNESS (1) चीचिद्यम् (2) चीम्बता, (3) चामत्रायम्

BED (subs) I For sleeping (1) शय्या (best equat) a soft feather *b* हस्ततुल्यमशीमलशय्या D 11, *making h s bed* उपरदध्य शय्यां D v, *leave your b* मुञ्च शय्याम् R 1 66, *confided to b* शय्यागत (ता त्) or शय्यादत्ता (जा, क्), (2) शयनीयम्, (3) तलम्, (4) सतर (5) शयनम् *got out of b* शयनान्तादुत्थित (ता त्), S xi 7 (more commonly) सुशोथित (ता त्) S2 (6) चीशीरम् (rare) I'h defler of a preceptor s *b* युक्तत्वन defler of others s *beds* पारसपिह D *to go to b* गेने (शी c 2) V TO SLEEP—II Marriage q v विवाह —III Stratum, layer q v भित्ति (?), *in gold bedd s n its* काञ्चनभित्ति

सानुषु Ki v s —IV Bottom of a stream (1) तलम्; (2) अधीनाम्

V Garden bed पत्तार or सत्तार

BEDABLE (v t) (1) सिधति (विच्, c 6), (2) उचति (उच c 1) v to SPRINKLE

BEDAEZ (v t) लिम्पति, वि, (लिम्प, c 6) v to BESMEAR

BED-CHAMBER (1) शयनागारम्, (2) शयनगृहम्, (3) वासगृहम् [Properly speaking, these words mean houses, as the Hindus had and even still gen have separate houses for sleeping *शयनकोठ would be exact equiv]

BED-CLOTHES, BEDDING (1) शय्योपकरण (m. pl), (2) शय्योपकरणानि (n pl)

BEDDECK (v t) (1) वि शूषयति (शूष, c 10), (2) मण्डयति (मण्ड, c 10) v to ADORN

BEDREW (v t) v to MOISTEN Ph *her breast bed with drops of tear* अश्रुभिन्दुतारकितपयोधरा, D II

BED HANGINGS वितानम् v CURTAINS

BEDIM (v t) v to DIM, OBSCURE

BEDIZEN (v t) no exact equiv मण्डयति (मण्ड c 10) v to ADORN

BEDLAM (subs) *बाबुलायन v MADHOUSE

BEDLAMITE (1) बाबुल (बा, ल), (2) खन्धल (ता न) v MAD MAN

BEDRECH v to DRENCH

BED-RID, BED RIDDEN (1) शय्यागत (ता, त), (2) शय्यापक्ष (छा, ख)

BED-ROOM शयनागारम् v BED-CHAMBER

BED-SHEET (1) शय्योत्तरच्छद, (2) आसरेखम्

BED-STEAD (1) पर्वट, (2) खट्वा, a small b खटिका

BED TIME (1) शयनकाल, (2) शय्यागमनसमय (2)

BEE (1) शुद्रा (2) सरसा, (3) मधुमक्षिका as *bs follow their queen* दया मधुमक्षिका मधुमक्षिका अनुवर्त्तते, D 1

BEE EATER *सरघाभुज (m), मधुमक्षिकानिन् (m), पक्षिविशेष

BEE HIVE (1) दलह , (2) करण , (3) मधुकोष

BEECH इक्षविशेष B nut *बीष्फलम्

BEEF गौमांसम् Poast b *मूत्र्यगौमांसम् Boiled b *उष्यगौमांसम् Salt b

*लादणगौमांसम् A b steal *मृदगौमांसखण्डम्

(3) चदन , (4) चदे II, Of time (1) पुरा (=formerly q v), (2) पूर्वमेव, *not seen or known or felt b अपूर्व* (ज्ञा, ज्ञे), *not heard b अश्रुतपूर्व* (ज्ञा, ज्ञम) N B Observe the cons of यावत् न तावत् *b the Demons laughed in this way, his (step) found no measure in the sky* यावदित्यामहस्य दानवास्तावदस्य च ममौ नमस्तस्य, Si XIV 75, see also B XII 4 Si I 12

BEFORE HAND (1) आगेव, (2) पूर्वमेव, (3) प्रथममेव, (4) आदावेव

BEFORE MENTIONED पूर्वोक्त (ज्ञा, क्त), (2) प्रागुक्त (ज्ञा, क्त), (3) पूर्वोदित (ता, त)

BEFOUL (1) मलिनयति, (2) कलुषयति, (3) दूषयति v TO SOIL

BEFRIEND (v t) अनुकूलयति (now) v TO AID, FAVOUR

BEG (v t) (1) निश्चे (भिच् c 1), (2) निष्ठां याचते (याच, c 1) etc

BEG (v t) (1) अग्रणि बद्धा (=joining the palms) or जातुभ्या प्यित्वा (=kneeling) or पादयोः पतित्वा (=falling on one's feet) निवदयति, विद्यापयति etc (=to inform, q v), (2) याचते v TO ASK Ph to b the question प्रमेय प्रमित परिग्रहाति (पद् c 9) etc (?)

BEGOT (v t) (1) जनयति उप, प, वि, (c of जन्) (lit anfig) b t ng a child by her जनयित्वा मुत तस्यां M III 17, (2) एन् पादयति, सृष्टन्, (c of पद्), the child that a Brahmin lusts Hjb shj a Sudra son as य ब्राह्मणस्य शुद्राया कामादुत्पादयेत् सुत, M v TO BRING FORTH, PRODUCE, CAUSE

BEGOTTER (1) जनयितृ (m), (2) जनक, (3) उत्पादक v FATHER

BEGOTTING (subs) (1) जननम्, (2) प्रजननम् (3) उत्पादनम्

BEGGAR (subs) I A mendicant (1) भिक्षु, (2) भिक्षुक (को f) II A very poor person (1) दरिद्र (द्रा, द्र), (2) अकिञ्चन (ज्ञा, न) v INDIGENT —III One who begs (1) याचक, (2) वनीयक v SOLICITOR

BEHOAR (v t) दरिद्र (द्रा, द्र) or निःस (ज्ञा, श्व) करोति (क्त, c 8)

BEGGARLY (adj.) : कृपण. (या, यं) (?) : v. MFAN, CONTEMPTIBLE.

BEGGARY . दारिद्र्यम् : v. POVERTY, INDIGNECE.

BEGGING (subv.) • (1) भिक्षा , (2) भिक्षणम् , (3) भिक्षाटनम् (going about b.)

BEGIN (v.) • (1) आ-रभते, प्रा-, समा-, (रभ्, c. 1.) *the low people do not b. from fear of obstacles* प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन भीचे , Mu. II. ; (2) प्रवर्त्तते (वृत्, c. 1.) (with inf. or loc), *began to weep* रोदितुं प्रवृत्ता, Sa. v. , *the singing is begun* मधुत सङ्गीतकम्, Mal. I. ; (3) उप क्रमते, प , (क्रम्, c. 1.) (gen. with inf), *began thus to speak* बहुमिदमुपचक्षते च , K. XIII 38. ; (4) प्र-सीति (सृ, c. 2.) (rare), *b. the holy ceremony* मधुत कर्म धर्म्यम्, B. II. 28 , (5) प्र-कुर्वते (कृ, c. 8.) (rare), *began to speak* उदीरयितुं प्रचक्षते, N XIII. 15.

BEGINNER I. One who begins (1) आरभ्य (f. भू), (2) उपकन्य (f. नी). II. A novice : q. v. : नवन्दात (f. नी).

BEGINNING (subv.) I. Commencement (1) आरम्भ , (2) प्रारम्भ ; (3) समारम्भ. —II. The first cause : आदि , *you are the b. of the world but you yourself have no b., you are the end of the world, but you yourself have no end* जगदादिरनादिस्तु जगदन्ती निरन्तक , Ku II. 9. : v. CAUSE, ORIGIN —III. The first state : आदि , *in the b. (God) created water* अप एव समर्जादी , M. I 8. ; *I want to hear from the b.* आदित श्रोतुमिच्छामि, Mu II. ; *from the b. to the end* आद्यन्तः (आ, त्त). —IV. Rudiments • q. v

BEGIRD (v. t.) : I To gird : q. v. —II. To encompass : q. v. : परि- वेष्टते

BEGONE (interj.) : चवेदि, चपसर, etc (imper. dual sing).

BEGRINED (adj.) • (1) कदुचित (ता, त) , (2) दूषित (ता, त). *It. with dust* धूषिधूमयि (ता, त).

BECRUDEK • v. TO CRUDEK.

BEGUILE (v. t.) : I. To cheat, deceive : q. v. . वि-प्रलभते (लभ, c. 1). —

II Of time Ph b d the day with various anecdotes विविधानि
कथाभिर्विनीयमानस्त दिवसमवाहयन् K

BEGUILER वञ्चक \ DECEIVER

BEHALF OF, IN OR ON (1) अर्थम्, *on my b मदर्थम्*, (2) हते (with gen.),
on b of the Sudra बुधलस्य हते \ FOR, ON ACCOUNT OF

BEHAVE (v 1) (1) आचरति (चर, c 1), *the king b d very ungentle-*
manly towards Sakuntala तेन राज्ञा शकुन्तलायामनार्यसाचरितम्, Sa iv ,
(2) वर्तते (वृत्, c 1) (with loc), *b politely towards him* अस्मिन् विनयेन
वर्तताम्, U vi , *b towards the other wives as dear friends* क्व
प्रियसखीवृत्ति सपत्नीजने Sa iv , (3) व्यवहरति (हृ, c 1), *what (he) b s*
towards me by (asking for) an interchange of acts कथं कार्यमिति मयम्
मयि व्यवहरति Mal i , (4) यतते, घ , (यत्, c 1) (to b persistently),
you should b in such a way that she will be soon your worthy
attendant तथा प्रयतितव्यं यथेदमदिचिरमुचिता परिचारिका से भवतीति, K

BEHAVIOUR (1) वृत्ति , (2) आचार , (3) व्यवहार

BEHEAD (v t) मिर or मूर्धानं or शीषम क्षिणति (क्षिद c 7) or हनति
(हत or c 7) or लुनाति (लु c 5) (with gen)

BEHEADING (subs) (1) मिरच्छेद , (2) शीर्षच्छेद , (3) मूर्धच्छेद

BENEST (sub*) (1) आज्ञा , (2) निर्देश v COMMAND

BEHIND (prep) I At the back of (1) पृष्ठ (with gen), (2) अद्
(with acc), (3) पश्चात् (with gen), *b them* तासां पश्चात्, Ku Ph *from*
b the bushes सताम्रग्रहित (ता, त) Sa xii II In a state of inferiority
to (1) नीच (चा, च) (2) अधः (घा, घ) v INFERIOR

BEHIND (adv) (1) पृष्ठ (= on or from the back), *sluts the*
king's eyes from b पृष्ठेनाग्रव्यं राज्ञी लोचने सवृषीति, V iii , (2)
पश्चात्, from b पश्चादेव, V iii , *putting b* पश्चात्क्रिया Ku xvii 42

BEHOLD (v t) (1) पश्यति (इम c 1), (2) अत्र लोचयति वि, (लोक्, c 10)

v TO SEE, LOOK AT

BELIEF (sub) I Crede ce (1) विश्वास *orth/j f b* विश्वासदीप्त
(गदा ग्य) \ CREDIBLE (2) प्रत्यक्ष II Pel_o s faith (1) श्रद्धा
(^o) विश्वास (3) आत्मविश्वास (4) आत्मविश्वास III Doct ne c n on
q \ नतम् IV The object of bel f expr ly the verb
ghosts are the bel ef of fools *भूया भूय विश्वसति

BELIEVE (v 1) I To have faith a (1) विश्वसितुं (यन c 2) (n th
loc) *elen does a rrg n b in man* पुनि विश्वसिति कुच कुमारी \ v
190 (2) प्रत्यक्ष (इ, c) (n th acc) *every body b s n the ex
tence of I s elf* सर्वो ज्ञानान्वित प्रत्यक्ष S II To thank s ppo c
q \ (1) सम्भावयति (2) मन्त्रा (मन् c 4)

BELIEVE (v t) (1) प्रत्यक्ष *f you dont b me* यदि मन वचने न प्रत्यक्षि
Ra (2) विश्वसितुं *so that H s H g l e s woul b* यथा मा विश्वमेविषु
A r (3) अद्वयति or अद्वय (अ c 3) *who r ll b the real fact*
क अद्वयति भूतायम् Mr i (4) सम्भावयति (c of भू = to ti b
posibl) *to c ll b that the Ma jja l ng soll the o nan nt*
भावे भूषणविक्रय नरपत्नी की नाम सम्भावयन् Mr v *Ih I dont b*
it s चय मी प्रत्यक्ष

BELIEVER (subs) (1) अद्वय (2) विश्वासिन् (n) (3) आत्मिक (a rel
gous b)

BELL घण्टा *to r ng a b* घण्टा शब्दति (c of वद) *small t nklng b s*
किडिपी B n n v BELL FINGER

BELL FOUNDER *घण्टाकार

BELL-FOE DRY *घण्टासम्मानदान

BELL METAL *घोष तावत्पुनिधिवीपचातुभन् कांस्यम् (properly an
alloy of copper a l zinc)

BELL RINGER (1) घण्टावाजक (2) घण्टावाज (3) घण्टावाजक

BELL (1) घण्टा (2) घण्टावाजक (3) घण्टावाजक

BELLS LETTERS अक्षरान्वितम् v LITERATURE

BELLIGERENT, (1) युध्ममान (ना, न) , (2) रणामियुद्ध (का, क)

BELLOW (v 1) नटति (नट्, c 1) v TO ROAR, SOUND

BELLOWING (subs) (1) नटितम्, (2) नटनम्, (3) गज्जनम् v ROARING

BELLOWS (1) भूवा, a black smith's b कृष्णकारमखा, II, (2) दति, (3) चक्षुषस्रिका

BELLY (subs) I Of an animal (1) उदरम् (2) कुक्षि, (3) तुन्दम्
A (4) विविण्ड, A One who has a big b तुष्टिल or विविष्टिल (सा,
स) II The womb q v कुक्षि III The stomach q v

BELLY, BELLY OUT (v 1) v TO SWELL OUT, PROJECT

BELLA ACHE उदरगुलम्, Sr, उदरवेदना

BELLY RIND उदरचापम् v GIRTH

BELLY FULL (adv) आकण्डम् (=up to the neck) *Hej etc b* अमोगिरा
कण्डमर्भाजि N XVI 2:

BELONG (v 1) I To be the property of capr by the gen with
भूgen understood it is said that a fell b s to him who clears
the jungle स्थातुच्छेदकस्य कदारमाद् M ix 44 v BELONGING TO,
HAVE II To relate to concern q v

BELONGING TO (15 adj) (1) by—ईय deriv, b to another अन्वदीय
(या, य) b to a king राजनीय (2) by—य der b to the
season आर्तद (वी, व) b the next world पारलौकिक (की, क)
(3) by—य der b to one's father पित्र्य (या य) b to a cow
गव्य (या य)

BELOW (adv) I Of place (1) अधः , (2) अधस्तात् (from b) (3) अधीनाम् (not of motion) , (4) नीचे v DOWN II In the regions of the dead (1) अधीलीके , (2) अधीधुम्ने III To those regions अधीलीक etc

BELT (subst) शीतला (also = sword belt) v GIRDLE

BELT (v t) v TO ENCOMPASS

BEMOAN (v t) (वि-लपति (लप् c 1) , b s the loss of his son पुत्रशोकं विलपति b s the death of his brother भ्रातृमरणम् विलपति or भावमरण शोकम् विलपति (2) अनुशोचति (यच् , c 1) (rare) I b my fate भाग्यमनुशोचामि (3) परिदहयति (द्विच् , c 10) (rare) v TO LAMENT, BEWAIL NB observe that only (2) takes a direct object

BENCH I A seat no equiv पीठ पट्ट, फलक etc may be used II The seat of justice (1) धर्मोसनम् (the personal seat) , (2) अधिकारमण्डप Mr ix , (3) व्यवहारमण्डप , Mr ix

BENCHER (of an inn of law) *सभासद

BEND (v t) I To inflect (1) नमयति, आ , अच् , (c of नम्) , a bow not bent before धनुस्नमितपूर्वम् R xi 72 , (2) आनजयति (वृज् c 10) b ing the boughs आनज्य शाखा , R xvi 12 , (3) वक्रोक्करोति (क् , c 8) (=to curve) , (4) मुञ्जति, आ , दि , (मुञ्ज , c 8) b ing his neck शिमुञ्ज कण्ठ , N vi 12 , (5) जिह्वयति (nom) (rare) Pl (a bow that has been) bent वक्रोक्तम् Ku , मण्डलीकृतम् or आभिर्मण्डलम्, ki (धनु) II Fig to subdue q v (1) नमयति, R , (2) आनजयति D III To apply or exert q v I h to b one's mind मनो ददाति (दा c 3) , to b the brow भ्रुवङ्क करोति

BEND (v i) I To crook or be curving (1) नमति, अच् , आ , (नम् , c 1) , (2) by भवति and any one of the adj s given under CROOKED CURVED II To bow q v नमति III To be closely directed Pl bent on reicing प्रविचिकीयु (Linn) bent on resel of जिघांसु *

(min.) or दिसपरायणः (पा, अ), *bent on religion* दसोपरायण (पा, अ').

BEND DOWN • I. Trans. • अङ्ग-नमयति, आ-, (c. of नम). II. Intrans. : अङ्ग-नमति, आ-, (नम, c. 1), *head much bent down with sorrow* दुःखेन अङ्गानत विर, 51.

BEND (subs.) : of a river (1) वर्त, (2) वद्ध. ; (3) पुटमेव. [वक्रोक्तवचम्. **BENDING** (subs.) : (1) नति ; (2) नमतम्, अर, आ-, , (3) आवर्जनम् ; **BENDING** (adj.) : 1. c. over hanging • प्रलम्बः (भा, अ)

BENEATH (prep) I. Under : (1) अध- or अधस्तात् (with gen.) or by the adj. अध-स्थ- (स्था, स्थ), *b. the banyan tree* अधोपस्थापस्तात्, P. III. 4. ; (2) तले in comp., *b. the bed* पर्वहस्तले, H. Ph. *b. a tree* वृक्षमूले, V. 8. II. Fig : Ph. *our country sinks b. its yoke* *वस पीडनेनाधीनपक्षत्यसह्येन . III. Lower in rank etc. . अगु (with acc.) *the Gods are b.*, Vishnu अनुददि सुरा, S. k. V. LOW, INFERIOR. IV. Unbecoming, unworthy of • expr. circum. • *he thanks it b. his dignity to converse with me* *सु मां सहाययसायोग्य मन्यते.

BENEATH (adv.) (1) अध- , (2) अधस्तात् : V. BELOW.

BENEDICTION . (1) आधिन् (f) , (2) आशीर्वाद : V. BLESSING.

BENEFACTION : V. BENEFIT, DONATION.

BENEFACITOR (1) उपकर्तृ (m.) ; (2) उपकारकः ; (3) उपकारिन् (m.) ; (4) दत्तकारिन् (m) ; (5) प्रियलभ्.

BENEFACTRESS : (1) उपकर्त्री, (2) उपकारिणी , (3) दत्तकारिणी.

BENEFICE : दूति . *A b d clergy man* • दत्तियुक् पुरोहित (?) .

BENEFICENCE : (1) परीपकारिता , (2) दानशीलता (=munificence q. v.).

BENEFICENT I. As applied to men (1) परीपकारिन् (f. ची) , (2) परीपकारक (जा, क) , (3) दानशील. (ला, ल) (=munificent : q. v.). II. As applied to acts etc. • (1) दत्तकर (ची, र) , (2) दत्तकारिन् (f. ची)

BENEFICENTLY V. BENEVOLENTLY, KINDLY, LIBERALLY.

BENEFICIAL : Ph. *b. results* यमफलानि ; *b. exertions* हितचेष्टितानि :
V. PROFITABLE, USEFUL. *To be b. to or for* हिताय (with gen) :
agriculture is b. for the whole human race कृषि. सर्वलोकहिताय : **V.**
GOOD (subs.).

BENEFICIALLY : **V. PROFITABLY, USEFULLY.**

BENEFICIARY : (1) हितभुज् (mfn) (?) ; (2) वृत्तिभोगिन् (f. ची) (?).

BENEFIT (subs.) : **I.** An act of kindness, a favour conferred :

उपकारः, *like b.s conferred on bad men* उपकार इवासति प्रयुक्तः, Ki. xiii.

33. II. Advantage, profit : **q. v.** : (1) उपकारः ; (2) हितं, *for*
public b. प्रकृतिहिताय, Sa. vii.

BENEFIT (v. t.) : उपकरोमि (क, c. 3.) : **V. TO PROFIT.**

BENEFIT (v. i.) : **V. TO PROFIT.**

BENEVOLENCE : (1) हितैशिता ; (2) परोपकारिता : **V. GENEROSITY.**

BENEVOLENT : **I.** As applied to persons : (1) हितैशिन् (f. ची) ;

परोपकारिन् (f. ची) : **V. GENEROUS.** **II.** As applied to acts,
institutions, etc. (1) हितकर. (री, र) , (2) हितकारिन् (f. ची).

BENEVOLENTLY : (1) हितैश्वया ; (2) कृपया (=kindly. q. v.).

BENIGHTED : **I.** Lit : Ph. *we were b. in the wood* वन पडादार्क

निशाजनाम. **II.** Fig., of mind etc. . (1) तिमिरावृतः (ता, तं) ; (2)
तमोवृत. (ता, तं).

BENIGN, BENIGNANT : दयालु (mfn.) : **V. KIND, GENEROUS.**

BENIGNITY : **I.** Kindness : **q. v.** : दयालुता. **II.** Salubrity : **q. v.**

BENIGNLY : (1) सद्य (=kindly : q. v.) ; (2) सौजन्येन (=graciously).

BENISON : आशिस् (f.) : **V. BLESSING.**

BENT (subs.) : **I.** Flexure, curvity : (1) नतिः ; (2) जिघ्रत्ता ; (3) वक्रता.

II. Slope, declivity : **q. v.** **III.** Inclination, disposition : **q. v.** :

भार. **IV.** Particular direction or tendency : **q. v.** **V.** Bent-

grass : दुर्घा.

BEKOMB • (1) जडीकरीति or जडयति (nomi), (2) सम्भूति (काम्, c. 9).

BEZOIR : (1) कपिलैल, (2) अमृतपुष्पम्, (3) शैलेय'.

BEQUEATH • (1) ददाति or यच्छति, प्र, (द, c 3 or 1.), (2) प्रतिपादयति, (c of वद्); (3) मगर्पयति (c. of. च्,) *N B* Those words simply mean *to give* when precision is wanted, some qualifying words must be added *beed all his personal property to me* * सर्वं अम्यावर-
मन्पत्नीर्नामिच्छापत्नेष प्रदत्तवान्

BEQUEST • दानं (=gift . q v), (or precisely) *इच्छापत्नेष दानं

BEREAVE (v. t.). (1) विवीजयति (युज, c. 10), *you will be bereft of your dear wife* विवीज्यसे वद्वयया, N. 1 138, (2) विव्रीषयति (व्. of विष्).
v. TO DEPRIVE.

BEREAVEMENT : (1) विवीजन्, (2) विमञ्जीग. v. DEPRIVATION, SE-
-PERATION.

BEREAVER • (1) विवीजक, (2) विमञ्जीक, (3) विवीक, (4) विव्रीषक.

BEREAVOR • अन्वीरजानीयवृक्षविशेष

BERRY no cult., *बादाम

BERTH : I. Anchorage q v. II. Cabin : q v. कोठ (१). III.
A place, situation - q v. - घट.

BERYL • मलिविशेष, मोमेद् (?).

BESEECH • प्रार्थयते (अर्ह, c. 10) • v. TO EEN, ENTREAT, IMPLORE

BESSEEM : युज्यते v. TO BE COME (v. 1).

BESIEGE I. To besiege, block up : q. v. • रुषति (रुष्, c. 7.) II.
To harass, perplex q v. • बाधते (बाध्, c 1.) III. To encompass :
q v. : वेष्टते, परि-, (वेष्ट्, c 1.). IV. To set on or in : q v. : कुरति
(कुर, v. 6).

BESNAREW • v. TO CURSE.

BESIDE (prep.) : I. Near, by the side of : q v. • पार्श्वे (with gen)
b her father पितृ पार्श्वे, Ku vi. 44. II. Over and above - v. RE-

SIDES III Not belonging to बहि (with abl) *b my theme*
प्रबन्धाद्वि or प्रबन्धस्य बहिर्भूत (बा त)

BESIDE ONE'S SELF (1) हतज्ञान (ना न) (2) विगतचेतन (ना, न)

BESIDES (prep) (1) by a comp with भिन्न (ना न्न) or व्यतिरिक्त (ना, न्न) *b this another misfortune has befallen us* एतद्विन्न or एतद्व्यतिरिक्त
व्यसनमपरमन्थाकमापित , (2) विहाय, अपचाय etc (with acc), *I have no other friend b you* त्वामपचाय ममापरी वन्नुर्नास्ति

BESIDES (adv) expr by अन्य (ना न्यत्) or अपर (रा, रं) or by the
prop *are there any here b क्रिमवापरे सन्ति, I give you a horse b*
एतद्व्यतिरिक्त घोटक तुभ्य ददामि v also MORE OVER

BESIEGE (v t) बण्हि उप, अर, (रुध c 1), *b d Champa हरीध चपा*
D II, let (the Jadavsa) *b Uahishmat* माहिभनीसुपदम्बन्तु
Si, II 64

BESIEGE (1) अररोधक, (2) अररोध (na) (7) (3) रीधिन् (m) (9)

BESIEGING (subs) (1) रीध (2) अररोध, (3) उपरोध, (2) रीधनम्,
अररोधनम्

BESMEAR (v t) लिम्बति, मि, आ, समा, उप, अउ, (लिप् c 6) v
TO ANNOINT

BESOM (subs) सम्बाधनी v BROOM

BESOT (v t) मोहयति (c of मुह) v TO STUPEFY IMBUTATE

BESPATTER (v t) (1) अम्बुचति (उच, c 1), (2) अभि विचति (विच
c 6)

BESPEAK (v t) I To order before hand Ph *I bespoke a vessel to*
carry me to London *पूर्वमेव मदादेशि यान यादाय लच्छने v TO EN-
GAGE, HIRE II To be taken q v (1) कथयति Sr*³ (2) वदति
(वद c 1) (these 2 gns) *b his death* न वदन्ति यत्तादुधम् Sr*, (3) आब-
धति (c of विद्), L III To address q v भाषति (भाष, c 1)

BESPREAD v TO SPREAD

BESTRINKLE (v. t.) : (1) अभिषिञ्चति ; (2) अभ्यञ्चति : V. TO SPRINKLE.

BEST (adj.) : super. of good : q. v. Ph. . *to the b. of one's ability*
 दास्यन्ति .

BEST (adv.) : V. WELL.

BESTIAL (adj.) : V. BEASTLY.

BESTIALITY . i. e. unnatural connection with a beast : (1) परममनम् ;
 (2) पशुपुंसेधुनात्परायणम्, V. s.

BESTIR ONESELF : (1) घटते, प्र-, (पण्, c. 1.), (2) घटते (घट्, c. 1.) :
 V. TO EXERT.

BESTOW (v. t.) : I. To give, grant : q. v. ददाति (दा, c. 3.). II. ^{२३१}
 To give in marriage : ददाति, प्र- *she should be b^ed on him ^{२३१}cheri*
she fancies यच्चामिच्छतेत् सासुभी देया. D vs. III. To apply, use ;
 १. १. : पशुनाजि (पुञ्, c. 1.). IV. To deposit, store : q. v. नि-
 ददाति (दा, c. 3.).

BESTOWAL : (1) दानम् , (2) प्रदानम् , (3) प्रतिपादनम्

BESTOWER : (1) दातृ or ददाय, (f. ती) , (2) द or पद (f दा), in comp.,
b. of money पदद' (दा, द)

BETEL-NUT (1) पूगम्, (2) गुणकम्, (3) वाय्वूलम् B tree (1) पूग, (2) फल, (3) गुणक

BETHINK ONESELF स चिन्तयति (चिन्त, c 10) V TO REMEMBER, REFLECT

BETIDE (v t) V TO HAPPEN, BEFALL.

BETIMES (adv) I Seasonably q v समये II Soon q v शीघ्रम्

BETAKEN (v t) सूचयति, आदि, (सूच, c 10) V TO FOREBODE

BETRAY (v t) I To give up treacherously Ph *bed the fleet to the pirates* *सविश्रम्भात् पीतावलीं दत्तुं हस्तं समर्पयामास (c of च), do

not *bed your trust* मा विश्वासं वधी (हन् c. 2) or मांघी (भङ्ग, c 1)

II To disclose q v भिनयि (भिद c 1) *bed the secret* रहस्यं विभेद III To mislead, expose, or indicate q. v IV. To deceive q v

BETRAYAL Ph *the b of a city* शत्रुहस्ते नगरसमर्पणं v TO BETRAY.

BETRAYER (1) विश्वासघातक (=traitor), (2) वधक (=deceiver) Ph *where is the b of the city* कस विश्वासघातक, यो नगरं शत्रुहस्ते समर्पयामास N B note that in such cases (1) or (2) simply will not do

BETROTH (v t) (1) ददाति (दा c 3) (only of b^d by the father or guardian of the g^{rl}) *I apprehend she is already bed* दत्तपूर्वया मय्यति Ma, (2) प्रतिपादयति (c of पद), Si

BETROTHAL (1) वाग्दान (=verbal b of a girl by her father or guardian), (2) विवाहसम्बन्ध

BETROTHED (adj) (1) दत्ता or वाग्दत्ता (a g^{rl} b by her father or guardian), Da com, (2) प्रतिपादिता, *bed wife* प्रतिपादिता वधू, S xvi 49 (3) प्रतिव्युत्त (ता, स) (=engaged, promised) *be* B The person to whom one is b is put in the dat

BETTER (a l) I Comparative of good q v II Preferable Ph.

b (to have) a learned enemy than a stupid friend पण्डितोऽपि वरं
 शत्रुर्न भूषो द्वितकारक, P 1 21., *b* to die than to mix with low
 people वरं भाष्यामी न पुनरधमानामुपगम, H 1., *b.* to keep silence
 than to utter a lie वरं मौनं कार्यं नव वपनमुक्त यद्वृत्त, H. III In
 improved health Ph are you *b* ? oh, yes, a little *b.* अपि ते
 लघुमन्तापायश्चानि ? चक्षी अस्ति विभेद, Sa. III

BETTER OFF, BE V WELL OFF, BE.

BETTER (subs) I Advantage or victory q v Ph to get the
b of an enemy शत्रुमभिभवति (भू, c 1) II Improvement q v.
 III In pl superiors गुरव (m pl) Ph your *b* s in knowledge *
 लब्धिकप्राप्तसम्पदा

BETTER (v) TO Mend, IMPROVE

BETTER (adv) V WELL Ph I love you *b.* than self *लव्यहं
 प्राणेष्वीदृक्कमनुरक्त

BETWEEN, BETWIXT (1) by the gen (not of time), the distance *b*
 the Hemaluta and the Vindjas is very great विप्रकटमन्तर हेमकुट-
 विश्वाचलयो, K, the space *b* the divine rivers Sarasvati and
 Drishadvati सरस्वतीदृषद्वयोर्द्वैतयोर्बिन्द्वन्तर, M II 17, enmity *b* us
 तस्य च भग्न च वैर, D II, the conflict *b* the two important duties
 विपतिविधन गुरुपीरथ कार्ययो, Si II 6, (2) मध्ये or चन्तरे (with
 gen) (of time and occasionally of other relations) middle age
 is *b* sixteen and seventeen years यौवराज्यवर्षोत्तरं मध्य वय, Sr.

BEVERAGE पानीयं V DRINK

BEVY, I. Of ladies etc गण II. Of birds कुलम् V FLOCK

BEWAIL (v.)³ वि लपति (लप्, c 1), what are you *b* ing for किमर्थं विलपसि
 V TO LAMENT, WEEP, GRIEVE.

BEWAILING (subs) (1) विलाप, (2) परिदेन, (3) क्लम . v.

LAMENTATION

BEWARE no exact equiv. *b of him* तस्मिन् वदन्त्यासी मा भव, *b.*
of your servants that they may not deceive you तथा प्रयत्नेन यथा
 न वदन्ति चेत्तर्हि, *b of your steps* सावधान परिक्राम v CARE

BEWILDER (1) संमोहयति (c of मुह्), (2) जट्टीकरीति (क c 8) or
 जडयति (nomi), (3) स भ्रमयति (c of भ्रम्), (4) विजट्टीकरीति (क, c 8)

BEWILDERED (1) सम्मूल (ता, न), (2) विजट्ट (वां, व), (3) कि-
 कर्त्तव्यनामूढ (दा, ड) (=not to know what to do), (4) समुन्म
 (त्वा, थ)

BEWILDERMENT (1) सम्मूल, (2) वैलज्य, (3) समोह v PERPLEXITY

BEWITCH I To charm or fascinate (1) मोहयति, परि, वि, म,
 (c of मुह्), *let not C pillb you* मा मूमुहतं खलु भवन्मनन्यजन्मा Ma
 r, (2) मद्यति (मद c 10) *which I the heart मनो मद्यति ये,*
 Ma r II To fascinate by magic (1) मोहयति, (2) मन्त्रेण
 वशीकरीति (क, c 8)

BEWITCHER v ENCHANTER

BEWITCHING (adj) मोहन (नो or ना न) v CHARMING

BEYOND (prep) I On the further side of Ph *b at a desolate*
forest and b that the mount Kalisa तत परतो निर्धनानुषकरण,
 तन्मनिकष केलासविरि, A., *b the range of speech and mind* अतीय वाचां
 मनसाय बीवर, Kt XVIII 41 II Further than, past Ph
this is b is इदमप्यतिक्रम्य, it was even b my expectations
 मनोरवात्मकमूर्ति, Sa vii, *it is more अतीर, who is b our senses*
 अतीन्द्रियाय, Mn, *not rally b any one's comprehension* निसर्गदुर्वोध
 (धा, ध), Kt Ph *b the seas i e out of the country* दीपान्तरे
 (not समुद्रपारे which =on the coast of the sea)

BEYOND (adv) i e yond r q r दूरे from b दूरत

BEYOND, co or pass (1) अतिव्रजति (कम् c 1) (with acc), (2)
 अनेति (इ, c 2) (with acc).

BEZEL *रत्नाधार , अष्टदीव्यस्य स्वप्रतिधानभाग [पञ्चपाद .

BIA^s (subs) I Inclination q v प्रवृत्ता Partiality q v

Bias (r t) (1) आर्जयति (c of डन), M n , (2) प्रक्षीकरोति (क, c 8),

my heart is *biased* by (your) good qualities प्रक्षीकृत म हृदय गुणीयै ,

Ki iii 12

Bib * (वाचकस्य) चरम्बद्

RIBBER (subs) (1) मुराप (पा, प) , (2) मयप (पा, प) v DRUNKARD

BIBLE कर्तीयधन्वपुस्तक

BIBLICAL (adj) expr by comp, b *erudition* *बाइबलपाण्डित्यम्

BIBLIOGRAPHER पुस्तकविद्याविगारद and sim comp *

BIBLIOGRAPHY *पुस्तकविद्या , पुस्तकाला सुदादनादिनिर्णायकशास्त्रम्

BIBLIOMANIA *दुर्लभपुस्तकसङ्ग्रहोन्माद and sim comp *

BIBLIOMANIAC *दुर्लभपुस्तकसङ्ग्रहोन्मादिन् (f भी,) and sim comp s

BIBLIOPOLIST *पुस्तकक्रिज्ञे (f भी) v BOOK SELLER

BIBULOUS (1) जलशीपक (का क) , (2) जलशीपक (वा, क) (?)

PICKER (r t) वि-रदते (वद c 1) v TO WRANGLE

BICKERING (subs) (1) कन्वह (2) विवाद , (3) हन्तुम्

Bid (r t) I In auction *वदति (वद, c 1) *I will bid even hundred*

rupees for the horse *गतहृत्पुत्रदयाप्यत्र जीषामीति वदामि II To

request, tell q v Ph to b defiance v TO DEFFY, to b

welcome स्वागतमिति वदति, to b adieu v ADIEU

BINDER (subs) (1) *बादिन् (f भी) , (2) बिक्रीपु (mfu)

BIDDING (subs) *वाद , विधीपाराद

BIBLICAL (adj) द्विवर्षीय (पा, ण) , (2) द्विवर्षिक (को, कौ)

BIR (subs) (1) गदयान , (2) शवसाहन , (3) क

BIRTINGS (subs) (1) पीवृष (mn) , (2) पेवृष (mn)

BIFURCATION Ph near the b of the river यत्र नदी द्वयोः प्रवाहयोः

*विभक्तता सन्निधे

Big (adj) I Large huge q v (1) बृहत् (f स्त्री) (not appl cable to men), (2) बृहन्काय or महाकाय (या य) (=large-bodied) (3) महाप्रमाण or अतिप्रमाण (या यं) (=of large height), a b man महाप्रमाण पुरुष K, saw the b (horse) *Indrasudha* अतिप्रमाणमिन्द्रायुधमद्राक्षीत् K II Pregnant (lit and fig) q v III Boastful q v

BIGAMIST I The man (1) द्विभाष्य, (2) द्विपत्नीक II The woman *द्विभर्तृका वर्त्तमाने पत्नौ या स्त्री पुनर्विवाह करोति

BIGAMY (1) * द्विस्त्रीकरण (of men), (2) * द्विपतीकरण (of women)

BIGHT v DAY

* **BIGNESS** v BULK SIZE [मनुवर्त्तते]

BIGOT * धर्मनिर्वेद (हा ह) य (या य) अविचारेणान्यमतान् प्रत्याख्याय समत

BiGOTED (a b) v **DEGOT** Pl *this is a b country* *अत्र पुरुषा अविचारेण समतासक्ता or परधर्म्मविह विषय

BIGOTRY *धर्मनिर्वेध समतापह अविचारेण समतासक्ति

PILE पिण्डम् To st r one s b (fig) वायु प्रक्षीपयति (c of कुप)

BILGE WATER भौकातलजलम् (?)

BILIARY (adj) Ph the b duct पित्तवाहिनी (?)

BILIOUS (adj) पैतिक (की क) b fever पित्तज्वर

BILK (v t) वधयते (वध c lo) v TO CHEAT

BILL (sbs) I A declarat on in writing लिख a b of ind ct nent अनियोगलेख II A bill of exchange *इष्टि, a b pay able at sight *दर्शनदेयी इष्टि III Proposed law *पाण्डुलिपि, the House of Commons rejected the b by a great majority *बहु सभ्यानामेकमत्य न साधारणसभा पाण्डुलिपि प्रत्यादिदेश IV A written or printed notice घोषदापत्रम् v **ADVERTISEMENT** PLACARD V An account (rendered) of money due *देवपत्रम् male out a b for mo मदा यगुभ्य देव वस्त मपनी कुम् Miscell a b of sale विजयपत्रम्,

a b. of lading *वेरणपत्रम्. VI. The beak of a bird : (1)

बधुः ; (2) बधुपुटः. VII. A mattock, a hatchet : q. v. : खानम्.

BILL (v. i.) : Ph. the pigeons are bing and cooing अयोधस बधु
संघट्ट कपोताः कुवन्तः.

BULLET (subs.) : I. A note : q. v. : पत्रम्. II. A ticket : q. v.

निर्दण्डपत्रम् III. A log of wood : काष्ठम् : v. LOG, STICK.

BILLET (v. t.) : i. e. to quarter as soldiers : निवेद्यति (c. of विम्).

BILL-HOOK . कबिमुखा, D. : v. HATCHET.

BILLIARD (adj.) : Ph. a b. ball *बल्लम् ; b. room *बल्लगारम्.

BILLIARDS : *बल्लक्रीडा. To play at b. *बल्ल क्रीडति.

BILLION : खर्बम्.

BILLOW : (1) महीर्षिः ; (2) कझीर ; (3) उझीर ; (4) लहरिः : v. WAVE.

BILLOWY . (1) सरित्तः (सा, स) ; (2) कर्षिमालिन् (f नी) ; (3) कझीर-
माहाकुल (ला, ल') ; (4) उदेलः (ला, ल').

BIN (subs.) : Ph. corn-b. भान्यकोष्ठः ; wine-b. मदिराकोष्ठः.

BINARY (adj.) : Ph. a b. compound *द्विभूतजं द्रव्यम् ; b. scale *द्विकसूला
गणनापद्धति.

BIND (v. t.) : I. Lit., to tie : q. v. : (1) बध्नाति, नि-, (बन्ध, c. 9.)

b.ing firmly to a post खूबया बद्ध दृढबन्धनेन बद्धा. P. i. 4. ; (2) बध्मयति
(यम्, c. 1.) (=to restrain : q. v.), as if bound by chains निगडेरिव

उदता, K. II. Fig., to restrain, hold in check : बध्नाति, नि-, (बन्ध,
c. 8.), bound by affection अहेतुनिबद्धः (दा, द'), Ki. II. 44. ; b.s my

sight बध्नाति मे चक्षुः, R. xiii. 47. ; (2) नियन्त्रयति (यन्त्र, c. 10), laws
do not b. him *निषयसं न नियन्त्रयन्ति. Ph. b. him by an oath मन्त्रेण

समाबद्धं कृतम्. III. To render costive : (1) बध्नाति, नि-, b.ing of the
tongues बह्विद्वक्ता, Sr. ; (2) बानध्नाति (बन्ध, c. 4) IV. To bind

books : (चर्मादिना) बध्नाति (?). V. To protect with a border :
बध्नाति (?) : v. TO BORDER, FRINGE.

BIND OVER आवधत्ति or आवद्ध (दा द्) करोत (?) Pl *b I m over*
in 100 Ps recogn ance to keep the peace *शान्तिरवाप भूतद्वयमुद्रा
 दानप्रतिश्रुत्या समावद्ध कृत

BIND UP बध्नाति नि (बन्ध c 9) *the snakes as if b ng up the*
ends of the branches शाखानां वध्नाति निवध्नन्ति ऋद्धिन् Mu vi 13

BIND UP IN OR WITH only in pass Pl *if love for you is bound*
up with my nature त्वमि मे भावनिवन्धना रति R viii 52

BINDER i e book b (1) *पुस्तकबन्धनकारी (2) *पुस्तक-विधाता

BINDING (subs) I In gen (1) बन्ध (2) बन्धनम् II Of a
 book perh विधानम् v COVERING III Of dress v BORDER
 FRINGE

Bi BIND (aly) of medicines बाद्धिन् or मर्याद्धिन् (f ची) Sr

BIND WEED श्रीविहारी (a species of convolvulus)

BINOCLULAR (adj) (1) द्विनयन (ना न) (2) द्विनय (दा न)

BINOMIAL *द्विपद (दा द्) *B theorem* *द्विपदसहितत्व [चरितकृतम् (m)]

BIOGRAPHER (1) *चरितलेखक (?) *जीवनचरितलेखक (3) *जीवन

BIOGRAPHICAL Pl *biographer* v BIOGRAPHER *bi world* v BIOGRAPHY

BIOGRAPHY (1) चरित *b of Sriku sha* श्रीकृष्णचरित C (2) जीवनचरित
 (3) जीवनवृत्तान्त

BIPARTITE (adj) perh द्विध (दी ध) [f —पत n (?)

BIPED (aly) (1) द्विपद or द्विपाद (दा द्) (2) द्विपाद (m) —पत्नी

BIRCH OR B E C I TREE भूष or भूष पत्र (a species of l)

BIRCHEN (adj) (1) by tat comp (2) भूषमय (दी य)

BIRD (1) विहग (?) विहग (3) विहगम (4) पक्षिन् (m) (5)
 पक्षिन् (m) (6) पक्ष (7) पक्ष (8) पक्षुन् (9) पक्षुन् (10)
 विहग (11) पक्षुन् (m) (12) विहग

BIRD CAGE विहगम् or पक्षुगम्

BIRD-CALL पक्षिवक्तादिकारिणी वशी यथा प्रथोभ्य पक्षिणी वध्वनी

BIRD-CATCHER * (1) शकनिक , (2) पाविक

BIRD KEEPER (1) विहगपाल , (2) पक्षिपाल (१).

BIRD-LINE * पक्षिवधनायें ग्यानीइपेदम

BIRTH (subs) I Coming into life : (1) जन्मन् (n.) (the best equiv.), *blind from* b जन्मात् (आ, अ) , (2) जन्मन् , (3) जननम् ; (4) जनि , (5) जन्त , (6) जन्ति , (7) मव , (8) मभव , (9) मूर्ति ; *Ph lordship from* b मूर्तिप्रदत्त , R. II L'essence, du cent . q r. : (1) इजम् , (2) जनन , *Ph prev. I of one's* b कृष्णमिमाम्नि (f. नी). R. , of high b रत्नमन्त्र (f. र्त्न) , S. III. The act of giving birth (1) प्रसा , (2) प्रसवन् IV. That which is born * b CREATURE

BISO\ एमरिकादेशीयो महिषाकारोऽरुणजम्बुविशेष

BISSEXTILE वैपुत्रसरस्वकार्ये पायात्पण्ठितादनुषे चतुर्थे वर्षे क्षेत्रद्वारी
मासमैकाधिकदिनसमूहविश्वहिंसामकमिति परिगणयन्ति । स च एकाधिक-
दिनसो वर्षसैर विसेकष्टादल लियद्वार' चाभिधीयते

BIT (subs) I Of the bridle (1) खलीन (mn) (2) कविक or
कविका, (3) दलगा II A small pece (1) छष्ट (2) पाच
(= a mouthful) *Not a b* न मनागपि

BIT (v t) *to b a horse* अश्वस्य मुखे खलीन ददाति Mu or खलीन
प्रक्षिपति (क्षिप c 6) P iv 7

BITECH I Lit. (1) कुक्षुरी (2) धनी (3) सरसा II As a term
of reproach बन्धको

BITTE (v t) I With teeth etc दमति वि, स, (दन्त्य c 1) Ph
one should not b off l s nals दन्तैर्नोत्पाटयन् (c of पट) मसान् M
iv 66 *one who b s l s nals* बन्धसादी M, *to b the l ps* चीटी
दमति or छष्टति वि (छष्ट c 1) S xvii 2 or निर्विमुनक्ति (मुञ्
c 7) (poet) II To produce a keen pungent sensation व्यलयति
(c of ज्वल) III To adhere to q v

BITE (subs) I The act of biting दश *po sonous b* सविषो दश U
II The wound made by biting दश III A cheat or one who
cheats q v

BITING (adj) i e sharp severe sarcastic q v

BITTEN (adj) I Of the taste तिक्त (का क) II Harsh, stern
(1) कटु (mn) *even by the b words of Sh sh pals* कटुवापि श्रेष्ठमनेन
S xv 46 (2) मर्दास्थि (mn) (lt percing the vital parts)
(3) निष्ठुर (रा र) (prop = cruel) *ice are very b by revolul* अति
निष्ठुरमुपासता अ U iv III I a useful severe q v चरेलनकर
(रो र) *Ph. b coll अव्यक्तम्रीत IV Mournful distressing,
I ttable q v

BITTERLY: I. Severely, cruelly: q. v.: निहुरं. II. Sorrowfully, piti-
ously: q. v.: Ph. *except b.* शय' or अत्यन्तं रोद.

BITTERN: श्रौचजातीयपक्षिभेदः.

BITTERNESS: I. Of taste: (1) तिक्तता; (2) तिक्तलं. II. Keeness of
reproach, sarcasm. (1) कटुता, (2) निहुरता. III. Deep distress
of mind: दुःखं. IV. Impious feelings: पापछद्मिः. V. Malice,
hatred: q. v.: विदेषः.

BITUMEN: (1) शिलाजतु (m.); (2) गिप्सुमकं; (3) शिलादद्रुः.

BITUMINOUS: शिलाजतुमालिन् (f. नी) (?) (=containing bitumen).

BIVOUC (subs.): v. WATCH, GUARD. [यामिनीं यापयितुं कृतचक्रत्वाः.

BIVOUC (v.): Ph. "*determined to b. there for the night*" अग्रमत्तास्तत्रैव

BLAB, BLABBER: वागदूकः v. RABBLER, TELL-TALK.

BLAD (v. t.): भिनत्ति (मिद्, c. १.): v. TO DIVULGE: v. also TO RABBLE.

BLACK (adj.): I. Of color: (1) कृष्ण (ष्वा, ष्व'); (2) कृष्णवर्ण (र्षा, र्षे); (3)
श्याम (शा, म') or श्यामल (शा, ल') (=dark-blue); (4) नीलः (ला, ल')
(prop.=blue); (5) कालः (ला, ल); (6) शैबक (का, क); (7) मलिन
(ना, न') *your heart must be very b. like your exterior* वदिरिव
मलिनतरं हव मनोऽपि भविष्यति नूनं, Gi. VIII. १. II. Fig., dismal,
gloomy, calamitous, horrible, wicked: q. v. *B. and blue*: v. LIVID.

BLACK (subs.): I. The colour: (1) कृष्णः; (2) कृष्णवर्णः. II. Black
dress: (1) कृष्णरत्नः; (2) कृष्णरसनम्. III. A black man: (1) कृष्णकायः
(या, य'); (2) श्यामाङ्गः (त्री, ङ').

BLACK-ART: (1) रूद्रमालः; (2) कार्मकम् v. MAGIC.

BLACK-BALL (subs.): (प्रत्याख्यानप्रदर्शनी) कृष्णगुटिका.

BLACK-RAJ (v. t.): अकाष्ठाति, (इति अ. १.) v. TO DENURE

BLACK-BEPRI: पलविशेषः. In India, sometimes applied to लम् (n.).

BLACK-BIRD: पक्षिभेदः. In India, the term is applied to कोकिलः
(=cuckoo).

BLACK-CATTLE : मांसार्थं पालिता गाय.

BLACKEN I. To make black. (1) कालीकरोति, *b.s his face* मुखं कालीकरोति, *No III.*, (2) कृष्णीकरोति (*rare*); (3) ग्रामीकरोति (= to make dark blue). II To darken. q v. III. To sully; q v.

BLACK-GUARD (1) दुर्गन्धं (गन्धं, रं); (2) दुराचारः (गन्धं, रं). v. RAKE.

BLACKING (subs) : काली (?).

BLACKISH. (1) ईषत्कृष्ण (गन्धं, रं) ईषत्कालं (गन्धं, रं)

BLACK LEAD लोहभेदः, *अडारलोहः.

BLACKNESS (1) कालिमन् (*m.*), (2) कृष्णम्, (3) कृष्णिमन् (*m*) : v. also DARKNESS.

BLACKSMITH : (1) कर्मकार, (2) कर्मर, (3) लोहकार.

BLADDER (1) स्त्रीमन् (*m*), (2) मूत्राशय, (3) विलक (*rare*).

BLADE I. The cutting part of a knife etc. धातु. II. Of grass, (1) दल (*mn*) ; (2) काष्ठम् (?) III. A rake : q. v.

BLADE BONE v. SHOULDER BONE

BLAMABLE OR BLAMEABLE : (1) निन्दनीय (या, य) ; (2) निन्दा (न्दा, रं), (3) निन्दार्हः (गन्धं, रं) v. FAULTY, CULPABLE.

BLAMABLENESS OR BLAMEABLENESS : निन्द्यता v. CULPABILITY.

BLAME (subs) I Censure, reprehension : q v. निन्दा. II. Fault, crime दोष, *he lays the b. on another's shoulders* अदक्षिन् or अक्षयस्त्वे स दोषं दक्षति (घट्, c 4). Without b. = blameless : q. v.

BLAME (v. t) निन्दति, नि, (निन्द्, c 1) : v. TO CENSURE.

BLAMELESS (1) अनिन्दा. (न्दा, रं); (2) अनिन्दनीय (या, य), (3) निर्दोष (गन्धं, रं) (= faultless q v.), (4) निष्कलङ्क (गन्धं, रं) (= spotless : q. v.), (5) विमृष्ट. (गन्धं, रं) (= pure q. v.).

BLAMELESSLY v. INNOCENTLY, FAULTLESSLY.

BLAMELESSNESS (1) अनिन्द्यता, (2) निर्दोषता (= faultlessness), (3) विमृष्टता (= purity).

BLANEWORTHY (1) निन्दार्ह (हाँ, ई), (2) निन्दनीय (या, य) v CENSURABLE

BLAMER निन्दक v CENSURER [q v लक्षयति (nomi)]

BLANCH (v) I To whiten q v प्रलवति (nomi) II To peel

BLAND मृदु (ही, दु) MILD, GENTLE

BLANDISHMENT I Of love (1) छात्र, (2) विद्यात्र, (3) विभक्त N B applied only to women II Sweet words (1) प्रियवाक्य, (2) मधुरभाषित

BLANK (adj) I Not filled or written on मृदु (हा ज) (?) II White, pale or dismayed q v Ph b verse अमिताभरक्तन्द b cartridge *क्षेत्रपूर्वकोप b en lorsement लीपजनानभिरहित इष्टादी प्रहलित

BLANK (subs) I A void space Ph dont leave so much b एतावदलिखित or मृदु (?) मा रची II A b ticket *मृदुनिदर्शनी III A b ballot *मृदुगटिका

BLANKET (1) कम्बल, (2) गलक, (3) कर्णायु

BLASPHEME निन्दति (निन्द, c 1) v TO REVILE

BLASPHEMER (1) ईश्वरनिन्दक, (2) पापण्ड (= heretic)

BLASPHEMOUS (1) ईश्वरनिन्दक (का क), (2) comp with पापण्ड

BLASPHEMOUSLY (1) अभग्नता (= urel gously), (2) अरक्तता (= contemptuously)

BLASPHEMY (1) ईश्वरनिन्दा (2) पापण्डता (= heresy)

BLAST (subs) I A gust of wind (1) वायु (2) जगन्निष्ठ v GALE II The blowing of a wind instrument v BLOWING III A blight q v

BLAST (v t) I To blight q v II To destroy, frustrate q v छन्द लयति (मृदु c 10) III To rend open by explosion विदारयति (c of द) (?)

BLAZE (subc.). I. Lit. : (1) प्रभा ; (2) अर्चिम् (m.) : v. FLAME, LIGHT. II. Fig. : Ph. " *b. of fame* " यमःप्रभा.

BLAZE (v. i.) : (1) ज्वलति, प, सम्प्र- (ज्वल्, c. 1.), *blazing powers* ज्वलत्प्रतापवर्धः, N. I. 2. ; (2) दौष्यते, प्र-, सं-, (दौष्, c. 4.) *the Raghu-chief bled with rage* क्रुद्धोऽदीपि रघुव्याघः, B. VI. 32. : v. TO KINDLE.

BLAZON (v. t.) : I. To display : q. v. : प्रययति (c. of प्रय्). II. To deck, embellish : q. v. : मण्डयति. III. To explain coat of arms व्याख्यानं (खII, c. 2.).

BLAZON, BLAZONRY (subs.) : I. A coat of arms : q. v. II. Publication, display : q. v. : आडम्बलः(?)

BLEACH : I To whiten : q. v. : धवलयति (nomi.). II. To make pale : शिथिलयति (nomi.).

BLEACHING-POWDER : *निरञ्जकधूर्तम्

BLEAK (adj.) : I Bold, frigid : q. v. : अतिशीत (ता, तं). II. Exposed to cold² expr. by circum. : *these tastes are so b.* *एषु³ शिथिलपद्विषु हिमवद्दृक् पादुर्भावः.

BLEAK (subst.) : नादेयः शुल्लवर्णः चुद्रमत्पुष्पभेदः.

BLEAKNESS. I. Exposure to the wind - by circum. : v. BLEAK (II). II Coldness : q. v. : शीतता.

BLEAREDNESS : (1) क्षिद्राक्षता ; (2) चुद्रता. [पिलः (ही, ख').]

BLEAR-EYED : (1) क्षिद्राक्षः (धी, धी) ; (2) चुद्रः or शिथिल (हा, ख') ; (3)

BLEAT (v. i) रेभते (रेभ्, द. f.) : v. TO MAKE NOISE. ,

BLEAT, BLEATING (subc.) (1) रात्र or रेभय : v. NOISE , (2) शिवलत (=the cry of a sheep).

BLEED (v. t.) : रक्त' or रुधिर' or श्लेष्मिन् सादयति, नि-, प्र-, परि-, (c. of रु), or मोक्षयति (मुक्ष्, c. 10.) ; or भीषयति (c. of मुष्) ; or अवसेचयति (c. of निष्) *N. D. These verbs are cons. with gen. of the person who is bled.

BLEED (v. l.) : रक्तं or रुधिरं or शीषितं स्रवति (यु. c. 1.) ; or ऋवते (यु. c. 1.), Ki. ; or स्रवति (चट्, c. 1). M. n. ; or शब्दति (गम्, c. 1.) (rare), *when it stops itself after sufficient lang सम्पुङ्गत्वा यदा रक्तं स्वयमेवासतिष्ठेत्*, Sr. ; or प्रवर्तते (हन्, c. 1) (rare), *if it does not b. अप्रवर्तमाने रक्ते*. N. B. These verbs the cons. with gen. of the person and abl. of the part which b.s : *his hand b.s तस्य हस्तात् शीषितं स्रवति*.

BLEEDING (subs.) : I. Letting of blood : (1) रक्तसारः- र्धं ; (2) रक्तभीचर्धं ; (3) रक्तावस्येचनं, etc. II. Flowing of blood : (1) रक्तस्रुतिः ; (2) रक्तस्रुति ; (3) रक्तचरणं, etc. ^{५१}

BLEMISH (v. t.) : (1) मलिनयति (noml.) ; (2) दूषयति (c. of दूष्.) : v. TO STAIN.

- BLESSEDNESS v HAPPINESS, FELICITY "In a ngle b अनुदाहृतुष्विन (?)
- BLESSING I A benediction (1) आभिष (f) (2) आशीर्वाद , (3) आशीर्वाचन II A gift, benefit, or advantage q v
- BLIGHT (v t) (1) उद्धादयति (c of सह) (=to destroy) (2) इति लभति (लभ, c 9) (= stop the growth) (with gen)
- BLIGHT (subs) (1) उपद्रव (9) , (2) व्याघात (?) , (3) क्षय (= decay)
- BLIND (adj) अन्ध (आ, अ) born b अन्धा (आ अ) or जालन्ध (आ अ) (rare) M , (2) अन्धदृष्ट (mfn) and sins compr, naturally b to their own improprieties सहजांस्त्वदृष्टं हृदयं ये Si XVI 29 Ph b of one eye काय (आ अ) , b at night 'रात्रौ' (आ, अ) , a b well अन्धकृप , - Va , love is b 'प्रेम मद्रामद्र न पश्यति or गच्छति
- BLIND (v) अन्धयति (nomi) or अन्धोकरति (क c 9) bed by sensual pleasures विषयानीकृतचण , K1 Ph bed by passion कामात् (आ, अ) , bed by rage क्रोधात् (धा न्ध)
- BLIND (subs) निरलक्ष्मिणी v SCREEN
- BLINDFOLD (v t) नेत्रे or लोचने or दृष्टौ बध्नाति (बन्ध, c 9) or अभिनद्यति (नद्य ⁴ 4) "
- BLINDFOLD, ED (a l j) (1) बद्धचक्षुः (mfn) S c (2) अभिनदाद्य (f ची) Up Fig 'fates b regn' *देवस्य तिमिरावृतमाधिपत्य v also
- BLINDLY
- BLINDLY (1) अन्धान् , (2) अन्धनीत्य (-ान्धनीत्ये) , (3) सहसा (-suddenly)
- BLINDMAN'S BUFF नेत्रबन्ध,—क्रीडा B p
- BLINDNESS I Lat (1) अन्धता (2) अन्धत्व II Fig मोह
- BLINK v TO WINK WINK
- BLISS परमसुखं v HAPPINESS FELICITY, DEATITUDE
- BLISSFUL 'आनन्दमय' (दी य) v HAPPY, BLESSED
- BLISTER (subs) I A watery tumor अलक्ष्मिणी नद्य (9) A b on the

fool : विप्रादिका. II. A plaster for raising b.s : *दाहलेप ; जलपूर-
प्रयोगाद्विप्रादिकाः.

BLISTER (v. t.) : I. To apply a blister : *दाहलेपं प्रयुजति (युज्, c. १).

II. To raise blisters . जलपूरानि प्रयानि उत्थापयति (c. of र्था) (?). III.

Fig. v. to BURN.

BLISTER (v. i.) Ph. "let my tongue b." *मम जिह्वायां जलपूरानि प्रयानि
भवन्तु.

BLITHE, BLITHESOME : v. CHEERFUL, GAY, MERRY.

BLITHELY : (1) चरुवे ; (2) सीतासं : v. CHEERFULLY, MERRILY.

BLITHENESS : (1) स्फूर्ति^१ ; (2) उत्साहः^२ v. CHEERFULNESS, SPRIGHTLINESS.

BLOAT : v. TO SWELL. ^३

BLOATED (adj.) : (1) स्फीतः (हा, ङ) ; (2) एत (ता, नं) ; (3) स्वात् (ता, सं).

BLOCK (subs.) : I. Of wood : काष्ठं. II. Of stone : द्रव्य. III. For

असम् ; (6) अतजम् (rare), the cascade of flesh b. प्रवपदतजम्, VI. VII. ; (7) कीषालम् (rare), quenched by b. flowing सरत्कीषालनिष्पापित, VI. III. Ph. : to lose b. रक्तं मुचति (मुच्, c. 6.) ; to take one's b. हन्ति (हन्, c. 2.) : v. TO MURDER. II. Kindred, lineage : q. v. : Ph. related by b. सनाभि (mfn.) ; of whole b. सीदर (रा, रं) ; half-b. : q. v. III. Bloodshed : q. v. IV. Temper of mind, passion : Ph. their b. was up for revenge *मतीकारायं तेषां कीषामिद्विदीपे ; do not rouse my b. मा मां प्रकीपय ; murdered the child in cold b. *शान्ती बालं जघान.

BLOOM (v. t.) : I. To bleed : q. v. II. To stain with blood : दधिरिप 'दधति' (v. TO ANOINT) or क्लुपयति (v. TO STAIN) : Ph. bed scimitars इव शीषिनसन्दिग्धाः, R. v.

BLOOD-HOUND : कुक्षुरभेदः : v. HOUND.

BLOODINESS : जिघांसा : v. CRUELTY.

BLOODLESS : I. Without blood : (1) रक्तहीन (ना, नं) (v) ; (2) गतासु (mfn.) (=dead). II. Without shedding of blood : रक्तपातं विना : Ph. by which the discharger obtains a b. victory दत्त प्रदीक्षुर्न चारि-हिंसा विजयग्रहणे, R. v. 53.

BLOOD-LET : (v.) : v. TO BLEED.

BLOOD-RED : रक्त (ना, नं) : v. RED.

BLOOD-SHED : रक्तपातः : v. SLAUGHTER.

BLOOD-SHOT : (1) अतिरक्तः (ना, नं) (=very red) ; (2) रक्तानिष्यद्भिन् (f. नी) (?).

BLOOD-STAINED : (1) रक्ताक्तः (ना, नं) ; (2) दधिरक्षितः (ना, नं) ; (3) शीक्षितसन्दिग्ध (ना, नं) ; (4) असन्दिग्धः (ना, नं), R. ; and sim. comp.

BLOOD-SUCKER : (1) रक्तपाषिन् (f. नी) ; (2) असवः (पा, पं).

BLOOD-THIRSTY : (1) दधिरिष्यः (पा, पं) ; (2) जिघांसु (mfn.) : v. SANGUISARY, MURDEROUS.

BLOOD-VESSEL : रक्तवाहिनी or असन्वृता नाडी.

BLOODY : I. Blood-stained : q. v. II. Sanguinary, murderous : .

q. v. III. Attended with blood-shed : Ph. *it was a b. battle*

अग्निं दृष्टे बहु रक्तं पपात (?) ; *that day was most b. for the Romans*

*अग्निद्विषये रम्यीयाणां वंदिषं रक्तं पपात.

BLOOM (subs.) : I. Blossom : q. v. II. Fig. the b. of youth

नयनीरमम् ; the b. of a maiden's cheek कपीतरामः.

BLOOM (v. i.) : v. TO BLOSSOM.

BLOOMING, BLOSSOMING (adj.) : (1) प्रकुलः (झा, घं), *b. face* प्रकुलमदनम् ;

(2) विकसन् (f. ली) ; (3) खटुत् (f. स्त्री) ; (4) कुसुमितः (ता, घं) ; (5)

पुष्पित (ता, रं).

BLOSSOM (v. i.) . (1) खटुति (खटुट्, c. 6.) ; (2) फुलति (फुल्, c. 1.) ; (3) विक-
सति (कम्, c. 1.) ; (4) पुष्पति (पुष्प, c. 4.) (rare) : v. TO FLOWER.

BLOSSOM (subs.) : (1) पुष्पम् (=flower : q. v.) ; (2) सुकुल (mn.) (=an
opening bud) ; (3) प्रभवः (rare), *mango b.s.* सुवृत्तमत्त, Ku. ; (4)
प्रवालः (?).

BLot (subs.) : कलहः : v. SPOT, STAIN, TARNISH.

BLotOUT : v. TO ERASE, EFFACE, OBLITERATE.

BLotCH (1) क्लृप्तम् (?) ; (2) कच्छपिला (?).

BLotTING-PAPER : *मधीयीपत्रं कावर्ज.

BLOW (subs.) : I. With the fist : (1) मुष्टिप्रहारः, *gives a b. on the nose*

धीयायां मुष्टिप्रहारं ददाति, Mr. II. (3) मुष्टिपातः ; (3) मुष्ठाहति, Ki. *To*

strike a b. : मुष्टिना हति (हन्, c. 1.) or हाहयति (ताह्, c. 10.) II. B.

in general : प्रहारः : v. STROKE. III. Fig. infliction of evil : Ph.

"gave a death-b. to the constitution" *शासनमन्वाख्या विनाय कल्पयामास ;

"fortune's b.s." देवर्षिघात, U.

Blow (v. i.) : I. To blossom : q. v. : खटुति, घं, (खटुट्, c. 6). II. As
air : (1) वाति, घं, (ता, c. 2.) ; (2) वहति, घं, वि, (वह्, c. 1.), Ku. xvii.
28. III. To breathe hard or quick : v. TO BREATHE, TO PANT.

IV. To sound as a wind instrument : Ph. *horns blew* घूर्णां वेराज
सखन्नु, B. : v. TO SOUND.

BLOW (v. t.) : I. To b. the fire : धमति, समा-, प्र, उप-, (आ, c. 1.) M.
xv. 33. II. To drive, to impel : q. r. : Ph. *the tempest blew the*
ship ashore *वात्वा योतं विविधेषु (चिप्, c. 6.) तटे; *dust b.n by the*
wind अनिलोद्धूतं (धू, c. 9.) or अनिलोद्यापितं (c. of व्या) रज.. III. To
sound a wind instrument : (1) धमति, समा-, *blew the shell* जलजं दध्मो,
R. ; (2) पूरयति or मुखमाहतेन पूरयति (पूर, c. 10.), *blew horns* काहवाः
पूरयाचक्षु, B. xiv. 3. §IV. To spread, publish : q. v. : Ph. : *to*
b. the nose नासिकां धमति ; *one who does so* नासिकध्वजः. *To b. hot*
and cold : अनुपहृनिषहो पकटयति (nomi.).

BLOW AWAY : वि-धूनीति or धूनयति or धुनाति (धू, c. 5. 10 and 9) : v. TO
DRIVE AWAY.

BLOW INTO : धूमकरीति.

BLOW OUT : निःश्वसयति (c. of वा) : Ph. *if you allow me, I will b. the*
dust from your eye यद्यनुमन्यसे तदहर्निशं वदन्माहतेन विशदा करवाणि,
Sa. iii,

BLOW OVER : श्वात्यति, प्र-, उप-, (धम्, c. 4) : v. TO CEASE, PASSAWAY.

BLOW UP : I. To swell, inflate : q. v. II. By explosion : no equiv. :
उद्भूयति (धू, c. 10) may be used. III. To destroy : उन्मूलयति (मूल,
c. 10.).

BLOW UP ON : v. TO DESTROY, TO TAIN.

BLOWER : (1) धमकः ; (2) धावा.

BLOWING (subs.) : I. Of a wind instrument : (1) धातम् (rare) : (2)
नादः : v. SOUND. II. Of a flower, etc. : (1) विक्राम ; (2) कुञ्जि. In
other senses, v. TO BLOW.

BLOW-PIPE : धमनी.

BLUBBER (subs.) : तिल्यादिवादसा मेदस (n.) : v. FAT,

BLUBBER (v 1) v. TO WEEP

BLUDGEON लज्जुड v CLUB

BLUE (adj) (1) नील (ला, ल), (2) म्लान (ना स) (=dark b), चञ्चित (ता, थ) (poet) [MELANCHOLY

BLUE (subs) (1) नील, (2) नीलवर्ण B s : c low spirits v.

BLUE BIRD *नीलपक्षी

BLUE BOTTLE लताभेद, लज्जिकभिद

BLUE EYED नीलाक्ष (धी, च)

BLEFF (adj) v UNCOUTH, STEEP

BLuish (1) आनील (ला, ल), (2) रूपाक्षील (ला, ल)

BLUNDER (v 1) प्रमादति (भद c 4) v TO ERR, MISTAKE

BLUNDER (subs) (1) प्रमाद, (2) चञ्चित, (3) भ्रम v MISTAKE

BLUNDERBUSS *बायबलिद्विविध शूटबन्दुविशेष (ता, थ)

BLUNDERER (1) प्रमादित् (f नी), (2) प्रमात (ता, थ), (3) भ्रान्तियुक्त

BLUNDERING (adj) (1) प्रमात (ता, थ), (2) भ्रान्त (ता, थ)

BLUNDERINGLY (1) प्रमादेन, (2) by the adj he talks b प्रमात यत्नयति

BLUNT (adj) I Not sharp (1) निक्षेज्य (मफ), (2) कुष्ठ (ण्डा, छ),

(3) कुष्ठित (ता, थ), (4) प्रखर (रा, र) To become b - कुष्ठीभवति

II Fig. of understanding, etc (1) खल (छा, छ) (2) निक्षेज्य (मफ). III. Plain but unceremonious सरल (ला, ल) or अशिष्ट (ला, ल) (किन्तु) अविनीत (ता, थ) or अशिष्ट (टा, ट) b / his b remarks *तस्य सरलानिर्विनीतानिर्वलिभि, be frank not b सरली भव नाविनीत.

BLUNT (v t) (1) कुष्ठीकरोति (ल c 3), (2) निक्षेजयति (तिज, c 10),

(3) खेद or प्राखयै नाशयति (c of मर) or लुप्यति (लुप, c 6) (with gen)

BLUNTLY v FRANKLY, RUDELY, PLAINLY

BLUNTNESS of manners सहजानिर्वीतता (१), पाथ्यता (?)

BLUR (subs) v SMEAR, BLOT.

BLUR (v) v TO SMEAR, STAIN

IV To sound as a wind instrument Ph *horns blew* पूर्वा पेटव
सस्रन्, B v TO SOUND

BLOW (v t) I To b the fire धमति सना, प्र, उप, (आ c 1) M
iv 53 II To drive, to unpel q v Ph *the tempest blew the
slip ashore* *वात्मा पीत विविधेय (विप, c 6) तः, *dust b n by the
wind* अनिलोद्भूत (धू c 9) or अनिलोद्वापित (c of स्या) रज III To
sound a wind instrument (1) धमति सना, *blew the shell* जलन दधौ,
R, (2) पूरयति or सुखमाहतेन पूरयति (पूर c 10), *blew horns* काइला
पूर्याचक्र, B xiv 3 fIV, To spread, publish q v Ph *to
b the nose* नासिका धमति, *one who does so* नासिकधमन *To b hot
and cold* अनुदहन्दिहो पकटयति (nomi)

BLOW AWAY वि धूनीति or धूनयति or धूयति (धू c 5 10 and 9) v TO
DRIVE AWAY

BLOW INTO फुल्लूरीति

BLOW OUT निष्पापयति (c of वा) Ph *if you allow me, I will b the
dust from your eyes* यद्यनुकम्बे तदहमीना बदनमाहतेन दिग्दर्श करवाति
Se III,

BLOW OVER शान्ति, प्र, उप (मम् c 4) v TO CEASE, PASSAWAY

BLOW UP I To swell inflate q v II By explosion no equiv.
छद्मयति (धू, c 10) may be used III To destroy उन्मूलयति (मूल
c 10)

BLOW UP ON v TO DESTROY, TO TAINT

BLOWER (1) धमक, (2) धाता

BLOWING (subs) I Of a wind instrument (1) धातन् (rare) (2)
नाद v SOUND II Of a flower, etc (1) बिकाम, (2) फुल्लि In
other senses v TO BLOW

BLOW PIPE *धमनी

BLUENER (subs) लिम्बादियादना मदन (n) v RAY,

BLUESER (v l) v TO WEEP

BLUDGEON लघुड v CLUB

BLUE (adj) (1) नील (ला, ल), (2) श्याम (मा म) (=dark b), चित्तित (ता, त) [MELANCHOLY
रा) (post)

BLUE (subs) (1) नील, (2) नीलवर्ण. B s i c low spirits v.

BLUE BIRD *नीलपक्षी

BLUE BOTTLE खतामिद, मधिकाभिदध

BLUE EYED नीलाच (चो, च)

BLUFF (adj) v UNCOUTH, STEEP

BLUISH (1) चापील (ला, ल), (2) रूपाद्रील (ला, ल)

BLUNDER (v i) प्रमादति (मद c 4) ~ v TO ERR, MISTAKE

BLUNDER (subs) (1) प्रमाद, (2) खलित, (3) भ्रम v MISTAKE

BLUNDERBUSS *भावतच्छिद्रविशिष्ट लुडरदुक्कविशेष (ता, त)

BLUNDERER (1) प्रमादिन् (f नी), (2) प्रमत्त (ता, त), (3) मानविष

BLUNDERING (adj) (1) प्रमत्त (ता, त), (2) मात्त (ला, ल)

BLUNDERINGLY (1) प्रमादेन, (2) by the adj *he talks b* प्रमत्त प्रलपति

BLUNT (adj) I Not sharp (1) निक्षेजल (मfn), (2) कुण्ड (खा ख),

(3) कुष्ठित (ता, त), (4) मधर (रा, र) *To become b* = कुण्डीभवति

II Fig of understanding etc (1) स्थूल (ध्रा, ख) (2) निक्षेजल

(mfn). III Plain but unceremonious सरल (ला, ल) or अजिघ्र

(दा, द) (किन्तु) अविनीत (वा त) or अशिष्ट (दा, द) *by his b remarks*

*तद्य सरलमिति शौदाभिच्छिद्रिभि, *be frank not b* सरलो भव नाविनीत

BLUNT (v t) (1) कुण्डीकरोति (ल c 8), (2) निक्षेजयति (तिज, c 10),

(3) वेष्टा or प्राशयै नामयति (e of मध) or लुपयति (लुप c 6) (with gen)

BLUNTLY v FRANKLY, RUDELY, PLAINLY

BLUNTNESS of manners सहजाविनीतता (?), प्राशयता (?)

BLUR (subs.) v SWEAR, BLOT

BLUR (v) v TO SWEAR, STAIN

BLUSH (v. i.) : (1) लज्जां नाटयति (नट्, c. 10.), *Malavikā b. s.* मालविका लज्जां नाटयति, Mal. XII. (2) जिह्वेति (ह, c. 3) *putting the sun to b. in splendour* जेपयद्रश्मिन्तेजसं लिखा, Ki. XIII. 41. *N. B.* Redness of the face is not used to indicate bing.

BLUSH (subs.): I. A rosy tint - रक्तिमत् (m.) II. A red color suffusing the cheeks or face : expr. by (1) लज्जा ; (2) शीडा, or (3) झीः (=shame) : *a b. came upon her face* तस्या आननमासीद्वितं वमूय or, as gen. represented in sanskrit, शीडयाधोमुखी वमूय. III. Glance, view : q. v. *Ph at the first b.* प्रथमदर्शने.

BLUSHING (adj) प्रफुल्ल. (झा, झ) : v. RUDDY ; also BLUSHFUL.

BLUSHFUL : (1) लज्जायुक्त (धा, ध) (2) झीपरिमत् : (ता, तं) ; (3) शीडावन्त (ता, तं).

BLUSTER (v. i.) : To be boisterous : व्याकीर्णति (क्रुम्, c. 1.). II. To brag : q. v. III. To bully : q. v.

BLUSTER (subs.) : "v. VOISE, TUMULT, BOASTING.

BLUSTERER : v. BOASTER, SWAGGERER.

BOA-CONSTRICTOR (a serpent) : (1) बज्जटः ; (2) बाहस ; (3) मयु (rare).

BOAR (1) बराहः ; (2) एकर ; (3) कील ; (4) पोर्षी, A. ; (5) इष्टि, A.

BOARD (subs.) I. A plank : फलक (mn). II. A table for food : भोजनफलक. III. Food, diet : q. v. : आहार. *Ph. But b. and clothing should be given* दायाश्चादनुज देयमेव, K. b. IV. For playing games : (1) बट्यापदं, (2) शारिकलं V. A council - सभा A member of it : सभ्य or सभासद (m), *Ph. to get on b. a vessel* नावमारोहति (रह्, c. 1), Raj. ; *to leap over b.* v. OVER BOARD.

BOARD (v. t.) : I. To cover with b.s : फलके आच्छादयति (c. of दद्) or आहवीति (ह, c. 5.). II. To enter a ship by force : बलात् (नाकं) आरोहति (रह्, c. 1.). III. To furnish with food. (बद्धं गृहीत्वा) भोजयति (c. of मुञ्).
१०

BOARD (v. i.): (बर्ध् दत्वा) (परगृहे) अति (अद्, c. 2.) or अथ्यवहरति (इ, c. 1.): *I b. here with my master* *अदीपाध्यायेन सह भोजनं करोमि.

BOARDER: expr. by the verb: v. BOARD (v. i.) and (v. t.) (III).

BOARDING SCHOOL: यक्षिन्विद्यालये छात्रा वासं भोजनञ्चाधिगच्छन्ति.

BOAST (v. i.): (1) कल्पते, वि-, (कल्प्, c. 1.), *you b. for nothing* त्वं कल्पसे सुषा, A. r.; (2) दृष्यति (दृप्, c. 4.), *he does not b. himself* स नात्मना दृष्यति, U. VI., (3) आत्मान (one's self) or आत्मचरितं or आत्मकर्म (one's acts) द्वाचते (द्वाच्, c. 1.), *why are you so b.ing of your acts* किमिद-
मात्मकर्म द्वाचते, Vc. v.

BOAST (subs.): v. BOASTING.

BOASTER: (1) आत्मद्राधिन् (m.); (2) विकल्पिन् (m.): v. PROUD.

BOASTFUL, BOASTING (adj.): (1) विकल्पनः (ना, नं) or विकल्पिन् (f. नी); (2) आत्मद्राधिन् (f. नी); (3) दृष्टः (ता, तं); (4) गर्वितः (ता, तं); (5) by comp with अद्दृष्टः.

BOASTING (subs.) (1) आत्मद्राघा; (2) विकल्पनं-ना, *what b. about it* का तत् विकल्पना, VI.; (3) गर्व . v. PRIDE.

BOASTINGLY: (1) सगर्वः; (2) सदृष्टः; (3) सानिमानं; (4) विकल्पनया.

BOAT: (1) नी; (2) नौका; (3) वरी; (4) तरणि-णी; (5) पीतः (= a big boat, a ship).

BOATABLE (adj.) - नौतार्य. (या, यं).

BOAT MAN: (1) नाविक, (2) पीतवाह, (3) दाम (a class of boat-men), * M. VIII. 409.

BOAT-SWAIN. *नौपाल.

BOBBIN: v. REEL.

BODE. v. TO FORDOBE, FORTEND, PRESAGE.

BODICE: (1) कृपांसकः; (2) चीलः, (3) कञ्चुलिका.

BODILESS: (1) अमरीरः (रि, रं); (2) अरिपह (ह, हं); (3) अमरः (दा, दं).

BODILY (a)) शारीरिक (की, क), (?) कायिक (की, क), (3) दैहिक (की, क)

BODILY (adv) I Corporeally शरीर II Entirely q v साकल्येन

BODILY I For piercing चारि II For the hair *देह कील

BODY I The frame of an animal (1) शरीर, (2) गत, (3) काय, (4) देह (man), (5) वय, (6) तनु (f), (7) कदर (8) मूर्ति, (9) विषय (rare) (10) बर्मान् (n) (rare) II A person v no body, some body, etc III Any substance पदार्थ, *by collusion of two b's* पदार्थद्वयसंघटन IV. An assembly q v सभा V A collection q v समूह *a b of men* जनसमूह VI The main or central part Ph *the b of a carriage* चानमध्य (?) *the b of a tree* प्रकाण्ड, *the b of an army* बलसमुदाय (?)

BODY-GUARD शरीररक्षाधिकारनियुक्त पुरुष, K v GUARD

Bog चनूप v FEN MARSH

BOGGLE v TO HESITATE, SHUFFLE

Boggy चनूप (पा प) v FENNY, MARSHY

BOIL (subs) (1) स्फोट (2) विस्फोट, (3) गूथ

BOIL (v t) (1) काययति (c of कथ) *to b in oil* तैलमध्ये काययति V p (2) पचति (पच, c 1) (=to cook) *much b ed milk* अतिपक्व दुग्ध, Bha

BOIL (v i) I Of liquids (1) कथ्यते (pass of कथ) *b ing water* चप कथ्यमाना, V d II Fg कथी v to burn III To be cooked in liquid- सिद्ध (हा ह) भवति (भु c 1)

BOILED (in a boiler) : (1) क्विथ (क्वा, क्वा), (2) स्थायीपक (का, क), (3) पैठर (रीर)

BOILER (1) खासी, (2) कटाह, (3) पिठर, (4) उषा

BOISTEROUS : I Violent, rough : (1) उच्चै रसिष्ठ (f. श्री), the *b. ocean* उच्चै रसिस्तापनायां पतिः, *Sl. III. 12. v. BOISY* ; (2) चतुर्लङ्घः (डा. टे) (= furious : q. v.) ; (3) प्रवक्त्र (एडा, एड) (= violent, strong). II. Turbulent, tumultuous : q. v.

BOISTEROUSLY : v. VIOLENTLY, FURIOUSLY, TUMULTUOUSLY.

BOLD : I. Daring, intrepid : (1) साहसिकः (को, कं) ; (2) साहसिन् (f. गी). II. Impudent, rude : q. v. : III. Of expression, etc. प्रवक्त्र. (एडा, एड), a *b. speaker* प्रवक्त्रात् (infn.), D. Ph. : it is a mere *b. assertion that there is no part of the Vedas treating of existing things* भूतानुपरो वेदभागी नास्तीति वचनं साहस्यमानं, S. I. 2. IV. Conspicuous, prominent : q. v. V. Sleep : q. v. To make *b.* (to say) : निर्भयं or प्रवक्त्रं or साहसेन (वदति).

BOLD-FACED : v. IMPUDENT.

BOLDLY : I. Courageously : (1) साहसेन , (2) निर्भयं. II. Impudent-

c 3) (with gen) II To fasten restrain q v III To sift
q v IV To examine q v V To exhibit q v
BOLT (v 1) निपतति (पन् c 1) M VIII 55 v TO DEPART Also
= to start abruptly q v

BOLTER BOLTING-SIEVE (1) चालनी (?) तिलक

BONUS गुली v FILL

BOMB *आग्नयगुली प्रज्वलितप्रविष्ट खड्ग पतित्वा शत्रुविमर्दनकारी सप्त
विदीर्यमानपदार्थपरिपूर्णाधोगुलीविग्रह

BOMBARD *आग्नयगुलीभिर्मर्द्वाति (गद c 9) v TO BATTER

BOMBARDMENT *आग्नयगुलीभिर्मर्दन or विमर्दन or मञ्जनम्

BOMBAST (1) अपतीतशब्दप्रयोग (2) उच्चशब्दप्रयोग (3) उच्चशब्दा (b g
words)

BOMBAST c (1) अपतीत (ता स) Kar (°) उच्च (वा च) (3)
अनिसार (वा र) (?)

BOND (subs) I A band a ligament q v बन्ध II Fg
(1) पाश b of aff t on प्रणयपाश () बन्ध (rare) b of hope आशा
बन्ध Mc III In pl impr onment, captivity q v बन्धनम्
IV A legal document प्रतिष्ठापनम् Ph b a l b प्रातिभाष्यपत्रम् (?)

BOND (adj) v CAPTIVE

BONDAGE (1) दासत्व (=slavery q v) (2) बन्धित्व (captivity
q v)

BONDED (adj) Ph b goods *प्रतिष्ठातृशुल्कदानानि द्रव्याणि (n pl) b
rare fo c *प्रतिष्ठातृशुल्कदानद्रव्यमात्रा

BOND-MAID BOND-WOMAN (1) दासी (2) चेट्टी (3) किडरी

BOND MAN BO D-SERVANT (1) दास (2) किडर (3) चेट

BONE (s bs) (1) अस्थि (n) () कीकस (rare) (3) कुल्लम् (rare)

BONE OF BONE (adj) अस्थि (n comp) b -acle अस्तितीक्ष्ण b neck
lace अस्तिनाला

BONE (v. t.) : (1) निरस्त्रीकरीति (ह, c. 8.) ; (2) अस्त्रीनि निर्हरति (घ, c. 1.)
or निष्कर्षति (हप्, c. 1.) ; (with gen.).

BONELESS . (1) अस्त्रिहीनः (ना, नं) ; (2) अस्त्रिरहितः (ता सं).

BONESET : सम्बिमुक्त काण्डभयं दास्यि समादधाति (धा, c. 3.) or स्थापयति (c. of स्था).

BONE-SETTER : यः सम्बिमुक्तं भयं दास्यि समादधाति ; भयदास्यिचिकित्सक .

BONFIRE : उत्सवाग्निः (?) ; अतुसवधूप (?) (see B. III. 5.).

BONMOT : दर्भभाषित . v. WITTICISM, JEST.

BONNET . (स्त्रीलोकधृतं) शिरस्त्रं .

BONNY (adj.) : सुन्दर (री, रं) : v. HANDSOME, PRETTY.

BONY : (1) अस्त्रिमतु or अस्त्रिवत् (f. ती.) (=having bones) ; (2) अस्त्रिगम्य.
(घी, यं) (=made of or full of bones) : v. also ROBUST, STRONG.

BOOBY : खूलबुद्धिः : v. BLOCKHEAD, FOOL.

BOOK (subs.) : I. Any literary work (1) पुस्तकः a printed b.
*मुद्रितपुस्तकम् ; (2) यय. (=work : q. v) II. A division of a literary
work : (1) अध्याय, S. . (2) पञ्चं (n.) (sp. of the b.s of the Mahābhāra-
ta) ; (3) काण्डः (spec. of the b.s of the Rāmāyana, (4) सर्ग (=canto),
N. Ph. ²account-b गणनापत्रिका, Raj. , "I was so much in his b.s"
तस्याहमेतादृशमनुग्रहभाजनसात् ; *without* b. (=without authority) प्रमाथ
विना ; *without* b. (=by memory q. v.) पुस्तकव्यतिरेकीय (?) .

BOOK (v. t) : पत्रिकाया मुद्रिवैमर्शयति (c. of दिष्), or आलीपयति (c. of रुच्).

BOOK-BINDER : *पुस्तकबन्धनकारी v. BINDER.

BOOK-BINDING : *पुस्तकबन्धनशिल्पम् ; or smn. पुस्तकबन्धनम्

BOOK CASE *पुस्तकरक्षिणी ; पुस्तकाधार .

BOOKISH : (1) गन्धमयः (या, य) (?) ; (2) पुस्तकासक्त (ता, तं) (?) .

BOOK KEEPER : गणनापत्रिकापाल (?) : v. ACCOUNTANT.

BOOK-KEEPING : *गणनापत्रिकाविद्या.

BOOK-SELLER : (1) पुस्तकविक्रेतु (f. ती) , (2) पुस्तकविक्रयिन् (f. वी).

BOOK WORM I A person extremely fond of books पुस्तकपुत्र

II A worm that eats books धुष , पुस्तकखादकचीट

ROOM (v t) मञ्जवति (धन् c 1) v TO ECHO

ROOM (subs) I For extending the bottom of sails *वातावधन

प्रसारणदण्ड II A chain or line of spars to obstruct navigation
etc बन्ध

BOON (adj) I Gay, merry q v II Kind, bountiful q v

BOON (subs) I Favour gift q v अनुग्रह II A prayer petition q v प्रार्थना

BOON I A peasant, a rustic q v II A rude man अविनीत
or निर्भयाद

BOORISH (1) दाम्भ्य (भ्या, भ्य), (2) अमिष्ट (ष्टा ष्ट)

BOORISHLY दाम्भ्यजनम् v also COARSELY

BOORISHNESS (1) दाम्भ्यता (=rust city) (2) अमिष्टता (=coarseness -
q v)

BOOT (v t) v TO BENEFIT, PROFIT

BOOT TO 1 e in addition exp by the adj अतिरिक्त (का, क)

BOOT (subs) (1) पादुका (=shoe q v), (2) उन्नतपादुका (?)

BOOTH (1) पर्षयाला (=hut), (2) दूषम् (=tent), (3) उपकायो (rare)

BOOTJACK *उन्नतपादुकानि सारिणी

BOOTLESS निष्फल (ला ष) v FRUITLESS, UNAVAILING

BOOTHLESSLY निरर्थक v IN VAIN

BOOT TREF पादुकाणां अर्धमिश्रितलीकृतोद्य जहासविकाटयक , *काष्ठपादुका

BOOTY लुब्धित or लुब्धितानि (o pl) v PLEUNDER

BORAX (1) टडन (?) धातुद्रावक

BORDER (subs) (1) पर्यंत whose b s were carved with flowers
कुमुदवर्णवर्णितपर्यंत (भा क), D II, from the b of the disk of the
s n पर्णभादहिममयूषमयमय Kt VII 9, (2) पाल, Ku III 43.

(3) उपान, *on a loose b.* यक्षोपाने, Mc II. 14, (4) अन्तः, *on the b. of a forest* वनान्ते, *E. of a garment* : (1) अञ्जलः ; (2) दशा.

BORDER (v. t.). पर्यन्तं or प्राणं विदधाति (धा, c. 3) or निर्माति (मा, c. 2.) (with gen.) (?).

BORDER ON or UPON : I. Lit., expr. by the subs. : *lands lying on the Kailāsa* कैलासपर्यन्तभूमय or कैलासपरिमर्या ; *Bengal, on the south, b.s on the sea* बङ्गाला दक्षिणसीमा सागरः ; V. TO ADJOIN. II. Fig. : to resemble closely : *vanity b.s on insolence* *गर्वो धार्ष्ट्यात्रातिदूरः.

BORE (subs) : I. That which bores : (1) वेधनी ; (2) वेधनिका ; (3) चापिष . II. A hole made by boring : (1) छिदं ; (2) रङ्गम्. III. Calibre . q. v. IV. A high tide : वानं . V. A troublesome fellow : उद्वेजकः (?).

BORE (v. t.) I. To perforate : (1) गिध्यति, चा, (व्याच्, c. 4.) ; (2) स्फोटयति (स्फुट्, c. 10.), (3) छिद्रयति (छिद्र्, c. 10.). II. To vex, worry, harass : q v.

BORER : I. One who bores : वेधक . II. That which bores : v. BORE (i).

BORING (1) वेधः, *b. of the ears* (a religious ceremony), कर्णवेधः ; (2)

BORV : (1) जात. (ता, त) ; (2) प्रकृत (तो, तं) ; (3) उद्भूतः (ता, तं) ; (4) ज (जा, जं), in comp, *b. of a different father* अन्धपितृज (जा, जं), K. b.

BORV, BE : (1) जायते (जन्, c. 4), *b. of the race of Manu* मनीः कुले जातं, Si, I. 51. ; (2) उद्भवति, (म्, c. 1) *the child was b. of me* बाह्वी मयुद्भूत, D. IV. ; (3) सृजते, प्र, (pass of सृ) ; (1) उद्विद्यते (पद्, c. 4.) (with loc.). Ph. *the son b. of a Sudra by a slave girl* य यद्रस्य सुनो दास्यो भवेत्, M. IX. 172.

BOROV : *बीरणः ; धातुविशेषः.

BOROVU : नगरम् (= town) ; *प्रिटनीयमहासभायां प्रतिनिधिश्रेण्याधिकारि नगरम्

BORROW I To b money, etc (1) चण करोति (क, c 8) *should eat glee (even) b/ bing* चण कृत्वा एतं पितृ D s , (2) चण गृह्णाति (यह c 9) or आदने (दा c 3) , (3) धार करोति (?) II To take from another Ph. *this sentence is b ed from Kalidasa* *वचननिद्ध का लदासादयहीतम् ~III To assume imitate q v

BORROWER (1) चणकर्ता , (2) चणयहीता , (3) चणदाही , (4) छादक .

BORROWING (subs) (1) चणयह , च , (2) चणकरणम्

BOSKY v WOODY, BUSHY

BOSOM (subs) I The breast (1) वचस (n) *pressed (him) to his bosom* निष्पिपेव परिणम वचसा Ku xviii 13 (2) वरस (n) , and *beat her b* उरो जघान च, Ku iv 26 , (3) वच स्थलम् (4) भुजानरम् (poet) II Fig, the heart q v *हृदयम् b friend* हृदयद्वयं सखा Lu iv 24 III The interior गर्भ , *the b of the earth* भूगर्भ

BOSOM (v t) I To take to heart हृदि धारयति (ध c 10) or निद्धाति (धा, c 3) II To conceal q v

BOSS गण्ड (?) v STUD, -KNOB

BOTANICAL *उद्भिदियाविषयक (का क) , *B garden* *उद्भिदुद्यानम्

BOTANIST *उद्भिदि (mfn) , उद्भिदियाविष्णरत्न (दा द)

BOTANIZE *परीचायै तद्वृत्तादीन् गवेषयति (गवेष , c 10)

BOTANY *उद्भिदिया , तद्वृत्तादिविषया विद्या

BOTCH (subs) I A blot q v II A patch, q v कथा III A clumsy performance \ CLEMSY and PERFORMANCE

BOTCH (v t) I. To patch q v II To do any thing clumsily कौशल विना or अपटकार्यं करोति (?) , *you have b ed this* लपेटेन नष्टम् (?)

BOTCHER अपटसूचिक (?)

BOTH (adj) (1) उभौ (m. du) उभे (f n du) *b of them bore ng were not (d strictly) seen b/ b (the mothers)* उभाभ्याम् प्रवर्तनी न दृष्टौ R xiv 2 , (2) उभय (या, घ) (gen m comp) *on b sides* उभयतः , *in b ways*

उभयथा, in b. places उभयतः ; b. days उभयसु ; (3) often sim. by the dual : b. the parents पितरौ, R. I. 1. ; with b. the hands दोभान्, Ka. III. 76. ; (4) by चयम् affixed, to b. the seniors बृहद्वय, Si. II. 6.

BOTH (conj.) : च.....च, where b. fate and cupid are assailants यक्षि-
निधिय मदनस्य जलामिषोत्, Ma. I. ; does b. good and bad शुभचाशुभस्य
विदधानि, Ma. I. ; b. to see the country and to learn its customs
*दिग्दर्शनायाचारव्यवहारपरिज्ञानाय च.

BOTHER (v.) : १. TO TROUBLE, ANNOY.

BOTS : कृमिः.

BOTTLE (v. t.) : Ph. to b. wine from a cask भाण्डाशयं गृहीत्वा बीतलेषु
निवेशयति (c. of विष्) or बीतलान् घूरयति (घूर, c. 10.).

BOTTLE (subs.) : *बीतल ; वाचादिनिर्मितपात्रविशेष.

BOTTOM (subs.) : I. The lowest part : (1) तल, whose b. cannot
be touched अतलस्पर्श. (गर्भ, शै) ; who were sitting at the b. of the tree
तलमलेऽस्थितान्, H. II. ; (2) अधोभागः ; (3) पाद (of a hill : v. foot).
II. Fig. Ph. one who has dived to the b. of Philosophy दर्शन-
पारदर्शी ; one who has gone to the b. of all śāstras सकलशास्त्रपारङ्गम,
P. I. 10. ; you should examine it to the b. त्वयिदमामूलं परीक्षितव्यम् ;
you are at the b. of this mischief त्वमस्त्वानर्थस्य मूल or निदानम् III.
A valley : q. v. : निचभूमि. IV. A ship : q. v. : पोतः. V.
Stamina : q. v. VI. Dregs : q. v. : मलम्.

BOTTOM (v. t.) : I. To found or build upon : q. v. Btd : v. BASED.

II. To furnish with a bottom : तम् निदधानि (धा, c. 3.) (with
gen) (?).

BOTTOMLESS : (1) अगाध (धा, शै), (2) अतलव्यर्श. (गर्भ, शै).

BOTTOMED *पीतवम्बकः : v. HYPOTHECATION.

BOUGH : (1) शाखा ; (2) रिटप (rare).

BOVALE : मूत्रमायादिर्मूलशोधनाय यन्त्रविशेषः ; *प्रवेष्टिना.

BOULDER गवडगोल (?), Ki vii 37

BOULEVARD राजपथ v STREET

BOUCC I To spring q v चासुन्दति (कासु, c 1) II To boast q v

BOUCING v STOUT, STRONG

BOUND (subs) I A leap, spring q v लम्ब II Limit, confine, boundary q v Ph *will not b v BOUNDLESS, to keep within* b s सीमा न व्यजेति (इ, c 2), *to transgress the b s of decorum* मर्यादां निनति (मिद्, c 7)

BOUND (v t.) Ph *b ed on the north by the Himalayas* यन्दीनरसीमा हिमालय, *b ed on the all sides (i e encircled) by the river Vetravati* वेदवत्या परिगत (ता, त), *b t/ is fell* अथ सेवस्य सीमा निर्धारय (इ, c 19)

BOUND (v 1) v TO LEAP SPRING

BOUND (adj) I Confined बद्ध (दा ब्ध) v TO BIND II Destined Ph *b for Pura* पुरीयाविन (f ची), *where are you b to* क्व गच्छसि III Equiv to must q v *you are b to do this* त्वयेदमवश्यं कर्तव्यम्

BOUNDARY सीमा (f) or सीमन् (m) *a dispute about b s* सीमाविवाद, *on the b lines* सीमासन्धिषु, *b marks* सीमालिङ्गानि, M viii 6 248 249

BOUNDED (adj) (1) अगम्यकर्तव्य (व्या, व्य) (2) अवयवकारणीय (या, य)

BOUNDLESS (1) असीम (मा म), (2) निरवधि (मिन) (rare), *b ditch* निरवधिपरिखा V: vi

BOUNDLESSNESS (1) असीमता, (2) अनन्तता, (3) अनीयता

BOUNTEOUS, BOUNTEOUSLY v BOUNTIFUL, BOUNTIFULLY.

BOUNTIFUL (1) वदान (व्या, व्य) v MENIFICENT, (2) उदार (दा, द) v LIBERAL

BOUNTIFULLY *to give b* सुखदस्तु ददाति v LIBERALLY, Largely

BOUNTIFULNESS : (1) वदान्यता ; (2) औदार्य : v. LIBERALITY, GENEROSITY.

BOUNTY : I. Munificence : q. v. : वदान्यता. II. Gift : q. v. : दानम्.

III. A premium or reward : q. v. : पारिवीपिकम्.

BOUQUET : I. Of flowers v. NOSEGAY. II. Of wine : आसीदः.

BOURGEON : झुटति (झुट्, c. 6.) : v. TO BUD, SPROUT.

BOURS : v. BOUND, LIMIT.

BOUT : I. A conflict, contest : q. v. II. A turn . q. v. : -बार.

BOVINE : (1) comp. with गी-, *b. genus* गीजाति ; (2) गव्य (व्या, व्यं).

Bow (v. i.) : नमति, प्र-, (नम्, c. 1.), *b.s to you all* नमति वः सर्वान्, Ku. VI. 89.

Bow (v. t.) : नमयति, अत्र-, आ, वि-, प्र-, अनि-, (c. of नम्) *b.ing the head* शिरी नमयिता (not शिरसा मयम्, which means a dif. kind of salutation) : v. TO BEND, INCLINE, SUBDUCE.

Bow (subs.) : I. Salutation : q. v. : (1) प्रणाम (the most common word, though the form of salutation dif. form a b.) ; (2) स्मृः कम्, Ku. VII. 45. II. The stem or prow of a ship : q. v. : पीताक्षम्. III. A knot : q. v. : पाश .

Bow (subv.) : I. For discharging arrows : (1) धनुः ; (2) चाप (mn) , (3) कार्मुकम् ; (4) शरासनम्. *B. of Arjuna* गाण्डीय ; *b. of Saa* पिशाच ; *the notched extremity of a b.* अटनी , *to bend the b. against deer* धनुर्दि श्रेणु नमयितुम्, Sa. II. II. A musician's b. : (1) वीणः ; (2) परिवार , (3) शारिका (rare).

BOW-BENT : (1) वक्रः (का, क) ; (2) कुटिलः (का, क) . v. CROOKED.

BOW-LEGGED : (1) पद्म (mf.) , (2) प्रसृतजङ्घ (mf.).

BOW-MAN . (1) धनुषी ; (2) धातुकः ; (3) धनुर्वर ; (4) धनुर्धन ; (5) निपट्टी.

BOW-STRING : (1) व्या ; (2) धनुर्गुण ; (3) मीर्ब्वी ; (4) जीवा (rare).

BOWELS . I. The intestines : अन्ताधि (n. pl.) II. The interior of any thing, गर्भ . III. Fig. compassion, pity : q. v.

BOWER : (1) कुचः ; (2) भिड्न ; (3) जलामयम्.

BOWL (subs.) : I. A vessel : पुट (?) : v. cur. II. The hollow of a vessel . (1) पुटः ; (2) कर्मः III. A ball : q. v. गुलिका.

BOWL (v. t.) : I. To roll . q. v. II. To pelt : q. v. *B. out* : v. KNOCK DOWN.

BOWL (v. i.) : गुलिकानि क्रीडति (क्रीड्, c. 1.).

BOWLER - expr. by verb : v. TO BOWL.

BOWLING-GREEN : गुलिकाक्रीडाये समीकृती भूभागः.

BOWSPRIT : पोतायप्रलब्धो वातरसनप्रसारणदण्डः.

Box (subs.) : I. A chest, etc. - (1) पेटिका ; (2) सयुक्त-क- ; (3) सयुक्त-क-.

II. An enclosed space with seats in a theatre : *क्रीड or निभतक्रीडः.

III. The driver's seat on a carriage - सूतासनम् (?). IV. A tree :

वृक्षविशेषः . V. A blow : q. v. : मुष्टिप्रहारः . VI. A present : q. v.

*Box (v. i.) : (1) मज्जयुद्धं करोति , (2) मुष्टीमुष्टिं प्रहरति (ह, c. 1.) or युध्यते (युच्, c. 4).

Box (v. t.) : मुष्टिना प्रहरति (ह, c. 1.) or हन्ति (हन्, c. 2.).

Boxer : (1) मज्जयोद्धा ; (2) मज्ज , (3) मज्ज (rare).

Boxing (subs.) : मज्जयुद्धम् (also =b match).

Boxing-day : *रुष्टसंजमीत्यदिनं यदा पारितोषकार्थोत्सर्गं प्रदीयते.

Boy : (1) बालः , (2) बालकः ; (3) शिशुः ; (4) कुमारः , (5) शारङ्ग- (= an infant) ; (6) माणवकः (spe. in contempt.). *From a boy* बाल्यात् प्रभृति.

Boyhood (1) बाल्यम् ; (2) शैशवम् , (3) कीमारम् ; (4) शिशुत्वम् (rare).

Boyish : बालिश (भा, श) - v. CHILDISH. *B. nature* : बालभावः.

BRACE (subs.) : I. A support : *बालकः . II. A cincture or bandage q. v. III. In printing . " } " इत्याकारः स्योदण्डिकविशेषः.

IV. A pair, a couple : q. v. V. A strap, girth : q. v. : बन्धनम् (?) VI. A rope : वायुवसनदण्डप्रसारणम्.

BRACE (v. t.) . I. To prop, support : q. v. II. To tighten,

strengthen q v III To turn the yards of a ship (1) सञ्चालयति
(c of चल), (2) परावर्तयति (c of हत्)

BRACELET (1) अङ्गुष्ठम्, (2) कण्ठम्, (3) केशून्, (4) वलय (md)

BRACKET (subs) I A support (1) निर्धूह, (2) नागदन्त II A
mark in printing *अक्षरान्तराद्यम्, विरुचिरेष

BRACKET (v t) *अक्षरान्तराद्येन विरुचयति (विरु, c 10)

BRACKISH (1) ईषत्तरण (षा, ष), (2) comp with चार, b water
चारकलम् (?)

BRAD कौलविशेष B-rod वेपनिका v GRIMLET

BRAG विरुचयते (कल c 1) v TO BOAST

BRAGGANT, BRAGGADONA विकल्पी v BOASTER

BRAGGING (adj) विरुचयिन् (f मो) v BOASTING

BRAGGING (subs) विरुचयनम् v BOASTING

BRAGGINGLY (1) साहकारम्, (2) सविकल्पम् v BOASTINGLY

BRAHMIN (1) ब्राह्मण, (2) रिप (3) दिज A false B (1) ब्राह्मणवत्
(2) ब्राह्मणम् The B s add अक्षन् (m) after their names

BRAID (v t) I Of hair (1) कर्षी or केशपाय वधाति (वध, c 9),
(2) कर्षन् सद्यति (वध c 9) II To weave, entwine q v

BRAID (subs) I Of hair (1) कर्षी, (2) पम्पित (bed and
ornamented hair, (3) वेपी (unornamented bed hair, as worn by
widows, etc) II A knot q v

BRAIN I Lit (1) मस्तिष्कम्, (2) मत्तुलुङ्गम्, (3) मोर्दन् (rare) II
Intellect, sense q v बुद्धि

BRAIN (v t) I मत्तक क्षुण्यति etc II Fig v TO RUIN, DESTROY

BRAINLESS निबुद्धि (mfn) v SENSELESS STUPID

BRAKE I For railway cars *गतिस्तन्त्रयन्त्रम् II A cart for break-
ing in horses *अथदहनयानम् III A snaffle q v IV A
thicket q v

BRAMBLE : ब्रम्बलिगुह्य, K. b.

BRAMBLEY : (1) कष्टकिगुह्याहत (ता, तं) ; (2) कष्टकिन् (f. नी) (= thorn).

BRAN - (1) वृष ; (2) वृषम्

BRANCH (subs.) : शाखा (in all the senses of the english word). *B. of*
a b. (1) प्रशाखा, (2) प्रतिशाखा, V. p. ; (3) अमानरशाखा, V. p.
 com.

BRANCH (v. i.) : I. Lit. : शाखां निर्मुचति (मुच, c. 6.). II. To divide
 into parts : q. v. : *the race b.ed into eight parts* निद्रोदृष्टा वंशः, R.
 XVI. 3.

BRANCH OFF - Ph. *there again b s off.* *तत्रास्मापरा शाखा निर्गता.

BRANCH OUT - Ph. *b ed out into a long discourse* सविस्तरं बहुमारेभे.

BRANCHING, BRANCHY (adj.) : (1) शाखिन् (f नी) (= having branches) ;
 (2) शाखामय (द्ये, द्यं) (= full of b.s) ; (3) शाखाः (प्रा, अ) (rare).

BRAND (subs.) : I. Fire-brand : q. v. : अलातम्. II. A mark of
 infamy : (1) अङ्क ; (2) चिह्नम्. III. A sword : q. v. IV.
 Kind, quality : q. v. : Ph. *ale of so and so b.* *अमुकविह्वलिष्ट
 यवसुरम्.

BRAND (v. t.) : I. With a hot iron : (हसजीहेन) चिह्नयति (चिह्, c. 10.)
 or अङ्कयति (अङ्क, c. 10.). II. To stigmatize : q. v. : Ph. *b ed with*
infamy, अयमसाङ्कितः (ता, तं).

BRANDISH : (1) आसयति (c. of लन्) ; (2) भ्रमयति (c. of भन्), *b.ed the*
piles यन्त्रादि भ्रमयाद्यञ्च, B. XIV. 9. Ph. *b.ed their loins* धन्यास्त्रालितानि
 (after Si.).

BRANDY : मदिराविशेष ; *ब्राण्डी.

BRANGLE : v. WRANGLE, SQUABBLE.

BRASH (adj.) : अधीर (रा, री) : v. IMPETUOUS.

BRASIER : a pan for coals : (1) अत्रारचकटी, (2) अत्रारधादिका.

BRASS : (1) विस्मन् ; (2) आरकूट (rare). *Oxide of b.* रीतिपुषं, A.

BRASSY : comp. with विस्मय- : v. BRAZEN.

BRAT : चर्मक : v. CHILD.

BRAYADO : v. BOAST, DEFIANCE.

BRAVE (v. t.) : v. TO FACE, DISREGARD, DEFTY.

BRAVE (adj.) : I. Courageous : (1) साहसिकः (वी, वी) (= bold, daring ; (2) विह्वलः (वा, व) (= valorous) ; (3) निर्भीकः (वा, व) (= fearless) ; (4) तेजस्विन् (f. नी) (= spirited). A b. man : i. e. a hero : (1) वीरः ; (2) वर. Ph. : *fortune favours the b.* साधये श्री प्रतिवदति, Mr. v. II. Excellent, noble, grand : q. v.

BRAVELY : (1) निर्भीकः v. FEARLESSLY ; (2) कृतसलवेन. (वा, वं), Kl. xvii. 15. ; (3) सदैव (= with fortitude).

BRAVERY I. Courage : (1) मूर्धन्य ; (2) साहसं (= boldness), (3) विह्वलः (= valor) ; (4) निर्भीकता (= fearlessness). II. Splendour, magnificence : q. v.

BRAVO : I. Interj. साधु or साधु साधु. II. Subs. : v. ASSASSIN.

BRAWL (v. i.) : व्याकीर्षति (कृष्, c. 1.) : v. TO WRANGLE, QUARREL.

BRAWL, BRAWLING (subs.) : व्याकीर्षः : v. WRANGLING, QUARREL.

BRAWLING (adj.) कलहमय (वा, व) : v. QUARRELSOME, NOISY.

BRAWN : I. The flesh of a boar. (1) शूकरमांसं ; (2) बद्धरम्. II. Muscle, strength : q. v.

BRAWNY : मांसन (वा, व) v. MUSCULAR, STRONG.

BRAY (v.) I. To pound : q. v. : पिन्दति (पिण्ड, c. १.). II. To utter a harsh cry : (1) चित्कार करोति (क, c. 8.) ; (2) विरोति (व, c. १.).

BRAY, BRAYING (subs.) : (1) चित्कार ; (2) उरगाद (= b. of an ass) : v. NOISE.

BRAYING (subs.) : i. e. pounding, q. v. - वेपथम्

BRAZEN : I. Made of brass (1) पिप्पलमयः (पी. य) ; (2) by comp, b. vessel पिप्पलपादम II. Shameless, impudent : q. v. निर्भय (वा, व).

BRAZEN BROWED BRAZEN FACED v SHAMELESS, IMPUDENT

BRAZIER कांसकार

BRAZIL NUT फलविशेष

BRAZIL WOOD रङ्गदी रक्तवर्णकाष्ठविशेष

BREACH I Fracture q v II A gap made by breaking (1)

हिद्वि, (2) रन्ध्र III Violation q v Ph *b of peace* शान्तिभङ्ग ,

(?) *b of promise* प्रतिज्ञाभङ्ग *b of agreement* समझभेद , *b of*

faith विश्वासघात IV B of union भेद *a b between friends*

सुहृद्भेद

BREACH (v t) i e to make a breach v BREACH (subs) (11)

BREAD I Lt रीटी Bha *Unleavened b* अपूप II Substistence,

living q v अन्न or अन्नजल (-b and water)

BREAD CORN रीटीकरणीपदीनि गोधूमादिग्रहणम्

BREAD-FRUIT (1) कण्ट or कण्टक or कण्टकिकल , (2) पनस or

पनसफल

BREAD FRUIT TREE (1) पनस , (2) कण्टकि(की)कल , (3) कण्टकफल

BREAD-ROOT घालङ्गाकार भाकभेद

BREADTH I Width (1) विस्तार (2) परिसर (3) प्रस्थ , (4) आयाम

(rare) , (5) परिणत (6) निष्कथ (rare) Ph *two fingers in b*

दादुल (साध) *(the doors) should be made two c bts in b* तानि

द्विद्वारद्विद्वारानि कार्याणि II In painting *b of effect* विस्तार (?)

BREAK (v t) I Lt (1) भङ्गि (भङ्ग c 7) *the flag staff is*

broken भङ्ग रुन्दनकेतु Ve II , (2) क्षुब्धयति स (क्षुब्ध, c 10) (reduce to

powder) *shall I not b Sujud ana s t/ g's with my mace* संक्षुब्धयामि

रुन्द्या न सुधीपनीह Ve II To weaken or subdue q v भङ्गि

III To make bankrupt अरुणान्वति (c of रुद्ध) (?) Miscell *but*

do not b n j ned tation ना पुन सम्पत्तिभञ्जति V II *bring l s silence*

नीनभङ्ग विधायक Vet *to b one s sleep* निद्रामङ्ग करोति, Si , to

b. an agreement समयं निगति (भिद, c. १.), *M. v. TO VIOLATE* ; *I will b. all order* भगज्मि सर्वमयादाः, *B. vi. 38.* ; *to "b. one's mind"* हृदयं विडणोति (उ, c. 5.), *Ki. v. TO OPEN* ; *to b. horses* etc. : *v. TO BREAK IN* ; *to b. mind* पदति (पद, c. 1.), *I will b. their union* तान् विघटयामि (घट, c. 10.) ; *(the time) has come (for) b.ing my fast by (sucking) blood* उपस्थिता शोणितपाण्या मे, *R. ii. 39.* ; *to b. ground* सतिजाम् लक्ष्मीयति (लुक्, c. 10) (?) ; *to b. one's heart* हृदयं विदारयति (c. of दृ), *U.*

BREAK (v. i.) : I. *Lit.* : (1) भज्यते (pass. of भज्) or more commonly भग्नः (घा, घ) भवति (भु, c. 1.) ; (2) नुटाति (नुट, c. 4). *Fig. my heart is b.ing* क्षुटति हृदयं, *U.* ; *v. TO REND*. II. *To become bankrupt* : अवसीदति (सद, c. 1.) (?). III. *To dawn*. *Ph. the day has nearly broken* प्रभातप्राया रजनी, *Sa. iv.* IV. *To decline in health* : *Ph. you are b.ing every day* अतुदिवसं परिहीयसेऽङ्गेयु, *Sa. iii.* V. *To burst* : q. v. VI. *To fall out* : *Ph. their union broke* भेदक्षीयामजनि.

BREAK AWAY : i. e. *to become dispersed, as clouds* : निगच्छीर्ष. (र्षा, र्ष) भवति.

BREAK DOWN (v. t.) : चूर्णयति (चूर्ण, c. 10) : *v. TO CRUSH, DEMOLISH*.

BREAK DOWN (v. i.) : I. *Lit.* : भग्नः (घा, घ) भवति. II. *Fig. to fail* : अवसीदति (सद, c. 1.).

BREAK FORTH : *v. TO BREAK OUT*.

BREAK IN : I. *Lit.* : प्रसज्य प्रविशति (विश, c. 6.). II. *To train horses, etc.* : (1) दमयति (c. of दम्) ; (2) विनयति (नी, c. 1.).

BREAK INTO : (1) अपजिहीर्षया परिश्रति (विश, c. 6.) (?) ; (2) सन्धिं कृत्वा प्रविशति (= *by making a hole under the walls of a house*) ; (3) छेद्य कृत्वा प्रविशति (*by making a passage in a wall*).

BREAK IN OR INTO PIECES : I. *Trans.* : चण्डं चण्डं करोति (ऊ, c. 6.) ; (2)

चूर्णयति II Intrans (1) खण्ड खण्ड भवति (भू c 1), *the fruit fell from the linga shank and broke in p* फल राज करकमलादिपत्र
भय खण्ड वम्बु, Vet, (2) चूर्णित (ता त) (भवति), H iv

BREAK LOOSE I Lit exp by circumlo *it broke loose and got into the high street* स आख्यानस्य भङ्गा राजमार्गमवतीर्णं, Mr II II
Fig of anger, etc (1) उद्दीयते (दोष c 4), (2) स्फूर्जति (स्फूर्ज, c 1)

BREAK OFF (v t) I Lit भङ्गति II To put an end to Pl
b his journey for three nights विराज प्रयाणमङ्गमकरोत् P i r,
to b a marriage विवाहमङ्ग करोति (9) (comp the Bengali idiom)

BREAK OFF (v l) विरमति (रम् c 1) (=to cease q v)

BREAK OPEN (1) भङ्गति, (2) नोदयति (c of उद्)

BREAK OUT I To escape from restraint v TO ESCAPE II
To arise suddenly (1) आविर्भवति or प्रादुर्भवति (भू, c 1), (2)
उदति (इ, c 2) (3) उदगच्छति (गम् c 1)

BREAK UP (v t) To break into pieces q v II To abolish
q v *To b an assembly* सभाभङ्ग करोति or सभां भङ्गति C

BREAK UP (v i) I To break into pieces q v II To be dis-
solved Pb *let us b now* सै स ख्यानमिदानीं गच्छाम

BREAK UPON Pb *the waves b the rocks* उपलङ्घतासुरङ्गा विभेद or
विलयं गच्छन्ति (after Kl and S)

BREAK WITH विदधते (इद c 1) v TO QUARREL

BREAK (subs) I An interruption (1) विच्छेद, (2) द्वेद II An
opening made by fracture भङ्ग III B of day v DAWN

BREAKAGE i e an allowance for breaking perh samp भङ्ग

BREAKER I One who breaks भङ्गक v TO BREAK for the dif-
ferent senses II A wave breaking upon a sand bank, etc
भङ्ग or भङ्गि

BREAK FAST (subs.) : (1) प्रातराग्न ; (2) प्रातर्भोजनम् ; (3) कल्यवर्ग, Mr.

BREAK-FAST (v. i.) : प्रातराग्न or प्रातर्भोजनं करोति (ज, c 8).

BREAKING (subs.) : भङ्ग, (in almost all the english senses). *B. in* (of horses, etc.) दमनं. *B. out* (of disease, etc.) . (1) उद्गमः ; (2) आदिर्भावः.

BREAK-WATER : *जलवेगरोधकः.

BREAM : मसूरविशेषः.

BREAST (subs.) : I. The bosom : q. v. : (1) वक्षः ; (2) उरश्च (n).

II. The organ that secretes milk : (1) स्तनः ; (2) कुक्षः (of human b. only) ; (3) पयोधरः. III. The heart : q. v. : हृदयम्. *B.-bone* वक्षोऽस्त्रि (n).

BPEAST (v. t.) : मुञ्चस्वयति (nomi) : v. TO FACE.

BREAST-PLATE : उरस्त्राणम् : v. CORSET, CUIRASS.

BREAST-WORK : प्रसूती, Mah. : v. NURSERY.

BREATH I. Lit. : (1) आसः, to take b. अस्मिन्ति ; (2) निःआस (=air exhaled), to hold b. निःआस कण्ठि ; (3) प्राणः (=air inhaled), *restraint of b.* (a religious exercise) प्राणायाम. or प्राणसंयमः ; (4) अस्मितं, out of b. सुहृन्सुहृत्पुत्रस्य निश्चिति, K. II. Life : प्राणाः (m. pl.). III. Respite, pause : q. v. : विराम IV. An instant : निमेषः, in a b. निमेषेण. V. Breeze q. v.

BREATHE (v. i.) : I. To respire : अस्मिन्ति (यद्, c. 1.). *To b. the lost प्राणम्* जहाति (यद्, c. 3.) v. TO DIE. II. To live : q. v. . अस्मिन्ति, (I,) *who b.* यः अस्मिन्ति, N. v. 109. III. Pause, rest : q. v. *To b. hard* विनिःअस्मिन्ति, N. xii. 2. , *to b. freely* अस्मिन्ति, K. ix. 21.

BREATHE (v. t.) : I. Lit. : *we b. the air* "वायु" मञ्जीम (यद्, c. 2.) : n. *b. विरति* (यद्, c. 1.) is used, but not in the exact sense. II. To exhale : उद्विरति (यद्, c. 6.), *bring the smell of ...* परिधर्मीश्वरिनि, Mc. i. 26. III. To express, manifest : q. v. IV. To whisper : q. v.

BREATHE IN OR INTO v TO INFUSE *B life into* जीवं सञ्चारयति
(c of चर) P

BREATHE OUT (1) उद्गिरति (मृ c 6) (2) उद्गमति (इम् c 1)

BREATHING (subs) I Lt (1) आसः (2) आसनम् II Inspirat on
q v III Aspirat on q v IV In gran Ph rough b
महापाणविक्र soft b अग्निनिदानविद्वम्

BREATHING HOLE गवाक्षम् v VENT

BREATHING TIME Ph *give me b* अद्विजुमवकाश दहि v PAUSE RESPITE

BREATHLESS I Out of breath v BREATH II Lifeless q v
निरुच्छास (सा सं)

BRED v TO BREED *Well b* विनीत (ता त) *Ill b* दुर्विनीत (ता त)

BREECH (1) कटिदेश (2) निहन् *B of a gun* *पथाद्गात्र

BREECHES जहाहार *Somet mes=tro cers* q v

BREED (v t) I To beget (lit and fig) q v जनयति (c of जन)
II To bring up (1) पुण्याति or पुषति (पुष c 9 and 4) (2) वर्धयति
(c of वृष) III To educate instruct q v

BREED (v t) I To conceive (1) गर्भं धारयति or धरति (हृ c 19
and 1), (2) गभवती or गभिणी भवति (भू c 1) II To be produced
जायते (जन् c 4) v TO PRODUCE

BREED (subs) I Race kind जाति *a cock of the baldk b*
बलाकाजातिहामबूड D v Of a gool b उत्तमजातीय (या सं) II
Progeny offspring q v

BREEDER I The female that produces (1) जनयित्री (2) जननी
(3) प्रसूति (4) उत्पादिका II A b of animals (1) पोषक, (2)
पोष्ट (m)

BREEDING (subs) I Nurture education instruction q v II
Manners deportment q v Ph *good b* विदय *of good b*
विनीत (ता त) v POLITENESS

BREEZE : (1) मन्दागिल ; (2) मृदुपवनः ; (3) सगौरवः ' v. WIND. Ph. :
the b. is blowing मन्दं मन्दं वहति पवनः. *Morning b.* विभातरात्रं, R.

BREEZY : सुमरातः (ता, त) : v. WINDY.

BREVIARY : I. An epitome q v. II. Of prayers : *क्षीनस्यपद.

BREVITY * सक्षेपः : v. CONCISENESS, SHORTNESS.

BREW (v. t.) . I. To make beer : पचति (पच्, c. 1) (?). II. To
 mix : q. v. III. To contrive, plot, hatch : q. v.

BREW (v. i) यवसुरं पचति (पच्, c. 1.) (?).

BREWER : *यवसुरपाचक .

BREWHOUSE or BREWERY *यवसुरपाकशाली ; यवसुरपाकशाला.

BREWING (subs.) . *यवसुरपाक .

BRIAR : v. Brier.

BRIER (subs.) उत्कीच , *taking b s even from the ministers* सचिवमण्डला-
 दक्षीत्कीचयाही, D , *not corruptible by b etc.* धनदानादिनाभेद्यः, K. b.
one who recieves b. (1) उत्कीचकः (rare) ; (2) उत्कीचपाचक .

BRIBE (v. t) : उत्कीचं ददाति (दा, c. 3.). Ph. *the Judge has been b.d*
 उत्कीचदानेन वशीकृती विचारक

BRIBER उत्कीचदाता (=one who gives bribe).

BRIBERY : (1) उत्कीचदानम् (giving bribe) , (2) उत्कीचग्रहणम् (taking b.).

BRICK (subs.) : इटका, *baked b.* पक्वेटका , *unbaked b.* शानेटका, Mr.
A b house इटकागृहम् , *a pile of b.s* इटकाराशि .

BRICK-BAT : (1) इटकाखण्डम् (?) ; (2) इटकागकलम् (?).

BRICK-KILN : इटकापाकः (?) : v. KILN.

BRICK LAYER (1) स्तूपकः ; (2) पलंगण्डः : v. MASON.

BRICK-MAKER (1) इटकापाचक (?) , (2) इटकाकारः (?).

BRICK-WORK : इटकाभिर्निर्मितः (ता, त) *these are b.s* एतानीटका-
 भिर्निर्मितानि.

BRIDAL (subs.) विवाहीयन v. MARRIAGE.

BRIDAL (adj.) : वैवाहिक. (की, कां). *B. procession* (of the bridegroom) बरयावा, N. XVI. 4 ; *b. string* कौतुकम् ; *b. chamber* कौतुकगारम्, Ku.

BRIDE : (1) बधुः, *the b. and the bridegroom* बधूरं, Ku. VII. 18. ; (2) नवबधु, (3) नवीडा (=just married), (4) आसन्नपादिपदया (=about to marry). *A young b.* : (1) कन्या ; (2) कुमारी, R. VII. 21. *A b. who chooses her own husband* . स्वयवरा.

BRIDE-GROOM : वरः,

BRIDES MAID : बध्वा.

BRIDES MAN : जयः ; वरस्य बध्वाय सहचरः.

BRIDE WIFE : कारागारिणी : V. PRISON.

BRIDGE (subs.) : (1) सेतुः, *stone-b.* पापापसेतु, Raj. ; *to make a b.* सेतुं बध्नाति, R. or करोति, Mah. or निर्माति, Vi, or विदधाति Ma. n. (with loc. or gen. and उपरि) ; (2) सङ्गमः (=foot-b.) ; (3) सरतः (rare). *B. of the nose* नासादशः.

BRIDGE (v. t.) : सेतुना बध्नाति, नि-, (बन्ध्, c. 9.), Mah. ; *b. d the Padma*, with boats : नौभिः पद्मां बध्ना.

BRIDLE (subs.) I. Lit. : बध्ना : V. BIT, REINS. II. Fig. : V. RESTRAINT, CHECK.

BRIDLE (v. t.) . I. Lat. : perh. बलितः (ता, त) करोति : V. TO BIT, REIN. II. Fig : to restrain, check : q. v. : नियन्त्रयति (यन्त्र्, c. 10).

BRIEF (adj.) . I. Compressed, terse ; q. v. : सवित्र (मा, तं). *To be b.* (when=b.ly) : किं बहुना. II. Lasting but little time : सवित्र (मा, तं), *b. enjoyment* सविका प्रीति, II. ; (2) अपिरव्याधिन् (f. नौ) : V. TEMPORARY. III. Short : q. v.

BRIEF (subs.) : I. An epitome : q. v. II. A dispatch : q. v. III. An abridgment of a client's case : *विशदतन्त्रम्.

BRIEFLESS : Ph. *he is a b. barrister* *तं व्यवहारपण्डितं कायापदेशार्थमपि-
प्रवर्धनी नादयन्ति ; विशदतन्त्रहीनो व्यवहारपण्डितः.

BRIEFLY (1) संक्षेपेण, (2) संक्षेपतः, (3) समासतः

BRIEFNESS V BREVITY

BRIER OR BRIAR कण्टकिकृम्यविशेषः, also = कण्टकिकृम्य

BRIG सामुद्रदीपनभेदः

BRIGADE *पृतना

BRIGADIER, BRIGADIER GENERAL *पृतनापति

BRIGAND (1) परिपन्थी, (2) दण्डुः V ROBBER

BRIGANDAGE दण्डुता V ROBBERY, FLUNDER

BRIGANTINE perh बहिनम्, D VI.

BRIGHT I Shining, lustrous (1) उज्ज्वल (ला, ल), (2) भासुर (रा, र),
(3) दीप्त (मा, प), (4) दीप्तन (ना, न), (5) दीप्तिष्णु (मिफ) II Clear,
transparent q v उज्ज्वल (ला, ल) III Sparkling with wit,
clever perh उज्ज्वल (ला, ल)

BRIGHTEN (v. t) I Lit to make brighten (1) दीप्तयति, उद्, म,
(c of द्युत), (2) उज्ज्वलयति (c of ज्वल्), (3) उद्भासयति (c of भास),
(4) दीपयति (c of दीप्), *bring the sky with its rays* दीपयन्नय नमः
किरवीधे, hi, ix 23 II Fig (1) उज्ज्वलयति, (2) उद्भासयति
III To improve q v

BRIGHTEN (v. i) 1 c to be or become bright expr by the adj s
under bright Ph. *the sky did not quite b* न प्रभादसुचित गगिता
सी, hi ix 25

BRIGHTLY (1) उज्ज्वलम्, (2) विमल (=clearly).

BRIGHTNESS I Splendour, brilliancy (1) प्रभा, (2) तेजम्, (3) द्युति,
(4) दीप्तिवन्तम् II Acuteness, sharpness q v perh दीप्तिवन्तम्
BRILL सुजातमसविशेषः

BRILLIANCE (1) प्रभा, (2) उज्ज्वलता, (3) दीप्ति, (4) दीप्तिष्णुता, (5) भासणम्

BRILLIANT (1) मदीयमान (ला, ल), (2) मदीयन (ना, न), (3) भासुर (रा, र),
दीप्तिष्णु (मिफ), (5) भासिष्णु (मिफ), (6) प्रदीप्त (मा, प)

BRILLIANTLY expr by circumlo v DRILLIANT

BRIM I Rim, border q v घान II Of any vessel • सुष, to
the b चासुष

BRIMFUL परिपूर्ण (घा, र्च) or एकान्त पूर्ण (र्चा, र्चे) “*B of glory*” तेजो
मय (घो, य)

BRIMSTONE गन्धक v SULPHUR

BRINDED, BRINDLED (1) मयल (ला, ल), (2) कर्बू (र्बू) र (रा, र), (3)
किर्मीर (रा र), (4) बिज (जा, य)

BRINE I Water saturated with salt (1) खरणीदम्, (2) खरणजल
II The ocean (1) खरणीद, (2) खरणीदधि, (3) खरणासुरादि, (4)
खरणाभि III Tears q v

BRING I To fetch or cause to come (1) आनयति (नी, c. 1), *b my
darling here* दयितमिहानय, Ki x 41 (2) आहरति, लय, (ह, c. 1)
b two dishes उभे शरावे आहर, D vi Ph *unter b s cold* हेमन्तेन सह
श्रीतमागच्छति II To cause the obtaining of (1) by verbs of
motion or verbs signifying to obtain and the ins or abl of the
cause *poverty b s shame* दारिद्र्यादभियमेति, Mr i, *disgrace b s
desponlency* परिभवात्रिर्वेदमापद्यते Mr i, (2) ददाति (=to give
q v), (3) विकर्षति (लय, c. 1), *b s fortune* दिद्य विकर्षति, Ki iii r
III To induce, prevail on q v Ph *to b an action* अभियोजनं
करोति (2), *b to an end* समापयति (c of आप), *b to pass* v BRING
ABOUT

BRING ABOUT घटयति (c of घट) v TO EFFECT, ACCOMPLISH

BRING BACK (1) प्रत्यानयति (नी, c. 1), *will b the fortune of victory*
लयद्विय प्रत्यानेष्यति, Ku ii 51, (2) प्रत्याहरति (ह, c. 1), M n

BRING DOWN I Lit (1) आनयति, *brought them down to the earth*
क्षितिमादिन्यु, Ki vii 19 (2) आस्तापयति (c of ष) (=cause to des
cend), V i II To humble, abuse q v

BRING FORTH · I. To beget · q. v. : सूते, प्र-, (सू, c. 1.), *Sumitra brought f. twins सुमित्रा सुपुत्रे यनी*, R. x. 71. II. To yield : q. v. : सूते, *the azola tree at once brought f. flowers असूते तदाः कसुमान्वयीकः*, Ku. III. 28. III. To b. forward : q. v.

BRING FORWARD : (1) आनयति, (2) उपनयति (असू, c. 4.); (3) उदाहरति (ह, c. 1.), *arguments have been forcibly brought f. उपपत्तिरुदाहृता बलात्*, Ki, II. 28.

BRING IN : I. To admit q. v. II To yield, produce . q. v. III. To collect · q. v.

BRING OFF · (1) अपनयति (नी, c. 1.); (2) अपहरति (ह, c. 1.), Vc. 11.

BRING ON आवहति (वह्, c. 1.) v. TO PRODUCE.

BRING OUT : बहिष्करोति, *bring his son out तत्पुत्रं बहिष्कृत्य*, H. II. · v. TO PUBLISH, EXPOSE, OR DETECT.

BRING OVER : I. To bear across : आनयति (with double acc.), *I brought him over to London *तमहं लण्डनमानीतवान्*. II. To draw to a new party or opinion . Ph. *bring the Brahmns over by gold ब्रिजान् स्वीकृत्य सणैर्न*, Raj.

BRING TO : v. TO RESUSCITATE. Ph. *I have brought troubles to my husband लेशादृष्टा मर्तुं*, R xiv. 5.

BRING TOGETHER : (1) सज्जनयति (नी, c. 1.); (2) उक्ताहरति (ह, c. 1) : v. TO COLLECT, ASSEMBLE.

BRING UNDER : (1) नयति (c. of नम्), R. VIII. 9 ; (2) आवर्णयति (वर्ण, c. 10), D. II. *To b. one's power बह् नयति* or *आनयति* : v. TO SUBDU.

BRING UP · I. Lit. (1) आनयति ; (2) उपनयति, (3) आहरति II. To train up, rear : q. v. : वर्धयति (c. of वृष्), *(the child) was brought up by Finlayacoti आवर्धेन विनयवत्या*, D. IV.

BRIK · v. EDGE, MARGIN.

BRINY खावण (शी घ) v SALTY

BRISK (1) चपल (ला ख) (of movements, etc), (2) चतुर (रा र)
(=clever, sharp) v LIVELY

BRISKET Pl *b of beef* *मीरचीमांसम्, *b of cotton* मीरचीमांस

BRISKLY लरित (=quickly) v VIGOROUSLY

BRISKENESS v VIVACITY, QUICKNESS

BRISTLE (subs) सटा h XIII 2

BRISTLE (v t) Ph *b ing of the hairs* बसटीकति Ki XIII 2 or
उद्धृतसटा (m pl) R IX 60

BRISTLE (v t) (1) लज्ज (आ झ) or उन्नत (ता, ङ) भवति, (2) रुष्यति
(इष c 4) or पुलकित (ता त) भवति (only of men in joy)

BRISTLE कष्टकित (ता त), *their skins b with joy* प्रीतिकष्टकितत्वम्,
Ku VI 15

BRITTLE (1) भद्दुर (रा र) (2) सुभङ्ग (ता, ङ), (3) भङ्गभाज (mfn)
(rare)

BRITTLENESS (1) भद्दुरता; (2) सुभङ्गता

BROACH (subs) ~v SPIT v also BROOCH

BROACH (v t) I To spit q v श्लाकरीणि II To tap, pierce
q v III To put forth publish first q v प्रचारयति (c of चर)

BROAD I Wide (n measurement) q v (1) विस्तृत (ता ण), (2)
expr by a comp with the words given under *breadth* (1) or by
adj formed with any of those words and the affix वत् seven
cubits long and one cubit b सप्तहस्तदीर्घा एकहस्तविस्तारा Ph a
b 1001 सुविस्तारवाम्नाम् (?) (not विमालवाम्नाम्) one who has a b
chest विमालवाम्ना (mfn) R, a breast beautiful and b as the leaf
of a door कपाटविस्तीर्णमनोरमोत्तर S III 13 II Extensive,
vast q v विस्तीर्ण (ता घे) Ph b jokes वाक्यपरिहासा (m
pl), b non-existence *शयनिरस्यैकभाषितम्, *these are not rare here even*

in *b daylight* *दीप्तिमाने सूर्योपगत चीर्षाणि न विरलानि it is as *b* as
long 1 c it makes no difference अथ की विग्रह

BROAD CLOTH *बनात

BROADLY v WIDELY Ph *b these are the species* दृष्टेता जातय
व्यीख्यात् Br

BROAD SIDE *to fire a b* *रथदीतस्त्रैकयार्थस्त्रां बन्दुकत्रेणि सम विमर्जयति

BROAD SWORD खड्गविशेष

BROCADE कार्मिकरत्नम् (?)

BROCKET द्विपर्णीणी छरिण

BROCOLI शाकभेद, *कुल्लकविस्मय कविभेद

BROGUE पादुकाविशेष

BROIL (sub*) कलह v QUARREL

BROIL (v t) (1) अद्भारेपयति, Bla, (2) मर्जयति (c of भज) (upon a
gridiron) v TO FRY

BROIL (v i) भजति ते (भञ्ज् c s)

BROKEN v TO BREAK Ph *b number* भग्न, *b winded* अल्पवास
(वा स), *b hearted* भग्नय (वा स) or भग्नमानस (वा स) Mal

BROKER *दलाल

BROKERAGE *दलालि

BROMINE *ब्रूम, ब्रोमिणम्

BRONZE perl चार (comp Lat *ae*, aene**) or चारकूटम् v BRASS

BROOD *बबोभूषणम्

BROOD (v i) सिद्धे (सिद्, c 1) (?) (used in this sense in Hindi) *b ung*
on eggs अण्डानि सिद्धमान (ना, नं) (?)

BROOD OVER or ON आशयति (अै, c 2) (with acc) v TO CONTEMPLATE

BROOD (sub*) I Offspring progeny q v II A hatch q v

BROOD (adj) Ph *b mare* बालदसरायै रविता घोटकी

BROODING (sub*) Pl *b on eggs* अण्डसरा (v)

BROOK (subs) (1) सरित् or कुसरित्, (2) धुवनदी

BROOK (v t) मर्ययति (मय, c 10) १ TO ENDURE [मेष

BROOM I A brush (1) सम्मार्जनी, (2) शोधनी II A shrub वृत्तादि

BROOM STICK सम्मार्जनीदण्ड (?)

BROTH (1) मांसरस (of meat), Sr, (2) दूध (of dal)

BROTHEL (1) वन्दालय, (2) गेयारद्वम्, (3) वेश, (4) वेशाजनसमाश्रय

BROTHER (1) भ्राता (a full or a step-b and also used fig like the english word), (2) सचीदर or सीदर or सीदर्य or सयभं (=a full b). elder b अपज, younger b अयुज

BROTHERHOOD I The state of being a brother भादत्वम् Proper b. सीभाव, R XVI 1 II An association of men १ FRATERNITY, SOCIETY

BROTHER IN LAW (1) श्याल (=wife's brother), (2) श्वर (=husband's younger brother), (2) भादश्वर (=husband's elder brother), (4) भगिनीपति (=sister's husband)

BROTHERLY (adj) I Pertaining to brothers (1) भातीय (पा, य), (2) comp with भाद, etc II Becoming brothers (1) भादसन्निभ (भा, भ), (2) भादरूप (पा, य)

BROTHERLY (adv) (1) भादवत्, (2) भादसन्निभम्

BROW (subs) I The eye b (1) भ्रू, to knit the b's भ्रुकुटि वधाति (वन्ध, c 9) or भ्रूम्र करोति; (2) भ्रूता II The forehead १ १ स्रग्नाट III The edge of a steep place १ EDGE, PRECIPICE

BROWBEAT भ्रुकुटि वधा or भ्रूम्र कृत्वा नीययते (c of भी) Ph १ ing me कर्त्तव्यं भ्रुकुटीश्वर सङ्ग १ १ १ TO TERNIFY

BROWN (adj) (1) कपिश (मा, र्भ), (2) श्याव (वा, र्भ), (3) पिम्प (रु, र्भ), (4) पिङ्गल (वा, र्भ) १ TAWNY, DARK

BROWN (v t) I To make brown कपिययति (nom) II To brown meat in cooking आरक्त (जा, क) करोति (?)

BROWSE (v t) (1) चरति (चर c 2), (2) भक्षति (भक्ष, c 1) v TO EAT

BROWSE (v t) चरति (चर, c 1) B on = browse (v t) q v

BROWSE (subs) (1) किसलघम्, (2) पक्ष्यम्, (3) मयपक्ष्यम्

BRUISE (subs) दुष्ट, नि, चन (=hurt)

BRUISE (v t) I To injure q v II To crush q v III
To box q v.

BRUIT I Subs v REPORT, RUMOUR II Verb v TO REPORT,
RUMOUR

BRUNETTE (1) गामा, (2) गामाद्वी

BRUSH (subs) I Clothes b *बन्धुधनी II Shoe-b *पादुका
सम्पन्ननी III Painter s b (1) दूली लिका, (2) ईदिका, (3) गलाका,
(4) कूर्च, (5) वर्तिका IV Brush wood q v V A skirmish,
affray q v VI The brushy tail of a fox बालधि

BRUSH (v) I To take the dirt of (1) सार्ष्टि (सृज c 2) (2) शोधयति
(c of दृष्ट) II To touch gently चर्चति (धृष्ट c 1) III To
b off or away निष्कासयति (c of कस) v TO REMOVE IV To b
up v TO FURBISH

BRUSHWOOD (1) शाखावाणि (n pl) (9), (2) दहनम् (=fuel)

BRUSHY v BUSHY, SHAGGY

BRUTAL (1) दृष्ट (सा च) (2) क्रूर (सा र) v CRUEL, SAVAGE

BRUTALITY (1) दृष्टता (2) क्रौर्य v CRUELTY, INHUMANITY

BRUTALIZE (1) दृष्टीकरोति (2) क्रूरकरोति

BRUTALLY (1) दृष्टम्, (2) क्रूरम् (3) पश्यन्

BRUTE (subs) I A beast q v पशु II A brutal man (1)
पशु, (2) विशाच (मिहन्) Ph *human b* दृष्ट पशुपशु, etc

BRUTE (adj) I Irrational q v II Uncivilised q v Ph
bj mere b force *केवल पशुवाचारेण वलेन

BRUTISE, BRUTISHLY v BRUTAL, BRUTALLY

BRYONY a plant पिलुपर्णी

BUBBLE (subs) I Of water (1) बुद्द , (2) छिन्निका, Wilson II

Fig Ph man is a b बुद्दुनिभी मनुष्य III A delusive scheme
बुद्दु (?)

BURBLE (v t) बुद्दुदायते (noml) Bury उद्दुद्दु (दा, दं)

DEBBLE (v t) v. TO DECEIVE B r v DECEIVER

BUCANEER v PIRATE

BUCK (1) मृग (of deer) , (2) अज (of goats) , (3) शयक (of hare)

BUCKET I For drawing up water (1) अरघः , (2) उद्घाटनम्, (3)
उद्घन D vr , (4) घटीयन् II For carrying water (1) शीची ,
(2) सीचनी

BUCKLE (subs) बन्धविधिष , *गण्डक

BUCKLE (r) , *गण्डकित (ता, त) करोति B to v TO APPLY.

BUCKLER फलक v SHIELD

BUCKRAM स्त्रुणपदविधिष

BUCKSKIN (1) मृगवस्त्रम् (n) , (2) हरिणाजिनम्

BUCKTHORN रङ्गप्रदायी वृक्षजातिभेद

BUCKWHEAT मद्यभेद

BUCOLICS गोपादिविषयक काव्यम्

Bud (subs) I An undeveloped flower (1) कीरल (ma) , (2)
कलि , फा , (3) मुकुल (un) (=half-open b) , (4) कुम्भ(घ)ल , (5)
जाल क , (6) कीष or कीष II An undeveloped branch, etc
(1) अङ्गुर , (2) परीष

Bud (v t) Ph although the mangoes have bud ded late बुद्धानं
विरतिर्गतापि कलिका, Sn vs Expr similarly by the verbs
उद्भूयति (गम् c 1) उद्भिन्ति (भिद् c 7) , उदेति (द्, c 1) , etc

Bud (v t) *अङ्गुर निवेष्टयति (c of विम) (with loc)

BUDGL v TO MOVE, STIR

BULGE OUT प्रलम्बते, (लम्ब, c 1) V. TO SWELL OUT.

BULK I. Dimension q v Ph of great b ब्यूलकाय (दा, घ) (of animals) or महा or बृहत्प्रमाण (घा, ङ), Ku II The majority, the principal portion Ph the b of the people बहुतरलीका III A projecting part of a building अलिन्द (?)

BULK HEAD a partition in a ship V PARTITION

BULKY (1) बृहत् (f ती), (2) ब्यूल (दा, घ) V BIG, LARGE

BULL I The animal (1) हव , (2) हवम , (3) चपम , (4) बलीवर्द , (5) उद्यन् (m) , (6) ककुद्यन् (m) (=the humped b) , (7) पुद्व , (8) चवडुह (m.) II The constellation (1) हव , (2) हवराशि III An edict of the Pope (*पीपस) आदिश IV. An absurd blunder (1) प्रमाद , (2) ब्रह्मन्दित्रम्

BULL-BATTING कुङ्कुद्वैर्बृषमवाहनम्

BULL-DOG बृहन्मुत्र कुङ्कुभेद , *हवकुङ्कुर

BULL'S EYE I. A window द्वाघ II A center of a target लक्ष्यम् III A police man's lantern प्रदीपभेद

BULLET बुलिका [समाचार

BULLETSIN (1) घोषणा , (2) राजाज्ञया प्रचारितो राजसाख्यादिविषयक

BULL-FINCH पक्षिप्रभेद

BELLION (1) बीर , (2) हिरण्य (gen = gold) , (3) रजत (gen = silver)

BULLOCK (1) बलीवर्द , (2) हव • V BULL

BULLY (subs) (1) पिच्छीश्वर (?) , (2) तर्जणपट्ट (?)

BULLY (v t) (1) तर्जयति (तर्ज , c 10) (=threaten) , (2) उद्वेजयति (c of विज) (=to frighten)

BULRUSH जलजवणपभद , नलभेद (?)

BULWARK I A rampart (1) वर , (2) प्राकार . II Fig any means of defence (1) सशय , (2) आशय , (3) ग्रहणम् , (4) आलम्ब

BUMF (v t) V TO KNOCK, THUMP

BUMP (subs.): I. A swelling : q. v. गूछः (?). II. A thump

BUMPER : अथक्कम्, "fill the b.s to the brim" *आमुहं अथक्काणि पूरयत.

BUMPKIN : दामिक : v. RUSTIC.

BUY : विदक. v. CAKE.

BUNCH : I. A protuberance, hunch : q. v. II. Of fruit : गुच्छः.

III. A bundle : q. v. : *a b. of keys*. *तापीगुच्छ.

BUNDLE (subs.): (1) कूर्च. (as of grass) ; (2) गुच्छ. (?) ; (3) पीडली (of clothes).

BUNDLE OFF (v.): I. Trans. : प्रस्त्रापयति (c. of स्त्रा). II. Intrans. :
प्रतिष्ठते (स्त्रा, c. 1.).

BUNG (subs.): no equiv. : *मुञ्जविपानं.

BUNG (v.) . v. TO STOP, CLOSE.

BUNG-HOLE : *मुहम् ; नयभाष्टमुधं : v. HOLE.

BUNGLE (subs.): (1) प्रमाद ; (2) क्लृप्तित : v. BLUNDER.

BUNGLE (v.): I. Intrans. : v. TO BLUNDER. II. Trans. : v. TO
STOOP, MAR.

BUSGLING (adj.): v. UNSKILFUL, AWKWARD, CLUMSY.

BUSGLINGLY : v. UNSKILFULLY, CLUMSILY.

BUSTING : I. A bird : पवित्रिरीष. II. Stuff for flags : अन्ननिर्मा-
पीपयीगी पटत्रिरीष.

BUOY (subs.): नाविकेभ्यः सङ्कटस्थलप्रदर्शकं जलीपरि इवमानं विहङ्ग ; *इष.

BUOY UP (v. t.): I. To keep afloat - (1) आगयति (c. of इ) (?) ; (2)
उत्तमयति (c. of मञ्ज्) (?) II. To support or sustain : q. v.

BUOY UP (v. i.): Ph. *merit will b. at last* *न क्षणं गुणा. प्रच्छन्नासिद्धिनि.

BUOYANCY : I. Lit. : (1) इत्यधीक्षता (?) ; (2) क्षुब्धता (=lightness).

II. Fig. : cheerfulness, vivacity : q. v. : उत्साहः.

BUOYANT : I. Lit. : (1) इत्यधीक्ष (ना, क्ष) (?) ; (2) क्षुब्ध (mfn.)
(= light). II. Fig. - cheerful, vivacious : q. v.

BUREAU मन्त्रालय

BURDEN (v t) I Lit v TO LOAD II Fig to oppress q r
 चीड़प्रति (पीड़ c 10)

BREEDER (snbs) I Lord (1) भार, b of state राज्यभार K, what
 b is great to the able कीर्तिभार समधानां II III, (2) घुर (f), a
 beast of b धुर्य or घुरीघ (3) भर, all b placed on a worth/ minis-
 ter योग्यसर्विधे नृणां समसो भर Ra i Ph the b of 1 roof *प्रमाण
 भार II Taxes, pecuniary imposts q r unable to bear the b s
 कलमासदा, V p III The capacity of a ship Ph a boat of
 100 maunds b *शतसयमादिनी नौ IV B of a song (1) भुवकम्,
 (2) अमुपद

BURDENSOME (1) दुवह or ददहह (हा ह), (2) दुभर (रा र), (3) अति
 भारिक (का, क) (lit and fig), Mu vi, (4) दुसह (हा ह) (fig)

BURDOCK बुद्धमेद

BUREAU I A desk q r II A department विभाग (१)

BURGES I A burgler q r II A representative of a borough in
 parliament *नगरपतिनिधि or sump प्रतिनिधि (when the sense is clear)

BURGER (1) *नागर, (2) पौर (=citizen)

BURGLAR (1) सभिचौर or सभिहारक (a b who enters by making a
 hole under the walls of a house), (2) कुञ्जच्छेदिन् (m) (by making a
 passage through a wall), (3) कपाटघ्न (by breaking or opening a
 door), (4) सन्निक or स्नानिक (rare) (= सभिचौर) (5) कुञ्जघ्न (भि) स
 (rare)

BURGLARIOUS Pl b entry *जिह्वीर्यया or चुचौरिदियया परगृहप्रवेश

BURGLARY रातो चीर्यादन्नाद्यकन्याविकीर्यया सभि लता कुञ्ज वा हितान्तेन वा
 प्रकारेण परगृहप्रवेश

BURIAL विधान D gro यो *निधानस्थली

BURN an engraver's tool नक्षली (?)

BURLESQUE (adj) हासकर (री, र) or हासजनक (का, क)

BURLESQUE (subs) हासकरप्रवच

BURLESQUE (v t.) Ph to b my gait *उपहासाद्ये मम गतिम् अनुकरीति (क, c 8) V TO IMITATE

BURLY बल्ल (ला, ल) V STOUT

BURN (v t) . (1) दहति (दह्, c 1), *I am b ing Lahlā in your presence* ता प्रत्यक्षं लहामया दहते, Ma n v , but (it) is b ing me मां पुनर्देहत्येव, Sa III , b t rice दग्धानम्, b t wood दग्धकाष्ठ , half b t दग्धादग्ध. (ग्धा, ग्ध), D , (2) ज्ञीयति (ज्ञृप्, c 1) (rare), half b t अर्धज्ञृष्ट (ष्टा, ष्ट), Vi VI 4 , (3) ज्वलयति (c of ज्वल्) (=to inflame), *internal heat is b ing my body* ज्वलयति तन्मूलमर्दाह , U III

BURDEN मन्वन्निशेध

BURDEN (v t) I Lit v TO LOAD II Fig to oppress q v .
 पीडयति (पीड् < 10)

BURDEN (sub*) I Load (1) भार, *b of state* राज्यभार, *R* , *what b is great to the able* कौशलिभार समझना, *II III* , (2) धुर् (f), *a beast of b* धुर्य or धुरीष (3) भर , *all b placed on a worthy minister* योग्यसचिवे व्यक्त समस्तो भर, *Ra i Ph the b of proof* *प्रमाण भार *II Taxes, pecuniary imposts* q v *unable to bear the b's* करभारसहा , *V p III The capacity of a ship Ph a boat of 100 maunds b* *शतमण्डाहिनी नौ *IV B of a song* (1) ध्रुवकम्, (2) चतुषद

BURDENSOME (1) दुर्वह or दुर्बह (हा छ), (2) दुर्भर (रा र), (3) बति भारिक (जा, क) (lit and fig), *Mu vi* , (4) दुसह (हा, छ) (fig)

BURDOCK गुञ्जमेद

BUREAU I A desk q v II A department विभाग (r)

BURGESS I A burgher q v II A representative of a borough in parliament *नगरप्रतिनिधि or *simp* प्रतिनिधि (when the sense is clear).

BURGER (1) *नागर , (2) पौर (=citizen)

BURGLAR (1) सन्धिचोर or सन्धिहारक (a b who enters by making a hole under the walls of a house), (2) कुजख्देद् (m) (by making a passage through a wall), (3) कपाटघ्न (by breaking or opening a door), (4) छनिक or खानिल (rare) (= सन्धिचोर), (5) कुजख (ग्नि) ल (rare).

BURGLARIOUS Ph *b entry* *जिह्मीर्षया or चुचोरदिपया परगृहप्रवेश

BURGLARY राज्ञी चौर्याद्यभ्याप्यकर्मविकीर्षया सन्धि हत्वा कुय वा हित्वाद्येन वा प्रकारेण परगृहप्रवेश

BURIAL निधान *D gro n l* *निधानस्तुती

BURN an engraver's tool नक्षत्री (?)

BURLESQUE (adj.) : हास्यकर (ही, र) or हास्यजनक (हा, यं).

BURLESQUE (subs.) : हास्यकरप्रबन्धः.

BURLESQUE (v. t.) : Ph. *to L. my gait* *उपहासार्थं मम गतिम् अनुकरोति (क, c. 8.) : v. TO IMITATE.

BURLY : स्थूलः (ला, लं) : v. STOUT.

BURN (v. t.) : (1) दहति (दह्, c. 1.), *I am burning Lanka in your presence* तत्र प्रवृत्तं लङ्का मया दह्यति, Ma. n. v. ; *but (it) is burning me* मां पुनर्दहत्येव, Sa. III. ; *b.t rice* दध्माग्रम् ; *b.t wood* दध्मकाष्ठ ; *half b.t* दध्मादधः (धा, धं), D. ; (2) ज्वलयति (ज्वल्, c. 1.) (rare), *half b.t* अर्धज्वल्. (धा, धं), Vi. vi. 4. ; (3) ज्वलयति (c. of ज्वल्) (—to inflame), *internal heat is burning my body* ज्वलयति तन्मूलदाहः, U. III.

BURN (v. i.) : I. To be on fire, to blaze : q. v. : ज्वलति (ज्वल्, c. 1.), *the light is burning* ज्वलति प्रदीप, Mr. II. To be inflamed with passion : (1) दहते (pass. of दह्), *my heart burning from contumely* मम परिभवानलदग्धमानं चेत, Ve. III. ; (2) तप्यते (pass. of तप्), *who is burning with grief* यः शोकैव तप्यते, U. IV. ; (3) दीप्यते (दीप्, c. 4.) (of rage only), *b.t with rage* क्रुद्धीरदीपि, B. Ph. *my limbs are burning* ज्वलन्ति मेऽङ्गानि.

BURN DOWN, BURN OUT (v. t.) : दहति . v. TO BURN UP.

BURN OUT (v. i.) : शाम्यति (शप्, c. 4) : v. TO GO OUT, TO BE EXTINGUISHED.

BURN UP : (1) निर्दहति, मृ. (दह्, c. 1.), *as if burning up with his fiery look* निर्दहन्निव दहनगर्भया दया, D. ; (2) मण्डीकरोति (=reduce to ashes).

BURN (subs.) : दाहजं or दाहेन जनितं चत (hurt) or व्रणं (wound).

BURNER : (1) दाघा ; (2) दाहकः B. (of a lamp) : *दाहवर्धनी.

BURNING (subs.) : I. Active : consuming with fire (1) दाहः ; (2) दहनम् ; (3) जीवः (rare). II. Passive : being on fire : ज्वलनम् (also of the b. of the face, etc.).

BURNING (adj.) : I. Active : expr. by a comp. with दाह- : *b. potter* दाहयति; ; *b. fever*, दाहज्वर.. II. Passive : ज्वन् (f. नी) : v. BURN (v. i.). III. Scorching, hot : q. v. Ph. *b. scent* : लपगन्धः.

BURNING-GROUND : (1) श्मशानम्; (2) शवसानम् (rare).

BURNING-GLASS : *दाहककाचः.

BURNISH (v. t.) : (1) प्रमाजयति (हज्, c. 10.); (2) धापति (धाप्, c. 1.) : v. TO POLISH.

BURNISH (subs.) : v. GLOSS, LUSTRE.

BURNT-OFFERING : (1) होमः (?); (2) वषट्कारः (?); (3) यागः (?) : v. SACRIFICE.

BURROW (subs.) : (1) निहरम्; (2) विलम्; (3) गर्भः : v. HOLE.

BURROW (v. i.) : I. Excavate a hole : निहर or विलद्वेरीति (ह, c. 8.). II. To live in it. निर or विलं कृत्वा निरसति (रम्, c. 1.). *Any bing animal* : निवेश्य.

BURSAR : I. A treasurer : q. v. II. The holder of a bursary : *वृत्तिभुज् (mf.). [*वृत्ति.

BURSARY : I. A treasury : q. v. II. A charitable foundation :

BURST (v. i.) : स्फुटति (स्फुट्, c. 8.), *my heart is bing* स्फुटति हृदयम्, U. III. ; (2) विदलति (दल्, c. 1.) (= split), M. n. ; (3) विशीर्यते (pass. of घृ) (=to split), a *bing rock* विशीर्यमानागम्, Ki. XVI. 51. ; (4) दीर्यते, वि-, (pass. of हृ) (=to read), *my heart b.* समादीर्यते हृदयम्. *To b into tears* रोदितुम् आरभते (रभ्, c. 1.), K. ; *to b. with laughter* or *b. out laughing* पट्टितुम् आरभते. *To b. forth* (lit.) : निष्क्रामति (क्रम्, c. 1) or निर्गच्छति (गम्, c. 1.). *To b. forth* (=to break out) : उत्तिगति (तिद्, c. 1.). *Tears b. forth* अनुधारा पसरति (धृ, c. 1.) or अनुधि निरगच्छन्. *To b. open* : v. TO BREAK OPEN. *To b. upon* : आक्रामति (=to attack).

BURST (v t) (1) स्फोटयति (c of स्फुट), (2) चीटयति (c of चूट)

BURST (subs) I Lat स्फोटन or स्फुटनम् II Fig expr by verb there was a b of applause छदतिष्ठन् प्रशंसायां B of thunder बहूजं घुस्रन्निर्गतं, Vt

BURY I To inter a corpse (1) नि खनति (खन् c 1), b d (him) in the ground बहुधाराय निपद्यतु, R xii so, (3) नि दधाति or धत्ते (धा, c 3) (=to place), bodies of mendicants should be b d in holes निची कनेर दिसे निदध्यात् M n II To conceal q v

BUSH (1) गुञ्ज (2) चुप, (3) कुप, (4) भुष्ट, (5) गहनम् (=thicket) Ph a bird in the hand is worth two in the b अश्रुनादश्रुतं वर (?) (see H 1) you are besting the b for nothing निरर्थकमिदमाशोडयसि (?), hide yourself in the b विटपान्तरिणी भव, Sa iii

BUSHEL मानविशेष

BUSHY I Full of bushes गुञ्जावन (ता, त) II Thick like a bush (1) निविड (ङा, ङ), (2) अरिण (ला ख) Ph b tail दीर्घशालमानधि

BUSILY गट (=leely) b engaged गट व्याप्त (वा त) INDUSTRIOUSLY

BUSINESS I Occupation, profession q v (1) व्यवसाय, (2) कर्मन् (n), Sa v Ph b of a messenger दूतम् b of a barber नायित् II Mercantile transactions व्यवहार, P III Any affair, transaction (1) कर्मन् (n) a man of b कर्मठ, (2) कार्यम्, a man of b कार्यन् b t n कार्यकाज, (3) व्यापार, this is your b भक्तज्ञानदय व्यापार H iii, (4) निधेय v EMPLOYMENT III Right of acting Ph what b has to send for you *त्वामाकारयितु तस्य कीदृषिकार IV Concern q v Ph what b is it of yours ? किन्ते प्रयीजनमनेन

BLACK पादुकाविशेष

BLISS सुखमम् \ KISS

RUPEE I The trunk of body (1) शरीरपूर्वभाग , (2) पूजादे, R II

A statute representing the b पूर्णप्रतिमा

RUSTARD इहस्पधिविशेष

BUSTLE (subs) (1) ਰੁਝਮ , (2) ਖੀਮ (=agitation q v)

BUSTLE (v 1) प्रधावति (धाव, c 1) (=to run) V TO BE AGITATED

Busr (adj) व्यास (ता, त) (=employed only of persons) v

ACTIVE INDUSTRIOUS Ph to-day is a b day अथ बहनि कार्याणि
कर्त्तव्यानि OR दृष्टव्यानि

BUSY (V) V TO OCCUPY, ATTEND TO EMPLOY

BUSY BODY य पराधिकारवर्त्ता करोति

But (sube and v) & nott

But I Except अन्य (या न्) (with abl) this is the doing of none b
Agharaghants नाघोरघटादयस्य कर्मैतत् , Ma v Ph his life was
nothing else b a t s s e of atrocious deeds *वीमसुकर्मसन्ततिरेव तस्य
जीवितमासीत् b for the long which of your younger brothers would
forgive राजानं चेन्निषेधा स्यात् क चमेत तत्रातुञ्ज, Ve i , all b finished
सम्पूर्णप्राय (या यं) , in the last page b one, *जपानप्रवासान् , b by
going to London *लण्डनमगता II Only q v Ph b for
a moment चयमात्र R III Denoting contrast or opposition (1)
तु (never at the beginning of a clause), deep anxiety grinds my
heart, b t it does not burst into two parts दलति हृदय मादीवेनी विधा
न तु नियते U iii , (2) तु is often omitted, by sweet, b false words
मधुरानिरुतयाभि Sa v , of what avail is (a servant) loyal, b
साधुः सः स्यादिति च कातरं च युज्य स्यात् साधुप्रायेण क, Mu i ,
internal heat is burning my body, b does not reduce it to ashes ज्वलयति
मममलादां करीति न भयसात् U iii , (3) किन्तु or परन्तु (at the beg n
ning) your son is easy B the report is she said समायमी वामयव
साध्यः किन्तु सा किञ्च समनिरत् D ii , (4) पुन, it is like it b not

BUTTERCUP पीतपुष्पभेद .

BUTTERFLY (1) तिलिलि (?), (2) पिप्पिलि (?)

BUTTER MILK (1) तक्रम (2) कालेय (3) अरिष्टम्, (4) दद्यात्त, A

BUTTERY v LARDER

BUTTOCK (1) भित्तम्, (2) कटिप्रोष्ठ (rare), (3) क्लिप् (f) (rare).

BUTTON (subs) *बुताम् B hole *बुतामखिद्रम्

BUTTON (v t) *बुताम् ददाति (दा c 3) or लययति (c of लम्)

BUTTRISS *बालम्

BUXOM प्रकुम्भदान (ना न) v CONRLY, GAY

BUY (v t) (1) क्रीणानि or क्रीणीते (क्री, c 9), (2) प्राक्रीणीते (rare), (3) गृह्णाति (एरु, c 9) (=to receive) (to be used only when the sense is clear) *at what price have you bought this book* क्रियता मूल्येनैष पुस्तकी गृहीत P II 4

BUY BACK OR OFF प्राक्रीणीते (क्री c 9)

BUYER (1) कृष्ट (f वी), (2) कर्शन् (f वी) (3) कर्षिक (का, क)

BUYING क्रय B and selling क्रयविक्रय

BUZZ (v i) (1) गुञ्जति (गुञ्ज c 1), *not a single bee that if it not b in a sweet low tone न षटपदीस्यो न जुगुञ्ज य कल*, B II 19, (2) मिञ्जते (मिञ्ज c 2) B XXII 2- (3) बुञ्जन्वायते (nom), *har v to sound*

BUZZ, BUZZING (subs) (1) गुञ्जितम्, (2) गुञ्जन्म्, (3) इञ्जितम् K

BUZZARD I A bird ग्रेनभद II A blockhead q v

By (prep) I Of place (s) - near q v esp by comp with उप *b the Ganges* उपतटम् Ph *b the side of (her) father* पितु पाशे, *Iu (b) = past* (1) अतीत्य, (2) अतिक्रम्य Ph *fous b the end of Oule* रहस्यदीप्यामनु राजधानीम् R, *b this road* अनेन मार्गेण, (c) = *on* by the ins *b land and water* स्थलम् च जलम् च II Of time (a) not later than *Ih b this time the day was complete* अनेन

सप्तमेन परिणतो दिवस, K., *by the 1st of Baisakha वैशाखस्य पञ्चम-
दिवसात् पूर्वम् (?)*; (b) of succession : Ph *day b. day* बहुदिनम् ; month
b. month मासे मासे. III. Of other relations : (a) of an agent
after a pass. verb : by the ins. : *should be forgiven b. you* भवता
भययितव्यः, Sa. iv. ; *Bala was asked land b. Vamana* वामनेन बलिर्वा-
याचै दम्पती S. k. ; (b) of the instrument . by the ins : *b. fans*
made of lotus-leaves नलिनीदलतालवली, Sa. iii. ; *b. king's command*
राजाज्ञया ; *b. force* प्रसङ्ग ; (c.) of the cause, means, mode, etc : gen.
by the ins., sometimes by part.s : *b. reading Shastras* शास्त्राध्यधीनः ;
b. hook or crook येन केन प्रकारेण ; *b. name Sudishna, of peaceful*
character नाम्ना सुतीक्ष्णवर्तिनो दास, R. xiii. 41. ; *b. heart* कण्ठस्थ-
(स्था, स्त्रं), Bo ; *b. nature* प्रकृता or स्वभावतः , *b. stealth* चौरिकया ; *to sell b.*
weight लोलयित्वा निक्षिप्यते (?) : *to sell b the yard* गजसंख्यया निक्षिप्यते
(?) ; *b. one's self* एकक (का, क) v. SOLITARY ; *b. degrees* ऋगश्च ; *b.*
thousands सङ्ख्यम् ; *b. crowds* सङ्घम् ; *one b. one* एकैकम् ; *man b man*
प्रतिपुङ्गवम् v. EACH , *he is taller than me b. half a foot* *स मत्तोऽर्ध-
पादोऽधः ; a poem by Kālidāsa कालिदासकृतं काव्यम् ; (d) in adju-
rations . Ph. *b. God* ईश्वर सावीर्यम् ; *I swear b. my sacerdotal thread*
मयानि ब्रह्मसूत्रेण, Ra. ii

BY (adv.) . I. Near : q. v. : निकटे. II. Aside : v. TO LAY BY, PUT BY.

BY AND BY . (1) अपिरेण ; (2) क्रिञ्चित् पश्चात् (=little after).

BY THE BY . मसहनि or मसहान् (?).

BY-GONE : (1) अतीत (ता, त) ; (2) अतिक्रान्त (ता, त्) ; (3) गत. (ता, तं).

BY LAW . *स्यविधिः : v. RULE, ORDINANCE.

BY-PATH, ROAD, OR-WAY . (1) दिगमार्गः ; (2) विपथ .

BY-PLACE : (1) विजयनप्रदेशः ; (2) विविक्तस्थलः ; (3) विजयभूमि . [near].

BY-STANDER . (1) प्रेक्षक (=a spectator) ; (2) पार्श्वस्थ (=one who is

BY-WORD : v. PROVERB. *To become a b* उपहासास्पदं भवति (मु. c. 1).

C.

CAB चक्रवाद्ययानभेद

CABAL (subs) I A body of intriguers *संकार्यसाधनाय गूढमन्त्रकारिण
(m pl) II Intrigue q v गूढमन्त्रणा

CABAL (v 1) *संकार्यसाधनाय गूढ मन्त्रयति (मन्त्र्, c 10) or SUD मन्त्रयति
(when the sense is clear) v. TO INTRIGUE

CABALA *काबलम, इहुदीनाम् निगूढशास्त्रम्

CABALIST *काबलविद् (mfn), काबलज्ञ (f स्त्री)

CABALISTIC *काबलविषयक (का, क) In gen sense v. MYSTICAL.

CABALLER v. INTRIGUER

CABBAGE शाकभेद, *कवि

CABIN I A cottage q v II Of a ship कीठ (?)

CABINET I A closet q v II A piece of furniture *दराज
v CHEST III The select council of a ruler प्रधानमन्त्रिणां सभा Ph.
c minister मुखमन्त्रिन् (m.) IV A room for c council इन्द्रकम् (?)

CABLE योतकभनाय स्तूल शायरज्जु, लौहयुद्धली वा योतकस्थनी (?)

CARMAN (1) प्रवहणवाहक, (2) यानवाही v CHARIOTTEER

CABRIOLET चतुश्चक्रविशिष्ट सपिधानी लघुचरयन्त्रिण

CACHINATION (1) चरुहाम, (2) प्रहसन, (3) चाक्षुरितम्

CACKLE (v) (1) नदति (नद, c 1), (2) रौति (रु, c 2)

CAKLE, CACKLING (subs) नाद, c. of the geese हंसनाद v NOISE.

CACOPHONOUS युतिकटु (mfn), KAV VII. 2 v. HARSH, DISCORDANT.

CACOPHONY युतिकटुता

CADAVEROUS v GHOSTLY, PALE

CADENCE I Lit v FALL. II Musical (1) स्वरसङ्क्रम (=mo-
dulation of voice), Mr III 5, (2) स्तरावरोह (=fall of v.), M n,
(3) विराम (=pause)

- CALCULATOR** (1) गणक (2) निरूपक (=one who ascertains)
- CALCULOUS** (1) चालर (री र), (2) चार्जर (री र)
- CALCULUS** (1) *सूक्ष्मानवगणित (= differential c), (2) *समाहारगणित (- integral c)
- CALDRON** (1) कटाव, (2) पिठर v BOILER
- CALENDAR** I An almanack पत्रिका II A list q v
- CALENDER** (subs) *नकायन, Williams
- CALENDER** (v t) *चक्रयन्त्रेण दृष्टीकरोति (nom)
- CALENDAR** रोमकीयमासस्य प्रथमदिवसः
- CALENTUPE** व्यामोह (lit and fig)
- CALF** I The young of the cow (1) बछ, (2) गीरस or धेनुवत्, (3) वणिक् (=a newly born c), A A *elec* two years old विद्यावती II A dolt blockhead q v III The c of the leg जङ्गाया मांसस्य पञ्चाङ्ग
- CALIBRE** Ph *the c* (of a tube etc) सुमय or छिद्रस्य परिमाण, of small c चुद्रसुषुप्तिमिष्ट (?) , a man of small c चुद्रबुद्धि
- CALICO** कापांसभेद
- CALIGRAPHY** v PENMANSHIP
- CALK** (v t) चलपवेशनरीधाय नीकाया फलकसन्निविष्टद्रावि जीर्णरक्षणार्थं पूरयति (c of पू)
- CALKER** जीर्णरक्षणार्थं नीकाया फलकसन्निविष्टद्रपूरक
- CALL** (v t) I To summon (1) ह्वयति आ, (ह्वे, c 1) I will c. and ask my mistress गृहिणीमाह्वय वृच्छामि Mr 1, (2) ह्वयते (nom) (= c alone) c *Maitreja* मैत्रेय सारन् प्रजायन् Mr IV, (3) आकारयति (c of ह) (rare), (4) निमन्त्रयति (मन्त्र c 10) (=invite q v) II To address by a particular name (1) आह्वयति *caller by the name* *Parvati* मां पार्वतीति नाथा जुहाव *hu r* 26, (2)—नाथा or सज्जया or आह्वयया अनिदधाति (धा c 3) "c a *spale* a *spnile* यी बहूपल

तद्वपननिषेहि III To name, designate (I) वक्ति (वृ, c 1), मापते (भाष, c 1) etc (= to speak q v), *you are ced 'mountain h/ter* बुद्धिामुष्टदुच्यते Si xv 30 (2) उदाहरति (हृ, c 1), *ced Dasheratla* दशरथ इलुदाहत B 1 1 (3) अप दिशति, व्यप, (दिग् c 1) Si xv 28 *Ih c to mind* मनसि करोति, *ced Rgy Iay, and Sa ia* चरययु मासफुक्ता S p, *ced Tnaala* तारकसन्निध, Kn

CALL BACK v TO RECALL REJOICE, RETRACT

CALL FOR TO DEMAND, REQUIRE

CALL FORTH आह्वयति (हृ, c 1) (lit. and fig)

CALL IN I To collect as debts v TO COLLECT II To invite
as friends आह्वयति च

CALL OFF i c to divert q v

CALL OUT v TO RECITE

CALL ON OR UPON I To implore q v II To invoke q v
III To pay a short visit, *ced on me* आ दृष्ट आनगम (after Mu),
ced on Jin न दृष्ट गच्छ

CALM (adj) (1) शान्तः प्र (ता न्), *o what a c and beautiful morn-
ing* अहो प्रशान्तरमणीयया प्रभातस्य, *c and solemn place* प्रशान्तगभीरभूमि,
V₁ *c coun inances* शान्ताकारः Ma, (2) निष्कम्पः (म्पा, म्पं), निश्चलः
(चा ल) etc (=without motion as a sea), *like the c ocean on a
c day* निशातनिष्कम्पमिवापयापति Ki, *the sea became very c with
unruffled water* निशातः समवदल्यर्थे समुद्रः क्षितिमोदकः, V p, (3) निर्व्यातः
(ता त), etc (=without wind as a c place), V (4) अचलः (f क्ता)
etc (=not wavy as a river), (5) अचुम्बः (f आ), etc (=not
agitated) *To be c* शाश्वति, प्र, (श्म, c 1), Ku

CALM (subs) I As opposed to storm निशात or निशात II
Calmness tranquillity q v

CALM (v t) (1) शमयति प्र (c of शम्) *to c a tempest* चण्डशतः शमयति~
(2) शास्वयति or सान्त्वयति अभि-, उप, परि, (शान्त्व or सान्त्व c 10),
to c the son of wind (Bh ms) बहवः सुतमुपसान्वयितुम् Ki ii 25 v
TO QUIET

CALMLY I Gently q v II Quietly, patiently q v

CALMNESS (1) शान्तिः or शमः (2) प्रशान्तिः or प्रशमः, (3) अक्षोभः and sim-
comp s (=absence of agitation) (4) better by adj *c of mind*
(1) धैर्यं Ki xiv 1 (2) निर्विकारचित्तम् M n

CALOMEL *वीतहृदिपारदः शङ्खपारदः

CALORIC तापः

CALORIFIC तापन (जी न) or तापक (क्ता क)

CALTROF I A thistle गोचूर II A military instrument
*चतुर्भुजम्, चतुर्गोलाका गतिनिरीधाय युद्धयन्त्रमिष

CALUMNIATE परिवादति (वद c 1) *c s in my presence (ny) friend the
king of Angs* परिवादति सप्तमः सिक्कनश्चाविराजम् Ve v v TO SLANDER
DETRACT REFILE

CALUMINATION परिवादः v CALUMNY

CALUMNIATOR : परिवादक or परिवादौ • V. SLANDERER, REVILER.

CALUMNIOUS : परिवादिन् (f. नी) : V. SLANDEROUS.

CALUMNIOUSLY : (1) गुप्तापवादेन ; (2) अभूतमाद्यया (= falsely) ; (3) असूयया (= detractingly).

CALUMNY : (1) परिवादः, *not before acquainted with c.* परिवादमोक्ष-
मवातपूर्वः (गं, वै, Ki) ; (2) परिभाषणम् (rare) ; (3) विपन्नवाक्यं (= evil
speech) : V. SLANDER, DETRACTION.

CALVE : वक्ष् स्ते, प्र-, (मू. c. 1.) : V. TO BEGOT.

CALVINISM : *केल्विनमतं or केल्विनस मतम्.

CALVINIST : *केल्विनमतानुबन्धिन् (f. नी).

CALYX : *दलकोप ; पुष्पदलान्तरम्.

CAMBRIE : *किम्ब्रुकम् ; स्कृष्टपटविशेषः.

CAMEL : (1) चटु ; (2) कमीलकः, (3) रिहृष्टुद (m.) (rare). *A young c.* :
वरम. *A she-c.* : चट्टी.

CAMELOPARD : दीर्घायीर. (?) ; चटु-आलीयाचवितो जन्तुविशेषः.

CAMEO : *कामीयल.

CAMERA OBSCURA : प्रतिविम्बयाहको यन्त्रविशेषः ; प्रतिविम्बयाहिकी.

CAMP (suba.) (1) निशिरम्, (2) जटह. *To pitch a c.* : स्वभावारं निवेद्यति
(c. of विष्), Kr.

to accept the ministry of Chandragupta इषमस्य साधिव्य साधयितुं
 न शक्यते, Mu (2) प्रभवति (भृ c 1) an enemy c not conquer when
 प्रभवति न तदा परी विजेतु Ki x 35 , (3) ईष्टे (ईष्ट, c 2) , who c
 move a good man सुभनं जनायस्यितु न ईमते, Si xv 40 , (4) पारयति
 (य, c 10) nor c we say that it is our friends fault सविग्रामी दोष
 इति अस्मादयस्मिन्मपि न पारयाम , Sa iv , (5) चमते (चम, c 1) N xiv
 16 , (6) चमर्द (चा धे) or मक्त (क्त, क्त) or चम (मा, म) भवति (often un-
 derstood) A B (a) do not use 2 and 3 in the pass , (b)
 * could can also be idiomatically expressed by विधिलिङ I c
 deprive even Sita of her fortitude कुर्वी हरस्यापि विनाशदायेवेदंभुति,
 Ku iii 10 , (c) can not be—is best expressed by part aly s —तत्र,
 अनीय and य, what can not be accomplished or cured अवाप्न्य (धा,
 ण्य) , what cannot be measured अपरिमिय (या, य) , (d) can not be —is
 expressed by अशक्य or circumlo I can not but remark मयास्य
 वक्तव्यम् , I cannot but uter रोदनं निवारयितुं न शक्नोमि

CANAL (1) कुल्या , (2) प्रणाभी (3) उपकुल्या

CANARY BIRD चीतरणं पक्षिविशेष

CANCEL I To erase obliterate कुण्डलनां तनोति (तन् c 8) (with
 gen) (properly by the circular mark prevalent among Hindus ,
 N II To annul destroy लुप्यति अत्र, दि (लुप c 6) (?) III
 To strike out common factors अपवर्तयति (c of इत्), Li IV To
 enclose १ ४

CANCELLATION I Erasing कुण्डलनाक्रिया II Annulment अवनोप
 (?) III Striking out common factors अपवर्तयम्

CANCER I One of the signs of the zodiac (1) कर्कट , (2) कक
 (rare) II A disease *कर्कटरीय

CANCEROUS c affected with cancer *कर्कटरीयकाल (का क) and
 sin comp s

CANDELABRUM *मदीपपादप कौस्तुभदीप

CANDID I White विशद (दा, द) II Fair, frank, sincere q
v (1) न्याय (धा, थ) (= fair), (2) खुटभादिन (f ची) (= frank),
(3) निष्कपट (डा ट) (= sincere)

CANDIDATE (1) आकादिन् (f ची), (2) अर्चिन् म, (f नी), c for
poetic fame कवियज्ञ प्रार्थी, R [any trick]

CANDIDLY (1) खुटम् (= frankly), (2) निष्कपटम् or निर्व्याजम् (without

CANDIED *शर्करित (ता, त), c sugar v CANDI

CANDLE *वर्ति, wax c *त्रिकणवर्ति

CANDLEMAS *दीपान्विता (properly a Hindu festival)

CANDLESTICK दीपधार

CANDOUR निष्कापट्यम् v FRANKNESS, INGENUOUSNESS

CANDY (1) आसिकमकरं (2) खट (3) खण्डमीदक

CANE (subs) I The rattan q v बैठस II A stick दैव
or वैद्यद्वि A seat made of c विवासनम् v also SUGAR CANE,
BAMBOO, REED

CANE (v t) (1) चलायात करोति, (2) विलेप हति, आ, (हन्, c 2)

CANINE expressed by comp of words under dog c tail श्पुच्छम्
Ph c teeth श्वदन्ता (?)

CANISTER (1) पटक (?) (2) पात्र (=any vessel)

CANKER (subs) I Cancer *कर्कटरीग II A disease of plants
कीटा (m pl) III Fig बाल IV Caterpillar q v V The
dog rose q v

CANKER (v) v TO CORRODE, CORRUPT

CANKERWORM शुककौट v CATERPILAR

CANNIBAL दमृज (m f n), B XII 17 and sim comps

CANNIBALISM I Lit दमृजन to practise c मनुष्यभक्ष खादति (खाद,
c 1), अति (अद c 2) etc II Fig (1) दमृजता, (2) शिषासुता

- CANNON *कामान *To load a c* *गुलिमि कामान् पूरयति (पूर, c 10)
- CANNONADE (subs) *कामानगोलप्रक्षपणम्
- CANNONADE (v t) *कामानगोलै मद्राति (मद्र c 9) or मद्राति (मय c 9)
- CANNON BALL *कामानगोल : कामानगुलि, चयीगोल
- CANNON SHOT I Cannon ball ग् व II Its range Ph the fleet
got out of c *रणपीतादलि कामानगोलविषयमतिप्रकाम
- CANOE नौ or नौका v BOAT
- CANON I A rule (1) विधि, (2) व्यवस्था C law *दीप प्रचारितधर्म
सहिता II An ecclesiastical dignitary धर्मोपासकविशिष
- CANONESS धर्मोपासिका (?)
- CANONICAL (1) वैध (धी ध), (2) वैधिक (की क) c s याज्ञकवेद
- CANONIST (1) वित्तज्ञ, (2) धन्दाज्ञ, (3) कर्मी
- CANOROUS (1) मधुर (रा र) (of songs etc) (2) मधुरभाषिन् (f ची)
(of men etc) v MELODIOUS
- CANT (subs) *अपभाषा c word *अपभ्रष्ट
- CANT = can not ग् व Canting (adj) दाक्षिण (की क)
- CANTEEN, CANTINE मद्यभाण्डम्
- CANTER (v i) अईपुलायितम् मन्दति (गम् c 1) or चलति (चल् c 1).
- CANTER (subs) अईपुलायितम्, Si v 10
- CANTHARIDES मीमक्षीत्याजातीयकौटभद्र
- CANTICLE I Of the bible *गीतकाण्ड II A canto ग् व
- CANTLE CANTLET पद्यम् v PIECE
- CANTO of a poem सयं v BOOK
- CANTON (subs) प्रदेश v PROVINCE
- CANTONMENT निवेश, military c शिवानिवेश v QUARTERS
- CANVAS I A coarse cloth दाण c bag दाणपुटम् II Sails ग् व
वातरश्मनानि (n pl) (?) III Cloth for painting पटम्, D
- CANTASS (v) I To solicit for votes प्रार्थयते (अर्थ, c 10) or दापते,

(याच, c 1) II To sift, examine q v परीक्षते (ईच c 1) III
To discuss q v विचारयति (c of चर)

CANVASS, CANVASSING (subs) I Inspection q v परीक्षा II
Discussion q v विचार III Solicitation for votes *मतप्राप्त्यना
or simply प्राप्तिना (when the context determines the meaning)

CANVASSER I One who solicits votes *मतप्राप्त्यक II Examiner
q v परीक्षक

CAP गिरस्त्वम् (gen term) 'C of fools मूर्खचूडामणि

CAPABILITY (1) शक्ति, (2) क्षमता, (3) सामर्थ्यम्

CAPABLE (1) शक्त (ता, त्) *with c friends शक्तिं सुदृढि, B, c of
this work अथ क्षम्य शक्त, V c III, (2) समर्थ (यां, ये, c of
meeting परिसरणसमर्थ V: (3) क्षम (मा क्ष), c of disordering
विपन्नगुणे क्षम V: N D note the construction of these words,
(4) शक्त (या क्ष) (n the passive sense) c of being counteracted
समापानु शक्त, V: Be c V ABLE, BE—*

CAPACIOUS i e spacious large q v (1) विशाल (ला, ल) (in
breadth), (2) विपुल (ला ल) (in depth), (3) बहुवृद्ध (हा ह) (rare)

CAPACIOUSNESS (1) विशालता, (2) विपुलता V largeness

CAPACITATE V TO ENABLE

CAPACITY I Lit (1) धारणशक्ति, (2) बहुवृद्धसामर्थ्यम्, (3) better
by circumlo v extent Ph a measure of c प्रतीमान, M
II Mental c बहुवृद्धसामर्थ्यम्, c for all knowledge अशेषविद्यायुक्त
सामर्थ्यम्, K III Ability q v शक्ति to the extent of one's c
यदाशक्ति IV Outward condition रूपम् in the c of a cool मूर्द्धपेय
or मूर्द्धोभूता V Legal c क्षमता (?) VI In geo गर्भक्षम
I.

CAPAX चपादकक्षम, चपाट in comp

CAPRISON I Subs कृप V TRAPING II Verb कृपित

मण्डयति, etc , saw *Indradyudha* c ed with red cloth बहणेनायालडा-

रेणालङ्गमिन्द्रायुधमद्रासीत्, K C ed विभूषित (ता, स) N 1 57

Cape I A promontory *प्रसन्न II For the shoulders *स्यन्धद

CAPER (v) कूर्दति, ते (कूर्द, c. 1), Ha. v TO FRISK

CAPER (subs) I For pickling सुकुलविशेष *कपरी II.

A ship, jump q v To cut c s कू(क)र्दति, व (कूर्द or कुर्द, c 1)

CAPILLARY I Sub* सूक्ष्मनाडीविशेष , *सद्योगिनी II Adj expr. by tat comp

CAPITAL (adj) I Chief, principal q v II Excellent q v.

Ph c letter *बृहदक्षर , c punishment प्राणदण्ड , c offence *प्राणदण्डोत्पत्ति

CAPITAL (subs) I Of a column पूजा (c) II Of a country *

राजधानी, c of the king *Bh rta* भीमभूमिपतिराजधानी, N 1 1. Ph the city named *Puspapura* (Patna) the c of *Magadha* (Behar) मगधदेशमेखरीमृता पुष्पपुरी नाम नगरी, D III A c. letter, *बृहदक्षरम्

IV. Stock, principal q v (1) मूलम् , (2) मूलधनम्

CAPITALIST perh मूलम् (f मौ) Great c क्वीतसारधन (ना, न), D

CAPITALLY v CHIEFLY Ph to punish c प्राणान् दण्डयति

CAPITATION Pl c tax v POLL TAX

CAPITOL *सीमनगरप्रमुखादेशालय

CAPITULATE *प्रसन्न स्वीकृति , मधुह्वो घुर or हुर्ने चर्दयति (c of च)

CAPITULATION Ph they agreed to a c on these conditions एतेर्निधमे घुर or हुर्नमपैयितुमभ्युपजम् v TO CAPITULATE

CARON : c castrated cock इतसुचङ्गुट्ट and sim. comp ,

CAPRICE (1) कामचार (any thing done according to one's fancy), this is c of fortune देखाव कामचार, Mn 11 , (2) पाचण्डम् (= fickleness q v)

CAPRICIOUS : (1) कामचारिन् (f. ची) (doing according to one's fancy) ;
(2) चञ्चलः (ला, ल) (= fickle, unsteady - q v.).

CAPRICIOUSLY : v. WHIMSICALLY.

CAPRICIOUSNESS : (1) कामचारिता ; (2) चाञ्चल्यम् (= fickleness : q v.).

CAPRICIOUS : मकरः or मकरराशि .

CAPRICUM : रजतरीष ; रजतरीषजता.

CAPSTAN : *भारीचोलनयन्त्रम्

CAPSULAR : बीजाकार (रा, र) (?) .

CAPSULE : (1) बीजकीशः (प), Bha. ; (2) कर्षिका, Bha.

CAPTAIN : I. A chief : q. v. चञ्चलः. II. A military officer :
*गुह्यपति or (in gen. sense) सैन्याध्यक्ष or सेनापति. III. A naval
officer : पोताध्यक्ष or पोतनायकः. IV. A master of the military
art : v. GENERAL.

CAPTAINCY or CAPTAINSHIP : (1) गुह्यपतिपदम् (military) , (2) पोताध्यक्ष-
पदम् (naval).

CAPTION : v. APPREHENSION.

CAPTIOUS : I. Disposed to find fault : (1) दीर्घकदम् (mfn.) , (2)
पुरोभासिन् (f. भी) ; (3) दीयवादिन् (f. ची). II. Peevish, perverse :
q. v. III. Insidious, troublesome : q v.

CAPTIOUSLY : v. PEEVISHLY ; INSIDIOUSLY.

CAPTIOUSNESS : v. CENSORIOUSNESS, PEEVISHNESS.

CAPTIVATE (v. t.) : I. To enslave : बन्धकीरोति, *ed by her good
qualities बद्धगुणबन्धित*, D. II. To charm : q. v. : हरति (ह, c. 1.),
*ed the eyes, as well as the minds, of all creatures जहार सर्वभूतानां
चक्षूषि च मनांसि च*, Mah. *Cang* : मनीहरः (रा, र) : v. CHARMING,
FASCINATING.

CAPTIVE (subs) : बन्धी or बन्दि (f.), *will bring back fortune as a c.*
विष बन्धीमिव बन्दिनेत्यदि, Ku. ११. ३२. : v. PRISONER.

CAPTIVE (adj) (1) बन्दीकृत (ता, त), *made c by the enemies of gods*

बन्दीकृत विबुधशत्रुभि V , (2) बन्दि, c *scomen बन्दिनिय*, VL VII.

CAPTIVITY बन्दित्व V SLAVERY, SUBJECTION

CAPTOR (1) पादक , (2) जेता (= victor, conqueror q v)

CAPTURE (v) गृह्णाति (वह, c 9), *and was c'd by Chandavarman*

जगद्देव च वल्लभकणा, D r , *newly c'd मयवह* (हा, छ), K v to

TAKE

CAPTURE (subs) I Seizure q v वह , धम्, c *of cattle गीवह*

Mah II Booty, prize q v

CAPUCHIN I A monk यन्त्रिनिषे II A monkey बान्त्रिनिषे

CAR रह *procession of the c of Jagannatha रथयात्रा* v CHARIOT

CARAT I A weight रत्निका (properly about half a c), K b II

A 24th part, in measuring the fineness of gold • *express*
by *circumlo • this is 18 c gold* • चर पादमय स्वर्णम् [Mal

CARAVAN सह c *of pilgrims यात्रिकसह* , c *of merchants रथिगण* ,

CARAVANSARY, CARAVANSERA पथिकाश्रम

CARAWAY (1) चञ्चमीदा , (2) उदयमा

CARBINE or CARABINE *लघुबन्दुक

CARBINEER or CARABINEER *लघुबन्दुकधरमा

CARBON *चट्टारसा

CARBONIC *चट्टारसार (ता, त)

CARCUNCLE I A tumour फिक्लि II A gem पद्मराग

CARCASS (1) शव (mn) (2) मयमरीर , (3) कृपय (mn) (rare)

CARD (subs) I A playing c *वास, to play with c s *नाम

क्रीडति *knave of c s* *दास *Diamond heart, club, and spade* (of
cards) *रत्न , चीत , ग्याम , लघ II A visiting c *नामपत्रम्

III. A paper on which the points of a compass are marked

*दिग्गोलादयम् II An instrument for combing wool कुवामागनी

CARD (r. †) : V. TO COMB, CLIP, SE.

CARDAMOM : (1) एला ; (2) कीरट्टी (small c.) ; (3) चन्द्रवाचा (large c.)
(4) निम्बुटि (large c) (rare). C-plant : एलायता, R.

CARDER of wool ऊर्दामार्जक .

CARDIAC : I. Adj. - हृदय (नी, न), Sr. II. Subst. - हृदयम्.

CARDINAL (subst.) : *रीमन्त्रधर्मनियन्ता C.ship, cate. *रीमन्त्रधर्मनिरन्तृपदम् ;
कार्डिनान्पदो.

Husbands दृष्टायपि न गच्छिता मद्युन, D , (2) ईदृते, etc (= to look - q
 ४), *does not c for birth or beauty* नाभिजनमौचते न रूपमासीकयते, K ,
 (3) आद्रियते (इ c 6) (= to regard), K. xiv 10

CAREEN (v t.) पार्श्वेन स्थापयति (c of स्था)

CAREER I A race or race-course q ४ II General course of
 conduct चरित

CAREFUL I Attentive q ४. (1) अग्रमत्त (जा, त), (2) दीप्तप्रमाद
 (दा, द), (3) सावधान (जा, न) II Anxious q ४. (1) अचिन्त
 (जा, त), (2) चिन्तावत् (f ती), (3) चिन्ताग्रताकुल (जा, त) C of or for
 (1) चिन्तयति (चिन्, c 10), (2) आद्रियते, K.

CAREFULLY I With c (1) यत्नेन, (2) प्रयत्नत, (3) निपुण, *searching*
 c निपुणमन्त्रिण, D II, *to consider c* निपुण विचारयति, Mr II.
 Attentively (1) अग्रमत्तम्, (2) अग्रमादेन, (3) सावधानेन III * Anxi-
 ously q ४ expr by adj

CAREFULNESS (1) अग्रमाद, (2) सावधानता, (3) चिन्ताकुलता (= anxiety)

CARELESS I Inattentive, neglectful q ४ प्रमत्त (जा, त) *To be*
c of न चिन्तयति (चिन्, c 10) or विचारयति (c of मू) (with acc),
is c even of herself आत्मानमपि न विचारयति II Said or done with
 out care प्रमत्त in comp III Free from care निश्चिन्त (जा, त)

CARELESSLY (1) प्रमादेन, (2) अग्रमादम्, (3) प्रमत्त (जा, त), (4) अनव-
 धानेन

CARELESSNESS (1) प्रमाद, (2) अनवधानम्, (3) असावधानता, (4) प्रमत्तता

CARESS (v) परिभ्रमते (रम c 1) (= to embrace q ४), (2) क्रीडे
 करोति (= to put in the lap) ४ al o TO FONDLE

CARESS (sub) परिभ्रम (= embrace q ४)

CARESSINGLY वचसा परिभ्रम (= embracing), Ku १ 3

CARET * पूरक, असम्पूर्णविधितविज्ञापनाय '१' दृष्टावधारविह

CARGO expr by द्रव्य, or भाव्य, *what is the c of the boat* किमाव्यपूषा भी .

CARICATURE (subs.) : उपहासचित्रं (?).

CARICATURE (v. t.) उपहासचित्रं लिखति (लिख्, c. 6.) (?).

CARICATURIST : उपहासचित्रकारः (?); उपहासचित्रलेखक. (?).

CARIES, CARIDISY : अस्थिद्रव्यं (?).

CARIOUS : क्षयितः (ता, सं) (?).

CARMAN : (1) चारविः; (2) रथगाहक ; (3) मकटगाहकः (of a cart).

CARMELITE : *कर्मक्षीयवतिः.

CARMINATIVE (adj. or subs) : वातघ्नः or वायुघ्नः (घ्नी, घं).

CARMINE (subs.) : a red dye : लाचा (?). Dyed with c. लाचिकः (की, कं),
S. K.

CARNAGE : कर्तृन् : v. SLAUGHTER, MASSACRE.

CARNAL : I. Bodily, sensual : q. v. Ph. c. *pleasure* विषयसुखं. II.
Lustful : q. v. Ph. c. *desire* कामः; c. *knowledge* : संसर्गः.

CARNALITY : (1) विषयसक्तिः (the state); (2) विषयीयभीमः (its indul-
gence : v. SENSUALITY.

CARNALLY : Ph. to know c. संसृजति (सृज्, c. 6.) ; or better by
संसर्गः.

CARNATION : I. Flesh color : मांसवर्णः. II. A flower : रक्तवर्णपुष्प-
मण्डः.

CARNIVAL : *रीमकपर्विणां मांसीत्यवः.

CARNIVORES : (1) मांसभुज् (भुज्, c. 6.) ; (2) आसिवायिन् or पिशितायिन् (f. नी) ;
(3) कम्पादः.

CAROL : त्रिविधः.

CAROL (subs.) : सङ्गीतः : v. SONG.

CAROL (v.) : गायति (गी, c. 1.) : v. TO SING.

CARDIOTARTERIES : prob. मये- (f. dual), D.

CAROUSAL, CAROUSE (subs.) : पानवीडीमहीरुवः or sim. पानवीडी, D.

CAROUSE (v.) : (1) चरिष्यं पितति (पा, c. 2.) ; (2) प्रभृतमद्यपानं करोति,

CAROUSEL : चापावप , Ha . v. DRINKER, REVELLER.

CARP (sub~) : रीक्षितजातीयमत्स्यभेद .

CARP AT (v.) अवधिपति (चिप्, c. 6) . v. TO CENSURE, TO CAVIL.

CARPENTER (1) तबक ; (2) लघु (m) , वर्धक , (4) मूषधार , (5) तबन् (m.)

CARPENTRY . (1) दाहकर्मन् (n.) K. , (2) तबण, *tools of c.* तबणसाधनानि (n. pl) .

CARPER . v. CAVILLED, CENSURED

CARPET (sub~) : चिवासरण (?). Ph. "on the c." . चासीचमान (ना, नं).

CARPET (v) : चिवासरणैराच्छादयति (कद, c. 10) (=to cover : q v.).

CARPING (adj) . (1) निष्ठादीषदर्शिन् (f. नी) (?), (2) चरक्षेपिन् (f. क्षी) (?).

CARPING (sub~) चरक्षेप , v. CAVIL, CENSURE.

CARPINGLY : (1) उपापवादेन , (2) चमूदवा

CARRIAGE I. Conveyance वाहन. II. A vehicle : (1) यान (most gen. term), *drives in a c. and four* चतुरश्रवाद्येन यानेन चलति, (2) रथ. (spec a war-chariot), *a c. road* रथा, (3) सन्धन. (=a chariot), (4) पुष्परथ (=a pleasure-car), (5) कर्पीरथ , (6) प्ररहण (=a light covered car for ladies) III. Gesture, conduct, deportment. -q. १., व्यवहारः. IV. Management : q १. निर्वह .

CARRIAGE MAKER - रथकार .

CARRIER . (1) वाहक , (2) वाहिन् (m) , (3) बीडा *Message c.* सन्देशहर .
Common c. : घोषारणदध्यवहारक (?) .

CARRION कुपप , *c eater* कौणप

CARROY : (1) र्गर्भम् , (2) पीतकन्दम् , (3) पिण्डमूलकम् .

CARRI : I. To convey : q. v वहति, उन् , (वह, c. 1.) *carr'd him also on his shoulders* तदपि कृत्वेनीदृश्या, D vi. , *carr'd these two* (i. e. the name Keshatriya and his bow) वहन् वदीं, Ki. iii. 49. II. To urge, impel . q v. III To transfer : अयति (क्षी, c. 1) IV. To

CARTILAGE : तदुणास्थि (n.),^{*} Sr.

CARTILAGINOUS : तृष्णास्त्रिम्य (धौ, यं) (?), Williams.

CARTOON : V. SKETCH.

CARTOUCH : I. A cartridge-box : q. v. II. An architectural ornament : *पट्.

CARTRIDGE : *घुंघोड़ ; बुट्टि. *C. box* : *घुंघोड़पेटिका. *C.-paper* : मल-
*कागजविशेष.

CARVE. I. To cut artistically : expr. by चत्कीर्णः (चां, चे) (ङ्, c. 6.),
 दुरित- (ता, वं) (ङ्, c. 6.), or चत्-लिखित (ता, वं) (लिप्, c. 6.) ; *whose*
borders are c.d with flowers कुसुमवद्दुरितपद्मेनः (ता, वं), D. II. ; *whose*
borders are c.d with plants पद्मेनलिखितपद्मेन (ता, वं), K. Ph. to c. out
 of कृत्यंति : v. TO MAKE ; *cut work* काश्चिच्छेदं (ङ्, c. 6.) (?). II. To
 cut (of meat) : (फादिकाभि.) कृन्तति (ङ्, c. 6.) (?).

CARVER : I. A sculptor : (1) कार (?) ; (2) तबकः (?). II. A carving knife : *कुत्तरी.

CARVING (subs.) . (1) कारुक्थंन (n.) (?) ; (2) तस्धम् (?).

CARVING-KNIFE : 'कलानो.

CASCADE : प्रपात : N. CATARACT (I), '.

CASE (subs.) I. A covering or box : q. v. : चाधारः, watch-c. *काश-
मायाधारः ; printing c. *सुद्राविज्ञाधारः. II. A box . q. v. III.
State, condition . q. v. IV. Matter, circumstance . q. v. : अर्थे,
represented the c. to Chandavarman तमर्थे चण्डवर्मणे निवेदयामासुः,
D. 1. Ph. : in c. यदि (with विधिनिष्ठ) v. 18 ; this being the c. एवं
सति ; in all c.s सर्वत्र ; in this c. अत्र ; in fever c.s ज्वरार्तानां (lit. of
those suffering from fever). V. A lawsuit : q. v. : who have got
c.s कः क कायादीं, Mr. ; he loses that c. तस्यादयात् स ह्रीयते, M. ;
when the c. is gained विद्वेषे, Vas. VI. In gram. कारकम् (not
अर्थः) (c. is the 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22nd, 23rd, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, 31st, 32nd, 33rd, 34th, 35th, 36th, 37th, 38th, 39th, 40th, 41st, 42nd, 43rd, 44th, 45th, 46th, 47th, 48th, 49th, 50th, 51st, 52nd, 53rd, 54th, 55th, 56th, 57th, 58th, 59th, 60th, 61st, 62nd, 63rd, 64th, 65th, 66th, 67th, 68th, 69th, 70th, 71st, 72nd, 73rd, 74th, 75th, 76th, 77th, 78th, 79th, 80th, 81st, 82nd, 83rd, 84th, 85th, 86th, 87th, 88th, 89th, 90th, 91st, 92nd, 93rd, 94th, 95th, 96th, 97th, 98th, 99th, 100th, 101st, 102nd, 103rd, 104th, 105th, 106th, 107th, 108th, 109th, 110th, 111th, 112th, 113th, 114th, 115th, 116th, 117th, 118th, 119th, 120th, 121st, 122nd, 123rd, 124th, 125th, 126th, 127th, 128th, 129th, 130th, 131st, 132nd, 133rd, 134th, 135th, 136th, 137th, 138th, 139th, 140th, 141st, 142nd, 143rd, 144th, 145th, 146th, 147th, 148th, 149th, 150th, 151st, 152nd, 153rd, 154th, 155th, 156th, 157th, 158th, 159th, 160th, 161st, 162nd, 163rd, 164th, 165th, 166th, 167th, 168th, 169th, 170th, 171st, 172nd, 173rd, 174th, 175th, 176th, 177th, 178th, 179th, 180th, 181st, 182nd, 183rd, 184th, 185th, 186th, 187th, 188th, 189th, 190th, 191st, 192nd, 193rd, 194th, 195th, 196th, 197th, 198th, 199th, 200th, 201st, 202nd, 203rd, 204th, 205th, 206th, 207th, 208th, 209th, 210th, 211st, 212nd, 213th, 214th, 215th, 216th, 217th, 218th, 219th, 220th, 221st, 222nd, 223rd, 224th, 225th, 226th, 227th, 228th, 229th, 230th, 231st, 232nd, 233rd, 234th, 235th, 236th, 237th, 238th, 239th, 240th, 241st, 242nd, 243rd, 244th, 245th, 246th, 247th, 248th, 249th, 250th, 251st, 252nd, 253rd, 254th, 255th, 256th, 257th, 258th, 259th, 260th, 261st, 262nd, 263rd, 264th, 265th, 266th, 267th, 268th, 269th, 270th, 271st, 272nd, 273rd, 274th, 275th, 276th, 277th, 278th, 279th, 280th, 281st, 282nd, 283rd, 284th, 285th, 286th, 287th, 288th, 289th, 290th, 291st, 292nd, 293rd, 294th, 295th, 296th, 297th, 298th, 299th, 300th, 301st, 302nd, 303rd, 304th, 305th, 306th, 307th, 308th, 309th, 310th, 311st, 312nd, 313th, 314th, 315th, 316th, 317th, 318th, 319th, 320th, 321st, 322nd, 323rd, 324th, 325th, 326th, 327th, 328th, 329th, 330th, 331st, 332nd, 333rd, 334th, 335th, 336th, 337th, 338th, 339th, 340th, 341st, 342nd, 343rd, 344th, 345th, 346th, 347th, 348th, 349th, 350th, 351st, 352nd, 353rd, 354th, 355th, 356th, 357th, 358th, 359th, 360th, 361st, 362nd, 363rd, 364th, 365th, 366th, 367th, 368th, 369th, 370th, 371st, 372nd, 373rd, 374th, 375th, 376th, 377th, 378th, 379th, 380th, 381st, 382nd, 383rd, 384th, 385th, 386th, 387th, 388th, 389th, 390th, 391st, 392nd, 393rd, 394th, 395th, 396th, 397th, 398th, 399th, 400th, 401st, 402nd, 403rd, 404th, 405th, 406th, 407th, 408th, 409th, 410th, 411st, 412nd, 413th, 414th, 415th, 416th, 417th, 418th, 419th, 420th, 421st, 422nd, 423rd, 424th, 425th, 426th, 427th, 428th, 429th, 430th, 431st, 432nd, 433rd, 434th, 435th, 436th, 437th, 438th, 439th, 440th, 441st, 442nd, 443rd, 444th, 445th, 446th, 447th, 448th, 449th, 450th, 451st, 452nd, 453rd, 454th, 455th, 456th, 457th, 458th, 459th, 460th, 461st, 462nd, 463rd, 464th, 465th, 466th, 467th, 468th, 469th, 470th, 471st, 472nd, 473rd, 474th, 475th, 476th, 477th, 478th, 479th, 480th, 481st, 482nd, 483rd, 484th, 485th, 486th, 487th, 488th, 489th, 490th, 491st, 492nd, 493rd, 494th, 495th, 496th, 497th, 498th, 499th, 500th, 501st, 502nd, 503rd, 504th, 505th, 506th, 507th, 508th, 509th, 510th, 511st, 512nd, 513th, 514th, 515th, 516th, 517th, 518th, 519th, 520th, 521st, 522nd, 523rd, 524th, 525th, 526th, 527th, 528th, 529th, 530th, 531st, 532nd, 533rd, 534th, 535th, 536th, 537th, 538th, 539th, 540th, 541st, 542nd, 543rd, 544th, 545th, 546th, 547th, 548th, 549th, 550th, 551st, 552nd, 553rd, 554th, 555th, 556th, 557th, 558th, 559th, 560th, 561st, 562nd, 563rd, 564th, 565th, 566th, 567th, 568th, 569th, 570th, 571st, 572nd, 573rd, 574th, 575th, 576th, 577th, 578th, 579th, 580th, 581st, 582nd, 583rd, 584th, 585th, 586th, 587th, 588th, 589th, 590th, 591st, 592nd, 593rd, 594th, 595th, 596th, 597th, 598th, 599th, 600th, 601st, 602nd, 603rd, 604th, 605th, 606th, 607th, 608th, 609th, 610th, 611st, 612nd, 613th, 614th, 615th, 616th, 617th, 618th, 619th, 620th, 621st, 622nd, 623rd, 624th, 625th, 626th, 627th, 628th, 629th, 630th, 631st, 632nd, 633rd, 634th, 635th, 636th, 637th, 638th, 639th, 640th, 641st, 642nd, 643rd, 644th, 645th, 646th, 647th, 648th, 649th, 650th, 651st, 652nd, 653rd, 654th, 655th, 656th, 65

CASE (v) V TO ENCLOSE, COVER

CASE HARDEN (v) वडि कठिबोचरोति १. TO HARDEN

CASEMATE *आप्रेयमुल्लिभिरमेव प्रक्षर्यनिर्भेत्ति मुनिविशेष

CASMENT (1) गराच , (2) वातायनम्

CASH (subs) टङ्क (?) धन (= money)

CASH (v t) Ph c *this bill* *हुण्डि दस्ताटङ्कनाय or हुण्डि गढ़ीला टङ्क
दिदि (as the case may be)

CASH BOOK *टङ्कपुस्तक , गणनापत्रिका (= account book), Raj

CASHIER, CASH KEEPER (subs) टङ्करचक (?) v TREASURER

CASHIER (v) I To dismiss q v II To reject q v

CASINO चासीदयाना (*)

CASE (1) भाण्डम् (gen term) (2) *विषा (f)

CASKET (1) समुद्र, क , (2) समुद्र क Ph *gold c* सुवर्णभाण्ड , Mr

CASQUE, CASK मिरल v HPLMET

CASSIA (1) गन्धवल्कल —इच (= *laurus c*), (2) ददुघ्न or चक्षुमई (c *tora*)

C bark (1) गन्धवल्कल (2) गुडलव (n)

CASSOCK चपधव्यानम् (*)

CAST DOWN I Lit to throw down q v Ph *with eyes c* अधीर्हृष्टि
(अधु) or अधीसुष (f ची) Ku vi 85 II Fig v TO DEJECT,
DEPRESS

CAST FORTH विपति v TO THROW OFF, TO EMIT

CAST OFF मुचति वि (सुच c 8) c hounds विमुच्यतां ज्ञान, h, c *by*
serpents कणिमिद्विमुक्ता R xvi 17 v TO THROW OFF, LAY ASIDE

CAST OUT निरस्यति (पस c 4) v TO THROW OUT EXPEL

CAST UP to c on account गणना एकीकरीति Rqj

CAST ON OR UPON Ph *the infu of wds c on us* पातितमप्यासयम्, Vn

CAST (subs) I A throw q v चप II The distance that a thing
is thrown चप III Throw of dice चपपात IV A chance
or venture q v V A tinge q v VI Any thing c in
metal मूर्ति VII The assignment of parts in a play मूर्ति
कास्तविभाग (?) VIII A stroke or track q v IX A tube or
funnel q v Ph *lung a c in the eye* केकराच (ची चं

CASTANET करडि (?)

CASTAWAY व्यक्त परि, (का क) v ABANDONED

CASTE (1) वर्ण *of the same c* सवर्ण (र्ण र्ण) low c हीनार्थं h gh c
उत्तमवर्ण Da, n xed c वर्णसदर (m), (2) जाति, *of h gh c* उत्कृष्ट
जातीय (धा ध), h b low c निष्ठेजानि, D soul of c जातिहीन
(ना न) h1 Ph *a low c man* चलाज M

CASTELLAN (1) दुर्गाधिकारी, (2) दुर्गाध्यक्ष (3) दुर्गपाल

CASTELLATED (1) बहालकृत (ता त), (2) शिखरमण्डित (ता त)

CASTER I A thrower q v चपक II Of horoscope ज्य
यनिकाकार v ASTROLOGER III A small bottle कूपी (?)

CASTIGATE I Lit कमाघात करोति II Fig निग्रहानि (यह c ०)

CASTIGATION I Lit कमाघात II Punishment निग्रह III
Peirroof q v भर्कना *to a l a n t e r c* भर्कना करोति

CASIGATOR : I. Lit. : कशाघातकारिन् (f. ची). II. Fig. : निपटहीठ (f. ची).

CASTING : I. Lit. : छेपः : v. THROW. II. A mould : q. v.

CASTING NET, छेपणिः.

CASTLE. दुर्गम् : v. FORT. *To build aerial cs* : *आकाशपलासादानि विरचयति (रत्न, c. 10.)

CASTOR : v. BEAVER.

CASTOR-OIL, परचुतैलम्. Sr. *C. plant* : परणः.

CASTRATE : इषवी चपाटयति (c. of पट्), क्षिनति (उद्, c. 1.) VI. v., अट्ठलति (लृ, c. 6.) Vri. ; etc.

CASTRATED : (1) अट्ठलितप्रपण (वा, चं) ; (2) क्षिनप्रपण (वा, चं), and sim. comp.s.

CASTRATION : (1) इषवीपाटनं, (2) मुञ्चस्त्रिदः ; and sim. comp.s.

CASUAL I. Accidental, fortuitous : q. v. II. Occasional : q. v.

CASUALLY : I. Accidentally, q. v. : दैवम्. II. Occasionally : q. v.

CASUALTY : I. Chance, accident : q. v. II. Death or misfortune : विपत्ति, R.

CASUIST, *धर्मविचारकः.

CASUISTIC, CASUISTICAL : *धर्मविचार- in comp.s.

CASUISTRY *धर्मविचारः, -पा.

CAT : (1) मातृरः ; (2) विडालः.

CAT-O-NINE-TAILS : कमादिमेष ; *नवपलिका

CATACHRESIS : अतुलितार्थता (?), Ruv.

CATACLYSM : महाप्रलयः : v. DELUGE, INUNDATION.

CATAcomb : *अलभ्योत्तमसम्भारः.

CATALECTIC : अनाचर. (ख, र्).

CATALFIS : मोह (?) : v. EPILEPSY.

CATALOGUE : *नामावलिः, c. of books : पुस्तकनामावलिः.

CATHOLICISM I Liberality q v II Roman c *रोमकधर्म

CATRIN *विहालपुच्छम् विहालपुच्छाकार मङ्गल

CATONIAN I Lit *केटव (वी व) II Grave severe q v

CAT & EYE a stone वैदुर्यम्, S III 45

CATTLE I The bovine species गाय (m pl) c range गीश्वर

II, herd of c गीश्वर V P c-keeper गीप III c path

गीश्वर G II In a wider sense including sheep etc (1)

पशु (m pl) breeding of c पापुष्य M to graze c पशु

चारयति B P (°) गीश्वरादय (m pl) c show *गीश्वरादिमेला-

CAUDLE (sub) अष्टादिभिन्नितमयमय पानीयभद्र

CAUL I A veil q v अवगुच्छनम् II The omentum q v

मदीधरा

CAULIFLOWER I The plant *कनिपुष्य शकभेद II The flower

*कनिपुष्य

CAUSAL (1) द्वैतव्यक्त (का क) (as a c conjunction) (2) हेतुमन् (f ली)

(of c verbs) Panini (3) विज्ञान (ला ल) (=ending n विच
of Sanskrit c verb

CAUSALITY [कारणत्व] कारणादिका यति

CAUSATION I Causality expr ly कारणम् II The act of causing

V TO CAUSE PRODUCTION CREATION

CAUSATIVE I Causal q v II Causing अनयित (f ली)

CAUSE (subs) I That which produces an effect कारण you are
the c of all elementary c ल कारण कारणकारणानी Kl. Pr any c

(1) आदिकारणम् (2) निदान R III 1 Material c समवायि कारण

Efficient c निमित्त or निमित्तकारण II That which is the occasion
of an action कारण c thout any c अकारण V REASON GROUND

III A lawsuit q v कार्ये till (s) that c लत् कार्य कयय Mr

IX IV Object etc q v कार्य our c is all let undertaken

by you नाथे तया न प्रतिपन्नकम्पम्, Ku iii 14, In the Sudra's
(Chandragupta's) c इयस्य ज्ञेते, Lu v FOR THE SAKE OF

CAUSE (v. t) (1) often by a causal verb to cause pain व्यथयति (c. of व्यथ्), to c joy आनन्दयति (c of नन्द्), to c to fall पातयति (c of पत्), (2) जनयति (c of जन्) (=produce, create), even an iota of master's favor c s arrogance among unsteady (people) जनयति हि प्रभुमत्तादलवोऽपि मग्नश्चामधीरप्रकृते, K , (3) by circumlo this will c his death अनेन तस्य मरणं भविष्यति, ascertaining that the dropping of the arched gateway will c his own destruction नीरणपातनाश्च विनाशं फलमवधाय, Mu ii

CAUSELESS I. Uncaused (1) expr by circumlo, you are c न ते किञ्चित् कारयमसि, M n , (2) अकारण (f चा) (rare), M n , (3) अवीनि (infn), you are the cause of the world, but yourself c जगद्योनिरवीनिस्व, Ku ii 9 II Groundless q v निष्कारण (चा, च)

CAUSELESSLY (1) अकारणम्, (2) निष्कारणम्, (3) निर्निमित्तम्, (4) अदेह्यम्, (5) निश्चयीजनम्

CALSER (1) कर्त्त (f नी), (2) विपाद्य (f नी), (3) सम्पादयिष्य (f नी)

CAUSEWAY (1) सेतु , (2) चालि (f), (3) विविष्ट

CAUSTIC (subs) I. Lunar c *अयानाश्चसिद्धरजनम्, कर्त्तिक II In the wider sense दाहकपदार्थम् (?)

CAUSTIC (adj) I Burning, corrosive विदाहिन् (f नी) II Severe, sarcastic q v सर्मसिद्ध (inf) Ku xi 42

CAUTERIZATION (1) दाह , (2) दहनम्

CALTERIZE [नम्रलोहादिना व्याधितमांसादि] दहति (दह्, c i)

CAUTERY दाह or दहन Actual c *वदार्थदाह, potential c *तेजोदाह

CAUTION (subs) I Warmness (1) समीचा (circumspection), to use c. in any work समीचा काये करीति, (2) चमसाह (=care), (3)

- CAW (v)** (1) काकायते (nomi), Mr v, (2) कायति (ले, c 1) (=to make noise q v) *Cing* (1) काकयत्, (2) काकायित
- CEASE (v 1)** (1) विरप्ति (रम् c 1) (with abl), *c ing to weep* विजापात् विरता R xiv 71, *when the lion c d फिरते खिन्ने*, R ix 57, (2) शाम्यति, घ, उप, (अम् c 4) (=to be over), *when the rain c d*, शान्ते घातोयति II iii, *saying this, (he) c d पलायद्विधायोपशम*, R, (3) विशाम्यति (अम्, c 4) (=to c for a time), *whose flowers have c d to come out* विशान्कपुष्पोद्गमा, V. iv, (4) जहाति (हा, c 3) (=to leave off, abandon q v), *c to thirst after more*, जहोहि पशयमहसां, J, (5) by the use of the negative, *c to grieve* मा व्यदिता, R xiv 72

II Solemnization (1) अभिनन्दनम् (2) अनुष्ठान (=performance
q v)

CELEBRITY I Fame renown q v Ph of c विख्यात (ता त

II A man of c विख्यातश्रीक

CCELERITY (1) वय (2) जय v SPEED, QUICKNESS

CELERY जाकपभेद [खमी..

CELESTIAL दिव्य (द्या व्य) v HEAVENLY DIVINE Ph c sphere

CELEBACY अनुष्ठान and sm comp s v MARRIAGE Ling in c

चक्रवर्त्तपरिचय and sm comp s

CELL I A small cavity q v गर्त II A small apartment

(1) चद्रकथ (2) गृहि (of prisoners), Mr

CELLAR (1) गृहि , (2) भूमिगृहम् D

CELLARER CELLARIST गृहिपाल (†)

CELLULAR *द्विदमय (यी य)

CEMENT (subs) I Lit लव v MORTAR GLUE II Fib

बन्धनम् v BOND

CEMENT (v) चटयति (चट c 10) v TO GLUE TO UNITE

CEMETERY (1) परमावास (2) मृतमण्ड (3) दिव्यकाननम्

CENOBITE विद्यावोसिन् (f भी) v MONK

CENOTAPH *अरपलभ्य (fully) अनिहितमेत अरपलभ्य

CENSE (v) वासयति (c of वम) v TO PERFUME [q v

CENSER I For burning incense धूपधार (?) II A bottle

CENSOR I A Roman mag strate *करनिवाह (m) II A captious
ent c perh परीक्षक III A publ c officer to examine manus
cripts *दन्धपरीक्षक

CENSORIOUS (1) दोषश्रमिन् (f लो) (2) दोषकण्डूश (n'n) (3) पुरोभासिन्
(f भी), (4) निन्द्यत्रित्त (f भी)

CENSORIOUSNESS (1) दोषद्विषिता (2) पुरोभासिता

CENSORSHIP I Of the Roman censors *करनिपादपदम् II Of the examiners of manuscripts *सत्यप्रतीचकपदम्

CENSURABLE निन्द्य (f ग्या), निन्दनीय (दा, घ) or निन्दार्ह (f ह्री) v
FALTY

CENSURABLY expr by circum

CENSURE (subs) (1) निन्दा (=blame) (2) उपालम्भ (=reproach),
I have received this c from your Highness गया कुमारदत्तसुपालम्भी
रिपित, Mu v , (3) भर्त्सना (=reproof) , (4) तिरस्कार (=abuse,
rebuke) , (5) गद्दा (rare in this sense)

CENSURE (v t) (1) निन्दति, ति, प्र (निन्द, c 1) (=to blame), *c d her figure* निनिन्द दपत्, Ku v 10 (2) उपालम्भते (लभ c 1) (=to reproach),
do not c me for faults already committed नोपालम्भा कतेदपि, B
xv 20 , (3) भर्त्सयति ते निर-, (भर्त्स, c 10) (=to reprove), *c this wicked (Cupid)* निर्भर्त्सयामय दुराचार, Ki , (4) निन्दतीति (ज, c
8) (=to say "shame"), *act in a way that you will not be blamed*
by good men or c d by your elders सया पपतेया पथा न निन्दते साधुभि
न पिक्रियते युवभि, K , (5) तिरस्करोति (=to abuse), *why have I*
been c d without any fault किमिदं दोषेव निरस्तं वा इव, Ki xiv 11 ,
(6) गर्हयति (गर्ह, c 10) (censure mixed with abhorrence), N
1 131 , (7) जुगुप्सते (from गुप) (=6), B xv 19

CENSURE (1) निन्द (2) उपालम्भ (n) , (3) भर्त्सनाकारित् (m) ,
(4) better expr by the verb गृ र

CENTAURY श्रीदधिविम्ब

CENTENARIAN (subs) (1) शतवर्षवयस्क (स्त्री, स्त्री), (2) शतवर्ष (प्रा, पें)

CENTENARY (subs) शत 'A c of years' (1) वर्षशतम्, (2) शतवर्षे

CENTENARY, CENTENNIAL (adj) शतवर्षिक (क्री, क) (?)

CENTPEDE an insect (1) शतपदी or शतपादिका, (2) कर्पजलौकिक (f)

CENTO नानाव्ययमण्डीत काव्यम्

CENTRAL (1) मध्य (ध्वा, ध्व) (= middle), (2) मध्यस्थ (स्था, स्थ) (c ly situated), (3) मध्यगत (ता, त) (pertaining to the centre)

CENTRALIZATION Ph c of power एकत्र शक्तिनिवेशन (?)

CENTRALIZE (v) एकत्र निवेशयति (c of विग) (?)

CENTRE (subs) I In geo (1) केन्द्रम् (2) मध्यबिन्दु, Su, I h c of gravity *आकर्षणकेन्द्रम्, c of motion *अवनकेन्द्रम् II In gen मध्यम् a staff passes through its c तन्मध्यगो दृष्ट, Su, plunging into the c विगाह मध्यम्, Ki xvi 13

CENTRE (v) Ph on telom your sons hope of victory was c d ऊदाया यव बद्धा मुलैसी, Ve v

CENTRIC, CENTRICAL मध्यस्थ (स्था स्थ) v CENTRAL

CENTRIFUGAL Ph c force *केन्द्रापसारिणी शक्ति, and sim comp s

CENTRIPETAL Ph c force *केन्द्रानिसारिणी शक्ति, and sim comp s

CENTURION शतयोधपति (?), शतपति (?)

CENTURY I A hundred q v शत II A hundred years (1) वर्षशतम् and s m comp s, ten c s वर्षशतम्, (1) शतवर्षे, and s m comp s

CERATE शैकटालेप (?)

CEREBELLUM *अयमक्षिष्कम्

CEREBRAL Ph c letter मूर्धन्यार्ण

CEREBRUM अयमक्षिष्कम्

CERE-CLOTH, CEREMENT शैकटालेप and s m comp s ()

CEREMONIAL (subs) आचार v CEREMONY

CERTAINNESS, CERTITUDE v CERTAINTY (1)

CERTAINTY I Freedom from doubt (1) निश्चय , (2) स्थिरता (= fixedness) (3) अशुद्धिग्रन्थता (= undoubtedness) II Any thing certain expr by the aly *forasmuch as* भुगणि परित्यज्य II :

CERTIFICATE *निर्दोषता c of good behaviour *सद्व्यवहारनिर्दोषपत्रम्

CERTIFY I To attest *निर्दोषयति (c of दण्ड) II To inform q v विज्ञापयति III To verify q v

CERULIAN (1) नील (खा ल) (2) अस्मित (ता त) (poet)

CERUMEN (1) कर्णमलम् (2) शीतलम्, (3) कर्णगुघ

CERUSE श्वतरङ्गन (?) सीसकस्मिन्

CESSATION (1) विराम , (2) विरति , (3) शून्य , प्र , उप (= being over) , (4)

विश्राम or विश्रान्ति (for a time) , (5) निवृत्ति (= ending C of arms

अवधार Without c अविस्त (ता त) v INCESSANT, LY

CESSION (1) उत्सर्ग (2) दानम्, (3) समर्पणम्

CESSEMENT v ASSESSMENT, TAX

CESTUS I A girdle q v मीजला II For hands चट्टानि

CEYACIOUS तिमिरातीत्य (या, य)

CHAFE (v) (1) चुष्यति (चुष c 4) , (2) चीम गच्छति S

CHAFE (v t) I To rub कण्डूयति ते c d the doe चर्मीनकण्डूयत, Ku

II To irritate q v चीमयति (c of चुष) III To gall q v

CHAFE (subs) I Rubbing कण्डूयनम् II Irritation चीम

CHAFER चीटभेद v BEETLE

CHAFF (subs) I Lat (1) शुष (2) शुषम्, (3) शुष्कम् To remove the c निवर्धयति M n II Fig v RUBBISH

CHAFF (v) चरिच्छति (हस c 1) v TO JOKE

CHAFFER I Intrans v TO BARGAIN, NEGOTIATE II. Trans v TO BUY

CHAFFENCH शुद्धचर्मभेद

CHAPFLESS (1) निवृष (घा, ध), (2) निवृष (घा, ध), and sim
comp s

CHAFFY I Containing chaff (1) वृष (घा, ध) (=with c.),
(2) वृषमय (घी, ध) (=consisting of c) II Resembling c
वृषीयस (सा, स) III Light, worthless q v

CHAFING (of the skin) कष्टवृषनम्

CHAFING DISH (1) अन्नारधानिका, (2) अन्नारक्षकटी

CHAGRIN (subs) मन्वु v vexation, ill humour

CHAGRIN (v.) v to vex, mortify

CHAIN (subs) I Lit (1) शृङ्खल (ला ख), *sil er c रजतशृङ्खलम्*,
D, (2) निगड (=fetter), (3) बन्धन (=bond) II Fig (1)
शृङ्खल (ला ख), (2) निगड, (3) बन्ध III A series q v
परम्परा Ph a c of mountains पर्वतश्रेणी

CHAIN (v t) शृङ्खलित or निगडित बध्नाति (बन्ध, c 9)

CHAINED (1) निबद्धित (ता, त), *with c feet निगडितचरण* (घा, ध), (2)
शृङ्खलित (ला, त)

CHAIR (subs) I Lit (1) *चीकि, *easy c *आराधचीकि, armed*
*c *बाहुयुक्तचीकि*, (2) पीठ (=stool), (3) आसन (=any seat)
II Office q v पीठम् (?), *who fills the c of chemistry now*
*सम्पति केशाधिष्ठित एषासनपीठम्

CHAIRMAN I President q v सभापति II One who carries
a chair *चीकिवाह

CHALCEDONY नीमेद् (?)

CHALICE चपल v cup

CHALK (subs) (1) कठिनी, (2) खटिका, (3) धातूपल *Red c*
गैरिकम्

CHALK (v t) कठिन्या or खटिकया चिह्नयति (चिह्, c 10) or चङ्कयति
(चङ्, c 10)

- CHALK OUT (v t) निर्दिष्टति (दिग्, c 6) *a clear out path* निर्दिष्टमार्गं
- CHALKY I Abounding in c कठिनैभय (यो य) (?) II Resembling c कठिनाय (यो, य)
- CHALLENGE (v t) I To call out (1) आह्वयति (टि, c 1), *Shishu jala fearlessly c d Krishna* गम्भीराकृत चेद्विराट् सुगति, Si xx 1, (2) आकारयति (c of कृ), *to c to war* प्रयत्नाकारयति, Si xvi 52 II To defy q v III To object to (as jurors) दूषयति (c of दूष) (?) IV To claim demand q v
- CHALLENGE (subs) I Calling out to fight आह्वान II Defiance q v III Claim, demand q v IV In law दूषण ()
- CHALLENGER आह्वानकारिन् (m)
- CHALYBEATE (vj) लौहगुण (भा भे) (?) and sim comp s
- CHAMBER I A room q v कोठ II A bed-chamber q v III A close space कोठ (?) Ph c of commerce बचिकसभा (?)
- CHAMBERLAIN कञ्चुकिन (m) (?)
- CHAMBER MAID *कोठदासी
- CHAMBER POT मूत्राधार
- CHAMELEON (1) लकलाघ (2) मरुट, (3) कुलादक (4) पतिसूर्य, क
- CHAMFER J Verb v TO GROOVE CHANNEL II Subs v GROOVE
- CHAMOIS perh ह्व, वातस्यविग्रह
- CHAROVILE श्रीधरिप्रभेद
- CHAMP (v) दन्तेनिघोड़यति (पीड, c 1b) v TO BITE
- CHAMPAGNE मद्यविग्रह *द्राचासुव
- CHAMPAIGN (subs) i e c country समभूमि v FLAM
- CHAMPIGION a kind of mushroom v MUSHROOM

CHAMPION I Lit (1) योद्धा, (2) भट्ट II Fig defender:

q र मोक्ष (m), c of liberty *मोक्ष स्वाधीनताया

CHANCE (sub.) I A accident दैव (=fate q र), disregarding

c दैव निवृत्त्य II Ph b./c दैवात् v ACCIDENTALLY, ga is of c.

शब्दादिक्रीडा II Any thing of c expr by दैवायत्त (ता च)

or दैवाधीन (ना न) high birth is c दैवायत्त कुलं जन्म Ve III

Possibility of an occurrence सुभव (?) theory of c *सम्भवरिज्ञान

CHANCE (v 1) expr by दैवात् etc, I c d to be there दैवात्तत्वाद्भव

v ACCIDENTALLY

CHANCEL इति [कीर्षाधीन C of a university *विश्वविद्यालयाधीन

CHANCELLOR प्राध्विवक्ता (?), मुख्यविचारक (?) C of *the exchequer

CHANCELLORSHIP प्राध्विवक्तापद (?) etc v OFFICE and CHANCELLOR

CHANCERY *प्राध्विवक्ताकुल

CHANDISER दीपपादप (?) शिखारण (?)

CHANGE (subs) I Alteration (1) परिवर्ति, परिवर्त्त, or परिवर्तन
 (best equiv) c of dress वेपपरिवर्त्तन, Sah in this world, full of c
 परिवर्त्तिनि ससारि, P, (2) विषय (incongruous c), c of vehicles यवहारी
 विषय Mr c of dress वेपविषय, P 1 3 (3) विकार विहति, or विक्रिया
 (c of form or nature gen for the worse) even at death, there
 is no c in the character of the good प्राणान्तेऽपि प्रकृतिविकृतिजायते
 नीलमानी, Ma n, (4) परिणाम (=c brought by time), D ९ Ph
 O, what a c in the sites of these places चहो ! अनस्थिनी भूमिसन्निवेश,
 U 11 II Of Government परिवर्त्त or परिवर्ति III Ex
 change q v IV Small coins, etc चुद्रमुद्रा (?) Ph give me
 for 10 Rs note *दमटडपच बटहीला टडान् देहि

CHANGEABLE I Mutable, variable q v II Fickle, inconstant
 q v

CHANGEABLENESS v MUTABILITY, PICKLENESS, INCONSTANCY

CHANGELESS I Immutable q v II Constant q v

CHANGELING परिवर्तितमिष्ट (?)

CHANGER I Lit परिवर्तकारिन् (f ची) II A money-c q v.

CHANNEL (subs) I The bed of a stream गर्भ II Current q
 v सीतल (n) III A canal q v प्रपाती IV A strait
 q v *सागरकुम्भि V A furrow, as in a column रेखा VI
 Means of conveying (as of news) मार्ग

CHANNEL (v t) I To cut channels in कल्पा खनति (खन् c २),
 or खरोति (w th loc) II To groove q v

CHANT (v) गायति (गै, c 1) v TO SING C er गायक v SINGER

CHANT (subs) गीत v SONG

CHANTRY *गीतमन्दिर

CHAOS I Lit Ph sticas (all) c आसीदिदलभीभुत, ML 1 3

II Fig v CONFUSION DISORDER

CHAOTIC I Lat Ph *the world was in a c state* पङ्कती खीन
विग्रहासीत्, V p com II Confused q v

CHAR (subs) I A man or boy q v माणवक II A cleft
or gap q v Ph *c in the feet* पाददारी

CHAPEL धर्ममन्दिर v CHURCH

CHAPLAIN पुरोहित, आचार्य

CHAPLAINCY, CHAPLAINSHIP पौरोहित्यम् आचार्यत्वम्

CHAPLET (1) माला, (2) स्रज (f) v GARLAND C of beads
अचमाला C on a peacock's head माला

CHAPMAN आपणिक v TRADER

CHAPTER I A division of a book (1) अध्याय, (2) परिच्छेद
(=section), (3) उच्छ्रास (rare) II A body of canons
*कननसम्प्रदाय, धर्मेपासका (m pl) III Their meeting
*कननसभा

CHAPTER HOUSE *कननसभागारम्, धर्मशाला (?)

CHAR (v t) अद्वारीकरीणि (ज्ञ c s)

CHAB, CHAPE I Subs v join II Verb v TO PERFORM,
DO

CHARACTER I A distinctive mark (1) चर, *the c s agrees*
सम्बन्धावस्थाणि Mn v, (2) चर (mn) II Moral qualities
collectively (1) श्रीलम्, *whose caste and c is not known*
अज्ञातकुलश्रील (ज्ञा ख), II, *possessed of c* श्रीलसगन्धित (ता, त),
Mr, (2) खमत्, *of a fallen c* चरखमत् (ता ख) Mn, (3) चरित
or चरित्रम् *een (m) c has been stained* चरित्रमपि दूषितम्, Mr III
Ph *a bal c* (1) दृष्ट (टा ट), (2) असम् (f ती) *by checking*
bad c s नियमनादकृता R ix c III Reputation q v IV
Nature, characteristic q v V Quality, capacity द्रव्यम् Ph
assuming the c of an astrologer कातानिकी नाम भूत्वा D VI A

person, sp in a play चरित्र (m.) (?) V PART, PERSON *Leading*
 c नायक (the man) नायिका (the woman) VII Account, des
 cription q v

CHARACTERISTIC (adj) (1) सामान्य (कौ, क) V NATURAL, (2)
 विशेष (वा प) V PECULIAR

CHARACTERISTIC (sub^c) स्वभाव (=nature q v) *this is the c of*
benevolent men स्वभाव एवैष परीपकारिणः, Sa, (2) लक्षणम् (=mark
 q v) *the c s of a bold woman* प्रगल्भलक्षणम् Sah

CHARACTERISTICALLY सहजरीत्या (?), स्वभावतयादि (?)

CHARACTERIZE (v) I To be a characteristic of expr by sub^c
this c s his एष तस्य स्वभावः II To assign a character to (1)
 वर्णयति (वर्ण c 10) V TO DESCRIBE

CHARADE सञ्चलीमट्ट (?)

CHARCOAL चट्टार (mu), चलात (rare)

CHARGE (v) I To attack q v अभियुक्ति (युज c 7) II To
 accuse q v अभियुक्ति III To load q v Ph to c a
 g n *बन्धु पुरयति IV To command or exhort q v शासि
 (शास, c 2) V To regard as a debt (n याचते (याच, c 1)
 (=ask) to c interest इदि याचते, to c for delivry सम्पद्य
 व्यय याचते (?)

CHARGE (sub^c) I Attack q v अभियोग II Accusation
 q v अभियोग III Burden load q v IV Injunction
 q v V A trust q v निदेश VI Care, management q v
 रक्षा or रक्ष, to g oe in c रक्षार्थं ददाति VII Money to be paid
 (1) व्यय (=expense), (2) अर्थ (=price), (3) दैयम्

CHARGEABLE I Subject to be accused अभियोग्य (व्या, ज्य) II To
 to a claim c with taxes दियदुष्क (स्का स्का) (?) III Attributable
 q v IV Burdensome q v

CHARGER I. A large dish : पात्रम्. II. A war-horse : शक्तिम् (m.) :
v. HORSE.

CHAFELY : v. SPARINGLY.

CHARINESS v. PARSIMONY.

CHARIOT : (1) रथः, *to stop & c.* रथं स्थापयति, V. ; (2) स्यन्दन, *to drive
& c.* स्यन्दनं वाहयति, Ku. ; v. CARRIAGE. One who fights from a c.
रथिन् (m.), Mah ; c.-race . रथचरः (?), K. , *driving c.* रिमान (mn.), Vi.

CHARIOTEER (1) सारथि. ; (2) सूत ; (3) नियन्तु ; (4) यन्तु (m) ; (4) पशु
(m.) ; (6) रथवाहकः.

CHARITABLE : I. Liberal, bountiful : q. v. : वदाय (दा, न). II.
Benevolent, kind : q. v. : वदारः (स, रं). III. Favourable : q. v.
अनुकूल (ला, ल). Ph. c dispensary *दानार्थम् औषधालयः ; c. institution
*दानप्रभवा शाला

CHARITABLY : सद्दयः : v. KINDLY, FAVOURABLY.

CHARITY I. Love भूतानुकम्पा, R II. Liberality q. v. :
वदान्यता. An act of c. (1) पूर्य (of public c.) ; (2) दत्त (of private
c.), *by acts of c.* पूर्यदत्तसाधने, S. III. The disposition to form
kindly judgement . औदार्यम्.

CHARLATAN : (1) नरेन्द्रामिमानिन् (m) (= a quack-doctor), D. ; (2)
कलामिमानिन् (m), (in gen.) : v. QUACK.

CHARLATANRY : (1) कलामिमानित्वं (in gen. sense), (2) नरेन्द्रामिमानित्वं
(medical quackery).

CHARLE'S WAIN : (1) सप्तर्षय (m pl.), (2) चित्रमित्रशिखर (m. pl.).

CHARLOCK : सर्पपत्रातीत्यलताविशेषः .

CHARM (subs.), I. A magic spell . मन्त्र , a snail-catcher who is not
versed in c.s and medicinal plants अमनीपक्षिकुशलो व्यालयाही, Mu.
II. An amulet . (1) रचाकाष्ठः, Sa. , (2) अमराजिता (a plant used
as a c.), Sa. III. Any thing that fascinates , (1) by the adj. :

Y. C.ING, (2) मनोहरत्वं etc, *collecting the scattered c.s* बहुधागतौ
कमनीयतां समभिहत्य, Kt. Ph. c. of *beauty* रूपसावयम्; रूपसम्पद
(f), K.

CHARM (v. t.) . I Lit. मन्त्रेः परीकरोति. II To allay, assuage
q. v. III. To enchant . (1) मोहयति, परि, (c. of सुह्), *let (it) not*
c. you भवन्त मादुमुहन्, Mn. ; (2) हरति (ह, c. 1.) (=to allure), c. *and*
the king धराधिपप्रहार, R ix. 69. ; (3) रमयति (c. of रम्) (=to de-
light : q. v.).

CHARMER I Lit. मन्त्रज्ञ : Y MAGICIAN. II. An enchanter q. v.
CHARMING (adj.) (1) मनोहर (रा, र), and sim. comp.s, c. *lovely* हृदय
हारि सर, K. , (2) मोहन (नी, नं) , (3) कमनीय (या, य) : Y. BEAUTI-
FUL, PLEASING.

CHARMINGLY - expr. by adj. or by past indeclinable part.

CHARNEL HOUSE . मृतानामस्थिसंघयस्थानम्

CHART . *सासुद्रचित्रम् Y MAP.

CHAPTER (subs.) शासनम् or शासनपदम् (?)

CHARTER (v.) : I To grant a c to शासन ददाति (दा, c 3) (?),
M. n II To hire or let (a ship) . q. v.

CHARTER-PARTY : *दीतभाटनसमय.

CHARY V. SPARING, CLOSE.

CHASE (v. t.) I. To hunt, pursue q. v. भुञ्जति or भुञ्जते (भून्, c.
4 and 10) II. To chase away or off : 1. c. to drive away .
q. v. . निरस्यति (चस्, c. 4.) III. To engrave . q. v.

CHASE, CHACE (subs) I. Hunting q. v. : मगया. II. Pursuit :
q. v . विमार्गस्थम् III. An open hunting ground : चनाडवा मगया-
भूमि . IV. That which is chased भुञ्ज्य (ग्या, ग्य)

CHASER : I. Engraver q. v. II. Hunting : q. v.

CHASM : (1) रम्भम्, (2) दर्री ; (3) विस्म.

CHASTE I Of morals (1) स्त्री (v c woman) , (2) शुचि (mfn) II.

Pure, correct शुचि विदुः (डा, ध)

CHASTELY I Of morals शुचि II Of language विदुः

CHASTEN, CHASTENING v CHASTISE, CHASTISEMENT

CHASTENES v CHASTITY

CHASTISE (v t) (1) निपट्टयति (यच्, c 9) v TO PUNISH , (2) उपालभते
(यच्, c 1) (= receive)

CHASTISEMENT निपट्ट, I will inflict proper c on you तत्र यथोचितं निपट्ट
करोमि, P v PUNISHMENT

CHASTISER (1) निपट्टीक (m) , (2) निपट्टकारिन् (m) v PUNISHER

CHASTITY I Purity c स्त्रीत्व II Control of the passions
जिह्मिन्द्रियम् III Purity of style विदुः, Lx xiv 5

CHEAPER (1) मूलनीकरोति (१), (२) मूल्य पातयति (c of पत्) (१)

CHEAPLY, CHEAP (adv) (1) अल्पमूल्येन *very c* अनीयसा मूल्येन D
(2) अस्वाधेन

CHEAPNESS (1) अल्पमूल्यता, (२) अस्वाधता, (3) सुलभत्व ता *For duf r*
CHEAP

CHEAT (v t) (1) वञ्चते or वञ्चयते प्र परि (स्व c 1 and 10), (*that*
y u will not be cel b rogics न वञ्चयते भूतं K, (2) प्रतारयति (c of
दृ) v TO DECEIVE, (3) विप्रलभते (लभते c 1) (*rare*) *I see none,*
who has not firmly embraced and at the same time cel b her
(fortune) न हि त पामि यो ज्ञान्या न निर्भरमुपगृही दो वा न विप्रलभ *h*
(4) दल्यति (nom) *Gl 1 18*, (5) अभिसम्भते (*vi c 3*) *by cing her*
दलामभिसम्भाव *So A B* note how the indirect object is expressed
in Sanskrit *you live cel me of my property* *वञ्चयित्वा वत्सल्यमि
हनीति

CHEAT (sulc) I Cheating (1) वञ्चना (2) प्रतारणा v DECEPTION

II A cheater (1) वञ्चक, प्र, (2) प्रतारक v ROGUE

CHECK (v t) I To restrain curb, stop q v नि यच्छति स-
(स्व c 1) II To reprove q v III Of accounts perb
समीक्षयति (c of दृष)

CHECK (sulc) I Restraint hindrance q v प्रतिद्व *Without c*
निरहेल \ II A cheque q v

CHECKER v CHEQUE

CHECK MATE (1) *बान्धवि (nom) c 7 *माल (ता ल), (2) निधन (भा
ज) करोति (१), (3) दलित (दन्, c 2), Radhakanta

CHEEK (1) कपोल (2) गण्ड, (3) गड (rare)

CHEEK BONE कपोलबन्धि (n) and sim comp

CHEER (sulc) I A shout of joy हर्षनिष्ठान् आनन्दनिनाद and
sim comp with the c s of the sold crs सनिकहर्षनिरुने, R 111 61

II A state of the mind कृति Ph 'be of good c' सनात-

विधि III Entertainment good c भोजनविशेषाणि (n pl), H

IV Countenance q v

CHEER (v t) I To gladden q v अभिनन्दयति (c of नन्द)

II To comfort q v समयासयति (c of यत्न) III To salute

or encourage with c s हर्षनिष्ठने अभिनन्दयति IV To incite q v

CHEER, CHEER UP (v i) शम् भावयसिति (श्रु, c 2), K

CHEERFUL प्रसन्न (दा, प्र) १ JOYFUL, LIVELY "C shouts हर्षकिल

किलारम्, D vi

CHEERFULLY ph let the accomplished enjoy it c तत्सुप्रसन्नमनस कतिनी

मज्जन्ता, Vi : v GLADLY, JOYFULLY

CHEERFULNESS प्रसन्नता or प्रसाद v LIVELINESS

CHEERLESS (1) विदग्ध (आ, य), (2) अप्रसन्न (दा, प्र), (3) निराशम्

(न्दा, न्द)

CHEESE *पणिर, c stronger *पणिरविक्रीड (f नी)

CHEESE CAKE *पणिरपिष्टक

CHEMICAL रसायन (नी, न) (?), c property *रसायनधर्म, c com-

bination *रसायनसंयोग

CHEMICALLY *रसायनविद्यमानुसारिण, and sim comp s

CHEMIST (1) चतुन (?) (2) पक्क (?)

CHEMIST I Iit रसायनविद् (mfn) (?), रसायनप्रवीण (आ, य) (?)

and sim comp s II A druggist q v

CHEMISTRY रसायन (?), पदार्थानां श्रेयविधिपरिष्कारविज्ञान Inorganic c

*भूतरसायन, organic *ज्यूटरसायन, practical c *पयोगरसायन

CHEQUE *धनपत्र, धनदातायाऽनदातायामुद्गापत्र

CHEQUER I Lit ph with bold c ed with rain bow like lines

भास्वरभाषातुकारिभिर्लिखामि अन्नाधितमरीर, K v TO VARIEGATE

II To vary मिश्रयति (मिश्र, c 10) १ TO MIX

CHEQUERED I Lit (1) बर्तुर (रा र) or कर्तुरित (ता य) (2) मयल (ला ल) (3) कर्त्तावित (ता त) II Fig Pb *ulose life is not c* ? कर्त्ताव्यन्त सुखमुपनत दुःखमीकालनी वा Mc

CHIFFER WORK v TESSELATED, MOSAIC

CHERISH I To foster, nurture q v (1) पालयति (लल c 10) (of children) (?) पालयति (पाल c 10) *to c vrl e धर्म* पालयति M n II To entertain, bear वध्नाति अनु (धन् c 9) (with loc) *c ed g cat latred* (towards her) द्वेषमन्वेतर वध्ना D vi , *ulo las c ed enn t j fro a before* प्रीतिनुवद्वैर Mr

CHERISHER पालयितृ (f ती) v ENCOURAGER SUPPORTER

CHERRY I A fruit *शिरिकल II A tree *चिरिकल

CHEPCH *किरप इन्दुरद्वन्द्विमय

CHERVIL *पर्यमीदः शीघ्रविमय

CHESS चतुरङ्ग C board (1) शारिफलम्, (2) अष्टापत्तम् King of c राजा q een राणी b slop राज लंगित अश् , castle नी , j men पदाति c man शार

CHEST I A box q v चेटिका II The thorax breast q v चरस (n), broad c cl व्यूरीरम् (स्त्री स्त) R

CHESTNUT (adj) v RED BROWN A c horse उक्ताष्ट (rare)

CHESTNUT (nuls) फलविमय C tree हर्षविमय

CHENAU DE FRIST v TURNPIE

CHIVALIER साहिन् (1) v KNIGHT

CHEW (v t) चर्वति or चवति (चव, c 1 and 10) To c the cid शीमयम् चर्वयति (चम c 4) Fa n or चमय्याते (nom)

CHEWING (sub) चवण Food ul ch requies c चर्व

CHICANE (c br) (1) हम् (2) कपट

CHICANE (r) हम् चयुनहि (युज c 1) v TORTSE

CHICANEY (1) कपट *sl ll la follo c j c* कपटानुमात्रकृत्वा Mr

(2) छल, *c is not admitted here* छलमच न रहति, Mr v TRICK, BORNHETI.

CHICK, CHICKEN छकुटमार (of the hen), माव (any young)

CHICKEN HEARTED i e timid, cowardly q v

CHICKEN POX सर्पपिका, Bha, चालाना रोगभेद

CHICK PEA चयक

CHICK-WEED औषधिदिग्ध.

CHICORY भाकपभेद.

CHIDE I To reprove, scold q v भर्त्सयति, निरु, (भर्त्स, c 10),
but she *chid* her and rejected (her proposal) सा चैनां निर्भर्त्सयन्ती
पदाचचदे II To roar q v रसति (रस्, c 1)

CHIDER निर्भर्त्सयित (I ची) v REPROVER

CHIDING (subs) भर्त्सना v REPROOF

CHIEF (adj) (1) प्रधान (ना, न), c men (of a state) प्रधानपुरुषार्थ, Mu
III, c est reason प्रधानतम कारणम्, Mu iv, (2) मुख्य (क्या ख),
c minister मुख्यमन्त्री, P, (3) अग्र (ग्र, ग) or अग्रिम (ग्री, ग) (= front,
first), c best अग्रगण्य, Mu, (1) इन्दारक (का, क) (rare) v also
FIRST, GREAT.

CHIEF (subs) (1) ईश (= lord q v), the c of Kamroop कामरूपया
मीश, R iv 83, (2) पति, अधि, (=master q v), c of a clan
गणपति, Ri, (3) नायक (=leader), c of policemen पारचकनायक,
D, (4) by the adj (rare), c of Rajshashas राजशशा प्रधान, B, (5)
अग्रणी, and sim comp s

CHIEFLY (1) प्रधानतः (=principally), (2) विशेषेण (=especially), (3)
प्रबिण्ड (=mostly)

CHIEFTAIN ईश v CHIEF (subs)

CHILBLAIN (1) विषादिका (of the feet), (2) छलकीट () (of the hand)

CHILD. I A boy or girl q v (1) शिशु, (2) अर्भक (rare), (3)

पुत्र (rare), (4) पुत्र (rare) II With reference to parents a son or daughter q v (1) अपत्य (°) सुत (mf) (3) सन्तान (4) लोका (rare) In addressing children वस (m) and वस (f) is generally used To be with पुत्रिणी Mal v PREGNANT

CHILD BEARING v CHILD BIRTH Past c निष्कला (rare)

CHILD-BED प्रसववस्था In c जायमाने सन्ताने and sm expr s

CHILD-BIRTH (1) प्रसव *for the pains of c* प्रसववदनया ह *sp to c* या प्रसवत Sr (2) प्रजनन Sr (3) गर्भनिर्गम Sr

CHILD-LOVE (1) प्रेयसम् (2) बाल्यम् (3) कौमारम् (4) प्रेयसावस्था (5) बाल्यकाल

CHILDISH I Pertaining to a child expressed by gen or comp II Figuratively q v बालिष्ठ (वा ष) *why do you entertain c sent qnts* कि बालिष्ठमभिमतस्त्वितोऽसि Mah

CHILDISHLY (1) बाल्यम् (2) शिशुवि v CHILD and LIKE

CHILDISHNESS (1) शिशुल (rare) न हि is (2) बालिष्ठ्य or बालिष्ठता

CHILDISHNESS (1) निरपत्य (वा ल्य) (2) अनपत्य (वा ल्य), (3) नि सन्तान (वा ल्य) (4) अपत्य (वा ल्य)

CHILDLENESS (1) निरपत्यता or अनपत्यता (°) नि सन्तानता

CHILDLIKE (1) बालरूप (वा ल्य) (2) शिशुवत् (वा ल्य) and sm comp s

CHILL (ful) I Lt शीत v COLD II Fz v DISCOURAGEMENT

CHILL (aly) I Coll q v शीत (वा ल्य) II Affected with coll शीतार्त्त (वा ल्य) and sm comp s III Dejected q v विषम (f आ)

CHILL (v t) I To cool q v II To discourage q v

CHILLI रक्तमरीचम् लज्जामरीचम्

CHILLINESS शैत्य v COLDNESS

CHILLIT शिशिर (वा ल्य) v COLD

CHIME (subs) I Harmony q v II Harmonious sound, as of bells घण्टारव (?)

CHIME (v) I To sound q v वादयति (c of वद) II To harmonise, correspond q v

CHIMERA कपीलकल्पितम् v FANCY, PLANTOM

CHIMERICAL v IMAGINARY, EUPHY

CHIMNEY I Hearth q v II A passage for the exit of smoke *धूमनली III Of a lamp *बुद्दी

CHIMNEY CORNER बुद्धिकोण v HEARTH

CHIMNEY PIECE *बुद्धिवेष्टनम्

CHIMNEY SWEEPER *धूमनालीमाजक

CHIMPANZEE वनमावुष (?) बानरविशेष

CHIN (1) चिबुकम्, (2) चिबु (n) (rare)

CHINA (adj) चीन, c clay *चीनशक्तिका, c orange नारङ्गम् c rose जल, c silk चीन (?)

CHINA (subs) 1 c c ware *चीनपात्र

CHINE I The back bone q v II A piece of meat, perhaps पृष्ठ

CHINK (subs) I A fissure छिद्रम् II Tinkling शिङ्गितम्

CHINK (v) I To crack q v II To jingle q v

CHINKY छिद्रमतेरलङ्कृत (ता, त) v GAPING

CHIRP *चिरकापाग

CHIR (subs) चर, a c of need काष्ठचर v PIECE

CHIR (v t) चरयति चिन्ति (छि c t) or ललति (लत, c t)

CHIRP (v) चिरीति (च, c t) v NOISE, TO MAKE—

CHIRP, CHIRPING चिरार v NOISE

CHIRRETTA the plant (1) भूनिम्ब, (2) किराततिल

CHISEL (subs) (1) ह्यादन, (2) हजमेदिन् (m)

CHIBEL (१ t) तद्यति परि, (वच, c 1) *c ing with ha chets / is a khatiya body* छावर्द्ध परिचया टई, Ana

CHIT CHAT विश्रधानाप v CONVERSATION

CHITTLINGS भ्रष्टश्रीकरणाद्य (f pl) (?)

CHIVALROUS शौर्यदाक्षिणादियुषीपित (ता त) (?) v BRAVE, GALLANT

CHIVALROUSLY v BOLDLY, GALLANTLY

CHIVALRY I A body of knights सादिन (m pl) v KNIGHT

II Knight-hood q v III Valour, etc शौर्यदाक्षिणादियुषा (m pl) (v) v VALOUR, GALLANTRY

CHIVE I A kind of onion q १ II Stamen q २

CHLORATE *पीतहरिताम्रमसिष्ट (दा, द)

CHLORIDE *पीतहरित, c of mercury *पीतहरितपारद

CHLORINE *पीतहरितम्, पीतहरितायु

CHOCOLATE *चकलाटम

CHOICE (subs) I The act of choosing (1) ग्रहण (= acceptance), (2) वरण (= १ of a husband) (3) अभिलाष (= desire) Ph to make a c of v to CHOOSE II The power of c १ OPTION III Discrimination q २ IV The thing chosen expr by nly० ईक्षित (ता त), अभीष्ट (दा, द), etc Ph *what is your c* कञ्चित् हृदयानिर्विवेक, १ III V The best part of any thing रत्नम

CHOICE (१ l j) I Superior in quality (1) निश्चित (दा द), (2) सर्वोत्तम (सा स) (= best), (3) महार्ह (दा द) (= valuable) c bel महार्हदृष्ट्या, h: Ph *with c food* भोजनविशेष, A II Select q २ III Frugal q २ [lently q २

CHOICELY I With choice (1) समीचा (2) परितो वीद्या II Excel

CHOICELESS (1) निश्चिन्ता, (2) उत्कृष्ट १ EXCELLENCE

CHOIR I A bond of singers (1) गायकगण, (2) *सङ्गायकगण. II

A part of a church *सङ्गायकगृहि

Chords I* A kind of bridge between two columns. It

(Of a song) ସ୍ଵଗୀତ ବା ସ୍ଵଗୀତ

Cholera (s l s) वाक्प्राणोपशमिद

CHRIST * 194

CHRIS r v I T lapt se q v II To denominate q v

CHRISTENDOM I The Christian religion *ജാമയ II The
 e world *ജാമയനാമി (n pl), ഹൃദയ III A line of a

CHRISTIAN J. Akeley कृष्णीय (दा. य. II) Akeley 'हृदयम'
बलविम्बु ३ मी

CHRISTIANITY • கிறித்தமம்

CHRISTIANITY *सुटधम दाहयत्त (c of सह १)

CHRISTIANITY * इष्टमत्तानुषङ्गम् सङ्गीयम् [जन्मदिनस्य पूर्वप्रदीप

CHHISTMAS * हृदयमोहक C by * हृदय अमृति, १५ C * हृदय

CHISTATI RA a plant कलकिया भेट

CHROMATIC I Belonging to color रङ्ग or वण in comp. *the*
see *see* *see* रङ्गवित्या (?) II INDUSC दामोण (दा ण)

CHAPUIS CHRONIC. *निम्नीहम विद्यायस (n)

CHRONIC CRONICAL I I t (1) सामयिक (की क) (2) दार्शनिक (की क) II I gerang (1) दीर्घकालीन (ई जी) (2) अविनिर्गम (ई जी)

CIP NICK (sulph) I In pl animals कालाशुयायी इलदरम II
HIS ORY 0 3

CHRONIC (r t) प्रथम निवेष्टन (c of रि) or निष्ठा (निष्ठा c d)

CHRONICLER *বানাদুগাং হুয়াশু হুয়া & HISTORIAN

С Г О Р Я Ч И Т Ь С И О Б О Ч И Т Ь *कायस्थनाभिः, कायस्थक

CHRONOLOGICAL (1) कालानुसारेण (१) क्रमेण (2) कालानुसारम् (२) क्रमेण In
order अनुक्रमेण or क्रमानुसारम् Mat

CHRONOLOGICALLY कालानुसारम्

CHANDAN CHET १३ मङ्गल

CIRCUMSCRIBE I To describe q v II To confine, limit *

नियच्छति (यस c 1) III To encircle, surround q v

CIRCUMSPECT (1) समीचाकारिन् (f ची), (2) निम्नकारिन् (f ची) v.

CARILL

CIRCUMSCRIPTION (1) समीचाकारिता, (2) निम्नकारिता v FREEDOM,

CAUTION

CIRCUMSPECTIVY परती वीचा (ka 1 2) or अवेवा, समीचा etc

CIRCUMSTANCE (sub) I Condition q v चरण्या II An event, incident q v (1) वृत्तान्त, (2) वृत्तम

CIRCUMSTANCED v SITUATED

CIRCUMSTANTIAL I Minute, particular q v सन्निवेश (पा, प)

II Consisting of particular incidents Ph c coexistence *वृत्तान्त घटित प्रमाणम

CIRCUMSTANTIALIA (1) सन्निवेश (= minutely) (2) यथावृत्त (= as it happens)

CIRCUMVALLATE वद्रेष वेष्टयति (c of वेष्ट)

CIRCUMVENT प्रताडयति (c of वृ) v TO CHLATE, DECEIVE

CIRCUMVENTION प्रतारणा v FRAUD, DECEPTION

CIRCUS *मण्डलरङ्ग, मण्डलाकारी रङ्गभूमि

CISTERN कुण्ड (?) v RESERVOIR

CITADEL दुर्ग v FORTRESS

CITATION I A summons q v II A quotation q v

CITY दिवसि, पत्त, निर, दिदिश, c 6) v TO ADDRESS QUOTE, SUMMON

CITY or CITTER वीचादिनिवेश

CITIZEN (1) पौर, of c's and villagers पौरजनपदानां P p, (2)

पौरजन पुरवा वन (m 1, m 1) and com 1 (3) नागर or नागर रङ्ग (rare)

CITIZENSHIP पौरत्व (?)

express *appliance* but note the following ex *clerel me u th*

1 as *anlcs* हर्षयामासुमो विहनादतलभने Mal II Of it under

(1) कूर्जदुर्जितम् VI (2) वज्रविजय , (3) वज्रनिघोष (4) गीषगर्जितम्

III Any loud noise q v

CLAPNET of a bell *चण्डाभाहनी

CLAP TRAP v DECEPTIVE COUNTERFEIT

CLARET रक्तारणी मद्यविशेष

CLARIFICATION (1) शोधनम्, (2) दूहि (3) पावनम्

CLARIFY (1) शोधयति (c. of गृह), (2) पुनाति (घृ c 2)

CLARION काहल (?) शुद्धिरवायविशेष C et सुरली (?)

CLASH (v) I Lit (1) छद्दति or चद्दति (घट्ट c 1 and 10)

(2) सबाद्धति (दन् c 2) II Tg to contradict interfere q v

विद्वषद्दि (द्व c 7) (with acc)

CJ १

we will solve spec y the c s of the h अत ऊर्ध्व मांसवग्गनुद्विषाम, Sr ,
 (2) *नष्ट* (spec ally of verbe), (3) जाति (=species)

CLASS (v t) (1) वर्गिकरिति (२) वर्गान् निर्दिशति (दिष्ट c 6) (?)

CLASSIC (s i v) I In pl the Greek and Latin literature
 *श्रीकलादिनसारिहसम् II A cal writer विशिष्टलेखक, and sim

comp s

CLASSICALLY I Well q v विशिष्ट II In classes *अनुसारेण
 CLASSIFICATION (1) वर्गनिर्देश (2) वर्गिकरणम् (?)

CLASSIFY v TO CLASS

CLATTER (v) v TO RATTLE, PPATE

CLATTER CLATTERING (subs.) c of thunder clouds घनघटाघररध्वनि
 v RATTLE

CLAUSE I An article or stipulation q v प्रकारण (1 II A
 part of a sentence अत्रवचनम् २१८

CLAVICLE क्लविकुलम् (n)

CLAW (subs) मख or नखर R XVI 16

CLAW (v t) *ध्वनिनिर्दायति (c of ह) v TO TEAR, SCRATCH

CLAY विह्वलमलिका Bl a कदुयद (f) C and sim comp s potters c ,
 कुलालमलिका brick c दृष्टकामलिका (?) Made of c कृण्वय (वी, य)

CLAYBY विह्वलमृदकुल (ला ल) (?)

CLEAN (v t) (1) यत् (का ल) वि, परि, c after a bath स्नानविशुद्धिमान
 (f वी) Ku , (2) यत्ति (mfn) (gen = pure) c ivory throne
 मज्जदकासन यत्ति, R , (3) धीत (ता, री) (=was c l), wearing a suit of
 fine c clothes धीमे दुक्कने दधता K , (4) निमल (ला, ल) (=free from
 dirt often = clear) To become c यध्यति (यध c 4), M

CLEAN (v t) (1) शोधयति वि, परि, (c of यध) should c teeth every
 day दन्ताविष्य विशोधयन् Sr , (2) मार्ष्टि or मार्जयति म, सं, (मृन् c १
 and 1१) (=by rubbing or brushing) cing of ornaments

शूषणमुञ्जाकिया, D VI , (3) धावति or धावति (धाव c 10 and 1) (with water), call *Madanusa to c our feet* रदनिकां शब्दायस्त पादौ धावितुम्, Mr III , (4) पुनाति (पु, c 9) (from dirt gen fig १ to PURIFY), (5) नेनेति or निन्नो, निर्, (निज c 3 and 2) (rare)

CLEAN (adv) V ENTIRELY, ALTOGETHER

CLEANLINESS (1) शुद्धि, वि, परि, (2) शौचम्, (3) निर्मलता (4) शौच परावर्षा (3) (=habitual c 1) For dif V CLEAN

CLEANLY (adj) चावारयद् (वा, ह) (1) or शौचपरावर्ष (वा ष) (१) V NEAT Ph c (c cleansing) powder शौधनचूर्णम् Sr.

CLEANLY (adv) expr by adj, c dressed शुचिवस्त्रधर (रा, र) V P T NEATLY

CLEANNESS V CLEANLINESS, PURITY

CLEANSE शोधयति, पुनाति V TO CLEAN

CLEANSING (subs) lit or fig (1) शोधन or शुद्धि, वि, परि, (2) मार्जन or मुञ्जाकिया (by rubbing or brushing), (3) धावन (with water)

CLEAR (adj) I Transparent, bright (1) विमल, निर्मल or चमल (ला, ल), c *shj* विमल नम, *hi*, c *rajed moon* विमलविरणचन्द्र, *Ri*, (2) प्रसन्न (f ज्ञा), c *shy* प्रसन्न नम, *the c (lake) Manasha* प्रसन्न गानस, *hi*, (3) विशद (दा द) II Plain, perspicuous q v (1) प्रसन्न (ज्ञा, ज्ञ), (2) विशद (दा द), (3) विमल (ला, ल) or निर्मल (ला, ल) III Audible Ph c *language* विविक्तवर्णं सरस्वती, *hi* m c *voice* स्पष्टवर्णया गिरा, *K* IV Evident q v Ph c *profit* शुद्धभास, *my mind is c (now)* मनान्तरात्मा विशदी ज्ञान, *Sa ix*, c *of any time* स्पष्ट (ज्ञा, ज्ञ), Mr

CLEAR (v t) I To make bright (1) विशदीकरोति, *I may c your sight* दृष्टि स्पष्टी करवाणि, *Sa III*, (2) प्रसादयति (c of सह) (rare)

II To exculpate शोधयति *Krishna accepted that precious gem to c himself* अच्युतचन्द्रनिरत्रमाश्रीधनाय जवाह V P III To make

open : शोधयति, to c. a road : मार्गं शोधयति, M. VII. 185. ; with c. ed back : दृढपाणिं, R. Ph. c. ed forests . विपिनानि प्रकाशयति चकार, R. IV. 31, IV. Of profits . v. TO GAIN. Ph. to c. a doubt : संशयं हिनति, Da. ; to c. a debt : कणं शोधयति, K. b. ; to c. (i. e. to leap over) a ditch : परिषाम् उह्वयति.

CLEAR UP (v. t.) : निगदीकरोमि (R. c. 8.) : v. TO EXPLAIN.

CLEAR, CLEAR OFF, CLEAR UP (v. i.) : (1) प्रसीदति (सद, c. 1.), the quarters c. ed : दिग्गः प्रसीदुः, S. p. ; (2) प्रसादं गच्छति, व्रजति, etc., the sky did not quite c. off : द्यौर्विषयं प्रसादं न गता (after Ki.) ; (3) विमलीभवति (मू, c. 1.).

CLERANCE : I. The act of c. ing : शोधनम्. II. Of vessels : *शोधनम्.

III. Clear profit : ददलान्.

CLEARLY : v. PLAINLY, DISTINCTLY, OBVIOUSLY, CLEAR.

CLEAR-HEADED : (1) विमलधी. (n. धि) ; (2) निमग्नदुर्धृति (mfn.).

CLEARNESS : I. Transparency, brightness : (1) प्रसाद or प्रसन्नता ; (2) वैमल्यम् ; (3) वैशद्यम्. II. Plainness, perspicuity : (1) वैशद्यम्, impressive on account of c : वैशद्यद्वय. (दा, द'), N. ; (2) वैमल्यं, perspicuity consists in c. of meaning : अथवैमल्यत्वात् प्रसादः, Kav. ; (3) निर्मलत्वं, S. Ph. : with c. of voice : स्पष्टवर्णया गिरा, K.

CLEAR-SIGHTED : विमलदृग् (mfn.) (lit. and fig.) : v. SAGACIOUS.

CLEAVE (v. i.) : I. To adhere : q. v. : सञ्जते (मञ्ज, c. 1.). II. To part asunder. (1) छटति (छट्, c. 1.) ; (2) दीर्यते. III. To suit : q. v.

CLEAVE (v. t.) : (1) छाटयति (c. छट्) ; (2) वि-दाटयति (c of ट्).

CLEAVER : i. e. a butcher's knife : कर्षरी, K. b.

CLEF : क्षरसंक्रमविह्वलम्.

CLEFT (part. and adj.) : v. CLOVEN.

CLEFT (subs) I A crack, chasm : q. v. . दरी. II. A piece : q. v.

CLIMATE I Temperature etc देशप्रकृति (?), वायुमण्डल (m dual) (?)

II A region q v प्रदेश

CLIMAX I Acme (1) पराकीर्ति (2) चूडा II In Rhetoric

(1) चार हाव र ३ , (2) चारालदार

CLIMB (v) आरोहति चधि, (रुह c 1) (with acc) to c up the top of

a tree हवापराहति S c Ph c d over the wall प्राकारमल्लहय,

D III he knows too to c च हवापरोटु जानाति (sim आरोटु
will be ambiguous as it often means riding)

CLIMBER I In gen (1) आरोहन् or चिराहन् (f ची), (3)

आरोटु (f ट्री) II A climbing plant (1) व्रतती, (2) दलरी

The supporting tree on which a climber rises (1) सययदुम, Ku ,

(2) उपव्रतन, R III A climbing bird *आरोहन् (f ची)

CLIME प्रदश v CLIMATE, REGION

CLINCH v TO CLENCH

CLINCHER i c a decisive argument उपसहार

CLING (v :) (1) संज्वत आ प, स (सज्व c 1) to c to my dress

की नु खनु निवसने मे संज्वत Sa iv with trees c ing ससज्वितिरुहजालन्,

Vs (2) लगति सलगति (लग c 1) cling to the S nsapa tree

विशपात्रवे ललाग Vet c ing to the teeth दन्तलप (पा प) Ku Ph

c to a hope आशान् मुचलि जहानि etc

CLINICAL Ph c medicine अय्यायनरोतिविहिकार (i) or आरुन् (i)

CLINK (subs) कषत v TINGLING JINGLING

CLING (v) कषति (कष c 1) v TO TRICKLE SINGLE

CLIP I To embrace encompass q v II To shear, cut off

q v कषति (कृप्, c 1) (rare) to c hair, nails, and beard c pe i

कुहकैमलकमय्यु M iv ३५ III To curtail q v

CLIPPING v CUTTING PARING

CLIQUE दल (?) v FACTION, PARTY

CLOAK (subs.) - (1) कञ्चुक, *her body covered with a blue c. hanging down to the ankle* : आगुल्फावल्गिना नीलकञ्चुकीभाच्छद्वरीरा, K. ; (2) पातरः (gen.=blanket or shawl), Mr.

CLOAK (v.) : अदगुह्यति (गुह्य, c. 10) . v. TO HIDE, PALLIATE.

CLOCK : *घटिका, *sideral-c.* . *माचलघटिका; *what o'clock is it?* *क्रियतीघटिका ?.

CLOCK-WORK : *घटीयन्त्रम्.

CLOUD : (1) कौट (mn.), (2) लेट्ट .

CLODHOPPER : v. CLOWN.

CLOG (v.) : प्रतिवधति (वध, c. 9) TO OBSTRUCT, PETTER.

CLOG (subs.) I. A shoe: पादका (gen term). II. An impediment . q. v. : प्रतिवध . III. Of animals प्रतिवध, K.

CLOISTER : I. A portico q. v. II. A monastery : q. v. . विहार .

CLOISTRAL . v. MONASTIC.

CLOSE (v. t.) : I. To shut : q. v. : अवि-रुधति (धा, c. 3.), c. the back door : विधिदि पञ्चद्वारकम्, Mr. To c. the eyes : लोचने नीलदति, नि, (c. of नील्), Mc. II. To bring into contact : संहति (हन्, c. 2.). III. To conclude, finish : q. v. : समापयति (c of आप्). IV. To confine ; q. v. To c. in or round ; परिगृहीति . v. TO SCROUND.

CLOSE (v. i.) : I. To come together : (1) नि-गोलति (नील्, c. 1.) (of the eyes) ; (2) समादौहति (हृद्, c. 1) (of wounds) v. TO UNITE. II. To come to an end : expr. by अवसित (ता, त), समाप्त. (मा, ह), etc., *when he c.d.* अवस्यवसिते तस्मिन्, K.

CLOSE ON OR UPON : स्थिरीकरोति . v. AGREE, DECIDE.

CLOSE UP : आगृहीति (ह, c. 5.) : v. TO BLOCK UP.

CLOSE WITH : I. To close on : II. To unite with : q. v. III. To grapple with : संगच्छति (गम्, c. 4.), वसीति (व, c. 2.), etc.

CLOSE (adj.) : I. Shut fast : (1) पिहित. (ता, त) ; (2) संज्ञतः (ता, त) ; (3) बद्धः (दा, द) (=bound). II. Secret, retired . q. v. : विविक्त

- (क्रा क्र) III Confined as a r निरुद्ध (वा ड) IV Retentive
 tect n q v V Neggardly q v बद्धमुष्टि (मfn) VI
 Dense compact q v घन (ना न) VII Also ng near q
 v समीपित (ता त) are always c at land हस्ते निव्यस्यन्निध्यानि D
 VIII Of style v CONCISE IX Intimate (1) घन (ना न)
 (2) निविष्ट (वा ड) xerj c f en lsh p निविष्टतमा भैवी Bho X
 Accurate careful q v [(2) समीपित
- CLOSE (ad) I Densely q v II Near q v (1) उपानी
 CLOSE (sub) I An enclosure q v इति II End ter
 mination q v अवसानम् c of the day दिवावसानम् R III
 Junction q v
- CLOSE F STED CLOSE HANDED बद्धमुष्टि (मfn) jo r cness ra g v ng
 e a hool दृष्टिदाने नव बद्धमुष्टिता N
- CLOSELY v DE SELY KEAPLY STRICTLY ACCURATELY FIRMLY
 SECRETLY
- CLOSENESS I Contact q v घनता II Nearness q
 नैक्यम् III Neggardliness q v IV Of r निरुद्धताता V
 Of style v CONCISENESS VI Narrowness q v VII
 Accuracy q VIII Secrecy q v
- CLOSE STOOL *अग्रयनपीठम् विष्णुपाथार
- CLOSET (sub) कीट
- CLOSET (v) I To conceal q v II To consult q v
- CLOT (sub) पिण्ड (mn)
- CLOT (v) (1) पिण्डीभवति (2) घनीभवति Cted la r जटा जट-
- C TH I Lt (1) वस्त्रम् coarse c स्थूलवस्त्रम् P II s f e c सूक्ष्म
 वस्त्रम् N com () पट or पट making of different kinds of c
 अनकविधपटवचना P II s v also CLOTHES II A prof s
 so q v

घाम (f भा), Me II १७ Ph c weather दुदिम् II Fig, dark,
obscure q v समोद्धत (ता, त)

CLOUT चीरम् v r ३३

CLOVE I The plant खरह II The fruit खरहम्

CLOVEN (1) स्फाटित (ता त), (2) दीर्घ, वि, (पा ये), (3) चञ्चित (ता, त)

C hoofed दिग्ग (फा, फ) C tongued द्विजिह्व (द्वा द) (=double-tongued), Si

CLOVER दिपर्णी (?) To lucinate luxuriously q v

CLOWN I A countryman (1) दानिक, (2) दाम्यजन, (3) हवीरह
(=agriculturist) II A buffoon q v भण्ड

CLOWNISH (1) दाम्य (स्या, स्य), (2) चञ्चित (दा, द) (not polite)

CLOWNISHNESS (1) दाम्यता (2) चञ्चितता

CLOY (v) से-तपयति (c of दप) v TO SATIATE

CLUB (subc) I A cudgel (1) यष्टि, (2) खण्ड, to maul severely

n the c खण्डप्रहारैर्जर्जरीकरोति, P II An association q v

समाज (१) who will not come to the c today योऽयं समाजे नागमिष्यति

V p

CLUB TOGETHER (v) I To eat together रु खादति (पाद c 1

(१) II To contribute q v

CLUB-FOOTED विहङ्गपाद (दा द)

CLUCK (subc) चूङ्कतम् (?)

CLUCK (v) चूङ्कतीति (?)

CLUE I A ball of thread सूक्ष्मी (१) II Any thing serving
to guide Ph to get a c सन्धान प्राप्ति (२) to give a c सन्धान
ददाति (?)

CLUMP (1) गुच्छ, (2) निचय, सहति, etc in comp, a c of creepers
बीहद्विचय, Ve c of plantain trees कदलीवृक्ष, Mah or कदलीगुच्छ,
Ra, (3) तम् (a large c) a c of lotus कुसुमम् Ki

CLUMSILY (1) असह्यम्, (2) असुन्दरम्, (3) अपटु

CLUMSINESS (1) असौन्दर्य (= inelegancy), (2) साव्यता (= rusticity),
(3) अवाटवम् (= unskilfulness)

CLUMSY (1) असुन्दर (री, र) (= inelegant), (2) साव्य (सा, व्य) (= rustic), (3) अकृतिन् (f नी) (= unskilful)

CLUSTER (subs) (1) अय, नि, c of *ascs* भज्जायय, K₁, (2) सहति,
P, (3) सारक (of fruit or flower), *with fresh c s of flowers* वसून्
सर्वर्तनीने, N v CROWD, ASSEMBLE

CLUSTER (v) *ced by und* अनिदिन विरचितसहति, K₁ v TO FLOCK,
SWAR *'Cing grapes* *सारकमयानि द्राचाकलानि [ग्राह वधानि

CLUTCH () आरते (दा, c 3) v TO SEIZE, GRASP *To c the hand*

CLUTCHES (subs) दह *under the c of death* सवुहसारतिन् (f गो) D

CLYSTER v INJECTION

COACH रथ v CARRIAGE, CHARIOT

COACHMAN सारथि v CHARIOTEER

COADJUTOR सहाय v ASSISTANT

COAGULATE (1) घनीभवति (2) ग्राहीभवति, (3) ग्रायते (ग्री, c 1)

COAGULATION expr by verb

COAL (1) अक्षार (= charcoal), (2) अक्षाराम्बन् (m) or अक्षारवेलिक्ता
G healer अक्षारवाहक (f) C pit अक्षारभूमि (f)

COALESCE v TO UNITE, COMBINE

COALITION सन्धि v COMMUNION, ALLIANCE

COARSE I Not fine मून् (जा, ल) c cloth मून्मयम् P., *body*
is of two kinds c and fine द्विविध शरीर मून्मयम्, f iv 3 II
Rude, unpolished, mean q v

COARSELY v RUDELY, IMPOLITELY, MEANLY

COARSNESS I Lit (1) मून्मता, (2) मून्मयम् II Rudeness,
vulgarity q v

COAST (subs) तीर, *whether he reached the* तीरपगमन, D v.
 SHORE Ph c-line वेला, R XIII 15, 'the c is clear (i e dan-
 ger is over) निष्कण्टका भूमि (?)

COAST (v 1) उपकूल पोत वाहयति or पोतेन गच्छति (?)

COASTING (adj) Ph c vessel (i e a coaster) *उपकूलपोत, c trade
 *उपकूलवाणिज्यम्

COAT (subs) I An article of dress *कीटम् II \ covering
 q v (1) आवरणम् c s of mail दीहावरणानि, K1 v ARMOUR, (2)
 पटल (of the eye) Ph c of arms *शीलविभ्रम्

COAT (v) v TO COVER, OVERLAY [H

COATING (subs) v COVERING, COAT (II) C (of a paint) छिप,

COAX (v) v TO WHEEDLE, FONDLE, SOOTHE

COAXING (subs) v COAXINGLY

COAXINGLY i e by c (1) प्रियशब्दमधुराभिवांभि H, (2) चाटुकिमि or
 चाटुशब्दे (by flattery) H (3) अन्धयनाभि (begging) K

COB चयविशेष

COBBLE I To mend q v II To do badly v TO DO, BADLY

COBBLER *पादुकासम्प्राज्ज (m).

COERA A SNAKE फणकर

COBWEB I Lit जाल (mn) or मकईटकीटसूत्रजालम् V d, and sim
 comp s (when the meaning is not clear) II Fig जाल (mn), D

COCHINEAL (1) लावा, (2) जटु (n) C insect विविध

COCK (subs) (1) कुकट, (2) तामबूड, शकपाक A c sparrow
 चटक v MALE *The c of the club समाजपुङ्गव (?) C a loop
 हस (ना स)

COCK (v) I To turn up q v उपक्रमयति (c of भम्) II To c
 a gun *बन्दुकस्य घोटकम् उपक्रमयति (घोटक = c in Bengali) (A)
 ed (nat) घातिनिर्वाणल (ता, स) (?)

COCKADE : *धूडा ; पदादिमूषकः शिरस्त्रोपरि भतील्लङ्कारविशेषः.

COCKATOO : एकजालीयदूरागम् परिशिष्टम्.

COCKATRICE : v. BASILISK.

COCK-BOAT : चन्द्रगोका : v. BOAT.

COCK-CHAPER : गौमयीत्याग्रभेदः.

COCK-FIGHT, COCK-FIGHTING : (1) कुट्टुडुडम् ; (2) नागकुट्टुडम्. D. v.

COCKLE : I. A plant : शीपधिमेदः. II. A shell fish : शीप-
कीपिका (?).

COCKLOFT : (1) चन्द्रगोका ; (2) शिरोमण्डम्.

COCKNEY : नागरः : v. CITIZEN.

COCKROACH : (1) तैमपा or तैमपायिका ; (2) परोक्षी ; (3) चन्द्राधारा.

COCKSCOMB : धूडा : v. COXCOMB.

COCOA : *कोक.

COCOA-NUT : कारिकेलं, c.-husk : कारिकेलीफलसम्बन्धं, K. ; c. tree : कारिकेलः,-
क्षी ; c. scater : कारिकेलाम् or कारिकेलान्तरावः, Si III. 81. ; कारिकेलीरसः,
Vl. , c.-wine : कारिकेलामसम्, R. IV. 41.

COCOON : (1) कृमिकीम. (पः) ; (2) गुटिका.

COD : मत्स्यविशेषः. C.-liver-oil : *कडमस्यतेलम्.

CODE : संहिता, c. of *Manu* : मनुसंहिता ; penal c. : *दण्डविधिसंहिता.

CODICIL : *दण्डावयव परिशिष्टम्.

CODIFY : f. p. to c. laws : *विधीन् संहितायां नि-गच्छति (दण्ड, c. 9.).

COEFFICIENT : मानम्, c. of an unknown quantity : अन्वयकारमेतानं, Vij.

CO-EQUAL : सम. (मा, मं) : v. EQUAL.

COERCE (v.) : नियन्त्रयति (दण्ड, c. 19.) : v. TO RESTRAIN, COMPEL.

COERCION : नियन्त्रणा, K. : v. RESTRAINT, COMPELSION.

COERCIVE : नियन्त्र (f. ली) (?) ; expr. by circum.

COESSENTIAL : समस्तभावाः (रा, व) (?).

COETERNAL : expr. by circum. . v. ETERNAL.

COEVAL (1) समकालीन (ना, नं), (2) समानकालीन (ना, नं), V d, (3)
सुव्यकाल (ना, न), V p

COEXIST (v) सम or एकत्र वर्तते (इत् c 1) or विद्यते (विद्य, c 4)

COEXISTENCE एककालीनव्यवस्थित, V d, better by circum.

COEXISTENT expr by circum, *pleasure and pain are not c* युद्धदुःखे
न वर्तते सम.

COEXTENSIVE *समविस्तार (रा, रं), or by circum

COFFEE *काफि, c house *काफिरहम्, c pot *काफियावम्

COFFER धनभाण्ड (?), *his c s are empty* रिक्तानि तस्य धनभाण्डानि (?)

COFFEIN शरापार, and sim comp s ()

COG (sub^v) दृष्ट (when the sense is clear) (?), चक्रदृष्ट (?)

COG (v) v TO DECEIVE, CHEAT *C ged, i e* furnished with c s
दुर्निरदिष्ट (टा ट) and sim comp

COGNACY सामर्थ्य v FORCE, WEIGHT

COGENT बलवत् (f तौ) v FORCIBLE, WEIGHTY

COGENTLY v FORCIBLY, CONVINCINGLY

COGITATE, COGITATION v MEDITATE, MEDITATION

COGNATE v KINDRED

COGNITION ज्ञानम् v KNOWLEDGE

COGNITIVE *It c faculty* ज्ञानेन्द्रियम्

COGNIZANCE I Knowledge q v II Jurisdiction q v
III A badge q v Ph *I cannot take c of it* *रुद्धमवेक्षितु
मेधधिकारो नास्ति

COGNOMEN पडति (?)

COHABIT (1) सहवास करोति (क c 8), (2) सहवसति (वस, c 1)

COHABITATION सहवास or सवास, M VIII 375

CONSIST, CONSISTENT सहसम्मानिन् (f नी) [be consistent q v

COHERE (v) I. To adhere stick together q v II To agree

CONHERENCE, CONHERENCY I Adherence • q v II Connexion, consistency q v

CONHERENT I CLEAVING रंघक (का, क) II Consistent, adapted q v

CONHESION (1) सलक्षता, (2) संसक्ति, (3) समसक्ति

CONHESIVE सलक्षशील (ला, ख) (?)

CONHOIT गुप्त (?)

COIF, COIFFURE (1) शिरस्क, (2) शिरस्कम्

COIL (subs) (1) गुच्छ (of a rope), (2) कुच्छ (of a serpent), (3) व्यावर्त्तन (c ing round), *by the c s of the serpent ling* व्यावर्त्तनैरुपपत्ते, कः

COIL (v) (1) पिण्डीकरोति (into a globe), (2) कुच्छलीकरोति, V p com. *c ed round by the serpent ling* सर्पराजेन भौमेनावेष्टित (ता व), V p

COIN (subs) (1) मुद्रा, copper-c तामसमुद्रा, (2) नाणकं (rare), Mr *To pay any one in his own c* *सहस्रपाद ददाति

COIN (v) I To stamp टङ्कयति (nomi) (?) II To invent, originate q, v सजति (सज्, c 6)

COINAGE I Coining टङ्कनम् (?) II Money coined मुद्रा III Invention q v सृष्टि

COINCIDE (v) I To correspond, concur q v II To agree in position एकौमवति

COINCIDENCE I Agreement, correspondence q v II Agreement in position expr by verb. III Accident द्वैधीन

COINCIDENT, COINCIDENTAL I Of time समकालीन (वा, न) II Consistent q v III Corresponding q v

COINER I Lit मुद्राकार (?) II An inventor, maker q v.

COITION सङ्गन v COMPUTATION

COLANDER चावनी (=a sieve)

COLD (adj) I Lit (1) शीत (ता, त), *c weather* शीतकाल, R: v
 r (2) शीतल (ला, ल) (*gen = cool*) *c nights* शीतला रात्रय, R: v 4,
 (3) शिशिर (रा र), *c as ice* शुषारशिशिर (रा र) R, (4) हिम (मा, म)
 (rare), (5) शुषार (रा र) (rare), (6) निरुण (वा, ष) अद्यर्ग (र्ग, र्ग),
 etc (poet) C *season* (1) चमन (mn) from about the middle of
 November to about the m of January, (2) शिशिर (mn) (from
 a the m of J to o the m of March) Ph *I am c* शीत मे, P.
 III r III Fig, indifferent, reserved q v

COLD (subs) I Lit (1) शीत, *capacity of enduring c* शीतसहिष्णुता
 R: (2) हिम *suffering from c* हिमार्त, *So save me from c* हिम
 बाध विधीयता P II Catarrh (1) प्रति ती, ग्राय, *gning c* प्रतिग्राय
 कर (री र), Sr (2) पीनस, *suffering from c* पीनसिन् (नी), Sr Ph
to catch c प्रतिग्राय सम् जायते (जन् c 4) or भवति (with gen of
 the person)

COLDISH ईदृशीत (ता, त) v **COOL**

COLDLY अनादरेण v **INDIFFERENTLY, COOLLY**

COLDNESS I Lit (1) शैत्य or शीतता *from great c* अतिशैत्यात् I
 n, (2) निरुणता, etc (poet) II A pathy, indifference q v
 अनादर

COLEWORT ब्राह्मिरीष

COLIC (1) मूलम्, (2) वातमूलम्

COLLAPSE (subs) I Lit. सकोच. II Fig. छय v **FAIL** R: n

COLLAPSE (v) I To shrink up q v सङ्कुचति (कुच, c 6) II
 Fig, to fail q v अय or नाय गच्छति, व्रजति, etc

COLLAR (subs) (1) दैवेयम् or दैवेयकम् (2) कण्डिका, (3) कण्ठभूषणम्
 C (of machines) *परिकर

COLLAR (v t) (1) दैवेयकेन धरति (ध, c 1) or गृह्णाति (ग्रह्, c 2) -

COLLAR BONE जङ्गु (n)

COLLATE I To compare critically (1) परीक्षते (इच, c 1),
(2) समालोकिते (लीज, c 1) II To appoint or confer q v
नियोजयति (युज, c 10)

COLLATRAL I Indirect q v प्रासङ्गिक (की, क) II Of
pe degree not in the direct line भिन्नशाख (खा, ख) (?), उपलीन
(मा, म) (?)

COLLATRALITY of indirect descent expr by circum

COLLATION I Comparison (1) परीक्षा (2) समालोकनम् II
Presentation to a benefice नियोग or विनियोग III Cold
request कक्ष्यार्थ

COLLEAGUE सहकारिण (f जी) (?) *C ship* सहकारिणम् (?)

COLLECT (v t) I To gather (1) संग्रह्णाति (यच c 8), *to c dust*
पादन् संग्रह्णाति M (2) समाहरति (छ, c 1) *c ing dictionaries*
कोषान् समाहृत्य Nii (3) समर्जयति (जर्ज, c 10) (of earning) *c ing*
gems समर्जयन् रत्नानि K, (4) सङ्घिषाणयति (c of पत्) (=to assemble
q v), (5) चादत्ते (दा c 3) (=to tle) (only of taxes etc), (6)
रामीकरोति, पूमीकरोति, or पुष्मीकरोति (c into a heap) Ph *to c*
one's self आत्मानं मद्यापयति, पर्या, (c of स्वा), Mr III To
infer q v

COLLECT (v i) (1) समागच्छति (गम् c 2), समैति (इ, c 2) etc v to
ASSEMBLE, (2) रामीभवति, पूमीभवति, पुष्मीभवति (=to c into a heap)

COLLECT (subs) मूल (?) v PRAYER

COLLECTED (a l) i c not disconcerted cool स्मिर (य र) *you*
should be always c like this परमेश सदा भाव्य स्मिरिष Mah

COLLECTION I The act (1) कदर, (2) समाहार (rare) II is
semblage, crowd q v नद III Money collected Ph
pay your c *यद्दत्तं स्वयां समाहृतं तद्देहि I) Conclusion q v

COLLECTIVE (1) समवेत (ता त), (2) सहित (ता, त) *C ness* सहस्रिता,
K

COLLECTIVELY expr by *uly, the birds c* सहतास्तु विह्वला, H
V JOINTLY, TOGETHER

COLLECTOR सवहीद or समाह्व (f ची) (1), *tax-c* *करतमाह्वतां *C of a*
district (in India) करनायक (after दण्डनायक = magistrate), *c of*
customs *ग्रहनायक

COLLEGE विद्यालय or प्रधानविद्यालय, and *sum comp s, of your c life*
अवभवत विद्याग्रहमधिरसत, K

COLLEGIAN छात्र (= student pupil q र)

COLLEGIATE expr by *com c clarch* *विद्यालयधर्ममन्दिरम्

COLLIER *अन्नारखनक or अन्नारामखनक

COLLIERY *अन्नारखनि अन्नारामखनि

COLLISION सङ्घट्ट (with a defining word when the sense is not clear,
as *लीहपथयानसङ्घट्ट to denote railway c)

COLLOCATION विन्यास V ARRANGEMENT

COLLOP फालिका *c of meat* मांसफालिका, \. XVI 82 V PIECE

COLLOQUIAL Ph *c language* प्राकृतभाषा (?), *c talent* सभाषणमणि (?)

COLLOQUIALISM प्राकृतभाषापद्यीय (?), *Latin c* *प्राकृतलाटिनभाषापद्यीय

COLLOQUY V CONVERSATION

COLLUDE V TO CONSPIRE

COLLUSION (1) निधतसद्योनि (= secret union), (2) माठो (= deceit q र)

COLLUSIVELY निधतसद्योनि (?), (2) माठोनि V DECEITFULLY

COLOCYNTH (1) इन्द्रगोष्ठी, (2) शमादनी

COLON *द्विन्दुविग्रम्, कोलनम्

COLONEL बाहिनीपति

COLONELCY, COLONELSHIP *बाहिनीपतित्वम् बाहिनीपतिपदम्

COLONIAL expr by *com, c joo rnor* *अपिनिवेसपल

COLONIST *अधिनिवेशिन् (f नी) or अधिनिवेशवासिन् (f नी)

COLONIZE *अधिनिवेशयति (c of निश), *should c places by the excess population of one's own country* जनपद स्वदेशाभिप्यन्दननिन निवेशयेत्, Mn

COLONNADE *स्तम्भावलि

COLONY *अधिनिवेश L

COLOSSAL महाप्रमाण (पा, च), K HUGE

COLOSSUS *कीलस , बृहत्पतिमानेद

COLOUR (subs) I A property of bodies (1) वर्ण, *seeing that it changed c in a golden vessel* कनकभाजने वर्णान्तरमुपगतमुपलभ्य, Mu II , (2) रस or रङ्ग (rare), *c of the cheek* कपीलरस, K: II A pigment (1) रङ्ग, *of lasting c* स्थिररङ्ग (द्वा रङ्ग), (2) वर्ण, क (rare), *from the vividness of the c* वर्णकीक्षासात, Sa vi Ph *you know to paint sin in the blackest c s* *धोरङ्गश्चरङ्गे पातकं चित्तिवित्तु जानासि III Pretext q v व्यपदेश IV In pl, a flag, ensign q v ध्वज

COLOUR (v t) I Lit (1) रङ्गयति (c of रङ्ग), (2) वर्णयति (वर्ण, c 10) (rare in this sense), (3) चित्रयति (चित्र, c 10) (=to paint) II To palliate, pretend q v

COLOUR (v 1) Ph *his face c ed* *तस्य पदनमारक्तं बभूव or रक्तवर्णमापिदे or भवे

COLOURABLE \ PLAUSIBLE

COLOURED (adj) Ph *red c* रक्तवर्ण (र्षा र्ण), *man, c* नानावर्ण (र्षा, र्ण), *c people* आफ्रिकादिदेशीयजनवर्णलीला

COLOURING (subs) I Lit. रङ्गनम् II Fig, of style वर्णनम्
v ORNAMENT

COLOURIST चित्रकर (=painter q v not रङ्गरु which=drver)

COLOURLESS (1) अनर्ण (शा ण), (2) वणहीन (ना न)

COLOURMAN रङ्गविक्रीयी or रङ्गविक्रेता (?)

COLT (1) अश्वगात्र (of a horse) (?) गदमगात्र (of an ass)

COLUMN I A pillar q v साथ II Military मूँच or
सूचिबद्ध *should march: file or c* दण्डव्यूहिन सूचा वा याद्यान् M
III Of a page *धाद्य

COMB (subs) I For comb (1) प्रसाधनी (2) कदनिका II
For carding wool सार्जनो (?) III Of a coal चूड़ा IV
Honeycomb q v V A valley q v

COMB (v t) सम्भारयति (सज c 10) v TO DRESS [c नियुक्तम्]

COMBAT (subs) v BATTLE CONTEST Ph *single c* इन्दुयुद्धम् *close*

COMBAT (v t) I To fight with q v II To oppose resist
q v

COMBAT (v i) v TO CONTEND STRUGGLE

COMBATANT I Lt योद्धा (f स्त्री) II F'g विराधिन् (f गी)

COMBATIVE युयुक्त (mfn)

COMBINATION (1) संहति *to break the r c* सम्प्रतिभेदाय Mn II
c even of l the t l n g s अन्धानामपि दग्धनां संहति II (2) समवाय, *nuch*
more the r c किसुन समवाय K v UNION Ph *c of letters*
समि *c (n algebra)* *समवाय

COMBINE (v) I Trans v to JOIN UNITE II Intrans
expr by the part s सहन (ता त) समवत (ता त) or मिलित (ता त)
tl p c d together to noade it इदमभिवीक्ष्य निमित्ता वसूद्ध

COMBUSTIBLE (1) दाह्य (छा छ) (?) दहनीय (या य) Any c
n a e r a l (1) दाह्यम् or दाह्यपदार्थ (2) दहनम् R XIII 4

COMBUSTION (1) दाह (2) दहनम्

COME (1) आगच्छति (गम् c 1) *I a n c n g* अयमागतीति Mr ix
does not c [back] jet नाद्याप्यागच्छति Mr v *ll he c l ere*
किसमनागमिष्यति h () दिति (ह, c 2) *c c n j c l d* एतद्वि वक्ष

VI 1, (3) आयाति (या, c 2), *came to Ludhiana* बुधिविरं समायवी,
 KI 1 Ph *the summer season is c* निदायकावीत्यमुपागत, Ru
 1, *the news of his father's death is c* तस्य पिदमरणवार्ता समागता
 NB These verbs take an acc

COME ABOUT V PASS, COME TO—

COME AFTER I To go after, follow q v अगच्छति (गम्, c 1)

II To come for Ph *to come after a book* *स पुस्तकार्थमागताम्

COME AGAIN प्रत्यागच्छति (गम्, c 1) V TO COME BACK, RETURN.

COME ALONG (1) आगच्छति, (2) एति v TO COME

COME AT अधिगच्छति (गम्, c 1) V TO REACH, ATTAIN

COME AWAY I To depart q v II. To come off q v

COME BACK (1) प्रत्यागच्छति, (2) प्रत्यायाति (या, c 2), (3) प्रत्यावर्तते
 (गम्, c 1)

COME BY 1 c to gain, obtain, acquire q v

COME DOWN I To get down, descend q v अवतरति (वृ, c 1)

II To be handed down Ph *the writings of Kalidasa have c*
 tions *कालिदासकृतपद्यस्या अद्यस्तकाशमागता

COME FORTH निर्गच्छति (गम्, c 1) V TO COME OUT

COME IN I To enter q v प्रविशति (विग, c 8) II To comply

q v III To become fashionable V FASHIONABLE [नाजम्]

COME IN FOR Ph *they did not c in for a share* *अश्रयद्वयाय

COME INTO V TO AGREE, COMPLY Ph *c into vogue* प्रचलित
 (ता, त) भवति (भू, c 1), *then they will c into my power* वयमेत्यन्ति
 मे वदा, H 1

COME NEAR I Lat अवसर्पति (धृ, c 1) V TO APPROACH II

Fig Ph *nothing ancient or modern c's near this achievement*

*उत्तमं वस्तु वदाति न समम्

COME OF 1 c to issue or produce from q v

*

COME OFF I To come out of निपतति (पत्, c 1) *fire came off*
his eye अल कथानु क्लित निपतति Ku II To be carried
 through निर्गच्छति III To take place q v आपतति

CAME OUT I Lit निगच्छति, (2) निष्क्रामति v to go out II
 Of the teeth etc (1) उद्गच्छति निर्द्, (गम् c 1), (2) उद्दति (इ, c
 2), (3) उद्भिन्नति (भिद् c 1) *as no beard had c out अनुद्भिन्नमयु*
राजिनया K III To be published निर्गच्छति or वहिर्गच्छति v to
 PUBLISH

COME OUT TO MEET OR RECEIVE (1) प्रत्युद्गच्छति (ग्म् c 1) R VIII
 64 (2) प्रत्युदति (इ, c 2) (3) प्रत्युयाति (या c 2)

COME OVER I To pass over Ph *if they get an assailant like*
you they will leave him and c over to you त्वाद्दशमभियोजनारम्भासाध्यै न
 परिवृत्त्य त्वानेगद्यन्ते Mu iv II Of feelings etc Ph *a sudden*
cl ll came over him *महसा नस्य गत मीत वभूव

COME ROUND Ph *he will c round to o r d p n on* स क्षमतं परिवन्धाया क

COME UP TO I To arrive at (1) समुपगच्छति (2) समागच्छति, (3)

समायाति (1) समुपसर्पति (छप c 1) II Fg to equal q v

COME UP WITH v TO OVERTAKE

COME UPON आक्रामति (कन, c 1) v TO ATTACK

COMEDIAN I An actor q v नट II A writer *हर्षहर्षण

नाटकलेखक or रचयित (m) or ज्ञन् ३

COMEDY *हर्षवधाननाटक (or less precisely) नाटकम्

COMELINESS v SUITABLENESS SYMPTY GRACEFULNESS

COMELY I Becoming q v II Beautiful handsome q v

सुदयन (ना न)

कञ्चीयमणि, Ku III 3, (2) आदिशति, नि, (दिश c 8) v TO ORDER
 II To be in c of (1) अधिनिष्ठति (स्था, c 1), the forces c ed by my
 father ताताधिनिष्ठतानां बलानां, Ve III, (2) अध्याप्ते (आप्त, c 2),
 Birupalasha wanted to c the heart of the city विरुपाक्ष प्रतीदरमया
 सिमिषाच्छक्ते, B XIV 16 III To govern control q v IV Of
 position expr by circum, the house c s a beautiful c en of the
 lake *अद्यादयद्वात् सर सुन्दरसवनीकवितु यकते

COMMAND (subs) I Order (1) आद्या, at Rama's c रामाद्या, R, ,
 (2) आदेश or निदेश, receiving their master's c भर्तुरादेश समवाप्य,
 K I VI 43, (3) मामन (a stronger term), who would transgress
 your majesty's c कौ दिवस मामनसुहृद्विष्यति, Mu III, (4) नियोग
 (=direction) by his father's c पित्रुर्नियोगात्, R XIV 43 II. The
 power to c expr by circum putting himself in c of his
 treasury and army मत्कीयवाहनमाध्याधिष्ठित हत्वा, D VIII v TO
 COMMAND (II), appoint (him) to the c of the army अभिविष्णुर्ह
 सेनापत्ये, Ve III Control, government q v

COMMANDANT v COMMANDER

*COMMANDER I Lit (1) आशापक c of all kings सर्वभूतलभुजामा
 शापक, Mu II, (2) आदिष्ट (m). II Of an army (1) सेनानी, (2)
 सेनापति, (3) सेनाध्यक्ष III Of a vessel पीताध्यक्ष, पीतनायक,
 and sim comp s Ph c in chief महासेनापति (used in ancient
 grants) v GENERALISSIMO

COMMEMORATE कीर्तयति, सं, (कीर्त, c 10) (?) v TO CELEBRATE

COMMEMORATION सकीर्तन (?) v CELEBRATION

COMMEMORATIVE धारक (की, क) (?)

COMMENCE (1) आरम्भते (रभ, c 1), (2) प्रक्रमते (क्रम, c 1) v TO
 BEGIN

COMMENCEMENT (1) आरम्भ, (2) प्रारम्भ v BEGINNING

COMMENT (v t) I To entrust deliver q v अर्पयति (c of अ)
 II To praise q v प्रशंसति (प्रश c 1) III To recommend
 q v IV To present as worthy of regard expr by अभिमत
 (सा त) or circum, what you say does not c to me लब्धौ न अभिमतमि
 S₁

COMMENDABLE द्यौः (व्या अ) v PRAISEWORTHY

COMMENDABLY v LAUDABLY

COMFIRMATION I Approbation praise q v II Recommenda
 tion q v III Compliments q v

COMMENDATORY I Subs v PRAISE II _u Adj expr by comp
 Pl this is c अर्थात् एष, U

COMMENSURABLE अनुपातीय (या य) (?) [q v

COMMENSURATE I Lat अनुपातीय (या य) (?) II Proportional

COMMENT (v) I To annotate q v II To make remarks
 अनुवृत्ति (वृत्त c 1) (?) v REMARK

COMMENT (subs) I In pl, observations remarks q v II
 Annotation explanation q v

COMMENTARY I Lat (1) व्याख्या (2) उक्ति c on Manu मनुस्मृति,
 K l (3) टीका, *Pana/anu u th its c* सटीक रामायण, (4) भाष्य
 (= on ap/or sms) II Criticism q v Pl c s of Caesar
 *किपूरव्याख्यानम्

COMMENTATOR (1) व्याख्यात (m) (2) टीकाकार (3) भाष्यकार (c of
 'aphorisms')

COMMENTITIOUS काल्पनिक (की क) v FICTITIOUS

COMMERCE I Trade traffic वाणिज्यम् II Intercourse q v

COMMERCIAL (1) comp with वाणिज्य, (2) वाणिज्यादिपयक (का क)
C treaty *वाणिज्यद्वयमाश्रयमाश्रयनिर्गमविषयका सन्धि a c nation
 *वाणिज्यपरायणा भवति

COMINATION तर्ज्ज् व THIE T, MIAACE

COMMINGLE मिश्रयति, स, (मिश्र, c 10) v TO MINGLE

COMMUNITE दूर्ध्वदति (चूर्ण, c 10) v TO REFRIGERATE, STIND

COMMUNERATE दयते (दय c 1) v TO PITI

COMMISERATION (1) दया, (2) अत्राप्या v PITI

COMMISSARIAT I The department *दीपदानविभाग II Com-
missariatsh p अधिकार (?)

COMMISSARY अधिकृत (?) c of force *अध्याधिकृत

COMMISSION (subs) I Perpetration q v Ph c of sin पापा
वरण K b, was caught in the c of their जीये कुर्वन् गच्छते II
Entrusting अर्पण, सम्, III The business entrusted नियोग,
attend to your c स्व नियोगमग्न्य कुरु, Sa IV A number of per-
sons joined in an office or trust *परीचक्षा (m pl) V Allow-
ance for transacting business no equiva expr by circum VI
In the army पदस (१)

COMMISSION (v) नियुक्ति (दुन c 7) v TO CHARGE, EMPOWER

COMMISSIONER I In gen sense अधिकृत, a careless c अधिकृत
प्रमादी II Of a division प्रदेशपाल

COMMIT (v t) I To entrust q v अर्पयति सम-, (c of ज) c there
(prisoners) to his care तर्ज्ज् समपयितान्, P Ph was c ted to prison
बन्धनमनीशत D II, to c to the sessions *अधिदेष्टनविचारार्पणम् अर्पयति,
to c to memorj कल्पार्थं करोति, c [this] to writing *अभिनिमित्तम्, Mr
ix II To perpetrate करोति (ल c 8) to c crimes wilfull
कान्त पापानि करोति M, one who c s an offence अपराधिम् (f नी)
III To match q v

COMMITMENT to the sessions *अधिदेष्टनविचारार्पणम् For other
- senses v TO COMMIT

COMMITTEE समी

COMMODIOUS & CONVENIENT, COMFORTABLE

COMMODOUSLY & CONVENIENTLY, COMFORTABLY

COMMODOUSNESS I Convenience q & II Spaciousness q &

COMMODITY पदार्थ import & export of c पञ्चानाम् चानसिर्निर्गम्य M

COMMON (adj) I Belonging to more than one (1) साधारण (ची,

थ), c property साधारणतन्म Da , c to many बहुसाधारण (ची, थ),

Da , (2) सामान्य (न्या, न्य) this (ge 1) is c to us and Balabhadra

एतन्म वल्लभदस च सामान्यम् V p II Usual, ordinary (1) साधारण

(ची थ) c council *साधारणसभा, c elder *साधारण्योपक c noun

*साधारणतान् (n), (2) सामान्य (न्या न्य) 'c da is सामान्यनायिका

Sah , c never सामान्यकीलज P II 51, c uoid सामान्यशब्द ,

N d , a c man सामान्यजन, Pa & [इनर V p] Ph c

stying जनप्रवाद, N c gender स्त्रीपुलिङ्ग, c la: दियावार

the c people लौकिका T or प्रकृत, R , c sense विवेक

COMMON, IN (1) सामान्येन or सामान्यत, but the three gens were told

me c किन्तु एतदय सामान्येन स्थित, Vet , (2) साधारण्येन, is c with

others *अन्वेया साधारण्येन

COMMON (subs) साधारणप्रचारभूमि V p com

COMMON PLACE I Adj सामान्य (न्या न्य) C book *सामान्यसन्निवेश

II Subs साधारणपवाद

COMMONAGE साधारणभूमि प्रचाराधिकार

COMMONALTY & COMMONS (2)

COMMONS I The mass of the people (1) प्रजा (f pl) (2)

प्रकृतय (f pl) (3) लोका (m pl) The House of C *प्रजासभा

A member of the II of C *प्रजासभासदस्य or प्रजासभास्य II

Provisions food q &

COMMONLY (1) साधारण्येन, (2) सामान्यत & usually

COMMONWEALTH राजसत्तन्तन्म (?)

COMMOTION चीम v AGITATION, TUMULT

COMMUNE (v i) सम्भाषते (भाष c 1) v TO CONVERSE

COMMUNE (subs) मण्डलम् (l)

COMMUNICABLE (1) देयं य, (या य) (what can be given), (2) कथनीयं (या य) (what can be spoken)

COMMUNICATE (v t) I To impart bestow q v (1) दद्यानि (दा c 3) to c knowledge विद्या दातुम्, H. (2) वितरति (वृ c 1) c d mel tat on योग वितरति, K. II To reveal q v (1) कथयति (कथ्, c 10) c [to is] the cause of your d stemper कथय किनिमित्तस्तेष्व सन्नाप Sa III v TO SPEAK (2) आख्याति (ख्या c 2) what cannot be c d आनाख्य (या य) H. v TO REPRESENT III To share q v

COMMUNICATE (v i) I To share q v II To converse q v

COMMUNICATION I The act of imparting (1) दानम् (2) वितरणम् II Conversation q v III Intercourse q v IV News q v सन्देश V Passage q v

COMMUNICATIVE v FRANK AFFABLE

COMMUNICATIVENESS v FRANKNESS

COMMUNION I Intercourse q v सत्संग II The Lord's supper *मगीभोजनम् III A body of Christians समाज

COMMUNITY I Common possession सामान्यम् II A society of people समाज III The people in general प्रजा (f pl)

COMMUTABLE expr by ph ५ TO COMMUTE

COMMUTATION परिवर्तनम् v CHANGE EXCHANGE

COMMUTE I To exchange q v II Of punishment his sentence of death was c d to banish ent *तस्य प्राणदण्डसुश्रूष निर्वसिनमादिष्टम्

COMPACT (a) (1) सङ्घत (ता, त), सु, (2) निविड (डा ड), (3) घाद (द्वा, द्द) v DENSE

COMPACT (v t) सु सङ्घत (ता त) करोति

COMPACT (subs) सविद् (f) v CONTRACT, AGREEMENT

COMPACTLY expr by adj v DENSELY [सघेय

COMPACTNESS I Density, solidity q v सघात II Of style

COMPANION (1) सहचर (f री), *in the hand of his c spring* सहचर-
अपुङ्ग, Ku, (2) सखा (f स्त्री) (= boon c), *in the presence of her*
two c s सखी समधम् Ku, (3) सहचारिन् (f स्त्री) *they were c s from*
childhood and exceedingly fond of each other ती बाल्यात् पथति सह
चारिणी, परस्परमतीव स्नेहपरी P v also PARTNER, ATTENDANT

COMPANIONABLE v AFFABLE, SOCIABLE

COMPANIONSHIP (1) साहचर्यम् Ku (2) सहचरत्वम्, M n

COMPANY I Companionship q v *To bear c* v TO ACCOMPANY
To keep c v TO ASSOCIATE II An assemblage or associa-
tion q v (1) सभाज, (2) दलम् III For trading purposes
*दलम् IV Of soldiers (1) तुल (2) दलम् (?) V A ship's
crew q v

COMPARABLE (1) तथ्य (ल्या, ल्य), (2) सदृश (मी ग) v LIKE

COMPARATIVE I Not positive Ph *c less, to test* *जनापेक्षया
साधनम्, *the c advantages of this place* चत्वार्यस्यानापेक्षया
स्थानम् गुणः II In gram पदोदिकस्यातिशयोक्तक (का, ल) III
Based on comprehensive comparison *c anatomy* *विश्वव्याप्येद्
विद्यासा

COMPARATIVELY often not expr, *c taller* द्वावीदम (f स्त्री) Im XI 2,
c lovelier पूर्वाकाराधिकतरश्च, R VIII 95 v COMPARATIVE (t)

COMPARE (v t) I To examine q v पङ्क्त्यपरीक्षते (ईच्, c 1)

II To liken q v (1) तुलयति (तुल, c 10) *and it is c d with*

COMPILE (१ १.) Ph. a Sanskrit dictionary ed by Taranath Bhatta-
charjya : श्रीतारानाथभट्टाचार्येण सङ्कलित (कल्, c. 1. and 10.) संस्कृतानिधानम् ;
c.d from the works of the elders : पूर्वेषां शास्त्राद्यान्नीचीपन्यास्यन् (अम,
c. 4 १, D. 8

COMPILER सङ्कलित (f श्री) (when the meaning is clear) , शास्त्रान्तरैः
सङ्कलित (f. श्री).

COMPLACENCY I. Satisfaction : q. १. प्रसाद. II. Civility .
सौजन्यम्

COMPLACENT * प्रसन्न (ज्ञा, ज्ञ) & PLEASING.

COMPLACENTLY * (1) expr. by the adj. , (2) प्रमदप्रमदसा.

COMPLAIN did not c of her husband भर्तृवश्ये नावदत्, H. , c ed all this
in piteous language कथयामास तन्मते खेदान् करुणभाषिणी, V. P , otherwise
I will go and c in the court अन्यथा राजकुल गत्वा निवेदयिष्यामि, P. :
V. TO REPRESENT, LAMENT, ACCUSE.

COMPLAINANT : (1) अभिवीक्षु (f श्री) , (2) अर्चिन् (f श्री) , (3) वादिन्
(f. श्री).

COMPLAINT I. In law अभिवीक्षण . II. A disease : पीडा. III.
In gen sense . (1) दुःख (=distress) , (2) विन्यास (=lamentation)
Ph I have heard c.s against you श्रुते भया तवापवाद , P.

COMPLAISANCE दाक्षिण्यम्, from c towards (us) seeking your favour
प्रणयिषु दाक्षिण्यदत्तान्, V : v. COURTESY.

COMPLAISANT : I Of men : (1) दाक्षिण्य (दा, य) , (2) दाक्षिण्यपरवय
(दा, य), L II Of acts प्रिय (या, य), conduct [of gentlemen]
is c प्रियमाया वृत्ति , U. , with hundreds of c. language like these :
हृष्यादिभिः प्रियमते , U

COMPLAISANTLY दाक्षिण्येन or दाक्षिण्य निश्रयेन . v. COURTEOUSLY.

COMPLEMENT : I That which completes : पूरक (का, क) II. An
accessory सहाय , Sah.

COMPLETE (adj.) . (1) पूर्ण (f पूर्ण), परे, स, (=full), *not c by one*
 पक्षेनापूर्व (f पूर्ण), R. III 38 , (2) समाप्त (स, स) (=finished, con-
 cluded), *one whose knowledge is c समाप्तविद्य (स, स)*, R

COMPLETE (v, t) . I. To accomplish, finish (1) समापयति, परि,
 (c. of आप्), (best equi) *to bring Chandrapala, who had c'd his*
knowledge of all arts परिसमाप्तकवर्जत्वादिज्ञानं चन्द्रापीडनामैतुम्, L.
 (2) असादयति (c of धी), *c'ing the injunction* विधिम्, साय, II.
 v 78 , (3) अदीपयति (nomi), *c'ing what was to be done* क्रत्यमर्शदयित्वा,
 Ku VII 29 II To make up . पूरयति, परि, म, (पूर, c 10),
he has c'd it now सदसोत्पन्नति पर्येषुपरत्, Si XVI 36

COMPLETELY (1) सम्पूर्ण (=fully), (2) अशेषतः, and *sub comp's (=*
without anything left), (then) *wishes are c fulfilled* निरवशेष
 क्षतिता समीरया, Ma 1 v. ENTIRELY

COMPLETENESS . (1) सम्पूर्णता, (2) परिपूर्णता, (3) पूर्णता

COMPLETION (1) समापन (the act) v ACCOMPLISHMENT, (2)
 समाप्ति (the state) v END

COMPLEX विषम (स, स) . v INTRICATE

COMPLEXION I Colour of the skin वर्ण, *of a dark c* कृष्णवर्ण
 (वर्ण, नी) Ph *their c fell* स स विवर्णभाव प्रपेदे, R VI 63 II Ap-
 pearance q v आकार III Temperament q v

COMPLEXITY वैषम्यम् v INTRICACY.

COMPLIANCE (1) अनुकूलता, (2) अनुगति, (3) अनुविधायितम्

COMPLIANT I Pliant q v II Obliging (1) अनुवीचिन् (f
 नी), (2) अनुविधायिन् (f नी), (3) अनुगतिकुशल (स, स)

COMPLICATE (v) (1) विषमोक्तीति, (2) मङ्गुलीकरोति

COMPLICATION मङ्गुल्य (v)

COMPLICITY (1) सहविता, (2) सहयोगिता, (3) सहकारिता

COMPLIMENT (sub.) perh अभिनन्दनम्, *Parashurama presents*

COMPREHENSIVE * (1) व्यापिन् (f. नी) (?), (2) विस्तीर्णं (प्रां, षं) (?).

COMPREHENSIVENESS (1) व्यापकता (?) (as of definitions), (2) विस्तीर्णता (?) (= extensiveness)

COMPRESS (v. t.) स-क्षिपति (क्षिप्, c. 1.) V. TO CONTRACT.

COMPRESSIBILITY : सद्दीपशीलता

COMPRESSIBLE सद्दीपशील (ला, ख)

COMPRESSION . सद्दीप, न

COMPRISE परिवृत्ताति (वृद्, c 9) V. TO INCLUDE, CONTAIN.

COMRISED, BE चलेष्वरति (भू, c 1), is c in motion समनेत्येवमर्थमिति,
Ta V. TO INCLUDE

COMPROMISE (v.) I. To compound *चादीपयति (पृद्, c 10). II.

To involve सकामयति (c. of क्रम्), will c. me in this misdeed : इदम-
कार्यं मयि सकामयेत, Mr. III. To endanger ए व.

COMPROMISE (subc.) *चादीप

COMPULSION बल (= force), every thing done under c. सर्वान् बलवृत्तान-
द्यान्, N. To use c. सम्पीडयति (पीड्, c 10), VIV V. TO COMPEL.

COMPULSORY . I. Compelling . expr. by बल or बलानुकार, c. gift.
बलाद्, M II. Obligatory expr by अवश्यम्.

CONFUNCTION अनुशय : V. REPENTANCE.

COMPUTABLE (1) गण्य or गणनीय (या, य), not c. *अगण्य (f. ग्या), (2)
संख्येय (या, य).

COMPUTATION : गणना . V. RECKONING, CALCULATION.

COMPUTE (v.) गणयति (गण्, c 10) : V. COUNT, RECKON.

COMPADE : सहचर (री, र) . V. COMPANION

CONCATENATE अनुसंधाति (सन्ध्, c. 9) : V. TO CONNECT.

CONCATENATION . (1) सहचर, (2) अनुसन्ध.

CONCAVE *पुटाकार (रा, र), मध्यनिम्न. (वा, य).

CONCAVITY *पुटाकारता or पुटाकृति, मध्यनिम्नता

CONCEAL (v) (1) गूढनि, तै (गूढ, c 1), to c your good fortune चापको
 चौभाग्य निगूढितम् V II, I climbed up a tamarind tree and laj c ed
 निचाउचमारुह्य गूढतदुरकिडम् D IV, (2) गोपयति (गुप c 10), if it is not
 a subject to be c ed न चीतीचमखि, D II, (3) प्रच्छादयति (c of छद्),
 and those who c it (stolen property) ये च प्रच्छादयन्ति तान्, Kai
 V TO COVER, (4) निहृते (हृ, c 2) (=to keep back the truth),
 desirous of c ing from the mistress देव्या निह्रीतमिच्छु, Mu, (5)
 छीयते (छी, c 4) (=to be c ed), have now c ed yourself in the mine
 चदेऽधुना छीयते, Vc

CONCEALER (1) गूहक, नि, (2) मोह, न, (m), buyer, receiver, and c.
 of stolen property चीरितद्रव्याणां केवा यहीता सहीता च, Vi

CONCEALMENT (1) गोपनम्, न, (2) गुह्यम् नि, (3) प्रच्छादनम्, (4) निहृत,
 अपहृति (of facts) In c गुह्यम् v PRIVATELY

CONCEDE I To allow q v अनुमन्यते (नम् c 4) II To suffer
 to pass सनते (सम् c 1) v TO ADMIT

CONCEIT I Conception q v II Fresh, fancy q v III
 Self-c अभिमानम् v VANITY IV Opinion q v Ph to put
 any one out of c with विरुध्यति (रुद्, c 10)

CONCEITED अभिमानिन् (f मो) v VAN PROUD

CONCEITEDLY (1) अभिमानम्, (2) साहसारम्, (3) साटीयम्

CONCEITEDNESS अभिमानिता v VANITY

CONCEIVABLE भाव्य (या, यं) or भावनीय (दा, यं) वि, fortitude whose
 power is not c चैर्ममभिभाव्यदेव, Kl v COMPREHENSIBLE

CONCEIVE (v) I To c a child रमे दधति or धत्ते (धा, c 3) or धारयति
 or धरति (ध, c 10 and 1), to c by/ta तस्याभे दधति (after R) Ph
 and the Queen of Bees c ed a daughter कानिराजस्य पद्माय रमे कन्या
 धीन्, V p v PREGNANT II To form in the mind भावयति, वि,
 (c of भू), c ing the fruit of every substance भावयित्वानिपतौ नवैभवावा,

K. : v. THINK, DESIRE. III. To imagine * q. v. : *सम्भावयति* (c. of मू), *who would c. that king Chandragupta would sell ornaments* : मौये भूषणविक्रयं नरपत्नी की नाम सम्भावयेत्, Mu.

CONCENTRATE : I. To bring together : *समाहरति* (ह, c. 1.). II. Of the mind : expr. by adj. . *एकाग्रचित्तः* (ता, त'), *अनन्यमनस्तः* (स्ता, स्त'), etc.

CONCENTRATION . I. Bringing together : *समाहारः*. II. Of the mind : (1) *एकाग्रता* ; (2) *अनन्यमनस्कता*.

CONCEPTION : I. The act of conceiving (offspring) : (1) *गर्भाधानं* ; (2) *गर्भधारणं*. II. Formation in the mind : *भाषना*, वि., v. IMAGINATION.

III. The faculty of c. : *धीः* : v. UNDERSTANDING. IV. Notion, idea : q. v.

CONCERN (subs.) : I. Affair, business : q. v. : *व्यापार*. II. Care, anxiety : q. v. : *चिन्ता*. Ph. *with much c.* : *सीदेन*, Mu. III. A firm : *सम्प्रदाय*. (?).

CONCERN (v.) : I. To affect the interest of : Ph. *this c.s you* : *भवतस्तत्तदयं व्यापारः*, H. II. To make interested in : expr. by verbs : *चिन्तयति* (चिन्, c. 10.) (= to think) or *अवेचते* (ईच्, c. 10.) (= to look after). III. To make uneasy * expr. by adj s : *उद्विग्नः* (या, य), *उत्सुकः* (का, क'), or *व्ययः* (या, य').

CONCERNING (prep.) :—*विषय*. (या, य') : v. ABOUT (III).

CONCENT (v.) : *सन्वयति* (मन्, c. 10.), *well c.ed measures succeed* : *सिध्यन्ति कार्योपि सुमन्त्रिणानि*, B. : v. TO DEVISE, PLAN.

CONCERT (subs.) : I. Agreement . q. v. : *ऐक्यं*. II. Harmony : q. v. III. A musical entertainment : *सङ्गीतं*.

CONCESSION : I. The act of conceding . (1) *अनुमोदनं* ; (2) *अनुमतिः*. II. A boon : q. v.

CONCH : I. A shell * *शङ्ख*. II. A Bahamite : **शङ्खः* ; *बाहमनसिन्* (f. नी).

CONCILIATE (v) (1) अनुश्रययति (वृत्त c. 10), (2) प्रसादयति (c of सह)

CONCILIATION (1) अनुश्रयन, (2) प्रसादनम्

CONCILIATORY (1) अनुश्रयक (का, क), (2) प्रसादन (नी, न)

CONCISE I As applied to language (1) संक्षिप्त (ता, त), Si II 24,

(2) लघु (f धी) (= terse) Si II 23 II As applied to writers

etc expr by the above *he is a very c writer* तस्य भाषासिद्धिचिन्ता

CONCISELY (1) संक्षेपत \ BRIEFLY; (2) संक्षेपतम् \ TERSELY

CONCISENESS (1) संक्षेपता, (2) संक्षेप, Li XI 33

CONCLAVE I A private assembly वृद्धसभा II Of cardinals

*रौगकूपमभिवन्द्यतां समा

CONCLUDE (v) I To shut up q v II To include q v III

To infer, guess q v भावयति (c of अ) IV To finish q v

समापयति (c of आ) Ph when he c'd वचस्यमस्ति तद्विन् Ku : 53,

to c a treaty सन्धिं करोति or विदधाति (धा, c 3), H V To

decide q v अवधारयति (ध c 10), K

CONCLUSION I End q v (1) समाप्ति, c of a song गीतसमाप्ति,

K, (2) अवसान, at the c of Sunanda's speech सुन्दरावसानासन्ति R

II Decision, determination q v (1) अवधारणा, (2) निर्णय,

come to a c निर्णयम् आसीदिति, N III Inference q. v अनुभव,

K IV Logical c (1) निवृत्तम् N d, (2) निर्वय, N d

CONCLUSIVE अवश्यता (वृत्ता, वृत्ता) (= irrefutable q v)

CONCLUSIVELY (1) expr by adj, (2) निर्वयम् (= certainly)

CONCLUSIVENESS अवश्यता or अवश्यनीयता (= irrefutableness)

CONCOCT (v) I To digest q v II To ripen q v III

To devise, contrive, plot q v

CONCOCTION I Digestion q v II Contrivance q v.

CONCOCTIVE पाचन (नी न) v DIGESTIVE

CONCOMITANCE सह (with gen), often expr by sam सह (= with).

- CONCOMITANT (adj) (1) आनुषङ्गिक (की क) (2) सहवर्तिन् (f जी)
- CONCORD I Union q v एकाम II Compact q v III
In gram (1) चत्वर सन् (2) योजना *re sole c* व्यवहितयोजना
Da IV Harmony q v ऐक्यम्
- CONCORDANCE I Agreement q v II A glossary निर्घण्टु
- CONCOURSE I A crowd q v जनसमूह II A collection
समवाय
- CONCREMENT (1) सहति (2) सहात *hard b/c* सहातकठिन (ना न)
K
- CONCRETE (adj) I Un t e l i n g r o w i l (1) सहत (ता त) (2)
सहातन् (f ती) II Not abstract perli स्थूल (ता ल)
- CONCRETE (subs सहनपदार्थ)
- CONCUBINAGE विना विवाहेन सहवास
- CONCUBINE सपत्नी
- CONCUPISCENCE काम v LUST
- CONCUPISCENT कामुक (का क) v LUSTFUL
- CONCUR I To agree q v अभ्युपगच्छति (गम् c 1) II To
assent अनुमन्यते (मन् c 4)
- CONCURRENCE I U o n q v II Agreement consent q v
सम्यति Pl *re sole c of (m)j no tier* अननमोदिता माता K
- CONCURRENT I Concomitant q v II Equal q v समान
(ना न)
- CONCURRENTLY (1) सममेव *Lu iv 22* (2) सहैव K *xiv 56*
- CONCUSSION सधौम v AGITATION SHOCK
- CONDEMN (v t) I To censure q v निन्दति (निन्द c 1) II
To pass sentence दण्डयति (दण्ड c 10) or दण्ड करीति or दण्डम्
आज्ञापयति (c of आ) Mu Ph *c to death* बध्न् आदिशति (दिश्
c 6) P

CONDEMNABLE (1) दण्डार्ह (दां छं) (=deserving of punishment) (2)

निन्द्य (न्या न्य) (=censurable)

CONDEMNATION I Censure ग व उपायश्च II Judicial

अपराधनिर्णय anishan compa (2) दण्डप्रणयनम् (=passing sentence)

CONDEMNATORY अपराधगदिन् (f नी) (?)

CONDEMNER अपराधगदिन् (f नी) (?) & CENSURER, REUSHER

CONDEMNATION I The act सङ्गनम् (?) II The state संदति

III Of stile परि समाहार

CONDENSE I Trans सङ्गति (इन् c 2) II Intrans सङ्गति (ता

त) भवति (भू c 1)

CONDENSER *सङ्गतियन्म्

CONDESCEND प्रसीदति (सद् c 1) (=be pleased) c to a use yourself

in the so then regions प्रसीदन्तु मन्वयस्त्वौदु R vi 64 TO YIELD

VOUCHSAFE

CONDESCENDING दक्षिण (ता न्य) (=complaisant) & COURTEOUS

CONDESCENDINGLY धन्य (मा न्न) भूता दक्षिण

CONDIGNITY (1) दक्षिण्य (=complaisance), (2) प्रसाद (=favour)

CONDIGN यथाहं (दां छं) & SUITABLE TO DESERVE

CONDIGNNESS यथाहता & FITNESS

CONDIMENT उपस्कार

CONDITION I State predicament (1) दशा very bad c of the

तान् दक्षिणाया सदुर्दशा Ku that (body) is reduced to this c

सन्दिग्धतमोदशा दशा Ku xv 6, (2) अवस्था in all c's समावस्था

Me ii 47 II Stipulation (1) समय (2) अभिसन्धि I will give

it back on one c एकेनाभिसन्धिना प्रत्यपशामि Sa III Quality pro

perty ग व

CONDITIONAL I Lt (1) समयवृत्त (आ ता) (2) साधिसन्धि (mfn)

II In gram विकल्पद्वय (ता क)

CONDITIONALLY (1) समद्वर्त्तकम् (2) शान्तिसन्धि

CONDOLF (१) शोचति (शुच c 1) V TO GRIEVE

CONDOLENCE समदुःखता V also GRIEF

CONDONATION क्षमा V FORGIVENESS

CONDONE क्षमते(क्षम c 1) V TO FORGIVE

CONDUCE TO OR TOWARD (1) वदैवति (c of वृध) (to increase) (2)
आवहति (वह् c 1) (=to bring about) (3) जनयति (c of जन्) (to
produce)

CONDUCTIVE (1) आरह- (हा ह) in comp c to serve शोकावह (हा ह)
(2) कर (री र) n comp (producing) c to good हितकर (री र)

CONDUCT (abs) I The act of leading expr by verb II
Management guidance q v III Skillful guidance कौशलम्
IV One who c s expr by verb V Behaviour (1) व्यवहार
(2) हति or हत्तम् *by your c* तद् वचन P (3) पिता or पितृत्वं *his
brother's c* भावचरितम् P

CONDUCT (१ t) I To lead (1) नयति (नी c 1) c (ne) to manage
s dence on a ne c clo नय मां नयन वसति पयोधुवा V (2) प्रापयति
(c of आप) *to conduct n stresses to the residences of the relatives*
कामिनी वसति मिय प्रापयितुम् Ku iv ii (a) पनयच्छति (गम् c 1)
(to accompany) Mr II To direct control q v III
To manage q v निर्गहयति (c of वह) IV To believe q v
(1) आचरति (चर c 1) (2) व्यवहरति (हृ c 1)

CONDUCTOR I A leader guide q v नायक II Of heat etc
*प्रवाहक

CONDUIT प्रवाही V CANAL PIPE

CONE I A solid महु (१) सुविबन्धितम् K 1 II A cone-
shaped fruit *महु

CONY OR CONY मयक (१)

CONFABULATE : सं कथयति (कथ्, c. 10) ' V. TO CONVERSE.

CONFABULATION : मन्त्रणा : V. CONVERSATION.

CONFEXION : *शर्कराफलादि (comp. शर्करीदकम्, Bha. १.

CONFEXIONER : (1) आपूपिक* ; (2) पिष्टकाजीव ; (3) मिष्टकार*.

CONFEXIONERY : (1) मिष्ट (=sweetmeat) ; (2) पिष्टकः (=cake).

CONFEDERACY : I. A league : सन्धिः. II. The states bound by a league : सन्धिवद्गणराजि (n. pl.) (?).

CONFEDERATE : I. Adj. सन्धिवद्ः (दा, द'), सहन (ना, त) (=combined). II. Subs. : मित्र' (=ally).

CONFEDERATION : V. CONFEDERACY.

CONFER (V. t.) : (1) सवदति (वद्, c. 1.) : V. TO CONVERSE ; (2) सन्तयति (सन्, c. 10) V. TO CONSULT.

CONFER (V. t.). वितरति (वृ, c. 1.), to c. *knowledge* : वित्तो वितरति, U. V. TO GIVE. C. a favour * अनुग्रहाति (वद्, c. 9.) V. TO FAVOUR.

CONFERENCE : संवाद, Mah. V. CONVERSATION.

CONFESS : I. To acknowledge ग.व. : (1) स्वीकरीति ; (2) प्रतिपद्यते (वद्, c. 4), and he himself c. *ed* it : स्वयम् प्रतिपन्न, Mr. x. II. To disclose, reveal : ग V. : प्रकामयति (c. of काम्).

CONFESSEDLY : अममग्म् (=undoubtedly) : V. AVOWEDLY, & DISCREETLY.

- CONFIDENCE I Reliance (1) विश्वास *to give to birds c* विश्वासाय
विहङ्गानाम् R 1 51 *raising c* विश्वासपद (दा द) B vi 80 (2)
विश्वम् *an object of c* विश्वविद्यानम् K Pl *had so much c in her*
तया तस्या विश्वसु Ku v 15 विश्वम् अयम् Mn *to improve the c*
विश्वासयति (c of श्रुति) II *to do evil to one who has p t c* विश्वे
पापमाचरति II *order is such c that is to be done* विश्वमादि
श्रुता कर्तव्यम् K II Solfe प्रामाण्य or प्रगल्भता Ku xvi 21
- CONFIDENT I Having confidence विश्वासिन् (f नी) II Bold
impudent q v प्रगल्भ (अभा लभ *To be c of* निश्चिन (ता त) मन्ता
is c of vector जय निश्चितमन्त्रे १ CERTAIN
- CONFIDENTIAL I Enjoying confidence (1) विश्व (f ला) (2)
विश्व (f ला) (3) आश्र (f मा) *is the same c proves* कतिपयामराज
पुत्रपरिव्रज K II Private secret Ph c tall विश्वभालाप H
in all c matters सर्वविश्वम् I
- CONFIDENTIALLY (1) विश्वसम् (2) विश्व K v PRIVATELY
- CONFIDENTLY I Believe firmly q v प्रगल्भम् II Confiden
tially q v
- CONFIDING (aly) (1) विश्वासभाज (nfn) (2) विश्वासभुज (mfn) V
anl s m comp s
- CONFIRMATION आश्र व FICURE
- CONFINE (s bs) सीमा v BOUNDARY *on the cs of* पयनस्य
(स्या स्या)
- CONFINE (v) १ TO ORDER
- CONFINE (v t) (1) कण्ठि अत्र नि (कथ c १) *who led be c d in the*
Jal आरके निरोद्ध्या D 1 (2) संयच्छति (यम् c 1) (= to c
tightly) *c d in iron* नियच्छयत (ता त) R 1 *who led c her in the*
Jo ११ मय्या वासयच्छद्रे M (3) वध्नाति (यम् c 9) (= संयच्छति)
Pl *c d th n selves to the bo n lar es of the r d s on* द्रविभागसीमा

न अतीव R V TO TRANSGRESS, to be c'd (i e in child bed)

वाससप्रसन्न P

CONFINEMENT I Restrunt q v II Imprisonment (1)

निरीष न, अव (2) बन्धन (c by tying), putting in c बन्धने बिधा,

D r III In childbirth प्रसवप्रसू (?)

CONFIRM I To make firm दृढयति (nomi) or दृढीकरोति, to c it

still more दृढवरीकृत्य D III v TO ESTABLISH II To ratify

q v III To c Christians *प्रतिपादयति (c of पद)

CONFIRMATION I Establishment q v दृढीकरण II Ratifica-

tion q v III Of Christians *प्रतिपादन

CONFIRMATORY i e serving to confirm expr by verb

CONFIRMED (adj) (1) दृढ (डा ट) v FIRM, (2) स्थिर (रा प) v

CONSTANT

CONFISCATE Ph the king should c the property निम्नान कारयेन्नृप ,

the whole property should be c'd सर्वसत्तहारमर्हन्ति M ix 231

and 247

CONFISCATION सर्वसत्तहारण and sim comp

CONFLAGRATION दाह, c of Tipura विपुलदाह, Ki v BURNING

C in a forest दावानल, Li

CONFLICT (sub) I Contest q v विरोध II Opposition (1)

विरोध, c of two S writs अस्तीर्विरोध, Y . (2) विप्रतिपेध, c of the

two duties द्यौ कार्ययोर्विप्रतिपेध, Si II 6

CONFLICT (v) v TO CONTEND, CLASH C'ing विरुद्ध (डा ट)

CONFLUENCE I Of rivers (1) मङ्गल , (2) सम्मेल this is the c

of the two great rivers अयमयो महानयो सम्मेल, Mn iv , (3)

सोपग्र्यतिकार (poet), P viii 95. II Concourse q v

CONFLUENT सङ्गमहन् (f ली) (?) [v TO COMPLY, OBEY

CONFORM I Trans v TO ACCOMMODATE, SUIT. II Intrans

- CONFORMABLE** I Suitable like q v अनुप (पा प) II
Compliant अनुरागिन् (f नी)
CONFORMABLE अनुपपन्नम् v ACCORDANCE WITH IN
CONFORMATION I Agreement q v II Form q v आकार
CONFORMITY v AGREEMENT In c with v ACCORDANCE WITH
 IN
CONFUSED I To mix and confuse expr by मन्वते (मन् c 4)
as ignorance of distinctions as impartality अविम्वदना पक्षपातित्वमिति
 मन्वत Pb c ng (lit couplng) truth and falsehood सत्याद्वय
 निवर्तनीकृत्य S II To perplex q v आकुलीकरोति (ह c 8)
 Pl beng cel समग्रमम्, v III Torum q v अन्विदति
 (हिंद c 1)
CONFUSEDLY अव्यक्त v EXCEEDINGLY
CONFRATERNITY v FRATERNITY
CONFRONT I Lt (1) सम्मुखयति or अभिमुखयति (nom) to c the
 Lord ईश्वरमभिमुखयितुं K (?) सम्मुखीकरोति or अभिमुखीकरोति M n
 II To oppose q v
CONFUSE I To mix wrongly सङ्करति (हृ c 6) v TO MIX.
 II To perplex q v आकुलीकरोति
CONFUSEDLY I With bewilderment समग्रमम् II With
 out order अक्रम विहाय
CONFUSION I Irregular mixture सङ्कर c of castes वपसङ्कर
 Kal II Tumult disorder विद्रव when the duties prescribed
 by the Vedas and S rits : ll be in a state of great c श्रीतद्ध्यातधर्मे
 विद्रवमव्यक्तमुपगत v p Pl n the c (ie n the crowd) सङ्कले D
 III Bewilderment (1) समग्रम् (2) वैचयम् (from shame) Ra.
 IV Run defeat q v
CONFUTATION अवचनम् v REPUTATION

CONGUTE : (1) लघुप्रति (लघु, c. 10) . V. TO PERUTE ; (2) लघुप्रति (लघु, c. 1), Ki. or निदरसीकरोति, M. n. (=to put to silence).

CONGUAL (1) I Trans. . चनीकरोति (ङ, c. 8.). II. Intrans. .

चनीभवति (ङ, c. 1), c. ed. snore : चनीभूमी दिगः, M. n.

CONGULFER : पञ्जातीय (य, य).

CONGULFAL : I Kindred . एकप्रकृति (mfn.) (?). II. Smtalle : q.

१. . अनुदप (पा, प).

CONGULFALITY एकप्रकृतित्वम् (?). [जन्माश्रयता.

CONGULFAL : लघुप्रति (जा, ज), expr. by लघुप्रति (n), c. blindness

CONGULF the sea-eel : अनुदकचिह्नता (?).

CONGULFERS राशि V. HEAR.

CONGULFION : *एकप्रकृति : श्रोत्रित्वसमाहार .

CONGULFION, D विद्विभूत (ता, य).

CONGULFIONATE (v. t) . लघुप्रतिकरोति.

CONGULFIONATE (subs.) लघु : V. MASS.

CONGULFIONATE . V. TO CEMENT, GLUE

CONGULFIONATION : सन्धि. V. UNION.

CONGULFIONATE : अभिनन्दति (नन्द, c. 1), c. d by the nuns तापसीभिरभिनन्द्य
माना, S. N. D. Often expr. by दिद्वि (lit by luck), I c. you on
having such a boy as the gentle 'Rama' दिद्वि वर्षे यदीद्वि वर्षे यदी
रामभद्रः, V. 1, we should c. ourselves that the king has returned to the
city दिद्वि राजा प्रतिनिधत्ती नगरम्, V.

CONGULFIONATION . अभिनन्दनम् (?) To offer c : V TO CONGRATULATE.

CONGRATULATORY अभिनन्दकः (का, क) (?)

CONGREGATE I. Intrans. . समाजभवति (गम्, c. 1.) V TO ASSEMBLE

II Trans. . समाहरति (ङ, c. 1) V. TO COLLECT.

CONGREGATION : I. COLLECTION q १. समाहार. II An assem-

BLY : q १. . समाज .

CONGREGATIONAL सामाजिक (की क) (?)

CONGRESS महासभा

CONGRUITY सङ्गतता C (of a sentence, आकाङ्क्षा, Ki

CONCRETE सङ्गत (ता, त

CONIC, AL *शङ्काकार (रा र) C section *शङ्कुखण्ड.

CONJECTURAL (1) वैतर्किक (की क) (rare) आनुमानिक (की क)

CONJECTURE (subs) (1) वितर्क, *your c is right* उपपन्नसौ वितर्क, V ,
(2) ऊह or ऊहा (= guess), (3) ग्रहण (= apprehension), (4) अनुमान
(= inference)

CONJECTURE (v) (1) तर्कयति वि, (तर्क, c 10), *which do you c [to be Sakuntala]* त्व दास्य कतसां तर्कयसि Sa vi , (2) ऊहते (ऊह, c 1)
c d that the J were d void of hostile feelings आँहिट तान वीतविहङ्गुडोन्
B III 49

CONJOIN सयोजयति (युज c 10) v TO JOIN

CONJOINT मङ्गल (ता त) v UNITEDLY

CONJOINTLY (1) *exp 1 v 1ly but c सहताम् H*, (2) सम्भूय, *all c सुखे सम्भूय Mat v TOGETHER*

CONJUGAL Ph c *love* दम्पत्यो प्रेम, *transgression of c duties* दम्पत्यो
परस्पर धर्मव्यतिक्रम K b , *c fidelity* अश्रमिवार, K b v CHASTITY

CONJUGALITY (1) दाम्पत्यम्, (2) मयीम (=union)

CONJUGATE (v) Ph c भू *is the* छिट मूधावीर्जितस्पर्श (n 11) इति
वद etc v TO SAY

CONJUGATION I The act धातुरुपाख्यानम् II A class of verbs
शब्द III A scheme धातुरुपादर्म

CONJUNCTION I Union q v II In gram संयुक्तार्थकमव्ययम्
III In Astro योग, स, *planetary c दक्षयोर्योग, Sa*

CONJUNCTIVE I Connection q v II Occasion अन्तर

CONJURATION I An entreaty q v II Enchantment q v
इन्द्रजालम्, *to practise c इन्द्रजालमाचरति, K III Magic q v*

CONQUEST I The act जय, वि v VICTORY, SUBJUGATION II

That which is conquered expr by जित (ता, त)

CONQUANTINITY समीचता सनामिता

CONSCIENCE no equiv *सज्जानम्

CONSCIENTIOUS *सज्जानिन् (f नी) v UPRIGHT, JUST

CONSCIENTIOUSLY *सज्जानेन, समायदा (=sincerely)

CONSCIENTIOUSNESS *सज्जानिता, धार्मिकता (=piety), स्वायपरायणता
(=uprightness)

CONSCIOUS I Possessing cness चेतन or सचेतन (ना न) even
by (those) who are not c विचेतनैरपि Ku II Aware, sensible
expr by the verbs जानाति (घा c १) वसि (दि c 2) etc (=to
know q v), though c is able to control the organs जानानात्मवन्तौ
करवानाम् K wh ch ore can only be c of ससदय (घा घ, K

CONSCIOUSLY (1) जानाम् (2) जानत, (3) जानपूर्वम्

CONSCIOUSNESS I Scisation चेत or चेतनम् dep r i tter of c
तत्प्रादेतनां नकार, K, (2) सज्जत, to restore c रुज्जो दाहयति K II
K~~known~~ (1) जानम् (2) उपपत्ति

CONSCRIPT I Subs v RECRUIT II Adj पञ्चरीपित (ता त)

CONSCRIPTION वक्ष्यगुधानम् D unless m comp s

CONSECRATE (1) प्रतिष्ठापयति (c of स्था) (of idols, etc) Mat, (2)
पवित्रीकरोति or पवित्रार्पति (=to make c cred), will c my language
मदिर पवित्रयिष्यति K I r

CONSECRATE D (adj) v SACRED, HOLY

CONSECRATION (1) प्रतिष्ठापनम् V m, (2) better by verb ? [पक्षय

CONJUNCTIVE exp ly alv अनुज्ञाप for स्वे c 1, ars अनुज्ञाप

CONJUNCTIVELY अनुज्ञापे

CONJUNCT (*sub) सम्प्रति to obtain your c तस्य सम्प्रतिनधिगन्तुम्, I II
as, sells without the c of the owner साम्यसम्प्रती विप्रोक्षति, M

CONSENT (v) (1) सम्मति ददाति (दा c ३), (2) सम्मत (ता त) भवति

Ph *I c to what has been written above* कथं नै मदीयपरि लिखितम् Y

CONSEQUENCE I Result effect q v कदम् *of evils* अनिष्टफल
(ता ल) Mu Ph *in c of v for account or, on the c of which*
was तत् or यत् II Logical नियमनम् III Importance Ph
of no c निरवयव (का क), a matter of great c मुख्य, doing what
is of little c यन्निश्चयकारिणा K

CONSEQUENT (adj) v ATTEMPTANT C to v AFTER

CONSEQUENT (subs) I In Log c नियमनम् II Of ratios परि
अन्त

CONSEQUENTIAL I Lat अनुवर्तिज (की क) II Pompous con
ceded q v

CONSEQUENTIALLY I Log cally q v II Eventually q v
III In a regular series अनुक्रमेण वीर्यापद्धेय IV Pompously,
concededly q v

CONSEQUENTIA अन्त, c *the below or of men is the same as of (lower)*
at this अन्त समान् यत्रादिभिः पुनराकाङ्क्षयादि, S Y THEREFORE

CONSERVATION यत्ना v PRESERVATION

CONSERVATIVE (subs) *नवविदेविन् (f ची), क्षितिपान (ली ल) C
inistry *नवविदेविन् विरमय्यन्तम्

CONSERVATOR (1) रक्षक (2) पाल in comp c of a forest वनपाल
v PRESERVER

CONSERVATORY *मन्त्रालया

CONSERVE I Verb रक्षति v TO PRESERVE II Subst v RES
ERVE

CONSIDER I In gen sense (1) विचारयति (c of चर्) *if it is cnd*
this quelling of life [by windows] is selfish अथ हि विचारणीयादि कार्यं
या प्राक्प्रवृत्तौ भवेत् K (2) विमन (व) प्रति (मन्, or धृ c ६) *without*

the sayings of Manu and others मन्नादिसारात्मविम्व, Da , (3)
आलोचयति, सम्य, पर्या, (लोच, c 10), cing their (comparative)
importance and insignificance तेषामुक्तवृत्ताय पर्यालोच्य, K b , (4)
विलम्बति, परि, ति स, (विन, c 10), (= to think of), cing the painful-
ness of a fiction विनादित्यादुक्ता येदृश, K , (5) *समीचते* (इष, c 1)
 (= to look at), *age is not c ed among elders in virtue* न धर्म्यदेव
 वद समीचते Ku II *To regard think* मन्यते (मन्, c 4), *one who*
c s himself learned पण्डितकन न्या न्य), B

CONSIDERABLE I Respe table q v II Moderately large
 अनन्य (न्या, ल्य), *a c force* अनन्य वलन D v MANY, LARGE

CONSIDERABLY वलवत्, Sa v MUCH EXCEEDINGLY

CONSIDERATE (adj) I Mindful of the feelings or rights of
others no equiv सदय (या, य) (= kind), enjoyed in a c manner
 सदय वृत्तुति, R II Circumspect समीचाकारिन् (f ची), विम्वकारिन्
 (f ची)

CONSIDERATELY I With due regard to others सदय (= kindly)
 II Circumspectly (1) विम्व (2) समीचा

CONSIDERATENESS I Thoughtful kindness दया (?) II Pru
 dence समीचाकारिता

CONSIGN V TO ENTRUST, DELIVER, SEND

CONSIGNMENT (1) प्रेषणम् (=sending) (2) समर्पणम् (=delivery), (3) निक्षेप (=depositing)

CONSIST I To subsist q v II To be consistent v CON-
SISTENT III To c of Ph *on what it stands and of what it c s*
of यदाचार यदात्मकम् V p the sciences of astronomy c s of three
branches जीति शास्त्र खगोलशास्त्रादित्तम् V m, the Gayatri (metre)
c s of 24 syllables अनुविंशत्यक्षरा गायत्री, Up v cING OF IV
To c in Ph *perspectives in clearness of meaning* चर्चद्वैत
खामा प्रसाद, Kav, grace c s in picturesqueness of language
चरित्रवैचित्र्यमात्रमायुर्वेग Kav

CONSISTING OF (1) मय (धी य), food c of water, fruit, and roots
जलफलमृदमधेयुदाहारिषु K Ph an army c chiefly of elephants
शस्त्रिप्राय सेन, Ra, (2) आत्मक (आ, क), in beings c of five [ele-
ments] यजामहेषु भूतेषु B p (3) in some cases by deriv c of
five elements पाञ्चमीशिक (की, क)

CONSISTENCE, CONSISTENCY I Firmness stability q v सौम्यम्
II Combination q v III Congruity सादृश्य IV Thick-
ness q v

CONSISTENT I Congenous सद्गत (ता त) II Firm, solid q v

CONSISTENTLY (1) सद्गते, (2) नसम्बन्ध

CONSISTORY धर्ममहा (?)

CONSOLABLE (1) आश्वासनीय (आ य) (2) मा(सा)न्वनीय (मा य)

CONSOLATION (1) आश्वास, (2) समाश्वास, (3) मात्सर्य or मात्सर्य, मा
Tug etc 1 TO CONSOL

CONSOLATORY I Adj (1) आश्वासक (सिहा मक), (?) श्रीकापनी
दमनिपुण (आ य h II Subs मात्सर्य उप, with m l l c
मत्सरिण्यमात्सर्ये h

CONSOLE (v t) (1) आश्वसयति सम (c of सम) K (१) आ(सा)श्वसति
उप चमि (शान्त or साद c 10) B (2) अभ्युपपद्यते (पद c 4) to c
Pats रतिमभ्युपपद्यते Ku iv 25 , (3) प्रकृतौ व्यापयति (c of व्या) (= to put in natural state) R

CONSOLE (subs) निवृद्ध (?)

CONSOLEY य (या य) आश्वसयति v to CONSOLY

CONSOLIDATE (1) सहान (हन् c 2) (2) दृढीकरोति (= to make firm)

CONSONANCE I Of sounds साम्यम् II Suitableness q v
योग्यता

CONSONANT (adj) I Accordant सम (सा म) II Suitable, con
sistent q v

CONSONANT (subs) (1) व्यञ्जन or व्यञ्जनरूपम् (2) हल (according to the
arrangement of Pan n) *ending na c* हलन् (f ला)

CONSORT (s bs) e l husband or wife q v

CONSORT WITH v ASSOCIATE WITH

CONSPICUOUS I Man fest q v प्रकाश or सुप्रकाश (या य II
Prom nent, great q v उत्कृष्ट (टा ट)

CONSPICUOUSLY स्पष्टम् v PLAINLY REMARKABLY

CONSPICUOUSNESS I Lt प्रकाशता II Eminence renown q v

CONSPIRACY (1) कुचक्र (- cabal) (१) उपजाप (plot)

CONSPIRATOR (1) कुचक्रिन् (f श्री) (2) उपजापक (f पिका)

CONSPIRE (v) I To plot q v उपजपति (ह्न् c 1) II To
combine agree q v

CONSTABLE (1) रक्षिन् (m) (= watchman) (१) नागरिक (- mun c pal
c ?) D II Lord l gh c *महामुखायक

CONSTANCY I Firmness (1) स्थैर्य or स्थिरता (१) निश्चलता II
Of mnd स्थैर्य v FORTITUDE PERSEVERANCE

CONSTANT I Firm (1) स्थिर (रा र) *ny entire fort ne ss c* स्थिर

मम सर्वसम्पत् S (१) अवल or निवल (ता त) *regard for dependents is not c* अथ गौरवस्थितम् Hu (3) अवस्थित or अवहित (ता त) (rate) *lost for no reason is not c* मम दयितव्यतास्थितम् Hu IV 28
II Continuous q v सतत (ता त)

CONSTANTLY I Firmly (1) स्तिरम् (2) अवलम् II Continuously perpetually q v सततम् *It is of truths that you must take heed* सतत सतत चित J

CONSTELLATION राशि c of the lion सिंहराशि

CONSIDERATION सहाय V TERROR ALIEMENT

CONST RATE (1) नद्यति (नद्य c १) (2) अवद्यति (नद्य c १) (3) अवद्यति वि (नद्य c १) (4) नद्यति वा (नद्य c १) N B These verbs take as their acc मलम् पुत्रीषम् etc O: g v COSTI R (1)

CONSTITUTION (1) बद्धविक्रता and sam comp s Sr (2) विद्वत् Sr

CONSTITUENT (adj) Ph c post साधनम् v ELEMENT

CONSTITUENT (subs) I An elector q v II A component q v

CONSTITUTE I To enact establish q v II To appoint deputate q v III To form compose Ph *after deciding what is a poem* काव्यसूत्रम् निरूप्य Kav *clearness of meaning is perspective* अवर्षेन चालाया मयाद् Kav *body or skeleton does not remain good* न वपुर्वैतु वा पुंस्यूलम् D

CONSTITUTE OF I Formation q v II Natural condition temperament प्रकृति III Government परह तन्त्र

CONSTITUTIONAL I Inherent in the constitution स्वाभाविक (की क)

II Regulated by a c Ph c government *अवहिततन्त्रम् c law *व्यवस्था [Lawfully q v

CONSTITUTIONALLY I Naturally (1) प्रकृता (2) स्वाभाव II

CONSTRAIN (v) I To compel q v कपीडयति (पीड c 10)

II To restrain q v III To compress q v

CONSTRAINT I Compulsion q v II Restraint q v

CONSTRIC (v) सङ्कोचति (जघ, c 1) v TO CONTRACT

CONSTRUCT (v) निर्मिनीते (मा, c 3) v TO BUILD, MAKE

CONSTRUCTION I Making निर्मापन् II Form q v III
Of a sentence (1) अन्वय , (2) सम्बन्ध (3) योजना IV Sense,
meaning q v अर्थ

CONSTRUCTIVE perh फलाघ, c treason *कलाधराजटीक

CONSTRUE (v) I To explain the construction of. अन्वय वदति (वद, c
1) To de c t (1) अन्वीयत (pass of द्) D- (2) सम्बन्धते (pass
of दन्ध), u' / the word 'so' is not c d with brother तथा भद भावैव
ब्रूही न सम्बन्धते, Da II To explain interpret q v

CONSUBSTANTIAL सङ्घ (पा, प)

CONSEL I Ancient *वसन्त , दण्डनायक II An agent of a
foreign government *अनुदत्त

CONSULATE, CONSULSHIP *कंसलपदम्

CONSULT मन्त्रपति ते (मन्त्र, c 10), c : / good मन्त्रयन्त्र द्विव मम M'ah ,
c ed with the ministers मन्त्रिभि साडे मन्त्रयाभास, V. 1 v also to
CONSIDER , ATTEND , ASK

CONSULTATION (1) मन्त्रणा , (2) मन्त्र ण, to hold c मन्त्र करीति, P
v CONSIDERATION

CONSUMABLE क्षयिन् (f यी) v PERISHABLE

CONSUME (v) क्षययति (c of वि) v TO DESTROY, WASTE

CONSUMER I Destroyer q v II Devourer खादक

CONSUMMATE (v) पूरयति (c of पूर) v TO COMPLETE

CONSUMMATE (obj) परिपक्व (का, क) v PERFECT

CONSUMMATION I Perfection q v परिपक्व seeing his c m
civility *वीक्ष्य तस्य विनये परिपक्वम् N II Close end q v

CONSUMPTION I Decay, destruction q v क्षय II Of common-

diseases perhaps best expr by निरुद्ध (—sale) III A disease

(1) क्षयरोग , (2) वृक्कन् or राजवृक्कन् (m) , (3) शीघ्र

CONSUMPTIVE क्षयरोगिन् (f स्त्री)

CONTACT I लो सम् II Association q v सम्पर्क

CONTAGION I Contact सार्ज II Infection by c सार्जसंचार

CONTAGIOUS Ph c disease-आमय सार्जसंचारी, Raj

CONTAIN (v) I To comprise (1) by bah. comp, a dwelling containing eight courts अष्टमण्डप भवनम् Mr v HAVING , (2) by कर्म (भा, भै) in comp, this house contains men पुत्रपुत्रवर्मेनेतदुपग्रहम्, Ma , containing moral instruction धर्मीपद्विद्वग्मर्म (भा, भै). H v also TO HOLD, INCLUDE Ph I saw that it contained this couplet (let written on it) लखानिना ननिजिजितानामासनपद्मम् H II To restrain q v

CONTAINING v TO CONTAIN (r)

CONTAMINATE दूषयति (c of दूष्) v TO POLLUTE

CONTAMINATION दूषणम् v POLLUTION

CONTEMN अवमन्यते (मन्, c 4) v TO DESPISE

CONTEMNER अवमन् (f स्त्री) v DESPISER

CONTEMPLATE I Trans v TO CONSIDER II Intrans आसक्ति (स्त्री, c 1) v TO MEDITATE

CONTEMPLATION (1) विचार v CONSIDERATION , (2) ध्यानम् v MEDITATION To have in c i e to intend or purpose q v

CONTEMPLATIVE (1) ध्यानपर (य, र) , (2) विचारप्रवण (या य)

CONTEMPTOR आदिन् (f स्त्री)

CONTEMPORANEITY, CONTEMPORARY (1) समकाल (ता ल) , (2) समकालीन (ना, क) , (3) तुल्यकाल (ता ल) , these things will be c एते तुल्यकालाद् भूयते भविष्यति, V P

CONTEMPT (1) अवमन, was turned out with c अवमन्या नि सारित , P (2) अवमान c of each other अवधीवाममानम्, D , (3) अवमन, H ,

CONTRIBUTION सन्धिप *there is no contribution* सन्धिपदपुत्र धनमिति
मासम् P u s

CONTRIBUTORS दकमीन (ता ग) or by contrib r tordern

CONTEST (sub) I Dispute ग व विवाद II Strife विद्वह
a f r o s s e मुमुक्षी विद्वह Mat

CONTEST (v) I To dispute ग व II To contend fight ग व
विद्वहानि (यह e p)

CONTESTED expr by विवाद e r v disputed

CONTEXT परि अवयव

CONTEXTURE र system

CONTIGUITY (1) सलक्षता (2) सन्निकट (=nearness) (3) सम्पर्क (= contact)

CONTIGUOUS (1) सलक्ष (या घ) (a h o n g) (2) सन्निकट (हा, छ) (= adjacent ग व)

CONTINGENCY (1) मयन (2) सम्भविता (3) निरीन्धियता त्व (4) इन्धिय कथ 'A

CONTINGENT (adj) I Cont to (1) मयमिन् (f नी) (2) निमन्धिय (या घ) II Cont o s | v

CONTINENT (sub) I Let वर्ष (?) V | II Europe ग व listingu
shel from England *रुद्रमय

CONVENTUAL I Let *वदयि (या घ) or वय m comp e co gress
*वर्षमता II Of Europe expr by comp e to *रुद्रमयर्षममय

CONTINUALLY (1) मयमिन् (2) नि निरन्धियता

CONTINGENT OR CONTINGENCY I Possibility सम्भविता II A casu
ality expr by words mea ng t ce ta n l o b f l f o l o s e s
चद्वमयि निरन्धिय II e m f l s co n t o n t a s a e सन्धि मयम
समासमी यदि सान् H

CONTINGENT (adj) (1) अनिधिया (ता ग) (= uncertain) (2) मन्धिय

(*आ स्य*) (=doubtful) *C* on चायन (*आ, स*), *c* on *fate* दैवदम्
(*आ स*), *Ve* v TO DEFEND (11)

CONTINGENT (subs) अग्र (=share) v QUOTA

CONTINGENTLY v ACCIDENTALLY

CONTINUAL (1) निरन्तर (*आ स्य*) (prop=perpetual), (2) अविच्छिन्न (*ता, त*),
v INCESSANT (3) अविच्छिन्न (*आ स*) v UNINTERRUPTED

CONTINUALLY (1) सततम् *in c passing time* काले सततयादिनि, *V* p.
v ALWAYS, (2) अविच्छिन्न v INCESSANTLY, (3) सङ्घर्ष v FRE
QUENTLY

CONTINUANCE I Continence, stay q v स्थिति, वा II Con-
tinuity q v *Pl of long c* बहुकालाव्याप्ति (1 नी

CONTINUATION I The act of continuing expr by circum. v
TO CONTINUE II Continuity q v III That which is con-
tinued as the c of a story शेष v REMAINDER, SEQUEL

CONTINUE (v 1) I To stay q v तिष्ठति अग्र, (*स्या c 1*) II
To last q v III To persevere तिष्ठति अग्र, *

CONTINUE (v 1) expr by *a do* or by *not and cease, by c d call*
नित्यनिश्चितोपक्रुतिषु Si *c d to quarrel* कलह कुर्वन् न विद्यामति P,
an l c d the journey dsj and n jht दिशतवी आगच्छन् K

CONTINUITY (1) प्रसङ्ग, (2) प्रवक्ष, *c of making assernces* अवधारणा
क्रियादम्, R, (3) अविच्छेद (=uninterruptedness), (4) अविच्छिन्न
(=unceasingness), (5) सततम् (=perpetuity)

CONTINUOUS (1) प्रसङ्ग (*ह. ता*) *c lightning* प्रसङ्गविद्युत् K₁, (2) अवि-
च्छिन्न (*आ, स*) (=uninterrupted), *by c performance* अविच्छिन्नादनुष्ठा-
नात् M n, (3) अविच्छिन्न (*ता, त*) v INCESSANT

CONTINUOUSLY (1) सतत or सतत, K₁, (2) अविच्छिन्नम्, (3) अविच्छिन्नम्
(4) प्रसङ्गम्

CONTINGENTNESS v CONTINGENCY

CONTOFT V TO DISTORT (1), TWIST

CONTORTION V DISTORTION

CONTOUR (1) आकार (= form), (2) परिधि (= circumference)

CONTRADICT निषिद्ध or प्रतिषिद्ध (वा द), K h

CONTRACT (v t) I To bring into less compass (1) सङ्कीर्णति (कुच, c 1) or सङ्कीच नयति (नी, c 1) प्रापयति (c of आप), etc (2) कुचयति आ, वि, (c of कुच) (3) सङ्क्षिपति (क्षिप c 5) (= to shorten) (4) समूहयति (ऊह c 1) (= to bring together as if cing the quarters दिग् समूहयति Kt II To acquire, gain अ व अधिगच्छति (गम् c 1) III In gram सङ्क्षिपति (?) Miscel to c a debt अण करोति a debt c ed by a husband पतिकृतपदम् N s to c a disease व्याधिम् अधिगच्छति (गम्, c 1), अगच्छति (आप c 5), etc Et I will c the union of Madalekha with Vasampajana वैशम्पादनस्य सद्दीप्या सद्पयसां कारयामि K to c friendship शीघ्रं यत्राति Ku

CONTRACT (v t) I To shrink (1) सङ्कुचति (कुच c 5) s'm c s सङ्कुचति चर्च V d, (2) कुञ्चति रि, आ, (कुच, c 1) with the brow c ed विकुञ्चितगुलसम् Ku v 14 (3) सङ्कीचन् पति व्रजति etc II To covenant (1) सम्य or सविद् करोति (2) अभ्युपैति (इ c 2) (= to agree), c ing for seven cc प्रयूपामभ्युपैत्य Vm Ph should c ante the time c ed for इत काल निवसेत् 2 should complete the time c ed for इत काल समापयेत् N s

CONTRACT (sub) I Lat (1) नियम, (2) समय, (3) सविद् दा (t), breach of c सविद्यवतिशय, M II A contracted word सङ्क्षिपपदम् (?)

CONTRACTIBILITY, CONTRACTILITY सङ्कीचनीयता

CONTRACTIBLE, CONTRACTILE (1) सङ्कीचनीय (आ अ), (2) कुचनीय (या य) (rare) [An abbreviation सङ्क्षेप

CONTRACTION I Lat (1) सङ्कीच, न, (2) कुचनम् रि, आ II

CONTRACTOR (1) समयकारिन् (f नी), (2) कृतमविद (mfn)

CONTRADICT (1) विरुद्धि (वध्, c 1), प्रति, उप (=to oppose), R ,
(2) प्रतिषेधति (सिध्, c 1), (=1) *It would be the variety of the world*
स जगद्वैविध्यं प्रतिषेधेत् S III 33, (3) प्रयात्नानि (त्ना, c 2.) (=gain-
say) व TO DEVEY *To a man expr by circum, he ccd him-
self on many points* *स बहुनि विरुद्धवचनान्युवाच. .

CONTRADICTION (1) विरोध, (2) प्रतिषेध, (3) प्रत्याख्यानम् (=denial).

CONTRADICTORY I Opposing in terms (1) विरुद्ध (दा, द), (2)
विरोधिन् (f नी), *These two assertions are c परस्परविरोधिनी वचने* Ma.
1 II Repugnant, inconsistent q. v

CONTRADISTINCTION (1) वैपरीत्यम्, (2) वैलक्षण्यम्

CONTRARIETY I Contrary state वैपरीत्यम् II Inconsistency
विरोध

CONTRARIWISE (1) वैपरीत्येन, (2) विपर्ययेन

CONTRARY (adj) I In direction etc (1) प्रति in comp, *draw n by*
c mind प्रतिज्ञातप्रेरित (ता, ता D , (2) प्रतीप, वि (पा प) c wind-
प्रतीपपवन, R xi 67. II Opposite (1) विपरीत (ता, त), *but it is c*
with learned men विपरीतानु विप्रश्रिताम् Mn , *as you are of a c*
mind यतो विपरीतबुद्धिरसि, P , (2) विरुद्ध (दा द) (=contradictory)

CONTRARY TO v AGAINST (II)

CONTRARY (subst) (1) विपरीतम्, *in saying that the veal are incredible*
we get its c जगत् दुष्टक्रिया द्रव्यके विपरीत गच्छते, Sr (2) विपर्यय
on the c तद्विपर्ययेन, S , (3) प्रातिलोम्भ, Sr

CONTRAST (v t) Ph c *the estates* वपनेदान् प्रदर्शय v DIFFERENCE,
TO SHOW

CONTRAST (v i) 1 c to stand in or exhibit c expr by circum

v ABOVE

CONTRAST (subst) I In cing (1) by क क, *what a c between*

the solar dynasty as I (1) little + in I कसूर्यमन्त्री यत्र क चान्द्रविद्यया
मति, R 1 2, (2) अन्तरम् (= distance), *that is the c between you
and Pa 13* तदन्तरं ते रघुनन्दनस्य, M 7 n II Obc 1 1 OPPOSITION,
DISSIMILARITY

CONTRAVENE प्रतिवृत्ति (हृन् c 2) 1 1 OPPOSE VIOLATE

CONTRAVENTION व्यतिक्रम 1 1 VIOLATION, OPPOSITION

CONTRIBUTE I To give grant q 1 ददाति (दा c 3) II To
help, benefit q 1

CONTRIBUTION I In gen sense दानम् II Literary प्रबन्ध (1)
sends c 3 to many papers *बह्वीप प्रविकाश स प्रबन्धादिष्विति

CONTRIBUTOR I A giver दातृ (m) II Literary लेखक (= writer)

CONTRITE अतुल्यम् (f नी) 1 1 PENITENT

CONTRITELY सातुल्यम् 1 1 PENITENTLY

CONTRITION अतुल्य 1 1 PENITENCE REPENTANCE

CONTRIVANCE I The act कल्पना 1 1 INVENTION II Plan, artifice
q 1 1 (1) उपाय (2) उपाधि, *this object can not be accomplished without some c* विरोधाधिन्यायमधीन साध्य, D

CONTRIVE (v t) I To form (1) उद्भावयति (c of भू) (= to invent)
(2) कल्पयति (कृप् c 10) (= to think out), (3) करीति (= to form), (4) चिन्तयति (= to consider) II To spend q 1

CONTRIVE (v i) 1 1 TO PLAN, PLOT

CONTRIVER (1) उद्भावयिष्य (f बी) (2) कल्पयिष्य (f बी)

CONTROL (subs) I Restraint q 1 यन्त्रणा नि, II Command
यन्त्रणा नि *on whom [you] would exercise c* यन्त्रीप्रति [तर] नियन्त्रणा
स्मान् H Ph *your (duty) is to keep me under your c and tune to
obey it* रहित्व की वय्यता च मय 1 1

CONTROL (v) (1) यन्त्रति, नि, त, (यन् c 1), c 1 1 *the passions*

सद्यस्मिन्दिशाणि H, (2) यन्नयति (यन्त c 10) *o e : lose : out* is not
 c d अन्वितसुख (खा ख D) (3) नि गृह्णाति विनि, सन्नि (यद् c 9)
c ngrage u ti pate ce कीप चमया निगृह्णन् B

CONTROLLER (1) नियामक *you a e ling o r e* त्व राजा नी नियामक
 A r, (2) नियन्त्र (m); (3) निषङ्गीट (m) (4) नियन्त्रित (m)

CONTROVERSIAL *expr by comp c pont* विवादपदम्

CONTROVERSIALIST तर्कान् (f भी), वादिन् (f नी)

CONTROVERSY (1) वाद *to : : a c* वाद अयति Mal, (2) विवाद *in*
literary cs विद्याविवाद H (3) विचार (= *discu s on*) *: : a c*
about t uils तत्त्वविचारमध्य Ki

CONTROVERT प्रतिविपत्ति (विप c 6) *c the doct ne of trans cey*
 चत्विक्त्वपक्ष प्रतिविपत्ति D B v TO DISPUTE ASSAIL

CONTROVERTIBLE (1) प्रतिपक्षणीय (या य) (2) खण्डनीय (या य) (= *re*
futable)

CONTUMACIOUS प्रतीप (पा प) *a c servant* प्रथ्य प्रतीप H v ON
 STINATE PERVERSE

CONTUMACIOUSLY प्रतीपम् v OBSTINATELY, PERVERSELY

CONTUMACIOUSNESS CONTUMACY प्रतीपता v OBSTINACY INSOLENCE

CONTUMELIOUS अस्मानिन् (f नी) v INSOLENT

CONTUMELIOUSLY अस्मानम् v INSOLENTLY

CONTUMELY अस्मानता v INSULT

CONTEST I To pound q v विनष्टि (विप c 7) II To bru se
 q v

CONTRUSION *i c a bru se* घट्टम् Ni

CONVALESCENCE [रीगान्] समुद्यानम् v RECOVER

CONVALESCENT [रीगान्] समुद्यित (ता य) v TO RECOVER

CONVENE (v) I Trans समावयति (ङ्, c 1) v TO ASSEMBLE,
 SUMMON II Intrans v TO MEET ASSEMBLE

CONVENIENCE : I. Fitness, suitability : q. v. II. Ease, comfort :

q. v. Ph. : *according to one's c.* यथावसरम्.

CONVENIENT : I. Suitable : q. v. ; उचितः (ता, तं). II. Commodious :

सुवृत्तः (ता, तं).

CONVENIENTLY : (1) सुविन्न (=with ease) ; (2) यथावसरम् (at a c. time).

CONVENT : निवृत्तः : v. MONASTERY.

CONVENTICLE : समाजः, who will not come to the c. यः समाजे नागमिष्यति,

V. p. : v. ASSEMBLY.

CONVENTION : I. An agreement : q. v. : समय, this c. was made
by the sages : एव मुनिगणैः समयः कृतोऽभूत्, V. p. II. An assembly :

q. v. : सभा.

CONVENTIONAL : (1) लौकिकः (की, क) (=popular) ; (2) सर्वसम्मतः (ता, तं)

(=approved by all).

CONVERGE : सन्निपतति (पत्, c. 1.) (?).

CONVERGENCE, CONTERGENCY : सन्निपातः (?).

CONVERGENT, CONVERGING (adj.) : सन्निपातिन् (f. नी) (?).

CONVERSABLE : आलापिन् (f. नी) : v. AFFABLE, COURTEOUS.

CONVERSABLENESS : आलापिता : v. SOCIABILITY.

CONVERSANT : (1) अभिन्नः (ता, तं), I am not c. with such affairs :

Mal () कथापरचयन or कथानुपपत्तिम् \ IV Sexual intercourse
सङ्गम

CONVERSATIONAL expr ly comp c jo or सलापमन्त्रि

CONVERSE (sub*) I Conversation q v II The contrary q
1 (1) विपरीतम् (2) प्रातिपक्षम् (rare)

CONVERSE (v) I To hold conversation (1) सलपति या (सप c
1) not c rg ccc with *Ma lalella* मदलखामल्लानन्दनी K (2)
स भाषत (भाष c 1) *p vstelyes with nes es* मिथ सादिमि सभाषते
VI VIII 5 (3) स वदयति (वद c 10) (rare) (4) मवदति (वद c 1)
(rare) *ol le e are prately c ng* रङ्ग सवादिनौ आगं R XV 9:
II To have sexual intercourse संगच्छति (सङ्ग c 1)

CONVERSELY तद्विपक्षेण &

CONVERSE I Charge q v परिवर्त्तनम् II Peligous Pl
c to Cl rstantly *सधम परिवर्त्त्य लक्षधम्भदहणम् III Interchange
of words व्यत्यय

CONVERT (s lo*) *सधम परिवर्त्त्य धर्मांतरदाडिन् (f श्री)

CONVERT (v t) I To change q v II Of rel on *सधम
दाडयति (c of चङ्) III To reform q v IV To appropriate
q v

CONVERT (t) *cel into no se* मृषिको बभूव v TO CHANGE

CONVERT *गण्टाकार (रा र) मध्योच्च (धा ध)

CONVERTIT *गण्टाकारता मध्याह्ना

COSVEY I To carry transport q v (1) वहति (वह c 1) (- to
carry) (2) ह्वति (ह c 1) (= to take) *c n j message* सन्देशमह्व

Me r 7 (*) प्रापयति (c of आप) (to ca e to reach) *c g j j*
respects (to the n) प्रादितस्तपस्याः P XIV 60 II To transfer
(property) सम् अपयति (c of अ) III To impart c v

CONVEYANCE I The act : (1) वहनम् (*) I v verb II Instru

ment of c (1) वाहनम् (2) वाणम् v CARRIAGE III Trans-
ference q v IV Deed of c *समर्पणपत्रम्

CONVINCER *समर्पणपत्रकोविद् or पण्डित

CONVINCING *समर्पणपत्रव्यवहार

CONVICT वाहन v CARRIER.

CONVICT (subs) (1) निर्दोषपराध (धा, ध) (2), (2) आदिपदार्थ (स्य
ख) (3)

CONVICT (v t) I To find guilty अवराध निर्णयति (नी, c 1), *He
judged him of murder* *प्रमादिकरणिक तस्य अपराध निर्दिनाय,
and by his own conscience *समस्तानि निर्णयितवान्. II To prove
q v

CONVICTION I The act of finding guilty अवराधनिर्णय. II
Confutation q v III Belief विश्वास

CONVINCE (1) विश्वासयति (c of वृत्त) (= to lead to believe), (2)
सर्वसन्देहान् निराकरोति (श, c s) (= to rid of all doubts) *To be
led to believe* विश्वासयति (न c 1), R

CONVINCING (1) विश्वासजनन (नी, न) (=creating belief), (2) सर्वसन्देह
भञ्जन (का, क) (=doubt removing), (3) दिवायक (श क) (=making

CONVULSION I Agitation q v मदीम II Involuntary contraction (1) आघेपक , (2) अपतनक

CONVULSIVE आघेपिन् (f पी)

CONV शमक (?)

COO (v 1) (1) कोति (कू c 2), *flurriel by cing birds* कुडत्यचिडुनाकुना , B , (2) कूजति (कूज , c 1) *of the cing dove* कूजत्कपीतम्, Bham

COOK (v t) (1) पचति ते (पच c 1), *to c rice* तण्डुलान पचति, Bha , *ced in glee* दृढपक (का, क), Dha *cing vessel* पाकपादम्, Bha , (2) साधयति (c of सिध्) (rare) *the way of cing food* अन्नानां साधन प्रकार , Bha , *ced meat* सिद्धमांसम् Bha

COOK (subs) (1) पाचक , (2) सूपकार , (3) ब्रह्म , (4) मूढ

COOKERY पाककला C *booh* पाकशास्त्रम् Bha , *skilled in c* पाकपण्डित , Bha

COOK ROOM (1) पाकशाला , (2) मन्डानस (man)

COOL (alg) I Lit शीतल (ला, ल), *with c fans of lotus leaves*

शीतलैर्नलिनीदलतालवृक्षै , Sa , *very c* सुशीतल (ला, ल) Ri v COLD

II Calm, composed q v शान्त (ना न्) III Indifferent q v

COOL (subs) शीतलता

COOL (v t) I Lit शीतलीकरोति *cing the rice scum* अन्नमण्ड शीतलीकृत्य, D vi II Fig, to allay moderate q v शमयति (c of शम्)

COOL (v 1) I Lit शीतलीभवति II Fig शान्यति (शम्, c 4)

v TO SUBSIDE

COOLER शीतलसाधनम्

[v COOLER.

COOLING (alg) (1) शीतलकर (री र) , (2) तापहर (री, र) C *apparatus*

COOLLY : I Lit expr by adj II. Calmly q v शान्तम् III. Indifferently, impudently q v

COOLNESS I Lat (1) शीतलता, (2) निमिरता K II Calmness
q v प्रशान्ति III Indifference q v IV Impudence q v

COOP (subs) I A barrel q v II A cage q v वीथस

COOPER OR IS निरुणति स, (रुष, c 1) (with loc) c d up in a cage
पन्नरे सुदय K v TO COVINE

COOPER *दादकम्बन् (m) भाण्डकार

COOPERAGE I Cooper's work *दादकम्बन् (m) II Price for it
*दादकम्बन्

COOPERATE I To work together सन्धय करेति (ज c 8) II
To help q v

CO-OPERATION I Joint operation (1) मद्वसिता Ku, (2) सन्धय
कारिता Mn II Assistance q v साहाय्यम्

COOP I Lat जलचरपक्षिर्भेद II A simpton q v

CO-PARTNER मदाधिकारिन् (f भी)

CO-PARTNER समवायिन् (f भी) v PARTNER

CO-PARTNERSHIP समवायिता v PARTNERSHIP

COP (subs) I A cap गिरस्त्रम् II A cloak भासार III
Coping q v IV Arch q v

CORE (v t) I To accost निगृह्णाति (वर c 2) II To requite,
reward q v

COLLOIALLY (1) प्रचुरम् (2) भृदिष्ठम् (3) प्रभूतम् (4) मृत्ति

CORROSION (1) पात्रुर्थ (2) प्रभूतता v ABUNDANCE

CORRER (subs) I The metal ताम्रम् II the color (1) वाससुता
(2) पत्र III A c ves 1 ताम्रपात्र v CALDERON

CORRER (adj) I C colour'd (1) ताव (मा म) c nose ताव
नासिका (2) ताम्रवर्ण (तां प) II Const g of c (1) ताव in
comp (2) ताम्रमय (यी य)

CORRER (v t) ताम्रपत्रं चाकरोति (इ c 3) or पिदधानि (धो c 3)

CORNER BOTTOMED ताम्रपत्रादतल (जा ख) (1)

COPPER FACED of ivyes *ताम्राक्ष (ता य)

COPPER PLATE (1) ताम्रपत्रकम् (2) ताम्रपत्र (3) ताम्रपट्टम्

COPPER SMITH (1) ताम्रकार (2) ताम्रिक

COPPERY ताम्र in comp v CORRER (adj)

COPPER CUBE दृढ v SHEETED, THICKET

CORCLA निषा

CORRELATE (1) नैद्यन करीति or चाचरति (चर c 1) Mal (2) सङ्गच्छति
(वम् c 1) c 1 g 11 the f m of a deer खगदपेण सङ्गत Mal

CORRELATION (1) नैद्यनम् (2) सुरतम् (3) सङ्ग , (1) सङ्ग , () अद्वय
B p (b) निधुनम् A

CORALOIDES *बसामयनाधिकारम् (f ली)

COPYIST *प्रतिलिपिकार ,

COPYRIGHT *सुदृढसत्त्वम्

COQUET विनयति (धम, c 1)

COQUETRY (1) विनय , (2) हस

COQUETRY विनयविनी

CORAL (1) मवाल (mm), (2) विद्रुम

CORDA वलि

CORD (sub) (1) रज्जु (2) दानम् (n)

CORD (v) : c to bind with a c r CORD, TO BIND

CORDIAL (adj) : HEARTY, SINCERE, AFFECTIONATE

CORDIALITY सौहार्द : FRIENDSHIP, AFFECTION

CORDIALLY : AFFECTIONATELY

CORLASPER (1) धन्यास , (2) धान्य

CORR (sub) *कर्क

CORR (v t) *कर्कयति (nom) or कर्कय विदधाति (धा c 3) : TO SHUT

Ced *कर्कित (ता, त)

CORNIFANT a Larl *समुद्रकाज

CORR (sub) I Lat धान्य, Bht II On the foot (1) विनय ,
(2) वद

CORR (v) I To sprinkle with salt धन्ययति (nom) II To
granulate q v

CORNER-STONE : I. Lit. कोणप्रस्तरः (?). II. Fig. • स्रथ (=pillar).

CORNET : I. A wind instrument. काहन्. II. A cavalry officer.

वैजयन्तिक (- standard-bearer q. v.).

CORNICE. • चूडा

CORNUCOPIA • श्रीमन्त्रम्.

CORNA : I. Lit. धान्यमय (यी, य). II. Horny. q. v.

COROLLA : गर्भदलम् (?).

COROLLARY : अनुमानम्, K. d.

CORONATION : अभिषेकः

CORONER : *ग्रहपरीक्षक.

CORONET : an inferior crown : v. CROWN.

CORPORAL (subs) . an officer in the army . *अधिधीष .

CORPORAL (adj.) : (1) कायिक. (की, क), (2) शारीरिक (की, को).

CORPORATE : Ph. *c. body* v. CORPORATION ; *c. town* v. MUNICIPALITY ; *c. property* • समवायस्य सम्पत्ति..

CORPORATION : समवाय (?).

CORPoreal . I. Having a body : (1) दृढिन् (f. ती) ; (2) शरीरिन् (f. ती) ; (3) शरीरभाज् (mfn.) ; (4) वपुष्मन् (f. ती) ; (5) त्रिवह्वन् (f. ती) (rare). II. Material : q. v. Ph. *c. frame* . v. BODY.

CORPS दलम् (?) : v. COMPANY (f).

CORPSE . (1) शव (mn.) , (2) कुणप (mn.) (rare) : v. DEAD and BODY.

CORPULENCE : (1) पौनता , (2) स्थूलता : v. FATNESS.

CORPULENT . (1) पौन. (ना, नं) ; (2) स्थूल (ला, ल) v. FAT, STOLT.

CORPUSCLE परमाणुः : v. ATOM.

CORPUSCULAR : expr. by comp., *c. theory* : परमाणुवादः.

CORRECT (adj) (1) शुद्ध (डा, ड'), वि-, परि-, (2) अभाक्कः (ना, न).

CORRECT (v.) I To amend : औपयति, वि-, परि-, म , (c. of शुद्ध), *c.ing*

Sudras . हवलान् सशोधयिता, Mat. II. To remove : q. v. .

CORRECTION शोधन or सुद्धि नि, परि, न, its c तस्य विपुद्धि, Tarnatha

CORRECTIVE (1) शोधक (धिका, धक), (2) शोधन (नी, न)

CORRECTIVE (1) शुद्धम्, (2) अभ्यासम्, (3) अग्रसा

CORRECTIVES शुद्धता, रि

CORRECTOR शोधक, नि, परि, स

CORRELATION परस्परसम्बन्ध

CORRELATIVE परस्परसम्बन्ध (दा, द) (?)

CORRESPOND I To fit, expressly *अनुद्वय* (दा प) or *सदृश*
(मी, म) II To agree *q v सवदन्ति* (वद, c 1) III By
letter *पत्रेण सवाद कर्तुमिति* (?)

CORRESPONDENCE I Fitness, congruity *q v अनुद्वयता* II.
By letter *पत्रमवाद्* III Letters *पत्राणि* (u pl)

CORRESPONDENT I Subs *पत्रप्रेरक* or by circum *le las man/*
London c s **लण्डनाहद्वयता* *पत्राणि दिशन्ति* or *प्रेरयन्ति* II A *ly v.*
CORRESPONDING

CORRESPONDING (aly) I Agreement *सवादित् (f नी)* II. By
letter *पत्रमवादिन् (f नी)*

CORRIOR v *GALLERY*

CORRIGIBLE शापनीय (दा घ), नि, परि स

CORROBORATE दृढयति (nomi) v *to confirm*

CORROBORATION s c the act of corroborating or that which c s

नाशयति (c of नश) (=to destroy), *for its addition to sensual pleasures c s s i e n* नाशयति पुरुषमचासद्भी विपश्ये, I, (3) पातयति (c. of पत) (to cause to fall from), *for cing the character of noble ladies कुलबधूनां श्रीरूपानि* D, (4) विकरोति (ह, c 8), *whose minds are not c e d in presence of cing agencies* विकारही सति विक्रियन्ते यथा न चेतसि, Ku

CORRUPT (adj) I Rotten घृति (mfn) II Spoiled, deprived नष्ट (ष्टा, ष्ट) III Incorrect भ्रान्त (न्ता, न्त) IV Impure - अशुचि (mfn)

CORRUPTED (1) दूषक, (2) नाशक

CORRUPTIBLE I Subject to decay (1) नश्य, ति, (रा, र), (2) नाशित् (f नी) ति, (3) अस्मिन् (f भी), वि II Capable of being vitiated expr by verb Ph *c b j none*, पतदातीत भेष - (या, य), h h

CORRUPTION I Putrescence q v II Pus q v III Vitiating (1) दूषणम्, (2) नाशनम्, (3) पातनम् IV Depravity, impurity q v Ph "*c of blood*" अधिकारहीन (?)

CORRUPTLY expr by aly or circum, *to decree and dismiss c* *नष्ट or धनेन भित्त जयदराजयो विदधाति

CORRUPTNESS I The state नष्टता II Depravity, impurity q v.

CORSAIR I A pirate q v II A piratical vessel दण्डुपीठ

CORSE शव v CORPSE

CORSELET (1) करण (2) उरगृह (3) उरस्त्रापम्, (4) शीलक

CORSET (1) शील, (2) कर्पासक v BODICE

CORUSCATE (1) परिजला (m pl) (2) परिवर्ह v RETINCE

CORUSCATION (1) छटा, (2) स्फुरितम् v FLASH

CORVETTE (1) रपपोतनिर्मित, (2) बहिनम् (?)

COSMETIC (1) कान्तिद (र, र) (2) कान्तिरक्षक (का क)

COSMOGONY *जगदुद्भवतत्त्वम् and sim comp's

COSMOGRAPHY (1) *विश्वविवरणम् (2) *जगद्वर्णनम्

COSMOPOLITE य (या य) भूमन्वासेन सम्प्रदेशवाग्निन पत्रमि, *विदेशी

COST (sub*) I Price q v मूल्यम् II Expense q v

खर्च, *even at the c of one's life* माषव्ययेनापि, II

COST (v t) I Of price Ph *what did the book c you* कियता

मूल्येन तया पुस्तको खरीत, P. II Of expense Ph *it c him much to repair the town* बहुधनव्ययेन नवीकृता नगरी Ph *though it c me ten* *might's waitings* दशरात्रिजागरणेनापि

COSTERMONGER फलविक्रेता * v **PROFITEER**

COSTIVE I Of medicines (1) वाहिद् (इ ची), स, Sr, (2) विरिञ्चिद् (इ ची), Sr II. Of bowels, constipated v to constipate.

COSTIVENESS (1) शानाह, (2) विद्वहता v **CONSTIPATION**

COSTLINESS (1) बहुमूल्यता, (2) महार्थता, (3) महार्द्धता, (4) दुर्मुक्तता

COSTLY (1) बहुमूल्य (त्वा ल्य), (2) महार्थ (र्वा, र्द्य), (3) महार्द्ध (र्वा र्द्ध)

COSTUME वेश or वेष, *riding costume* तुरङ्गाधिरोहणीवस्त्रम्, Is
DRESS

COT I A cottage q v कुटीर II A small bed चरा or
पदिका

COTEMPORARY v **CONTEMPORARY**

COTTAGE (1) कुटीर, (2) चण्ड, (3) पर्वमाश्रम, (4) हस्तकुटी

COTTAGER कुटीरवाग्निन् (म) v **PEASANT**

COTTON I The plant कार्पासो II Its down like substance '1)

कार्पासम्, (2) गुन (म), (3) पिप्लु III Cloth made of cotton

कार्पासम्, कार्पासवस्त्रम् Ph made of c (1) कार्पास (ची, म), (2)

फाल (पी ल) C mill *कार्पासवस्त्रम्

COTCH (sub*) (1) गृध्रा, (2) पर V. RED

COUNT ON or UPON सहायति वि, परि, *conj on success* मदतिव्यति विग
 अथ I) II 35 T TO RELY

COUNT OUT सहाति (त्वा c 2)

COUNTenance (subs) I Face q v दान 'out of c' दत्तानन
 (दा न) (?) II Look, appearance (1) आकार, (2) आकृति III
 Favour, encouragement q v *To go on to* अवकूलयति (nom)
 IV Show, pretence q v

COUNTenance (v t) v TO FAVOUR, ENCOURAGE, SUPPORT

COUNTER (subs) I A piece of metal etc used in reckoning
 मुटिका (properly a small ball), Da II A shop-c गणनाकवधम् (r)

COUNTER (adj) v CONTRARY, OPPOSITE

COUNTER to v AGAINST [फलति (= frustrate q v)]

COUNTERACT (1) निवारयति (इ c 10) (= to prevent q v), (2) मार्य

COUNTERACTION प्रतिक्रिया (r) v HINDERANCE, RESISTANCE

COUNTERBALANCE (subs) प्रतिबलम्, V s

COUNTERBALANCE (v t) I Lat Ph *what the weight of the*

COUNTERMAND (v) प्रत्यादिगति (दिग् c 6) V TO REVOKE CON-
TRADICT

COUNTERMAND (subs) प्रत्यादेश V REVOCATION

COUNTERMARCH (v) प्रत्यावर्तते (हम् c 1) V TO RETURN

COUNTERMARK (subs) *प्रतिचिह्नम्

COUNTERMINE (subs) प्रतिगुरद्वम् (?)

COUNTERMINE (v t) मीचीकरीति V FREESTATE

COUNTERNATURAL प्रकृतिविरुद्ध (डा ड), and *sim comp s* V NATURAL.

COUNTERPANE कृष्य Is V COVERLET

COUNTERPART प्रतिरूपम् V DUPLICATE

COUNTERPLOT (subs) प्रतीपमन्त्रणा (?) and *sim comp a*

COUNTERPOISE (v) I *Let प्रतिमाने भवति (with gen) (?)* II.

Fig समपत्ति (c of सम्) (?)

COUNTERPOISE (subs) प्रतिमान (v)

COUNTERSCARP (f) परिचापयन्त्र (?)

COUNTERSIGN (v t) *प्रति लिखति (लिख c 6)

COUNTERSIGNATURE *प्रतिलिख

COUNTER TENOR तारस्वर (?) Mr III

COUNTERVAIL (v) V TO EQUAL, BALANCE COMPENSATE.

COUNTERS पदवीविशेष , *काला

CUNTING (subs) गणना *C lo se* गणनागृहम् (?)

CUNTLERS चण्डाल (f डग) V IN NUMERALLY

COUNTRY (subs) I A tract of land (1) देश, *one soun c* सदर्श ,
I will leave this c दीर्घमिम जिहासामि D II , (2) राष्ट्रम् *a long the c s*
you have seen भवद्गृहेषु राष्ट्रेषु D VI , (3) विषय , (1) जनपद II
As opposed to town ग्राम (= village) (?)

COUNTRY (adj) I As opposed to city ग्राम्य (ग्राम्य c 1101 se
ग्राम्य मुपिक c 10 n *ग्राम्यपदम् or ग्राम्य c 10 c *ग्राम्यपदम् ,

to lead a c. life सामेधु जीवन्मविवाहयति (१) II. *Rude* q v. ग्रास्यः (या, य) III. *Of a c.* देशीय* (या, य).

COUNTRY FOLK - (1) ग्राम्यजना (m pl) , (2) ग्राम्या (m pl) . १. RUSTIC.

COUNTRYMAN . I. A rustic q v. II. An inhabitant of a country देशीय (या, य) or देशवासिन् (f नी) , *one's own c.* स्वदेशीय (या, य).

COUNTY : प्रदेश (१) , *C. town* - पत्तन (१).

COUR-DE-MAIN Ph. *by c.* अतर्कित द्रुतसरमवम्बन्ध (१).

COUR-D'E-YAT : *आकस्मिकनीतिक्रीडल.

COUPLE (suls.) I. A pair q v. युग्म. II. *Of animals* (1) मिथुन, *c. of the ruddy goose* मिथुनान् रघाहनायो, Ku. , (2) इव, *as c. इन्दी-भूय*, A. r. ; (3) दम्पती (m dual) (men and wife) , (4) वधूवर (a newly married c.), Ku. III. A bond or leash q v.

COUPLE (v. 1) - संयोजयति (युज्, c. 10) v TO JOIN.

COUPLE (v. 1) १. TO COPULATE.

COUPLET . पङ्क्तिद्वय (१) . *C. of two shloka* युग्मकम्.

COURAGE : (1) वीर्य (= valour) , (2) निर्भीकता (= intrepidity) , (3) साहस (= boldness) *To lose c.* सत्तात् परिभश्यते, Mr. *To inspire with c.* : सत्तादयति (c. of सह), Ku. xv. 31. *To take c.* . सम् आश्रयति (यम्, c. 2) , Ku.

COURAGEOUS १. BRAVE, VALIANT, INTREPID, SPIRITED.

COURAGEOUSLY १. BRAVELY, VALIANTLY, FEARLESSLY.

COURIER - (1) जहाजरिक् or जहाज*, (2) वार्तावह (= any message-bearer) , (3) लिपहार (= letter-carrier).

COURSE (sub.) I. Motion q v. (1) गतिः, *the c. of his chariot was not interrupted* गतिर्विजघ्नी न हि तद्रथस्य, R. v. 27 , (2) प्रवाह (= flowing c. : as of rivers) : Ph : *look, so the balloon bends its c.* प्रवर्तते पश्य तथा बालान्, R. , *directed the c. of the car towards the capital* राजधानीं रथमदम्य भवभीषकार, N. II. Track, way : q v - मार्ग ,

c of a *ario* वार्मण्य मान, Ku III Pace course q v IV.
 Method of procedure गति, there being no other c गत्यन्तराभावात् D,
 II, one who has no c left अगतिक (का क) K. Pl take to a sacred
 c पूत भक्ष्य पन्थानम् VI v way V Of lectures etc Pl a c
 of lect res *क्रमिकपाठा VI of dishes भोजनप्रकार (or strictly)
 *भोजनक्रम VII The menstrual c चतु A woman in the c रज
 स्रवा Ph as a matter of c प्रकृत्या U v NATURALLY, he would
 of c govt assent स नियतमनुमत्याति Dv v INDEED CERTAINLY,
 UNDOUBTEDLY in the c of expr ly मध्ये or by loc absol, in the
 c. of conversat or कथाप्रसङ्गि Ku i 24 or कथातुल्यमेव Ku v
 13, in the c of the गच्छति काले Ku or कालक्रमेण Ku, in due c
 क्रमेण K [म, (भाव, c 1)

COURSE (v) I To hunt pursue q v II To run q v धावति
 COURSER I A hunter q v II A racer q v जवनराजिन् (m)
 COURT (subs) I An enclosed space (1) प्रकीर्ण a dwelling with
 eight c's अष्टप्रकीर्ण भवनम् Mr, (2) चतर (= a front c) v and
 II A palace q v राजकुलम् i c & ll go as d represent in the c
 राजकुल गत्वा निवेदयाम Mr II C d ess राजदर्शनोपिती वेश anj
 sm comp s III The men about a king राजसभिप्रीतिता (m
 pl) P IV Their assembly सभा to lollo c सभा कराति Vab
 V Attention, civility q v VI A c of justice (1) विचार
 मय (2) अधिकरणम् Mr (3) व्यवहारमण्डप, Mr (4) धर्माधिकरणस्थान,
 P VII A Judge or Judges (1) अधिकरणिक, th sis to be asked
 by men not by the c जनस्य प्रवृत्तीरीत्यमर्थ न पुनरधिकरणिकस्य Mr,
 (2) धर्माधिकारिन् (m) the c said to l धर्माधिकारिणमूषु, P
 COURT (v t) I To pay c to आराधयति (c of राध) for cing the
 people आराधनाय लीकानां U II To solicit seek q v III
 To woo q v

COURT DAY *व्यापारदिनम्, अधिवेशनदिनम्

COURT MARTIAL *मुद्राधिकरणम् योधविचारसभा

COURTEOUS (1) दक्षिण (वा ष) (=complaisant), (2) विनीत (ता त) (=polite), (3) प्रियन्द (दा ड) (=affable), (4) सुजन (-civil)

COURTEOUSLY (1) सन्नियम् (2) सप्रययम् (3) सौजन्येन

COURTEOUSNESS v COURTESY (f)

COURTESY (1) गणिका (2) वाराहना and sun comp s (3) वारविदा सिनी A *claf c* वारमुष्मा Me II 10 v I POSITUTIF

COURTESY I *Courteousness* (1) दाक्षिण्य *by her politeness and affability* तस्मा विनयेन दाक्षिण्येन मधुरादायितया I (2) विनय, (3) प्रयय **accepted with c* सप्रयय प्रतिग्रयाइ I, (4) सौजन्य, *c agreeable as f c s from arrogance* अपमताभिमानमधुरा सुजनता I II An act of c उपचार *by c s to the inted lules* उपचारादि निमन्त्रितस्वीयु, C III A low मणाम, R vi 75

COURTIER I A member of a princely court (1) राजसद्विधिवीक, (2) राजरक्षक, and sun comp s II A flatterer q v

COURTLY I Relating to a court expr ly *coml* II Well bred q v III Obsequious q v

COURTSHIP *no equ v* expr by पश्य or आसक्ति

COURT YARD (1) अङ्गनम् (2) प्राङ्गनम् (3) चत्वरण (4) अङ्गिरम्

COUSIN (1) पित्रव्यपुत्र (f वी) (=father's brother's child) (2) पित्रव्य वीय (f दा) (=f s sister's c) (3) मातृव्यवीय (f दा) (=mother's c) (4) मातृव्यपुत्र (f वी) (=m brother's c)

COVE वह (?)

COVENANT (sube सविद (f) v AGREEMENT

COVENANT (v) सविद अवीति v TO AGREE PARCATH

COVER (v t) I To overweal (1) क्राद्वन्ति आ सभा प्र (f c 10) *c l t s with this weapler* अनन प्रापारकेण क्राद्वन्ति Mr 1 (2) आ

इषीति, समा- (rarely पा, य, नि-) (इ-, c ५), *c.ed with darkness*
 तिमिरावत (ता, त), M. n., *c.ed face* सज्जतमुपम्, K., (3) अपि दधाति,
 वि-, (था c 3.) *c.ing his head with a wing* शिरः पिधाय पक्षेय, N.;
 (4) स्छाति or स्छीति (स्छ or स्छृ, c 2 and 5.) (rare), *c.el the ground*
with their heads शिरीभिर्मूर्ही तनार, R. iv. 63; (5) आविनीति, समा,
 (वि, c. 5.) (rare), *c.ed with bunches of flowers* कुसुमस्तकाचितः (ता,
 त), (6) उष्णीति, प्र-, (उष्ण्, c 2.) (rare), B, (7) स्मरति (स्मर्, c. 10)
 (rare). Ph. : *c.ed with wounds* चतस्त्रित (ता, त) II To conceal :
 q. v (1) प्राच्यायति, प्र, *by what means shall I c. this finding*
 केनोपायेन स्त्रजितमिदं प्रच्यायति, K.; (2) आ-इषीति, स, M. n.; (3)
 पिदधाति, Si. *C.ed way* वृद्धपथ or वृद्धमार्ग. III To protect - q.
 v. : रक्षति (रक्ष्, c. 1.), *to c the rear* पृष्ठदेशं रक्षितुम्, M. n. IV.
 To brood : आङ्गीति (?) V To be sufficient for - v. SUFFICIENT.
 VI. To include q. v. VII. To copulate with q. v.

COVER (subs.) I. Cmg, lid q. v. C. (of a book) बन्धनम्, C.
 II. Fig, screen : (1) आवरण; (2) आच्छादन; (3) पिधान. III.
 Shelter, protection q. v. expr. by verl, [*women are*] *under c.*
of their father during their childhood पिता रक्षति कौमारं, M. Ph. .
under c. of the night रात्रिधीनि IV. Pretext q. v. V. For
 game : DO equiv. वन v. WOOD.

COVERING (subs.) (1) आवरणम्, *c. of the body* दीहानरन्धानि, K1, (2)
 आच्छादन, *give me also your under-garment and c.* परिधानाच्छादनवस्त्रमपि
 यन्प्रेष, P., (3) पिधान (not used of clothes) v. CLOTHING, CLOAK.

COVERLET : (1) उल्परच्छद; (2) प्रच्छदपट; (3) उपर्यासरेण्वस्त्र, M n.

COVERT (adj.) I Secret : q. v. प्रच्छन्न (द्रा, द्र). II. Protected,
 as a fence c. : रक्षित (ता, त).

COVERT (subs.) : I. A shelter q. v. II. A thicket : q. v. III.
 Of wings of birds : perh. पक्षति, N.

COVERTLY खन D & SECRETLY

COVERT (1) छुपति ते (लुप्त c 4) (with dat) (in bad sense), yet *Poma*
c el the stag तथापि रामी तुलुमे ख्वाय H, (2) छुपति (खुप c 10)
 (= to long for, desire q v) *I c this (child)* छुप्याय्थी, S7 vii, (3)
 ख्यति (खुप c 1) (rare) *he who would c me* यो मां ख्येत M1

COVEIABLE स्पृहणीय (पा य) & DESIRABLE

COVETOUS I In bad sense (1) लुप्त (f बा) *c of riches* धनलुप्त
 (f अ) H *a c man* लुप्तक P, (2) लोभन् (f लो), (3) लोभन्त
 (f लो) (1) ख्यु (inf) (rare) *I b you : ndisc* दृष्टारण भयम्भन,
 N *I e y c* (1) लोभन् (भा म) (2) लोभुम (पा, य) II In good
 sense = desirous - q v लिप्सु (inf)

COVETOUSLY (1) लोभन्, (2) लोभेन् (3) *expr by adj* [AVARICE

COVETOUSNESS लोभ *c creates thirst* लोभी जनयते तपः, H v DESIRE,

COVEI कुलम् & FLOCK

COW (subs) वी (inf) *c s milk* गोदुग्धम् *falling a c* गोहत्या *Milch*
c वेज C d ag (1) गीमय (mn) (2) गीमिष (f) *Drj c* करीर (mn)

COW (v) & TO STUPIFY TERRIFY *Ced down* (1) जडीभूत (ता त),
 (2) मन्त्रित स्ता स्त)

COW HERD (1) गीष, (2) वज्र (3) चागीर, (4) गोपाल *A station*
of c s (1) घोष (2) चाभीरपत्रि *Cess* (1) गोपी (2) वजरी

COW HIDE I Lit^m गोचर्मन् (n) II A whip गोचर्मनिर्मिता क्रमा

COW HOUSE COW IEN (1) व्रण, (2) गीडम्, (3) गीमाळा (4) गीकुलम्

COWARD (1) वापुदप H (?) भीड *whether he was a c o a l a o*
 स भीड भूरी वा *he 'm v* TIMID

COWARDICE (1) भीडता *from c* भीडतया *Mr* (2) कातर्यम् (= timidity)
a ple jolic / is c कातर्ये कोदला नीति, R (3) कुत्रिकम् (to war is the
 weak) *you r c to a poor b d* कुत्रिकमन्ते शयणे पतद्विधि N, (4)
 अपौरुषम् (= unmanliness)

Cowardly I Iit (1) भीरु (mfn) v TIMID (?) निभयं (यं ये),
 (3) अवीर्य (वा य) v UNMANLY II Mean, base q v
 हयप (f वा)

COWER (v i) भयान्नवशीर (वा र), भयान्न (ता त)

COWL शिरस्त्रिशेष v HEAD-DRESS

COWSHIP औपधिभेद, *गीकन्द

COXCOMB I A top q v दाम्बिक (?) II A plant मधूरबूडा
 or मयूरक

COXCOMBRY (1) नागरिकता (?) (2) दम्ब (?)

COY अद्रग (आ ह्म) v MODEST, RESERVED

COTTA (1) अविदम्ब (= without confidence), (2) सन्नोड (= lazhfullr,
 modestly q v)

COYNES (1) अविदम्बता (want of confidence) K, (2) बौडा (= ba h
 fulness modesty q v)

COZEN हनयति (हल्, c 10) v TO CHEAT

COZENAGE हनना v CHEATING

COZILY आरामेय or आरामम् (?) v COMFORTABLY

COZY आराम c seat आरामानन्दम् (?) v COMFORTABLE

CRAB (1) कक, (2) कुचीर C i c c-apple कपिल (?)

CRABBED I Harsh cross q v II Difficult, perplexing q v

CRABBEDLY v PEEVISHLY, (WITH) DIFFICULTY

CRABBEDNESS v PEEVISHNESS, FOUGHNESS, PERPLEXITY

CRACK (v i) I To break into pieces q v खुटति (खुट, c 6)

II To rattle q v विरीति (ह c 2) III To boast q v

CRACK (v t) I To break, burst q v * मोटयति (c of खुट) II

To snap q v खोटयति आ, (c of खुट) III To puff

q v Pl to c ajale परिहान करीति

CRACK (subs) I CRACK दिग्गम c us a crack मिनिष्ठिदम Mu 11

II A sound q v विस्फोट III A crazy person v c BRAINED

IV A lobster q v विक्रियन् (m)

CRACK BRAINED कृतव्याध (ना न) v MAD, FOOLISH

CRACKER a fire work *खोटाक

CRACKLE (v t) चटपटावते (nomis) continue *slightly* *sesameum* *with* *its* *mustard seeds etc* निरन्तरचटपटावितान् तिलसिद्धईकादीन् D

CRACKLING (subs) I A rattle q v चटपटावितम् II The kind of roast pork मत्स्ययुक्तमांसम् लक

CRACKNUT a kind of biscuit *मुहुमुहु

CRADLE (subs) I Lit no equiv विद्युत् दीप्ता v *swine* Ph *from one's c* आश्रयस्थानं v CHILDHOOD, *as infant in the c* कोशस्थ or लनस्थानं शिशु II Fig *abole* q v आवास

CRADLE (v t) ललपति (c of लप्) v TO MURSE

CRACK I Art, occupation q v कला, *I learnt it as a c, but it is my livelihood now* कलति विचिता जीविकेदारो कलनम् II CUNNING artifice q v कीमलम् III A small vessel (1) नौ , (2) नदी

COWARDLY I I t (1) भीरु (mfm) v THIN (2) निर्भीय (यं धी)
 (3) अपीर्य (या य) v UN ABL II Mean base q v
 हृदय (f या)

COWER (v i) भयावनमयरीर (रा रं), भयावनत (ता त)

COYL गिरस्त्रविशेष v LEAD DRESS

COWSHIP औषधिभेद *गीकन्द

COXCOMB I A for q v दान्त्रिक (?) II A plant मयूरक
 or मयूरक

COXCOMBRY (1) नागरिकना (?) (2) दन्त्र (?)

COT अपगक (आ रभ) v BODIFY REFERTID

COYA (1) अविवश (w tlo t co silence) (?) मनीष (ba l fully
 modestly q v)

COYNES (1) अविवशता (vant of conf lence) h (2) बौडा (=ba l
 fine e n olesly q v)

COZEN छलपति (छल c 10) v TO C FAT

COZENAGE छान्ना v CHEATING

COZILY आराम्य or आरामम् (?) v COMFORTAB l

COZY आराम c seat आरामामम् (?) v COMFORTABLE

CRA (1) कक (2) कुमीर C c c apple कपिल (?)

CRADED I Har l cross q v II Diff e lt perplex ng q v

CRABBEDLY v PEEVISHLY (w ti) D FFICULTY

CRABBEDNESS v PEEVISHNESS ROUGHNESS PEEVISHITY

CRACK (v i) I To break into peecs q v चूटति (चूट c 6)

II To rattle q v विरीति (र, c 2) III To boast q v

CRACK (v t) I To break burst q v चीटयति (c of तट) II

To snap q v झटयति आ (c of झट) III To puff

q v Pl to c a joke परिहासं करोति

CRACK (l) I Cl nk हिम् c in a well f निश्चिन्म M II

II A sound q v विषय III A crazy person v C BRAINED

IV A booster q v विक्रियन् (m)

CRACK BRAINED हतब्रान (ना, न) v MAD, FOOLISH

CRACKER a fire work *क्रीटक

CRACKLE (v t) चटचटावति (nomi), continuously cing sesamin, white mustard seeds, etc निरन्तरचटचटायितान् तिलसितवर्णकादीन् D

CRACKLING (subs) I A rattle q v. चटचटायितम् II The rind of roast pork शृङ्खलकरनास्य त्वक्

CRACKNEL a kind of biscuit *मुटमुड़ी

CRADLE (subs) I Inf no equiv शिशुली दीला v SWING, Ph from one's c आश्रयस्थान् v CHILDHOOD, an infant in the c कीदृश्य or लनस्थ शिशु II Cradle, abode q v आवास

CRADLE (v t) लालयति (c of लल्) v TO NURSE

CRAFT I Art, occupation q v कला, I learnt it as a c, but it is my livelihood now कलेवि शिचिता जीविकेदानो सहजा, Mr II Cunning, artifice q v क्रीडलम् III A small vessel (1) नौ, (2) तरी

CRAFTILY चतुरम् v CUNNINGLY

CRAFTINESS (1) वैदग्ध्यम्, (2) चातुर्यम् v CUNNING, ARTIFICE

CRAFTSMAN कार् v ARTISAN, MECHANIC.

CRAFTY (1) विद्वत् (f ग्धा), (2) चतुर (रा र) v CUNNING

CRAG I Rock, cliff q v कुल II Neck q v

CRAGGED, CRAGGY I Rugged rough q v II Rocky q v

CRAM (v t) I To fill to excess c med with houses रहस्यम् (भा, फ), V p, the forest was c med with the attendants of Sna वन गवैरविच्छेदितरुह, K, c ming the belly with sweet meats मोदके कुञ्ज पूरयित्वा, Mal v TO FILL, STUFF II Of special instruction

*विशेषशिक्षा ददाति (दा, c 3) (l) c 12 r *विशेषशिक्षादाह (m)

CRAM (v) *विम्वम्विचो गृह्णाति (अह c ७) ()

CRAMP (nbs) I A restriction गृह्ण II C iron ब्रह्मदीह (?)

III Spasm गृह्ण

CRAMP (v) I To creak गृह्ण II To fasten गृह्ण III To afflict with c रुद्धीयति (अह c १) (?) CRI v CROOPE

CRANE I The bird (1) चारु (the Indian c), (2) बर्क्रेट्ट (the Nunulun c) II A machine for hoisting *अन्विष्टमयनम्

CRANK I An iron elbow ब्रह्मदीह (?) II Bend, turning गृह्ण

CRAWL (v) I Of men (1) रिद्धति रिद्ध, c 1), *they then used to crawl about in the coupen* रिद्धिती तौ तदा प्रजि V P, (2) जातुभ्या रद्धति (रद्ध c 1), S, (3) जातुभ्या कराभ्याश्च सुत्र सट्ठप्य सट्ठप्य सचरति (चर c 1), V P com II Of animals चपति च, (चप c 1) *Up to* उपतर्पति
CRAWL, ING (subs) (1) रिद्धनम् (of boys etc) (2) सर्पचम् (of reptiles)

CRAWLER i c crawling animal सर्पच

CRAZON वर्तिन्ना (= pencil) कडिनी (= chali)

CRAZE (v) I To erial gral q v II To confuse q v

CRAZED, CRAZY I D crept, f eble q v II Mal q v
 विम (सं व)

CRAZINESS I Feebleness q v II Madne s q v विमत्ता

CREAK (v) कडकडायति (nom) (?), विरोति (स c 2)

CREAK, ING (subs) कडकडावित् (?), विराज

CREAT I Lit सर (?) II Fig सार v ESSENCE

CREAM COLOURED i c light yellow चापीत (सा, व)

CREASE (subs) (1) भट्टि (2) ऊर्ध्व

CREASE (v) भट्टि करोति (?) v TO FOLD WRINKLE

CREATE I To call into being सृजति (सृज c 8) *and water f st* चप एव ससृजारी, M i B, *so c pa* : व्यधा सृजति, N 17 11
 v TO CONCEIVE II To conceive by the mind (1) सृजति *of w/o* : *this story is c d* विवेक कथासृष्टा K (2) निर निमोति (मा c 3) *poet s* c ion कवेनिर्मिति, Kav III To make appoint q v करोति
T ngabala was c d a governor तुङ्गवली भीमवति कृत, II

CREATION I Lit (1) सृष्टि, (2) सर्व the sole cause of the c, continuation and destruction of the world निवृत्त सर्वस्रष्टातत्त्वव्यापनामेक कारण, (3) सृजन II Fig as of a poet (1) सृष्टि, (2) निर्माण or निर्मिति III A thing created सृष्टि, as if the first c of God

as regards accmen सुवर्तिविषये वृद्धिराद्यैश्चानु Me n -1 IV Ap-
pointment q v

CREATIVE Ph c power सृजनशक्ति, निर्मापशक्ति

CREATOR I L सृ (f द्रो), (2) सृ in compⁿ, c of the world

विश्वजन (mfn) R II The Supreme Being (1) निघाट (m)

(2) विश्वजन विश्वजन and sam compⁿ III Maker, originator

q v (1) कट (f द्रो), (2) निघाट (f द्रो)

CREATURE I A creature लिंग सृष्टपदार्थ Lirine c प्रादिन् m)

v animal II A term of contempt जन III A term of

endearment जन (ना तः) D IV A tool dependant q v

प्रादिन् (ना तः) Ph being my c मनी जभीदⁿ (दा यः) M n

CREDENCE विश्वास v BELIEF To give c to विश्वास करीति v to

DELIERY

CREDENTIALS *विद्वान्मोत्यादिना, पञ्चाङ्गनपत्र

CREDIBILITY (1) विश्वास from the c of the g est say विश्वास

महर्षे H: 111 34, (2) विश्वसनीयता, (3) विश्वासयोग्यता, (4)

श्रेष्ठियता

CREDIBLE (1) विश्वास (वा यः) (2) विश्वसनीय (वा यः), (3) विश्वासयोग्य

(वा यः) (4) श्रेष्ठ (वा यः) the 111 34 c चन्द्रशेखरन् Sa v

CREDIT (salⁿ) I Belief q v विश्वास II Esteem reputation

q v प्रतिष्ठा Ph direct c on you एतन्ने दास्य द्यमयति ex ला प्रतिष्ठा

पदार्थः III Author पदार्थः IV In a common real sense

*विश्वास to all on c *विश्वासेन विज्ञोचते Ph c sale (of an ac-

count) *प्राप्तपदमात्र

CREDIT (v) I To believe q v II To enter upon the side

*मानयनमाये लिखति

CREDITABLE दाज्य (वा यः) v NO CREDITABLE Ph c to you तज

नैवैवक्य (रो क)

CREDITABLE & HONOURABLE, WELL

CREDITOR (1) उक्तकर्ता, (2) ऋणदाता (m)

CREDULITY (1) विश्वासशीलता, (2) विश्वासप्रवृत्ति, (3) अशक्तता

CREDULOUS (1) विश्वासशील (दा, ल), (2) विश्वासप्रवृत्ति (या च), (3) अशक्त (mfn)

CREDULOUSLY expr by १ly or by ins of sub

CREED धर्म

CREEK (1) नदी, (2) खात (?)

CREEP I To crawl कृ १ II To move slowly मन्द मन्द सर्पति (सृप्, c १) III Of plants (1) विस्पर्ति, (2) परति (पर, c १),
crawling on the ground भूचरा Nil IV To fawn कृ १ v. Ph to c
into the mind मनसि आविर्भवति

CREEPER (1) लता (gen term), (2) नीरध (f), (3) बल्ली (1) प्रतली or
ति (f)

CREMATION (1) दाह, (2) दहनम्, (3) (fully) शवदाह

CREPUSCULE, CREPUSCULAR & TWILIGHT

CREPESCENT (१ly) (1) वर्धिशु (mfn), (2) वर्धमान (ना, न)

CREPESCENT (subs) I Of the moon (1) अर्धचन्द्र (=half moon),
(2) वर्धमाना चान्द्रमसी क्षिप्ता, Ku or sim अर्धचन्द्रक्षिप्ता and sim comp s

II The Turkish flag *अर्धचन्द्रक्षितम् III The Turkish power

*अर्धचन्द्रक्षितनाक्षुरस्का (m pl) IV Anything c shaped अर्धचन्द्र

CRESCENTIC, CRESCENT SHAPED अर्धचन्द्राकार (रा, र, and sim comp s

CRESS शकटभेद

CRESBET आकाशदीप

CREST I Of animals (1) चूडा, (2) शिखा II Of a helmet (1)
शिखा, (2) चूडा (3) शिखर III Of a mountain (1) चूडा, (2)

* शिखर & SUMMIT

CRESTED (1) शिखिन् (f नी), (2) शिखापर (रा, र), (3) चूडाश्र (f नी)

CREST FALLEN (1) नम्रपूड (जा ड), (2) हतोत्थित (mfn)

CRETIN गड्गुका (छीं छ)

CREVICE द्वि *c of a cre* दावखिद्र D II

CREW: I A throng *q v* गण II A ship's *c* (1) नाविका
(m pl) (2) पीढराजा (m pl)

CRIB I A manger *q v* द्रोणी II A stall for cattle गीह
v COW HOUSE III A child's *l l* शिशुमण्डप v BED IV A
l ut q v कुटीर

CRIBBLE चाबनी v SIEVE

CRICK a kind of sprain v SPRAIN STRAIN

CRICKET I The insect (1) भित्री *chrp g of the c* भित्रीमंडार,
A r (2) इदारी, (3) चीरी II The game *कन्दुषनीदमक्रीडा
A B कन्दकमोदा is a quite *l f* game

CRIBER (1) घोषक, (2) चोषक (3) चीपसाकार क

CRIME (1) पाप (often—sin) to comm *t a c del* berately *आप्त पाप
करोति M, *c s cannot be checked witho t pin* Ine *t* दण्डते
पापविधिद्व क्तु न शक्य M, (2) अपराध v OFFENCE, (3) दोष
v FAULT, (4) लाङ्घन (= laringe) M

CRIMINAL: I Of men (1) अपराधिन् (*f* गी), (2) पातकिन् (*f* गी)
v CULPA II Of acts (1) अपराध (पा थ), (2) सपाध (पा थ),
(3) by comp *c act* दापक्रिया h b Ph *c lsto* *अपराधविधि
* *c conversation* परस्पर पदार्थ सम्भाषा M

CRIMINALITY अपराधता v GUILTINESS WICKEDNESS

CRIMINALLY I Viciously अपराध II According to criminal
law *अपराधविधिप्रकारेण Ph *to proceed c* दण्डनायक विवेदयति (*c*
of विद) (?)

CRIMINATE I To accuse *q v* अभियुक्ति (युज, *c t*) II To
accuse *q v*

CRIMINATION अभियोग * v ACCUSATION.

CRIMINATORY (1) अपवादार्थ (मी, में), (2) अभियोगल्लिख (ता, त)

CRIMP (adj) I. Brittle q v. II Inconsistent q v.

CRIMP (v) I To decoy * q v II To curl q v

CRIMP (subs) प्रसारक (?)

CRIMPLE v TO CONTRACT, TO CURL.

CRIMSON शीण (पा, ष) v. RED.

CRING • Ph *who is always c ing* योऽहं निमग्नपरचित्तमस्मि क्रीति R ,
c before *Lakshmana* सीमिनेश्वरयो भन्, Vi *C ing* आपादपद्मवत्
(ता, त), R v TO BEND, BOW

CRINGINGLY पादयो पतित्वा, अस्मलित वहा, etc

CRINOLINE : c a lady's skirt expanded. *सरी

CRIPPLE (subs or adj) पद्गु (mf) (=lame q v), (2) विकल
(ता, त) (=wanting any limb), *carrying the c on his shoulders*
त विकल श्रुत्वेनोदुष्ट, D VI, (3) विकलाङ्ग (f स्त्री) (=विकल)

CRIPPLE (v t) I Lat *विदलीकरीति who has c d my husband*
येन मे पतिर्विकलीकृत, D v TO LAME, DISABLE II To impair,
weaken q v

CRIPPLING : c a spar for support उपबन्ध (ः).

CRISIS सङ्कट c of an affair दार्ढ्यसङ्कटकम् K Ph. at this c
वज्रिन् वणे or अनालरे, K

CRISP, CRISPY (adj) मद्दुर (सि र) v CURL, BRITTLE

CRISP (v) TO CURL, TO INTERWEAVE "C ed (brook)" सरङ्गत
(सि र)

CRISPNESS मद्दुरता.

CRISS CROSS ROW (1) मात्रका, (?) सिद्धिफला v ALPHABET

CRITERION लक्षणम् v sign, MARK

CRITIC I. One who criticises गुणदीपविचारक (?), II. One

skilled in criticism गुणदीपकीविदः, गुणदीपविचारपटुन, etc. III.

A carrier : दीपकहम (Lafn.).

CRITICAL I. Relating to criticism expr by comp., c. *dissertation*
गुणदीपविचारप्रबन्ध. II. Possessing skill to criticize गुणदीपविचार-
कुशल (ता, ए), and sim comp.s (?). *C. paper* : गुणदीपविचारपत्रः
(?) III. Capricious, fastidious. q v. IV. Belonging to a
crisis, Ph. c. *position* सदृष्ट, whose intellect does not fail in c.
circumstances कायस्थितिविवेकशील K Ph. c. *philosophy* *सहस्रदर्शनम्.

CRITICALLY I. In a critical manner. गुणदीपान् विचार्य, सूक्ष्म (=
minutely, carefully) II. At a crisis. सदृष्टे

CRITICISE, CRITICIZE I To examine as a critic गुणदीपान् विचारयति
(चर्. c. 10) II To pass criticism on समाधीचरति (सीच्. c. 10)
(?) III. To censure q v.

CRITICISM I The art. गुणदीपविचार (?). II. Review. *समाधी-
चनम्, गुणानुपवाद III Censure. q v.

CRITIQUE गुणदीपविचारप्रबन्ध (?), and sim. comp.s.

CROAK (v) I As frogs or crows. (1) वदति (चर्. c. 1.), the crow
is much cing gratingly काक कटूचे चनु राट्टीति, Ch. ; (2) सकमकायते
(noun) (of frogs), J., (3) शब्द करोति (=to make any sound),
when I will c : यदाह शब्द करोति, II. v TO CRY II. To grumble.
सकमकायते (1)

CROAK, ING (subs) I. Lit. : भेकनाद (of frogs), (2) काकशब्द (of
crow-) v. cry. II. Fig. सकमकायित (?) : v. COMPLAINT.

CROAKER 1. c. grumbler q v.

CROCK I A pot q v. : "c. of gold" हिरण्यपात्र. II. Soot :
q v.

CROCKERY : सप्तदशाक्षरि (n pl) v. EARTHEN-WARE.

CROCODILE (1) कृमीर, (2) वज्र. Ph. : "c. tears" कृमिमासपि (n, pl.).

न) (= *salewara*) II Adverse contrary *q v* प्रतीप (पा, प).

Ph 'oh' *how c is fate* चहो वामना भानसेयानी, V: III Ill-

tempered, peevish *q v* प्रतीप (पा, प), *don't get c with your*

husband भर्तु प्रतीप माछ रन, So *A c charge* हत्यनियोग, Y

Cross (v t) I To pass over (1) सरति (तु, c 1), *ced the*

Ganges बडा तवार, R xvi 32, *I want to c the ocean on a*

raft चहुपेन सागर तितीपुरछि, R, (2) सरते or सरयति, वि, चत्,

(बह, c 1 and 10) *ced the Findlya* मिथ अलइयत्, R xvi 32

II Of the mind, to occur to *q v* III To thwart, obstruct

q v IV To mix breeds perh समिचयति (मिच, c 10) V To

conceal *q v* VI To put across, expr by circumlo, *to c arms*

एकधिन् मुने भुजान्तर विन्यसति or विदधाति VI To draw line across

रेखया चइयति (चइ, c 10)

Cross (v t) *to c over to Ceylon* ससुमुनइय सिहल गच्छति v TO CROSS

(t) and co

Cross (subs) I An instrument शूक (=stake *q v*), *क्रुमम्

II The symbol *क्रुमम्, अयसरिणारयम् III The gospel *q v*.

IV Money नाचकम् V Affliction, trouble *q v*.

CROSS BILL पचिबिमेर, *अयत्तपुट

CROSS BOW *रकुषाय C *bow* *रकुषायम् (mfn) or पर (री, र)

CROSS BREED खबर (री, र) (in modern dialects)

CROSS EXAMINATION *प्रतीपपरीचा, कूटपरीचा (in modern Bengali)

CROSS EXAMINE *प्रतीप परीचते (ईच, c 1), कूटपरीचा करोति (3)

CROSS-GRAINED प्रतीप (पा प) v *MOOSE, PERVERSE*

CROSSING I Lat तर, प v *PASSAGE Fare for c* (1) तारिकम्

M, (2) साये. M II Where reads cross, (1) चतुषदम् (of

four roads), (2) यद्वाटकम् (=1), (3) त्रिषदम् (of three roads),

(4) तर (very rare).

- CROSS LEGGED** व्यत्यसपाद (दा, द) and sim comp's *Sitting c* (c placing the feet on the thighs) वीरसमस्त (स्या स्य)
- CROSS QUESTION** v TO CROSSEXAMINE
- CROSS ROAD** : c an obscure road (1) चत्पथ , (2) उन्मार्ग ,
- CROSS ROW** : c the alphabet q v मायका, M n
- CROSS WISE** (1) व्यत्यसम् (?), (2) तिर्य्योदम् v SIDE WAYS, ATTHWART.
- CROSSLY** I Peevishly q v II Adversely प्रतीपम्
- CROTCHET** I A whim fancy q v II In music *मथि
- CROTCHETTY** : c full of whims v WHIM, WHIMSICAL
- CROTCH** I To stoop low q v जलप्रति (c of नम्) II To crouch q v पादयो घटति (घट्, c 1)
- CROUP** I Of a horse, etc जघनभाग, K II A disease कागरीगविमेघ
- CROW** (subs) I The bird (1) काक , (2) बायस *Carrion c* दम्बकाक (?) II A bar सीरुदण्य III Of the cock द्र v cry Ph *at cock c* मन्त्रे v MORNING
- CROW** (v) I Of the cock रौति, रि, (र c 2) v TO CRY II. To boast q v विकल्पति (कल्प, c 1)
- CROWFOOT** n plant *काकपाद
- CROWD** (subs) I Of people (1) जनसमूह , Mr , (2) जनसमर्द (=men pressed together without order), a great c मदान् जनसमर्द , Mr r , (3) बहुसम् (=जनसमर्द) , D iv , (4) जनीघ , and sim comp's II Populace q v. III Any c v THROVO, MULTITUDE
- CROWD** (v t) I Lit Ph *the place was very c ed* मज मदान् जनसमर्द बाधेन् , *c ed with cars and horses* रथावसङ्गुल (ला, ल) , *ILL 1* 16 , *a c ed house* जमाकीये गृहम् (c full of men), *Sa • the theatre is c ed today* अथ मेघरूपेणा रजमाला (?) II To urge q v.

CROWD (v 1) expr as above v TO FLOCK

CROWDER v FIDDLER

CROWN (subs) I The ornament (1) किरित (mn) (2) मुकुटम्, (3)

मौलि II Fig royal power got the c of Ital/ इत्यादिगण्यमवाप,
placed the c on his son तदायमभ्य रात्रि समादध, R XVII 8 III

Fig, sovereign q v Ph servant of the c राजसेवक IV

Any garland q v माला V Of the head चूडा VI

Summit q v चूडा VII A coin इक्ष्वाक्यमुद्रादिभिः

CROWN (v t) I To invest with royal power (1) (रात्रि) अभिविद्यति
(सिच, c 8) (according to the Hindu style) R, (2) रात्रि समादधति
(वा, c 3) R (3) मौलि वादयति (c of इक्ष्) (?) II To adorn
q v भूषयति (भूष, c 10) III To consummate q v Ph
cing success सिद्धे परा कीटि (?) *

CROWN JEWELS राजरत्नानि (n pl) (?)

CROWN PRINCE युवराज

CRUCIAL perh मतभेदिन् (f ची) v SEVERE, STRICT

CRUCIBLE (1) मूष (दी, घ), (2) आचर्तनी

CRUCIFIX *क्षुभारोपितस्य लक्ष्य प्रतिमा

CRUCIFIXION *क्षुभारोपणम्

CRUCIFORM *क्षुभाकार (रा र)

CALCIFY I Lit *क्षुभम् आरोपयति (c of इक्ष्) II Fig to c the
flesh रुद्धियाणि जयति

CRUDE अपक्व (f छा) (lit and fg) v UNRIPE, IMMATURE

CRUDELY v IMPERFECTLY

CRUDENESS CRUDITY अपक्वता v UNRIPENESS IMMATUREITY

CRUEL (1) निष्ठुर (रा र) (2) क्रूर (रा, र), (3) दमघ (सा घ) (4) निष्कृण
(वा ञ) (= unmerciful q v), (5) कठिन (ला न) (= hard hearted
q v

CRUELLY (1) निहृत्म्, (2) क्रूरम्, (3) निष्कण्ठम् v **UNMERCIFULLY**

CAVELTY (1) नेहृये or निहृता, (2) क्रौये or क्रूरता, (3) शत्रुसना

CREET *श्रृपक्त. *C stand* *कूपकाधार

CRUISE (subs) I. A jug q v II Of a ship v VOYAGE

CRUISE (v 1) [समुद्रेष or पीलेन] परिभ्रमति (भम् c 1.) (3)

CRUISER *परिभ्रमणपोत

CRUMB I A morsel q v II The soft part of bread सज्जभाग
or कीमत्तभाग (3) Ph *to a c* निरवशेषम्

CRUMBLE (v 1) चूर्णयति (चूर्ण, c 10) 1 TO DRUISE *To be cd into*
that चूर्णीभवति " [4] 1 TO PERISH

CRUMBLE (v. 1) I. 1st चूर्णयति II Fig विनश्यति (नश्, c

CRUMP I Crooked q 1 कुञ्ज (f ला) II Hard q v

CRUMPLE v TO RUMPLE, WHIRL

CRUPPER पुच्छवय Williams

CRUSADE *क्रुशदम्; क्लीष्टानां पुण्याभूतिनामाय मद्भक्तदीप्तान् प्रथमियोग

CRUSH (v 1) (1) ध्वंसति or मर्दयति-ने आ, परि, वि, स, (सद c 9 or
10.) *ce I the forces of his enemies* परिषां बलान्धध्वंसत R, (2) दलति or
दण्डयति (दण्, c 1 and 10), *cing forts* दलयन्द्वाणि, R, (3) मष्टाति,
म, (मश्, c 9) *shall I not c the hundred Kai ravas* मष्ट्यामि
शौरवधनम्, 1e v TO GRIND OVERWHELM, PET DOWN

CRUSH CRUSHING (subs) I The act (1) मर्दनम् वि, (2) दलनम्
II Of a crowd जनसङ्घर्ष, Mr [K1 III 34

CRUSHING (adj) प्रमादित् (f नी) of c calamities प्रमादित्नीनां विपदां,

CRUST (v) I Trans v TO CRUST II Intrans उपरि सङ्घट्टि
(सम् c 1.) (3)

CRUST (subs) कृष्टिभक्षण

CRUSTACEAN CRUSTACEOUS *कृष्टपर (री र)

CRUSTILY v FIZZILLY, ANGRILY

- CRUSTINESS** I Hardness q v II Peevishness q v
- CRUSTA** I Hard q v कठिन (भा, न) II Peevish surly q v.
- CRUTCH** यष्टि *leaning on a c* यष्ट्यावलम्बिता, क्ति v STICK
- CRY (suba)** I Of lower animal रव or विराव, *very loud cries were also uttered by the elephants* मुक्ती विराव सुमहान् कुप्ररैरपि Mah v NOISE SOUND II Clamor उन्कीज or आकीज *by the cs of the disputants* विवादमानानां प्रजादामाकीजे D v NOISE III Of distress (1) आर्तनाद, आर्तारव, and sim comp s *by the piteous cries of the attendants* परिजनानां कश्चक्षणेन M n, (2) कुन्दन or आकुन्दित or आकुन्द (=loud c of grief) (3) रुदितम् v WEETING IV Of crier perh आकीज v PROCLAMATION
- CRY (v t)** I To utter q v II To proclaim q v
- CRY (v i)** I To c out q v II To weep (1) कुन्दति or कन्दयति आ, (कुन्द c 1 and 10) *cried aloud* मुक्ककण्ड आकुन्द, R xiv 88 (2) रोदिति घ, (रुद c 2) *cried aloud* अचैररोदौत् K, (3) कीमति, वि आ (कुम, c 1) (rare) B iii 12 III To utter sounds (1) रौति वि (रु c 2) *this vlture is cing not once* नेकश शकुनिरय विरौति Mr (2) वायति or वायते (वाय, c 1 and 4) *this cing gratefully* दक्षस्य वायति वायसीत्यम् Mr v NOISE, TO MAKE
- CRY DOWN** अथ कुमति उप अथ v TO DETRACT (PRESSURE
- CRY-OUT** (1) कीमति आ वि, उन् c आकीज विरुति पाथिव्यम्, Mr, (2) गन्दायति (=to call out) *To c for protection* शरणं कुन्दति V
- CRY UP** v TO EXALT
- CRILING (adj)** v NOTORIOUS HEINOUS
- CRYSTAL** I Suba कटिज II Adj (1) कटिज c palace कटिजकण्ड ह्य vi 44, (2) कटिकाम (भा भ) (=like c) v TRANE ARENT

CRYSTALLINE v CRYSTAL (11)

CRYSTALLIZATION *स्थापिकीभार

CRYSTALLIZE I Trans *स्थापिकीकरोति II Intrans *स्थापिकी
भवति (सू c 1)

CUB (subs) घाव, क v YOUNG (subs)

CUB (v) सूते (सू c 2) v TO BRING FORTH

CUBE (subs) I In arith घन c root घनमूलम् La II In
Geo समकीयसमवर्तुर्भुजघनचेतम्, K d

CUBIC, CUBICAL expr by comp, c hand घनहस्त, In c equation
*घनसूत्रीकरणम्

CUBIT (1) एक *foot c s s length* पञ्चहस्तदीर्घ (f मा), (2) किष्कु, D

CUCKOLD expr by circum, *he is a c* तस्य भाया पुंश्ली or वयकी

CUCKOO (1) कोकिल, (2) पिङ्ग (3) पक्षत

CUCUMBER I The plant वपुधी II The fruit वपुषम्

CUD I Lat पथिञ्जिथै पुनश्चरैवाय सुषनीत मुक्तम् Ph to chew the

CUFF (sub^s) I A blow, slap q v तल्लप्रहार Ph To be at
fists-c s मुटीमुट्टि युध्यते II Of a sleeve *कफम्

CUJASS (1) कवच (mn), (2) वर्मन् (n), (3) वारण , (4) कडट, क ,
(5) तनुवम् (6) चरम्भद , (7) दमन (rare)

CUJASSIER (1) कवचिन् (f जी), (2) वर्मिन् (ता, त), (3) मूट्कडट (टा,
ट) and sim comp s

CULINARY पाक in comp c utensil पाकपात्रम्, the c art पाककला

CULL आहरति (ह, c 1) v TO PLUCK, GATHER *

CULM लम्ब v STALK

CULMINATE I Lit the sun has c d मध्यमलङ्घरोति भावः, K II.

Fig परा कीर्तिम् अधिगच्छति (गम् c 1) K

CULMINATING (adj) Ph c point परा कीर्ति , परा काहा

CULPABILITY (1) सदीयता, (2) सापराधता, (3) निन्दाहता (= blamic-
ableness)

CULPABLE (1) सदीय (पा ध), (2) सापराध (धा, ध), (3) निन्दाह (f
ह) (= blamable q v) C homicide ज्ञानहता दहत्या (?)

CULPRIT I An accursed person अभियुक्त (जा, क) II A
criminal q v

CULTIVATE I To till (1) सिन करीति, to have land c d सिन
कारयति Y, (2) कर्षति (लप्, c 1) (= to plough) II To
devote to, foster (1) शीलयति, अनु, (शील्, c 10), sages c good
conduct शीलयन्ति सुनय सुशीलता, K₁, (2) उप विनोति, प्र, (वि,
c 8), c friendship प्रविनु मैत्री, V₁ III (3) सिदते, नि, (सिच्, c 1)
v TO DEVOTE III To civilize q v

CULTIVATION I Tillage (1) कर्षणम्, (2) लट्टि (rare) II.

Fostering etc अनुशीलनम् III Culture q v

CULTIVATOR चेदिक v HUSBANDMAN

CULTURE I v CULTIVATION, II Refinement q v शिक्षा

CULVERT : *आहतनाली.

CUMBER. V. TO ENCUMBER, EMBARRASS.

CUMBERSOME, CUMEROUS : I. Burdensome q. v. (1) भारिन् (f. भी) ;
(2) दुर्भर (रा, रं). II. Vexatious : q. v.

CUMBRANCE . V. ENCUMBRANCE.

CUMEROUSNESS भारिता V. CUMEROUS.

CUMIN (1) जीर ; (2) जीरक .

CUMULATIVE (1) उपचयिन् (f. भी) (?) ; (2) निचयिन् (f. भी) (?) .

CUNEIFORM कीलाकारः (रा, रं). "G. scholar" *कीलवर्णविद (mfu.).

CUNNING (adj.). I. Skilful q. v. II. Artful (1) चतुर (रा, रं)
(best equiv.) ; (2) विदग्ध (f. र्धा) ; (3) कलनापर (रा, रं) (=wily).

CONNING (subs.) I. Skill, dexterity q. v. II. Art, deceit (1)
चातुर्यम् ; (2) चातुरी ; (3) वैदग्ध्यम् . (4) क्लृप्त (=stragem).

CONNIVELY (1) चातुर्येण ; (2) क्लृप्त.

CUR (subs.). I. Lit. (1) पानपात्रम् ; (2) पानभाजनम् ; (3) चषक (mn.).
II. Drinking q. v. "fond of the c." पानप्रियः (या, यं) III. Lot,
portion q. v. Ph. . "to taste of the sorrow's c." दुःखं रसयति.
IV. A flower-c. : पुष्पकीय . A c. made of leaves . पत्रपुट , II.

CUP (रा, र्ज) रज्जं सावयति (c. of क्षु) or नीचयति (नीच, c. 10.).

CUP DEARER . पानपात्रवाहिन् (mn.) (?) ; चषकवाहक (?) .

CUP-BOARD . चषकीष्ठः (f).

CURD : (1) कान्तः ; (2) कन्दर्पः ; (3) मदनः ; (4) ममयः.

CURDITY . I. COVETOUSNESS q. v. लोभः. II. Lust . q. v.

CUROLA . नीरवशीर्ष or नीरवशयम् (?) .

CURRING-GLASS शरारीमुखम् (a kind of c.), Sr.

CUR . कुनकः : V. DOG.

CURABLE : (1) चिकित्स्य (f. व्या) ; (2) साध्य (f. व्या), easily c. : सुखसाध्य (f.
व्या), Sr. ; (3) प्रतीकार्य (f. र्मा).

CURRENCY I Circulation q v Ph to gain c (i e to be current) प्रचलित (ता त) भवति II Estimation q v III The current coin प्रचलितमुद्रा (?) we have a paper c here *एव कानज मुद्रा प्रचलिता

CURRENT (adj) (1) प्रचलित (ता त) , (2) प्रचल (ला, ल) Ph c year वर्तमानवत्सर c report जनप्रवाद

CURRENT (subs) I. Lit (1) क्षीतम् (n) (of water), against the c प्रतिक्षीतस , (2) प्रवाह, c of electricity *विद्युत्प्रवाह , (3) रय or वेग (= speed) (when the sense is clear) the c of river is its cause नदीवगमस्य कारणम्, Sa II Fig c of time कालगति (?) , the c of opinion is in your favor *वशात्प्रकृत आधारणानी मतम्

CURRENTLY v GENERALLY, COMMONLY

CURRICULE रथ (?) v CHARIOT

CURRIER *चर्मशोधक

CURRISH I Churlish quarrelsome q v II Brutal q v

CURRY (subs) व्यञ्जनम् (applied to all cs), N xvi

CURRY (v t) I To dress leather शोधयति (c of द्रव्य) (1) II To beat, drub q v Ph to c a horse अश्वदिह मार्षं (द्रव्य c 2) , to c fatio r with the people लोकांनाराधयति, U 1

CURRY COMB *अश्वदिहमार्जनी

CURSE (v) मपति य अभि , (मप c 1) c d h m ' become as mortal तममपन् एहि मर्त्यत्वमिति D III , Krishna gave no reply when the Cleda ling was c : g प्रतिवाचमदत्तकेशव मपमानाय न वेदिभूमौ Si xvi 25 Ph I will c and reduce your father to ashes माप दत्तापितर ते भयसान् करिष्यामि, P 1 5 [c of the nation कुलाङ्गार

CURSE (subs) I Lit माप , अभिमाप II Bane pest q v

CURSED (adj) expr by इत or इतक affixed or दम्ब prefixed, c son of Mādrī माद्रीमूतइतक , Ve v ACCURSED "

CURSORILY विदम् & HASTILY, SLIGHTLY SUMMARILY

CURSORY विषम (वा म) & SUPERFICIAL SLIGHT HASTY

CURST (व्य) कर्कश (वा म) & FEEVISH, MALIGNANT

CURT (adj) सविष (वा म) & BRIEF CONCISE

CURTNESS सविष (वा म) & CONCISENESS

CURTAIN (व) & TO DIMINISH, SHORTEN

CURTAIN (1) दिरङ्गविषी, (2) यवनिका, (3) भयङ्गी (mosquito c) Ph
the c falls यवनिका पतति (?), *the c rises* यवनिका उत्पतति (?) *behind*
the c (a) in theatrical language नेदधे (loc) (b) in gen sense परीक्षी

CURTAINED अवगुण्डित (ता त) & TO VEIL

CURTAIN-LECTURE *मध्यानुमासुदम

CURTIV सविष & BRIEFLY, CONCISELY

CURULE Ph c char विद्वांसनम् (?)

CURVATURE वक्रिगन् (म) (?)

CURVE (v) वक्रोक्तीरिति & TO BEND

CURVE (subs) I A bending वृ & II A c line *वक्ररेखा

CURVED (1) वक्र (क्रा कृ), (2) निद्रित (ता, म) & CROOKED

CURVET (व) & TO LEAP, BOUND FRISK

CURVET (subs) I Of horses वङ्गितम् II A prank frolic
 वृ &

CURVILINEAR *वक्ररेखामय (शी य)

CUSHION (1) उपधानम् (2) उपरङ्ग

CUSHIONY & SOFT FLIABLE

CUSE जडा & also FOIST

CUSTARD *दुग्धाद्यनिष्ठम्

CUSTARD APPLE I The tree चावय II The fruit चावयम्
 or फलम्

CUSTODIAN रक्षक & KEEPER SUPERINTENDENT

CURRENCY : I. Circulation : q v. Ph : *to gain c.* (i. e. to be current) प्रचलितः (ता, त) भवति. II. Estimation : q. v. III. The current coin : प्रचलितमुद्रा (?), *we have a paper c. here* *पत्र कागज-मुद्रा प्रचलिता.

CURRENT (adj.) : (1) प्रचलितः (ता, तं) ; (2) प्रचल (ला, ल). Ph. : *c. year* वर्तमानवर्ष ; *c. report* जनप्रवाद .

CURRENT (subs.) . I. Lit. : (1) स्रोतस् (नं) (of water), *against the c.* प्रतिस्त्रोतस् ; (2) प्रवाह, *c. of electricity* *विद्युत्प्रवाहः ; (3) रय or वेगः (= speed) (when the sense is clear), *the c. of river is its cause* नदीवेगस्य कारणम्, Sa. II. Fig. : *c. of time* कालगतः (?) ; *the c. of opinion is in your favor* : *तवानुक्त्वं साधारणानां मतम्.

CURRENTLY : v. GENERALLY, COMMONLY.

CURRICULE . रयः (?) v. CHARIOT.

CURIER : *चर्मग्रीधकः.

CURISH : I. Churlish, quarrelsome q v. II. Brutal : q. v.

CURRY (subs.) व्यञ्जनम् (applied to all c.s), N. xvi.

CURRY (v. t.) : I To dress leather : ग्रीधयति (c. of घृष्) (l.) II. To beat, drub : q v. Ph. : *to c. a horse* : अश्वदिष्टं मारिष्टं (घृष्, c. 2.) ; *to c. favour with the people* लोकानाराधयति, U. i.

CURRY-COMB . *अश्वदिष्टमाशनी.

CURSE (v.) मपति, -ते, अभि- (घृष्, c. 1), *c.d him "become a mortal"* तममपत् एहि मर्त्यत्वमिति, D. iii. , *Krishna gave no reply when the Chedi king was cing* प्रतिवाचमदत्त केशवः शपमानाय न चेदिमृभुमे, Si. xvi. 25. Ph. *I will c and reduce your father to ashes* माय दत्त्वा पितरं ते भयमानं करिष्यामि, P. i. 5. [*c. of the nation* कुलाङ्कार .

CURSE (subs.) : I. Lit. : शपः ; अभिशप. II. Bane, pest : q. v. :

CURSED (adj.) . expr. by हत or हतक affixed or दम्ध prefixed, *c. son of Mádri* माद्रीनूतहतक, Vc. v. ACCURSED.

CUPROBILLY विषमम् । HASTILY, SLIGHTLY, SUMMARILY.

CURIOUS विचित्र (वि, य) V. SUPERFICIAL, SLIGHT, HASTY.

CURST (adj) कर्कश (मा, य) V. FEEVISH, MALIGNANT

CURT (adj) सक्षिप्त (मा, य) V. BRIEF, CONCISE

CURTAINS सन्तेप (पा, प) V. CONCISENESS

CURTAIN (v) V. TO DIMINISH, SHORTEN

CURTAIN : (1) निरुद्धविणो, (2) यवनिका, (3) मच्छरी (mosquito-e.). Ph
the c falls यवनिका पतति (?), *the c rises* यवनिका उत्पतति (?), *behind*
the c. (a) in theatrical language नेपथ्ये (loc.), (b) in gen. sense परीक्षे

CURTAINED आवगुण्डित (ता, य) V TO VEIL.

CURTAIN-LECTURE : *ग्रन्थानुशासनम्

CURTIV सक्षिपेय V BRIEFLY, CONCISELY.

CURULE Ph : c *cha* सिद्धान्तम् (?)

CURVATURE वक्रिमम् (म) (?).

CURVE (v) वक्रोक्तरीति : V TO BEND

CURVE (subs) I. A bending कृ V II. A c line - *वक्र रेखा.

CURVED (1) वक्र (मा, कृ), (2) जिह्वित (मा, य) : V CROOKED.

CURVET (v) V. TO LEAP, BOUND, PRISK.

CURVET (subs.) I Of horses : वक्रितम् II. A prank, frolic :
 कृ V.

CLAVILINFA : *वक्ररेखामय (वी, य)

CUSHION (1) उपधानम्, (2) उपरक्ष

CUSHIONY V. SOFT, FLIABLE.

CUSP चूडा. V also POINT.

CUSTARD *दुग्धाण्डमिष्टम्.

CUSTARD-APPLE I. The tree : आलुष II. The fruit आलुषम्.
 or-फलम्

CUSTODIAN रक्षक V KEEPER, SUPERINTENDENT.

Crerodr I. Charge, guarding : q v. : रघा. II. Confinement : q v. : निरोध .

Ceston . I. Usage : चादार, *immemorial c.* - चादय चादारः, M. ; *deciding from c.* चादारविद्युत, M. II. Business : q. v. Ph : *he has a great deal of c.* तस्मान्नेहा चादकाः. III. A c. duty : दण्ड (mn.).

Ceston-rocsch - दस्तक-शा. *C-officer* दण्डाधिकृतः ; दण्डोपजीवी, Mah.

Cestovary (1) चादार in comp., c. *taking of stole* चादारधूनवदधन, K. Ph. : *it is c.* : एष चादारः, (2) निय. (द्या, त्) (what should be observed daily), B.

Cestover - दाहक, a *known c.* : परिचितदाहक, P. r 1. : १. **BYER**.

Cut (sub.) . I. A wound : (1) द्विष्ट, Sr. ; (2) घर्न (=hurt, wound : q. v.) II. A blow : (1) दहार ; (2) चाघात. III. portion cut off : कट. IV. A slight : Ph. *this was an unkind cut* *एष परिहारी निर्दय चाघीम् V. A groove : q v छात्रम् VI. An engraving : q. v. VII. Shape चाकार. VIII. Of cards *विभाग. Ph. *whose c. is it*, *कस्य विभागास्तेः IX. A horse : चर. Ph. - a *short c* सरलचार्वाः.

Cut (r. t.) : I. Lit. : (1) क्षिनति (द्विष्ट, c. ६) (best equiv), to c. the *Sam tree* समीक्षता क्षिप्तम्, Sa. ; to c. *nails* नखानि क्षिनति, M. iv. ६२. ; *cutting the heart* समक्षिष्ट (mn.), Ki. xi. ४३. , (2) क्षुनति (क्षू. c. २.), *with hair c.* क्षूनक्षेत्, K. b. ; *cutting of corn* क्षीक्षिष्टवन्नम्, S. c. , (3) हनति (हन्, c. ६) नि. to *cut one's own throat* : स्वस्य कण्ठं निहन्ति, Mah. ; (4) हयति (हय्, c. 1.) (rare), c. *one another* परस्परं वदधुः, B. , (5) घति (घी, c. 4.) (rare). Ph. : *the dart was c. into three pieces* त्रिधा हया घतिः, Ve. iv II. To carve : q v. III. To intersect : q. v. IV. To castrate - q v. Ph : (1) to c. *cards* : *नास हनति ; (2) to c. *a figure* घतिनी पात्रीति, (3) to c. *a person* परिहरति ; (4) to c. *capers* उपहास करोति ; (5) to c. *the teeth*, v. to **cut forth** ; (6) *c.-glass* : *नख्क्ष्वाव .

Cut (v. i.) : I. Lit. : *v. ABOVE*. II. To interfere (as a horse) : *q. v.*

Cut-down : I. To fell : *किल्वा* or *सूत्वा* or *कर्त्तुंवा* यातयति (*c. of दम्*) ; *अवकलति* ; *अवसति*, Ki. II. To abash : *q. v.* : *क्रेपयति* (*c. of क्री*). III. To reduce, diminish : *q. v.*

Cut in or into : i. e. to interrupt : *q. v.* : *विच्छिनति*.

Cut off : I. Lit. : (1) *छिनत्ति*, (*their*) *heads were c. off* : *मूर्ध्नी विच्छिदाते*, Vi. vi. ; (2) *कलति*, नि-, *c. off his arms* : *सुश्री अवतनुत्तर*, B. vi. 45. ; (3) *जुनाति*, *c.ing off the head of this boy* : *पतस मिषोः मिषो सूत्वा*, Vi. iii. II.* To destroy : *q. v.* : *to be c. off by disease* : *दीनेन चयं वध्यति*, एति. III. To interrupt : *नि-व्यति* (*वद्*, *c. 5.*), *c. off supplies* : *वीर्यं निव्यति*, Si. ii. 24.

Cut out : I. Lit. : *अवकलति*. II. To contrive, adapt : *q. v.* III. To supersede : *q. v.* : *अच्छिनति*. IV. To carry off : *q. v.*

Cut short : I. To abridge : *संक्षिपति* (*विप्*, *c. 8.*). Ph. : *to c. the matter short* ; *किं बहुना*. II. To interrupt : Ph. : *c.ing him short* : *अस्य वचनम् आचिष्य* (*विप्*, *c. 8.*), K.

Cut to or in pieces : (1) *खण्डयति* करीति ; (2) *खण्डयति* or *खण्डयति* or *खण्डयति*, etc. *छिनत्ति*, *कलति*, etc. ; (3) *वकलयति*, वि-, (*nomi.*), Vi.

Cut under : *v. TO UNDERSELL*.

Cut up : I. To cut to pieces. *q. v.* : *विलसति*, *which c.s up enemies' army* : *परसेनानिकर्तव्यम्*, Mah. II. Fig. : to wound, assail : (1) *वृद्धिर्दीर्घः धर्मस्तु निवृद्धति* (*वृद्*, *c. 8.*), Ki. xvii. 43. ; (2) *खण्डयति* (*खण्ड*, *c. 10.*), B.

Cutaneous : expr. by comp., *c. disease* तदीय ; *c. eruption* दृग्.

Cuticle : *परमासिनी*, Wilson : *v. SKIN*.

Cutlass : *कर्तृशस्त्रा* : *v. SWORD*.

Cutler, **कुशिकाकारः*.

CUTLERY I The business of a cutler *कुट्टिकाकारव्यवसाय II

Cutting instruments *कुट्टिकादीनि (n pl)

CUTLET *भट्टपात्रिका, *scal c* *भट्टा वज्रमासकात्रिका

CUTPURSE दन्तिभेद -क M ix 311 v *THIEF*

CUTTER I One who cuts (1) लेदक , (2) केशु (m.), (3) बिद in comp., wood-c वनच्छिद, (4) खनकृत् (m), *rice-c* धानखनकर्ता, K b II A cutting instrument कर्तिका III A front tooth v *INCISOR* IV A small ship perh मदगु

CUT THROAT I Subs कथच्छेदक v *MURDERER* II Adj v *MURDERER*

CUTTING (adj) I Lat (1) क्लिप्त (बी र), (2) व्रज (ना, न). II Of wind or coll perh छेदकारिन् (f बी) III B ting, severe q v दन्तिभेद (mfn)

CUTTING (sub v) I The act (1) छेद, -न (best equiv) , (2) कर्तन or हसन, नि , (3) खनम्, (4) व्रजम् (5) बिदा II A part cut off छेद v *PART* III A trench q v खानम्

CUTTLE FISH a mollusk *दरमुजा

CUT WATER घिसादम्, *तरुभेदिन् (n.)

CYCLE चक्रम् c of time कावचक्रम् Sr v *CIRCLE*

CYCLOPE चक्रपादा (?) v *HURRICANE*

CYCLOPEDIA *विद्याकोष c of medicine *वैद्यकविद्याकोष

CYGBET हस्यमात्र , शालहस

CYLINDER *स्तम्भ , दृष्टिजनलेखम् K d

CYLINDRICAL *स्तम्भाकार (रा र)

CYMBAL (1) तालम् (°) भज्जम्, (3) घनम्, (4) क्षिप्र

CYNIC (suls) मदुष्यवेदिन् (m.) (?)

CYNICAL (adj) v *EARLY AUSTERE, CARTHORS*

CYNICISM कदुष्यवेदिता (?), विषमपराधुपना (n good sense)

CYNOSURE : I. Lit. : युव. II. Fig. : चन्द्रः, the c. of the solar
fact : दिनचरितुलचन्द्र, U. VI.

CYPHER : V. CIPHER.

CYPRESS : निम्बपत्री महाद्वारिमेषः.

CZAR : अधिराज ; द्वातीयामाधिराजः.

D.

DAD (v.) : लघु ताडयति (तड्, c. 10.) or बाहति (डन्, c. १.१).

DAB (subs.) : I. A blow : लघुपहारः ; लघुघातः. II. A lump : q.
v. ' पिष्ट. III. An expert : q. v. IV. A fish : चन्द्रकः (१).

DABBLE (v. 4.) : मिडति ' v. TO SPRINKLE, SPATTER.

DAUBLE (v. i.) : I. Lit. : कौडति (कौड्, c. १). II. Of learning :
वाचोवाचमधिगच्छति (गम्, c. १) (with gen.).

DABBLER : पक्ष्यवादिपक्षित ; दाब्यगच्छः.

DACE : रौहितजातीयमश्वमेदः.

DACTYL : म ; परणविशेष .

DACTYLOLOGY : * चक्षुलिमाषा.

DAD, DADBY : तान .

DAEDAL-IAN (adj.) : विविध. (दा, द') : v. INGENIOUS.

DAFFODIL : पीतपुष्पभेदः ; जताभेद्य.

DAGGER : (1) जपाघो ; (2) कर्तरी , (3) छुरिका. [(नी, क').

DAILY (adj.) : (1) पादिकः (की, क') (2) दैनिकः (की, क') ; (3) दैनन्दिनः

DAILY (adv.) : (1) पत्यहम् ; (2) प्रतिदिनम् ; (3) प्रतिदिनम् ; (4) प्रति-

दासम्, (5) दिने निने, (6) अह्नयह्नि, (7) अहरह, (8) अबुदिनम्,
(9) अनहम् *D and nightly* = day and night v DAY

DAINTILY v NICELY, SCRUPULOUSLY, DELICIOUSLY

DAINTINESS I Nicely q v आलितम् II FASTIDIOUSNESS :
q v

DAINTY (adj) I Delicious q v स्वादु (mfn) II Nice q
v उल्लित (ता, त) III Fastidious q v

DAINTY (subs) विमिश्रभोजन, and sim comp s

DAIRY, DAIRY HOUSE (1) गज, K₁ IV 16, (2) दुग्धशाला (?)

DAIRY MAID (1) गौरी, (2) बह्वरी, (3) आनीरी

DAISY दलपुष्पभेद

DALE उपत्यका v VALE, VALLEY

DALLIANCE I Sportiveness q v विहास II Delay q v

DALLY I To linger बाल विपति (दिप्, c 6), V₁ or लङ्घति (दा,
c 3) II To sport विहसति (लम, c 1)

DAM (subs) I A mound (1) सेतु, *to set up and* सेतु पार्तयति,
Y, (2) आलि II A mother q v - मातृ (f)

DAM, DAM UP (v) सेतुना बध्नाति (बध्, c 9) or निहयति (हप्, c 7)

DAMAGE (subs) I Injury, loss q v हानि II. In law (1)
उदय, *the thing shall be awarded with d s* उदय पक्ष दाय, V s,
(2) अय (=wear and tear, deterioration), N s

DAMAGE (v t) *who d s things* यी द्रव्येषु अत कुर्वाण, Kat. v TO IN-
JURE, IMPAIR.

DAMASK (v) v TO EMBELISH, VARIEGATE

DAMASK (subs) पित्तदुग्धम् (?)

DAME पुरोहिती v LADY, MISTRESS

DAME (v t) I To condemn q v II To consign to perdition
Ph *you will be d ed* [तव] नरको भवेत्, 1 r

DAMNATION : (1) विनिपात , Sa , (2) नरकवास , and sim. comp.s.

DAMNED . i. e. accursed, abominable : q v.

DAMP (subs.): I. Moisture . q. v. जेद . II. Fog . कङ्कटिका .

III. Dejection : q. v. : विषाद , B.

DAMP (adj.) I. Moist . q. v. : क्षिप्त (वा, घ) . II. Dejected q. v.

झल (वा, न), परि-, Ku.

DAMP (v. t.): I. To moisten q v. II. To depress, discourage .

q v.

DAMPISH : (1) आक्षिप्त (वा, घ) ; (2) ईष्यदादः (दं, दं).

DAMPNESS . क्षिप्तता : v. MOISTURE, FOGGINESS.

DAMSEL कन्या . v. GIRL, MAIDEN.

DAMON दलपभेदः . *

DANCE (v. i) : हल्यति (हल, c. 4), as if *dancing with the waves* . हल्यमान-
विशीर्षिणि , Mah. Ph : *my aim is dāng* . पुरति or खन्दति मे बाहुः,
S2. , to d on the rope i. e. to be hanged : q. v.

DANCE (v t.) नर्तयति (c of हत), Ph. to d, attendance on : (1)
उपनिहते (आ, c. 1.) , (2) आराधयति (c of राध)

DANCE (subs.) : (1) दल्य (best equiv), round d : नट्टलहल्यम् ; (2) लास्य
(spe. of females) ; (3) नाट्य (n. of Siva) ; (4) रास (of Krishna
and his gops).

DANCER : नर्तकः

DANCING (subs) v. DANCE. D-girl नर्तकी. D-master (1)
नाट्याचार्यः (of d. and singing) , (2) नर्तयित (m.), Mal. D-school :
हल्यशाळा.

DANDELION : सिद्धतुल्य (?) ; श्रीपथिभेद .

DANDIFRAT : I. A dwarf, a child : मानवकः. II. A coin *पराटकः.

DANDLE : v. TO FONDLE, CARESS.

DANDRIFF, DANDRUFF दादप or दादपकम्, Bha

DANDY दार्शिक (१) v FOR

DANGER (subs) (1) भय (=fear q v), *the d from the demon is passed* गत सुरासिखर्भ भयम् V, (2) संशय (=doubt q v), *we are all put in d our of lines* सर्वे वय जीवितसंशयमारीयता, Vc VII (3) विपद ति (=calamity q v), *you do not see my d* न हि पश्यसि मे विपत्ति, Mr iv, (4) कष्टकम् मन्त्रम्, etc (=any thing causing mischief or annoyance), *clearing d's of roads* स्थलपदशून्यशीघ्रनम्, D VIII

DANGEROUS I Beset with danger (1) प्रलयामूढिष्ठ (हा, छ), (2) सकट (टा ट), (3) सम्बाध (धा ध), *in a place not d and pleasant* असम्बाधशिवे दिग्ने K, II Causing danger भयावह (हा ह) १. DREADFUL, DANGER Ph d illness सौघातिकरोग

DANGEROUSLY expr by circum d ill हांघातिकरोगाकाल (ना न)

DANGLE (v) लोलति वि (मङ्ग, c 1) v TO HANG D about or after अनुसरति (छ, c 1)

DANGLER कालवेपिन् (m) or काष्ठचपक (?)

DANGLING (adj) (1) खील (ला ल) वि, व्या, , (2) चञ्चल् (f ली)

DAPPER v LIVELY, SMART

DAFFLE I Adj विचित्रविन्दुयुक्त (ला ल) A r v SPOTTED, VARIEGATED II Subs बिन्दु v spot III Verb चित्रयति (चित्र, c 10) v TO VARIEGATE

DARE (v t) I To venture q v II To challenge q v

DARE (v i) Ph *who d's assault me* को मां धर्षयितु मत्त, A r, *did not d to enter* प्रवेष्टु न विधेहिरे, Ku

DARING (subs) साहस (=boldness and also bold act)

DARING (adj) (1) साहसिन् (f ली), (2) निर्विग्रह (दा, ह) v INTREPID.

DARINGLY साहसेन v BOLDLY, FEARLESSLY

DARINGNESS साहसिकता v BOLDNESS, COURAGE

DARF (sub) I Darkness q v II Secrecy q v Ph in d .
 गुप्त v SECREFLY III Ignorance q v in the d . अज्ञान
 (ता, त)

DARF (adj) I It (1) by comp, a d place अन्धकारभूमि kar ,
 in a very d light धीराश्वकारे रात्रौ, Vet , (2) तिमिराहत (ता त),
 तमसाभिभूत (ता त) तिमिरविह्वल (दा द), (3) तामस (सी, स), (4)
 निराशीक (का क), and sim comp (=destitute of light) II
 Black q v काल (ली ल) III Obscure q v तमसाहत (ता,
 स), and sim comp IV Vile, wiled q v ~ ~ ~ Gloomv
 q v VI Blind q v

DARKEN (v t) I It (1) अन्धकारीकृत्यति, V 1 (2) अन्धकारात्
 लघति, k , *del b, the shadows of* आशयकारिते (ता त), V 1
 II Fig, to obscure sully q v

DARKEN (v 1) 1 e to become dark v DART AND TO BECOME

DARKLY v DIMLY, OBSCURELY, BLINDLY

DARKNESS I Physiol or moral (1) अन्धकार (मा), *I came*
in the night अन्धकारमुद्रावस्थानि ka in is (2) तमस (n) *d*
d spelling तमीपद (दा द) D (3) तिमिरम् *enveloped in d*
 तिमिरावगुच्छित (ता त) ka (4) तमस (sim comp) *thick d*
 घनसन्तमस Si *blinding d* अन्धतामस V (5) तमिस्रा (=extensive
 d), (6) आशम् Ph *to enter the land of d* दीवनर तम् परिमिति
 ka in is so II Secrecy q v

DARKSOME तामस (सी स) v DARK OPSCURE

DARLING (1) प्रिय (या, य), (2) प्रियतम (ता म) v DEAR

DARV (च०) सुविस्तारितम् (?)

DAVE (v) दूया स दधाति or घने (पा c 3) ()

DARVE अघातिव

DAVE (sub) (1) अन्ध (=any missile), (2) प्राय (my d *pee

ally a la ce) *Success of d* जन्मम शक्ति परिष मुकुल पट्टिम ,
कर्मण , etc

DART (v t) मुचति (मुच c 6) *Let an iron spear at the demon*
मणि मुनीष द्विविध प्रति *Met her con, r ons led glances at me*
मानवलोका तस्या सखीवनेन कटाक्ष मुक्ता *Me i v TO HEAL , TO*
EMIT

DART (v i) Pl *an arrow dard from the Pasha (bo of ११०)*
निपपात जडाणि पिनाकात् *h VIII 20 v TO START RUN*

DART (enbe) I Coll son (1) महर , (2) समाधान II A check
q v III Anal xture Pl *1 re tell a d of 1 after जग*
सिद्धमयम् (?) *u th o d of 1 te वैषद्यालाम (भा मं)* IV An
o set a blow *दुःख V Capacity for bold movements मानवम्*
VI A line रेषा

DART (v t) I To throw with violence q v दमर्भ द्विपति *If*
To shatter q v *ब्रूयाचरिति To be del चर्चोभवति* III To
n l sh q v IV To overspread partly सञ्चयति (c of द्रुम) (?)
v TO MIX Comp s (a) *d of 1 c to execute rapidly ग्रीष्म*
करोति (b) *! o t 1 c to obliterate q v व्या माटि or मार्जयति*
(मज c 2 and 18)

DART (v i) धावति (धाव c 1) v TO RUSH

DASTARD (1) कापुदण (०) भीर v COWARD [BASE

DASTARD DASTARDLY (adj) Pl *d con tact कापुदण v TIMID,*

DASTARDY कापुदणम् v COWARDLI ESS

DATA स्त्रीजनानि (n pl) (?)

DATE (s bs) I A fruit चन्द, री II Epoch (1) काल *the d*
of Harsha Dev's occes ion हर्षदेवराज्यारम्भकाल *Mahé la (०)*
चमय III Of letters etc *Ph it bears o d *दिखनदिममव न*
कर्मण

DATE (v t) *निजन्मदिनम् आसीदति (c of दृष्ट) or विश्रवति (विश्र, c 10)

DATE (v i) I To begin q v II To have a d d d London
the 1st June *कल्पने लुप्तस्य प्रथमदिने लिखितं (ता, न)

DATE TREE * खजूर

DATIVE CASE (1) सम्बन्धानम् (2) सम्बन्धानकारकम्

DATUPA धूलू(लू)र, धुलुरा

Daub (v) निष्पति (लिप् c 3) v TO DESMEAR

DAUB (subs) - लेप v SUGAR

DAUBER * I Lit लेपक, वि, प्र, II A flatterer q v

DAUGHTER - (1) दुहित (f), (2) तनया, (3) कृता (4) पुत्री, (5)
नन्दिनी, (6) in the case of proper names, also by patronymic,
d of Janaka सानकी

DAUGHTER IN LAW (1) सुया, (2) पुत्रवधू, (3) वधू

DAUNT घातति (c of त्त) v TO TERRIFY

DAUNTLESS निर्भीय (या, य) v FEARLESS

DAUNTLESSNESS निर्भीकता v LEAPLESSNESS DARING.

DAPHNE परासीपुत्राभ्यो ज्येष्ठपुत्र, युवराज

DAPHNE, DAPHNNESS i c wife of the daphnia परासीपुत्रराजस्यो

DAW काक गौलीयचर्मिह.

DAWDL E काल निपति (चिप c 6) v TO TRIFLE, LOITER

DAWDLER v LOITERER, IDLER.

DAWN (subs) (1) अदृश्योदय, (2) उदय (n) (3) प्रलू(लू)व, (1)
प्रभातम्, (5) विभातम्, (6) दिनमुद्यम्, (7) दिनादि, (8) निम्नान्, (9)
निशान्मान v MORNING

DAWN (v n) Ph before the day d d d अपमानायां रजस्यम् M d r,
when it was d d d प्रलूनिपल्लवद्वयविधि, D d d d as of genus
(1) उन्मिश्रति (निव, c 6), (2) उन्मिश्रति (निव c 7)

DAY (1) दिनम्, (2) दिवस (m), (3) रात्रिम्, (4) अद्य (n) A d.

of the week वार A lunar d तिथि D d, d दिने दिने v DAILY
(adv) D and night (adv) (1) अहर्निशम्, (2) दिवानिशम्, (3)
दिवारात्रम्, (4) रात्रिनिशम् A whole d i c and night अहोरात्र
The d before पूर्वम् The next d परम् Another d अन्यम् Both
d's उभयेषु B d दिवः Late in the d वैकाले Even to this d.
अद्यापि Every other d द्वितीये द्वितीय दिवसे A d's live दैनिकी
In his d तत्काले v TIME The last d of a Hindu month
मङ्गलानि Gained the d विजय लेभे (लभ c 1) v VICTORY

DAY BOOK दैनिकपुस्तकम्

DAY BREAK (1) दिनमुक्तम् K, (2) निशाका (3) प्रतुष ; v DAWN

DAY DREAM दिवास्वप्न (?) v DREAM

DAY LABOUR DAY WORK दिनकर्मन् (n), and sun comp s

DAY-LABOURER दिनकर्मकर, and sun comp s

DAY LIGHT दिवालीक, and sun comp s, yet it was like a day and
night तथापि दिवसाकार प्रकाश सदहर्निशम् Met Ph in the d तपति
तपने before d अनुदिते भासते

DAY SIGHT राजाश्रिता, affected w th d राजाश्र (भा श्र)

DAY STAR I The morning star q v II The sun दिनमणि, Go

DAY TIME दिवाभाग, in the d दिवा v DAY

DAZZLE (v t) I Lit to l the eye अनुपलब्धे जाति प्रतिदृशि (हन्, c
2), h, d d b j it तेन प्रतिदृष्टे चक्षुः, B p II Fig भोक्षयति
(c of मुह) v TO CHARM, BLIND

DAZZLING (adj) I Lit (1) लोचनानि प्रतिघ्नन् (f लो), K, or
प्रतिघ्नन् (f लो), M n etc, (2) (better) दुष्प्रवेष्टा (प्रा, चर), दुर्दमं (ग, म)
etc BRILLIANT II Fig v WONDERFUL

DEACON *याजक Deas *याजका

DEACONHOOD, DEACONRY, DEACONSHIP *याजकत्वम् याजकपदम्

DEAT (sub) in the d of night निशाकाश शर्वाणम्, C

DEAD (adj) I It (1) मृत (ता त) (the best equiv), *naturally*
d स्वयं मृत H, *half d* अतकल्प (ई स्वा) D IV *d* *bold* मृतकम्,
 D VI (2) परासु (म्फा) *fell d* पराशुरपतन् Ku XVII 53, (3)
 मतासु (म्फा) and *sm* comp s (=whose life is past), *just d*
 तात्कालविगतजीवित (ता त), K (4) उपरत (ता त) (a milder term =
 deceased, D I (rarely) (5) मृत (ता, त), (6) मरित (ता, त),
 (7) मनीत (ता, त) (8) परित (ता, त) II Of civil death perh
 मृतकम् (स्वा स्व), निरशक (का क) (=entitled to no share of
 ancestral property) Y III Fig *d* *language* अप्रचलितभाषा
 (?), *d* *sleep* शीरनिद्रा *d* *darkness* शीरभकार, *d* *drunk*
 मदमूढ (डा ड) *d* *letter* (ः ० obsolete) सुम् (मा, न) *d* *letter* (ः ०
 unclaimed letter) *अग्रहीनपत्रम्, *d* *lost* व STORAGE IV
 Without motion as a *d* *weight* निश्चल (ला ल) V Unproduc-
 tive निष्फल (ला ल) VI Dull monotonous q v VII
 Fixed q v VIII Vapid q v

DEAD, BE मियते v TO DIE

DEADEN (v t) I To blunt impair* q v कुलीकरीति II To
 retard q v III To make vapid निरसीकरीति

DEADEN (V t) कुलीकरीति v TO BLUNT DECAY [v DEADLY

DEADLINESS (1) पाण्डुरत्वम् (2) पाण्डाशकत्वम् (3) better by adj

DEADLY (adj) I Destructive (1) पाण्डुर (री र) *d* *poison*
 पाण्डुर म्रियम् N, (2) हाव्यान्त्रिक (की क), (3) पाण्डाशक (मिता शक),
 (4) जीवितपद (डा ड), and *sm* comp s II Fig implacable q
 v *d* *end* (ज) अमरणान्त्रिक द्वैर Mr :

DEADLY (adv) I Mortally q v II Like death expr
 by comp *d* *pale* मर्यादा (वा व) III Exceedingly q v

DEADNESS I Lumbness q v लम्बता II Languor q v
 लाघा III Inactivity q v जैवियम् IV Inactivity q v

DEAD WIND प्रतीपवायु , प्रतीपमा मरुत R , and sim comp s

DEAF I Lit (1) बधिर (रा, र) , (2) एङ (डा ङ) (rare), *d mule*
एङमूक (का क) , (3) कन्न (जा झ) (rare) , (4) विकलश्रोत्र (गा, ण) ,
and sim comp s II Fig unwilling to hear कर्णे न ददाति
or न श्रुत्वे करोति, K

DEAFEN (1) बधिरयति (nom) , (2) बधिरीकरोति Si XIII 3

DEAFENING (adj) (1) कर्षविदारिप् (f जी) , (2) श्रोत्रनिद (mfn) , K. VIII.
21 , and sim comp s

DEAFNESS (1) बधिरता , (2) बाधिर्ये, Viv

DEAL (subs) I A quantity expr by बहु (mfn) *a great d of*
time बहुसमय v MUCH *a good d* अत्यन्त v EXCEEDINGLY
II In cards *बह्ण III D wood देदारु (n) (?)

DEAL (v t) I To d out बह्णयति (बह्ण, c 10) v TO DISTRIB-
UTE II Of cards *बह्णयति III Of blows, etc ददति
(दा c 3)

DEAL (v i) I To traffic q v व्यविक्रय करोति II To act,
behave q v D with (a) to treat, handle q v , (b) to con-
tent q v

DEALER I A trader merchant q v विक्रेष्ट (na), *horse d* चण
विक्रेता II Of cards *बह्णक

DEALING I Traffic, trade q v व्यविक्रय II Intercourse
connexion q v ससर्ग III Treatment q v

DEAN I Under a bishop *आचार्य , *d and chapter* *अध्यक्षमात्र
II The president of a faculty सभापति

DEANERY s c a *leais louse* *आचार्यावास , and sim
comp s

DEAR (adj) I High priced (1) दुर्मुल्य (f व्या) , (2) बहुमुल्य (ला)
very sell d cop n njs of a d price अत्यमुल्य बहुमुल्येन विक्रीयते, Viv

(3) गुरुमूल्य (व्या, व्य) *Very costly* If Highly valued (1) प्रिय (या य) (=beloved q v) *dear than oneself* सत्त प्रियतर, *It*, (2) अभिमत (ता त) *with his friend spring* साधवेनाभिमततेन सञ्जात, *It* (3) हृदयद्रव (मा म) (=reaching the heart), *a friend* हृदयद्रव गच्छा, *It* IV 24 *Ph* *d as one's life* प्राणसम (मा म), *It*, *to an old man, a young wife is dearer than his life* हृदय तरुणी भार्या प्राणेभ्योऽपि गरीयसी, *It* I .

DEAR, DEARLY (adv) I At a high rate (1) बहुमूल्येन (2) महापण II Greatly q v अत्यन्त 'd loved अतिप्रिय (या, य) III. Affectionately q v

DEARNESS I High price (1) दुर्लभता (2) महार्घता, (3) दुर्लभता (=scarcity) II Tenderness प्रियत्वं ता

DEATH (1) मृत्यु, *unnatural d* अपमृत्यु, *P*, *prelative d* अकालमृत्यु, *U*, *violent d* अपघातमृत्यु, *in her the grasp of d* मृत्युहस्तवर्तिन् (f नी), *D*, *who have met d for you* तत्रापि मृत्युमीयुषां *Mul* (2) मरण, *did not meet d* मरण नाभ्यपद्यत *Mah*, *the sum of birth and d* जनन मरणदीप्ता *J*, (3) प्राणविहीन and *sim comp s* (=extinction of life), (4) प्राणपरित्याग, and *sim comp s* (=quitting life only of voluntary d) (5) वध (=killing q v) *to seek d* वध धृमयते, *It* *Ph* *pelted to d* लोहदान दत्त *Mu* II, *longing for d* मृत्युकाम (मा म), *V p* *sentence of d* प्राणदण्ड *will pass sentence of d on this man with forfeiture of all property* अस्य सर्वस्वमाण्डदण्ड दण्डमात्रापविष्यति *Mu* I *angel of d* यमदूत, *V p*, *after d* प्रेत्य (परे) *D*

DEATH, PUT TO (1) हनि (हन् c 2) *put d to d at once* हन्यतामिति-लम्बित *V p* (2) व्यापादयति (c of पद) *no lot as not been put to d, but thrown into prison* न पदं व्यापादितं किन्तु बन्धनागारे निजित *Mu* II, (3) by वध *the king orde d him to be put to d.*

मर्त्ता [मृत्यु] रथ आदिष्ट P *one who shall not be put to d* अदृष्ट
(धा ध्य) V TO KILL

DEATH BED मृत्युभूमि O: *one's d* मृत्युकाली or मरणसमये V et

DEATHLESS अमर (रा र) V IMMORTAL

DEATH LIKE १ CADAVEROUS

DEATH'S HEAD १ moth *कापादिक कपादचित्रितपक्ष पतङ्गभेद

DEATH WARRANT *बन्धद्विगच्छ and *m comm s

DEATH WATCH नीमदीपाप्रभेद

DEBAR (V) प्रतिषेधति (सिध, c 1) V TO PREVENT, EXCLUDE

DEBARI अंतरनि (तृ c 1) V TO DISSEMBLE

DEBAST (1) अपकर्षति (c of हृष) (2) अस्नयति (c of नम्), (3) ly
aly V EAST

DEBASTMENT (1) अपकर्ष (2) अस्नानना (= disgrace q v)

DEBATABLE (1) विदनीय (या य), (2) सन्दिग्ध (धा ध्य) (= doubtful)

DEBATE (subs) (1) विवाद, *and there were d's among t then selves*
अन्वित्वस्य विवादाश्च प्रादुरभूवन् C, (2) वाद V CONTROVERSY

DEBATE (V) (1) विवदते (विद् c 1) V TO DISPUTE (2) विचारयति (c
of अर) V TO DISCUSS

DEBATER (1) वादिन् (म), (2) वक्त्र (म) (strictly= speaker) क, ,
(3) तर्किन् (म) (= arguementator)

DEBAUCH (V) नाशयति (c of नम्, *great attack went to sc sc at plea-
sures d es a man* नाशयति पुरुषमन्यामदो विषयेषु क, *to d a gl*
बाध्वा नाशयति D II V TO CORRUPT

DEBAUCH (vile) I Debauchery q v II Revel q v

DEBAUCHER (1) लुण्ठ V LEWD (2) कामरुक् V LIBERTINE

DEBAUCHER (1) नाशक (2) हृषक (3) हृषयिन् (म)

DEBAUCHERY I Corruption q v नाश II Lechiness libe-
r १ मन्त्र q v आश्रयण III Intemperance q v

DEBENTURE *दिवलेख, दीयस्त्रीकारपत्रम्

DEBILITATE लिखीति (दि, c 5) v TO WEAKEN

DEBILITY दुर्बलता v WEEDLINESS

DEBIT (v) *दिवधनभागे लिखति (लिख, c 6)

DEBIT (subst) Ph d sult *दिवधनभाग

DEBONAIR विनीत- (ता त) v GENTLE, AFFABLE

DEBT ऋण (lit and fig), to discharge a d ऋण शोधयति, K b, to contract a d ऋण करोति D s involved in d * ऋणवस्तु (स्ता, क्ष), At, recovery of a d ऋणादान, M, as I may get out of this (d) तजान्मुचे यथा R 1 12 one who is unable to pay d ऋण दानुमग्नो य, M

DEBTOR (1) ऋषिन् (m) or ऋणिक- (lit and fig), (2) ऋणमर्षी (lit), (3) ऋणघटील (m) h b, (4) ऋणक (rare)

DEBUT I A beginning प्रारम्भ II A first appearance q v

DECADE i e ten of any thing d (of years) दशदशै v TEN

DECADENCE, DECADENCY चरसाद v DECAY, DECLINE

DECAGON दशकीर्ण (का, ण), दशभुज (जा ण)

DECALOGUE *निर्दिशदशकम्

DECAMP I To break up a camp कटक भगति (भग्न, c 7) or ध्यागान्तर गति (नी c 1) II To go away, flee q v अपसरति (सप, c 1), d ed from the battle रथादपसरति, Mat

DECAMPMENT I Lit कटकभग्न (?) II Flight q v अपसरण

DECAVE आशयति (c of क्षु) (?) v TO POUR, GENTLY

DECANTER a glass vessel *भुरी

DECAPITATE शिर क्षिपति (क्षि c 7) (with gen) v TO BEHEAD

DECAPITATION शिरक्षेप v BEHEADING

DECAY (v i) (1) क्षीयते, परि, (pass of क्षि), or क्षय गच्छति, याति, etc, of an d ed loyalty अक्षीयमति Mu, when the night d ed क्षीयादा

चपायां K , (2) शीघ्रंते, वि , (pa s of गू (=go to ruin) *doors of income d ed* चायदायाणि व्यशीघ्रंते, D , *d ed leaf* शीघ्रंते, Me. , (3) शीघ्रंति or अरति (जू c 4 and 1) (from age), *the teeth of a ding man d* दन्ता शीघ्रंति शीघ्रंते, P v 10 , *d ed bark* शीघ्रंन्कलम्, K.

DECAY (subs) (1) चय, परि, *d of fame* यश्चय, Ka , (2) विनीपीता (going to ruin as of a building) , (3) शीघ्रंता (from age) , (4) अस्माद (=falling)

DECAYING (adj) (1) क्षयिन् (f जी) , (2) क्षयिषु (mfn) , (3) क्षीयमाण (f या), परि , (4) विनीयमाण (f या) , (5) शीघ्रन् (f जी)

DECEASE I Sub^s उपरम v DECEASE II Ver^b v to DIE

DECEASED • उपरत (ता, त) v DEAD

DECEIT I Deception q v प्रतारणा II Artifice, stratagem (1) कल d is not admitted here कलमव न यच्छते, Mr , (2) कपट (mfn) , *able to fellow c it d* कपटाकुमारकुमार, Mr , (3) वदन् (n) (strictly =disguise) *by d* वदना Vi

DECEITFUL I Lit (1) प्रतारणापरायण (f या) , (2) वदनाशील (ता, त) , (3) कलमापर (रा र) , (4) कपटप्र-प (f या) II Fig false q v

DECEITFULLY (1) वदनेन , (2) कपटत , (3) वदना , (4) कलमाजम्

DECEITFULNESS (1) प्रतारणापरायणता , (2) वदनाशीलता

DECEITLESS (1) निष्कपट (टा ट) , (2) निष्वाज (जा जा)

DECEIVE (1) प्रतारयति (c of हू) *was d ed and drawn away to the bush* प्रताये तेनानुसरे लफाट् N (2) वदयत (वच्, c 10) , *ding me* मां वदयिता, P , (3) वदयति (वच्, c 10) *to the d r of Bali* वं वदयते, G1 , (4) विप्रममते (लभ c 1) , (5) अविप्रममते (धा c ०) Sa

DECEIVER (1) प्रतारक , (2) वदन्, प- , (3) निष्कपट

DECEMBER अकरादश्यादशपूर्वपौषसेवादीजुहवीयाशुभ्यद्वादशौ मास

DECEMVIS *दशनाम् एक D : *दश , प्राचीनरोमकस्य दशशासका

DECEMFIRAL *दशाना, d government दशाना शासनम्

DECEMVIATE *दशाधिपत्यम्

DECENCY (1) शालीनता (=modesty) , (2) विनय v DECORUM

DECENYIAL (1) दशत्रयिक (की, क) , (2) दशाब्दिक (की, क)

DECENT I Decorous (1) विनीत (ता, त) , (2) विनयीत (ता, त)

II Not obscene साधुसम्मत (ता त) III Sufficient q r

DECENTLY (1) शालीनतया (=modestly) , (2) समुचित (=suitably)

DECEPTION (1) प्रतारणा, य, uell up in d प्रतारणकुशल (ला, ल), h ,

(2) वचना प्र, even d is a gain यचनापि लाभाय M n , (3) छलना,

addicted to d छलनापर, Si , (4) निपत्य, means of d विपत्यधीपाय,

D , (5) अभिसन्धान Sa r

DECEPTIVE भानिजनक (का, क), and sim comp s v FALSE

DECEPTIVENESS भानिजनकत्व v FALSITY

DECIDE (v t) (1) निर्णयति (नी, c 1) we are to d, the rest rests with

the king निणये यद्य प्रमाण, शेषे तु राजा Mr ix , (2) निधिनीति, (वि, c

s), Ie d d that the r had been altered into s by the merchant

इति सकार वणिजा कारित निधिकाय स, Raj , (3) स्थिरीकरोति (=to fix),

to d the meaning of the plaint भाषार्थस्थिरीकरणाय, h b Ph d ing

for and against according to pleasure सेच्छया जयपराजयौ विदधाना

(m pl), D viii

DECIDED (adj) (1) निश्चित (ता त) , (2) स्थिर (रा र) (=firm) , (3)

असंदिग्ध (स्थ, स्थ) (=undoubted q v)

DECIDEDLY (1) निश्चितम् , (2) असंशयम् v UNDOUBTEDLY, CERTAINLY

DECIDER निर्णेत (m) v JUDGE

DECIDUOUS पतनशील (जा, ल) (r)

DECIMAL *दशर (का क), d fraction *दशकभिन्नम्

DECIMATE I Lat दशांशं संहति (यह c 9) II To punish every

tenth man of दशमभागस्य प्रापण्य करीति (w th gen) III To devastate q v

DECIMATION दशमभागस्य वध or प्रापण्य

DECIPHER निर्गोचयति (c of वच)

DECIPHERER निर्गोचक Decipherer निर्गोचका

DECISION I Adjudication निर्णय d of a case व्यवहारनिपट b II Firmness q v लोभे A man of d स्थिरधी R

DECISIVE निरायक (का क) (?) समग्रद्विद (mfn) (1)

DECISIVELY & DECIDEDLY

DECK (subs) *कृन् नीयुषम् To r ded *चतुर्दश (दा द)

DECK (v) I To adorn q v भूषयति (भूष c 10) II To furnish with a deck *कृन् नीयुषति (युज c 10)

DECLAIM (v) (1) भूषत (भाष c 1) v TO SPEAK, (2) विरामूर्त्ति निर्मिमीत (का c 3) (poet) N

DECLAINER DECLAMANT वक्तृ (m) v SPEAKER

DECLAMATION I Speech q v विर (f) (often in the pl) II Rhetorical display वक्तादम्बर

DECLAMATORY I Lit वाद्यय (घी घ) II Fig v ROM BASTIC

DECLARATION I Assertion statement q v वक्ति II Announcement proclamation q v प्र्ज्ञापनम् Ph the D of Independence *साधोक्तवाक्य पद पच IV In law भाषा K b, भाषापदम् M

DECLARATIVE DECLARATORY v EXPRESSIVE EXPLANATORY

DECLARE (v t) I To clear q v II To assert q v व्रवीति or वृत्त (वृ c 2) III To make known manifest q v व्रवीति or वृत्त for good m n d the r use by res lte व्रवने द्वि फलन साधरी निभीपयोमिता V IV To proclaim q v घोषयति (c of वच)

विषयः ; (2) परिचयः. III. Corruption : पूति, *that there might be no d.* : माभूत् पूतिरिति, B. com.

DECORATE : (1) प्रसाधयति (c. of सिष्), (2) आकल्पयति (कल्प्, c 10)

V. TO ADORN.

DECORATION : (1) प्रसाधनम्, Ku. VII. 30 , (2) मतिकर्मन् or परिकर्मन् (n), Ku. VII. 6. , (3) आकल्पः V. ORNAMENT ; ADORNMENT.

DECORATOR : (1) प्रसाधक (f. धिका) ; (2) अलङ्कार (f. र्चा)

DECOROUS विनीत (ता, त), *in a d. dress* विनीतवेषेण, Sa. v. REF. COMING.

DECOROUSLY. (1) समिप्यम् ; (2) विनीयेन , (3) यथोचितम् (= suitably).

DECORUM (1) विनय , *seeing his ripeness in d.* वीक्षा तस्य विनये परिपाक , N ; (2) मर्षादा, *transgressor of d.* मर्षादात्मिन् f. (नी), M. n. ; (3) व्यतिः, *breaker of d.* व्यतिभिद् (mfu.), R

DECOY (v. t.) - आकर्षयति (c of कृष्) V. TO ENTRAP, ALLURE.

DECOY (subs) - i. e a d.-bird - आकर्षक (f).

DECREASE (subs) (1) हास , *from gradual d* अप्पापकासात्, V. P. ; (2) क्षय (gen = decay), *d and increase* चयवर्द्धी, Sa. ; (3) अपचय (rare).

DECREASE (v. t.) . V TO DIMINISH.

DECREASE (v i.) - (1) हासम् लपेति, अधिवृद्धति, etc, *spirit d.s* : सतं हासमुपेतं, Mr ; (2) क्षीयते, परि-, (pass of क्षि), *the nights d. when the sun is on the north of the eqator* क्षीयन्ते खलूनरायणे रात्रय , M. n ; (3) क्षीयते, परि-, प्र, (pass. of क्षि), *every day you are d.ing in your body* : अनुक्षिप्त खलु परिक्षीयसेऽह्निष, Sa. , (4) अपक्षीयते (pass. of क्षि) (rare).

DEGREE (subs.) : (1) आज्ञा , (2) आदेश ; V. ORDER.

DECREE (v.) I. To order . q. v. : (1) आदिशति (दिष्, c. 6) ; (2) दापयति (c. of दा) (= cause of give), *should d. the debt to the creditor* धनिने धन दापयेत्, Y. II. To decide q. v.

DECREMENT . हास V. DECREASE.

DECREPIT (1) जरातुर (रा २), (2) जराभीषद्विष (दा य), (3) जरतु
(हं ती) *d son of Ganga* जराहाट्टिय, *le* १ *INFIN*

DECREPITUDE जरा, *d and deformity* जरा वैकल्पिक च V p

DECRETAL (als) *expt ly comp d epistle* आदेशपत्रम्

DECRETAL (als) a collection of decrees आदेशपत्रम्

DECRUAL अपद्वीज १ CALENDAR, 1819E

DECRY चरितदत्ति (वद c 1) १ TO DISTURBance

DECEPTION जगत्पद, *anl * in comp **

DECEASATION निर्विक्रपात ()

(= very d, bottomless) : Ph *High-d* उद्दृष्ट (घा, घ), K., in *thump-d, water* चट्टुडीदकमविश, J. II. Of sounds : (1) गभीर or गभीर (रा, र), (2) मन्द्र (f. म्द्र) v. GRAVE III. Of colors (1) चम in comp. d. red. घनारुण (f. णा), (2) नितान्त in comp : v. EXCEEDINGLY. IV. In various senses d. *sense* गभीरार्थ, K., in a *very d. lung* अतिगभीरे भूषे, C.; *very d. wounds* दूरवगाढा व्रणा, Sr., in a *d. mind* अग्राहे इदि, N; *d. sleep* गढनिद्रा or घोरनिद्रा, K.; *d. sigh* दीर्घनिद्रास, *very d. anger* गभीरतर कीप, Pri; *with d. passion* विगाढभाषेन, B. p., *soldiers mine files d.* नवपल्लयो योधा (?), *d.-rooted* स्थिरवड्गूल (ला, ल), B., *d. darkness* घोरान्धकार, Vet., *d. distress* घोरदुःखम्. V. Cunning, artful : q. v.

DEEP (subs.) : *expre. by the adj, in the d. of night* गढार्या रज्ज्या, K; *moving about in the d.* अग्रापसद्विले परम्, Ka.

DEEPEN (v. i) गभीरीभवति - v. also TO THICKEN, INCREASE.

DEEPEN (v. t) - I Lat - (1) गभीरीकरोति; (2) by the adj. v. DEEP, TO MAKE. II. To increase q. v. वर्द्धयति

DEEPLY (1) गद्गम्, (her) *glances are d. impressed on my heart* गढ निष्ठात एव मे इदमे कटाक्ष, Ma. : , (2) वगाढ (= very d); (3) अत्यन्त (= excessively : q. v.) Ph *Sighing d.* दीर्घे निद्रास, K, *wounded d. in (her) heart* इदि व्यायतपातमक्षिणेन, Ku v. 14

DEEPNESS - v. DEPTH

DEER : (1) श्व, (2) हरिण; (3) कुरङ्ग, -म.

DEFACE : I. To disfigure q. v. विरूपीकरोति. II. To spoil q. v.

DEFACTION : I Disfigurement : विरूपीकरणम् II. Obliteration. q. v.

DEFALCATION - I. A deficit q. v. II. Embezzlement. q. v.

DEFAMATION परिवाद v. CALUMNY.

DEFAMATORY : परिवादपूर्ण (भा, भे) . v. SLANDEROUS.

DEFAME (1) परिउदति (उद्, c. 1.), *is d'ing in (my) presence my friend the king of Anga* परिउदति समञ्च मितसद्भाषिराजम्, Vc., (2) अपभाषते (भाप्, c. 1.), *who d's great men* यो महतीऽपभाषते, Ku., (3) आदिपति (दिप्, c. 1.) (= to asperse)

DEFAMER परिउदिन् (f. नी) v. SLANDERER.

DEFAULT (v.) I. To offend q v. II. To be absent : अनुपस्थितः (ता, त).

DEFAULT (subs.): I Negligence शैथिल्यम्. II. Fault q v. दोष. III. Absence *in d. of the plaintiff* अनुपस्थिते वादिनि, *in d. of fine* अदो दण्डे; *in d. of fishes* मत्स्याभावे.

DEFAULTER: I. In law अनुपस्थितः. (ता, त). II. A delinquent q v.

DEFEAT (v t) I To overthrow पराजयते (जि, c 1), *the Yava was here d,ed*: पराजयित यवनाः, D vi. v TO CONQUER, BEAT. II. To frustrate, baffle q v. हन्ति, नि, व्या-, (हन्, c. 2.), *would d. my object* निहन्त्याग्ने मनीरयम्, D ii

DEFEAT (subs.) I Discomfiture (1) पराजय, *who has admitted d. from me* यथा मत् पराजयोऽभ्युपेतः, D. 31, (2) पराभा, *d. of Parashurāma* पराशरामस्य पराभव, V1; *to get a d* पराभव प्राप्नोति, K1, (3) भङ्ग (= rout). II. Frustration q. v : विघात.

DEFEATE: I. Trans v. TO CLARIFY, REFINE. II. Intrans : समीक्षणे कर्तृति

DEFEATE (adj.), **DEFECATION**: v REFINED, PURIFICATION.

DEFECT: I. Want. q. v. II. Fault, blemish q v. दोष

DEFECTION: Ph *d from one's own religion* अपरिग्रहाय, "d. to Popery" *रोमकथं प्रत्यिह, "d. of a reshe" *राष्ट्रविघटनम् v. R-VOLT, APOSTACY.

DEFECTIVE - असम्पूर्ण (नी, ची) v. IMPERFECT, Maimed, faulty.

DEFECTIVELY (1) असम्पूर्णम् (2) सदीपम् (= faulty)

DEFECTIVENESS (1) असम्पूर्णता (2) सदीपता (=fallacious), (3) वैकल्यम्
(of limbs)

DEFENCE I Protection q v (1) रक्षा (2) युक्ति for the d of
cities नगरगुप्तार्थम्, Mah , (3) better iv circum v TO DEFEND
If Art of d prob रक्षा III That which d lends युक्ति,
and the ds are quite impossible अलङ्घ्यतया च युक्ति, D v also
DEFENDER IV In law उत्तरम् witnesses for the d उत्तरवादिन्
साक्षिण, Y V Apology उत्तरम्

DEFENCELESS (1) अयुक्त (सा घ), (2) अनायुध (सा घ) (=unarmed)

DEFEND I To protect q v रक्षति (रक्ष c 1), d him from
B: 13 रक्षेन् भीमान् V III V B exact sense expr by circum,
Karna can not d the Kaurava army from Bhima and Arjuna
कौरवसैन्यालोढयन्त्री भीमाशुनी राक्षेयेन न शक्नोते निरारयितुम् V c II In
law, to contest उत्तर ददाति (दा c 3) III To repel q v

DEPENDANT (1) प्रत्ययिन् (f भी) Mr ix (2) प्रतिवादिन् (f भी) S

DEFERENTIAL v INTERESTFUL, OBLIGING

DEFERENTIALLY (1) सम्बन्धान्, (2) सम्पन्न (=contingent) v

DEFERENCE (1) अवज्ञा (=contempt q v) (2) चङ्कान (=challenge - q v) Ph 16, in d of us अज्ञानवन्निष्ठम्, Māh

DEFIANT उद्धा (या न) v HAUGHTY, INSOLENT, FRABLESS

DEFIANTLY उद्धात्, (you) act d even towards Kris'na हरावन्मुद्धा चट्टे, Ve v HAUGHTILY, INSOLENTLY

DEFICIENCY (1) अभा (=want q v), (2) अन्ता (=state of being less), (3) वैकल्य (=incompleteness) d of strength मति वैकल्यम् Kā

DEFICIENT (1) हीन (वा, न) (=wanting q v), d in his हीनान् (f ही), Pa, (2) दून or लान (वा, न) (=less) or अल्प (वा, ल) (=little) not of d fortune अनून्धि (mā), R, d in wisdom अल्पमन्त्र (वा, य), V p, (3) विकल (वा, ल) (=incomplete), even when the clouds are d विकल्पि हि पर्वते, H

DEFICIT there will be a d in revenue राजस्व दून भवति v WANTING

DEFIER अगन्तु (m) (=alegator), अतिक्रमकारिन् (m) (=transgressor)

DEFILE (v t) दुषयति (c of दुष) to d a vagina कन्या दुषयति, M VIII 304 v TO CORRUPT, POLLUTE

DEVILE (v t) दुष्कर्तुम् यात्रा करीति or पाति (वा, c 2), M VII 181.

DEFILE (subs) दुषयति (?) v PAU

DEFILEMENT दुषयन् v POLLUTION

DEVILER दुषक, d of v gins apartments कन्यादुषयक, D

DEFINABLE (1) निर्वचनीय (वा, य), (2) व्याख्येय (वा, य) (what can be explained), (3) निरूपणीय (वा, य) (what can be determined)

DEFINE I To end q v II To determine q v निदधति (दध c 16) III To explain q v (1) व्याख्याति (या, c 2),

perception is d.d. व्याख्यातं प्रत्यक्षम्, N. d., (2) स्वरूप or लक्षणं कथयति (= to say : q v) or निश्चययति (= to determine).

DEFINITE : (1) निश्चित (ता, त) v. CERTAIN ; (2) स्थिर (रा, र) : v.

FIXED Ph the d. article *विशेष्यनिर्धारकमव्ययम्

DEFINITELY : (1) निश्चित v. CERTAINLY, (2) स्पष्ट v. CLEARLY.

DEFINITENESS, DEFINITUD (1) निश्चय, (2) निर्णय.

DEFINITION (1) लक्षणवचनम्, N. d., (2) निर्वचनम् (= etymological d), Sr., (3) व्याख्या (= explanation).

DEFINITIVE I Definite q. v. II Determining, निश्चयक (का, क).

DEFINITELY, v. DEFINITELY, POSITIVELY.

DEFFLECT * I Trans. - विचालयति (c. of चल) (१). II. Intrans. : v. TO DEVIATE

DEFLECTION v. DEVIATION

DEFLORATION * दूषणम्, d. of a girl कन्यादूषणम्, D v. SEDUCTION.

DEFOUR (v. t) I. Lit - पुष्पहीन (ता, त) करीति II. To deprive : हरति (ह, c 1.). III. To defile - q v. - नाशयति (c. of नष्ट), will seduce and d. this girl एतां दास्यं विहोष्य नाशयिष्यति, D II.

DEFOURER दूषक, D.

DEFORM (v t) - विरूपयति (दप्, c 10) v. TO DISFIGURE.

DEFORMED (part. adj) - (1) विरूप (पा, प), d. and eightfold crooked - विरूप बहुमूर्धा, V p ; (2) अविरूप (पा, प), D., (3) विकृत (ता, त), of d. figure : विकृताकृति (infm), Vi., (4) विकल (ता, त) (wanting a limb or limbs)

DEFORMITY वैरूप्यम् on account of my d : वैरूप्यान्तम्, D. II.

DEFRALD. वचयते (वच्, c 10) * v. TO CHEAT, DECEIVE.

DEFRAUDEE (1) वचक, प्र., (2) प्रतारक.

DEFRAY ददाति (दा, c. 3) (= to pay q v.) v. also TO SUPPLY,

DEIFY (1) ईश्वरम् चारीष्यति (c. of कृह्) (with loc.), (2) देवीकरोति
 DEIGN अहंति (अहं, c. 1.), *d. to excuse this*, इह विधीदुमहंति, Sa. 111.

V. TO CONDESCEND, PLEASE.

DEISM ईश्वरवादः (?) ; ईश्वरवादित्वम् (?)

DEIST, ईश्वरवादिन् (f. नी) (?).

DEISTICAL Ph. *d. writer* : *ईश्वरवादी लेखक, *d. work* : *ईश्वरवाद-
 विषयक ग्रन्थम्

DEITY I. Divinity q. v. II. A god or goddess q. v. देवता.

III The supreme Being : (1) ईश्वर, (2) ईशदेव.

DEJECT (v. t) : I. Lit to cast down अचक्षिपति (चिप्, c. 6) II.

Fig. : to dispirit : विप्रसीकरोति or विषाद जनयति (c. of जन्) v. DE-
 JECTED

DEJECTED विषय (आ, ष) *To be d.* विधीदति (सद्, c. 1), *do not be d.*
 ना विधीद, Ch., *d. ly said this* विधीदन्निदमब्रवीत्, G.

DEJECTEDLY (1) सविषादम्, (2) विषय (आ, ष), (3) विधीदन् (f. नी)

DEJECTEDNESS, DEJECTION (1) विषाद or विषयता, *the demolisher
 seedling (his) forces in d.* विषादशक्त्यव्ययन मनाथी, Kt., (2) वैमनस्यम्, Sa ;
 (3) परिताप (= anguish), N. XIII. 54, (4) निर्वेद (= despondency).

DELATE I To carry q. v. II To spread. q. v. III. To
 cause q. v. IV. To manage : q. v.

DELAY (v. t) I. To retard. विलम्बयति (c. of लम्ब्), *with wishes,
 whose fruits were d. ed* विलम्बितफलैर्मनोरथैः, R II To put off,
 prolong q. v. विलम्बं न करोति.

DELAY (v. t.) (1) विलम्बते (लम्ब्, c. 1.), (2) चिरयति or चिरायते (nom),
why my men are d. ing किमिति चिरायते मे जनाः, P

DELAY (subs.) (1) विलम्ब, *whether there will be d. in their way* अकरा
 वा गच्छतां विलम्ब चापश्यते न वा, K, *without d* अविलम्ब or अविलम्बेन
 or अविलम्बितम्, Sa., (2) व्याप्तेव (putting off), R.

DElayer. (1) विलम्बकारिन् (f. ची) (of another); (2) विलम्बिन् (f. नी)
(=lingerer q. v.).

DElectable : रस्यः (स्वा, स्व) : v. **DELIGHTFUL.**

DELEGATION : v. **DELIGHT, GRATIFICATION, AMUSEMENT.**

DELEGATE (v. t.) : I. To depute q. v. II. To assign, com-
mit : q. v.

DELEGATE (subs.) : प्रतिनिधि . v. **REPRESENTATIVE ; COMMISSIONER.**

DELEGATION : I. Deputing . निधीय . II. Assigning . : अर्पणम् .

III. A body of delegates . प्रतिनिधिवर्गः . IV. In law : प्रतिभूः .

DELETE (v.) : (1) अप-मार्ष्टि or मार्जयति, निर्-, व्या-, (द्यन्, c. 2. and 10.);
(2) क्षुण्यति, वि-, क्ष-, (लुप्, c. 6.).

DELETERIOUS : (1) पाण्डुर. (री, रं) ; (2) प्रायनाशिन (f. नी) ; (3) जीवित-
प्रहः (ह, हं)

DELF : I. Mine q. v. II. Earthenware सहाख (?) .

DELIBERATE (v.) : विमृशति, परा- (मृश्, c. 6.) : v. **TO CONSIDER ;** (2)
मन्वयति, स-, (मन्, c. 10.) : v. **TO CONSULT.**

DELIBERATE (adj.) : I. Circumspect q. v. . धीरः (रा, रं) : *D.-ly*

resolved : (1) निश्चितः (त, तं) . v. **CERTAIN ;** (2) स्थिरः (रा, रं) : v.

CONSTANT. Ph. . of *d. intention* प्रवेक्ष (च्छा, च्छ), Ku. ; to com-
mit *d. crimes* कामत पापान् करोति, Pa. III. Slow : q. v.

DELIBERATELY : I. Circumspectly : (1) समीक्षा , (2) विमृश . II.

Intentionally : कामत . Ph. : *d. cruel* प्रतिपत्तिनिष्ठुर, R. III.

Slowly : q. v.

DELIBERATENESS : I Of men : (1) धीरता ; (2) समीक्षाकारिता . II.

Of acts . expr. by circum. : v. **DELIBERATE** (II).

DELIBERATION : (1) सन्ध्या of मन्-,-चं, but wisdom and not valour is

required in *d.* प्रज्ञा तु मन्वेदितता न शीर्यम्, B. ; (2) विमर्श . : v. **CONSI-**

DERATION.

DELIBERATIVE · Ph. : “ *the d. body* ” मन्त्रिमण्डलम्.

DELICACY : I. Of flavour, odour, etc. : (1) साधुर्दम्. II. Fineness :
सौकुमार्यम्, *from its great d.* : अतिसौकुमार्यान्. M. n. III. Elegance :
सालिष्यम्. IV. Of manners : अत्यादरः. V. Of character :
सादर्यम्. VI. Luxury : self-indulgence : q. v. VII. A dainty :
विशिष्टभोजनम्.

DELICATE : I. Delightful : q. v. : सलित (ता, तं). II. Pleasing
to the senses : मधुरः (रा, र), *d. meat* मधुरं मांसम्. Bha. III.
Fine, soft, feeble : (1) सुकुमारः (रा, र) ; (2) कीमलः (जा, खं), *with*
d. limbs कीमलैरङ्गैः, S. IV. Refined, polite : q. v. V. Luxu-
rious : q. v. VI. Of subjects, difficult : त्रियमः (मा, मं). VII.
Nice, critical · q. v.

DELICATELY · V. SOFTLY, NICELY, DELIGHTFULLY.

DELICATENESS : V. DELICACY.

DELICIOUS : (1) स्वादु (mfn.) (to the taste), *fruits d.* as the nectar
अमृतमखादुनि फलानि, K. ; (2) सलितः (ता, तं) (= tender, fine), *very*
d. flesh सुललितं मांसं, H. ; (3) मधुरः (रा, र) V. SWEET, PLEASANT.

DELICIOUSLY · V. DELIGHTFULLY.

DELICIOUSNESS : (1) सुस्वादुता ; (2) सालिष्यं. -

DELIGHT (subs) : I. Pleasure : q. v. : (1) आनन्दः ; (2) प्रमोदः. II.
That which gives d. : (1) आनन्दनम् ; (2) आनन्दनम्.

DELIGHT (v. i.), DELIGHTED, TO BE- : (1) हृष्यति, से-, प्र- (हृष्, c. 4.).
with a d. face : प्रहृष्टवदन. (जा, मं), K. ; (2) तुष्यति, परि-, से-, (तुष्, c. 4.), *was d. to see the beauty of the rice crop* : कलमस्य रामबोधकं
पश्यन् तुतीष, Ki. ; (3) मोदते, प्र-, (मुद, c. 4.), *Kamandala (always)*
d. in Malati भासति भासतेति मोदते कामन्दली. Mn. ; (4) ह्रादते, स-,
प्र, आ-, (ह्राद, c. 1) (rare).

DELIGHT (v. t.) : (1) आ-ह्रादयति, प्र-, से-, (c. of ह्राद), *d. the tongue* :

वसनामादावति. K. ; (2) वसयति. अति, (c. of वस्), whom does not
a woman d. कं न मातौ वसयति, K. ; v. TO PLEASE

DEIGNITULL (1) वस्य (व्या, स्य) or वसयोव (या, यौ), whichever country
may be d. - वस्यो यो दिवः, Mah. ; (2) आ-लङ्घनः, व, (भी, भौ), d. to the
exp. आलङ्घनं ददते, K. ; (3) सेनादिभू (f. नी), even the name of HONOUR
is d. : नामावि स्तीति सेनादि. K. , (1) प्रभेदिभू (f. नी) - v. CHARMING,
PLEASING, SWEET.

DEIGNITULL - expr. by circum., d. cool सुशीतल (स्य, ल).

DEIGNITULNESS (1) वसता, (2) वसनीयता v. PLEASANTNESS, SWEET-
NESS.

DEIGNITE : I. To sketch, draw : q. v. लिखति (लिख्, c. 6.) II.
To describe q. v. वर्णयति (वर्ण्, c. 10).

DEIGNITION I. A drawing q. v. II. Description, q. v. :
वर्णना.

DELINQUENCY (1) दीय : v. FAULT, OFFENCE ; (2) अतिक्रम : v. TRANS-
GRESSION.

message प्रतिमन्त्रमावेद्यम् D r IV To d charge (of m ssiles)

q v सुचति (सुच c e V In L abirth मम मोचयति P A

r on an who has recen l y I तदप्रवृत्ता v to DEFI G RORTH

DELI EFANCE (1) मोचनम् (2) उद्धार) मन्त्र (4) परिशीलयन्

() निस्तार (f) सुचि v PLIAS RESCU

DELI FRER I Re cue (1) मोचक (2) मोचक परि (3) निस्तारक

(1) उद्धार (m) II Announcer (1) विज्ञापक (2) अवदन्

DELI FRY I Del erance q v II Making o er (1) उदयन

(*) समर्पणम् (3) निर्वहणम् (of tr sts etc) III Ch abrl q v

मर्ममोचनम् Ho e of l मूर्तिहास्य IV Utterance q v (1)

व्याहार (2) निवृत्ति (of me ssgs)

DELL दरी v DALE

DELTA विमुक्ताकारभूति *विमलम्

DELUDE I To de ceve q v सन्वीह ति (c of सुह II To

f ustrate q v D g DELUSIVE

DELUDEP v DECEIVER

DELUGE (s us) I Un versal d प्रलयवाह्य S अमृतकूट Mat

II Inunlat n flood q v (1) आघात (2) उद्धार III Fg

perb सङ्घर्ष fiery d अग्निप्रवृत्ति ()

DELUGE (v t) प्रापयति आ वि परि (c of प्र) (lt and fig) del

Dw old दारकी प्रापयामास V p v to DROWN

DE USION I Illus on q v मोह II Deception q v वञ्चना

DELUSIVE मिथ्या f c l v

DEL L (v) I To lg q v II To fathom q v

DEMAGOGUE *मातृवन्मात्रक इतरलोकाशासक

DEMAND () I To ask q (1) मागन (माग c 1) 2) by

cur um del l e bolare from the rat cl ant अतिप्रसन्न दोषता म

दुश्चिन्ता P : 21 II To call for Ph it d s careful enquiry

निपुणनिदसनुसन्धेयम् *the seeds for special attention* अश्विनिपय नया
विशेषणावधान दीय ० विशेषणावधिनेन भविष्यम् III To summon

q v

DEMAND (subs) I Lit (1) अग्रणीय (2) मायना (—rel ng) Pl
a *lets o ill be paid on d* अल यावसागादयन्त्यम् Vr II Query
अप्याग III Want **हहा horses are in great d now* *इदानी
मरीचा प्रयत्ना IV That w l ch may be be led पाप (?) *arise*
I इतिमितपात्र

DE MARGINATION Pl *a l e of d* प्रतिभागकीना v BOUNDARY

DEMEAN (v) I To b lave q v II lebase q v

DEMERITOR वीर्य v DEPRIVOR MIN

DEMFTILD DE F TATE (v) उद्वस (ला न) v MAD

DEMFRIT दीप FAULT

DEMBRE श्रीश्रमायां सहस्रपा भूमि

DEM GOD (1) दद्व (2) देवकीनि

DEIGODDESS (1) उषदी (2) उषीनि (f)

DEM ST (v) I To bequ ath q v सनपय t (c of क) II To
lease q v

DEMISE (s lra) I Death उपरस *on the l of the ou er* सांशीपरम
D₁ *On the d of the l y* ऊई or दिई म I (—gone to lea en)
रात्र I₂ II Transference q v समर्पण (?) उद्यानारी
कारणम् (?)

DE OURACY प्रजातन्त्रम् (?) प्रजाशासनम् (v)

DEMOCR T *प्रजातान्त्र (f थी) प्रजावन्त्रवादिन् (f भी)

DEMOCRATIC L *प्रजातन्त्रीय (या य) Pl *l people* *प्रजातन्त्रवादिन

DEMOCRATICALLY *प्रजातन्त्रवादिनारेण an lism comp s

DE OLIS अश्रयति वि म (c of थ ह) v TO DETRO

DEOLIS L R विध्वंसक DESTROYER

DE SOLUTION धस वि प्र व DESOLUTION

DEMON (1) दैत्य ० नागद (—Tta) (2) राक्षस (=goblin ?) (3)
पिशाच (=fend (4) रा (ghost)

DEMONIAC (subs) (1) अशुभ (दुःख) h (2) भूताधिकृत (तात्), h

DEMONIACAL (adj) (1) वैश्व (भीष) २) राक्षस (भीष)

DEMONSTRABLE (1) दाय्य (दाय्य) (2) प्रतपादन्य (दाय्य) (3)
उपपाद्य (दाय्य)

DEMONSTRABLE ex- ly-ly the s i false *असादीकता साध्या

DEMONSTRATE I To exhibit प्रदर्शयति (e of दृष्ट) S II To
establish prove प्र साधयति (e of साध)

DEMONSTRATION I Proof प्र साधनम् II Exhibition
प्रदर्शनम्

DEMONSTRATIVE I It (1) साधक (f धिका) (2) प्रदर्शक (f धिका)
II Proof प्र

DEMONSTRATIVELY v CLEARLY v TAINLY ORALLY

DEMONSTRATION I Corruption धनभ्रष्टता II Of discipline
म सभारिकम् (?)

DEMORALIZE विकरीति (क c s) v TO CORRUPT

DEMULCENT दाहक (प्रो प्र) or दाहक (f) Bla v SOOTHING

DEMUR (v) I To delay प्र से प्र v II In law *प्रतीवशद
करीति

DEFILE (subs) (1) विदूष्य v DELAY (2) विराम v PAUSE

DEFILE ग्राम (ला प्र) v GRAVE BODY

DEMURELY (1) शान्तम् (2) प्रशान्तम् v GRAVELLY MODESTLY

DEMURENESS प्रशान्ति h GRAVITY BODY

DEURAGE I Detention of a vessel beyond the prescribed time
विलम्ब (?) II Latency प्रशान्ति *विलम्ब

DEURAGE in law *प्रतीवश

DEN I Lit (1) दिवर, (2) विसम् *bears d* कलविमम् V P

CAVE II Fig haunt q v

DENARY (a l j) (1) दशक (का, क), (2) दशिन् (f नी)

DENIABLE (1) प्रत्याख्येय (या य), (2) अस्वीकार्य (या र्थे) v TO DENY

DENIAL (1) अस्वीकार, (2) अपह्नव, (3) अपह्नुति (4) अपह्नाय, (5) प्रत्याख्यानम्

DENIER I Lit (1) अस्वीकर्त्तृ (f र्थे), (2) अपह्नोद (f ती), (3) अपह्नाविन् (f नी) II A small coin वराटिका

DENIZEN I A naturalized citizen *रुतपीर II A dweller q v निवासिन् (m) Pl d of heater दिवोक्त (m)

DENOMINATE अभिदधाति (धा, c 3) v TO NAME, DESIGNATE

DENOMINATION I Name, epithet q v अभिधियन् II Sect q v वध

DENOMINATOR I Lit नासकत् II In arith द्वेद, *dividing these is d* समच्छेद (दा द) Li *reduction to a common d* सवर्धनम् Li

DENOTATION निर्देश (=pointing out), अर्थ (=meaning)

DENOTE I To mark point q v निर्दिशति (दिश c 6) II To mean signify q v expr by अर्थ, here the word अर्थ d's succession अलापयन् आनन्दार्थे S

DENOUENMENT I Of a drama (1) निहा, (3) निर्वहणम्

DENOUNCE I To announce q v II To stigmatize, accuse (1) अभिशसति (सस c 1), (2) अधिचिपति (चिप, c 6)

DENOUNCEMENT I Announcement q v II Accusation अभिशसनम्

DENOUNCER (1) अभिशसक, (2) अधिचिपक

DENSE (1) घन (ना, न) d *dens* घननीकार, Ki, (2) निविड (डा, ड), d *union* निविडसयोग, J (3) सान्द्र (द्रा, द्र) to make d सान्द्रिकरीति

R , (4) अविरल (ला, ल) = c'osā , (5) निरन्तर (रा, र) or निरन्तरान् (ला ल) (=without any intervening space)

DENSELY (1) घनम् , (2) निविडम् , (3) सान्द्रम् , (4) अविरलम्

DENSITY (1) घनत्वम् , (2) निविडता , (3) सान्द्रता, etc

DENTAL I. Adj दन्ता (लात, ला) II Subs दन्ताम् दन्तारण

DENTATE (1) दन्तिन् (f भी) , (2) दन्तुर (रा, र)

DENTICULATED दन्तदन्तिन् (f भी) (?)

DENTIFRICE (1) दन्तगोघनचूर्ण (= tooth powder) , (2) दन्तपावनम्, Sr

DENTIST *दन्तवैद्य , दान्तिक

DENTISTRY *दन्तचिकित्सा , दान्तिकविद्या

DENTITION (1) दन्तीदृष्टि , (2) दन्तनिर्गम

DENUDE, DENUDE नद्यीकरोति v TO STRIP, UNCOVER

DENUDATION (1) नद्यीकरणम् , (2) द्यूनीकरण (= emptying)

DENUCIATION (1) अनिष्टकर्मन् , (2) अपविष्य , अनिष्टाद

DEVI (r t) I To grieve, disown (1) न स्वीकरोति, etc (= not acknowledge q v), if any one were to do the authority of inference यदि कश्चिन् प्रामाण्यमनुमानाय नास्तीत्यान. D & , (2) अपहृते, नि, (हृ, c 2), and who (first) speaks and (then) do निर्दिष्टापहृते च य, M , (3) प्रत्याख्याति (ख्या, c 2 , it can not be ded that by devotion one can get deity येन ऐश्वर्यप्राप्तिकलङ्को न यज्यते प्रत्याख्यातुम्, S II To refuse, withhold q v Ph to do one's self आत्मन स्वच्छति (यम, c 1) v SELF DENIAL

DEDAND *द्विद्वन्द्व

DEPART (r) I Lit (1) पतिष्ठते, सम् , (ख्या, c 1) (on a journey), d el for Hariprastha हरिपण्ड प्रत्ये Si III 1 , (2) अपगमति (कम्, c 1) (= to go away q v), d ed from the city नगरादपगम, Mu r Ph my parents have d ed me for the journey मां पतिष्ठन्त मपेक्ष्य दातो पितरो Na I v TO LEAVE , one whose life is d ed

विगतजीवित (ता त) *He to d this life (=to die १५)* परलीक
 गच्छति II *Ph I did not d a life from the beaten t self* जुषाद्वर्गनी
 विद्यामात्रमपि न व्यतीयु *R, delfo: v: t e* शब्दभट (डा ट) III
 To pass away, vanish s t q v

DEPARTED (aly) i e deal q v (1) दिव गत (ता त) (i e gone to
 heaven, of great men), Raj, (2) परलीकृत (ता, त), Mu

DEPARTMENT विभाग (in all senses)

DEPARTURE I Int (1) प्रयागम्, (2) प्रयागम् II Death q v
 परलीकृतमन् III Deviation q v व्यतिक्रम IV Descriptions
 q v आग

DEPEND I To have q v II To be dependant on (1)
 अधीन (ता त) (n comp or with loc) *for what have stoics to d on*
 १३ अस्मात्सधीन विमु नि सृष्टायाम्, *Ki III ९, pleasure d s on you*
 लदधीन सुखम् *Ku*, (2) आश्रय (ता, त) (n comp or with loc), *as*
the fruits of agriculture d on you स्वश्रायस ह्यधिरत्रमिति *Me १ १६*
u lose life d s entirely on water जलैकायनशीलता (ता, त), *M n*
 (3) निष्ठा (घा, घ) (with loc) (rare), (4) तत्त्व in comp (rare), *as it*
d s on (the will of) man सुखवतन्त्रत्वात् *S १ ४* III To rely on
 q v विश्रुतिनि (अस, c २) (with loc *Ph d upon it* भुवनेतद्विदि
 Ki

DEPENDENCE I Suspension q v II Connexion q v
 मुख्य III Reliance q v विश्रुति IV A state of sub
 jection (1) अधीनता, (2) आश्रयता, (3) निष्ठा (rare) V That
 on which one depends (1) आश्रय, (2) आश्रयनम्

DEPENDENCY I Dependence q v II A dependant state
 अधीनतादृक् *England's d s* *ईंग्ल्याधीनतादृक्

DEPENDENT or DEPENDANT (aly) I Hanging down प्रतल
 (ता त) II Subject to (1) अधीन (ता, त), (2) आश्रय (ता

३) व TO DEPEND (II). *D. on another* : (1) पराधीनः (ना, न) ; (2) परायणः (ता, त) ; (3) परमः (मा, म) , (4) परतन्त्र (ना, न) ; (5) परबन्धु (f. ती), N.

DEPENDENT (subs.) . (1) अनुजीविन् (f. जी), *d.s of Sujodhana* : सुधीधना-
नुजीविनः, Ve. , (2) आश्रित. (ता, त), *my d.s* - ममाश्रितान्, H v. also
SERVANT, ATTENDANT.

DEPICT . I. To paint : q v. : चित्रयति (चित्र्, c. 10.). II To des-
cribe q v . वर्णयति (वर्ण्, c. 10).

DEPILATE - अपलोम (मा, म) करोति, *shaved and d.d* अपलोमचक्षुः (mf),
D

DEPILATION - (1) लीनापदनम्, etc , (2) केशमुच्छेदन (of the hair on the
head), D.

DEPILATORY लीनापह. (जा, छं) : केशहर (री, र) (?).

DEplete I To empty q v. II To exhaust q v

DEPLORABLE शोचनीय (या, यं) - v. LAMENTABLE

DEPLORABLENESS शोचनीयता v. MISERY.

DEPLORABLY v MISERABLY, EXCEEDINGLY

DEPLORF शोचति, अनु, (युच्, c. 1) : v. TO LAMENT, BEWAIL.

DEPLOY विस्तारयति (c of ख) : v. TO EXTEND, DISPLAY.

DEPOSENT . I. A witness - q v साविन् (f ली) II A verb
expr. by आश्रयेपदम् (?)

DEPOPULATE (1) निर्जनोक्तरीति ; (2) निर्मानुषीकरीति ; (3) शून्यीकरीति (=
empty), *d the town* नगर शून्य कृत, Vet. v. TO DESOLATE, RAVAGE.

DEPOPULATION (1) निर्जनोकरणम् , (2) निर्मानुषीकरण v. DESOLATION.

DEPOPULATOR - expr. by verb.

DEPORT . I To transport, banish q. v. निर्वासयति (c of वृत्).
II. To behave. q. v. : व्यवहरति (वृ, c 1.).

DEPORTATION : निर्वासनम् : v. PUNISHMENT, TRANSPORTATION.

DEPORTMENT व्यवहार V BEHAVIOUR

DEPOSE (V) I To dethrone राज्यात् or राद्यात् अवरोपयति (c of दह) or वातयति (c of वत्) *Ahand Ija uss d l l by Aeslidl naya* केमिधनेन अष्टिस्व खराद्यादवरोपित V p II To dismiss q v III To bear testimony (1) साक्षा ददाति (=give evidence), (2) वदति, वक्ति etc (=to say when the meaning is clear) *d falsely* अदत्त वदति V *

DEPOSIT (v) निक्षिपति (विष c 1) V TO LAY DOWN, ENTRUST

DEPOSIT (subc) I Pledge q v निक्षेप II Settlement q v

DEPOSITARY (1) निक्षेपसाक्षक, (2) व्यासयद्दीह (m) V TRUSTEE, RIDGER

DEPOSITION I The act of dethroning राज्यात्याग or अवरोपणम् II The state of being dethroned राज्यभङ्ग, राज्यक्षुति III Dismissal q v IV Testimony (1) वक्ति (=saying) (2) साक्षा (=evidence) V Depositing (1) निक्षेप य (2) व्यास or व्यसमम् VI Presentation q v

DEPOSITOR (1) निक्षेप (f स्त्री), (2) व्यासकर्तृ (f स्त्री)

DEPOSITORY (1) आगम्य (2) अपिार (=receptacle), (3) निधि (only in fig sense)

DEPOT I A warehouse q v II A military l सैन्यनिवेश (3)

DETRAVATION दूषण V CORRUPTION PERVERSION

DETRAVE I To corrupt q v उपयति II To define q v

DETRAVED of men (1) धामर (स्त्री र) (2) खण्डित (ता ण), (3) दुराचार (ता र्) (4) दुरात्मन् (mfn)

DETRAVITY (1) दुराचाराता (2) दीर्घत्वम् (3) दीरात्मा

DEPRECATE I Lit शान्ति or शान्तिमधिकृत्य ईश्वरम् उपसन्दधयति (दन् c 10) II To regret q v अनुशीलति (गच c 1) III To censure q v

DEPRECATION I Prayer सः II Begging pardon क्षमाप्रार्थना
III Curse शाप

DEPRECATORY शान्तिमधिकृत्य R to perform l rites शान्ति करीति V

DEPRECIATE (1) अपवदति (वृद्ध c 1) (2) अगद्विपति (चिप c 6)

DEPRECATATION (1) अपवाद (2) अवचय V DISPARAGEMENT DEPRAC-
TION D (c fall n Jince) अर्घ्यं दास Vy

DEPREDATE (1) अप द्रति अग्नि (द्र c 1) l d Praggjot sla (Gaul at)
मानच्योनिप्रमुपाद्रवन् Mal (2) उपद्रवते (द्र c 1) the gods d l by
Pasana पीतस्वीपद्रुता देवा R v also FLUNDER

DEPREDEATION (1) उपद्रव (2) उपद्रव for con n iting ds on people
लोकानामुपद्रवाय Ku v also FLUNDER

DEPREDEATOR (1) उपद्रवकारिन् (n) (2) उपद्रवकारिन् (m) (3) विपकर्त्त
(n)

DEPRESS (v) I Lt to press down पानयति (c of पत् II
To lumble खड्गकरीति III To d ject d scourage (1) विवाद
or वमनस्य जनयति (2) क्षेदयति (c f चिद्)

DEPRESSION I Lt पाननम् II A cavity विलम् the face :
covered with l s विलम्बिमन्मत्तकालम् J III Humiliation q v
IV Of spirts सत्वमश्च Vi v DEFECTION DEFEONDENCY

DEPRIVATION (1) हरणम् (2) विप्रीय v TO DEPRIVE

DEPRIVE (v) (1) हरति अप (ह c 1) (=to take away q v)
asy what has not been taken away by death 'J d ng me of you मृत्युना
हरता च वदति न म हतम् R (2) विधीयति or युक्ते (युप c 10
and 7) (to d unite separate) l l of l s l f पापैर् विधीत
(ता त) D (3) विनाशयति (-2 d l of Cyp l मदनेन विनाशता
K (4) हापयति (c of हा) (can e to leave) or will be soon l d
of l l f पापैर् हापयतश्चिरात् A r v also DEVOID OF

DEPRIVE I Lt (1) गभीरता (2) गभीर्यम् (c) get t e d of water

सम अलगायीयम् L II Fig (1) कमीरता, (2) काभीर्यम् r
DEEP III A deep q v Ph in the d of night विषादया
अर्धयाम् O

DEPUTATION I The act (1) प्रेषण (=sending) (2) नियोग (=
employing) II The person or persons deputed (1) प्रतिनिधि
I am sent as his d सहायिनिधि प्रेषितोऽयम् B r (2) दूत (=am
bassador) (*He is ng*) *Darya sent a d to Raghu* भीम दूतौ रघवे विष्टम्,
R

DEPUTE (1) प्रेषयति (इन् c 1) v TO SEND, (2) नियुक्ति (पुम c 7)
v TO EMPLOY

DEPUTY (1) प्रतिनिधि, (2) प्रतिद्वल क D-collecto *प्रतिनिधिकरनायक

DERANGE चोमयति रि, (c of चुम) v TO DISTURB CONFUSE Dd
(in mind) चकल (ता, ल) v INSANE

DERANGEMENT I Confusion q v विचोम II Insanity q v

DERELICTION लान् v ABANDONMENT, NEGLECT

DERIDE अहसति, अप, अप, (हस, c 1) v TO LAUGH AT, RIDICULE

DERIDER (1) उपहासक, (2) अहसक (3) अपहासक

DERIDING, DERIDINGLY v DERISIVE, DERISIVELY

DERISION (1) उपहास (2) अहास v RIDICULE MOCKERY

DERISIVE (1) सीपहास (मा, म), (2) सापहास (सा म) (3) अपहासम
(मा म)

DERISIVELY (1) सीपहासम् (2) सापहासम् (3) सापहास Ph d and
contemptuous/ अहस्यारम्य च Msh

DERIVATION I Lat of words, etc व्युत्पत्ति II That which
is derived शाखा 'artificial' कृत्रिमशाखा

DERIVATIVE (subs) व्युत्पद्यम् (3)

DERIVE I To draw from Ph the race of from the sun
सूर्यप्रसंगे वश P *energy derived from the sun* वीर्यप्रसङ्गि ल

✓ ORIGIN, ARISING FROM II Of words व्युत्पत्तिं वदति (वद c 1)

✓ TO SAY *To be d d* व्युत्पद्यते (पद, c 4) *as being d d in the passive sense* कर्मव्युत्पन्नतया Da com

DEROGATE I To detract, disparage q v II To restrict q v

DEROGATION अमानना ✓ DETRACTION, INSULT.

DEROGATORY expr by subs *this is d to God* *इदमीश्वरस्यामानना

✓ DETRACTION, INSULT

DERVISE *महम्मदीययति 01 सन्वासिन् (m)

DESCANT (v) I To sing q v II To comment विस्तरेण वदति (वद c 1), वक्ति (वच्, c 2), etc

DESCANT (sub:) I A song q v गीतम् II A discourse (1) वाग्ज्ञानम् Si ii 27 (2) वागाडम्बर, M n

DESCEND I Lit (1) अवतरति (तृ c 1) (=to d wilfully), *d ed from the sky* ज्योतिषयादवतरतार, R vii 68, (2) अवरोहति (वह्, c 1) (=अवतरति) *as if d ing from the summits of mountains* शैलानामवरोहतीष शिखरान्, Sa vii 8, (3) अवपतति (पत, c 1) (=to d irrespective of one's own will) *caught the d ing (ball) in the air* अवपतन्नाकाश् एवावहती D vi II Fig अवतरति, *then why d ing into the consideration of* तत्र कुतो विचार्यतार, S III To make an attack ✓ DESCENT (tt) IV To come down आगच्छति (गम् c 1)

DESCENDANT सन्ति ✓ OFFSPRING D s पुत्रपौत्रा (pl)

DESCENDED i e derived (1) by a deriv, *d from ladu* यादव, *d from P ru* पौरव, (2) जात (जा त) (=born q v), (3) उत्पन्न (ता, त) (rare)

DESCENDING (adj) Ph *d scale* *अवरोहयति, *d node* पात

DESCENT I Lit (1) अवतरण or अवतर, *as if to tell the news of Minerva's d* सम्बन्धवतरणवादिष कथयितुम् C (2) अवरोह, च, (3) अवपान (=falling), (4) अधीगति (-going downwards) II At-

- DELECTION** I Lit (1) त्याग, परि, (2) उद्‌सन II Military
*निधीगत्याग, निधीगदपसरणम्
- DESERVE** (v) अर्हति (अर्ह, c 1), *d's death* बधमहति M, *d's scale*
to be अर्हति उपदशनम् Mal v **DESERVING, DESERVING OF**
- DESERVEDLY** (1) योग्यतया, (2) अर्हतया
- DESERVING** (adj) (1) योग्य (ग्या ग्य) *to the most d* योग्यतयाय Li
iv 16, (2) उपयुक्त (ता क) (3) अर्ह (र्हं हे)
- DESERVING OF** (1) often by a part in *d of compassion* अनुकम्पा
(ग्या ग्या) R *d of death* मज (ग्या ग्या), P (2) by words given
above d of death बधाहे (र्हं हे) M
- DESERVINGLY** (1) योग्यतया, (2) अर्हतया
- DESHABILLE** m d एकवस्त्र (f ग्या) Mal v **ADDRESS**
- DESICCATE** I To dry q v शीपयति (c of घृष II To be-
come dry घृष्यति (घृष c 4)
- DESICCATION** शीपयणम् v **DRIVING**
- DESIDERATE** v TO WANT NEED
- DESIDERATIVE** (1) इच्छार्थक (का क) (2) सुमन (ला क) (of Sans
knt 1 s)
- DESIDERATUM** अभात (=want)
- DESIGN** (v t) I To draw delineate q v II To indicate
q v III To project q v अक्षयति परि म (छूप c 10) IV
To intend purpose q v कल्पयति परि, म
- DESIGN** (sub c) I A sketch q v सूत्रपात II Device
plot q v मन्त्रपात III Intention purpose q v आशय,
nyd मन्त्रपात Mu IV Of medals etc मन्त्रम् (?)
- DESIGNATE** I To name q v आख्याति (ग्या c 2) II To
nominate elect q v
- DESIGNATION** I Name q v आख्या *g tled of* अपूर्ण

नमप S p II Appointment, selection q v निधीन III
Signification q v अथ

DESIGNEDLY (1) कासत (=intentionally), (2) जानत (=knowingly)

DESIGNER I In good sense "दृष्टीदायक", गठनकृत्यक II A
schemer plotter q v

DEVISING (1) चतुर (रा र) (=artful) (2) उपजाविन् (f नी) (=in
triguing)

DESIRABLE (1) अभिलषणीय (या य), (2) वाञ्छनीय (या य), आकाङ्क्षीय
(या य) (4) एषणीय (या य) (rare)

DESIRABILITY, DESIRABLENESS (1) वाञ्छनीयता, (2) better by v b
V DESIRABLE

DESIRE (subs) (1) इच्छा *although I have not satisfied your d* अनि
ष्टापूर्वकोपि S i iii, (2) अभिलाष, *d for Tidollana* तिद्धोत्तमाया
मभिलाष D ii, (2) वाञ्छा *d rises from it* ततो वाञ्छा प्रवर्तते, H,
(4) मनोरथ (=wish q v), (5) कामना (=wish), (6) स्तृष्टा (=long
ing q v), (7) काम (often=lust) (8) by desi noun *d to see*
दिहत्वा (9) इष्ट (=object of d), *be united with yo r d* इष्टेन
युज्यन् S ii

DESIRE (v t) I To wish long for q v (1) इच्छति (इष्ट c 6)
(2) *ly desi verb, d to go* जितगिपति K II To ask q v
याचते (याच् c 1)

DESIROUS (1) इच्छु (infu) (2) इच्छुक (का, क), (3) अभिलाषिन् (f ती),
(4) अभिलाषक (का क), (5) वाञ्छिन् (f नी), (6) by desi nly,
I and of longing you तव विर उग्रपुरुषम् S i, *d of seeing Indra*
इन्द्रं हि दृष्टुं V, *d of again asking something* किमपि पुनर्निश्चु Ku
V EAGER TO WISH

DESIST निवर्तति (रम् c 1), *d from the verb* निवर्तयन्तीऽद्यापि D
V TO CEASE

DESE *देशक र BENCH

DESOLATE (adj) I Uninhabited (1) निर्मादुप (पा प) an *sum*
comp s & d forest निर्मादुपमरुदम् Ku, (2) खिड (ला ख) (= *empty*) the road being d खिलीभूते पथि Ku II 45 II Decayed
जीव (पा ये) a d garden जीवोद्यानम्, Mn III Lonely असहाय
(पा य) K

DESOLATE (v) उच्छिन्नमिति (हिट c 7) v TO DEVASTATE RAVAGE

DESOLATENESS I Uninhabitedness निर्मादुपत्वम् and *sum* comp s
II Decayed state जीवता III Loneliness असहायता खम

DESOLATION उच्छिद v DEVASTATION, RUIN

DESPAIR (subs) निरास्य or निरासता In d (as adj) निरास्य (शा श)

DESPAIR (v) (1) निरास्य (शा श) भवति *ded as to his life* निरास्य
जीवितेऽप्यन्तम् Raj (2) निरास्य व्रजति निरासता गच्छति etc., *dying of*
fi/j ng उच्छिद्यते निरासता गत \ r 125 (3) आस्यो जहति etc (to
abandon hope q v)

DESPAIRINGLY (1) निरास्य (शा श) (2) निरास्यता

DESPATCH (v t) I To send depute q v प्रेरयति (ईर c 10)

II To kill q v [मदनमदन] प्रेरयति, (the son of Sra) having
this del the de o: king इति [हरतनयेन] प्रेरित दानवन्दे, Ku XVII

56 III To perform execute q v समादधाति or स्वरित समा
दधाति or धत्ते (पा c 3)

DESPATCH (subs) I The act of sending (1) प्रेरणम् (2) प्रवणम्

II Despatchal निवर्जनम् III Hasty execution q v with d
स्वरित or विप्रम IV A message (1) पत्र (-letter), (2) सन्देश
D box सन्देशपेटिका (l)

DESPERADO (1) साहसिक (=daring) (2) उन्मत्त (=mad)

DESPERATE I Hopeless q v निरास्य (शा श) II Beyond
hope आस्यतीत Ph the case is d अतिभूतिरप्य गत (lit gone to

DESTINATION	I	Intent on purpose	q	v	अभिप्राय	II	End
of a journey		ईक्षित स्थानम्					

DESTINE (1) स्थिरकरीति (-to fix q r) (2) better by circum,
I a n d d to eternal: oe *अदित ख कपाल री। खनम्

DESTINY १ विहस्यता *following* १ मरिचान्नानुविधानिन् (१ मी) १ १.

RATE

DESTITUTE दलित (मि न) I NEED I NEED T

DE TITU OF हीन (ना न) DL ID OF

DESTITUTION I Induce poverty q v ২৭৭ II The state
of beng d st tute of ৪৮৩৪ ৫৭ ৫৮ in tat comm

DLETAOI (1) नाशयति वि प्र (c of प्र) *let the whole*
part वन द्विष्य सकल विनाशम् *let the whole*
 विनाशय B 1 () अशयति वि प्र (c of प्र) (*let the whole*)
let the whole *of* विषयविनाशम् *let the whole* B
 XII 23 (3) अशयति (नी c 1) (*to annihilate*) *let the whole*
 अशयति अशयति B XV 10 (1) अशयति (इन् c 2) (*prop-*
to kill) *let the whole* *of* अशयति *let the whole* R

DESTROYED BE OR GET (1) नश्वरति वि (अग c 4) (?) नश्वर or विना
जमेति (इ, c 2) अगप्र नि (अग c) etc *every thing else gets d*
नाम सर्वान्नादिगण्य d VI (o) अम or पम or विभ्रमर्थाः te Ki
(1) धसति वि म (धुग c 1)

DESTROYER (1) ना (क) हि *an of "orans"* सारण र विनाशक "lat" (०)
नाशक (2) CI (3) नाश न *in bah cod* *of s* पाप
नाश J (4) हना (=slayer q v)

DLESTFOIN (adj) गार्मि नि म (१) ग र न ३ प पवदायिन
(१ भी Mat

DEPT. OF AGRICULTURE U. S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE

DESTRUCTIBLE (1) १२८ (२) २) दि in 1 w ill/ इति १२८ (2)

असिन् (f नी), वि, *body is d in a moment* यदीर अणविधुवि, II v
PRAIL

DESTRUCTION (1) नाग, वि, *for one's own d* सनागाद, A r (2) घट
वि, प्र, (s rictly—*demolition*) *from the d of the seed of ignorance*
अविद्यासी=विधुसात् Ana, (3) अघ (gradual complete d), *I have*
averaged the d of r, race हाविग म्या कुलउदज वैरम् P Ph *to come*
to or meet d v DESTROYED, GET

DESTRUCTIVE (1) नमिन् वि, प्र, (f नी) in comp, (2) अघट (हा ट)
or घ (घी ट) in comp, (3) प्राणह (री, र) (d of life), Blas, (4)
अघातक (हा, क d of mon/c), अघातार्थ अघात, P v 10

DESTRUCTIVELY नाग or अघ परिहस्य (with gen)

DESTRUCTIVENESS (1) नागकृतम् (2) अघातकता, (3) better by adj

DESTRUCTOR अघातक v DESTROY

DESULTORY (1) अदीर (रा, र) (=hasty), (2) उच्छृङ्खल (ला ल) (=without order), (3) भाल (ग ल) (=roving)

DETACH I To separate, disunite q v विट्तिषयति (c. of द्विप)

II To send q v भेदयति (c of द्वप)

DETACHMENT I Separation q v विट्तिष II A body of

व. DELAY III To hold in custody रक्षति (रक्ष् c 1) व TO
KEEP

DETAINER a writ *रक्षापत्रम्

DETECT (1) प्रकाशयति (c of काग), (2) बहिष्करोति (कृ, c 8)

DETECTION (1) प्रकाश, न, (2) बहिष्कार

DETECTIVE Ph. d officer (1) घर or चार (= spy), Ve vi.,
मुनिपुणसञ्चारालापदिभिन्नस्तरादिप्रकाशक

DETENTION I Confinement, restraint q v निरोध, II De-

lay q v विलम्ब III With holding v TO WITH HOLD.

DETER निवर्तयति (c of दृग्) v TO PREVENT, HINDER

DETFROG क्षीययति, वि, (c of दृग्) v. TO CLEANSE

DETERGENT I Adj क्षीपन (नी, न) II Sub. क्षीपनम्, Sr.

DETERIORATE I Intrans (1) क्षीयते (pass of क्षी), (2) क्षय
गच्छति (गम् c 1) II Trans (1) क्षीनीकरोति, (2) क्षय नयति (नी,
c 1)

DETERIORATION क्षय v DEGENERACY

DETERMENT निवर्तनम् v PREVENTION

DETERMINE स्थिर (स्थ, र्) v FIXED, DEFINITE

DETERMINATION I The act of determining निर्णय, वि, d of
boundaries सीमाविनिर्णय, M II Resolution q v निश्चय,
is this your d एष ते निश्चय, Mu. III Purpose q v प्रतिपत्ति,
what is your d का ते प्रतिपत्ति, D IV Direction or tendency
गति V Termination q v

DETERMINE I To limit q v II To settle, decide q v
निश्चययति (क्षप्, c 10), (2) निर्णययति (नी, c 1) III To resolve
q v निश्चय करोति

DETERMINEDLY (1) निश्चितम्, (2) स्थिर v FIRMLY

DETERSIVE क्षीपन (नी, न) v DETERGENT

DISTEST जुगुप्सते (जुगुप्स c 1) v TO HATE

DETESTABLE (1) वर्हित (ता त) *the very d Clarraka (philosophy)*

आगच्छदतिगर्हितम् P p, (2) एवित (ता त), (3) जुगुप्सित (ता, त)

DETESTABLE I Lit जुगुप्सता II Excessively q v अत्यन्तम्

DETESTATION जुगुप्सा v HATRED

DETESTER च्युत by verb or subst v also HATER

DETHROW निहस्यमान् पातयति (c of पत), Mu 1 v TO DEPOSE

DETHROWMENT हनम् v DEPOSITION (1) and (ii)

DETONATE I Intrans क्षयति (क्षन् c 1) (?) II Trans.

क्षययति (c of क्षन्) (?)

DETOXATION क्षयम् (?) v EXPLOSION

DETOCT भगि (?)

DETORT विवरीति (ल c 8) v TO PERVERT

DETRACT I To take away q v II To defame, censure q

DEVASTATE (1) उद्ध्विनति, सम्-, (हिद, c. 7.) ; (2) उद्धादयति (c. of सद), (3) अन्-महति, अमि-, आ, (मद, c. 9.).

DEVASTATION : (1) उद्धेद', सम्- ; (2) उद्धादनम् ; (3) अमदं.

DEVELOP I. To disclose, expound q v : विह्वयति (ह, c. 5.).

II. To rear, mature . q v. III To grow, increase q. v.

D.ed . of buds : सन्नद् (द, द', Sa.

DEVELOPMENT I. Disclose, exposition विह्वति. II. Growth, increase : q. v. III. Issue, ripeness q v.

DEVIATE (१.) : अति एति, व्यति-, (द, c 2.) (=transgress, pass by q. v.), *did not d a line from the path* : वर्तनः पर रेखामावमपि न व्यतीष्ट, R. 1. 17., (2) चलति, वि-, (चल्, c. 1) (=to swerve : q. v.), (*his mind does not d. from virtue* : न धर्माच्चलते बुद्धि, Mah.; (3) व्यति (व्य, c. 1.) ; (=to fall : q. v.), *in the assembly d.d from the (right) course* . पञ्चदशसुतायां समितौ, Ki. v, also TO WANDER, STRAY, ERR.

DEVIATION : (1) अतिक्रम (=transgression) ; (2) विप्लव (=swerving) ; (3) व्युति (=falling), (4) उन्मार्गगमन (=going by a wrong path), (5) भ्रम (=error).

DEVICE : I. A contrivance : (1) उपायः . (2) हतम् v. STRATAGEM. II. Invention q. v. : निर्मातृम्. III. An emblem : चिह्नम् (2).

DEVIL भूत v. DEMON. Ph : printer's d. : "राक्षसद्रक्" ; *to play the d with* . उल्लोडयति (पोड, c. 10) v. TO MOLFST.

DEVILISH . (1) दैशाच- (धी, चं) ; (2) राक्षस (सी, स).

DAVILRY - दैशाचलम् ; दैशाचाचार ; and sim. comp.s.

DEVIOUS : I. Lit. - वक्रः (क्रा, क), *although this route is d. to you* : वक्रः पन्था यदपि भवतः, Mc. v CROOKED. II. Erring, wandering q v. उद्गम (गा, म).

DEVISE (v) : I. To contrive : q v. कल्पयति (कृप्, c 10). II. To

frequenth q v *दृष्टापत्तेन ददाति (दा, c 3) or sum ददाति when the meaning is clear

DEVISE (sube) *दृष्टापत्तेन स्यावरसम्पत्तिदानम्

DEVISEE *दृष्टापत्तेन यस्मै स्यावरसम्पत्तिर्दीयते, दानाधिकारिण (f वी)

DEVISER कल्पयिह (f वी) v INVENTOR

DEVISOR *दृष्टापत्तेन स्यावरसम्पत्तिदाह (f वी)

Devoted or (1) स्त्री (मा न) वि, परि, d of *eye its* तेजोविहीन (ना, न) K₁, (2) रहित (ता, त, वि, d of *wealth* धनविरहित (ता त), Mr, (3) शून्य (स्या न्य), d of *the power of combustion* दाहशक्तिशून्य (स्या न्य) S p b, (4) वर्जित (ता, त) वि, परि, d of *covetousness and avarice* लोभक्रोधविवर्जित (ता, त), Mah, (5) वीत, विगत, etc in comp (=gone of what was once possessed), d of *care* वीतचित्त (ता, त), Sa, (6) often by a neg comp, d of *hands and feet* *अपाविपाद (दा द), S, d of *flies* निर्मवि- (का, क), V, d. of *clouds*. अन्ध (मा, न) V, p N B (1) to (4) are used as second member of a comp or with ins

DEVOLVE (v 1) I To roll on पातयति (c of पत्) II To commit, entrust q v निविपति (विप् c 6) (with to loc)

DEVOLVE (v 1) expr by circum on the demise of a king the crown d s on his eldest son उपरते राज्ञि व्येह्युजो राज्यमराज v also to comr

bling दूतप्रसक्तः (जा, जं), Mr.; or (4) रक्तः (जा, जं), चन्द्र, (foully),
young men are d'd to young women . तद्व्यसक्तिरुत्थीरत, J.

DEVOLEDLY : एकदिवसिन - v. FARNESTLY, ZEALOUSLY.

DEVOTEDNESS : v. DEVOTION.

DEVOTEE : (1) तापस. (f. सी) ; (2) योगिन् (f. नी) ; (3) धर्मनिरत (ता, तं).

DEVOTION : I. Consecration . चर्यम् . II. Addiction : (1) आसक्तिः, प्र- ; (2) निरतिः, Ki. III. Religious or respectful : भक्तिः, d. to your preceptor : गुरो भक्ति, R. IV. A gift : दानम्.

DEVOTIONAL . I. Devout : (1) धर्मपरायण (f. णा) ; (2) धर्मनिष्ठ. (हा, छं . II. Relating to devotion : expr. by धर्म- in comp.

DEVOUR : भक्षयति (भक्ष्, c. 10.), *will d. us all* : भक्षयिष्यति नः सर्वान्, A. r. : *the world-d'ing time* : कालो जगद्वधकः, J. : v. TO EAT, SWALLOW.

DEVOURER : 1) भक्षकः ; (2) खादक ; (3) भक्षश्चि (m.)

DEVOUT : I. Pious : (1) धार्मिक (का, क) ; (2) धर्मपरायणः (णा, णा).

Ph. : *he is a d Christian* "आत्मिकी तस्य लक्षधर्म" इति . II. Sincere : q. v.

DEVOUTLY : (1) भक्त्या ; (2) भक्तिपुर सरम् ; (3) भक्तिपूर्वकम्.

DEVOUTNESS : (1) धार्मिकता ; (2) धर्मपरायणता ; (3) धर्मनिष्ठता ; (4) धर्मपरता.

DEX (subs.) : (1) नोहार, *covered with d.s* नोहारपरीत (ता, तं), R. ; (2) चरम्याय (rare), *no d. fell on the ground* : नारम्यायः पदातीर्याम्, Mah. ; (3) शुषार (prop. snow . q. v.).

DEWIFY : नोहारोक्तरीति, Vi. v.

DEW LAF : (1) गजकल्पजः ; (2) सासा, Si. v. 62.

DEWY : नोहारारुद्धः (दा, दं), and sim. comp.s : Ph. : *d. morning* : नोहारमयी दिनपूर्वभागः, R. vii. 60.

DEXTERITY (1) लक्षकृता ; (2) दक्षता ; (3) लघुदक्षता ; (1) दक्षता v. CLEVERNESS, SKILL.

DEXTEROUS : (1) दक्षान् (f. ती), R. vii. 45. ; (2) लक्षकृताः (दा, दं),

DIAN, (3) लघुहस्त (जा, ख), (4) दक्ष (घा, ञ) v SKILFUL, [FULLY CLEVER

Dexterously (1) दक्षवत्तया (2) लघुहस्ततया, (3) हस्तदक्षतया v SKIL

DIABETES १ lscas वन्सूवरीण, घमेहभेद

DIABOLICAL पैशाच (पी च) v ATROCIOUS IMPIOUS

DIADEM (1) किरिट, (2) मुकुटम्, (3) मालि, (4) चूडामणि

DIADEMED किरिटिन (f नी)

DIAGNOSIS रोगनिर्णय or निरूपणम्

DIAGONAL (1) श्रुति, Li (2) कर्ण Li

DIAGONALLY to go & d कर्णैर्वाञ्जयति

DIAL (1) शब्दयन्त्रम् S v (2) चक्रयन्त्र (f) S s d of a line p e c c e चक्रम् (f)

DIALECT (1) प्राकृतभाषा (2) भाषा (-language speech q v)

DIALECTIC DIALECTICS (subs) (1) तर्कशास्त्रम् (2) द्वैतुविद्या D

DIALECTIC AL (adj) I Relating to dialects expr by comp, d d i f e r e n c e भाषाभेद II Logical q v तार्किक (की, क)

DIALECTICIAN (1) तार्किक (2) द्वैतुविद्याविशारद

DIALLING द्वायायन्त्रसाधनम् (2)

DIALLIST द्वायायन्त्रकार (f), शब्दयन्त्रनिर्माह (m) (2)

DIALOGUE I Conversation q v कथोपकथनम् II Conversa-
tional composition (1) पद्मीन्दरमय्युक्ति, [Raj] (2) पद्मीन्दरमय प्रथम्

DIAMETER (1) व्यास Li, (2) विवक्ष्य Li

DIAMETRICAL expr by int comp

DIAMETRICALLY Pl d of rose? एकान्तविकट (डा ड)

DIAMOND (1) हीर or हीरकम् (2) वज्र (mn) (rare)

DISTANCE I The octave q v II Concord, harmony q v

DIAPHRAGM उदरारविनिर्णीतिका पेशी, उदररव पेशी

DIAPHRAG (1) वृत्ति लोकार, (2) पर दृष्टि, (3) प्रकाशिका

DIARY दिनपत्रिका, दैनिकपुस्तकम्

DIATONIC *दीर्घतानीय (घा, य)

DATRIBE अभिषेप, -वाद (?) V. REPROACH.

DIBBER, DIBBLE *विदारिका, भुनिविदारणस्युपकरणम्

DICE (subs) I Plural of die q v II Dicing q v.

DICER (v). अचै लीडति (क्रीड्, c 1) V. TO GAMELE

DICE BOARD (1) अष्टापदम्, (2) शरिफदम्

DICE BOX . पाशकपीठम्, Mr, and sim. comp. v.

DICER (1) अचधूर्त, (2) अचदेविन् (m) V. GAMBLER

DICING (1) अचक्रीडा, (2) अचखली V GAMBLING.

DICTATE (v) I. To order, prescribe * q v. : आदिशति (दिश्, c 6).

II In dictation व्याहरति (ह, c. 1) V. TO SPEAK

DICTATE (subs) निदेश * V COMMAND, DIRECTION.

DICTATION * व्याहार, to write from d * व्याहाराविवृति.

DICTATOR आश्रयक (?), निर्देष्टु (m) (?) V COMMANDER.

DICTATORIAL V IMPERIOUS, OVERBEARING.

DICTATORSHIP * आश्रयकपदम्, निर्देष्टृपदम्.

DICTION * वक्ति : V. STYLE, LANGUAGE

DICTIONARY कोष ; अभिधानम्, वर्षकमेव शब्दकोष .

DIDACTIC, -AL (1) शिक्षाविधायिन् (f. नी) (1), (2) उपदेशक (यी, य) (?).

DIDALFER a diving bird इवजातीयपक्षिभेद .

DIE (subs.) I For playing - (1) अच, one who plays with false dice - कटाचदेविन्, VII, (2) पाशक II. For stamping perh सुदा III. Chance q v.

DIE (v. 1) I Lit (1) म्रियते (घ, c. 6), vomited blood and d d . शोषितमुदमन्मथार, V. p., like medicine by a dying man म्रियमान् इरीयधम्, A r, (2) expr. by the adj he d d : सोऽभूत् परासु, R. IX 18 V. DEAD ; (3) पाषाण् or अमृन् or जीवित स्वजति, सकृजति,

etc. (= to quit life of voluntary death), *you should not d* : न परिव्राज्याद्युदा प्राणा, K. ; (4) मृत्युम् अवाप्नोति, (आप्, c. 5.), K. मरणम् अभिपद्यते (पठ्, c. 4), etc (= to meet death). Mah , (5) पक्षल गच्छति (गम्, c. 1.), *some horses d.d* : केचिद्द्या पक्षल गता, P. II. To be extinct V. EXTINGUISH.

DIE AWAY OR OUT : (1) उपरमति (रम्, c. 1.), *when the noise d.d away* तद्धिन्नुपरति शब्दे, Mah V. TO CEASE , (2) द्यम गच्छति (गम्, c. 1), *when the night d.s away* द्यमं द्यतायां यामरात्र्याम्, Ki. V TO VANISH

DIET (subs.) : चाहार Ph : *d. good for the feverish* ज्वरिताय हितान्वद्वा-
दोति, Bha. [II. Intrans. हितम् अग्राति (अग्, c. 9), Sr.

DIET (v.) • I Trans : अद्यु गोजयति (c. of भुज्), Bha • V. TO FEED.

DIETETICS • चाहारविधि, Sr

DIFFER (v. i) : I To be unlike (1) भिद्यते (pass. of भिद्) (rare), *the prince did not d. from his cause* न दारणान् साविभिदे कुमार, R V 17., *you too d. in this* पुनर्योरिदमेव नियते, Si XVI 10., (2) विप्रियते (pass of शिष्), M. n., (3) better by the subs, *in what do they d.* : कलामोमेद . II. To disagree : विप्रतिपद्यते (पठ्, c. 4) Ph. : *I d. from you* मम मत भिन्न' or तयते न वत्.

DIFFERENCE I. Lat (1) भेद, प्र, वि, and (yet) *did not find any d among the five* भेद विवेद नच पञ्चमु कविदीपा, N. XIII 41., *from the d. of the results and subjects of enquiry* : सलजिग्राह्यभेदान्, S , (2) विशेष (=distinction : ग् V.) ; (3) तारतम्य (=d. in quality), O, *what a d. in men* अहो तारतम्य नराणाम्, Mr V , (4) अन्तर' (=dis-
tance to contrast two objects), *the d between you and me is like the d. between the ocean and the pond* • अन्तरयत्त किञ्च मम च समुद्र-
पञ्चलदीपिराजानरम्, Mal Ph : *it makes no d.* अत्र भासि विशेष . II
Discordance : ग् V. ; विप्रतिपत्तिः, S. III. Dissension , विवाद.
IV. In arith. , अन्तरम्, sum and d. • योगान्तर, Vy.

DIFFERENT (1) भिन्न (वा प्र) *fi, p, men have d tastes* भिन्नहवि
 हिं लोक, P *not d from me* सतीऽभिभिन्न, V p, (') *by suby*
made me j d statements वाक्यभेदान् बह्वनकथयत् Mu II (3) *by अनर*
affixed d tastes रचयन्तराणि R x 17 v **OTHER** v **UNLIKE**,
VARIOU

DIFFERENTIAL v **SPECIAL** *D coefficient* *सूक्ष्मानम्

DIFFERENTIATE *सूक्ष्मानं निरूपयति (इप c 10)

DIFFERENTLY v **VARIOUSLY**, **OTHERWISE**

DIFFICULT (1) *often by a comp with दुर d to unde stand*, दुर्बोध
 (वा ध) *d to ch ib* दुराशेष (वा ह), *d to pass* दुर्गम (मा, म),
 (2) दुःख, कष्ट or कष्ट in comp (of physical dies) *very d to*
procure food for कष्टतरणभ्याहारमिदं ग्यानम् II (3) विषम (मा म),
ultio gh d poltical science is d ved into विषमोऽपि विवाद्यते
 मय Ki (4) कठिन (ना न) (= hard), (5) दुरुच (वा ह)
 (=obscure)

DIFICULTY I **Arduousness** (1) कठिन्यम् (2) वैधस्यम् *With out*
any d अनश्रान्तेन or सुखेन v **EASILY** *With d* कथमपि (=some
 low) *fixing his speech (e controlling h s enot ons) with great d*
 कथ कथमपि वचनं संस्थाप्य V II, (') कथयन or कथयितुं (=कथमपि)
controlled their m n ls u th d कथयिदीया मनसां वभून् Ku III 34,
 (5) दुःखेन *was able to feed u th d* दुःखेन भोजयितुं शयाक, Si v 51,
 (4) कष्टेन *h s* III 4, (5) कष्टेन *with great d* महाकष्टेन, M II
 II **Something d ficult** (1) कष्टम् *in d s* कष्टेषु Ki xi 75,
 (2) संकट (=straits), *h s understa ing not fa ling in d s*
कार्यसंकटेऽपु विनश्यती h, (3) विघ्न (=obstacle q v), (4) expr
 by adj *d s of grammar व्याकरणस्य विषयाणि* *may every body*
overcome h s d s सर्वे सरान् दुर्गाणि V III **Embarrassment**, per
 plexity q v IV **An objection** q v

DIFFIDENCE I Distrust q v अविश्वास II Modesty q v
अप्रगल्भता

DIFFIDENT I Distrustful q v अविश्वासी (f नी) II Mo-
dest q v (1) अप्रगल्भ (हम, हम), (2) मिल (ह, ह), (3) अष्ट
(ह, ह)

DIFFIDENTLY (1) अप्रगल्भम्, (2) सवैलम् v BASHFULLY

DIFFUSE (v t) (1) वि-सरति (ह c 1), *the rays of sun clearly d d*
झट दिवसे सविशुद्धये Kt, (2) वि-सर्पति (हृप, c 1), *I smelt the d ing*
scent of flower वि-सर्पति कुसुमगन्धमभ्यजिघ्रम् K v TO SPREAD

DIFFUSE (v t) (1) वि-सारयति (c of ह), (2) वि-सर्पयति (c of हृप)
v TO SPREAD

DIGRESSIVELY expr by circum *to talk d** प्रसृत परित्यज्य दूरगतिनामति
(क्रम c 1) or विषयान्तर विस्तरेण विवृणोति (व, c 5)

DIKE I A channel q v प्रचाली II A mound q v बध्न

DILAPIDATED (1) विधोर्ष (यां खी), *with hundreds of d edfices and*
turrets विधोर्षतश्चाद्वय (ता त), R (2) जीण (या खी) (= decayed)

DILAPIDATION (1) विधोर्षता (2) जीर्णता

DILATATION विस्तार v **EXPANSION** **EXTENSION**

DILATE I To expand q v विस्तारयति (c of क्षु) II To en-
large q v विस्तरेण विवृणोति (अ c 5)

DILATORILY (1) विलम्बेन (2) कालजीयेण

DILATORINESS (1) दीर्घसूतता II (2) विरक्रियत्वम् Nil v **SLOWNESS**,
TARDINESS

DILATORY I Of men दीघन्तु (f ता) (2) विरक्रिय (या घ) II
Of acts v **SLOW**, **TARDY**

DUPHIA I Log *खण्डविज्ञान *the loris of a d* *खण्डविज्ञानग्रन्थ
(n dual) II A difficulty q v विकल्प, Sah

DILETTANT, c *प्रियदृशक, आभिविनीदनाये कलासेवी

DILIGENCE (1) उद्योग (2) अथवसाय, (3) अभिधीग, (4) उद्यम, (5)
अभिनिवेश (application), (6) प्रयत्न (= effort)

DILIGENT (1) उद्योगिन् (f नी) (2) अथवसायिन् (f नी), (3) उद्यमिन
(4) अभिधीगन् (f ती), Ks v **ACTIVE**

DILIGENTLY (1) सोद्योगम् (2) उद्यमेन, (3) सोत्साह (= ZEALOUSLY)

DILL a plant (1) जालिष (3), (2) मत्तपुष्पा (?)

DILUENT क्षुकरपथील (ला ल) (?) Ph *there is no real d but*
water यदायते क्षमादस्य पदायो जालि य पदायोन्मथन् तनूकगति (th ns)
or विघटयति (dissolves) or खीष्टीकरोति (weakens)

DILUTE I To thin, weaken or dissolve q v II To mix
with water अमेम मिश्रयति (मिश्र, c 10) or समृजयति (सृज c 6) M

DILUTION I Attenuat on disol it on q v II With water

जलन मिश्रणम् III A mixture तनुकृत (ता त) (?)

DILUTIAL मथाम्ल (टा ट) Vn strictly अल्पारण (मा म)

DIM (adj) I Obscure (1) मन्दिम (मा म) (2) मन्दकान (ना न) (3) मन्दयति (mf) II Of sight Ph *his eyes are d*

न स सुतरा पश्यति or अस्म्य पश्यति III Dull मूढ (ला ल)

DIM (v) तिभिरयति (nomi)

DIMENSION परिमाप or प्रमाणम् v SIZE MEASURE

DIMINISH (v t) कामसुपेति v TO DECREASE

DIMINISH (v t) (1) काययति (c of कस) *should d one mouthful* एकैकं काययन् पिष्टम् P₁ (?) अपथिनोति (वि c s) (3) अन्वीकरीत मूनी करोति etc (= to make less) (4) लघयति (= to lighten)

DIMINUTION I DECREASE q v काय II Degradation ob^aement q v

DIMINUTIVE I Adj अल्पकाय (या य) Mal II In gram कृत्वायिकपत्य

DIMISROPA Pl letter I आरीक्षपतम् (?)

DIMLY (1) अस्पष्ट (not clearly) (?) न सुतरा (not well) P

DIMNESS (1) अस्पष्टता (= obscurity q v) (2) मन्दता (= dulness q v)

DIMPLE मट्ट (?)

DIMPIED भट्टिन् (f जी)

DIX (sib^a) कलकल v MOIST CRAP

DIX (v) *to d the ears* अश्रुपुटे जर्जरीकरोति h v TO DEAFEN

DIZE (v) I Trans भीजयति (c of भुज) v TO FEED II In trans भीजन करोति v TO EAT DINNET

DIREBNESS कालिमन् (m) v DARKNESS BLACKNESS

DIGGLE दरी v DALL VAILEY

DINGY : काज (ल, ल) (?) : v. DARK, BLACK.

DINING-ROOM भोजनशाला, Oh., and sim. comp.s.

DINER : भोजनम्, who invites and does not give d. दिमन्मिला भोजना-
दायी, V. s. ; d. plate भोजनभाजनम्, N. ; it is time to bathe and take
d. समयः स्नानभोजने सेवितुम्, V. : v. FOOD.

DINAPLESS (1) भोजनविरहितः (हा, त) ; (2) अनशनेन or निराहारेण (= with-
out food).

DINT (subs). I. Blow q. v. प्रहार. II. Mark of blow :
प्रहारचिह्नं, and sim. comp.s. Ph. • by d. of • -बलेन (in comp.) :
v. MEANS.

DINT (v. t.) : चिह्नयति (चिह्न, c. 10.) : v. TO MARK.

DIOCESAN (subs) प्रधानाचार्यः . v. BISHOP.

DIOCESAN (adj) : i. e. pertaining to a diocese : expr by comp. or
by gen.

DIOCESAN : अधिकारः or प्रदेश , (when the exact sense is not clear)
प्रधानाचार्यस्याधिकार .

DIOPTRICS : *नेत्रदी विषमगतिविज्ञानम्.

DIP (v. t.) : I. To plunge or immerse . q. v. : मज्जयति (c. of मज्ज्),
the youths were d.'d in the fair dame with all their soul सर्वात्मनेन
द्युतनी युवभिर्ममज्ज, N. II. To wet : q. v. : लेदयति (c. of लिद).
III. To dip out . i. e. to take out : q. v.

DIP (v. i.) . I. To immerse (lit. and fig.) . मज्जति (मज्ज्, c. 1.). II.
To d. into (books, etc.) : चुम्बति (चुम्ब्, c. 1.).

DIP (subs.) : I. Immersion : मज्जनम्. II. Inclination, slope : q. v.

DIPHTHONG युक्तसूत्रः (?) ; द्विसूत्र (?)

DIPLOMA : *उपाधिपत्रम्.

DIPLOMACY : I. In gen. sense : सामन् (n.), these are the five forms
of d. noted by those skilled in its practice : इति सामपयोग्यं. साम

पदविधञ्जम् Ku , the milk ocean is churned by d क्षीरसमुद्रमंथनम्

नावा Ka II Envoys दूतवर्ग

DIPLOMATIC Ph d skill सामप्रवीणपारीक्षम्

DIPLOMATIST सामप्रवीणज्ञ Ha and c m comp s

DIRA दादय (दा य) V DREADFUL

DIRECT (a j) I Straight q v क्षत्रु (mfr) II Sincere q
v III Plain express q v

DIRECT (v t) I To aim, point लक्ष्यकरीति Ph diana the
rond सन समापाय Ha II To manage govern q v मासि
(गत c z) III To guide दिशति निर, वा, उप, प्र (दिश, c 6),
who would d the way to Suvarnayura य सुवसपुरपद्मानमुपदिशति K
IV To order q v नियुक्ते, नि, (मुन c -), d me what I shall
go प्रयच्छामि कर्मणे विनियुद्युमा Mah V To supersede q v

DIRECTION I Management, guidance command q v II Or-
der prescription q v निर्देश by the d of (Her) superior दुरी
नियोगात् Ku III Line of motion दिश (f) in which ever d
the eye is thrown यस्यां यस्यां दिशि विविध्यत चक्षु, K , in whatever
d the will of Providence runs यथा दिशा धाति वक्ष्य चक्षु N ;
in every d प्रतिदिशम् Ki , cast h's eyes in that d तामेव दिश चक्षु
माहिषीम् K IV The name and residence of a person नाम
धानी (n du) V A board of directors भावकर्तृ (?)

DIRECTLY I Instantly q v उपदि II Immediately after
d he stopped विरतमात्रे तद्विम् or तद्विरामात् रमेव III Expressly
q v स्पष्टम् IV In a direct line क्षत्रु or सरलम् V As
opposed to inversely चतुर्लोमेन

DIRECTNESS आर्जवम् V FRANKNESS

DIRECTOR नायक V MANAGER CHIEF

DIRECTORY *नामधानप्रदीपिनी

DIREFUL दाहण (ण ञ) नि V DREADFUL

DIRENESS दाहणत्वम् V TERRIBLENESS, HORROR

DIREX करुणमीद (?) *In d s* करुणार्थवर्धितम् (?) R

DIREGLIKE i c doleful q v करुण (f ञा)

DIRK कृपाणी V DAGGER

DIRT मल (mn) *(lit and fig), in a mind free from d* अपमलमसि
मलसि, K

DIRTILY (1) मलिनम् (2) मनीमस्य

DIRTINESS (1) मादित्यम्, (2) मलिनता, (3) समलता

DIRTY (nly) (1) मलिन (ना न), *an old d rag torn into hundred*
pieces और्ध्वगतखण्डमलिनकन्या, J, *d b f b: (h and in acts* अग्न्यसंती
मलिन (ना न), K (2) मनीमस (वा, ष *and track* मनीमसा परति,
R (3) समल (जा ण)

DIRTY (v) मलिनयति (nomi) V TO SOIL, BEFOUL

DISABILITY I Inability q v II Legal d अनीयता (?)

DISABLE (v) अशक्त्ययति (c of ऋ), *of d d sight* अशक्तदृष्ट (mfa), R
V TO WEAKEN UNFIT Ph *an outcaste is d d from inheritance,*
(funeral) cake and water अपपातिदस रिक्कयपिण्डीदकानि निवर्तसे, Sha

DISABLE मर्म हिनति (हिद c t), दरीकरीति etc *To d of artifice*
हल निरुपति (अम् c ६), etc V TO DISPEL

DISACCUSTOM V UNACCUSTOMED and TO MAKE

DISADVANTAGE (subs) (1) अहित V ADVANTAGE (2) हानि (= loss q v), (3) पीडा (=inconvenience, trouble) *and little d to the former* चेतस्वानिदयाप्या पीडा, Viv, (4) बाधा (=पीडा), *if of much use and little d* कथामुपयोग्यबाधयेत् N s

DISADVANTAGEOUS (1) अहितकर (री, र), (2) अनर्थकर (री, र) V UNFAVOURABLE, TO INJURE

DISADVANTAGEOUSLY V UNPROFITABLY, UNFAVORABLY

DISAFFECT अपराग्न or विराग जनयति (जन्, c 10) (with gen)

DISAFFECTED : (1) विरक्त (क्ता, क्त), (2) अपराग्न (क्ता, क्त) ; (3) द्रोहवृद्धि (mfu)

DISAFLECTION (1) विरक्तिः, (2) विराग, (3) अपराग्न, K1

DISAGREE I. Not to agree, differ : q v. : विसेयदति (वद, c. 1)

II. In opinion : (1) विप्रतिपद्यते (पट्, c. 4), (2) विरदते (वद, c. 1.)
(=to dispute) III. To be unsuited • न रोचयति (c. of रच्)
(with acc) (?).

DISAGREEABLE : I. Unpleasant, offensive q v. अनभिमत (ता, त). II. Unamiable, peevish • q v. : प्रतीप (पा, प.) III. Contrary, unsuitable • q v.

DISAGREEABLENESS (1) अनभिमतता, (2) प्रतीपता

DISAGREEABLY (1) अनभिमत v UNPLEASANTLY, (2) प्रतीप v. PRE-
VISHLY

DISAGREEING (adj) (1) विमतादिन् (f नी), (2) विरद (दा, ड).

DISAGREEMENT • I. Difference q v. विमताद.. II. In opinion
विप्रतिपत्ति III. Dispute विवाद, भेद. IV. Unsuitable-
ness • q. v

DISALLIED • विद्वेदिन (ता, त) : v TO SEPARATE.

DISALLOW न अनुमन्यते (मन्, c 4) • v. TO ALLOW, PERMIT, and NOTE

DISANGL • (1) विलुप्यति (लुप, c. 6), (2) खण्डयति (खण्ड, c. 10.).

DISAPPEAR (1) अन्तर्धीयते or तिरोधीयते (पा०. of पा) (as phantoms),
the Father of the world d.ed. तिद्वयोनिस्तिरोद्ध्ये, Ku, (2) तिरोभवति (भू,
c 1.) (=1.), K1, (3) नश्यति, वि, (नश्, c. 4) (=to vanish), *d.s*
although made motionless with ties. सन्धाननिबन्धोक्तमापि नश्यति, K.,
(1) अदृश्य. (ग्रा, द्य) भवति (=to become invisible)

DISAPPEARANCE *on the d of the disease* विनष्टे च सदानधि : v TO
DISAPPEAR, also DEPARTURE

DISAPPOINT Ph *I am d ed in you* लब्धं मया , *d ed in love*
 खलितयथ (या, य), *do not d I m* नास्वामी विफला कुत्र , *better to*
be d ed in an application to a great man याज्ञा मीचा वरमधिगुणे,
Me , d ed by Siva मन्मुना विफलीकृतयथ , K:

DISAPPOINTMENT (1) आशाभङ्ग (of hope), (2) याज्ञाविषादम्, M n ,
 and *am comp s* (in an application), *the pain of d* मध्यमद्वेदना,
 K: , (3) विप्रलब्ध (=deception q v) (4) विषाद (=dejection)

DISAPPROBATION (1) विमर्श , (2) निन्दावाद (expression of d) (?)

DISAPPROVAL (1) अननुमोदनम्, (2) निन्दा v CENSURE

DISAPPROVE (1) न अनुमोदते (मुद् c 1) , (2) निन्दति (निन्द , c 1)
 v TO CENSURE

DISARM I Lit (1) निरस्त्रीकरोति (2) अस्त्राणि or आयुधानि हरति
 (मु c 1) II Fig शमयति (c of यम)

DISARRANGE (1) आकुलीकरोति , (2) सञ्जीभयति (c of चुन)

DISARRANGEMENT सञ्जीभ v CONFUSION, DISORDER

DISARM I An army व्यूढं मनक्ति (मन् c 1) II To disarm
 q v विस्त्रयति

DISASTER विपद् (f) or विपत्ति v CALAMITY

DISASTROUS (1) अत्यधिक (की, क) , (2) दुरण (ना, नः) , (3) दारुण (या,
 य) (=terrible)

DISAVOW न स्वीकरोति v TO DENY

DISAVOWAL अस्वीकार v DENIAL

DISBAND I To dismiss विस्त्रयति (मन्, c 10) II To divorce
 त्यजति (त्यज्, c 1)

DISBAR *अभिभाषकमण्डपाद् बहिष्करोति (मन्, c 8)

DISBAR अतारयति (c of द) v TO DISBAND

DISBELIEF (1) अविश्वास , (2) अमत्य , (3) अश्रुता

DISBELIEF न प्रत्येति (द, c 2) v NOT ; TO BELIEVE

DISBELIEVING (adj.) (1) अविश्वासिन् (f. नी) , (2) अश्रद्धालु (mf.)

DISBURDEN भारम् अवतारयति (c of लृ) V TO UNBURDEN

DISBURSE व्ययते (अय, c 1) V TO EXPEND

DISBURSEMENT व्यय V EXPENDITURE, PAYMENT

DISC V DISK

DISCARD अपासति (अस c 4) V TO REJECT, RENOUNCE

DISCERN I Mentally विविनक्ति (विच, c 7), *does not d what is*

his good सहित न विविनक्ति, Si II With the eyes (1) निभा

सयति (भल c 10), *d ing this ring* रत्नमङ्गलीयकं निभासयन्ती Mal ;

(2) निर्वर्णयति (वर्ण , c 10), *d ing my limbs* मङ्गलानि निर्वर्णय, D

DISCERNIBLE (1) निर्वर्ण्य (f. र्णा) , (2) विभाव्य (f. व्या) , (3) by verb. V

TO DISCERN

DISCERNING (adj.) सूक्ष्मदर्शिन (f. नी) V SHARP

DISCERNMENT I Judgement sagacity q v विवेक , (*you have*

spoken without d विवेकशून्यमभिहितम् Mal II The act विवेक

(rare) *no d could be made of any thing* न कस्यचिद्विवेक उपलेभे,

Ki ix 12

DISCHARGE (v) I Of burdens (1) अवतारयति (c of लृ) , (2) अवरी

पयति (c of वृह) II Of rivers to enter the sea (1) विप्रति, प्र , (विप्,

c 6) , (2) याति (या, c 2) (—to go) III To utter, give vent to, emit

q v उद्गिरति (गृ c 6) Kl. *To d rage* क्रुध निघ्नति, Si IV

To let fly (1) मुचति or नीचयति निच्, वि, प्र , (मुच्, c 6 and 10),

d ed a shower of arrows शरवर्षे सुमीव, Ram , (2) स्रजति, वि , (स्रज,

c. 6) *to d fire* अग्निं विघ्नति Sa , (3) असति (अस, c 4) V To

dismiss q v (कर्मण or अधिकारान्) अपकर्षति (लघ, c 1) VI

To pay (1) शोधयति, वि , *to d a debt* अण शोधयति, Vri , (2) निर्वृति

यति (c of यत्), *for d ing a debt* अण निर्वृतमाय, Viv , (3) तरति, वा ,

उत् , (लृ c 1) N s VII To perform q v निर्वर्णयति (c of वृह)

Ph you also d your duty तमपि स्वनिर्णीतमन्य कुम् Sa II VIII
Of prisoners मुचति IX Of pus पूयति (पूय, c 1)

DISCHARGE (subs) I Of a burden (1) अन्तारणम्, (2) अन्तरे
पणम् II A letting fly (1) नीच, d of arrows बाणमील Sa ,
(2) विस्र्जनम्, (3) असन (rare) III Dismissal (1) पदभग, (2)
अधिकारह्यति, (3) कर्मापकर्ष IV Payment (1) मोघनम्, वि, (2)
निर्यातनम् V Performance q v निर्वाह VI Aquittal मुक्ति
VII EMISSION q v याव

DISCHARGER of electric jars *नि सारणदण्डम् Arrow d (i e bow)
रघुसदम्

DISCIPLE (1) पिप (f प्या), dialogue between a preceptor and his d
गुरुशिष्यसंवाद, Mah, (2) अन्तेवादिन् (f नी) (rare), of her d तदन्ते
वादिन्या Ma

DISCIPLESHIP (1) शिष्यत्वम्, (2) अन्तेवादिन्य (rare)

DISCIPLINARIAN (1) शासनकर्तृ (m) (?), (2) शान्ति (m) (?)

DISCIPLINE (subs) शासन (in all the senses)

DISCIPLINE (v) I To educate q v II To bring under con-
trol दमयति (c of दम्) D d दान्त (ज्ञा, न) III To chastise
शान्ति (मान c 2)

DISCLAIM प्रत्याख्याति (ख्या, c 2) v TO DENY.

DISCLAIMER प्रत्याख्यानम् v DENIAL

DISCLOSE I To uncover, open q v विहणोति (ह, c 5) II To
reveal, expose q v विहणोति, to d a secret रहस्य विहणोति,
D VIII

DISCLOSURE I Exposer q v विहति II That which is
disclosed these d s एषा विहति

DISCOLORATION I The act (1) वषाभस्मरणनम्, (2) विषयोक्तरणम्
v TO DISCOLOR II Stain q v

DISCOLOUR I To alter the color वदालर जनयति (उन्, c 10)

(with gen) II To sully निषर्थाकरोति

DISCOMFIT पराजयते (जि, c 1) v DEFEAT

DISCOMFITER पराजय v DEFEAT

DISCOMFORT (subs) क्षय v DISTRESS, PAIN,

DISCOMFORT (v) पीडयति (पीड्, c 10) v TO PAIN.

DISCOMPOSE I To break up भनक्ति (भन्, c 9) II To agitate, disturb q v आकुलीकरोति

DISCOMPOSER (1) व्याकुलता, (2) अधीरता v AGITATION

DISCONCERT I To frustrate, defeat q v सन्धयति (सन्ध्, c 10)

II To confuse चोभयति (c of चुम्)

DISCONNECT विद्विजयति (युज् c 10) v TO SEPARATE

DISCONNECTION भेद v SEPARATION

DISCONSOLATE (1) विषय (वा य) v DEJECTED (2) शोकसन्तप्तमानस (सा, सं) v SAD

DISCONSOLATELY (1) सविषादम्, (2) सखेदम् v SADLY

DISCONSOLATENESS (1) विषयता, (2) निवेद, (3) वैमदग्यम्

DISCONTENT, DISCONTENTMENT (1) असन्तोष, (2) असन्तुष्टि, (3) असन्तुष्टता, (4) अनिर्हति

DISCONTENT (v) v TO DIS-SATISFY

DISCONTENT DISCONTENTED (adj) (1) असन्तुष्ट (ता ट्), (2) अनिर्हति (ता त्) v CONTENT

DISCONTENTEDLY expr by adj, writes d असन्तुष्टी लिखति

DISCONTINUANCE, DISCONTINUATION I Cessation q v विराम

II Disruption विच्छेद

DISCONTINUE (v 1) विरमति (रम्, c 1) v TO CEASE

DISCONTINUE (v 2) I To stop, leave off q v समापयति (c of आप) II To disunite विद्विजयति (युज्, c 10)

- Dr cord I In music (1) વિસ્તર , (2) અપરવ II Dispute q
 v વિવાદ III In gen sense v D ANCE
- DISCORDANCE (1) વેધનમ્ (2) અનૈક્યમ્, (3) વિરોધ
- DISCORDANT I Incongruous (1) વિષમ (મા મ), (2) વિરુદ્ધ (ઠા, ઢ) II Dissordant (1) પ્રતિકૂળ (લા લ) (=disagreeable) *rien
 the clock [would appear to] have a d voice* અચ્ચલગુણ પ્રતિકૂળશબ્દા,
 Ku (2) અર્થકટોર (રા ર) (=jarring), M n
- DISCOUNT (v) I To deduct a percentage Pl *to d five per cent*
 *વધક થત વ્યવહાર (વચ c 1) II *To pay a bill, deducting the
 percentage Ph d this bill* *ભાગ ઘટીલા ફાળિમૂલ્ય દેહિ
- DISCOUNT (subs) *ભાગ
- DISCOUNTER કુસીદ (=usurer q v)
- DISCOURTEANCE I To abash q v નજીવતિ (વચ્ચ, c 10) II
 To disapprove oppose q v ન અનુમોદતે (મુદ c 1)
- DISCOURAGE I To deject q v અચ્છાદમક્ર કરોતિ, *d d* મધીચ્છાદ
 (ઠા, ઢ) *To be d d* (1) સલાત્ પરિભ્રમતે (પાસ of મજ) (2)
 નેજમ પ્રભ્રમતે, Mr II To deter q v નિયધતિ (નિધ c 1)
- DISCOURAGEMENT I Djection q v (1) અચ્છાદમક્ર, (2)
 સલામત v II Hindrance obstacle q v વિદ્ય
- DISCOURAGING (adj) (1) by comp (2) અચ્છાદવધિન્ (f જી) (?)
 પ્રતિકૂળ (લા લ) (=unfavourable)
- DISCOURAGINGLY expr by adj *speaking d* પ્રતિકૂળવાદિન્ Ku
- DISCOURSE (subs) I. Speech, conversation q v (1) વલન (n),
 (2) ભારતી II Transaction q v વ્યવહાર
- DISCOURSE (v) વક્ત્રિ (વચ, c 1) v TO SPEAK, CONVERSE
- DISCOURTEOUS (1) અવિનીત (તા ઠ), (2) અદલિય (f ઘા) v COURTEOUS
- DISCOURTEOUSLY (1) અવિનીતમ્, (2) અદલિયમ્ [COURTESY
- DISCOURTEOUSNESS, DISCOURTEOUS (1) અવિનય (2) અદાવિયમ્ v.

- DISCOVER** I To reveal, shew q v प्रकाशयति (nomi) II To find out prob प्रकाशयति, आविष्करोति (used in Bengali), *d ed America* *आमेरिकानाविष्कार
- DISCOVERER** (1) प्रकाशक, (2) आविष्कृत (m) (?)
- DISCOVERY** I Revelation q v प्रकाशनम् II Finding out प्रकाशनम् (?), (2) आविष्कार (?)
- DISCREDIT** (subs) I Disbelief अविश्वास II Disgrace, infamy q v (1) अश्रयस्त (n) (2) कलह
- DISCREDIT** (v) I To disbelieve न प्रत्येति (इ, c ०) II To disgrace q v कलहयति (nomi)
- DISCREDITABLE** (1) अश्रयस्कर (री, र), (2) कीर्तिनाशिन (f नी), (3) कलहायक (रह, ह), (4) गर्हित (ता त)
- DISCREET** (1) समीचा or विमृशकारिन् (f ची) (=circumspect), (2) परिणामदयिन् (f नी) (=seeing the end), (3) विम (या त) (=wise q v)
- DISCREETLY** समीचा v FAUDENLY, WISELY
- DISCREETNESS** v DISCRETION
- DISCREPANCY** (1) भेद v DIFFERENCE, (2) विरोध v CONTRADICTION
- DISCREPENT** भिन्न (मा त) v DIFFERENT
- DISCRETION** I Discreetness (1) समीचाकारिता (2) विवेक, (3) विमता v WISDOM II Entire control Ph you have no d in the matter न त एवाधीनमेतत् act according to your d *दत् श्रीभक्त मन्त्रसे तदेव कुरु, you have entire d to do what becomes you in this case यद्वाक्यं समुचितं तत्र प्रभवति (भू, c 1) भवती ह, at d (i e without condition) विना समयेन
- DISCRETIONARY** cpr lyah विवेकानुसारिक
- DISCRIMINATE** विविचित्रि (विच c 1) v TO DISTINGUISH

DISCRIMINATING, DISCRIMINATIVE (adj) I Distinguishing भेदक
(f दिका) II Capable of discrimination (1) विविध (वा य) ,
(2) गुणदोषविद (mfu) Ph d faculty विवेकशक्ति

DISCRIMINATION विवेक v **DISCERNMENT, DISCRETION**

DISCROWN (v) स्रुष्ट हर्षति (ट c 1) v **CROWN**

DISCURSIVE I Rambling गानाविषयक (का, क) an 1 sin comp v
II Rational तार्किक (की, क)

DISCUS I A quoit चक्रम् II A disk q v

DISCUSS (v) I To disperse q v II To debate विचारयति
(c of चर्) (- to consider thoroughly) (ne will) I whether different
or not निश्चय न वेति विचारयति च

DISCUSSION विचार, d of the sense of passages वाक्यादेर्विचारणा
S Ph no v s : II follow the subject under d सम्प्रति प्रवृत्तविचार
वर्तमाने S

DISCUSSIVE DISCUTIENT रसप्र (जी घ) (?)

DISDAIN (v) अवजानाति (घा c 9) v TO DESPISE Ph who del
people as straws हयमित्र परिभूतो यथा सर्वथा क्षीक , Ve

DISDAIN (subs) (1) अवज्ञा v **CONTENT** (2) घृणा v **SCORN**

DISDAINFUL expr by adv, I s d s la n f l speech असद्वचनशील v-
HAUGHTY ARROGANT

DISDAINFULLY (1) अवज्ञया , (2) अनादरेण , (3) साहचर्य

DISDAINFULNESS अवज्ञा (=haughtiness q v)

DISEASE (subs) (1) रोग (best equiv , c rel of mental d चिकित्सित
मनोरोग (न न), Ve VII , (2) व्याधि oppressed with d s व्याधिभि
परिपीडितान् Bha (3) गद, d I not get over the d गद नाश्वमान्
R (4) चान्द्य i ffect ous d चान्द्य व्यर्थव्यापरी R q

DISEASED (1) रोगयुक्त (f ता) a d b i a n e l रोगयुक्ता शाखा, S c (2)
रोगीपण्ड (f डा), d b o l y रोगीपण्डितः , R VIII 24 , (3) व्याधित

(ता, त) v SICK, ILL Ph he is d both in body and mind *रस
शरीरमनसो बीमाकाने

DISEDGE (1) कुलद्यनि (nom) (2) कुलङ्करोनि

DISSEMBARK (v t) (1) चतरति, चरा, (तृ c 1), we d ed on a rock.

श्रीलावल्लभवातराम D, (2) चरीडति (हृ c 1)

DISSEMBARK (v t) (1) चतरति, (c of तृ), (2) चरीड(प)यति (c
of हृ)

DISSEMBARKATION (1) चतरणम्, (2) चरीडण (rare)

DISSEMBARAS भीचयति (मुच, c 10) v TO FREE, EXTRICATE

DISSEMBARRASMENT भीच v RELEASE

DISSEMBITTER तित्ता नाशयति (c of नश) or हरति (हृ c 1)

DISEMBODIED I Di bandel q v II Freed from the body

बीतशरीर (रा र) v FREE FROM

DISENLOQUE of rivers v TO DISCHARGE

DISENBOWEL अन्ताणि अपनयति (नी, c 1) v TO EVISCERATE

DISENBROIL v TO DISENTANGLE, EXTRICATE

DISENCHANT Ph d this place *अवस्था मावां नाशय or निर्मुक्त, etc, I
will d you * तत्र भीड दूरीकरोमि

DISENCUMBER I Lit भार हरति (हृ, c 1) or अपनयति (नी, c 1)

II Fig to free भीचयति (मुच, c 10)

DISENGAGE I To detach विद्वेषयति (c of द्विष) II To re-
lease free भीचयति (मुच, c 10)

DISENGACFD i e at leisure न व्यावृत्त (ता, त), कार्यविरत (ता, त)

DISENGAGEMENT I Release q v मुक्ति II Separation
q v विद्वेषणम् III Leisure q v विराम

DISENJOBLE अपनयति (c of नम्) v TO DEGRADE

DISENTANGLE I Lit विकल जटति (भट or -ट c 1) (??) II
To extricate, free q v भीचयति

DISSENTITE अधिकार नाशयति (c. of नश्) or लुपति (लुप् c 6) (with
len)

DISENTRANCE the lung was d दपतेक्ष्मी जुनुदे, R. v TRANCE, TO
REMOVE

DISESTEEM (v) अज्ञानायति (ज्ञ, c 9) . v TO SIGHT, DISRECARD

DISESTEEM (subs) अज्ञा v CONTEMIT.

DISFAVOUR (subs) नियह or अयह (rare), the disposer of favours
and d s अनुग्रहायहयोर्विधाता, Si v FAVOUR and NOT. I h.
finding hi iself suddenly in royal d अरुणादेव प्रसादपराभुषमवनिपति
मन्त्रीय, P 1. 3

DISFIGURATION v DISFIGUREMENT

DISFIGURE (v) (1) विक्षयीकरोति or विस्मयति (nomi), to d a face गुप्त
विस्मयति, D (2) विकरोति (rare), seeing himself d d आत्मान विहत
हृष्टा, Mah , (3) विकलीकरोति (by depriving limbs), by whom my
husband has been d d येन मे पतिर्विकलीकृत, D , (4) व्यहयति (nomi)
(—3), who can d me औ मा व्यहयितु समर्थ, P

DISFIGUREMENT I The state वैहयम् II, The act expr by
verb Ph d of h ibs वैहयमङ्गदु, Ram

DISFRANCHISE * पीरल लुपति (लुप् c 6) or हरति (ह, c 1), d d .
* हतपीरल (खा, ल)

DISFRANCHISEMENT * पीरलहरण or -भीष .

DISGORGE (1) उद्गिरति (गृ, c 6) , (2) उद्गमति (वम् c 1)

DISGRACE (subs) I Disfavour q v II Dishonour, ignominy
(1) अप(व)मानम्, whose notions of honour and d have been erred by
deceititude परावनुप्रमानावमानवित, D (2) अप मानता, रि, (the act),
Ku , (3) अभिभव or पराभव (rarely अभिभूति or पराभूति) (= humili-
tion), f on fear of d अभिभूतिभयात् hi , (3) निवृत्ति or अङ्कार
(= insult), the d of being remote l from the first *cat अयासनापन

यथा निजति, Mu III That which brings disgrace Ph, *there is no body without some d* नास्त्यकलङ्क कीदृषि, Va, *the d. to the Paulista race* पीलस्त्यकलङ्कयामन, Vi

DISGRACE (v) I To dishonor (1) अपमानयति, अघ, वि, (c of मन्), (2) परिभ्रमति, परा, अभि, (भु, c 1), Vi II To revile q व गह्वयति वि, (गह्व, c 1)

DISGRACEFUL (1) गर्हित, वि, (ता, त) (2) अपमान्य (री, र) (=infamous), (3) हेपप (f ची) (=shameful)

DISGRACEFULLY (1) मानमुन्मथ्य, (2) expr by adj

DISGRACEFULNESS (1) गह्वितता etc, (2) better by adj

DISGRACIOUS (1) प्रसादहीन (ता, त), (2) प्रसादपराश्रय (घा, ख), etc

DISGUISE (subs) छद्मन् (n), *Takshila coming in d* छद्मनायेत्यन्वयः, *Mah, flow of ambrosia under the d of sweets* स्नेहच्छद्मनायतद्रव, Ra II

DISGUISE (v t) I Lit - Ph *d d as foresters* आटविकच्छद्मना, D, *the two d d as Kapililas (beggars)* आगो कापालिकवेष्टयो D VIII II To conceal q व

DISGUISEDLY (1) छद्मना, (2) छद्मवेष्टीन

DISGUISE (subs) (1) लुगता, (2) छद्मना, (11) *d being excited* समुत्थ प्रवृत्त, K

DISGUISE (v) expr by adj हर्षा जनयति (c of जन), अप्पादयति (c of पर), etc *Del: e offended* विरक्त (ता, त)

DISGUISTFUL, DISGUISTING (adj) (1) बीभत्स (f ता), *with d dresses* बीभत्सविभूषा, K, (2) भयङ्कर (री र) (=alarming), *d even to the residents of the hell* भयङ्कराभिनामभयङ्करम् K

DISH (subs) I A vessel q व (1) भण्ड, (2) पात्रम् II A male-d, *How many d s have you got* *कियदिधानि ते भोज्यानि

DISH (v) पात्रे or भण्डे निवेशयति (. of विज)

DISHABILLT V DESHABILLE, UNDFRIG

DISHABIT (1) निवासवति (c of वस)

DISH CLOTH, DISH CLOUT *सुशार्जितपट

DISH LOYER विधान (?) V LID

DISHFARTEN V DED AND TO MAKE, TO DEJECT

DISHHEARTENED (1) भयननम् (mfn), (2) भयमानम् (मा, स) and sim comp s

DISHFILLED Pl with d lar प्रक्षीर्णकम् (मी, ग), Mah, विक्षीर्णगूर्ज (मा, ज), Ku, असह्यताकुलान्तर (का, क), K, and sim comp v

DISHONEST अद्यधि (mfn) V HONEST and NOT

DISHONESTLY (1) अद्याधेन, (2) दधयित्वा (= receiving) *theft is taking others property d* दधयित्वा परधनापहरणं क्षेत्रम् Mit

DISHONESTY (1) अद्यधित्वा or अजीव V HONESTY, (2) जिह्वता (= crookedness), (3) दम (= fraud)

DISHONOUR (sub) अश्र्वाजान V DISGRACE, DIGNITY

DISHONOUR (v t) I To disgrace श्र्वा अश्र्मानयति (c of मन्)
II To defile श्र्वा v *in ding respectable women* कुलवधूनां शीलपातने D III Not to accept प्रत्याख्याति (व्या, c 2)

DISHONOURABLE I Of acts अश्र्वाश्र्वा or अश्र्वाश्र्वा (री व) v.
DISGRACEFUL II Of men शान्दीन (मा, ग), P 1 3

DISHONOURABLY शान्दं पशुश्र्वा V DISGRACEFULLY

DISHONOURER I In gen sense अश्र्मानकर्तृ (m) II A debaucher श्र्वा

DISINCLINATION (1) अनिच्छा, (2) विरक्ति V AVERSION

DISINCLINE निवसयति (c of वृत्) V TO ALIENATE

DISINCLINED अनिच्छु (mfn) V UNWILLING, AVERSE

DISINFECT (1) शोधयति (c of यध्) (= to purify), (2) अश्र्वाश्र्वाति (श्र्वा c 6) (= to keep clean)

DISINFECTION (1) शोधनं v. PURIFICATION, (2) निवारण v. REMOVAL.

DISINGENUOUS अवजु (mfn.) : v. INSINCERE.

DISINGENUOUSLY अवजुतया v. INSINCERELY, CROOKEDLY.

DISINGENUOUSNESS अवजुता v. INSINCERITY, CROOKEDNESS.

DISINHERIT (1) भागानीष्ट (f. गी) करोति (?), (2) भागाधिकार ह्युपति (लुप्, c 6) (f.).

DISINTEGRATION (1) सहविभेद, (2) विभ्रंशः (= disunion).

DISINTER. उन्मूलयति (अन्, c 8.) (= to dig up)

DISINTERESTED (1) निःसङ्ग (f. द्वा), II; (2) अपक्षपातिन् (f. नी) (= impartial), (2) निरीह (द्वा, द्वा) (= indifferent)

DISINTERESTEDLY (1) expr by adj, (2) निपक्षपातम्

DISINTERESTEDNESS (1) निःसङ्गता; (2) अपक्षपातिना.

DISJOIN विलोपयति (c of गुण) v. TO SEPARATE.

DISJOINT I To dislocate. q v. II To break into pieces. q.
v. *D ed* : c. unconnected असम्बन्ध. (आ, अ)

DISJOINTLY : v. SEPARATELY.

DISJUNCTION : विभ्रंश v. DISUNION, SEPARATION.

DISJUNCTIVE Ph *d. conjunction* *विकल्पसूत्रकमध्यम्, *d. proposition*.
विकल्प, Sr

DISJUNCTIVELY : v. DISJUNCTIVE, SEPARATELY.

DISK (1) बिम्ब (नग) (the best equis), (2) परिकि, (3) परिवेष्ट.

DISLIKE (subs) : विरति, v. AVERSION, HATRED.

DISLIKE (v.) : हेटि, हि, (दिप्, c 2) (= to hate), *d s what is pleasing* :
रम्य हेटि, Sa : v. TO LIKE and NOT. Ph *and will d. and leave her*
विरतयेदी त्यजति, D.

DISLOCATE I To disjoint सम्भे. चालयति (c of चन्), विस्मयीकरोति.
D d (1) उन्मिश्रक (जा, ल), Sr., (2) उन्मिश्रयिष्ट (द्वा, द्वा), Bha. II.
To displace. q v

DISLOCATION I The act विमथीकरण II The state (1) मथि
सुति (2) उन्मिषिष

DISLODGE निगद्यति (c of वस) V TO DRIVE OUT

DISLOYAL भक्तिहीन (ना, न), Mu V UNFAITHFUL, TREACHEROUS
Ph d to a king राजविह (दा व), Mu

DISLOYALTY अमत्ता V TREACHEROUSLY

DISLOYALTY भक्तिहीनता V UNFAITHFULNESS TREACHERY

DISMAL (1) अपमन्न (दा न) (= cheerless), (2) दारुण (f चा) (= dreadful), (3) सशोक (का क) (= sorrowful)

DISMALLY (1) दारुण (= horribly), (2) मशोक (= sorrowfully)

DISMAINED (1) दारुणता, (2) अपसाद V HORROR, GLOOM

DISMANTLE I Lit to disrobe q V II Fig prob नदी-
करोति

DISMAST (V) रूपकं or गुणवत् चरति, अप, (ट, c 1) (with gen) D ed
हृत् ol नीतकूपक (का, क), etc

DISMAY (subv) I Terror q V सज्जस II Ruin q V

DISMAY (V) सतासयति (c of वस) V TO TERROR D ed सक्त
(दा क), सज्जसपरीत (ता स), etc

DISMEMBER विघटयति (घट c 10) V TO SEVER, also TO MUTILATE

DISMEMBERMENT विघटनम् V SEPARATION, MUTILATION

DISMISS I To let go विमर्जयति (सज, c 10), d ing the princes
विमर्जितराजकीक, h II From an office expr by (1) भगवति
परि म, (c of भग) (2) आसयति परि म (c of अ), (3) असीपयति
(c of वस) (4) अपकर्षयति (कप c 1) (5) आधिपति (धिप c 6), etc
fuo is replacing of Ushd abhata and Purusha Datta who has
been at side of अश्वमेधशासदाधिनृदिकार्योर्भद्रमष्टपुरुषदत्तयो पुनरधिकारा
सीपयते Mu whether you do not d from these e ployments until t
fi st find ing some fault कश्चित् नापकर्षयि कर्मभ पूर्वमप्राप्य किन्पिन,

Mal d'ung from the r places साधिकाराभासरीज Mi without
being let अस्मद् D III To reject प्रत्याख्याति (पा ८ १)

To decree and d जयपराजय विधाति D

DISMISSAL DISMISSAL I I leave to depart विमर्जन्म् II
From employment अधिकारवृत्ति \1 and sm comp etc v
TO DISMISS (II)

DISMOUNT (v i) (1) अररीहति (?) अतरति v TO GET DOWN

DISMOUNT (v t) पातयति (c of पत) ds and l ds पातयति पादेन
ताडयति M vt

DISOBEDIENCE (1) आशामङ्ग do not brook l नाशामङ्ग सहने, Mu
(2) आदमङ्गनम् (3) आसनव्यतिष्ठन etc

DISOBEDIENT (1) आशामङ्गकर (री र), (2) निदमङ्गिन् (f नी) (3)
प्रतीप (पा प) (=refractory) II

DISOBLY आशाम प्रतिपालयति (पाल c 10) or मनजि (मज c 10) (=
break) or लङ्गयति (=transgress q v)

DISOBLIGE v TO OBLIGE and NOT TO OFFEND

DISOBLIGING प्रतीप (पा प) v UNCIVIL, DISAGREEABLE

DISOBLIGINGLY (1) प्रतीपम् (?) अदादिष्यन् (3) सविनयापरम्

DISOBLIGINGNESS (1) प्रतीपता (2) अदादिष्यन्, (3) विनयापराध

DISORDER (sul) I Confusion thro' the er anp'ent in l सेनादि
अथ सुसु-अथार, R v 42 the entire Zenana was th' en in d
सालमिगल पुरमाङ्गलीवम् D II Tumult q v हुम्मा III
Disease q v पीडा

DISORDER (v) I To confuse & compo e आङ्गुलीकरीति II To
derange दीवान् जनयति (c of जन) (?)

DISORDERLY I In confusion v DISORDER (i) II Not in proper
order (i) विपन्न (सा ल) (?) विपन्न (सा ल) III Turbulent,
anruly q v

DISORGANIZATION : I. The act : उच्छेद : v. DESTRUCTION. II.

The state उच्छेदस्थिति

DISORGANIZE : I. To destroy, break up उच्छेदयति (हिद, c. 7) II.

To disorder : q v

DISOWN : प्रत्याज्याति, (जा, c. 2.) : v. TO DENY.

DISPARAGE अधिपक्षि, वा, (विप्, c. 6.) v. TO DETRACT, CENSURE

DISPARAGEMENT I. Detraction, disgrace. q. v : अधिपक्षि. II.

Insult . q v. * अपमानम्.

DISPARAGER अधिपक्षकः : v. DETRACTOR.

DISPARAGING (adj) : expr. by comp, d. remarks * आक्षेपणम्, Ki.

DISPARAGINGLY expr. by circum. : v. DETRACTINGLY.

DISPARITY (1) वैषम्य v. INEQUALITY, (2) भेद v. DIFFERENCE

DISPASSIONED, DISPASSIONATE (1) वीतराग. (ग, ग), (2) वीतलुब्ध.

(डा, ड), (3) मान (मा, ल) v CALM.

DISPASSIONATELY * प्रमानि v. CALMLY, IMPARTIALLY.

DISPATCH . v. DESPATCH.

DISPEL (1) दृढति, अप- , एत- , व्यथा, (दृढ, c. 6.), d. ed his doubt * तस्य विपरीतं दृढीद, Ki IV. 5., (2) निरु-असति, अप- , उन्- , (अम्, c. 4) (=to throw off), darkness has been d. ed तमो निरस्तम्, R v. 71., (3) निरु-धूनीति, अ- , (धू, c. 5) (=to shake off), d. ing your ignorance arising from inallertence : निर्धूय तन. प्रमादशब्द, Ki II. 22. : v TO REMOVE, DRIVE AWAY.

DISPENSARY . औषधशाला (?), औषधालय (?) ; etc

DISPENSATION I Distribution : q v. II. Divine d * नियम * v. ORDER. III. Legal आदेश v also EXEMPTION

DISPENSATOR, DISPENSER : v. DISTRIBUTOR.

DISPENSATORY * Ph d. power * मुक्तिदा चमना.

DISPENSE (v) I. To distribute : q. v. II. To d. with : Ph. I

can not d with a cop *मिरस्त विना स्याति न शक्नुमि, *he can d with*
your pre ence *सवानुपस्थितिमनुमन्नु शत

DISPERSE (v t) किरति वि, (कृ c 6) *d l s louse a l down*
 ऊर्ध्वतिरधीनमधश्च कीर्षे K v TO SCATTER D PFCSE DISPEL

DISPERSE (v i) (1) वि सरति प विप्र, (ख c 1) v TO SPREAD, (2)
 नश्यति (नश c 4) (=to vanish) Ph *d d to the r se eral lo u*
 स्र स्र गृह्णन्

DISPERSEDLY (1) सर्वत (=on all sides), (2) इतस्तत (=here and
 there)

DISPERSION (1) विस्फरण (=spreading) (2) विस्फरण (=diffusion)
 (3) betterly verb *the Jews in the rd* बहुपादता बहुद्वय (after
 K)

DISPINE सल or मभी मशयति (c of मश) v TO DISCOURAGE DIS
 HEARTENED

DISPLACE I To put out of place विपद्यति (पय c 4) II To
 remove q v III To discharge पदान् आविपति (विप c 6)
 म मशयति (c of मश) etc *also d d Aalusa f om the post of Indra*
 पलाय्यधोन मयययाधी नहुष अकार R

DISPLACEMENT I Lt विपयास II Removal d charge q v

DISPLAY (v t) (1) दर्शयति प (c of दृश) v TO EXHIBIT (2)
 वदयति (c of वद) v KNOW TO MAKE *To d u elf* v TO
 REVEAL

DISPLAY (s bs) विकाम v SHOW Ph *d s of poet c genius*
 कविलयनविद्यासः A

DISPLEASE (1) असन्तोषं जनयति (c of जन् (2) betterly aly
 असन्नु (=I t) v also TO ENRAGE

DISPLEASING (adj) असन्तोषकर (गि क) v UNPLEASANT

DISPLEASED असन्तोष v ANGER DISLIKE

DISPORT I Subj v PLAY II Verb v TO AMUSE PLAY

DISPOSABLE (1) प्रदिय (दा, य) (what can be given) , (2) विनियोज्य (f व्या) or योज्य (f व्या) (what can be employed)

DISPOSAL I Arrangement q v (1) विन्यास (2) विरचना II Regulation management q v निर्वाह III Bestowal q v IV Power, control, pleasure q v Ph *s nee I saw you I am at your d* दर्शनम् प्रवृत्ति परवानग्य जन , *h , this is at your d* अतः प्रवृत्ति (मू c 1) भवति

DISPOSE I To arrange q v विन्यसति (अन c 4) II To employ, apply q v विनियोजयति (पुन c 10 III To incline, incline प्रवीक्षयति (बुद्ध, c 10 *D d i e bent* प्रवृत्ति (f व्या) or गीत (ता स) in comp Ph *I am not d d to follow you* सम्मानयति नव कमुसुहसे (सह c 1), Kn

DISPOSE OF I To direct employ q v निर्दिशति (दिश c 6) II To get rid of (1) ददाति (दा c 3) v to give (2) निक्षेपति (क्षी c 2) v to sell III To finish q v समापयति (c of वाद्

DISPOSER (1) विधाट (म) , (2) नियन्तृ (म)

DISPOSITION I Disposal, arrangement q v II Character q v स्वभाव III Tendency, inclination q v प्रवृत्ति

DISPOSSESS निष्कासयति (c of कम) ' *d the stream* ' भूमिवांनिक निष्कासय v TO DRIVE AWAY, DEPRIVE

DISPOSSESSION निष्कासन (प)

DISPROOF निराकरणम् v REFUTATION

DISPROPORTION I Fit (1) expr by circum , (2) वैयर्थ्यम् II Unsuitableness अयोग्यता

DISPROPORTIONATE, DISPROPORTIONED न अनुपात (ता प), *As v* UNEQUAL INADEQUATE

DISPROPORTIONATELY (1) विषम v UNEQUALLY, (2) असंगत v 15-
SUITABLE, (3) better by circum

DISPROVE निराकरोति (क, c 8) v TO REFUTE

DISPUTABLE (1) विवादनीय (या, यं), (2) विवादित्य (f व्या)

DISPUTANT (1) विवादमान (ना न), (2), विवादिन् (f भी)

DISPUTATION विवाद v DISPUTE

DISPUTATIOUS (1) विवादप्रिय (या, य), (2) विवादशील (ला, ल)

DISPUTATIONOUSLY v OBSTINATELY

DISPUTE (subs) (1) विवाद, *I do not like even their d एतेषां विवाद एष*
न मे रोचते, Mal 1, *if a d arises about boundaries सीमा पति समुपदे*
विवादे, M, (2) कलह (=altercation), (3) विचार (=discussion),
(4) वाद (=controversy)

DISPUTE (v) I To debate, altercation (1) विवादते (वद c 1), *by the*
cries of people ding amongst themselves असौख्य विवादमानाना प्रजा
नामाक्रोशे, D VIII, (2) कलहायते (nomi) (=to quarrel), *ding with*
a sage named Mandi मन्दभाषा मुनिना सह कलहायमान, C Ph *a d I*
point विवादपदम् M II. To deny q ए विवादते, *it is not to be*
d d here नैराय विवादित्यम्, S

DISPUTELESS निर्विवाद (दा, द) v UNDISPUTED

DISPUTER I A denier q ए विवादित (m) II One fond of dis-
putes विवादप्रिय, and sim comp s

DISQUALIFICATION I Disability प्रबुद्ध —obstacle) II Defect
निर्गुण

DISQUALIFY expr by असम (मा, म) (=incapable) or असौख्य (या, य)
(=unworthy)

DISQUIET (subs) व्याकुलता v ANXIETY, UNEASINESS

DISQUIET (v) आकुल्यति (nomi) v TO DISTURB, AGITATE *Def*
v RESTLESS, UNEASY

DISQUIETNESS DISQUIETUDE V DISQUIET

DISQUISITION विचार V DISCUSSION

DISREGARD (subs) (1) अन्यादर (2) उपेक्षा V NEGLECT CONTEMPT

DISREGARD (V) (1) उपेक्षते (ईष, c 1) *missing enemy should not be*
ded उत्तिष्ठमान एते नीपेक्षा, Si, (2) अवधीरयति (धीर c 10), *this is*
the fruit of d ing the advice of a friend अवधीरितमुद्धात्यस्य फलमेतत्,
 (3) न आद्रियते (ड c 6) V TO CARE AND NOT, DESPISE

DISREGARDFUL V REGARDLESS NEGLIGENT

DISRELIISH (subs) (1) अहृदि, (2) अनदिहृदि Ph *arists d for food*
 नास्ति हृदिर्भवति Sr

DISRELIISH (V) न अभिनन्दति (नन्द c 1) A V TO RELISH, NOT

DISREPUTABLE अपदशम्बर (री र) V INFAMOUS, SCANDALOUS A
d pe son अभिज्ञत, Y

DISREPUTE अवज्ञा V DISGRACE, INFAMY

DISRESPECT (subs) असम्मानम् V DISREGARD

DISRESPECT (V) (1) न सम्मानयति (c of नन्) (2) उपेक्षते (ईष c 1)

DISRESPECTFUL सम्मानरहित (ता न) V INSOLENT, UNCIVIL

DISRESPECTFULLY (1) वीतसम्मान, etc, (2) उपेक्षया (=disregardfully)
 (3) अन्यादरेष (=disdainfully)

DISROBE (1) विस्त्रयति (nom) (2) विस्त्रीकरीति, (3) by circum
every body has been d d except one—Dhisalma एक शान्तनव हित्वा सर्वे
 विवसना कृता, Dh [V RUPTURE.

DISRUPTION I Lit रुकुटनम् V TO DUNST II Fig भेद

DISSATISFACTION (1) असन्तोष (2) विरक्ति [विरक्त (क्ता क्त)

DISSATISFI expr by past part *Ded* (1) असन्नुष्ट (था ड), (2)

DISSECT I Medically व्यवच्छिन्नति (च्छिद c १) II To examine
 minutely खण्ड्य समालोचयति (लोच, c 10) (?)

DISSECTION I Lit व्यक्छेद II Fig खण्ड्य समालोचना (?)

DISSECTOR व्यञ्जककारिन् (m) (1) व्यञ्जक ()

DISSEMBLE निवृत्त अप (ङ् c 2) Mm v TO CONCEAL

DISSEMBLER (1) निवृत्त अप (m) (2) छात्रिक (=hypocrite)

DISSEMBLINGLY निवृत्त अप v FALSELY

DISSEMINATE I To disperse प्रकिरति (क् c 6) seeds d l on
the ground बीजानि प्रकीर्तानि महीतले Vm II To spread प्रसपति
(स्व c 1) the run out d l in every direction प्रतिदिग् लीकवान्
प्रसर्पन् D

DISSEMINATION (1) प्रकिरण (2) प्रसर्पणम् v above

DISSEMINATOR expr by verb

DISSENSION I Disagreement भेद II Quarrel कृ र कण्ठ

DISSENT (subs) (1) वैमत्यम् (2) असम्मति

DISSENT (v) वैमत्य or असम्मति प्रकामयति (c of क्षाम्) Ph actio t
adding co ce विना कस्यापि वैमत्येन or सर्वेषामवैकमत्येन

DISSENTER *विमतित् (f नी)

DISSENTIENT Pl in the t ad co ce *विना कस्यापि विमतित्

DISSERTATION (1) प्रबन्ध (2) निबन्ध

DISSERVE अपकरोति (ङ् c 2) v TO INJURE DISOBLIGE

DISSERVICE अपकार v INJURY DISADVANTAGE

DISSERVE v TO SUFFER

DISSIMILAR I Unlike कृ र असम्मान (मी म् II Differ
कृ र भिन्न (मा म्)

DISSIMILARITY (1) असम्मान (=unlikeness) कृ र (2)
(=difference कृ र)

DISSIMULATION वृत्त र HYPOCRISY DECEIT

DISSEMINATE I To disperse कृ र विहरति (ङ् c
squander consume अपविपति (दिप् c 6) [

DISSEMINATED (adj) i c l 3 4 5 6 (1) अपविपित

- DISCIPATION** I Discursion विक्षेप II Gay, various life
अनुकामीयता (१), B , आम्बट्टा (= debauchery)
- DISSOCIATE** विच्छिन्नवर्ति (c of द्विप्) V TO SEPARATE
- DISSOCIATION** विच्छेद V SEPARATION
- DISSOLUBLE** द्राव्य (व्या, व्य) V SOLUBLE
- DISSOLUTE** (१) उच्छृङ्खल (ला, ल), (२) उद्दाम (गा, म) *d youths* उद्दामानि
यौवनानि, Me V LEWD
- DISSENSUENESS** (१) उच्छृङ्खलता, (२) आम्बट्टा (= lewdness)
- DISSOLUTION** I The act (१) विद्राघम्, (२) विलयम्, (") विगलन
II The state (१) लय, वि, म, (२) गन्ताम् वि, , (३) द्रुति, वि
- DISSOLVE** (v t) (१) द्रवति वि, (द्रु c १), *d quick* द्रव द्वाग् N, (२)
गन्ति, वि, (गल् c १), *dference and identity* लोच d l भेदाभेदी
यतिनी, j , (३) लीरति, वि, म, (ली, c ४), *the star of the living world*
d s जीवजीवनिर्वाह मनीयते, Mn
- DISSOLVE** (v. t) द्रावयति, वि, (c of द्र) V TO MELT *To d a parliament*
उद्दामार् द्रावयति (?) : V also TO BREAK UP
- DISSONANCE, DISSONANCY** V DISCORD
- DISSONANT** I Dissonant विभार (रा, र) II Discrepant अ व
- DISSEMINATE** (v) शरयति, नि, (ड, c १०), *I generously d you* काह्यत्रायां
शरयामि, Mah V TO PRESENT, TO ADVISE
- DISSEMINATE** (१) निवारक, (२) निवर्तयितृ (m)
- DISSEMINATION** (१) निवारणम्, (२) निवर्तनम्
- DISSEMINATELY** (१) निवार्य, (२) निवर्त्य
- DISSILLABIC** शब्दर (छ र)
- DISSILLABIC** (१) शब्दम्, (२) शब्दर उद्
- DISSAFF** (१) तर्क, (२) तर्क्य
- DISTANCE** (cul) I Space (१) मूर्ति (= space अ र), [I]
I see comes d a d - उन्मार्तो भूमिभ्रमण, K, (२) अन्तम् (= way

q v.) *by what d I am separated from my forces* किंयताभ्यन्त
 विच्छिन्नमिती यत्न मे, K. II. Remoteness (1) दूरम्, *from a d.*
 दूरान्, P, (2) *darling (is) at a d* दूरे दशिता, Ma, *what is d*
to the active कि दूर व्यवसायिनी, H, (2) अन्तर (= interval), *trees*
at a d of three leagues तिस्रस्तन्त्रादुमा, B p, (3) निप्रकषं, *d*
of time क्षाननिप्रकषं, Vi. III In dissociation अविद्वन्धता, K.
 v also REFER.

DISTANCE (r) (1) दूरीकरोति, डि, *garden plants have been d d by*
wild plants दूरीकृता उद्यानलता वनलताभि, Sa, (2) दृश्यति (nonu)
 (rare), *d ing the places reached* दृश्यन्प्राप्तमूर्तिभिर्भास्वम्, B.

DISTANT I Of objects दूरस्थ (f द्या). Ph *the temple is not d*
far भानिदूरे विशासनम् II Of relations, etc (1) दूर (रा,
 र), (2) निप्रकष (दा, द) (rare) III Not cordial अविद्वन्ध.
 (आ, अ) IV Discrepant, repugnant विभिन्न (ता, द)

DISTANTLY I. Remotely दूर in comp II Not cordially
 अविद्वन्धम्

DISTASTE अहवि v DISPLISH, DISLIKE

DISTASTEFUL I Of the palate (1) अहवि (निफ), (2) अहण्य (आ,
 अ) Ph *is d to the salute* दत्ताय न भदने, N II Offensive,
 unpleasant q v (1) अहविर (रा, र), (2) अहण्य (आ, अ)

DISTASTEFULNESS (1) अहविता, (2) अहविरता, etc

DISTEMPER I. Disease q v पीडा II. Tumult q v. III.
 Uneasiness आकुलता

DISTEMPERED I. Diseased पीडित (ता, त) II. Disturbed
 आकुल (ता, त)

DISTEND आकुलति (आ, अ) v TO INFLATE, SWELL.

DISTENSION आकुलनम् v INFLATION, EXTENT

DISTICH (1) द्वीह (= verse), (2) युग्मक (= a couplet of verses)

DISTILL (v t) I To drop q v II To flow q v III

To use a still *मद्यनिष्कर्षं करोति

DISTILL (v t) I To let fall पातयति (c of पत्) II To ex-
tract निष्कर्षति (कृप c 1) (?)

DISTILLATION *मद्यनिष्कर्षं v TO DISTILL.

DISTILLER *मद्यनिष्कर्षक *

DISTILLERY *मद्यनिष्कर्ष माला

DISTINCT I Different separate q v (1) विभिन्न (मा द) (2)

विविक्त (मा द) (n ph lo) S II Clear स्पष्ट (दा ड) v
CLEAR (III)

DISTINCTION I Difference q v विवेक *what I have I between*

you and I म क चतु मे लयि तद्विषय विवेक K, *to find d* विवेकम्

अज्ञाप्रति N *ignorance of d's* अविशेषज्ञता K, *without d*
निर्विशेष्य v PROMISCUOUSLY II Discrimination विवेक III

DIVISION q v विभाग IV Eminence (1) पवित्रता, (2) गौरवम्,
(3) ख्याति (=renown)

DISTINCTIVE (1) विभक्त (f धिका) (2) भेदक (f दिका) (3) विभक्त
(पा घ) (=peculiar)

DISTINCTIVELY सुविशेष or विशिष्ट

DISTINCTLY I Separately q v II Clearly q v सुविशेष

or विशिष्ट *d appears to me* सुविशेष म प्रतिभाति K. v 35 III

In distinct words भिन्नार्थम् Sa

DISTINCTNESS I Difference (1) निम्नता (2) पार्थक्यम् II Clear-
ness q v स्पष्टता

DISTINGUISH I In gen (1) विविक्त (विष c 7) (mentally) *who*
can sfficently d what is good and what is not good य यमनि न

यमनिद्विभक्ति विवक्तुमलम् K (2) विविक्त (विष c 7) (to parti-
c lize), *des the again etc* (v see) यमनिमनि विविक्त, M n (3)

परिचिह्नयति (दिह् c 7) (-to mark out) *It reveals itself also* *It is as to or m ts* भगवती नी गुणनोपत परिचिह्नयति *Mal* (4)
 वृथहरीति (to separate q v) (3) विभजति (भज् c 1) (=to
 divide q v) II To do one self प्रविष्टा or उत्कृष्ट or स्याति लभत
 (लभ c 1) *who do it? and in consequence of it people*
 प्रजारश्चनलभयर्थ I

DISINGUISHING (part abj) भदक (f दिक्का) *It is the* भदकी गुण,
S III 42 v DISTINCTIVE

DISTINGUISHED i c famous q v (1) लभप्रतिष्ठ (छा ४), (2)
 विद्यत (ता त) (3) विख्यात (ता त)

DISTORT I To disfigure q v विरूपयात (रूप c 10) II T
 to t q v व्याकुलप्रति III To pervert q v

DISTORTION I Crookedness deformity q v II Perver
 sion q

DISTRACT I To draw away q v अवकर्तति (रूप c 1) II
 To conf s आकुलीकरीति (ल c ४) (2) नोदयति, वि (c
 of लुट्) III To make mind *del and* प्रविष्टिन् अतः *Ma*
 v MAD

DISTRACTEDLY (1) विव्रत (2) विव्रवेतन (मि) v MADLY

DISTRACTEDNESS विव्रता v MADNESS

DISTRACTION I Drawing away अवकर्षं च II Diversions q v
 III Agitation perplexity q v चीम IV Disorder q v
 V Males q v विव्रता

DISTRAIN *सम्पीडयति (पृच् c 9)

DISTRAINT *सम्पीडनवृत्तम्

DISTRAUGHT v DISTRACT

DISTRESS (bs) I Misery affliction (1) दुःखम् *see next end*
of () 2 दुःखस्थानमपमानी *It* (2) कष्टम् () शोक (- & sorrow)

(4, डिङ (=pa n) II Calamity q v अपद (f) III A state of dang r हङ्ग IV Distraining *सम्पीडनदण्ड

DISTRESS (v) I To afflict (1) व्यथति (c of व्यथ), (2) पीडयति (दीङ, c 10), (3) दुःपाकरीति *Deo* (1) दुःखित (ता, त), (2) व्यथित (ता, त) II To distraim q v

DISTRESSFUL v DISTRESSING

DISTRESSING (adj) (1) कष्टकर (दी र), (2) व्यथक (का, क), (3) दुःखकर (मा, ख), (4) *ly subs*, what can be more d ततो दुःखकर दुःखि, G, what else will be more d to narrate कि वापरमत् कष्टतरमा व्यथनव्यापयति, k

DISTRIBUTE v DISTRIBULA

DISTRIBUTE (1) विभजति (भज c 1) (=to divide q v), (2) वितति (तृ c 1) (=to give q v) (3) विन्यसति (यस c 4) (=to arrange as of d ing types), (4) परिकल्पयति (कृप्, c 1) (=to assign)

DISTRIBUTION (1) विभाग (=division), (2) वितरण (=giving), *taking as f r d* आदान (ङ वितरण, R), (3) विन्यास (=arrangement)

DISTRIBUTIVE Ph D justice *विभागकारिधन्व, d adjective *विभा वययश्च विवेकम्

DISTRIBUTIVELY (1) विभाग, (2) सविभागेन

DISTRIBUTE (1) वितरयति (वि), (2) दातृ (=giver q v)

DISTRICT (1) पट्ट (2) मण्डल (?) v COUNTRY, REGION

DISTRICT (s's) (1) अविश्वास, (2) अशङ्क्य v SUSPICION, DOUBT.

DISTRICT (v) (1) न विश्वसिति, etc v TO BELIEVE, (2) ग्रहते (ग्रह, c 1) v TO SUSPECT [expr by verb

DISTRUSTFUL I Suspicious q v अविश्वासीन् (f नी) II D of

DISTRUSTFULLY (1) अविश्वासेन, (2) साहृ (=apprehensively), *and f* 12-13 अथा व साहृद्वन्द्वान्, k

DISTURB I To lrange (1) विप्रकरीति (छ c 8) , (2) पाकुलीकरीति (= to confuse) II To agitate q r पाकुलीकरीति III To interrupt q v प्रतिवध्नाति (वध्, c 7)

DISTURBANCE I Commotion, disorder q v मदीम II Agitation q v मदीम III In law, perb मद् IV The act expr by verb +

DISTURBER (1) मदीमक (= agiator) (2) विप्रकट^० (m) (= lrange) , (3) मधक (= interrupter)

DISTIN I Separation q v विदीन II Disagreement q v भेद

DISTANCE विनीजवति (युज c 10) v TO SEPARATE

DISTLE (sils) (1) अश्वपदार् r uel , (2) विगम v CESSATION To fall into d विगुपति (गुप c 6) , \ 1

DISTSE (v) v TO USE and \OT

DISTSD Pl d to toil अश्वपदरिथम (भा म) , d from pain विरतवेदन- (भा म)

DITCH (sils) (1) परिष्ठा (=moat) the d es were filled up with muds परिष्ठा कीले सुनिचिता कता, Mal , (2) पात (=trench) , near the d उषवातम् D

DITCH (v t) I To surround with a moat परिष्ठा वेष्टति (c of वेष्ट) II To dig and खात करीति (with loc)

DITCHER (1) परिष्ठावधक , (2) खातकार

DITTA मारुमद्

DITTO I Adj or subs तदा II Verl तदास्तु, वदति (वद, c 1) (r)

DITTA मीदम् r सोऽऽ

DIPLIC मृदय (ना म), Sr

DICIAL आशिक (की क) v DAILY.

DIVAN I A council *q v* *दिवान* II A chamber *दिवान*

II A sofa *दिव्यासनम्

DIVE I To plunge *विनाशन* *जग* (*गङ्गा c 1*) *they dived into the Sarayu [for it]* (*b t*) *were unsuccessful* *बन्ध्यापनान् सरयू विनाश*

R II *Fig v* **BOTTOM** **ABSORB**

DIVER I One who dives *विनाशक* *A : v d* *भक्षी* R II A bird (1) *जलकाक* (2) *नट*, (3) *डन* (applied also to other aquatic birds)

DIVERGE I As opposed to converge *विसर्पति* (*द्वय c 1*) (?) II To deviate *q v* III To differ *q v*

DIVERGENCE v DEVIATION DIFFERENCE

DIVERGENT *विसर्पिन्* (f ची) (?)

DIVERS (1) *अनेक* (*ज्ञा, ज्ञ*) (2) *नागा, d colonel* *नागारथ* (*आ थ*) or *नागारथविद्युत* (*ना थ*) *Mal v* **SEVERAL**

DIVERSE I Different *q v* *भिन्न* (*ज्ञा ज्ञ*) II Various *q v* (1) *नागारथ* (*आ थ*), (2) *पृथग्विध* (*आ थ*) *Id*

DIVERSIFICATION *भेद* (= difference *q v*)

DIVERSIFY I To variegate *q v* II To distinguish *q v* *विभिन्नति* (*द्विप c 1*)

DIVERSION I The act of turning aside *अवगाहनम्* II Amusement, sport *q v* *विनोद* *न* *your friend without any d* *निविनोदं* *सर्पति* *Me, wishing for d by a man* *स्वेन* *विनोदमिच्छन्* *Si* III *Mal t t* *expr ly verb v to* **DIVERT** (III)

DIVERSITY I Dissimilitude *भिन्नता* II Variety *मानाधिक्यम्*, *letter by aly* III Distinctness *पृथक्यम्*

DIVERT I To turn aside *अवगाहनति* (*c of वट्*) II To amuse *q v*, *विनोदयति* (*c of वृत्*) III *Mal t t* *expr ly circum*

de g the enemy by appt re g 11 fi nt पुरम्, दर्शनं दक्षा सन्न्यासतन्निषदाः,

Kt xviii 57

DIVERTING (aly) विनोदिन् (f नी) विनोदकर (री र)

DIVERTINGLY expr by part विनोदयन् (f नी)

***DIVEST (v)** I To strip हरति (ह c 1) and soon del him of

his armor अहार चास्त्रदिपिरण वस्त्रे Ki To d of clothes दिवस्त्रति

(noun) or विवस्त्रीकरीति II "To deprive ए १, हरति

DIVIDE (v t) I To apportion (1) भजति, (commoiv) वि भवि,

स (भज c 1) after the demise of the father, the sons should d

his property वितुर्हं इति एवा भिन्नवर्धनं वितु. V s, d d among

the two wives पत्नीविभेज, R x 14, (2) वष्टयति (=वष्ट c 10), *the*

retail should be d शेष वष्टनीयम् 317. II I with (1) भजति,

वि, d ing (acc) get the quote 1 भजतामसी गुण, La 4° हरति (ह

c 1) d by the remainder शेषवर्धनं (सा र्) La III To

sever separate cut into pieces ए १ विभजति as the *Mere*

was not d d and made over to the beggars विभज्य मेहन यदायिष्यात्कृत

N To d into two विधाकरीति into three parts विधाकरीति Ve

IV I in on or interest Ph [the are] neither com' ned nor

d d न सदा न निवृत्तय, Ki 1 19

DIVIDE (i i) (1) विभज (हा ज) भवति, (2) विभज्यते (pass) (rare)

DIVIDED I In arith भाज्य La II A share made by

division भाज (=share), लाभ (=profit)

DIVIDER भाजक वि

DIVINATION v PROPHECY, AUGURY **DIVINE ()** (III)

DIVINE (adj) (1) दिव्य (व्या व्य) (best equiv), *it shude* दिव्यमिदम्

S p d bed इदम् दिव्यम् 317ab (2) दैव (बी वं) *d language*

दैवी वाक् U, (3) ly comp d intellect इत्ये B, (4) अदाम्य

(बी वं) (=not human), (5) अपार्थिव (बी व) (=not earthly) P

DIVORCEMENT *bill of d* *विवाहभोपपन \ divorce

DIVULGE I To reveal q v विहस्यति *to d a secret* युञ्ज विहस्यति,

D II To impart q v

DIVULGER भेदू (m) (=betrayor), better by verl.

DIZZYNESS & CINDIDNESS VERTIGO

DIZZY I Gdly q v II Heeulless q v

DO (v t) I To effect (1) करोति, कुरुते (क. c. 9) (the best equiv)

command us what shall be d शाविन करवाम कि, Ku vi 24 ,

let it be done to Sthoborah व्यावरकस्य कि क्रियतां Mu v , *not*

know ng what to d किकर्तव्यताम् (डा ७) K , *to d penance*

तपसि करोति Ku , (2) वि दधाति or धत्ते (धा, c 3) *what is to be done*

will it be d कि विधेयमनयायस्यदा, Si , *does both good and bad*

to animals शुभघ विदधात्यशुभघ जलो Ma i (3) अनुतिष्ठति (आ c

1) (=to perform), *it is d* done by fate देवेनेदमनुहितम् Ma iii ,

(4) निष्पादयति (=to accomplish q v) II When standing for

another verb, expr l v it or circum *I have much to ask about*

it *Do so call ly* बहु पटव्यमथ । विद्यथ प्रश्नः Au. iii > *addresses*

me as you have been accustomed to d यदाभ्यस्तमभिधीयताम् U i *listen*

will feel sure of *I will do lot* 'दयतामवधार्यताश्च । 'अभयमपि

क्रियते Mu (m il is last ex क्रियते do s not stand for the principal

verb) but उभय meani's दयश्च and अपधारण) III As simple

auxiliary verb not expressed *and as it was in trouble* क्रिष्टस्य मे

विदयतामर्थं साहाय्यकम् D viii A B (a) When emphatic, expr by

word given under truly & rely, indeed (b) In interrogative sen

tences expr ly अपि, कश्चिन् etc *do you set to penances according to*

your capability अपि अशक्तः तपसि प्रवर्तसे Ku IV To be done, as

of meat, etc निष्यति (घि, c 4), Dh. V To deceive q v.

D (v t) L To behave q v II To fare Ph *you d you d*

- स्वागत ते Mr १, *as how you are doing* ता कुशल वृत्ति Me III
 To get on, succeed q v Ph *I have done* साधयामि, R xi 91
 Do AWAY Ph *do away with begging* कृतमेव यात्रया Ki xiv 20 *do away with (your) are* समापयतु परमम् V
 Do FOR I Lat करोति *if you would do this for me* यदि मे भगनिदं कुर्यात्, M b II To do good प्रियं करोति (with gen), *if I do more shall I do for you* किं ते भू. प्रियं करोमि, Ma x १ *good to do* III To destroy q v उन्नादयति (c + of सद्), *I am done for* उन्नादितोऽस्मि, Mr IV To suit q v
 Do INTO Ph *do it to Persian* पारसीवासा करोति, R y
 Do UP & TO BACK
 Do WITH expr 1) कार्यं or अर्थ with ins *what I do you to do with in* कसेनाथ, D ii, *I have nothing to do with* *Ulan de* न न मालविकया कथिदर्थ, Mal iii
 Do WITHOUT expr by circuml *unable to do* *we sense it* *pleasures* *even for a moment* इन्द्रियाण्यपिभूत्यमचम मोक्षमेवमपि क्षणानरम् R
 DOUBT (1) विवेक (यद् यद्) (2) विद्याप्रसङ्ग (या यद्), (3) अनुविधायिन् (की) (=phant)
 DOUBT (1) विवेकता (2) विद्याप्रसङ्गता, (3) अनुविधायित्वम्
 DOCK (subs) I For ships *दीपनाथ, and sim comp v II For prisoners *रति III A plant (1) नीलिका (2) रणसीगन्धिक
 DOCK (v) I Of ship. *दीपनाथे निवेद्यति (c of विद्य) II To cut off अङ्गच्छति (कृत् c 6)
 DOCKET (subs) I A label or ticket q v II A summary सावपत्र (?)
 DOCKET (v) सावपत्र निवृत्ति (लिख c 6) ()
 DOCK TAILD इन्द्रबाह्यमालधि (inf) and sim comp v
 DOCK TARD *दीपनाथमाल, and sim comp v

DOCTOR (sub) I A physician q v वैद्य. II A learned man पंडित, *d of laws* पण्डित्याख्यविशारद

DOCTOR (v t) विक्रियति (किन् c 1) v TO TREAT (III)

DOCTORATE DOCTORSHIP विशारदीपाधि (?)

DOCTRINAL expr by comp, *d d ference* मतभेद

DOCTRINE I Instruction, q v II An opinion (1) मतम्, *the d of Chivalry* आशक्तमतम् D s, (2) वाद, *atheistic d* निरीश्वरी वाद, P p, (3) मख (= truth) III Erudition q v

DOCUMENT लेख्यम्, *public d* राजसाचिक (or राजकीय) लेख्यम् V s, *private d* जानपद लेख्यम्, M *attested d* ससाचिक लेख्यम्, V s, *to make a d* लेख्य करोति V, *to renew a d* अन्वदेख्य कारयति, L

v WRITING

DOCUMENTARY Ph *d evidence* लेख्यप्रमाणम्, *d debt* लेख्यकृतशुल्कम् V

DODDER ललाविमेष

DODGE (subs) कपटम् v TRICK

DODGE (v) I To evade q v परिहरति (उ, c 1) II To play tricks, quibble आतुरी करोति (?)

DODGE s (1) आतुरी (2) गदा (= leccit) *d of the Lord* विभी शठाम्, Mu 1

DODGER (1) चतुर, (2) शठ

DODD परिविमेष, *देह

DOE (1) मदी, (2) हरिणी, (3) मगधू etc

DOER (1) कार्य (f मी) (-) कारिन् (f मी), (3) रिगद (f, मी), (4) कार (f रिक्ता), (5) रुत in comp

DOE (adj) as a log for v MALF

DOG (subs) I The animal (1) कुत्तर *barked at by d* कुत्त बुद्धामान Mr, *to throw to the d* कुत्तराय विपति (?) (2) चन् : *lunar d* चन्दर Msh, *let go the d* विमुञ्चतां आन h, all

will go to the dogs तत् सुखे शुनो गच्छति M VIII 90 Ph *hunting dog*
 आशिष्ठक *tail* अलक II A constellation *श्वचक्रम्

DOG (v) *समति* or *समयति* (घम c 4 and 10)

DOG Brier DOG ROSE जवा, पुष्प . . .

DOG CART *खद्युयानम्

DOG CHASE अयनसम्मुख्य (ला ला) or सुम्भ (भा, भा)

DOG DAY *शुद्धिन्म श्वार

DOGE प्रधानदण्डनायक

DOG-FANCY (1) शमीषक, In, (2) श्वशुद्धिन् (in), M n

DOG FISH - डॉग (?) v SHARK

DOGGED *ककश (गा श) v SULLEN, OBSTINATE

DOGGEDLY, DOGGEDNESS v SULLENLY, SULLENNESS

DOGGEREL *dog poetry* कुकविता

DOGGISH *dog fellow* श्वर Mah v CHURLISH

DOG GRASS द्वयविशेष

DOG LATIN श्विच्छातिनम् (?)

DOGMA : I A doctrine q v मतम् II In bal sense मलाप,
 . D k , साहसवाद (?)

DOGMATIC DOGMATICAL I Lit expr by comp II In bal
 sense Pl d assertion प्रलपित or अभ्युक्ति (?), d person
 पलापिन् (?)

DOGMATICALITY (1) साहसेन, (2) धाटन (3) विना प्रमाणेन

DOGMATISM (1) पलापप्रियता (2) साहसवादित्वम् (?)

DOGMATIST प्रलापप्रिय (1), साहसवादित्वम् (?)

DOGMATIZE (1) प्रलपति (लप c 1) (?) (2) साहसेन वदति (दंड, c
 (?) (3) जल्पति (जल्प c 1) (?) *dogmatist* व्याप्ती जल्प N

DOGSTICK *श्वचक्रम् anism comp

DOG HOOD हस्तिशिरः

DOILY १ NAKHIN

DOING (sul १) कर्मन् (n) १ DEED

DOLF (sul १) I A part q १ १ अज II Alms q १

दानम् III Grief q, १ शोक

DOLF, DOLE OUT (१) वितरति (तु c 1)

DOLEFUL सशोक (का क) १ MOURNFUL

DOLEFUL १ सशोकम् १ MOURNFULL १ SADLY

DOLEFULNESS सशोकता १ SADNESS GRIEF

DOLL (1) पुतक or पुतिका Lu 1 29 (2) पाचलिका (3) पुतली (4) बालभाद्रिका (5) दादगभी

DOLLAR मुद्रादिजन *द्वार

DOLOROUS शोकपण्डित (ता त) १ SAD

DOLOUR शोक १ GRIEF

DOLF IN I A fl *दाक्षिण II A collection धनिका धनिका

DOLT जड १ BLOCKHEAD

DOLT ST जड (डा ड) १ STUPID

DOM IN अधिकार १ DOMINION ESTATE

DOSE I A house ह्यम II A ci pola अर्धगोत्रम् (?)

DOMESTIC I Belong ng to a house (1) ly comp d aff l ce
गृहभूति Mu (2) गृह (जा जा) d fire गृही बन्धि १ (3)
गृहज (जा ज) गृहीत्वज (जा ज) (born ntle lome) d b Nochs गृहीत्वमी
त्वमी P II Not w (d (1) दाम् (f द्या), (2) दाम 1 comp d fo l
दामदुष्ट M III I test e q १ अन्तर in comp IV
Fonl of lone गृहस्थि (या य

DOMESTIC (sul १) गृहदास (f मी) १ SERVANT

DOMESTICATE गृहामज (f क्) कर ति १ १ TO T 3 F

DOMESTICATED लतगृहामज (डा ड) () १ DOMESTIC

DOMICILE निवास v ABODE, HOME

DOMICILIARY निवास in comp 'd v चि निवासद्वयनम् (?)

DOMINANT (adj) प्रबल (ला ल) To be d v TO DOMINATE

DOMINATE शास्ति (नाम c 2) v TO RULE, GOVERN

DOMINATION शासनम् v RULE, SWAY

DOMINER (1) शास्ति (शास c 2) (- to rule) (2) कदर्शयति (पर्य c 10)
(= to oppress)

DOMINERING (adj) उद्धत (ता, त v HAUGHTY BOID

DOMINICAL एष (श्री ३) (?) Ph d d'aj महारक्षार

DOMINICAN *सीमनिक (सी क)

DOMINE I A school master q v II A parson q v

DOMINION I Authority, power q v आधिपत्यम् II. In pl
kingdom country q v राज्यम्, विषया (m pl)

DOMINOS (pl) a game *बनुरखकीडा

DOX भव (m) (in addressing) v GRANDEE

DONATION दानम् v GIFT GRANT

DONATIVE दानम् GIFT, PRESENT

DONJON गुमि (?)

DOCKET खर v ASS MATE

DOCTOR दाद (f श्री) v GIVER

DOOLY दोला

DOOM (sub) I Sentence दण्डाया II Lt परिणाम

DOOM (v) I To condemn दण्डयति (दण्ड c 10) II To destine
Pl only d ed to d streets. कैवल्य खराजनम् K v FATED

DOOMSDAY महाविचारदिन and aim comp 3 (?) *

DOOMSDAY BOOK *दण्डयिषुनिपत्रिका दिजव* राजाजया सगृहीता

DOOR (1) द्वार (lit. an fig) near the d द्वारोपानि Me, to open a d
द्वार विच्छेति Ku, at the back of विधेद्विपक्षकारक, Mr M, d s

of income broke down चाय रगणि व्यशीर्यन D viir , duth's d वसु
 द्वारम् II , (2) द्वार (f) (rare, except in the loc), who is at the d चौख
 द्वारि तिष्ठति, Mu ir , (3) कपा (वा ट (inn) (the leaf of ad) Pl
 from d to d दृष्टादृष्टम् D (b) id's मेहे, U (c) out of d s
 वहि , next d to (i e l order ng on) अनन्तर (रा, र) , 'the fault lies
 ~ at my d *द्वारे में बर्षाते दीप*

DOOR KEEPER (1) द्वारपाल , (2) द्वारिन् (m) , (3) द्वाररक्षक , (4) दीव
 रिक , B

DOOR POST द्वारस्तम्भ

DOOR SILL (1) द्वारपिण्डी , (2) द्वैहलि ली) (f)

*DOOR WAY द्वारम् v DOOR

DORIAN DORIC *डीर (रा र)

DORMANT I Lit सुप्त (मा ण) II Fig v ORIENTR NIDES

DORMITORY (1) शय्यागृहम् , (2) शयनगृहम् , and s m comp s

DORMOUSE *हृदमूषिक

DORSAL (1) पृष्ठ in comp , d bore पृष्ठवंश , (2) पृष्ठा (डग डग)

DOSE (subs) ex p l v circum , should give this medicine in d s of
 three sallis रसनिम रत्निकाचयनित दद्यात् Bha sho ld increase the
 d every day by one salli प्रतिदिन तस्यैकेका रत्निका चययत्, Bha

Dose (v) : e to prepare or give d s ex p l v circum

DOT (subs) दिन्दु

*A

DOT (v) I Lit दिन्दुना पिङ्गयति (विङ्ग, c 10) II To diversify
 ly ' d ed with cottiges इतस्तत् कुटीरै समलङ्कृत

DOYACE जराजीवेन्द्रियता , जरा (= lecrejitude)

DOYARD जराजीवेन्द्रिय (दा, द)

DOYERION (i) अश्वलानुरागवन (f ती) (with loc)

. DOYINGLY I Ionly अश्वलानुरागेण II Foolshly g v

DOYIE (aly) I Two fold (1) रि in comp , (2) द्विक (का, क)

II As much again दिगुण (आ, य), *d pa* दिगुणवेतनम् III
In pairs द्वन्द्वीभूय IV Deceitful, ambiguous q v perh
दि in comp, *having a d meaning* दार्थ (घा, घं), Va

DOUBT (subs) I. Twice as much दिगुणम् II A trial q v
III Companion q v.

DOUBLE (v) I Lat दिगुणीकरोति II To be d of दिगुण (आ,
य) III To up दिगुणि करोति (?) Ph *to d a cape* *प्रलम्ब
लङ्घयति.

DOUBLE (v 1) I Lat दिगुणीभवति II To return परावर्तते
(उत् c 1) III To play false छलनां करोति

DOUBLE HAPPELED *दिगाल (ला ल)

DOUBLE-DEALER, DOUBLE DEALING v DECEITFUL

DOUBLE DEALING (subs) v DECEIT, ARTIFICE

DOUBLE ENTENDRE दार्थ (घा, घं) Va

DOUBLE FACED prob दिगुण (आ य) v DECEITFUL

DOUBLE HEADED दिगिरस (mfn), and sm comp

DOUBLE LOCK (v) *तालकद्वयेन पिदधाति (आ, c 3)

DOUBLE TONGUED दिगिह (f द्वा) (lit and fig) Sa 1 63

DOUBLET I A pair q v दुयान II. A vest पीज, क

DOUBLY (1) दि, (2) दिगुणम्

DOUBT (v) (1) सशेते (श्री, c 2) *was doubly accused by the kings*
समय नृपे मयत्र, K1 (2) सदिग्ध (दिह, c 1), *a man alone d s 12*
things to be done एक सन्दिग्धे कार्यवस्तुनि, Sa, (2) शङ्कते, आ, दि,
(शङ्, c 1) (=to apprehend) *from who 1 (you) d d disgrace* यतीन्द्रधी
रणो विग्रहसे Sa, (4) न प्रत्येति (ह, c 2) (=not to believe q v)

DOUBT (subs) (1) सशय, *without d असशयम्* Sa, *I have only one*
d about (his) form द्वे मे सशयवर्तु क Mah, (2) सन्देह, *1c is in*
d each of our marriage [आयेद्य] पवित्रय पर सन्देह, Sa v, (3)

गडा, चागडा (apprehension), *I will remove your d.* : तसामगडामपणेच्यामि,
Sa. v.

DOUBTER : (1) संशयिह (m.) ; (2) चन्देखू (m.).

DOUBTFUL (1) सन्दिग्ध. (धा, ध), *d. as (in this verse)* सन्दिग्धं यया,
Kav. ; (2) सागधिकः (की, कं) ; (3) सन्देहयुक्त. (का, कं) ; (4) संशयापन्नः
(मा, मं) ; (5) शङ्कनीयः (या, यं). *To be d.* : i. e. to have doubts
v. DOUBT.

DOUBTFULLY : (1) समन्देहम्, (2) संशयम् ; (3) सन्दिग्धम्.

DOUBTINGLY (1) संशय ; (2) सन्दिग्ध, (3) सागधिकम्.

DOUBTLESS : निःसन्देह (हा, हं) v. UNDOUBTED.

DOUBTLESSLY : निःसन्देहम् : v. UNDOUBTEDLY.

DOUCEUR : पारितोषिकम् : v. PRESENT, GIFT.

DOUGH पिटगोधूमचूर्णरिष्ट. (?)

DOUGHTY : विजाल (जा, जी) . v. VALIANT, ILLUSTRIOUS.

DOVE : I. Lit. कपीत. II. Fig. v. DARLING.

DOVE COE : (1) कपीतपारिका ; (2) पिटह. (rare), Vi.

DOVE-TAIL (subs.) . *कपीतपुच्छवत् .

DOVE-TAIL (v) : v. TO UNITE, FIT.

DOWAGER : विधवा (= widow . q. v.).

DOWER (subs.) : I. Any gift : दानम्. II. Woman's . धीन(तु)क,
mother's d. . मातुर्दत्तकम्, M.

DOWEYED : धीन(तु)द्वारी, and sim. comp.s.

DOWERLESS : धीनरहीना (a d. woman) ; निर्धनः (ना, न) (= poor).

DOWN (subs.) : i. e. soft hair : कौमारीमन् (n.) (v). *Elder-d.* इसतून् (l), D.

DOWN (subs.) . I. A bank : बलम्. II. Low ground : निचं or
निचपट्ट, *ups and ds* : निचोन्नति. II. ; *on the road having ups and*
d. मार्गे नवीन्नभूमिप्राये, Sa. III. Fig., *d. fall* : पात, *ups and ds. of*
men . पालीश्वता मनुष्याणाम्. II.

Down (prop.) I Below ; expr. by adv. II. D. the same line .
gen. not expr. . *d. the stream* . अनुस्रोतम् .

Down (adv.) : अध , for which it does not go *d.* येन नेयमियादध , Go. ,
looking *d.* : अधोऽरलीक , Anr. , (2) नीचे- , goes up and *d.* नीचेगच्छत्युपदि
अ , Me. Ph. "*d. with the palace*" : अध पालय पासिदम् , *d. to the pre-*
sent time अद्य यावत् .

Down (adj.) . of trains, etc. निम्नगामिन् , (f. नी) (?)

DownCAST : (1) अधोमुखः (खी, ख), and sim. comp.s, *Karna d. from de-*
jection : कर्णो द्येयादधीमुखः , Mah , (2) निषध (f जा) (= dejected). Ph. :
with d eyes अधोदृष्टि (mfn.), and sim comp s.

DownFALL (1) विनिपात , (2) अवपान , (3) पतनम् ; (1) जय v. ruin,
DESTRUCTION.

DownHEARTED हीनमनस् (mfn) , Mah , and sim comp s

DownHILL (adj) पातुक. (का, क) : v. SLOPING

DownRIGHT (adj) I. Plain, artless : q. v. स्पष्ट (टा, ट). II
Open, absolute . स्पष्ट (टा, ट) . *d. nonsense* स्पष्टनिरर्थकभाषितम् .

DownRIGHT (adv.) : I Lit. : नीचे . II. Plainly q v. .
स्पष्टम् .

DownWARD (adj) : (1) अधोगामिन् (f नी), (2) पातुक (का, क) (= *sloping*).

DownWARDS (adv) I. Lit. : अधः v. DOWN. II From a remote
time : पूर्वञ्च (abl. pl).

DownY I. Lit : कीमलकीमनय (घी, घ) (9) II. Eng, soft, calm .
कीमल (ला, ल).

DownY - दीतुक v DOWER.

DownY I In good sense दयिता. II In bad sense बन्धकी.

Doze : निद्रावते (noun), Md v TO SLEEP.

DoZEN . दादम् (mfn) v. TWELVE.

DOZINES - निद्राशीलता (?) - v. SLEEPINESS.

DOZING, DOZY : निद्राशील (ला, ल) (?) : v. SLEEPY.

DRAE (adj) पिङ्गल - (ला, ल) : v. BROWN.

DRAE (subs) : I. A slut . बन्धकी. II. A woollen cloth *द्राव.

DRACHM ; DRACHMA - द्रुचमुद्राविशेष.

DRAFT : ड्राफ्ट. v. REFUSE.

DRAFT : I. Draught q v. II. A bill of exchange . *निष्कषिपत्र :
v. FILL.

DRAG (subs) : I. Of an Indian boat - द्रुप . II A d. net : चार्क-
पञ्जाल, III. A hook चार्कपट्टी. IV A carriage विपयानं (I).
V. A harrow : q v. VI. A break : q. v.

DRAG (v. t.) I. To draw : q. v. कर्षति, आ, (कृष्; c. 1.), *to d.
hounds* कर्षितवानाकर्षति, K. II. To earn - q. v. Ph. : *to d. or
d. on life* जीवित वाहयति (c of दृष्ट).

DRAG (v. i) I c to hang to the ground : लुडति (लुड्, c. 6), II. Ph.
the matter d'd on for a year *एकवर्षं चयामार्थ .

DRAOGIE . v. TO DRAG. D.-tailed v. UPTIDE.

DRAOULT चार्कपञ्जालम्

DRAGOMAN - व्यापार (m.) (?) .

DRAGON : *नगरसिंह .

DRAGOON (subs) : चयारीह (=horseman)

DRAGOON (v.) I. Lit. चयारीह. वशीकरोति (ह, c. 8.). II. Fig.,
to harass सन्वीहयति (पीड, c. 10).

DRAIN (subs) : (1) *मलप्रवाही (=sewer) ; (2) जलप्रवाही (=water-
course) , (3) जलनिर्गम. (for the exit of water) , (4) समः (=

3, 8)

DRAIN (v. t.) I. To draw off water *to d a marsh* - चनूपप्रदेशस जलम्
अपकर्षति (दृष्, c. 1) or चयारयति (c. of दृष्ट) or निर्गमयति (c. of सम).

II Fig (1) चपयति (c of चि) v TO EXHAUST, (2) रिक्तिकरीति
v TO EMPTY III To filter q v

DRAINAGE *जलनिर्गमपथादी and sim comp s

DRAKE जाइव- v DUCK

DRAM I Lit सानविशेष II Drizzling पात्र D *drinkles* मद्य
v DRUNKARD D *shop* शौचशाला, मण्डपानम् [Sah

DRAMA I A play नाटकम् II The d दृश्यकाव्य or दृश्य काव्यम्

DRAMATIC, AL expr by comp, d *genus* *दृश्यकाव्यमिति, d *co* iposi-
tion दृश्यकाव्य or प्रबन्ध

DRAMATICALLY (1) नाट्येन (by representation), (2) दृश्यकाव्यानुसारेण
(according to drama)

DRAMATIST (1) कवि (= poet q v), (2) नाटकप्रणेता (m) (?)

DRAMATIZE नाटकयति (nomi) (?)

DRAPE बन्धेभूययति, वि, (भूप् c 10) or मण्डयति (मण्ड c 10)

DRAPEL चीमशस्त्रविक्रेत (m) or विक्रयिन् (m) (?)

DRAPEL I Cloth चीमशस्त्र (?) II D *selling* चीमशस्त्र
विक्रय (?) III For statues, etc परिच्छिन्न

DRAUGHT I Drawing आकर्ष, ष II Load carrying धुर्वहनम्
D-cattle धुर्व or धुर्वद III Drinling q v पात्र IV
Delineation निरूपनम् V That which is drawn expr by circum,
"which brought him a great d" *धिन बहुलदमासीत् VI A
portion q v VII A detachment q v VIII A sketch
q v IX A draft *निच्छिन्नम् \ Current of air चीघ
v CURRENT \I A drain नरनिर्गम \II Of ships Pb
"a ship of 12 ft d" *बहद्वलजलमापरीत \III In pl, a game
अष्टापदक्रीडा (?) d board अष्टापदम् (?)

DRAUGHTSMAN I A drawer (1) लेखक (2) चित्रकर (= painter)

II A tuppel मद्यप III For playing draughts शरि

DRAW (v. t.) : I. To pull : कर्षति, आ-, (हृच्, c 1.), *d.s a snake out of the basket* : मुञ्चन्माकर्षति वेष्टिकाया, V. t. ; *d.ing his sword* : खड्गमाह्वय, Ve. III. ; *d.n up to the ear* : आकर्ष्यकृतः (दा, दं), R. ix. 57. ; *d.ing the sheet rolled up under his arm-pit* . कञ्चत्तलसुखीकृतं पटमाह्वय, Mr. II ; *to d. a curtain* : जवनिक्काम् आकर्षति (?) (there were no sliding curtains among the Hindns). Fig. : *d.n by same* : यश्चाकृत (दा, द) : v. TO ALLURE. II. To extract : q. v. : निकर्षति, *intended to d. money from Kuvera* निकर्ष्युत्तमये चक्रते कुबेरात्, R. v. 26. III. To lift : q. v. : उद्वहति (अध्, c. 10), *d.ing water to quench thirst* : विपासां प्रतिकर्तुमुदकमुद्वहन्, D. IV. To delineate : लिखति, अभि-, आ-, (लिप्, c. 6.), *the person d.n on the canvas* . पटे लिखितं पुरुषं, D. iv. V. To write : लिपति, अभि-. VI. To deduce - q. v. VII. To require a depth of Ph. *it d.s six feet of water* : *चतुर्दशलजले गच्छति VIII. To gain : q. v. Misc. : *to d. the breast* : सगम् आकर्षति (?) or पिबति, B. p. ; *to d. an animal* : पशो. क्रीमादीन्पिबति (after D) ; *serpents d. air* : रुपाः पिबन्ति पवनम्, I.

DRAW (v. i.) : I. To pull : आकर्षति. II. To be d.n : आह्वयते (pass. of हृच्) III. To contract : q. v. IV. To sketch : q. v.

DRAW AWAY : अपकर्षति, दि-, *Chandragupta has been d.n a. from Chánakya* : अपकृतयाचक्राच्चन्द्रगुप्तः, Mo.

DRAW BACK - I. Trans. : प्रति कर्षति, प्रत्या-. II. Intrans : परावर्तते, प्रत्या-, प्रतिनि-, (हृच्, c 1.) : v. TO RETREAT.

DRAW IN : I. To bring in : कर्षति, आ-, दि-, *d.s in fortune* : त्रिषं विकर्षति, Ki. II. To entice : q. v. : आकर्षति

DRAW NEAR OR HIGH : (1) सन्निकर्षति, D. x. ; (2) प्रत्याघोदति (घृह्, c. 1.), *time for going home d.s n.* . प्रत्याघोदति शरद्वसनकाल, K.

DRAW OFF . I Lit. . अपकर्षति, आ-, अपा, *d.ing off the eyes from* .

the king आनिपालसुजादाख्य चणु, R II To withdraw, retire *
q 3

DRAW ON I To draw in q v II To draw near q v III To
make a draft *to d on the Bank of Bengal* *बङ्गबनाङ्कानि निष्कर्षति.

DRAW OUT I To draw v DRAW (t) II To extract v DRAW
(tt) III To stretch, extend q v IV To prolong q v

DRAW OVER prob समाकर्षति v TO BRING OVER

DRAW TOGETHER समाकर्षति v TO BRING TOGETHER

DRAW UP I Lit उत्कर्षति, R II To compose विन्यति (विन्यु,
c 6) III To arrange troops (1) विन्यसति (अन् c 4), (2)
विरणयति (रन्, c 10)

DRAWBACK (1) हानि (= loss), (2) प्रलुब्ध (obstacle) [1], Ram

DRAWBRIDGE *आकर्षसेतु, यन्त्रीपनसंक्रम, Ram *To close (it)* हरति (ह, c

DRAWER of a cheque *आदिष्टनिष्कर्ष

DRAWER I Lit खर्चक, या II A painter लेखक III. Of a
cheque *निष्कर्षक IV A sliding box *निष्कर्षकी V In
pl, a garment अङ्गवास Ph *a cleft of d s* *निष्कर्षपेटिका

DRAWING (subs) I The act आकर्ष, च II Delineation
चित्रकर्षणम् (n) III A picture q v *to close d is it* केनेद
लिखितम् IV In lotteries नि सारणम् (?)

DRAWING MASTER चित्रशिल्पक (9), and sim comp s

DRAWING ROOM समाजनकोठ (1) Ph *to hold a d* *समाजनकोठ करोति

DRAWL (v) मन्द मन्दम् लदीरयति (रद् c 10) v TO UTTER

DRAY, DRAY DART शकट

DRAYMAN शकटवाहक

DREAD (subs) चास, वि, d *inspiring* आसचमन (नी, न), K1 v FEAR

DREAD (adj) v DREADFUL, TERRIBLE [me मघासान्, Ve

DREAD (v) नश्यति, वि, (अन् c 4) (with abl) v TO FEAR Ph *d ing*

DREADED (adj) घोर (रा, र) √ FOPPIDABLY

DREADFUL (1) भयव (f चा), (2) दाहव नि, (f चा), (3) घोर (रा, र), (4) वाचावह (दा, द)

DREADFULLY (1) घोर, (2) दाहण, (3) भयणम्

DREADFULNESS (1) भयणम्, (2) दाहणम्, नि, (3) घोरता

DREADLESS निर्भय (दा, द) √ FEARLESS

DREAM (subc) I Lit (1) स्वप्न, *to have a bad d* दुःस्वप्न पश्यति, D viii, (2) सुप्ति or सुप्तिका, *pleasant d* सुखसुप्तिका, Sr iv Ph *to speak in d* उत्सृजयते (nom), U II Fig Ph *pleasures are bit d s* कामा स्वप्नीपमा, Ri xi 34

DREAM (v) I Lit (1) स्वप्ने पश्यति (दृष्ट, c 1) (=to d of something), *d t that the moon had entered into the mouth of Vilsavati* स्वप्ने विलासवत्या आदने ऋग्नि प्रविशन्महाधीत, Ik, (2) स्वप्न पश्यति (=to have a d) II Fig ध्यायति (ध्या, c 1) (=to meditate) *To d away or out of time* निश्चयचित्तया कालं विपति (विष c 6)

DREAMER I Lit स्वप्नदर्शिन (f नी) II Fig उन्मत्त (ता, त) (1)

DRIFAMLESS (1) शीतस्वप्न (प्रा प्र), (2) स्वप्नशून्य (स्वा न्य), etc

DRIFAMY, i e dreamlike स्वप्नीपम (मा म), and sim comp

DREAR √ DREARY

DEARLY (1) घोर, (2) निरानन्द (=cheerlessly)

DREARINESS घोरता √ DESOLATION, CHEERLESSNESS

DREARY घोर (रा, र) √ DESOLATE

DREDGE आकर्षणी (?)

DRECS I Lit मल II Fig उच्छिष्टम्, √ FRESH.

DRENCH (subc) पान √ DRINK

DRENCH (v) I To make to drink पश्यति (c of पा) II To moisten, wet q √ क्षेदयति (c of क्षिद्) Ph *although I u d ed with sweat* स्वेदमनिलघातादि Ik

DRESS (sub) *वेष्ट or वेश, take away the hunting d मगवावेशमपनयन्,*
See, (2) नेष्य (rare), with marriage d वैवाहिकेन नेष्येण, Ma ४१
४ CLOTHES, GARMENTS

DRESS (v t) I To clothe *q, ४ (1) वेष्टयति (c of विष्) (= to*
d another), d ing Śrīrāva with female d साध्व स्त्रीविवेचैषयिता B
p, (2) वेष्ट विदधति (अ०, c ३) M ४ अतिरचयति (र०, c १०), d ed
तिरचितवेष, R ४ ७६, (3) वेष्ट विभर्ति (अ, c ३), (= to d one'sself),
P Ph d ed as Pāsasaḥḥḥ वासनदत्तावेशधारिणी, R १ III II
Of the hair (1) रचयति, वि, d the law देशरचनां कुर्वन्ति, R १ IV
१५, (2) कल्पयति, आ, (रुप, c १०), I ere [the] are] d ing the name
of horses इती इतीऽद्याग क्षेपकल्पना निरते, Mr १४ (3) सम्करोति (इ,
c ३) III Of fool, etc सम्करोति, I also know how to d
food अन्नसम्कारमपि जानामि, Mbh IV Of wounds
(c of शुष), Bha ४ ४० DRID UP [**शस्त्ररणी.*

DRESSER I One who dresses *प्रसाधक (f धिका) II A table*

DRESSING (sub) I Dress *q ४ II For a wound लेप, प,*
वि III Of food सत्कार (?) IV Bulabonng ४ TO DE-
LAOUP THPASH Comp ३ (a) *d gown *प्राक्प्रसाधनवेष, (b) d-*
*room प्रसाधनक्रीडा (?), (c) d table *प्रसाधनमेज*

DRIBBLE चरति (चर c १) ४ TO TRICBLE

DRIENET कथ, m'd १ कथय ४ DROP

DIRT (sub) I That which is driven (1) प्राण, (2) राजि
 (=heap *q ४*) Ph *under the d of=unpelled by ४ TO IMPER.*

II Course *q ४ III Partort q ४ (1) भार, (2) तादर्थ्यम.*

DIRT (v t) दृढति (दृढ c ७) ४ TO DRIVE

DIRT (v i) दृढते (प्रत्ये of दृढ), चञ्चते (प्रत्ये of दृढ), etc

DAIL (sub) I For boring वेधनी ४ GINLET. II, Of
 soldiers कैश्यामस, Ka,

DRILL (v t) I To Lore q v रिद्धति (अथ c 4) II To
tra n and exercise troops Ph slo l l d the soldiers everj d
अन्वह सैन्यव्यायामं कारयेत् (c of रु) Ka xvii 13

DRILLING (subs) शूलक्रापांसपटविशेष

DRINK (v) पिबति (पा c 1) *we le tley t re ding there* पिबन्ती तत्र रे
तयाम् V p , *ding maireja liquor* कैरेय मधु मीला B p Ph
he d s (= a drunkard q v) स पान करोति, *we d to your health*
*तर स्वाध्याय पिबाम D off or 1 p (1) नि पिबति (2) छन् चुलुन्वति,
Vi v D in v TO INRIBE

DRINK (subs) (1) पानीयम् (2) पेयम् (3) पानम् *bring me d quick*
पानमाहर मे दिवम् Mah D money सुरामूयम्, Sa v To take to d
पानवम् आसेवते D

DRINKABLE (1) पेय (या य) (2) पानीय (या य)

DRINKER य (या यन्) पान करीति v DRUNKARD

DRINKING पानम् *excessie d* अतिपानम् Ka great d begin
प्रावर्तत महापानम् Mah D vessel पानपात and sm comp's D -
nse ibly पानवीही D D place प्रपा Mah

DRIP (subs) I Droppng पात II Faves रुक्मिन्ना

DRIP (v t) दाहयति (c of रुक्) *I will d this cloth on her* एतच्छीर
मखा उपरि शालक्षिष्यामि Mr

DRIP (v i) (1) चरति (चर c 1) (2) गच्छति (गच्छ c 1) v TO OOOZ

DRIPPING (subs) २. रस d pan *रसधारिणी

DRIVE (v t) I To impel (1) धेयति (धैर c 10), *d n by con*
trary w nd प्रतिघातधेरित (ता त) D vi *d the horses fast towards*
the V F ऐशानो दिश प्रति धेरयाशमाद्यगमनाय V i, (2) द्रुहति or
भोदयति य, (द्रुद c 6 and 10) *d n by fate* नियन्ता भोदिनाथ Et xx
1 *d n by the chariotter* मारदिसम्पद्य, Ku xvii 10 (3)
भोदयति, प्र मे, (द्रुद c 10) *drove the horses on level ground* ममे

देह दयान् वाचीदयन् Mah (4) वाहयति (c of वच) *don't d the car*
 ना तावत् प्रवृत्त वाहय Mr vi , (5) आलवति परि (c of वच) (= *cause to move in d ing cha ots* रयम् परिपालन Nd Ih
I will d yo to yo : lo se रयन ली यद गत्याति or प्रापयानि
to d a nail कौल परिग्रयति (c of विग) II To lunt q v
 III To follow carry on q v IV To force q v

DRIVE (v 1) I To be impelled expr ly the pass of verbs given
 under *drive* (v t)(r) II To rush q v निपतति (पन् c 1)
 III To go by a carriage रयन गच्छति चलति v TO GO MOVE
 IV To d at अनिच्छन्दाति (धा c 3) v TO AIM STRIVE

DRIVE AWAY (1) निर अयति अय (अन c 4) (=cast away) (2) निर
 सारयति अय (c of स) (3) निर धूनीति अय वि (धू c 5) (= *shake off*)

DRIVE OFF नि सारयति v DRIVE AWAY

DRIVE OUT (1) निर्वासयति (c of वस) v TO BANISH (2) नि सारयति
 (c of स *d ove the son o t of the co it* / दिगारि सारयामास कृतम् B
 p (3) निरस्यति (अन c 4) v TO DISPEL

DRIVE (subs) I The exercise expr by verb *gone out to take*
a d वायुसेनायै रोज निर्गत II A place for d रथा (?)

DRIVEL (subs) I Slaver जाला II Noise 196 q v

DRIVEL (v) I To slaver जालायते (nom) II To dote *d ing*
 जालायित (ता व)

DRIVELLER I Lit जालासः II Fig v rpiot

DRIVER (1) वाहक *d of a ca rage* प्रवृत्तवाहक Mr (2) यन्त्र (m)
 (=moderator of animals) *elel ant d* यन्त्रा यन्त्रा k

DRIZZLE *len it was d ing* मन्द मन्द प्रवति यजन्ते P v TO RAIN
 GENTLY

DRIZZLY *d weather* c rannng expr by circum

DROF CREF *उपसंहारजनिका

DROPSICAL वातशय्यपीडित (ला, ल) (?)

DROSV वातशय्य (?), चटरी (= aseptic)

DROSS I Of metals मण्ड (man) II Fig उच्छिष्ट V REFUSE

DROSSY समद (ला, ल) (?) V IMPERT, WORTHLESS

DROUGHT I Aulity (1) अनादृष्टि, (2) अशय्य II Thrust q v.

DROUGHTY शुष्क (का, क) V DRI, PARCHED

DROVE द्रुव V HERD

DROVER पशुपाल V HERDSMAN

DROWN (v t) I To deluge q v प्रावरति (c of ड्रु) II To
kill by immersion (1) जले निमज्जयति, ले (c of मज्ज) (= to plunge
when the senses are clear) *will it go soon like a vessel of stone*
पारावर्तित निमज्जयति पुरा ला, Ku (2) जले मज्जयित्वा व्यापादयति (c of
पद) V TO KILL

DROWNED, to be I To perish in water (1) निमज्जति (मज्ज, c 1)
(when the sense is clear) *I don't know whether Patnodbhava is
d there or scathed the coast* रवीन्द्रवन्धन निमज्जी वा सीरमनमदा न
जानामि, D , (2) by circum II Fig निमज्जति

DROWSILY (1) निद्रालस (मा, म) V SLUGGISH, (2) आलस्य V SLOTH
FULLY

DROWSINESS I Lat (1) निद्रा (= sleep), *overcome with d* निद्रया
निभूत (2) सुषुप्ता V SLUGGISHNESS II Slothfulness q v
आलस्य

DROWSY I Sleepy q v निद्रालु (nfa) II Soporific निद्राद
(दा, ट) (?) III Dull, stupid q v

DRUB (v) द्रुडन दण्डयति (मज्ज, c 10) V TO BEAT, CUDGEL

DRUB (sub.) (1) दण्डायत, (2) दण्डप्रहार, etc

DRUDGE (sub.) द्रुष्टकर्मकर (?), *in the comp.*

DRUDGE (v.) : निहटकर्मसु आश्रयम् आयासयति (c. of दृग्) (1).

DRUDGERY : निहटकर्मणि (?), and sim. comp s.

DRUG (subs.) : (1) औषधं (= medicine : q. v.) ; (2) औषधि. (= plants used in their composition).

DATA (v.) : I. Intrans : औषधं ददाति. II. Trans. : मिस्रयति (मिस्, c. 10.) : v. TO MIX.

DRUGGET : लुप्तप्राकारः (?).

DRUGGIST : (1) औषधविक्रेतृ (m.) (?); (2) औषधीयद्रव्यविक्रेतृ (m.) (?).

DAVID . *दुत. D.-ism : *दुतत्व.

DRUM (subs.) : (1) षडङ्ग ; (2) पटङ्ग ; (3) दुन्दुभिः, (4) डिडिमः (a' small d.), beat the d आहत डिडिमं, Mr.

DRUM (v.) : I. Lit. : षडङ्गं नादयति (c. of नद्, ताडयति (तद्, c. 10.), etc. II. To throb : कम्पते (कम्प्, c. 1.).

DRUM OUT : षडङ्गताडनं निरासयति (c. of वस्).

DRUMMER : (1) मारद्विक्रिः ; (2) पटङ्गाङ्कः, and sim. comp s.

DRUMSTICK : दण्ड (= stick).

DRUNK : (1) मत्त. (मा, तं), *half d.* मध्येन मदीन मत्त, Ni. ; *in the fourth stage (a man) d. is worse than dead* पतुषे तु मदी मूढो असादय्यपरी मत्त, Ni. ; (2) मदीमत्त (मा, तं) ; (3) चीरः (वा, वं), परि-, *d. with the blood of Dussishanx* : चीरी दुःशासनासृजा, Ve. Ph. *I got d.* मदीनासृज्ये ; *being d.* उपोदमद्, D. II.

DRUNKARD : (1) सुरापः ; (2) मद्यन ; (3) पातपः, Mah. ; (4) पातपीड, R.

DRUNKEN : मत्त. (मा, तं), *the d. fell* मत्ता. परिपतन्निज, Mah. : v. DRUNK.

* DRUNKENNESS (1) मत्तता ; (2) मदीमत्तता ; (3) मद ; (4) चीर्य or चीरता (rare).

DRY (adj). (1) दृक् (का, चं) (in all the senses of the English word, *a hesp of d. leaves* दृक्पत्रवृक्ष, Mr. ; *when it becomes d.* :

अङ्गिन् मुने V , *d g i n d a g* मुक्तये B , *d altera t i o n* मुक्तविषय ,
B P (2) परि मुक्त , स चत् , दि , (धा, क्) P] *d land* स्थलम् ,
d measure *मुक्तमान , *d we ne* *मुक्ताग्र

DRY (v t) (1) मुक्त (f क्) , करोति *where shall I spread and d [this cloth]* कृत्र प्रसार्य मुक्ता करिष्यामि, Mr viii (2) शोधयति (c of ग्रन्थ) ,
should d the bold with penances सपसा गरीर शोधयेत् V s

DRY (v i) शोधयति (इ, c 1) याति (या c 2) वजति (वज्, c 1) ,
मज्जति (मज् c 1) *and the ponds dried* ययु शोध घराति च, V p .
v TO DRY UP [S c

DRY UP (v i) शुष्यति (शुष c 4) , *that branch dries up* सा शाखा शुष्यति,

DEY UP (v t) शोधयति दि , परि , चत् , स , (c of शुष) *is like d ng up*
the ocean समुद्रस्य शोधयन् Mnl

DRYAD वनदेवता

DRY FIED prob मुक्तनेत्र (ना न्) v TEARLESS

DRYNESS मुक्तता परि , वि च

DRY SLEEK चक्षुःशुष्यमानो धातो

DRY POINT शुषिबिम्ब

DRY SHOD मुक्तपाद (दा, द्) , and sun comp s

DEAL *but icky (you have used) the d number* विचयनशु कदम्, U vi

DEALITY (1) द्वित्वम् , (2) द्वैतम्

DEB (v) (1) करोति (=to make) , (2) कीर्तयति (=to glorify)

DEBIOCS संदिग्ध (धा, क्) v DOUBTFUL

DEBIOLSLY संशयित् v DOUBTFULLY

DEBIOCSNESS संदिग्धता v DOUBTFULNESS

DECAL *द्विचकीय (दा य) उपराजकीय (दा, य)

DECAR *द्विचकीयमुदा , उपराजमुदा

DECHNESS *द्विचकी , उपराजो

DICER *उपराजम्

Duck (sub^v) I Lit (1) कादम्ब (2) कउहम II A darling
जातक (f का)

DUCK (v) v TO PLEUNT NOD

DUCKER I A plunger liver q v II A fawner q v

DUCKLING कादम्बशाय v DUCK

DUCT नाडि v also PASSAGE

DOCTILE विनिय (या य) v DOCLIF

DOCTILITY विनियता v DOCLITY

DUNGROW मन्द ११ I मन्द्यु (inf) v ANGER

DUP (adv) भरपम d cast चरलपूर्व (वा वं) (?)

DUE (adj) I Owl (1) दीय (या य) (=to be given) (2) पाय
(या य) (=to be received) II Proper fit q v उपयन् (का
क) III Ow is the fall of r is d to its leanness अपा
पतन तद्गुणकारणम् V d v ACCOUNT OF ON— Pl the mail is
d not *अथ यथापि समागत्यानि

DUE (sub^v) I Lit (1) दीयम् (2) सज (= left) Pl respect
is d to others पुज्या गुण v OUGHT II Right q v III In
pl taxes शुल्क

DUFI I Sub^v ददयुदम् II Verl ददयुद करीति

DUFLIST ददयुदकारिन् (f ची), ददयुद (f डी)

DUG (sub^v) सन v MIPPIET TEAT

DUGONG *द्विजद्व सनन्धयगवविजिष

DUGR *अधिनायक उपराज, दूक

DUGROD *अधिनायकल उपराज्यम्

DULCET मधुर (रा रं) v SWEET

DULCIM r तली (?), वाद्ययन्त्रविजिष

DULL (adj) I Of intellect (1) मन्द (ना न्दं), (2) मूर् (डा ड)
(=stupid) II Of colours, etc (1) मन्द (दा न्दं), 1 len the d

lighted (moon) was about to set अयातमासीदुषि मन्दकान्ती, B , (2)
 मदिन (ना, न) (=dark) III Blunt q v निलेख (mfn)
 IV Sad, melancholy q v निवन्ध (f वा) V Flat insipid q
 v चरस (वा, म) VI Heavy, insensible q v VII Cloudy,
 dark q v

DULL (v) I To stupify जडीवरीति II To blunt कुण्ठोकरीति.
 III To obscure मलिनीकरीति IV To depress म्लानीकरीति

DOLLARD मूढ v FOOL

DULL BRAINED, DULL-HEADED (1) मन्दपी (n धि), वे , (2) मन्दमति
 (mfn) Ptn , (3) मूलबुद्धि (mfn), k

DULLY (1) मन्द (=slowly), (2) नीरस (=insipidly)

DULLNESS (1) माया (=slowness, dullness), (2) बाया (=stupidity),
 (3) निक्षेजकता (=bluntness, drowsiness), (4) नीरसता (=insipidity)

DULY I Fitting q v यथावदम् II In proper time यथासमये

DUMB (1) मूक (का क) (the best equis) deaf and d एवमुक् (का, क),
 (2) जड (वा, ड) v SPEECHLESS To strike d जडं करोति

DUMB BELL prob अदीदण्ड, k

DUMBLY (1) मूकम्, (2) नि शब्द (=silently)

DUMBNES (1) मूकता, (2) कीटा (rare)

DUMB SHOW *मूकचेष्टा v GESTURE

DUMFOUNDER जडीकराति v TO CONFOUND

DUMMA prob जड

DUMF विषाद v SADNESS Dish v SAD DULL

DUMPLING a puding a pple d *आताकल चर्चरी

DUNNY : e short and thick a d woman अनायता स्त्रियाया नारी
 v SHORT, THICK

DUN (a l) I Swarthy कपिश (शा, म) II Dark, gloomy q v
 दोर (वा, र)

DUL (subs) I A demand धर्मना II One who ds
उत्पीडक (?)

DUL (r) उत्पीडयति (पोड, c 10) (= to trouble)

DUNCE स्तुलबुद्धि V FOOL, BLOCK HEAD

DUNG (subs) (1) निडा, (2) पुरीषम्, (3) मलम्, (4) मूयम्

DUNG (v) I To void excrement (1) मूयति (गु c 6), (2) वदते
(वद, c 1) II To manure गु व

DUNGEON दुर्ग, Mr r PRISON

DUNO HILL I Lit महुन्सीम, and sim comp. II As a term
of reproach नीचदीर्घ

DUSLIN दिदिम (?) पक्षिदिदिम

DODECIMO *दादशम (का क)

DECE (r) वदयते (वद, c 10) V TO DECEIVE

DECE (subs) विश्वस्यवत् (=credulous) Ph I was their d *बह्मसं
नैषां वदयन्मूंसि

DUPLICATE (subs) *द्वितीय प्रतिनिधि

DUPLICATION द्वैतव्यम् (?)

DECEITLY रूपम् r DECEPTION

DURABILITY (1) स्थायित्वम्, (2) स्थिरता (3) अवस्थान

DURABLE (1) स्थायिन् (f भी) (= lasting abiding), (2) स्थिर (रा, र)
(=constant), (3) अवस्थ (पा, य) (=unleaving)

DURABLY expr ly alj or circum [निरीय

DEFAUCE I Duration गु व II Imprisonment गु व

DEFATION I Durable स्थिति या व्य II Abidingness
स्थायित्व Ph of long d दीर्घस्थायिन् (f भी), of short d अल्पस्थायिन्
(f भी)

DEATH (1) ly loc abs, d whose reign दक्षिन् मर्त्यो जायति, R, (2)
ly loc, (when = is), d youth यौवनदशाया, H, d sleep स्वप्न, D

DUSK (adj) v DUSKY

DUSK (subs) I Lit सन्ध्या (=twilight) Ph in the d of the evening रायन्ने तमसि II A color मानिषम्

DUSKINESS I Lit ईषदम्भार II Fig मणिमता

DUSKY I Lit (1) तमस्य (f स्या), (2) ईषदम्भार (रा, र), and sim comp's II Fig मलिन (ना, न)

DUST (subs) (1) धूलि (सी) (f), sea of d धूम्रोजलधि, Ku (2) रजम् (n), to put down d रज ग्रमयति, Lu, (3) रेणु (mf), to raise d रेणुम् उत्थापयति, R, (4) पाद (m) (rare), the whole body smeared with d पादपलितसरङ्ग, Mah Ph to throw d (fig) धूलि ददाति (used in Bengali)

DUST (v) 1 e to brush or sweep away d v TO BRUSH, SWEEP

DUSTER *धूलिहारिणी v BRUSH

DUSTINESS (1) पायुलता (2) by adj

DUSTMAN धूलिहारक (?), धूलिवाह (?)

DUSTY I Filled with dust (1) धूलिनिचित (ता त), (2) रजीहस (ता, त), (3) पायुल (ता ख), etc II Like dust (1) धूलि, d white *धूलिचित (ता, त)

DUTIOUS DUTIFUL (1) भक्त (ता त), (2) भक्तिमत् (f ती), (3) वय्य (य्या, य्य) (=submissive), (4) अट्टिधायिन् (f गी) (=compliant)

DUTEOUSLY, DUTIFULLY भक्ता v RESPECTFULLY

DUTEOUSNESS, DUTIFULNESS (1) भक्ति, (2) वय्यता (=submissiveness)

DUTY I Moral obligation धर्म, caste d's धर्मधर्मान्, S, d's of kings राजधर्मा, V s, to abandon d धर्मा क्रिया सुचति B Ph it is the d of 1 e it should be done by v SHOULD, OUGHT II Service निधीय, execute your d स्वनिर्धायनगृह्य कुर्व Si Ph one who has done his d हतहत्य, H III Reverence भक्ति IV An impost गुरु (mn)

DECUMVIR *द्विपुरुषी (dual). *D.-ate* : *द्विपुरुषाधिकारः.

DWARF : (1) वामन. (नौ, नं) ; (2) खर्व (f. वां).

DWARF (v. t.) : (1) खर्वयति (nomi.) ; (2) खर्वीकरोति.

DWARFISH : (1) वामन. (नौ, नं), *d. stature* वामनी मूर्तिः, N. I. 124. ; (2) खर्वः (वां, वं) v. SHORT.

DWARFISHNESS : (1) खर्वता ; (2) वामनता (?).

DWELL (v. i.) : वसति, नि-, उप-, अनु-, अधि-, आ-, प्रति-, सम्-, उभि-, अध्या-, (बम्, c. 1.) (the last eight are not common), *d.s in the forest* : वने उपवसति, S. k.

DWELL ON or UPON : I. To detail : q. v. : प्रपञ्चयति (nomi.), S.

II. To remain absorbed with : निर्वर्णयति (वर्ण, c. 10.), D.

DWELLER : निवासिन् (f. नी) : v. INHABITANT.

DWELLING . (1) निवासः ; (2) वसतिः ; (3) वासः, आ-.

DWELLING-HOUSE : (1) वासगृह ; (2) वसतिवेग्नम् (n.), Ki. ; and sim. comp.s.

DWELLING-PLACE : वासभूमि, आ-, H. ; and sim. comp.s.

DWINDLE : क्षीयते (pass. of क्षी) : v. TO WASTE AWAY, DECREASE.

DYE (subs.) : (1) रङ्गः ; (2) रामः

DYE (v. t.) रञ्जयति, अभि-, (c. of रञ्ज), *d.d with indigo* : नील्या रक्त, S. k. : v. TO PAINT.

DYED WITH (as adj.) by a deriv. . *d. madder* : माध्विड (f. डी) ; *d. turmeric* : हारिद्र (f. ट्ट), S. k.

DYEING : रञ्जनम्, अभि-.

DYER : (1) रङ्गाजीवः ; (2) रञ्जक .

DYING (adj.) : Ph. *D. man* विद्यमान v. TO DIE ; *d. hour* : मरणकालः v. DEATH.

DYE-WOOD : रङ्गकाष्ठ .

DYNAMICS . *गतिविज्ञानं, *rigid d.* *व्यन्यगतिविज्ञानम्.

Dynamic (1) बल (या शक्ति) (2) by comp

DYNASTY (1) वंश (2) राजवंश
DYNASTY वंश the solar ! सूर्यवंश of the solar ! सूर्यवंश (1) राजवंश

Ravi 10 that it will become extinct with Ashemala चमक
 प्रायः स वग सस्यां प्राप्ताते ५ प

DYSENTRY (1) दृढयो (2) आगरा

DIARRHOEA चानयादिह र INDIGESTION

DIURETIC आम्याशित् (f जी)

Dystasy मृतकृष्ण

E.

EACH & EVERY Ph went & to / s o n / o u s स स धाम गन्तु ,

B p e of these एवमैकेक K gave one color to e एकेक
सहितमैकेकयै एदो B p v ERYTHRODY we are ashamed of e
other एकीयस्य जिजीम K। ए ONE ANOTHER

Trans. 1 Desro 3 (1) सामन (का ३) (best copy) e to see

S ७८ ईशावस्यार्जुनसालस (सा स) Ku (३) सोलुप (पा प) *for an embrace* पाङ्ग पसोलुप (पा प) S II Impetuous frront

(1) व्य (या य) (2) अनुसू (का का) the sp ng is very e पशु नसूक
य नाधन Ku III Br tile q v

LONGERLY (1) सम्पृष्ट (-longingly) (2) चढण (=thirstily), (3) सीन्हाड (=zealously) (4) बल (-impetuously)

UAGERNESS I Eager desire (1) व्यासना (2) दृष्टा (=thirst) II

Impetuous ty व्यक्ता III Zeal उत्साह

EAGLE prob सहाय of Mat पत्रिका

EAGLE EYED गृध्रनय (mfi) or दृष्टि (mfn)

EAGLE STONE उपलोहविमिश्र

EAGLET खट्वाङ्गवक् (?)

EAR (subs) I Of animals (1) कण to come to one's कर्णपदन
आयाति Sa to sh t the e s कणौ पिदधाति M to lend an e कर्णे
ददाति Sa to w l sper into one's e कर्णे कथयति Mu the bori g
of the e s (a relig ious ceremony) कणवेध the root of an e कर्ण
मूलम्, R or कर्णान R or कणनाह B the s ddlee or dream of the
e कवक्ष्ण N (?) शीघ्रम् e enchant ng शीघ्रहारिन् (f थी), K ,
(3) श्रुति beng of the same name to thee अत सनाथ Mu Ph
the t p of an e पालि the outer e शब्दकुली C s II Of other
objects perh कर्ण III Of corn (1) कण्डिग (mn) (2)
मलमधुरी

EAR (v) I To plough q v II To p t forth ears of corn
v TO PUT FORTH

EARACHE कर्णशूलम् Sr creates a bad man s e उपजनयति अशपथित
शूलमभयस्य R

EARED I Hav ng ears (1) कर्णिन् (f नी) (?) कणवत (f ती) (3)
कर्णिन (ना ल) II S l ked मद्यन्ति (ता त)

EARDROP कणपूर (?) v EAR RI D

EAR LAR कणपालि

EAR LESS (1) अकर्ण (र्ण ण) (2) कर्णहीन (ना न) and sm comp s

EAR MARK I Lt कर्णचिह्नम् II Any mark चिह्नम्

EAR RING (1) कुण्डल gold e काचनकुण्डलम् S (2) कर्णपाली (3)
कणिका (4) कर्णभूषणम्, (5) कर्णवेष्टनम्

EAR SHOT कणविवश कणगीचर an i s n comp s

EAR TRUMPET *कर्णनादिनी

EAR WAX (1) कणमज (2) कणमूत्रम् (3) तीक्ष्ण

EAR-WIG : कर्णकीटी (?) .

EARL : उपाधिरश्मि , *उपनायकः *Earl* . *उपनायकत्वम्

EARLINESS : EXPR. by adj. - v. EARLY .

EARLY (adj) . I. Commencing Ph : *e. drops of rain* वर्षावदिव्धर ,
Me ; in the *e* part of the day दिवसशायमाये, *Dak* , *e. twilight*
अधश्मया, *Sa* , *e. youth* प्रथम वयः II. Ancient q. v. : in *e* times
पूर्वकाले III. Forward the winter is *e* this year *अग्निन् वर्षे
श्रीम सभायत मौवम् , *e. death* अकालमृत्यु . IV. In the morning
प्रगेतन (जी. न) . v. MORNING .

EARLY (adv.) : I In the morning (1) घातम् , (2) प्रत्यूपसि v
MORNING Ph : *very e in the morning* अतिप्रबुधे or महति प्रबुधे, *Sa* .

II. Soon q v. : (1) शीघ्रम् , (2) अचिरम् III. I'rst q. v. पूर्वम् .

EARN (v.) . (1) अर्जयति, उप- , (अर्ज् , c 10) , *e ing fleeting fortune* अर्जयन्
गलरी . चिप्र , *Ki* , (2) अर्जन or उपार्जन करोति , *after e ing three*
hundred sovereigns स्वर्णमलवधोपार्जनं कृत्वा, *P* : v TO ACQUIRE .

EARNEST (adj) . I Eager, zealous q v. . (1) व्यय (या, य) ; (2)
सीत्साध (डा, ड) Ph : *e. wish* एकाग्रचित्तता II. Intent (1)
एकाग्र (या, य) , (2) निश्चितः (डा, ड) . III. Serious : q v .

EARNEST (subs.) I Reality सत्यम् . Ph : *I am in e.* न परिहृताभि.
II. Eagerness, intentness q. v. III. Part-payment : (1)
सत्यापनम् , (2) सत्यदार , *to give e* सत्यदार ददाति, *Vy* .

EARNESTLY I. With fixed attention . (1) एकाग्रचित्तेन , (2) निश्चि-
तमनसा . II. Eagerly q. v. सीत्साधम् . III Seriously q v .

EARNESTNESS I Eagerness , व्ययता . II. Intentness एकाग्रता .
III. Seriousness . q v .

EARNING (subs) : अर्जितम्, उप- , *one's own e.s* स्वयमर्जितम्, *Gr* . ; *e.s of*
valour प्रीतिर्जितम्, *Da* .

EARTH (subs.) : I. The globe . (1) पृथिवी , (2) पृथ्वी , (3) वसुधा ;

(1) वसुमती (2) वसुभरा (3) चरनि (f) (7) मदिनी (8) मही
 (9) धरिती, (10) भू (11) भूमि, (12) धरा (13) दिति (14)
 धरणी II The dry land खलम् III Clay (1) चण्डिका, (2)
 चद (f)

EARTH (v) I Tran भूमौ निदधाति (पा c 3) II Intrans
 [भूमौ] वसति (वस c 1)

EARTH BORN (1) भूमिज (जा ज) and sun comp s, (2) भौम (नी म)
 when you went to conquer the e लयि भौम गते जगुम् S

EARTHEN (1) मृत्पय (वी य) e vessel मृत्पय पात्रम् R (2) मार्तिक
 (की क) (rare)

EARTHEN WARE (1) मृदाण्डम् (2) मृत्पात्र भाण्डम् (3) मार्तिकम् (4)
 कौलाटकम्

EARTHILING (1) भौम (2) मृत्

EARTHLY I Lt (1) पार्थिव (नी व) e fo tu e पार्थिवी R (2)
 भौम (नी म) e forms भौमा उपाधय V सासारिक (की क) (=
 worldly q v) II Conceivable खलु iclat e pless re कि खलु
 सुखम्

EART QUAKE (1) भूमिकम्प R y (2) चितिकम्प V m (3) चरनिपक
 न्यनम् Ku anls n comp s

EARTH WORM I Lt पीलु II Γ g की

EARTH WORK I Lt मृदुशीलन (?) II A mound q v

EARTHY v FARTHEN EARTHLY

EASE (subs) I Comfort सुखम् ate सुखन or निरु-रन II Peace,
 tranquillity (1) निरुति, how co ll le l see e कथ स्यात्स्य निरुति
 P (2) साध्याम् I am now at e लभमिदानीं साध्याम् Sa III
 Facility अनायास icth e v BASILA IV Of style etc
 साध्याम् (?)

EASE (v) I To comfort सुखयति (noml.) II To alleviate

अपयति (nomi.) III. To move gently : ईपहालयति (c. of चल्)

IV. To dung : अशीनं करोति, V s.

EASEL *बिवाचर . .

EASEMENT : I. Assistance . q v. II. In law परगुमादधिकारः

EASILY I. With facility (1) सुखेन, or सुखम्, or सुख in comp, *to be got* सुखेन खम् (f. स्या), Ki. I. 17 ; *digests e.* सुखं जीर्णति, Si. ; (2) अनायासेन or निरायासेन (= without exertion), *to sustain e.* अनायासेन विमर्त्ति, K. ; (3) अजेहेन (= without trouble). II. Without anxiety (1) निर्वहणेन, (2) निश्चितम्. III. Gently, gracefully . q. v.

EASINESS I. Comfort - सुखम् II. Good-nature : सौजन्यम्. III. Credulity : q v. IV. Of style etc. साच्छन्दम् (q). V. Facility : सौकर्यम्, better expr. by adj. v. EASY (1).

EAST (adj.) : (1) पूर्व (वाँ, वै), *on the e.* पूर्वतः, A. p , (2) प्राग् (f. ची), *e. of Vinashana* : प्राग्विसनात्, M.

EAST (sub.) (1) पूर्वदिग् (f), and sum. comp s. *floes towards the e.* पूर्वा दिग् प्रति स्रवन्ति, S o. , (2) प्राची, *he first went to the e* च यदी प्रथम प्राची, R. , (3) ऐन्द्री दिग्, and sum. comp.s, Ki.

EASTERN *हृदय पुनरुत्थानपर्जनं (n.).

EASTRILY : I Adj. : v EASTERN. II Adv. expr. by loc : (1) पूर्वार्धा दिशि ; (2) प्रायात् ; etc.

EASTERN (1) पूर्व (वाँ, वै), *the e. and western oceans* पूर्वापरी तीरनिधी, Ku. ; (2) प्रायः (था, थ), *e gate प्राय द्वारम्*, B. , *the e.s* : प्राय्या, Muh. , (3) पोरन्ना (f. लता), *e regions* पीरलता जलपदा , R.

EASTWARD expr. by m. . (1) पूर्वेण ; (2) प्राच्या or प्राचा, *passing a little e.* प्राचा विच्छिदन्तरमतिशय, D.

EASY : I. Not difficult (1) सुकर (त्, र), अवसराय (था, थ), etc. (= e to do), *it is not e. to besh great men's contemplation* न हि महती सुकर सदाभिमत, Ki. ; (2) सुगत (ना, न) (= e. to go or under

stand), *the rest is e* शेष सुखम् Go , (3) सु in comp , *fortune is not e to keep* अदुर्लभा श्रिय , Is , *Ind s is e to wors'up* साराधो नष्टवान् Is II Quiet calm q v (1) दिहंत (ता त) , (2) सुख्य (स्या स्य) III Of style etc सख्यन्द (स्या, य्) (?) IV Causing ease वरन (भा न) (=good) V Compliant अदुरोधिन् (f भी)

EAT (v t) I Lit (1) खादति (खाद, c 1) *should not e fishes* मनुष्याश्च खादन् Is b (2) अति(अद c 2) *wee Brahmins* अग्नी दिजान् B , (3) अयाति (अय c 2) *and nobody ret ned without e ing who wanted to e* इष्टवामितुमनाशया न च प्रत्यगामि Si , (4) भवति or भवयति (भव c 1 and 10) *it'll e us all* भवयिष्यति न सर्वान् A r (5) भुक्ते (भुज c 7) *theja e belly full* अमोभिराकण्डमभोजि Is , (6) ऊदिति (जघ c 2) (rare) (7) घयति (घय c 1) (rare), (8) खाति (खा c 1) (rare) II To corrode खादति Plu *to e one's own words* स्ववचनं दितथ करोति ()

EAT (v i) I I t v EAT (i II To taste q v

EAT AWAY EAT OUT खादति स

FAT TF (1) भवति or भवयति, (2) ऊदिति (rare)

EATABLE (subs) (1) खाद्यन् (2) भोज्यम् , (3) भक्ष्यम् (4) भोजनीयम् (5) अमितव्यय, etc

EATER (1) खादक (2) भवक , (3) भोजू (m) (4) भोजिन् (m) *man-e* मानुषभोजिन् A r , (5) खादिन् *e of one's own race* सखुणादिन् A , (6) अद *a fish-e is e of all flesh* मत्स्याद सर्वभक्ष्याद V (7) -भज (m) *man-e* शुभुज B

EATING (subs) (1) भोजनम्, (2) भवदन (3) अयदन

EAVES (1) नीधम (2) बलिह (3) गन्दनिका, (4) पटवणाल

EAVESDROPTER श्रवणहानुह ()

[v DECLINE DECAY

EFB (subs) I Lit. (1) दीपनाया दीप्ता , (2) दवाशास II Fig

EBB (v) (1) चीयने (pass of बि), (2) काल यच्छति (गन्, c 1)

EBONY कीरिदार, a banner of e कीरिदारकीरु, U

EBRIETY मत्तता, in a state of e मत्त (ता, य) v DRUNKENNESS

Ebullition I Lit बुद्बुदायित (?) II Fig उद्वेग .

Eccentric I Deviating from a centre *कैन्दूरधट (डा, ड) II
Not having the same e *विषमकैन्द (न्दा, न्द) III Irregular,
odd perb विषम (मा, म)

Eccentricity वैषम्यम् (??) v ODDITY

Ecclesiastic AL (adj) (1) धर्म in comp , (2) याज्ञकीय (वा य) (?)

Ecclesiastic (subs) याज्ञक (1)

Echinus v PEDGEGHOG

Echo (subs) (1) प्रतिशब्द, क, men follow royal sayings like e s
प्रतिशब्दक इव राजपदमनुवच्छति ज्ञ, K , (2) प्रतिध्वनि , (3) प्रतिस्वन,
by its e in the cave प्रतिस्वनेनाद्य गुह्यामतेन, R , (4) प्रतिनाद

Echo (v t) (1) प्रतिध्वनति (ध्वन् c 1) , (2) प्रतिस्वनति (स्वन्, c 1) , (3)
प्रतिनदति (नद् c 1) , the noise e ed in the caves अनिर्देरीषु प्रतिननाद
K₁

Echo (v t) I To cause to e (1) प्रतिध्वानयति (c of ध्वन्), e ing
the cave कन्दरसुत ऊर्षीन् प्रतिध्वानयिता, Na , (2) प्रतिनादयति (c of नद्)
II To echo q v अनुनदति, etc III Fig, to adopt expr
by these verbs v ECHO (subs)

Eclat I Splendour q v प्रखल II Applause q v

Eclerotic *सनादात्ति (f ची)

Eclipse (subs) (1) यक्ष (the best equiv) , total e समूर्णयक्षन्, Su
com , or सर्वयक्षन् Gan , (2) यास , partial e आंशिकयास Su
com , magnitude of an e यासप्रमाणम्, Gan , (3) उपराग , lunar e
अर्धोपराग , Mu : , (4) यक्ष (rare)

Eclipse (v) I Lit दादयति प्र, क- म, (ह्रस्व, c 10) , in the solar

e, the moon e s the sun • रविग्रहे रवि विग्रहादयति, Gan II Fig
to ob cure, darken (1) छादयति, म, *e ing their fame* कीर्तिं पञ्चाश
तेषां वै, Mah , (2) तिरस्करोति (झ, c 8), *so long as your title of*
prince is not e d by the title of e peror अधिराजप्रदेशेनातिरिक्तं कुमार
शब्दे, Mu

ECLIPSE (1) कान्तिव्रतम्, (2) कान्तिमण्डपम्

ECLOGUE *गोपकाव्यम्

ECONOMIC -AL I Domestic q v II Frugal q v III
Prudent, careful q v चमस्त (जा न) IV Relating to eco
nomy expr by comp Ph *e m i u m* *साधारणकौतुकाग्रम

ECONOMICALLY v FRUGALLY, PRUDENTLY

ECONOMICS अर्थशास्त्रम् v ECONOMY

ECONOMIST I Lit विवेकव्यभिक् (f नी) (?) II Political e
अर्थशास्त्रविद् (mf n) (१)

ECONOMIZE विवेकेन व्ययते (अद्य c 1) (?)

ECONOMY I Lit विवेकव्यय (१) II Ord ly system नियमावलि
(?) *Political e* अर्थशास्त्रम् (१)

ECSTASY I Rapture इवात्माद, *me* सङ्वेत्नादम् V: II Mad
ness, frenzy q v उन्माद

ECSTATIC I Entrancing उन्मादिन् (f नी) *as if in e m i*
उन्मादिदेव मनोव N II P turous उन्मादिन् (f नी)

ECUMENIC, AL (1) सार्वभौमिक (की, म), (2) विश्ववर्मीन (जा, न)

EDDY (subs) (1) चारुतं, (2) भनि v WHIRLPOOL *E of w nd*
चक्रवाथा v WHIRLWIND

EDDY (v) I Lit मनीभवति (?) II F g चारुतंन् भावति (मन c 4)

EDGE (subs) I Of a cutting instrument धारा *the sharp e of*
the axe of Pa na धारा हिला रामपरशुधर, R II Border, end q
v धारा III Sharp ness, severity तेजस् (n) IV. Com

menecment : प्रारम्भः. Ph. : "to set the teeth on e," इन्द्रधनुं जनयति (अन्, c. 10.).

EDGE (v. t.) : I. To whet : अ. v. : (1) prob. धारयति ; (2) प्रापयति (nomi.). II. To embitter : अ. v. : वेजयति, उन्, Vi. III. To border : अ. v.

EDGE (v. i.) i. e. to e. along : प्रसरति (अन्, c. 1.) (?).

EDGED : (1) सपाटः (रा, र) ; (2) धारीज्जलः (ला, ल') (poet.), Pra.

EDGING (subs.) : (1) मालः v. BORDER ; (2) दृग् (of a garment).

EDIBLE : खाद्य (धा, थ') : v. EATABLE.

EDICT : आसनम् : v. ORDER.

EDIFICATION : शिक्षा (?) : v. INSTRUCTION, IMPROVEMENT.

EDIFICE : (1) मासादः ; (2) शोधम् ; (3) दर्शनम् ; (4) अद्वयिका.

EDIFY : (1) उत्कर्षति (अन्, c. 1.) (=to canoble) ; (2) शिक्षयति (मिच्, c. 10.) (=to teach).

EDIFYING (adj.) : (1) आनन्दः (दा, दं) ; (2) शोधयंसिन् (f. शो).

EDIT : (1) प्रकाशयति (काग्, c. 10.) (=to publish) ; (2) संस्करोति (क, c. 8.) (?) ; (3) सुदयति (सुद्, c. 10.) (=to print).

EDITION : *संस्करणम्, first e. : प्रथमसंस्करणम्.

EDITOR : (1) *संस्कर्ता (f. र्त्री) ; (2) प्रकाशक (f. शिक्षा) (=publisher).

EDUCATE : (1) विनयति (नी, c. 1.), *ed him* : विनियुतेनम्, R. III. 29 ; (2) शिक्षयति (मिच्, c. 1.) (=to instruct) ; (3) संस्करोति (क, c. 8.) (=to dress up). [LEARNED.

EDUCATED : of men : (1) हनयितः (धा, थ') ; (2) सुशिक्षित (ता, सं) . v.

EDUCATION : (1) संस्कारः, *e. has been given by (your) father with great care* : शिक्षा महता प्रयत्नेन समारोपितसंस्कारः, R. ; (2) विनयः (rare), *by giving e. विनयाधानम्*, R. ; (3) शिक्षा (=instruction).

EDUCATIONAL : Ph. for e. purposes : *प्रशिक्षणार्थम् ; e. series *शिक्षा-पुस्तकानि ; e. department *शिक्षाविभागः.

EDUCATOR (1) विद्वत् (f ली) , (2) सस्कृतं (f बौ)

EDUCE (1) उन्नयति (नी c 1) (2) उन् हरति ते (उ c 1)

EEL कुचिका (?) २०वर्ग (?)

EFFACE नाष्टि or नाजयति अप, उन् निर, प्र, व्या, (मूज c 1 and 10)
to e the mud of *isamj* प्रमाद्युनयन् पद, ह।

EFFACEMENT मार्जना-ज अप, उन्, प्र, निर

EFFECT (subs) I As opposed to cause कार्यम् *there is no e in the absence of a cause* कारणाभावात् कार्याभाव, V d II Consequence result q v फलम्, of no e निष्फल (ला ल) III Force, importance Ph *he always speaks with e* हृदयपाटीणि सदा जलु तस्य वचांसि *the e was heightened by the lonely nature of the place* "स्थानविशिष्टता रीदृशो वर्धयामास (the real e should be expr in such cases) IV Purpose q v अभिप्राय *to this e* एतदभिप्राय (दा य) V Fact q v in e फलतः, S VI In pl, goods q v सम्यति

EFFECT (v) निष्पादयति (c of पद) v TO ACCOMPLISH

EFFECTIBLE (1) साध्य (व्या व्य) (2) निष्पाद्य (दा द)

EFFECTION (1) निष्पादनम्, (2) उपपादनम्, (3) साधनम्

EFFECTIVE I Vroduc ng effects कार्यान्पादक (f दिका) II Effectual फलवन् (f ली) III Telling impressive हृदयपाटीणि (f ली) IV Serviceable कार्यक्षम (मा म)

EFFECTIVENESS of speech हृदयपाटीनिम्

EFFECTLESS निष्फल (ला ल) v INEFFECTUAL

EFFECTOR निष्पादक v DOER AUTHOR

EFFECTUAL (1) फलवन् (f ली), (2) सकल (ला ल), (3), बलवन् (f ली) (=forc ble)

EFFECTUALLY (1) सकलम् (2) बलवन् (=forc bly), (3) अपोष (with out fa lure)

EFFECTUATE सम्पादयति (C of पद) v TO ACCOMPLISH

EFFEMINACY (1) कापुरुषत्व (—cowardice), (2) स्त्रीत्व, (3) नार्द्रत्व
(=mildness)

EFFEMINATE I Womanish (1) स्त्रीव (वा, व) v UNMANLY, COWARD,
(2) सुकुमार (रा, र) v DELICATE II Womanly स्त्रीण (f ची),
by & lightness स्त्रीणेन लघिणा, B [Ve

EFFEMINATELY स्त्रीण् to shed eye-drops & स्त्रीवद्वयनसलिल परित्यजति,

EFFEMINATENESS v EFFEMINACY

EFFERVESCE बुद्बुदायते (nomi) (f)

EFFERVESCENCE I Lat बुद्बुदावित (?) II Fig, excitement
ताप [out]

EFFETE (1) वयः (आ, आ) v DATTEN, (2) शीर्णं (वा शे) (=worn)

EFFICACIOUS (1) गुणवत् (f ती), (2) फलवत् (f ती)

EFFICACIOUSLY सकलम् v EFFECTUALLY

EFFICACIOUSNESS, EFFICACY (1) गुणवत्ता, (2) साफल्यम्, (3) प्रभाव
(=power)

EFFICIENCY I Effectual agency कार्यात्यादिकाशक्ति II Competent
energy (1) तेजस् (n), (2) प्रभाव III Ability दाक्ष्यम्

EFFICIENT (1) कार्यक्षम (मा, म), (2) दक्ष (वा, च) (=able)

EFFICIENTLY (1) दाक्षेण (=ably), (2) अतन्द्रितम् (=actively)

EFFIGY प्रतिमा v IMAGE, LIKENESS [ANCE

EFFLORESCENCE I Lat पुष्पोद्गम II Fig आविर्भाव v APPEAR

EFFLUENCE निर्गम v ISSUE, FLOW

EFFLUVIUMS perh उद्गार v EXHALATION

EFFLUX स्राव v FLOW, EFFUSION

EFFORT यत्न प, with the utmost possible & सर्वप्रयत्नेन, R v ENDEA
VOUR, ATTEMPT

EFFORTLESS निर्द्वय (वा व), V p, and sim comp s

DIFFIDENTLY ધાર્દિન્ય વ IMPEDENCE, BOLDNESS, SHAMELESSNESS

EFFULGENCE સ્વચ્છલતા વ SPLENDOR, BRIGHTNESS

EFFULGENT સ્વચ્છલ (સા ન) વ BRIGHT, SPLENDID

EFFUSION સાર, *e of blood* રક્તસાર વ FLOW

LEFT હાલગીધા (?)

LEG (ubs) (1) અશ્વ (the best equir) *len's e* કુદુટાણ્. ૧૧, *I will lay e s there* તત્વાદ્યગણકરિમોહણ કરીનિ P ૧ ૧૨, [rarely]

(2) હિમ્મ, (3) કીપ, (1) યેમી

EGG ON (૪) મીચાહયનિ (e of મહ) વ TO INSTIGATE, IMPEL

EGG PLANT (1) ચાર્તાર્ક, (2) વદન (3) હિચીર

EGG-SPOON *અણુભાદનવનસ

EGLANTINE વન્યસેતી (?)

EGOISM I Philo અહમ્મદ II Egotism q વ

EGOTISM આત્મગ્રાધા વ VANITY, PRIDE

EGOTIST આત્મગ્રાધિન્ (f ગી) વ TAIN, PROUD

EGOTISTIC, AL આત્મગ્રાધાનય (યી, યં)

EGOTISTICALLY (1) આત્મગ્રાધા, (2) આત્મગ્રાધાપૂર્વકમ્

EGREGIOUS અસાધારણ (સા, ય) (=uncommon) *e mistake* અસાધારણમન
Ph *e fool* અધનમૂર્ખ

EGREGIOUSLY અત્યંત વ EXCEEDINGLY

EGRESS (1) નિર્ગમ અ, (2) નિવાસમ્ (3) નિવૃત્તમ્, યં

LIDLE DOWN પરહ હસતૂલ, D વ

LIGHT અટન્ (mf n) *in e ways et parts* અટપા, *e t nes* અટહલ
or અટવારાન્

FIGHTEN અટાદટન્ (mf n) *L th* અટાદટ (ગી ય)

LIGHTFOLD અટદુલ (સા અ)

LIGHTH (adj) અટમ (મી, મ), *in the place* અટમન

LIGHTH (sub:) (1) અટમીય or અટમી, (2) અટમમાન or અટમાન

EIGHTIETH (1) अशीतिवत् (श्री म) (2) अशीति (श्री न)

EIGHTLY (1) अष्टम (2) अष्टमम्

EIGHTY अशीति *e t n e s* अशीतिन्ये

EITHER (conj) (1) वा वा (never at the beginning of a clause) *e*

I d ssoles on the summit of the mountain नगमुहनि दिक्षीये वा *h*

(2) किंवा *i ll touch e l s nuls or l s ar on heads* तत्र

किंवा तद्विपुल्य एतद् *V i v or*

EITHER (pro) *P l e of t s o* अन्यतर (रा र) *e of t l e s* अन्यतम

(भा म) *on e c i e k* कपीधयो *on e s d e* उभयत *v BOTH*

v o f e v NEITHER

EJACULATE उद्दिशति (ग c 6) *to e greatness* साक्षात्ताम् उद्दिशति *V i*

v TO UTTER

EJACULATION उद्धार *V v c p y (s b)*

EJACULATORY पर्ल उदीयमाण (वा व)

EJECT निरस्यति (घन c 4) *v TO THROW OUT DRIVE AWAY*

EJECTION **EJECTMENT** निधारणम् निरसनम्

EKE (adv) अपि *ALSO*

EXT (v) *I To increase q r* वधति *II To extend q v*

ELABORATE (1) बहुयमेण करोति (=to produce with labour) (2)

सस्फुरीति (to refine q v)

ELABORATE (adv) (1) सस्फुर (न न) (=refined) (2) बहुयमसिद्ध (f वा)

ELABORATELY (1) बहुय ज (=with great labour q v) (2)

सस्फुर (2)

[*सस्फुर

ELABORATION *I Refine me t* सस्फुर *II Of style etc*

ELAPSE (1) अत्यव सन् (र c 2) *12 y ars have e l* द्वादशवर्षा

समतीव *D i v* (2) अतिक्रान्ति or क्राव्यति राग (क्रम c 1 nd 4)

when the s ath n g l t i otel ng l ad ed अतिक्रान्ति पठोप्रागरे, *h v*

TO PASS

ELASTIC I Lt स्थितिप्रापक (का, क) II Fig v CHEERFUL,
BRISK

PLASTICITY स्थितिप्रापक, Par, स्थितिप्रापकता ल

ELATE (v) उन्मीलयति (c of सिच) v TO PUFF UP, INFLATE

ELATE OR ELATED TO BE उन्मिलयति ते (सिच c ६), (yet) his mind
was not e न तस्मिन्निदमे मन, R

ELATION उन्मीलक v PRIDE, TO ELATE

ELBO v (1) अरवि, (2) कक्षीणि, (3) कूर्पर Ph saw her leaning on
her left e वामकरतलमिनिहितकुण्डलमली ददर्श R

FLEW ROOM i e room for motion पराक्रम

ELDER (adj) (1) ज्येष्ठ (f दा), (2) ध्यायक (f श्री) (rare), (3) बयोधिक
(का क) L brother अयम्, e sister अरजा

ELDER (subs) I A tree वृक्षमिव II An e person (1)
वृद्ध, e s in knowledge and age विद्याबयोवृद्धा H (2) ज्येष्ठ, e by
l th, knowledge and merit जन्मविद्यागुणज्येष्ठ, Vri

ELDERLY अविवाह्य (mfn) प्रवयस (mfn)

ELDERSHIP (1) ज्येष्ठता ल, (2) ज्येष्ठम्, Da

ELDEST ज्येष्ठ (दा द) the e or h s next ज्येष्ठोऽनन्तरो वा L s

ELECT (v) I To choose q v II To select by vote no
equiv निर्वाचयति (c of वच) (?), मनोनीत (f दा) करोति (in Bengal)

ELECT (adj) निर्वाचित (ता त) (1) निर्वाचित (ता, त) (?)

ELECTION I Choce q v II For an office निर्वाचन (?)
III The e s *निवाचनकार्याणि (n pl IV Free will इच्छा V
Dissement विवेक

ELECTIONEERING I Subs *निवाचननिर्वाह II Adj expr
by comp, e agent *निवाचननिर्वाहक

FLECTIVE I h e franchise *निर्वाचनाधिकार, e office *निवाचनीयपदम्

ELECTOR *निर्वाचक, निर्वाचनाधिकारिन् (m)

ELECTORAL *expt by comp, the e body* *निर्वाचकसमूहदाय

ELECTRIC, ELECTRICAL (1) वैद्युत (ती, त), *e f e* वैद्युत कृशात्, Ki, (2) *by comp, e current* *तद्धितप्रवाह

ELECTRICITY (1) तद्धित (f), *the science of e* *तद्धितविज्ञानम्, (2) विद्युत् (f), *atmospheric e* *वायवविद्युत्

ELECTRIFY I Lit *to e a jar* *घट तद्धितवान् करोति II Fig, to surprise पर विषय जनयति (e of जन्)

ELECTUARY चरलेह, Bha [q v

ELEMOINARY : e relating to or founded or supported by charity

ELEGANCE (1) वादता v BEAUTY, (2) नायुर्वै (of style etc), Kav

ELEGANT (1) वाद (f वी) v BEAUTIFUL (2) मधुर (रा, र) (of style, manners, etc)

ELEGANTLY (1) वाद, (2) मधुरम्, (3) चलित (of movements, etc)

ELEGIAC कद्वार्थवर्णित (ता, त), and sim comp s *E metis* (in Sans knt) विधीनिनीहृतम् Mn

ELEGI कद्वार्थवर्णित काव्यम् (=poem) or गीत (=song)

ELEMENT I An e ary substance (1) भूतम् *slf etc are the five es* पञ्चभूतानि त्रिषदादीनि D s, *the sixth of the great es* भूतानां सप्तमा षट्, R, (2) मूलपदार्थे II Rudiments q v *es of grammar* व्याकरणसार or लघुव्याकरणम् III The proper sphere Ph *he is o it of his e* *न खभूमी वर्तते स

ELEMENTARY Ph *e substance* मूलपदार्थे, *e instruction* वार्तामाता बोधनम्, D, *e treatise* लघुग्रन्थ (l)

ELEPHANT (1) गज *e catcher* गजवध Vet, *a wild e* वनगज, (2) दन्तिन् (m), (3) करिन् (m) (4) नातश् (5) कुञ्जर, (6) गज, (7) वारण, *a rutting e* मत्तवारण, (8) दन्तिन् (m) (9) दिव *a newly ca ght e* नवपक्षी दिव, D II, *a musk-e* गन्धविष *A che-e* (1) करिणी (2) दन्तिनी (3) गजवध (4) करिणु (f) 1 young e कर(ज)म् The

leader of a (elfherl (of es) दूधनाथ or दूधप *A large fine e*
 (1) गजन्द (2) गजपुत्र (3) करेपाय *The roar of an e*
 उद्दिग्धम् *Its tusk* (1) कर (2) गण्ड (3) हस्त *(rare) Its*
fontal gobes कुम्भौ (in dual) *Its temple* (1) गण्ड (?)
 कट

ELEPHANT APPLE (1) कपिल (2) दक्षिण

ELEPHANT DRIVER (1) चाधोरण (2) हनिपक (3) महाभाव Mr
 (4) गजस यन्त्रा or नियन्त्रा K

ELHANTIASIS a disease of the leg श्लीपद or शिलीपदम् one affected
 1 *the* श्लीपदिन् (f नी) M III 155

ELEPHANTINE exr by comp *elephas* *उत्थियुग्म

ELEVATE I To raise q v उन्नयति (c of नन्) II To exalt
 q v उन्नयति *Ed i c lofy* q v उन्नत (ता त)

ELEVATION I Rising (1) उन्नयनम् (2) उन्नोन्नम् II Loftiness
 q v उन्नयनम् R III Of ground उन्नतभूमि v HEIGHT

ELFEN एकान् (r fn) *E t mes* एकाग्रशरान्

ELEVENTH I Adj एकान् (मी ष) II Subs एादशमाय
 ELF डाकिनी (?)

ELFIN ELFI I Lt e pr ly comp II Fg v MIS
 CHIFFON

ELF LOCK जटा es जटाजूट (?)

ELICIT (1) निहरति (ह c 1) (hr g out) (2) निष्कर्षति (रूप c 1)
 (= law o t)

ELIDE लयति (लय c 6)

ELIGIBILITY I Lt *निर्वाचाधिकार II Worthless q v
 योग्यता

ELIGIBLE I Lt *निर्वाचाधिकारिन् (f नी) II Worthly q v
 योग्य (f षा)

ELIMINATE : निष्कासयति (c. of कृत्).

• ELIMINATION : निष्कासनम्.

ELISION . लोपः.

ELITE . सुव्याः (m. pl.) ; रत्नानि (n. pl.) (= gems).

ELIXIR : I. Lit. : रसायनम्. II. Fig. : सारः, the e. of lives :

सारसारः, N.

ELK : कश्यपः (?) ; उरुणिगिजेव.

ELL . माण्डविशेषः.

ELLIPSE : *अवग्रहणं or उपग्रहणं or उपगत्युलम्.

ELLIPSIS : न्यूनपदम्, Kav..

ELLIPSOID : *अवग्रहतस्तुलम्.

ELLIPTIC, -AL . I. Rhet. : न्यूनपदः (दा, द) II. Geo. : expr. by comp., e. motion *उपग्रहतगतिः.

ELLIPTICALLY : expr. by circum. : v. WANTING.

ELM : वनस्पतद्विभेदः.

ELOCUTION . I. The power of speech . वाक्शक्तिः. II. Delivery : व्याहारः. III. Eloquence : वाग्मिता.

ELONGATE . दीर्घीकरोति : v. TO LENGTHEN.

ELONGATION : I. Extension : वितति. II. Distance : q. v. . विप्रकर्षः.

ELOPE : पलायते (पलाय्, c. 1.) : v. TO RUN AWAY. Ph. : she e. d with him : तेन सह दीशानरं जगाम (after D.).

ELOPEMENT : पलायनम् : v. FLIGHT.

ELOQUENCE : I. Of men : (1) वाग्मिता ; (2) वाक्पाटनम्. II. Of address, etc. : perh. पीडनम्, Ma.

ELOQUENT : I. Of men . (1) वाग्मिन् (f. नी), at the head of the e. : वाग्मिना परि, Ki. ; (2) वाक्शक्तीविद् (दा, द), M. n. ; and sim. comp. s.

II. Of speeches, etc. : perh. पीडः (दा, द).

ELOQUENTLY : (1) प्रीड (?) ; (2) सपाटव (= skillfully) ; (3) वाग्मिवाग्मिन् (1).

leader of a (wild) herd (of e.): यूधनाथ, or यूधपः A large fine e. :

(1) गजेन्द्र , (2) गजपुद्गल , (3) करिष्ययं . The roaring of an e. :

वृद्धितम्. Its trunk (1) कर ; (2) गच्छ , (3) हस्त (rare) Its

frontal globes कुक्षौ (in dual) Its temple (1) गच्छ , (2)

कट .

ELEPHANT APPLE (1) कपिल ; (2) दधिल .

ELEPHANT-DRIVER . (1) आधीरण , (2) दन्तिपक्ष , (3) महामात्र , Mr ,

(4) गजस्य यन्त्रा or नियन्त्रा, Ki

ELPHANTIASIS a disease of the leg श्लोपद or श्लिपीपदम्, one affected

with e. श्लोपदिन् (f ची), M. III 165

ELPHANTINE . expr by comp, e. epoch *द्विनिर्गुणम्

ELEVATE I. To raise q v. : उन्नमयति (c of नम्) II To exalt .

q v . उन्नमयति E d . i c. lofty . q v . उन्नत (ता, त)

ELEVATION : I Rising (1) उन्नमनम् , (2) उन्नोलनम् II Loftiness .

q v . उन्नतलम्, R. III Of ground उन्नतभूमि . v. HEIGHT.

ELFVEN एकादशन् (mfn) E times एकादशमात्रम्

ELEVENTH I. Adj. . एकादश (त्री, य) II Subs. एकादशभाग .

ELF . जाकिनी (?).

ELFIN, ELFISH I Lit . expr by comp. II Fig v. MISCHIEVOUS

ELF LOCK . जटा, e.s जटाजूट (?)

ELICIT (1) निर्द्धारति (ङ, c. 1.) (=bring out) , (2) निष्कर्षति (कृष्, c. 1.) (=draw out).

ELIDE . लुप्यति (लुप्, c 6).

ELIGIBILITY . I. Lit : *निर्वाच्याधिकार . II. Worthless q. v शीघ्रता

ELIGIBLE I Lit *निर्वाच्याधिकारिन् (f ची) II Worthy . q v शीघ्र (f, स्वा)

ELIMINATE निष्कासयति (c of कम्)

• ELIMINATION निष्कासनम्

ELISION लोप

ELITE सुख्या (m pl) , रत्नानि (n pl) (= gems)

ELIXIR I Lat रसायनम् II Eng सार , the e of unces
दाखार , N

ELLK जल्य (?) इरिषविशेष

ELL मातृविशेष

ELLIPSE *अवृत्त or उपवृत्त or उपमण्डलम्

ELLIPSIS न्यूनपदम् ह्य

ELLIPSOID *अवृत्तच्युनम्

ELLIPTIC, AL I Rhot न्यूनपद (दा द) II Geo expr by
comp , e motion *उपवृत्तगति

ELLIPTICALLY expr by circum & WANTING

ELM वन्यपादविशेष

ELOCUTION I The power of speech वाक्शक्ति II Delivery
आहार III Floquence वाग्मिता

ELONGATE दीर्घीकरोति v TO LENGTHEN

ELONGATION I Extension विलति II Distance दू & निग्रह

ELOPE पलायते (पलाय c i) v TO RUN AWAY Ph she ed u th
I am तेन सह देशान्तरं गतम् (after D)

ELOPEMENT पलायनम् & FLIGHT

FLOQUENCE I Of men (1) वाग्मिता (2) वाक्शपाटनम् II Of address,
etc perh प्रौढत्वम्, Ma

ELOQUENT I Of men (1) वाग्मिन् (f भी) at the head of the e
वाग्मिनी परि Ka , (2) वाक्शकोविद् (दा द) M n , and sim comp s
II Of speeches, etc perh प्रौढ (दा, द)

ELOQUENTLY (1) प्रौढ (व) , (2) शपाटन (= skilfully) , (3) वाक्मिणासेन (?)

ELSE (conj) : (1) अन्यथा ; (2) इतरथा : v. OTHERWISE.

ELSE (adj) Ph. *who e.* को, क्व or कोपर, K ; *what e.* किमन्यत् or किमपरम्, Ma. or किमित पर, Ra. ; *something e.* अन्यत् किञ्चित्, Ana. ; *somewhere e.* अन्यत्र कुत्रापि, N.

ELSEWHERE : (1) अन्यत्र, (2) अन्यतः, R. v. 17.

ELUCIDATE (1) उद्गासयति (c. of भाम्) ; (2) विशदीकरोति (क, c. 8.)
v. TO EXPLAIN.

ELUCIDATION : (1) उद्गासनम्, (2) विशदीकरणम् : v EXPLANATION.

ELUCIDATOR : उद्गासक : v. INTERPRETER. [trate : q. v.) .

ELUDE (1) (कीदृशेन) परिहरति (उ, c. 1.) ; (2) कीदृशकरोति (= to frustrate)
ELYSIAN : स्वर्गीय (दा, य) (= heavenly . q v.).

ELYSIUM : स्वर्ग (= heaven) ; वैकुण्ठ (of Vishnu).

EMACIATE : I To make lean : (1) कर्षयति, परि-, (c. of हम्) or हसी-
करोति, *e.d by disfigurement* वैदम्यकर्मितः (ता, त), Ram. ; (2) विषीति,
परि-, (वि, c s), *the disease e.d him* आमयस्मानविषीत्, R. II To
become lean (1) हसीभवति or हस्यति, परि-, (हम्, c. 4) ; (2) क्षीयते
(parts of वि)

EMACIATE (adj) : पतिलघ (मा, य) : v. LEAN, THIN

EMACIATION (1) हस्यता, (2) क्षीयम् ; (3) चामला

EMANATE . I. To flow from : q. v. उद्गच्छति (गम्, c. 1.). II. To
arise, originate q. v उद्गच्छति.

EMANATION I. The act उद्गम ; निर्वमः. II. That which comes
out expr by verb.

EMANCIPATE मोचयति or मोक्षयति, वि-, (मुच् or मोक्ष, c 10.), *you will be
e d from the bond of the world* : भवन्मादिमोक्षयते, V. c. ; *they should be
e d by the ling* : राजा मोक्षयितव्यास्ते, M p. v. TO LIBERATE, FREE.

EMANCIPATION : मोक्षः, *e. of slaves* दास्य मोक्षः, Viv. . v. LIBERATION,
RELEASE.

EMANCIPATOR नीचदिष्ट (f जी) v LIBERATOR

EMASCULATE I Lit to castrate पुंशु हन्ति, उद, मति (हन् c 2),

V s II Fig v TO WEAKEN, ENERVATE

EMASCULATE-D (a l j) I Lit हतपुंशु II Fig हतवीर्य (f यो)

EMASCULATOR (1) पुंशुश मतिघातकत् Y , and sin comp s

EMBALM (1) रचति (रच् c 1), therefore (the) e the Ling कती रचन्ति
भूनिषम्, Ram , (2) तैले निषिद्यति (विप् c 6) (to c m oil) B

EMBALMER expr by verb v above

EMBANK वम्रेष वध्नाति (वन्ध c 9)

EMBANKMENT वपवन्ध (?) v MOUND, BANK

EMBARGO निषेध or मर्यादनिषेध (?)

EMBARK (v t) I Lit (1) नौकायाम् आरोपयति (c of रह) or निदधाति
(धा c 2) (=put on board) e ing them all अस्यां निधाय सर्वान्नाम्,
Mat (2) नौकया प्रस्थापयति (c of स्था) (=to send by boat) II
To engage व्यापारयति (c of वृ)

EMBARK (v i) I Lit (1) नाव or पोतम् आ रोहति, अधि, (रह् c 1)
etc, without e ing on a vessel पोताधिरोहणे विने Tar , (2) नौकया
प्रतिहते (स्था, c 1) (=to depart) II To engage व्यापियते (वृ, c 4)

EMBARKATION नौकारोहण (going) or नौकारोपण (putting on board),
मर्यात (=departure)

EMBARRASS (1) आकुल्ययति (=to perplex), affection e es Satananda सेह
प्रतापन्दनाकुल्ययति, An , (2) मोहयति, रि, म, व्या, (c of सह) (=to
confound) I am e ed seeing (this) evil अनर्थमुत्प्रेष्य प्रमुष्योहि An ,
(3) बध्नेति (=to hinder, annoy), Vi [difficulty q v).

EMBARRASSMENT (1) आकुलता, (2) प्रदीह, (3) बाधा, (4) विषम (=

EMBASSADOR v AMBASSADOR

EMBASSY I Lit दीप or दूतम् II The dwelling of an ambas
sador दूतावास

EMBATTLED : (1) निवृत्त (ता, त), (2) विरचित. (ता, त). Ph : *e. field*
युद्धक्षेत्रम्.

EMBEDDED : (1) निहित (ता, त), (2) व्यस्त (f. ता) ; (3) निविष्ट (f. त).

EMBELLISH : विभूषयति (भूष्, c 10.) V. TO ADORN.

EMBELLISHMENT : विभूषणम् : V. ADORNMENT, ORNAMENT.

ENDER १ भस्मन् (n.) : V. ASHES.

EMBEW-DAY : उपवासदिन (?).

EMBEZZLE द्रव्यम् आत्मसात्करोति (क, c. B.).

EMBEZZLEMENT द्रव्यमात्मसात्करणम्, लोभ (= theft).

EMBEZZLER द्रव्यमात्मसात्कर्ता (f. र्ता) : V. also THIEF.

EMBITTER I. Lit. विनाशयति (nomi.). II. To distress : क्षिप्रति
(क्षिप्, c. 9.). III. To exasperate : उत्कोचयति (c. of कृप्).

ENBLAZON (1) मण्डयति (मण्ड, c 10.), (2) विभूषयति (भूष्, c. 10.).

ENBLAZONRY पताकादिमण्डनम् (?).

ENBLEM (1) लक्षणम्, (2) लाब्धनम्, (3) लिङ्गम्.

EMBLEMATIC, -AL : expr by emblem V. SYMBOLIC.

EMBLEMATICALLY : लक्षणेन (?) V. also FIGURATIVELY.

EMBODIMENT I. Lit. : expr. by verb. II. Representation ; Ph.
e. of virtue समरीरो धर्म.

EMBODY : I. Lit. दृष्टेन or शरीरेण युजति (युज्, c. 7.) II. To collect
q. v. समाहरति (ह, c. 1.).

EMBOLDEN साहस जनयति (जन्, c 10) : V. TO ENCOURAGE.

EMBOSS : उच्चरेखादिना तक्षति (तक्ष, c. 1.) (?).

EMBOWEL : I. To eviscerate अन्वाचि अपनयति (नी, c. 1) V. TO
REMOVE. II. To embalm : q. v. III. To busy q. v.

EMBOVED. इव्रित (ता, त), नि-.

EMBRACE (v.) I. To clasp (1) आ निद्रसि, यस्याः, (सिद्ध, c. 1.), *the*
father and him with open arms : प्रसारितभुजयुगलस्य पितालिङ्गि, K. ,

EMERALD (वज्र) (1) expr by tat (2) मारुत (ती त)

EMERGE उद्भवति (मज्ज, c 6) *emerge from the rise of arrows* वापनया
उद्भवन् hi, *slowly el from the eastern ocean* पूर्वपथोद्गम इत्येवम्
मज्ज Ki v TO RISE

EMERGENCE उद्भवनम् v RISE

EMERGENCEY I Crisis occas on q v सदृश II Exigency
q v प्रयोजनम्

EMERGENT I Lit उद्भवन् (f ती) II Critical Ph e business
* आत्ययिक कार्यम् H

EMERSION I Lit उद्भवनम् II Astro मीष Su

EMERY अमर (?)

EMETIC वातिकर (री र) and sim comp s

EMIGRANT *निर्वासिन् (f नी), सदैमत्यानिन् (f नी)

EMIGRATE *निर्वासति (वम c 1) *ed to America* अमेरिकां गच्छति,
वासार्थं देशान्तरं गच्छति, प्रजति etc

EMIGRATION *निर्वास

EMINENCE I A height q v उन्नतभूमि II Exaltation q
v (1) उत्कर्षं or प्रकर्षं (2) उन्नति सम् III As a title
अगवन् (f ती)

EMINENT (1) उत्कृष्ट (हा ट) v EXCELLENT, (2) विद्युत (ता त)
v CELEBRATED, (3) असाधारण (f जी) v UNCOMMON

EMINENTLY (1) अति in comp v EXCEEDINGLY, (2) विशिष्ट v ES-
PECIALLY (3) शोभनम् v WELL

EMISSARY (1) चर, (2) चार, (3) प्रेषिधि

EMISSION I Lit (1) भाष (2) विस्र्जनम् (3) निर्गम or निष्क्रम
(=coming out), (4) उद्धार (=throwing up), (5) सार (=flow)
II Anantरी रेत यत्नम्, रेत युति, रेत चरणम्, रीर्यनिवेद, etc
Pl *lelate* अस्य रेत चक्रम् or गुप्ता Mah

EXIT (v.) : (1) सुचति, निहृ-, वि-, प्र-, (सब्, c. 6.), *eted steam* : उष्माणम्-
 सुचत्, Ku. ; *to e. water* : अयो सुचति, Ki. ; (2) निवृजति (सब्, c. 6.),
to e. fire : अग्निं निवृजति, Sa. v. **TO SEND 'BORTH, THROW OUT,**
VOMIT. *To be eted* : i. e. *to come out* : q. v. : निःसरति, प्र-, (ष,
 c. 1.), *from the bow arrows were eted* : धनुष शराः प्रससुः, Si.

EXMET : विपीलिका : v. ANT.

EXMOLMENT : I. Adj. : खेचनः (नी, नं). II. Subs. : खेचनम्.

EXMOLUMENT : लाभः : v. GAIN, SALARY.

EMOTION : I. Feeling : q. v. . रमः, *the tender e.* : अक्षयरम, U. II.

Excitement : q. v. : (1) विकाटः, विकृतिः, or विक्रिया, *seeing the e.s (of*
Nals) of holy fame पुण्यस्त्रीकस्य विकारं दृष्ट्वा, Mah. ; (2) अपजनिः (rare),
unable to control her e.s : अपाजनीर्विनिवृत्तमदमा, Ki. 1. 27.

ENFALE : I. To enclose : q. v. II. To put to death : मृत् or मृत्ति
 or मृत्पापाम् आवीपयति (c. of मृत्), P. ; मृत्ति निवेशयति (c. of मृत्), Vir.

EMPEROR : (1) सम्राट् (m.) ; (2) महाराजः ; (3) अतिराजः ; (4) राज-
 राजः ; (5) राजाधिराजः ; (6) राजेन्द्रः ; (7) अधीश्वरः ; (8) सार्वभौग.
 (rare), *e. of the gods* : देवतासार्वभौगः, Kuv.

EMPHASIS : मङ्गलार्थव्योक्तकीर्तिः, (after Turanatha).

EMPHASIZE : मङ्गलार्थव्योक्तवाम द्रवयति (nomi.) (?).

EMPHATIC : (1) दृढः (दा, ड) (= firm) ; (2) निश्चितः (ता, त) (= certain) ;
 (3) स्वबलः (भा, न) (= forcible).

EMPHATICALLY : (1) दृढं (= firmly) ; (2) निश्चितं (= certainly) ; (3)
 स्वबलम् (= forcibly) ; (4) सगौरवम् (= gravely).

EMPIRE (1) साम्राज्यम् ; (2) आधिपत्यम् (rare) : v. KINGDOM.

EMPIRIC (subs.) : I. A quack : कुवेद्यः. II. An examiner : q. v.

EMPIRICAL : I. In good sense : दृग्दर्शित्वः (f. ता). II. In bad s. :
 अविद्यः (दा, ड).

EMPIRICALLY : I. In good sense : दृग्दर्शनेन. II. In bad s. : अविद्यया.

EMPIRICISM 1 e quaclery अन्नास्त्रविक्रिया (2)

EMPLOY (subs) 1 EMPLOYMENT

EMPLOY (v t) I To use ए ५ प्रयुक्ते II To commission

(1) नि युक्त or योजयति (युज्, e ~ and 10), e (me) without any
hesitation in : lat are to be done कर्तव्येषु निश्चिन्ना नियुज्यता इ , (2)
व्यापारयति (e of ५) ed to break their confederacy तत्तद्विरोधाय
व्यापारिता, Mu

EMPLOYEE (1) अधिष्ठत , (2) निदीज्य Sa v OFFICER

EMPLOYER (1) प्रीजक , (2) प्रयोजक

EMPLOYMENT I Lit (1) प्रयोग , (2) विनियोग II Occupation
पर्वन (m) to dis miss from an e कर्मचोपवर्धित, Mah v service,
LIVELIHOOD OFFICE

EMPORIUM वाणिज्यस्थानम्

EMPOWER अमतां ददाति (दा e 3) v TO AUTHORIZE

EMPRESS (1) आधराणी (2) महाराणी , (3) राजराज्ञेयगी , (4) राजाधिराणी

EMPTINESS I Lit (1) शून्या (2) रिक्ता II Fig अमरता

EMPTY (adj) I Lt (1) शून्य (न्या न्य) परि, the street is e शून्यो
राज्यात्, Mr i to : j : y be l i s e परित्यक्त शून्यीयमय वि R , (2)
रिक्त (का क) (rare) in the mouth of the quiver रिने निपन्नवक्त्रे, Is

II Fig अमर (रा र) in this world अमारे ममारे, Va v VAIN

EMPTY (v t) (1) शून्यीकरोमि (2) रिक्तीकरोमि, emptying रिक्तीकुर्वन्
सत्तति Is , (3) रिक्ता (रिक् e ७) (rare), B

EMPTY (v i) शून्यीभवति D II the rivers quacke themselves in the
ocean प्रवालानि मद्यङ्कुरित पयोनिधि Is

EMPTY HAYDRO (1) शून्यदृष्ट (ला, दृ) , (2) रिक्तदृष्ट (आ, दृ) , etc

EMPTY HEADED शून्यमस्तिष्क (आ फ), and similar compounds

EMPIREAL तेजोमय (दी, य)

EMPIREAN वैकुण्ठ (*) तेजोभीक {४}

EMULATE स्वर्धते (स्वर्ध् c 1) *the accursed Rikshasha is emulating*
 मया सह स्वर्धते राक्षसद्वयम् Mu

EMULATION स्वर्धा, as if in *e of the waters of the celestial river*
 दिव्यसविद्वत्पडतिस्वधैव, Si v also RIVALRY, CONTEST

EMULATIVE EMULATORY v EMULOUS

EMULATOR स्वर्धिन् (f नी), प्रति v RIVAL

EMULOUS स्वर्धिन् (f नी) *E of स्वर्धया v EMULATION To be e*
of v TO EMULATE

EMULOUSLY स्वर्धया, स्वधापूर्वकम्

ENABLE प्रक्षि, सामर्थ्ये, or समर्था ददाति (दृ, c 3), *letter by circum,*
it will e you to dec: up अनेन तत्राद्यसर्पणं शक्यम्

ENACT I To decree करोति *to e laws* *विधीन् करोति II To do,
 perform q v करोति

ENACTMENT I The act करणम्, निष्पादनम् II A law कृति
 (१), विधि

ENACTOR कर्त्त (f त्री) v DOER

ENAMEL (subs) *अनामिष्ठम्

ENAMEL (v) *अनामिष्ठवि (nom), अनामिष्ठेन रङ्गति (रङ्, c 10)
E d *अनामिष्ठित (तृ, तृ)

ENAMOUR Ph *he is eed of her* अनामस्तु-मना D, *I am eed of*
these books *एतेषु कुलदेव्युदयना-रक्षि

ENGAGE पट्टे रक्षति नि, वा, द, (रङ्, c 1)

ENCAMP (v t) निविशते (नि c 1) *preparing to e* निवदुस्तुष्टमाता, [M n

ENCAMP (v t) निविशति (c of नि) *enters a forest* वनादिनिविशमासा, R.

ENCAMPMENT निवश, P t ४) v CAMP

ENICIENT समंती v PRECISE

EXCHANG (v) (1) निर्वर्तयति (वच c 1) or मरुद्वति (वच c 1) (lit.),
 ह, (२) निर्वर्तति (वच c 1) D

ENCHANT I Lit (1) वशीकरोति Kuv , (2) माधवति (c of निध), D
II I g to e the learners शृणुता गतो हर्ष, R xv e4 v to
CHARM DELIGHT Eng v CHARMING

ENCHANTER I A magician (1) मायाविन् (m) , (2) मायाकार II
A charmer भोदन or क, रि

ENCHANTMENT I The act वशीकरणम्, K II The practice
वशकर्मन् (n) D s III Any thing enchanting v CHARMING

ENCHANTRESS (1) न हिनी (2) मयाविनी (in bad sense)

ENCIRCLE (1) परि वेष्टयति (वष्ट c 10) , e whatever be on the side
यथावती भवति सपरिवेष्टयति P , to e in the arms भुजाभ्यां परिवेष्टयति
D , (2) परिगच्छति (गम् c 2) (= to go round) ed by the Vetrozati
वेववत्या परिगता, h

ENCLOSE (v) I To surround q v परिहृणीति or वारयति (ह c s
or 10) ed me w th slouers of arrows शरवर्षाभी पर्यवारयन् Mal
II To fence q v परिहृणीति III To shut up confine q
v IV To put in a case सष्ट प्रेरयति (रेर् c 10) (= to
send with)

ENCLOSURE I Fence इति परि es of parks उपवनवलय Me ,
over the es इतीनासुपरि, Si II That which is enclosed there
were no es with the letter *पर्वेण सहित न किञ्चिन् प्रेरितम्

ENCOMIAST v EULOGIST

ENCOMIASTIC AL v EULOGISTIC

ENCOMIUM कृत v EULOGY, PRAISE

ENCOMPASS परिवेष्टयति (वष्ट c 10) v TO ENCIRCLE

ENCORE I Adv पुनरभिनीयतां (t) II Verb पुनरभिनीयामिति
वदति (वद c 1) (t)

ENCOUNTER (v 1) सगच्छते (गम् c 1) the two seas of armies eel
सेनाभीषी सगच्छाते Si v TO MEET

ENCOUNTER (v t) I To meet in opposition (1) अभि प्रति धा , (ङ् c 2), *footmen eed footmen* पति पतिमहीयाध रणाध, Ku , *horse eed horse* बाहुमेवाध रात्री, Si , (2) अभ्या घटति (घन् c 1), II , *of the two armies coming up to e each other* सद्भागध सन्निपतत सैन्ययुग्म, Ku , (3) वि घट्नाति (घङ् c 9) (=to fight), *for ulou ue ha eed enemies* यत्कृतेऽरीन् व्यष्टहीग, D II To struggle with ग १

ENCOUNTER (subs) I A meeting अभ्यागम II Conflict, battle सयुग, " *for fierce e s fit* सायुगीन (ना, न), V.

ENCOURAGE (1) साहस जनयति (जन्, c 10) (with gen) (=to embollien) , (2) आश्वासयति (c of अश्) (=to cheer) , (3) प्रोत्साहयति (c of सङ्) (=to incite)

ENCOURAGEMENT (1) आशास , न, *it found no e from the 1 ble c* *वाधा रणादावाध न दिधे , (2) प्रोत्साह , न, " *with good e* सुप्रोत्साहनेन

ENCOURAGER (1) आश्वासक , (2) प्रोत्साहक

ENCOURAGING (1) आश्वासन (नी, न) , (2) प्रोत्साहन (नी, न)

ENCROACH (1) घट्नाति (घङ्, c 9) (=to scize), *your house has been eed upon by another crocodile* लदीय गृहमपरेण गृहरेण गृहीत, D , (2) हरति (ह c 1) (=to take) , (8) अत्यायेन प्रविशति (विष्, c 6 (=to enter unlawfully) , (4) न्यूनीकरोति (=to lessen)

ENCROACHMENT (1) गृहण (=seizing) , (2) अत्यायप्रवेश (=unlawful entry) Ph e of a river नदीसञ्च , Vii

ENCRUST v TO ENCRUST

ENCUMBER *thus eed by you on all sides* बाधनैः सर्वतो निरुध्वेष्टा गहरय, Mu , *eed estate* ऋणदसा सन्धति v TO BURDEN

ENCUMBRANCE प्रतिवन्ध v IMPEDIMENT BURDEN

ENCYCLICAL v CIRCULAR, e letter *चक्रम्

ENCYCLOPEDIA विद्याकोष

ENCYCLOPÆDIC, AL Ph of learning विद्यासागर

- I \ D (subs) I Extreme point अन्त, (rarely पर्यन्त मान् उपमान्)
at the e of the journey अन्तःपथे, R xv 3^e, *e of a battle*
 अयुक्तान्त, J II Termination (1) अन्त or पर्यन्त, *at the e of the*
year मय्यस्येति, Mat, *dist at g in the e* पर्यन्तपरिपन् (f नी),
 K₁, (2) अदमानम् *at the e of the day* दिनान्तमाने, F₁, (3) परिणाम
 or परिष्कार, *pleasing in the e* परिणामतुष्ट (ख₂ य), K₁ III Con-
 clusion (1) अन्त, *at the e of the sacrifice* संधाने, P, (2) अदमानम्
at the beginning, middle, or e आदौ मध्येऽन्तमाने वा, N s Pl *let me*
e to समापयति (e of आप, V₁ IV Death, destruction q v (1)
 अन्त, *will surely meet his e* अन्तमयाप्सति भवेत्, K₁ xv 4^e, (2)
 अदमानम् *at the e of the lead man* मूलपुरुषान्तमाने, S₁ V Aim
 object q v आश्रय *th to no e* निरर्थकम्, *to the e that*
 एतदभिप्रायक (वा क) VI Remnant अन्त *relation in, given*

(यम् c 1), *eing to go* उद्यच्छमाना गमनाय, B , (3) व्यस्यति (यी, c 4),

would e to separate her कदापि वृथङ्गु व्यस्येत्, Mu

ENDRAVOUR (subs) (1) उद्यम , (2) व्यसाय v ATTEMPT

ENDING (subs) अन्त v END , TO END

ENDIVE शकमयेद

ENDLESS I Without enl अन्त (ना न), *of e process* अनन्त-
रीर्य (यां, ये), Ku II Without an object निरर्थक (ना, न)

ENDLESSLY (1) अनन्त v INCESSANTLY , (2) निरर्थकम् v IN VAIN

ENDORSE I In gen sense वृत्ते लिखति अन्ति, (लिख्. c 6), *a debtor
should e payments on the bond* लेखरा वृत्तेऽभिलिखेद्वा दत्ता धन कर्णौ,
v II T^g of opinion etc कचीकरोति, D s

ENDORSEMENT वृत्तलिखितम् *this is my e* *मतेतत् वृत्तलिखित or मतेतत्
वृत्ते लिखितम्

ENDOW I Lit वृत्ति ददाति (दा c 3) II To furnish with
योजयति (युज् c 10) *Fell with* (1) अन्वित (ता त), सम्, e *with
reason* विवेकसमन्वित (ता, त), (2) उपेत (ता, त), e *with all good
qualities* सर्वगुणोपेत (ता त), (3) युक्त (ता, त) v TO POSSESS

ENDOWMENT I The act वृत्तिदानम् II A settlement इति
III Talent gift इति

ENDURE (v) तिष्ठति (व्या, c 1) v TO LAST, REMAIN

ENDURING i e lasting व्यायिन् (f नी), चिर

ENEMY (1) शत्रु, *who never made an e* अज्ञातशत्रु, Vc, *a prostrate e* पराजितपतिता शत्रु, Mr, (2) रिपु, *attack on the e's side* रिपुपक्षा भिक्षोय, Vi, (3) वैरिन् (m), *g eat e* वैरिचर, Ku, (4) अरि, *to the e of Yamuchi* (i e Indra) नमुचैरखे R, (5) पराजित, *victory over the e's* पराजितशत्रु, Ki, (6) द्विष, विद्विष्, or द्विषन् (m), *e's of Gods* द्विषिष Ku (7) पर (an ambiguous term), *by stronger e's* मन्त्ररक्षै परै Ku, (8) परिपन्थिन् (m) rare, (9) शत्रवन् (rare) v OPPONENT

ENERGETIC (1) वीर्यशन् (f. ती) (=strong powerful), (2) तेजसिन् (f. नी) (=spirited) v ACTIVE

ENERGETICALLY वीर्यादि (=erg uly) (2) सह तेजसा (=aurate 'ly), (3) वीर्ये समाश्रित्य (=vigorously), (4) अतन्द्रित (=actively)

ENERGY (1) तेज v SPIRIT, (2) वीर्यं v VIGOUR, STRENGTH, (3) उद्योग v ACTIVITY

ENFEAWE (v) (1) दुर्बलीकरोति, (2) वीर्ये हरति (इ e 1) v TO WEAKEN

ENFEAWE, D (1) दुर्बलीकृत्य (f या) v WEAR

ENFEAWE I The act (1) दुर्बलीकरणम्, (2) वीर्यचय II The state (1) दुर्बलीकृतता (2) निर्बलीकृतता, (3) क्षीयमान

ENFEAWE दुर्बलीकरोति, e (the ministers) one by one एकैकं दुर्बलीकृत. Mah v ENFEAWE, TO WEAKEN, ENACIATE, BREAK DOWN To became e d दुर्बलीभवति

ENFEAWE I The act दुर्बलीकरणम् II Weakness q v दुर्बलीकृतता [ददी

ENFEAWE Ph eel this estate to me भाटकेन भूमिमिमांसां सम्पूर्णं भोगाय

ENFEAWE expr as above

ENFORCE (v) I To compel q v II To force q v III

To give force to प्रबलयति (nomi.), प्रबल' (f. ली) करीति. IV. To carry out चरुतिष्ठति (स्त्रा, c. 1.). V. To confirm, support : q. v. : द्रढयति (nomi.).

ENFORCEMENT : expr. by verb. + q. v.

ENFRANCHISE (v) : I. To release q. v. मोचयति (मोच्, c. 10) II. To naturalize (1) पौराधिकारं ददाति (दा, c. 3) (3); (2) पौरत्व लभयति (c. of लभ्) (1). Ed : दत्तपौराधिकारः (रा, रं) (2).

ENFRANCHISEMENT I. Release q. v. . मोचः. II. Admission to the freedom of a corporation : पौराधिकारदानं (?) , पौरत्वप्रतिपादनम् (3).

ENGAGE (v. t) I. To bind, pledge : q. v. : बध्नाति (बध्, c. 7.). II. To enlist perh. भाटयति (=to hire), सञ्चालयति (c. of स्वा) (=raise). III. To attract : q. v. : आकर्षति (कृप्, c. 1.). IV. To occupy, employ : q. v. : व्यापारयति (c. of दृ). To be e.d : व्याप्तिवते (इ, c. 6.). Ed : व्याप्त. (ता, त) , सञ्चालारः (रा, रं), in the day-time while c. सञ्चालारामहनि, Me. V. To encounter q. v. : अभ्यति (इ, c. 2.).

ENGAGE (v. i) I. To promise, undertake . q. v. प्रतिग्रहीति (ग्र, c. 5) Ph. she is e.d to me : मया' प्रतिग्रुता सा. II. To enter in when the ascetic e.d in fighting : सुनी रणमुपैषुषि, Ki. , e.d in meditation : आननिरिष्ट. (टा, ट) , while they were e.d in the controversy : प्रवृत्ते च तदीर्घादे V. TO BEGIN, ENTER.

ENGAGEMENT I. A battle . q. v. युद्धम्. II. A promise to visit Ph. I have an e. today at his *अथ तद्वयहयमम मया प्रतिग्रुतम् , I could not keep my e *नाह प्रतिग्रुतं रचितु मयाह III Betrothal प्रतिग्रुतसम्बन्ध. IV. Business : q. v. : (1) व्यापार , (2) कार्पण्य , (3) कर्मम्. V. Pledge : q. v. IV. An obligation : q. v. VII. The act of engaging V. TO ENGAGE.

ENGAGING (1) छद्मकारिन् (f जी) v CHARMING, (2) रम्य (द्या, घ्य)
v PLEASANT, DELIGHTFUL

ENGAGINGLY expr by adj or verb v TO CHARM

ENGENDER जनयति v TO BEGET, PRODUCE

ENGINE, यन्त्रम् *military e* युद्धयन्त्रम्, *e driver* *यन्त्रगृहक

ENGINEER वास्तुविद्याभ्यासद (?) v EING

ENGINEERING वास्तुविद्या (?) *Civil e* पथप्रणाल्यादिनिर्माणविद्या (?) *Military e* वस्त्रपरिष्कारादिनिर्माणविद्या (?) *Mechanical e* यन्त्रविद्या (?)

ENGLISH इल्लण्डिय (या य), इरेज (जी, ञ), *knows e* *इरजी जानाति

ENGLISHMAN *इल्लण्डिनीय, इरज

ENGRAFT v TO INGRAFT, GRAFT

ENGRAINED v INGRAINED

ENGRAVE (1) मुद्रयति (मुद्र, c 10), *with my name e d on it* मध्माभाचरसु
द्रित (ता त) A r (2) उत्कीरयति (कृ c 8) *with his name e d on*
the bell मणिवन्धनीतकीर्णनामवेद्य (या, घ), Sa

ENGRAVER नामादिसुद्राकारिन् (f जी) (v)

ENGRAVING I The art नामादिसुद्राकर्मन् (n) or कला (?) II A
print expr by मुद्रित (ता, त), उत्तकीर्ण (f जी),

ENGROSS I To thicken q v II To copy in a large fair hand
खटाचरं लिखन् (लिख c 8) (?) III To absorb q v *Ph d e es*
my mind अवाधन मे मन IV To buy up परिक्रीचीते (क्री, c 9)
V To assume q v

ENGROSSER I A copyist खटाचरलेखक II. A fore staller (1)
परिक्रियन् (f जी) (v), (2) पूर्वकोट (f जी) (v)

ENGULF (1) गच्छते (यस c 1) (=to swallow), (2) प्रापयति (c of ड्रु)
(=to drown)

ENHANCE बढ़यति (c of ड्रु) v TO INCREASE

ENHANCEMENT बढ़ि v INCREASE

ENHARMONIC एकतानिक (की ङ) (2)

ENIGMA प्रहलिका v RIDDLE

ENIGMATIC AL बज (जा ङ) v OBFUSCARE AMBIGUOUS

ENIGMATICALLY बङ्ग v AMBIGUOUSLY

ENJOIN I To order q v आशि (मास c 2) II To prohibit or
restrain q v निषेधति (मिध c 1)

ENJOIN I Lat (1) भुनक्ति or भुक्ते, चप, म परि चतु, अधि, (भुज
c 1) *e m j milk* पयो मदीयमुपभुञ्ज R, *e s the kingdom of heaven*
भुनक्ति साराज्यम् Ana., (2) चतुभन्ति (भु c 1) (*prop to feel*), *e m j*
all pleasures सर्वमुपभुनक्तु, R (3) निर्विग्रहि (विग्र c 6), *e the*
beauties of youth यौनवयोर्निर्विग्रहा R II Carnally भुनक्ति
चप, P

ENJOINMENT भीष चप, म, परि, *the desire of e is over* निहता भीषेच्छा,
I *what an e in those places* स सम्भोगो यत्तादृशेषु पदेषु V

ENKINDLE सधुचयति (धुच् c 10) v KINDLE

ENLARGE (v t) I In gen (1) वधयति (c of वध्) v TO INCREASE,
(2) विस्तारयति (c of स्त) v TO EXTEND II To release q v
मुचयति (मुच, c 6)

ENLARGE (v i) I Lat वधते (वध c 1), *the fish e d there* स तत्र वधते
मत्स्य, Mah v. TO INCREASE, EXTEND II To e upon प्रपचयति
(पच् c 10), *how we will e on its different states* इदानीं तमैवावस्थाभिर्द
प्रपचामि, S v TO DETAIL

ENLARGEMENT I Extension, expansion q v वृद्धि, वि, R II
Release q v मीच III Expiration विसार

ENLIGHTEN I To lighten q v दीपयति (c of दीप्) II To
instruct ज्ञान ददाति (दा, c 3) (=to give knowledge), (2) चतुर्दन्तो-
चयति (c of मीच्) (=to open the eyes), (3) अज्ञानयति (c of माप्) (rare)

ENLIGHTENED पौष ज्ञानिन् (जा, त) v EDUCATED

ENLIGHTENMENT perh सविद् the Lord of e सविदामीय Kt \ RE-
FINEMENT, CIVILIZATION

ENLIST (v t) I To enroll q v (1) गृह्णाति (ग्रह्, c 2) (=to take), (2) उद्यापयति (c of द्यत) (=to raise) II To gain over perh निवेगयति (c of विग्) or ग्राहयति (c of ग्रह), I will e them in the cause of truth *ज्ञान सन्धार्थे निवेगयामि or सत्यपथ ग्राहयामि

ENLIST (v i) I To engage in विग्रति प्र, (विग् c 6) II To enter heartily in a cause निविशति, अभि, (विग्, c 6)

ENLISTMENT I The act v TO ENLIST II A writing *प्रवेशपत्रम्.

ENLIVEN (1) उत्तेजयति (c of निज्) (=to excite q v), (2) हर्षयति (c of हृष्) (=to gladden q v)

ENLIVENING हर्षजनन (नी, न) v JOYFUL.

ENMITY (1) वैरम्, should not make e with any one न वैरं कुर्वति केनचित् B p e towards Udaraka उदारके वैरम् D II (2) शत्रुता, (3) विषेय, (4) मादाम्, (5) दौह्य (rare), (6) विरोध (=feud)

ENNOBLE I To dignify (1) उन्नमयति (c of नम्), (2) उत् कर्षति, प्र, (कृष्, c 1), (3) उन्नत प्रादयति (c of त्रि) II To raise to the nobility *अनुरात्र or अज्जार्थे करोति

ENOUR खेद v WEARINESS

ENORMITY I Greatness चारता II Atrocious crime q v .
घोरपातकम्

ENORMOUS I Inordinate असाधारण (f ची) II Great (1) महाप्रमाण or बृहत्प्रमाण or अतिप्रमाण (f चा) (=of e size), (2) विमाल (ला ल) (=large q v) III Atrocious q v

ENORMOUSLY अव्यक्त in comp v EXCEEDINGLY

ENOUGH (1) अलम्, all this is not e for one सर्वे तन्नालमेकस्य, Mah, c of this story अलमनया कथया, h, (2) पर्याप्त (हा, प्र) I am e for all the I alshakas in battle सर्वेषामेव पथानो राजखाना मह युधि, Ram,

and so much fuel is e for cooking so much food इयत्तधीदनस्य पाका
 'यतावदिभ्यः पयाप्तम् D , (3) प्रचुर (रा र) (=abundant) Pl and I
lavs not fail e of (lit not satiated with) youth न च दमोऽधि यौवने,
Mat more than e for lund ed years consumption वर्षं शतोपभोगेऽ
 प्यक्षयम् D

ENQUIRE I To ask q v अनुयुक्ते (युज् c 1) e t of him what
 was to be given and how much किं प्रदेयं कियदेति तमन्वयुक्तः, R II
 To seek to know जिज्ञासते us uill now e into the nature of spi-
 rit प्राण किस्वरूप इतीदानीं जिज्ञास्यते, S III To examine, consider
 q v अनुसन्धाति or धत्ते (धा, c 3) personally e d into the duties
 विरादान स्वधर्मानुसन्धी M n

ENQUIRE I Asking अनुयोग uloeser I may be (you) should make
 no e याकि सायानुयोधि मे न कर्तव्यः, Mah II Seeking to know
 जिज्ञासा, e after duties धर्मजिज्ञासा M d , a subject of e जिज्ञास्यम्
 S III Examination, consideration q v अनुसन्धानम्

ENRAGE (1) क्रोधयति प, स, (c of कृप्) I tell e his क्रोधयामासम्
 B r , (2) क्रोधयति (c of कृप्), (3) रोधयति (c of हृप्), (4)
 क्रोप जनयति (c of जन्), (5) क्रोषम् उत्पादयति (c of पद्), K , (6)
 सरथ मयति (नी, c 1) R , etc

ENRAGED (1) क्रुद्ध (दा द), (2) क्रुपित (ता, त), (3) रुद्ध (दा, द) ,
 (4) सरथ (f अग), (5) आतामर्ष (वा पी), (6) आतमस्तु (मि-),
 etc To be e (1) क्रुध्यति (कृप् c 4) v ANGER, TO BE , (2)
 क्रोषम् यति (ह, c 2) , (3) मय्यु प्राप्तीति (पाप् c 5) Vi , etc

ENRAPTURE ENRAPHISH प्रहर्षयति (c of हृप्) v TO CHARM

ENRAPHISHINGLY प्रहर्षे जनयत् (f ली)

ENRICH I Lat धनित (f नी) or धनराशित (f नी) इव-ति v EN-
 TO MAKE II To adorn q v मययति (c of मय्) III To
 fertilize q v.

ENRICHMENT expr by circum v TO ENRICH

ENROLL (v) I To enlist *निवेशपत्रिकाया नाम निवेशन (c of रिग)

II To record q v III To envelop q v

ENROLLMENT I The act *नामनिवेशनम् II A register *निवेश पत्रिका

ENROOTED (1) बड्मूल (ला ल), (2) रुट्मूल (ला, ष)

EXAMPLE निर्दम्बन् v EXAMPLE

ENSANGUINED (1) रूधिरमलिन (मा न) (2) शीघ्रिताक्त (f ला), (3) असदित्व (f म्हा), etc

EXSCORCE क्षीयते (सी c 4) v TO HIDE

ENSURINE I Lit v SHRINE, TO ENCLOSE II To clench रहसि (रच c 1)

ENSIGN I A banner q v पताका II A standard bearer (1) पताकिन् (म), (2) वैजयन्तिक

ENSLAVE दासीकरोति *one who has e the whole of the three wols*
दासीकृतायेपजगद्य (या य) Ku, *there is no one who n the good qual*
ties of Kadambars do not e कादम्बरां रुपाम कश्चिद् दासीकृदिति K
To become e d दासीभरति

ENSLAVEMENT I The act दासीकरणम् II The state दास्यम्
v SLAVERY

ENSNARE पाशेन बध्नाति (बन्ध c 9) or पाशे पातति (c of पत्) (lit and fig) *To lead* पाशे पतति (पत c 1) (lit and fig)

ENUE अनुवर्तते v TO FOLLOW Eng v FOLLOWING

ENSURE ENSURE v INSURE INSCRIB

ENTABLATURE ENTABLMENT *सम्प्रतिर श्रया [*अनुच्छेदनिधय

ENTAIL (subs) I An estate *अनुच्छेदसम्पत्ति II Its rule

ENTAIL (v) I Lat to settle unalienably *अनुच्छेदनिधयेन बध्नाति
(बन्ध c 9) II Fig to bring on आश्रयि (रच c 1)

accept q v परिग्रहयति (एक c 9) V To cler h करति,
to e a l o p e आशी करोति

ENTERTAINER I A l o s t q v अयुष्माकारिण (f ची) II An
amuser q रं विनोदक III A cherisher expr ly circum

ENTERTAINING (a l y) (1) विनोदिन (f ची) (=amus ng) (2) हासकर
(री र) (=exciting langt ter)

ENTERTAININGLY (1) विनाद विदधन् (f ची), (2) हास जनयत (f ची)

ENTERTAINMENT I Hospitality q v (1) अयुष्मा, (2) पुजा
II A feast उद्घाट III Amusement q v विनोद

ENTHRAIL दासीकरोति v TO ENSLAVE

ENTHRONE (1) अभिविधति (विष् c 6), (2) सिंहासने निवेशयति (c of
विष्) (only of k ngs) v TO PLACE, THROU

ENTHROPEMENT (1) अभिविध (2) सिंहासननिवेशनम् (only of k ngs)

ENTHUSIASM I Frenzy fanaticism धर्मात्माद (?) II Warmth,
zeal q v अयुष्माद

ENTHUSIAST I A fanatic धर्मात्मा (ना न) (?) II In gen
sense peril उद्घाट (ना न) es abo t t o r युद्धीत्मा, अयुष्मादन्
(f ची) v ZEALOUS

ENTHUSIASTIC AL (1) अय (या य) (=eager zealous), (2) उद्घाट
(ना न) (=m l), (3) प्रपद्य (f लडा) (=impetuous) Pl e devo
tion निरतिमयभक्ति v EXTREME

ENTHUSIASTICALLY (1) निरतिमय (=extremely), (2) सीक्षादन् (=
eagerly), (3) सीक्षादन् (=madly)

ENTHUSIASTIC उपनयननिमनम्

ENTICE (v) (1) हरति (ह c 1) (=to allure q v) not e. d b j t l e r
te la ions अयुष्म विनोदनाकरै R (2) म सीमायति वि, (c of लुभ)
(=to tempt q v) if any one e s a n l d e f i l e s t h e g r l यदि कधि
दश वाता विनोद नागदिय न D

ENTICEMENT I The act (1) हरणम्, (2) प्रलोभनम्, वि II
Alluring object प्रलोभनम् वि

ENTICER प्रलोभक v TEMPTER.

ENTICING v ALLURING, CHARMING

ENTICINGLY (1) प्रलोभ्य, वि, (2) मनी इत्या

ENTIRE I Complete, whole q v (1) हस्त (f हस्त), (2) समय
(मा स), (3) अक्षय्य (द्या, द्य), (4) अविकल (ला, ल), (5) निविन
(ला, ल), (6) अविन (ला ल), (7) समस्त (मा, ल) II Not golden
q v prob अविकल (ला, ल)

ENTIRELY I Completely q v (1) काश्चन, (2) साकल्येन, (3)
समयम्, (4) अक्षय्यम्, (5) सर्वथा (=altogether), (6) by adj II
Solely comp.* with एक, *whose life depends e on water* . अलौकिक-
मन्त्रोक्ति (ता, त), M n , of e peaceful character मन्त्रोक्ति (mfn), Is

ENTIRENESS **ENTIRETY** (1) काश्चनम् (2) साकल्यम् (3) समयता, (4)
सम्पूर्णता v **ENTIRE**

ENTIRE (v) I To call, name q v (1) अनिदधाति (मा, c 3),
(2) उदाहरति (इ, c 1) II To give a claim to expr by अधिनार
or अर्हति (अर्ह, c 1) or भाग (mfn) in comp, *who are not e d to
share* विभागनधिकारिण, Mit, *how is the youngest e d to the
kingdom in preference to the eldest* कथं ज्येष्ठमतिक्रम्य कनिष्ठान् राज्य-
मर्हति, Mat, *in the absence of the former, the latter is e d the
property* पूर्वस्थाभावे धनभाग्यतर, १

ENTIRE (v) (1) सन् G, (2) भाग, G

ENTOMB निदधाति धा, c 3) (= to bury)

ENTOMBMENT c : burial in a tomb v **ENTIAL**, **TOMB**

ENTOMOLOGIST *कीटविद्याविद् (mfn) विद्यारद दा, द)

ENTOMOLOGY *कीटविद्याम्, कीटविद्या

ENTOMOLOGICAL (pl 203) *अन्यत्र

ENTAIL (1) चञ्चलम्, (2) पुरीतम् (n) (rare)

ENTRANCE (subs) I The act or right of entering प्रवेश, न, *for our e* अन्नाक प्रवेशाय, V p, *give me e* दीहि मे प्रवेशम्, Mu, *e see*

*प्रवेशनयन्त्रकम् II A place for e प्रवेश, *at the e of a car an town* कसचिद्वगरस्य प्रवेशे, P 17 6 v DOOR, PASSAGE

ENTRANCE (v) I To put in a trance मोह जनयति (घञ् c 10), लप्तादयति (c of एह), etc *Ed* मोहादिह (एह, ए), मोहादिहित (ता त) II To enrapture हृद्ययति (c of हृप्)

ENTRAP (1) दधाति (घञ्, c 9) (when the meaning is, clear) *by means of nets, looks, and other devices for e ping fish* जालवद्विज्र प्रवृत्तिभिर्मेष्यमनोपादे, Sa v, (2) पाशे पातयति (c of एत) v TO ENSNARE

ENTREAT उपपन्नदयति (हृन् c 10) R v 58 v TO BEG, IMPLORE

ENTREATY (1) अभ्यचना or मार्चन by e e, *by adv ces* अभ्यचनानिधीप दर्शय k, (?) यात्रा v REQUEST

ENTREATY दासिज्यराजानम् (?)

ENTRUST (v t) निविदयति (विप्, c 6) *should e all work to k* यन्नि सप्तक्षायांसि निविदेत, M vii 59, *is the secret kept you were entrusted with* रक्षाते भवता रक्ष्यनिविप V ii, (2) व्यासति, वि (वस, c 4) or व्यासीकरीति (with sim cons) *e ng wife to sons* सुतविमल पत्नीक, V, (3) नि दधाति or धत्ते (धा c 3) (with sim cons) K l, (4) निवशयति (c of शि) (rare) *all work was e el to you* तदि निविशितसर्वकार्ये Mu v

ENTRY I The act of entering प्रवेश, न, *en (your) e* प्रवेशे, R vi 24 *getting an e with difficulty* अयमवि लम्बप्रवेश, Yu II A passage for entering प्रवेश v ENTRANCE (iii) PASSAGE III That which is entered expr by verb *this is an erroneous e* *इदम्प्रमाद्विश्रितम्, *to make care of* v ENTER (ii)

ENTWINE (v) परि वेष्टयति (वेष्ट्, c 10) (= to encircle, surround q v)
 ENUMERATE I To count सख्याति (ख्या, c 2) II To recount,
 mention q v आख्याति (ख्या c 2), *e the Kings of England*
 *इत्यष्टी शराणां नामानि कथय

ENUMERATION आख्यातनम् v MENTION, RECITAL

ENUNCIATE I. To predicate लक्षय or कथयति (कथ्, c 10) II
 To pronounce q v उच्चारयति (c of चर)

ENUNCIATION I Predication लक्षय- or कथकथनम् II Mode of
 utterance उच्चारणम् III A declaration उक्ति

ENCLOSE (v) (1) युजयति, चर, (युज्, c 10) (= to veil), *eed in noc*
hernal darkness रानीतिनिराशुश्लिन् (ता, त), Ku, (2) परि हणोति or
 वारयति (व, c 5 and 10) (= to enclose) *e ing the whole Lanka* लङ्का
 समस्तां परिवार्य, Ram v also TO ENCIRCLE, CONCEAL

ENVELOPE (subs) *प्रववेष्टनम्

ENVENOM (v) I Lit दिषेथ लिप्सति (लिप्, c 6) or दिप्थि (दिष्ट्,
 c 2) or चनक्ति (चघ्, c 9) II Fig *eed glance* दिषेथ
 दिप्थि कटाक्ष Ma, 'eed tongue of calumny' विषाळा विषमजिह्वा

ENVIABLE स्पृहणीय (या य), *of e prowess* स्पृहणीयशीर्ष, Ku III 20

ENVIER (1) ईर्षिन् (m) (2) असूयक, (3) मन्त्रारिन् (m)

ENVIOUS (1) ईर्ष्यिन् (f ची), *e, hateful, discontented ईर्ष्यो हृत्पसन्नुष्ट*, II
 (2) नान्तरिन् (f ची), *e of others rise* परहृदिमन्त्रारिन् (f ची), Si, (3) माभ्य
 सूय (या य), (4) ईर्ष्यालु (mfin) (5) असूयापरीत (ता, त), etc

ENVIOUSLY (1) ईर्ष्यम् (2) साध्यसूयम्, (3) समसरम्

ENVIOUSNESS v ENVY

ENVIRON (v) परिहृणीति (ह c 5) v ENCOMPASS

ENVIROUS परिसरा or परिसरविषया (म pl) v SUBORD

ENVOY दूत v AMBASSADOR

ENVY (subs) (1) ईर्ष्या v JEALOUSY, (2) अभि असूया, *who has ena*

tel you're केनाध्यसूया ते जनिता *Isu*, (3) मात्सर्यम् *close nuns are*
o taste l w th the feeling of e मात्सर्यरागीपदताम् (mfn), *Ki*

ENVY (८) I In bad sense (1) अनूयति, अभि, (nomi) (with dat.),
 (2) ईर्ष्यति (ईर्ष्य c 1) (rare with dat), (3) better ly c ibs II
 In good sense स्पृहयति ते (स्पृह c 10) (with dat), *I e the King*
Dasarathas स्पृहयामि रामे दशरथाय V:

EPACT annual e सुषमन्द्रस्यराक्षसम्, *conting e* अहमन्द्रसाक्षरम्

EPAULET स्त्रियाभरणम् and sim comp's (?)

EPHEMERAL I Diurnal q v II Short-lived क्षणमद्भुर (रा ८)

V TRANSIENT

EPHOD परिकर (?) ८ GIRDLE

EPHOR *परिदर्शक *I ally* *परिदर्शकत्वम्

EPIC Ph e *joem* महाकाव्यम् *e joet* महाकाव्यलेखक etc

EPICENE स्त्रीपुलिङ्ग (का ३)

EPICURE भोजनचक्षु *Let* विषयासक्तचित्तम् (mfn) (=sensualist q v)

EPICURIAN I Lit *एपिकोरीय (या द) II Luxurious विविष्ट
 (दा द) III Given to indulgence (1) इन्द्रियसुखनिरत (ता त)
 (2) विषयासक्त (जा त)

EPIDEMIC I A ly व्यापक (f पिक्ता) II Sib* व्यापकव्याधि,
 मारि (=pestilence).

EPIGLOTTIS उपजिह्वा प्रतिजिह्वा, अलिजिह्वा

EPIGRAM सुद्रकविता (?)

EPIGRAMMATIC AL I Lit expr ly comp II Concise pointed
 q v कथु (ः fi)

EPIGRAMMATIST सुद्रकवितालेखक (?)

EPILYPSY (1) अपकार, (2) भागरम्

EPILEPTIC (1) अपलारिन् (f पी, c (2) भृगुरिन् (f पी)

LEILOUTE उपमहार

EPICHAHY I Iit आशिर्भाय v APPEARANCE II A festival

*आशिर्भायपर्वन् (n)

EPISCOPAL expt by comp, e jurisdiction *प्रधानाचार्याधिकार, e church आचार्यधर्ममन्दिरम्

EPISCOPALLY *प्रधानाचार्यै (ins pl) [*प्रधानाचार्यवर्ग

EPISCOPATE I A bishopric q v II The body of bishops

EPISODE उपाख्यानम्, उपकथ

EPISTLE पत्रम् v LETTER

EPISTOLARY expt by पत्रम् e style *पत्ररीति, e correspondence *पत्र सवाद

EPITAPH *स्मरणमण्डनम् v INSCRIPTION

EPITHALAMUM (1) मङ्गलगीतम्, (2) विवाहगीतम्

EPITHET विशेषणम् V

EPITOME (1) सारसङ्ग्रह (2) सत्तेष (= abridgement)

EPITOMIST सारसङ्ग्रहकर, सत्तेषू (m) (= abridger) *

EPITOMIZE (1) सारसङ्ग्रह करोति, (2) सन्निपति (अध्या c 6) (= to abridge), (3) सन्निपति (अध्या c 4) (= 2)

EPPOCH (1) काल (= time) (2) युग (= age)

EPROSE काव्यविशेष

EPROSE v EPIC

EQUABILITY समता v EVENNESS, EQUANIMITY

EQUABLE सम (ना म), e temperd समरुति, B: v EVEN, UNIFORM

EQUABLY समम् v EVENLY, UNIFORMLY

EQUAL (adj) I Alike (1) सम (ना म) I do not see any one greater than or e to Rama पण्डानि समानादधिक सम वा नाच्यम्, B, e share समभाग, B: , (2) समान (ना म), e in caste and number समाना जातिमव्यया D: , to (men) of e valour, lineage and nobleness समानवीर्यावयवीर्येषु B: , (3) तुल्य (व्या, व्य) (= matching, like), of

e strength दुव्यशक्ति (mf.n.), M n ; (1) सदृश (शी, श) (=दुव्य), *with those, who are not his e.s.* चनाकसदृशेषु, Mu. II. Adequate (i) सम (मा, म), (2) पर्याप्त. (मा, म) (=enough ; q. v.) III. Equitable सम (मा, म). IV Indifferent. सम (मा, म) or समान (ना, न)

EQUAL (subs.) (1) expr. by adj. सम (मा, म) or समानः (ना, न), *with e.s.* समैः, H , *tuo e.s.* : समानी, B ; (2) समानजनः, *before e.s.* समानजनसमक्षम्, M. n.

EQUAL (v. t.) I To be e. to expr by adj., *but does not e me : penances* ननु तपसा मे सम, Vi. II. To make e. to (1) expr. by adj., (2) समीकरोति or समानीकरोति.

EQUALITY . I. Lit. (1) साम्यम्, *bearing e. with the thunder of Jupiter* षष्ठमिना मघीना साम्यं यतः Kt. , (2) समानता , (3) तुल्यता II. Evenness तुल्यता. III. Uniformity समता.

EQUALIZATION (1) समीकरणम् ; (2) समानीकरणम्.

EQUALIZE : (1) समीकरोति , (2) समानीकरोति , (3) by adj v. EQUAL.

EQUALLY : (1) सम or समानम्, *treats his servants e.* सम शब्देषु दर्शते, P ; (2) तुल्यम् ; (3) सदृशम् , (4) by adj , *the battle was e. matched* तुल्यपतिर्विन्दुः अभूत् युद्धम्, R.

EQUANIMITY (1) समता, *by e.* समतया, R. १८ ६. ; (2) समवृत्तिता ; (3) समभावा ; (4) समचित्तता.

EQUATION (1) समीकरणम्, *quadratic e.* : वर्गसमीकरणम्, Vy.

EQUATOR : I, Terrestrial (1) भूपरिधि ; (2) भूकक्षा. II. Celestial . (1) व्योमकक्षा, and sim comp.s ; (2) आकाशपरिधि , Gan.

EQUATORIAL Ph. e region निरक्षदेश , Go.

EQUERRY, EQUERY . I. A stable : (1) मन्दूरा , (2) गजिशाला , (3) अश्वशाला. II. An officer : मन्दुरापाल , K.

EQUESTRIAN (subs) अश्वारोहः v. HORSEMAN.

EQUESTRIAN (ah) I Pertaining to horses (1) अश्वीय (या य),
 (2) आश्व (इ या) (3) आश्विक (की, व) II Pertaining to horse-
 men expr by tat comp

EQUIANGULAR (1) समकोण (षा, ष), (2) समानास (इ या), etc

EQUIDISTANT (1) समदूर (रा र), (2) समानान्तर (रा, र), etc

EQUILATERAL समभुज (जा, ज) I *triangle* समविभुज, *e pentagon*
 समपञ्चभुज, and so on [(2) सुलभृत (ता, त) (१)]

EQUILIBRIUM समस्रति (2) *Vis To be in e* (1) समष्ट (ता, त),

EQUINOCTIAL विषुवतीय (या य) *The e line* (1) विषुवरेखा, (2) विष-
 ववदम्, (3) विषुववृत्तम् *Su The e sun* विषुवस्त्री दिगन्तर, *Su A*
point अश्विन

EQUINOX (1) विषुवम् (2) विषुवत् (न) *Vernal e* गृह्याविषुवम्
Autumnal e ज्येष्ठाविषुवम्

EQUIV (v) (1) सञ्जीवनीति, *well e led* सुमन्त्रित (ता, त), (2) वा कन्वर्ति,
 उप, (दृष्ट, c 10) *v also TO ADORN, ACCOUTRE*

EQUITAGE I Lat (1) सजा (2) आकल्प *Ph personal e* शरी-
 रीयकरणानि, K II *Retinue* q v परिवर्त

EQUIPMENT I The act (1) सञ्जीकरणम्, (2) वा कल्पनम् उप
 II *Equipage* q v सजा

EQUIPOISE समस्रति v EQUILIBRIUM

EQUITABLE I Of men न्यायपरायण (इ या) II Of acts न्यायम-त
 (ता त) v JUST

EQUITABLE न्यायिन or न्यायत v JUSTLY, FAIRLY

EQUITY न्याय, *e governs in the conflict of two codes of law* दृष्ट-
 विरीये न्यायी बलवान् I v JUSTICE

EQUIVALENT (ah) (1) तुल्य (या, य) v EQUAL, (2) तुल्यार्थ
 (का क) (in meaning) (3) तुल्यरश्मि (या, य) (in force), (4) तुल्य-
 (या य) (in value)

EQUIVALENT (subs) I An e thing expr by ११ II In chemistry *तुल्यम्

EQUIVOCAL वक्र (क्रा, क्) V AMBIGUOUS

EQUIVOCALLY वक्र V AMBIGUOUSLY

EQUIVOCATE (v) (1) वक्रोक्तिं करोति, (2) भद्भि करोति

EQUIVOCATION (1) वक्रोक्ति , (2) स्फुटभिन्नायै वच , Si

ERA (1) काल V TIME, (2) शर or शक (sp of Shalivahan) (3) मङ्ग (of Vikramaditya)

ERADICATE (1) उन्मूलयति सम्, (मूल c 10), *an enemy can be easily e d* विपक्षमूलयितुं सुकर, Ki it "0 (2) उद्धरति (इ, c 1), *I will e the ene / today* शत्रुमयोद्धरिष्यामि Ram, (3) उच्छिन्नति (दिद, c 7)

ERADICATION (1) उन्मूलनम्, (2) उद्धरण or उद्धार, (3) उच्छेद, e of *but* उच्छेदी क्षयन, Ki

ERASE I To efface १ v प्रभाटि (मज्ज c ३) II To destroy १ v कपति (कप्, c 1) *all e ing fate* सर्वकथा भवितव्यता, Ma

ERASURE लोप (?) V OBLITERATION

LEP पूर्वम् e this इत पूर्वम् V BEFORE

ERELONG (1) अतिरेक, (2) अतिराम्

ERECT (adj) I Of posture perh उन्नत (ता त) II Raise I uplifted १ v उन्नत (ता, त) *with e jebrous e* उन्नतम् (न भु) Ph *his has become e (from joy)* पुलकितो बभूव

ERECT (v) I To set up, plant १ v स्थापयति (c of स्था) II To build १ v (1) निर्मायति (मा c ३), (2) करोति (=to make) III To exalt १ v उन्नमयति (c of नम्) IV. To establish, found १ v स्थापयति

ERECTION I Planting (1) स्थापनम् स, (2) प्रतिष्ठापनम् II Build ing निर्माणम् III Exaltation १ v

ERECTLY prob उन्नतकायेन or उन्नतो (f ता) भूत्वा

ERECTNESS : उन्नता, ल' : v. **ERECT**.

ERE WHILE : किञ्चित्पूर्वम् : v. **SOMETIME, BEFORE**.

EREMITE : (1) वरुणगर्ही, Vl. ; (2) आरुणकः, Vl. : v. **HERMIT**.

ERME : I. An animal बहुलजातीयजन्तुविशेष. II. Its fur : *कर्णोप
लोमन् (n.) III. The dignity of judges . *कर्णविलोमपरा. (m. pl.).

EROTIC : v. **AMATORY**.

ERR (v.) . (1) धनति, रि, (भग्, c. 1.), *that you may not e. again* . मा मूषो
विभवेदिति, Mah. ; (2) पथः or मार्गात् अस्ते (यु, c. 1.) or धनति, ते
(धग्, c. 4.) (= to wander from the right way), Ki. ; (3) उत्पद्येन
or उन्मार्गेण गच्छति (गम्, c. 1.) or धनति (धाव्, c. 1.) (in moral sense), U.

ERRAND शब्देश . v. **MESSAGE**.

ERRANT . I. Wandering q. v. : परिगमिन् (f. ची). II. Wild : q. v. .
उद्धत (भा, न).

ERRING (adj.) : (1) भान्तः (ना, न्), *e.-minded भानवृत्ति (mfn)*, M. n ;
(2) व्यभिचारिन् (f. ची), *un-e. knowledge ज्ञानमव्यभिचारि*, N. d.

ERRONEOUS . (1) भ्रममूलकः (का, क), *this reading is e.* . इतिपाठस्तु भ्रम-
मूलक, Va. com. , (2) प्रमादिकः (जी, क), *e interchange of things*
प्रमादिको वस्तुपरिवर्तिः, M. n ; (3) मिथ्या (=false) in comp., an e.
inference मिथ्यानुमानम्, N. d.

ERRONEOUSLY : (1) भ्रमात्, (2) प्रमादेन, (3) भ्रान्ति, Go ; (4) मिथ्या
(=falsely q. v.).

ERRONEOUSNESS : (1) भ्रममूलकम्, (2) प्रमादिकत्वम् v. **FALSITY**.

ERROR . I. A mistake q. v. : भ्रम. II. An inaccuracy अशुद्धम्.

III. Deviation : उन्मार्गगमनम् IV. Fault, sin . q. v.

ERST पुन v. **FORMERLY**.

ERUCT, ERUCTATION v. **DELCH, BELCHING**.

ERUDITE . I. As applied to men . पण्डित (ण, त) v. **LEARNED**.

II. As applied to any science etc. v. **ABTRUSE, IMPOUND**.

ERUDITION (1) पाण्डित्यम् (2) वैदुष्यम् (rare)

ERUPTION I A bursting forth (1) नि सरणम्, (2) निर्गम II .

Of the skin *what are these* *किं निर्गतमस्त्रे \ RIMPLE, ITCH

ERUPTIVE expr^y verb निर्गच्छति (गृन् c 1) or नि सरति (छ, c 1) .

ERYSIPELAS (1) उदरं, (2) दह

ESCALADE I Su¹ prob अस्त्यद्, न II Verb आम्कन्दति (कन्द, c 1) (?) अदधति (लङ्, c 10) (=to scale)

ESCAPADE खलितन, k

ESCAPE (v t) I To get out of (1) मुच्यते वि, परि-, (pass of मुच्) (with abl), *who es the great enare* यो महापाशात्मुच्यते V c, (2) सरति, उच् निर्, उच्, अभि, (तू c 1) (=to cro s, overcome), *with out e ing an accusat on* अभिधी-मनिस्वीर्द Y, *to e death* मृत्यु सरति, V. II To avoid q v परिहरति (हृ c 1), *infamy has been e d* परिहृतमयम्, Ma III Of observation, etc *e l l e not ce of the g and* न लक्षितो रक्षितो न, *it e d l is not ce* स एतन्नालक्ष्यन् (लक्ष. c 10)

ESCHEAT (s bs) cap by c rcum v to ESCHIEAT

ESCHIEAT वञ्चयति (वञ्च c 10) v to AVOID

ESCONT (subs) (1) cap by c rcum *attende d by a large e* मदता व लीन
रचित (ता न) (2) रक्षाधिकृतपुरुष (3) परिचर v RETINUE GUARD

ESCORT (v) अदुगच्छति (गम् c 1) *I myself e l e l e r* स्वयमेवादुगच्छामि
रतमनीम् Mr v to ACCOMPANY GUARD

ESCUENT खाद्य (खा द्य) EATABLE

ESCUCTIONS *कुनचिद्वदम् W l l a n s

ESOTHERIC रिशिट (डा ड) (?)

ESPALEIR लक्ष्मण (?)

ESPECIAL रिशप in con PRINCIPAL PARTICULAR

ESPECIAL v (1) रिशदेश (2) रिशदम (3) प्राधान्य (—pr e p a l l y q v)

ESPIONAGE I The practice of sp es दृष्टवचर anism comp s
II The r employe n t चारप्रयोग v d s comp s

ESPLANADE विरामभूमि (?)

ESPOUSAL I Betrothal दानम् व II Marriage l v विवाह
III Eng a l o p t o n पतिव्रत

ESPOUSE I To betroth ददाति व (दा c 2) II To marry
q v परिग्रह्णाति (ग्रह c 3) III To accept परिग्रह्णाति

ESSE निर्णययति (वञ्च c 10) v to SEE

ESQUIRE I An attendant सहचर II A title श्रीमान् (m) pre
f a c l

ESSAY () I To attempt व्यासति (वी c 4) II To assay q v

ESSAY (subs) I — Attempt q v II — Assay q v III —
Composition (1) प्रबन्ध (2) निबन्ध

ESSAYS प्रबन्धसमूह

ESSENCE I In gen sense पार e of besut/ सीन्दरसार M a m
e an l n cl a r s c l e सारा शीलतय D II Perfume गन्धसार (?)

ESSENTIAL : I. Lit. . expr. by comp., *e. thing* सारवत्. II. Contain-
ing essence . (1) सारः (रा, रं) ; (2) सारवत् (f. ती). III. Indispen-
sible, necessary . q. v. : *the study of the Vedas is e for an*
enquiry about duties धर्मजिज्ञासा वेदाध्ययनं नियमेनैवापेक्षते, S. Ph. : *e. oil*
‘सारतेलम्.

ESSENTIALLY : सारतः : V. ESSENTIAL, REALLY.

ESTABLISH : I. To found, settle : q. v. : स्थापयति, सं-, प्रति-, (c. of
स्था), *will e. Kaivartas in his kingdom* : कैवर्तान् राज्ये स्थापयिष्यति, V. p.
Ph. : *the e. ed church* ‘प्रतिष्ठापितधर्मः’. II. To confirm : q. v. :
स्थिरीकरोति. III. To prove q. v. : (1) प्रति-पादयति, उप-, (c. of
पद्), *does not e. his claim by evidence* : उक्तं प्रमाणेन न प्रतिपादयति, K.
b. ; (2) भावयति, ति-, (c. of सू) (rare), *a case e. ed by witnesses* साक्षिभि-
र्भावितं कार्यम्, Kat.

ESTABLISHER : I. A founder ‘स्थापक’, सं, प्रति-. II. Prover : प्रति-
पादक or by verb.

ESTABLISHMENT : I. Settlement : स्थापनम्, सं-. II. Confirmation :
स्थिरीकरणम्. III. Proving : प्रतिपादनम्. IV. System, government :
स्थिति . V. Domestic . expr. by circum. : *he keeps a large e.* बहूनि
गृहादीनि रचति.

ESTATE : I. State : q. v. : अस्था. II. Property : q. v. : सम्पत्तिः.
III. An order or class . वर्गः (?), *the third e.* (i. e. the commonalty)
‘तृतीयवर्गः.

ESTEEM (v.) : I. To think, reckon : q. v. . गणयति (गण्, c. 10.). II.
To respect, love : q. v. . बहु मन्दते (मन्, c. 4.).

ESTERN (subs) : expr. by verb, *he is held in high e. by the people*
प्रजान् बहु मन्दते : V. REGARD, REPUTATION.

ESTIMABLE : I Praiseworthy . q. v. : श्राय (ष्वा, छं). II. What can
be estimated निदण्य. (ष्वा, छं).

ESTIMATE (subs) I Of money, etc गणना (?) II Judgement

appreciation q v गणना

ESTIMATE निरूपयति (रूप c 10) v TO COUNT, COMPUTE

ESTIMATION I Lit निरूपणम् v COMPUTATION II Opinion

q v मतम् III ESTEEM q v

ESTOP *प्रतिवध्नाति (बन्ध c 9) *et id by 1 s on a deed* *सपक्षेय प्रतिवध

ESTOPEL *प्रतिवध

ESTRANGE विश्लेषयति (c of द्विष) v TO ALIENATE

ESTRANGEMENT विश्लेष्ट v ALIENATION

ESTUARY झुटमेद (?)

ET CETERA (1) आदि (nfn) *animals etc* पञ्चादय, S, (2) यद्यपि (mfn) *c tizens, v llagers etc* प्रौरजानपदप्रभृतय An

ETCH लिखति (लिख c 6) (=to draw q v)

LITERAL (1) निव्य (व्या, ल) *to the e God* निव्याय देवाय, V₁, (2) शाश्वत (वी त) *m e course* शाश्वते पयि, Ka (3) अनन्त (शा ना) (=endless), (4) सनातन (नी, न) (=ever existing), (5) सन्तत (ता त) (=incessant)

ETERNALLY (1) निव्यम् (2) शाश्वतम्, (3) अनन्तम् (4) सनातनम्

ETERNITY (1) निव्यता, (2) better by a l v ETERNAL

ETESIAN वार्षिक (की, क) v ANNUAL

ETHER I A medium *तेजीरह II A fluid *हिनद्रव

ETHERIAL I Celestial q v *c regions* जन्मस v sky II Spirit like तैजस्य (वी, व)

ETHIC, ETHICAL expr by धर्म in comp, "*c meaning* *धर्माद्य authors of e *syste as* धर्मशास्त्रप्रयोजका, 1

ETHICS धर्मशास्त्रम् (applied also to jurisprudence), धर्मतत्त्व (?)

ETIQUETTE आचार or सदाचार v CUSTOM

ETIMOLOGICAL व्युत्पत्तिविषयक (का, क) and sim expr (?)

ETYMOLOGIST व्युत्पत्तिविद् (inf) (१), व्युत्पत्तिविद्याभिरारद (दृ, द) (?),
and sum comp °

ETYMOLOGY I In gram शब्दादीनां रूपप्रकरणम् II Derivation
व्युत्पत्ति III The science व्युत्पत्ति, विद्या (?)

ECHARIST *छटपादस E ic *छटपादोय (या य)

EULOGIST (1) प्रशंसक, (2) स्तुतिपाठक (who sings eulogies)

EULOGIZE स्तौति or स्तवीति (स्तु, c 2) ° TO PRAISE

ELLOGLY स्तुति or स्तु others are pleased with false es तोषमेति वितथे
स्तवै पर Si ° TO PRAISE.

ETCHUCH (1) व्यर्थवर, (2) पथ, (3) क्षीय, (4) न्युनन A B (3)
and (4) are usually terms of contempt

EUPHEMISM *मङ्गलभाषितम्

EUPHEMISTIC Ph e expression *मङ्गलभाषितम्

EUPHONIC, -AL }
EUPHONIOUS } (1) सुस्वर (रा र), (2) सुस्वरमिश्रित (रह, र) (१)

EUPHONIOUSLY (1) सुस्वरेण (१), (२) सुस्वरमिश्रितम् (?)

EUPHONY सुस्वर (?)

EUPHORIA बहुदुःखिका

EUTHICISM शान्तिनाम (?) *शौकिप्रम

EVAKATE (१) I To empty q १ सूचीकरोति II To void q
१ *सूजति (सज्, c ७) III To desert, quit q १ व्यजति, परि,
(व्यज् c 1), c 12 De sala दारकां परिव्यज्य, Mal

EVAUATION I Of the bowels मनीषर्ग E: *घात II of a
town or fort भीष, the se ge and e by Sals रीष भीषस्य शार्दुन
Mal

EVAD (१) परिहरति (ह c 1) to e as one *आह्वान परिहरति Ph
to e observation १ TO ESCAPE (१) (11) e 1 g these ponts अमु
विमुच्ये, १

EVANESCENT : अथमहुर (रा, र) V. TRANSIENT.

EVANGELIC, -AL Ph. *a preacher* *मद्रलप्रवक्ता, **a history* मद्रलपुराणसम् ;
a truth *बाईवलातुगत सत्यम्.

EVANGELICALLY *बाईवलातुगारेण.

EVANGELIST I. A writer : *मद्रललेखकः. II. A preacher *मद्रल
 प्रवक्ता (म).

EVANGELIZE, *to e, the world* *लोकेश्वरी मद्रलं मयति (वम्, c. 2).

EVAPORATE (v. t.) I. Lit. *वाष्पीकरीति (?) V. VAPOUR ; TO DIS-
 SIPATE. II To dry up - q. v : आषामति (वम्, c. 1), R.

EVAPORATE (v. i) : I. Lit. वाष्पी भूत्वा गच्छति (गम्, c. 1.) (?). II.
 Fig, to be wasted गच्छति (गम्, c. 4).

EVAPORATION * I Lit : वाष्पीकरण (?) (turning into vapour), वाष्पी-
 मयि (?) (passing of in v.) II. Fig. चक्षः V. DECAI.

EVASION - (1) expr. by verb. v. TO ELUDE, (2) छल (=trick).

EVASIVE : वक्ष (दा, क) (v) V. AMBIGUOUS.

EVASIVELY (1) चक्षुः परिहृत्य (?), (2) वक्षोक्ता V. AMBIGUOUSLY.

EV, EVEN (subs) - I. Evening - q. v. II The evening preced-
 ing a feast पूर्ववदीप (?) III Fig. *we are on the eve of war*
 प्रयासीदति (मद्र, c. 1.) भी युद्धम् : V. TO APPROACH.

EVEN (adj) I. Level, smooth q. v. सम (मा, म), *it (the earth)*
looks e. to him मा समा मद्र पतिमति, Go. II. Equable सम (मा,
 म), *e-tempered* सममति. (मा), K. III Not odd - सम (मा, म)

EVEN (adj) - अपि (placed after the word emphasized), *where*
e the trees, e the animals are my friends यत्र वृक्षा अपि घमा अपि
 वन्द्यते मी, U. III, *very difficult to be thinned* *e when leaving सुदुर्लभ
 जालद्वन्द्वीय, K. ; *e none* अद्यापि, J, *e if v. if, not e he* सीदपि
 . . न Ph. *e so* एव. [K.]

EVEN HANDED (1) सम (मा, म), (2) समदृष्टिन् (f भी), (3) सुच्यमति (मा),

EVENING (subs) (1) सायंकाल , (2) प्रदीप , (3) सन्ध्या ; (4) विकाल ; , (5) दिनाह्न (poet) , (6) रजनीसुखम् (poet). *In the e.* सायम्, *e. and morning* साय प्रातः, Sha

EVENING (adj) (1) सायन्नम. (नी, न) , (2) प्रादोषिक. (की, क) , (3) सायंकालीन (ना, न) , (4) सन्ध्या (f स्या) ; (5) वैकालिक (की, क) , (6) by tat. comp *The e star* *प्रदीपतारा.

EVERELY (I) समम्, (2) समानम् ; (3) तुल्यम् . v. EQUALLY, UNIFORMLY.

EVENNESS I Lit : समता II. Of temper * समता, *by e, by dis* . *charging showers of wealth* समतया वसुहृदिविमर्जने , R.

EVENT I An occurrence * (1) घटना , (2) इत्तम्. Ph : *at all e s* अन्त , *in the e of यदि* v IF II Issue, end : q v.

EVENTFUL घटनाकुल * (ला, ल) (?) * MEMORABLE.

EVE-TIDE सायंकाल * v EVENING.

EVENTUAL * अन्तिम (मा, म) : v FINAL, ULTIMATE.

EVENTUALLY अन्तिमे v. FINALLY, ULTIMATELY.

EVER I At any time * कदाचिन् or कदापि, *if these e desire union* कदाचिदेवे यदि योऽस्महेत , Ku ; "*nobody e. yet hated his own flesh*" *अद्यापि न कोऽपि स्वमांसं द्विष्टे Ph *e and anon* यदा तदा. II. Always . q. v. : (1) सततम्, *e. think of the truth* सत्तं चिन्तय सततम्, J. , (2) निरन्तरम्, D : Ph : *gone for e* अयुक्तरत्नमनाय गत , *lost for e.* एकालं नष्ट (दा, ड) . E. so (=in whatever degree) * v HOWEVER.

EVER-BLOOMING दिव्यपुष्प (भा, भ) , and sim comps, *where trees are e* यत्र पादपा दिव्यपुष्पा , Mc.

EVER-GRIFF * (1) सततवह्नि (ता, त) (?) , (2) निरन्तरं (f. र्तां) (?)

EVERLASTING निरन्तरायिन् (f. नी) * v. ETERNAL.

EVERLASTINGLY v. ETERNALLY, CONTINUALLY.

FYER-MORE : I. Fore * सततम्. II. At all times * सदा

FYFRT * (1) by doubling the word, *at e. place* स्थाने स्थाने, J. , *in e.*

house गृहे गृहे, Ku., *e. six months* षण्मासे षण्मासे, P. III. 8, (2) by
 * comp with प्रति, in *e. direction* प्रतिदिग्म्, Ku., *e. day* पथ्यहम्, H,
 (3) by comp. with अनु (of rapid succession) *e. moment, e. now and
 then* अनुक्षणम्, (4) सर्वः (सर्व, वै) (when c. = all), *e. poem* सर्व
 काव्यम्, Mal

EVERYBODY, EVERY ONE : (1) सर्व, *e. is after his own interest* सर्वे
 स्वार्थे प्रगीहते, Si II. 65, (2) सर्वजन, सकली जनः, *ect, e. will say*
 सर्वे जनी पदिवति P., *e. hates the minister* सकलो जनीऽमात्यं दुष्टयते,
 Ma. 11 Ph. *delighted e. one of the citizens* पौरान् प्रलेखं ह्लादया
 चक्रे, R., *looking at e. one* प्रलेखमवलोक्य, Ana

EVERY-DAY (adj) (1) प्रात्यहिक (ह्री, क), *e. hunger* प्रात्यहिकघ्नुत्, S. d,
 (2) नियः (स्वा, त्य) (-regular), *e. present* नियदक्षिणा, Mal. १. DAILY.

EVERY THING सर्वम्, *everybody does not know e. न सर्वं सर्वे जानाति*,
 Mu.

EVERY-TIME * यदा यदा V. WHENEVER.

EVERY-WAY, IN (1) सर्वथा, (2) सर्वप्रकारेण

EVERYWHERE (1) सर्वत्र, (2) सर्वत, *you go e. त्व सर्वतोऽगामि*, Ku

EVICT निगारयति (c. of च) (?).

EVICTIOY निगारयन् (?)

EVIDENCE (subs) : (1) साक्ष्य (of witnesses), *to give e. साक्ष्यं ददाति*,
 Y., *e. may be direct and also hearsay* समवदर्शनात् साक्ष्यं श्रवणाद्येन
 सिध्यति, Yi., (2) प्रमाण (=any proof), *does not establish his claim*
by e. उक्त प्रमाणेन न प्रतिपादयति, K b, *document (=written) pos-*
session (=real) and witnesses (=oral) are e. प्रमाणं निश्चितं भुक्ति
 साविद्य, Y.

EVIDENCE (v) प्रमाणयति (nomi) V. TO EVICT, PROVE

EVIDENT (1) स्पष्ट (स, ट), वि, *although e., the lustre of his body*
was not e. स्पष्टोऽप्यविस्पष्टवपुः पद्मान्, Ki, (2) व्यक्त (क्ता, क), चमि, *very*

c f on the long wet foot steps सुञ्जतमार्द्रपदपङ्क्तिमिरायताभि R , (3) स्नुः (टा, ट), परि, to become c स्नुटीभवति S1

EVIDENT, TO BE (1) प्रकाशते (काग, c 1), M n , (2) विक्रम(स)ति (कग or कस c 1) *your untruthfulness is c from your act तव कर्मस्यैव विक्रमस्यचया S1 xv 16*

EVIDENT, TO MAKE (1) प्रकाशयति (c of काग), *who have made your intellect and character c प्रकाशितत्वकतिशीलसारा , K1 , (2) विक्रम (स यति (c of कश् or कस)*

EVIDENTLY (1) व्यक्तम् *c I have been deceived व्यक्तमपि निपलब्धा, D , (2) स्पष्टम् रि, (3) स्नुटम, परि*

EVIL (v1) I Having bad qualities (1) दुष्ट (टा ट , *quieting the c oies दुष्टपुमानि , V1 , c sleep दुष्टनिद्रा, K , (2) by दुर prefix l, c doings दुष्कर्माणि (n pl) , c speaking दुर्वाक्यम् II Not good by कृ 1 ref at an c oment कुदये , c coarse कुवर्ग c eye कुदृष्टि*

EVIL (subs) I Mischief calamity q v अनिष्टम् II Wickedness q v दुष्टता

EVIL (ad) v BADLY

EVIL MINDED (1) कुमति (mfs) , (2) दुराचार (रा, र) , (3) दुष्कृति (mfs) v WICKED

EVILICE दृश्यति (c of दृश्) v TO SHOW, MANIFEST

EVisCERATE अन्वापि अपनयति (नी, c 1) or अपीहति (उह c 1) (with gen) [(=to draw out)

EVOKE (1) आहवति (हे c 1) (=to call) , (2) निष्कर्षति (कृष, c 1)

EVOLUTION I Development उद्भेद *c of affection अनुसामसीद्भेद, Ma II A series परस्परता III In arith सूक्ष्मात्म (f*

EVOLVE (v) I To disclose q v विस्फोटति (ह, c s) II To emit q v

EVULSION (1) लुचनम् अव, उत् , (2) पाटनम् उत् , रि

LowE . (1) मेघो, (2) मेरी ; (3) उरणी ; (4) एडका.

• LowER : कमण्डलुः : v. FITCHER.

Exact (adj.): I. Precise : q. v. : यथायं (यं, यं). II. Accurate, punctual : q. v. : सखितः (ता, तं).

Exact (v.) : निक्षेपति (कृष्, c. 1.) : v. TO EXTORT, TAKE.

Exaction : I. Extortion : q. v. : निक्षेपः, यं. II. That which is exacted : perb. निक्षेप, -प (after लब्धोडनं).

Exactly . I. Precisely, accurately : q. v. : यथायं. II. Nicely : सुखम्. Ph. *these are c. alike* नास्ति कयिदनयोर्विशेषः ; *c. so* एतद्व. v. JUST (adv.).

Exactness : I. Accuracy : q. v. : यदता. II. Nicety : q. v. : सुखता. III. Carefulness . q. v. : सखितता. IV. Regularity : q. v. [c. 10.1.]

Exaggerate (v.) : perb. वडयति (c. of हृष्) or अधिक' कययति (कय्).

Exaggeration : (1) expr. by verb. ; (2) अयुक्ति' or अतिमयोक्ति' (= hyperbole).

Exalt : I. Lit. : उन्नमयति (c. of नम्), *e. ed by the echoes* : प्रतिस्वनेन उन्नमिता (ता, तं), Ki. : v. TO LIFT. II. Fig., to elevate : (1) उन्नमयति, नम्- or उन्नति' or ससुन्नति' नयति (नी, c. 1.), प्रापयति (c. of आय्), etc., *c. some* नापिप्रययुन्नति, Mr. ; (2) उन्नमयति, नम्-, (c. of त्रि), *e. ing* (his) process by arms अयोर्विशुक्तायविष्यन्, Vi. III. To elate : उन्नमयति (c. of नम्), *c. Dasarahis* : दशरथमुन्नमयति, An.

Exaltation : I. The act. उन्नमनम्. II. The state : (1) उन्नति, नम्- ; (2) उन्नमः, नम्-.

Exalted : (1) उन्नतः (ता, तं), नम्-, *bending the c.* उन्नतान्नमयन्, K., (2) उन्नित (ता, तं), नम्-, *in a very c. minister* अयुक्ति' नयति, Mn. ; (3) उच्चै. (= high), *a more c. place* उच्चैश्च पदम्, Kn.

Exalted, to be : उन्नमति (नम् c. 1.), *as if the sky was c.* दीर्घनामे, Ki.

EXAMINATION परीक्षा, *e of ge is* खपरीक्षा, Mal , *e in-chief*
 *पूर्वपरीक्षा, *post morte is e* , *मेतपरीक्षा, *e of urine* मूत्रपरीक्षा, Bha ,
after e (of a book) परीक्षा Mal

EXAMINE (१) परीक्षते, स, (ईच c 1), *one should e and then form*
association सङ्गत परीक्षा कर्तव्यम् Sa , *shall e a sickman by look,*
touch and questions दर्शनस्पर्शनप्रश्ने रोगिण परीक्षते, Bha , *shall*
not e witnesses in all cases of violence साक्षिषु च सर्वेषु न परीक्षेत
 साक्षिण N ४

EXAMINER (1) परीक्षक or परीक्षिन् (m) *e of coins* नाणकपरीक्षी, I ,
 (2) प्राश्निक (by questions) *your Reverence should take the post of e*
 भगवत्या प्राश्निकपदमध्यासितव्यम् Mal

EXAMPLE I Lit (1) उदाहरणम् *I am an e of it* तस्याहमङ्गुदाहरण
 भूता D VI (2) निदर्शनम् *with es* सनिदर्शन (ता न), L (3)
 दृष्टान् *an e of the real* दुर्बलानां दृष्टान् M n ४ also INSTANCE
 II Fig = way q ४ "to give e" पद्यान् दर्शयति (e of दृग्)

EXAMINATE I Deid q ४ गतजीवित (ता, त) II Spiritless,
 dejected q ४

EXASPERATE I To enrage q ४ (1) उत्कीपयति (e of कुप) ,
 (2) मद्योन्मयति (e of सुभ) II To aggravate रधयति (e of ह्य)

EXASPERATION I Irritation उत्कीपनम् II Increase इति

EXCAVATE (1) खनति ४ TO DIG (2) विदारयति (e of ह)

EXCAVATION I The act (1) खननम् (2) विदारणम् II A cavity
 or hollow q ४ खातम्

EXCAVATOR I A digger q ४ II A machine *विदारिणी

EXCEED (१) (1) अतिक्रामति or क्रामयति (क्रम c 1 and ४) (2)
 अल्लेति (इ c १) L १ ४ TO SURPASS EXCEL

EXCEEDING (=prec) (1) exir ly verb (2) by अति in comp (rare)
e hum in spiritual proies अतिमानुषदायकम् (ता ल) D

EXCERDING, EXCERDINGLY (adv) (1) अति *you are e arrogant* अतिदि
नासासलिष्यते, V: , (2) अत्यन्तम् *e proud अत्यन्तमानिन्* (f नी), Mu ,
(3) अतिमात्रम् , (4) अतीव v also EXTREMELY, EXCESSIVELY

EXCEL (v t) (1) प्रकथ्यते, or उद् (pass of कृद्) (=to be drawn up)
(with abl) *no bold e s Vishvavira in greatness म धनु विद्यामिवा*
महत्वेन कथिदपर प्रकथ्यते, V: 1 , (2) अतिवर्तते (कृद्, c 1) (=to be
beyond), *what is eulogy to you whose digni e s the range of eulogy*
का ते क्षुति क्षुतिपदादतिरक्तवाय V: , (3) अतिर्गते (गो, c 2) (=to be
beyond), *in this your Excellence e s your ancestors* पूरात् महामात्र
तयातिर्गते R v 14 , (4) अतिरिष्यते (pass of रिष्) (to be more)
(with abl) , *truth e s even thousand horse sacrifices* अथमे
असहस्रादि अथमेनातिरिष्यते, II iv , (5) अधरयति (nomi) (=put
down q v) *e ling the sages in his pure acts* अग्निर्देवैर्भो
मधरयन् युधिष्ठिर, Ki vi. 24 , (6) तिरस्करीति (=to eclipse
q v), Mn , (7) अभिमनति (भृ c 1) (=to humble q v),
e ling the fragrance of other flowers अभिमुताम्यङ्गमुमपरिमलम्, h ,
(8) जयति (जि, c 1) (=to conquer q v), hi i 19 , (9) ईषयति
(c of शो) (=to put to shame) Ki xiii 41 , (10) निन्दति (निन्द्,
c 1) (=to censure q v), Gi ii 6 v TO SUPPRESS

EXCELLENCE I Superiority (1) उत्कर्ष or प्रकथ , (2) उत्कृष्टता,
(3) विमिष्टता v also GREATNESS LOFTINESS II Any good
quality गुण or महद्गुण or विमिष्टगुण

EXCELLENCE I Excellence q v II A title श्रेष्ठ (f श्रेष्ठ)
(applied to kings and ministers) , महामात्र (दा, दा)

EXCELLENT I Admirable, eminent q v (1) उत्कृष्ट (दा, >),
(2) विमिष्ट (दा >), (3) प्रकथ (दा >) *the bird parrot is of e.*
form गुह्यपक्षी प्रकथय, S p b II Extreme q v

EXCELLENTLY adv by अति v. also AFFIRMABLY, WELL,

EXCEPT (v.): I. Trans. . to leave out : (1) वर्जयति, वि- (वृज्, c. 10) ; (2) अपास्यति (अप्, c. 4). II. Intrans., to object : q. v.

EXCEPT (conj.): यदि न : V. UNLESS.

EXCEPT, EXCEPTING (prep.) (1) by parts वर्जयित्वा, विहाय, अपहाय, मुक्ता, etc. (with acc.) e. your acceptance of Sita सीताया स्वीकारं वर्जयित्वा, M. n. ; e. Damayanti विहाय भैरवीम्, N. r. 13. , (2) अन्ते (with acc or abl.), e. the sum अन्ते रवेः, Si. r. 33. v. also ECT, WITHOUT.

EXCEPTION (subs) E. Excluding वर्जनम्, वि-. Ph. : with the e of वर्जयित्वा (with acc) v. EXCEPT (prep.) II. To rules etc. अपवाद, e. to theft अपवादपद, Viv. ; like precepts by e.s अपवादैर्वि-बोद्धव्यं, Ku. II. : 7. III. Objection : q. v. : आपत्ति.

EXCEPTIONABLE : v. OBJECTIONABLE.

EXCEPTIONAL . i. e. uncommon : अपावर्त्य (f. स्त्री)

EXCERPT : I. उद्धरति (हृ, c. 1.). II. Subs : expr. by उद्धृत (ता, त).

EXCEPTION : I. The act : उद्धरणम्. II. Excerpt : expr. by उद्धृत. (ता, त).

EXCESS : I. Lat . (1) आधिक्यम्, (2) अतिरिक्तः, M. n ; (3) often by अल्. : अधिक (का, क) or अतिरिक्त (जा, ङ), when there is e of bile पित्तैरधिके, Bha. ; e. population अतिरिक्तजन, M. n. To be in e. of अतिरिच्यते (pass. of रिच्) (with abl). II. Intemperance, dissipation : q. v. : perh. अतिभोगः.

EXCESSIVE : (1) अति- in comp, e. rain अतिवृष्टिः ; e. drinking अतिपानम् ; (2) अतिशय- in comp., e. devotion अतिशयभक्तिः ; (3) अत्यन्त (न्ता, न्तं), e. crying अत्यन्त रुदितम्, R. ; (4) नितात्, (न्ता, न्तं), (5) सातिशयः (या, यं) : v. ABUNDANT ; MUCH.

EXCESSIVELY : (1) अतीव, e. agitated अतीव व्याकुलितचित्तः, P. ; (2) नितात्तम्, e. fond नितात्तवचन, R ; (3) सातिशयम् . v. EXCEEDINGLY.

EXCHANGE (subs.) I Lat. : विनिमयः, how many pomgranates are to

be got in e कति दाडिमानि लब्धानि तद्विनिमयेन भवति, *L1* , *e of qualities* -
 सुखानां विनिमय, *K1* - *v* also CHANGE, INTERCHANGE Ph *take*
my life in e of hers विहाय जीवितं तस्या मृदाय मम जीवितम्, *bill of e*.
 *विनिमयपत्रम्, *e is in favour of London* *लण्डनायुक्ती विनिमय II
 E place ऐतिषत्वर (?), *विनिमयघट्टम्

EXCHANGE (v) (1) मयते, नि-, (gen) विनि, (मे, c 1), (2) परिवर्तयति
 (c of इव) (=change q v), (3) by circum, *e these for fuel*
 इमान्दत्ता वाहान्याहर, D

EXCHANGEABLE विनिमेय (या, य), विनिमययोग्य (या, य)

EXCHEQUEER I Treasury q v कीष, *lord of the e* कीषपति

II A court q v

EXCISEABLE (adj) *उपगुल्कारं (f ही)

EXCISE (subs) i c e duty *उपगुल्क

EXCISEMAN *उपगुल्कपादक

EXCISION उत्छेद *v* EXTIRPATION, DESTRUCTION

EXCITABLE (1) उत्तेजनोप (या, य), (2) कीपन (दा, न) (=irritable)

EXCITANT दीपन (नी, न), Br

EXCITATION • I Lit (i) उत्तेजनम्, सम्, (2) उत्कीपनम्, (3) उद्दीपनम्
 (=kindling) II Causing जननम्

EXCITE I To stir up (1) उत्तेजयति, सम्, (c of तिज), *I will e the*
king's servants to release my friend सहृद परिपीडणाय भरीन्द्रभत्वावृत्ति-
 जयाणि Mr, *speech e ing an enemy* मवीरुत्तेजनकरे वाक्, Sali, (2)
 उत्कीपयति (c of कृप) (a stronger term), *to e head ache* शिरः प्रवृत्त
 कीपयति, Vi, (3) उद्दीपयति (c of दीप्) (=to kindle q v) II.
 To produce, cause q v. जनयति (c of जन्), *to e envy* ईर्ष्या
 जनयति, M n.

EXCITEMENT I Exciting उत्तेजनम् II. Agitation, emotion q v
 सचोभ III That which excites उत्तेजनम्

EXCITER (adj) (1) उत्तेजक (f शक्ति) (2) उत्कीर्णित (f भी)

EXCITING (adj) (1) उत्तेजक (f शक्ति) (2) उत्तेजनकर (री र)

EXCLAIM गदति (गद c 1) V TO SPEAK, cry OUT

EXCLAIMER वक्ता (f जी) V SPEAKER

* EXCLAMATION आक्षेप V CLAMOUR NOISE

EXCLAMATORY I Expressing exclamation आक्षेपव्यञ्जक (nn) *

II Using exclamation आक्षेपिन् (f भी) (l)

EXCLUDE (V) I To turn out reject (1) वद्विच्छेदीति, (2) नि सारयति

(c of छ) II To hinder q v निषेधति (सिध c 1) III To

except वर्जयति (वज c 10)

EXCLUSION I Turning out (1) वद्विच्छरणम् (2) नि सारणम् II

Exception वर्जनम् वि परि III Pejection प्रत्याघ्यानम्

EXCLUSIVE I Exclusive (f रिका) II Not shared by others

अनन्यसाधारण (f ची) or अनन्यसामान्य (f न्या) Pl c of lone

अद्वारीह्यतिरेक or अद्वारीह्यतिरिक्त (ता ल)

EXCLUSIVELY अनन्यसाधारणम् अनन्यसामान्यम्

EXCLUSIVELY अनन्यसाधारणता अनन्यसामान्यता

EXCUBITATE (1) उद्गायति (c of मू) (2) परिकल्पयति (c of रूप)

EXCUBITATION (1) उद्गायनम्, सम् (2) परिकल्पनम्

EXCOMMUNICATE I Lit समाजान् वद्विच्छेदीति Et समाजवद्विच्छुत

(ता त) अपवाचित (ता त) V II To forbid q v

EXCOMMUNICATION समाजवद्विच्छेदनम्

EXCORIATE अक्षयपीडयति (पीड c 10) (w th gen)

EXCORIATION I Lit अक्षयपीडनम् II Spoliation q v

EXCREPESCIT (1) उद्धार (2) अक्षय (प) स्वर V DURE OPDURE

EXCRESCENT (1) उद्धारित (ता त) (2) अक्षय स्तुत (ता त)

EXCRESCENCE आदिभार V also EXCUBITATION

EXCRETE (1) उत्सृजति (सज c 6), (2) नि सारयति (c of छ)

EXCRETION I The act (1) उत्सर्ग , (2) निःसारण II Excrement q v उत्सार

EXCRETORY (subs) *मलस्राहिनी

EXCRUCIATE (v) चत्यन् व्यथयति (c of व्यथ) v TO PAIN, EXCEEDINGLY
Ph *ei g / a i* मर्मच्छेदिनी or चरुनुदा वेदना

EXCULPATE (1) मोक्षयति वि परि, (c of यप) *if he does not c / i i self* नाम्नाम शैदिशोधयित् Y (2) मोक्षयति (मुच् c 10) (= to free) (when the meaning is clear)

EXCULPATION (1) मोक्षन वि, परि, (2) मोक्षनम् (= freeing)

EXCURSATORY *excr ly comp, e eu lence* मोक्षप्रस्ताव

EXCURSION I Expedition अभिद्रव *To make an e* अभिद्रवति (द्रु c 1) Mah II A strip q v *to make an c into Cashmere* क्षात्रीराष्ट्रदु गच्छति III Deviation, digression q v

EXCURSIVE I Int पर्यटनशील (ला, ल II Fig सर्वांगीभूति (f नी)

EXCUSANT (1) मर्त्यणीय (दा य), (2) क्षमाय (व्या य)

EXCUSE (v) I To absolve मोक्षयति (मुच् c 10) II To forgive
parlon q v मर्त्ययति (c of यप्)

EXCUSE (subs) I Penance मोक्षनम् II Forgiving मर्त्ययम्
"an e fr u तत्सर्वथाय III Plea, apology उत्तर (= reply)
IV That which e v *excr by verb* *"at all the c of youth*
मैत्राक्षेनीरिद्ध मर्त्ययितव्यम्

EXCUSLESS (1) अनर्त्यणीय (या य), (2) अपमान (f इ)

EXCRADIF अतिगद्गित (ता त) v ABOMINABLE, DETESTABLE

EXCRATE I To curse q v कपति (कप c 1) II To test late q v अनुकते

EXCREATION I Curse q v शाप, अभिशाप II Any thing detested अगद्गित (ता त), अतिगद्गित (ता त)

EXCUTE I To accomplish, carry out q v अनुकति (कप, c 1),

to e and ler शासनमन्त्रिष्ठति R II Of d eds करीति III To
put to death q v व्यापादयति (c of पद) Ph abo t to beed
बध्यमान (ना न) Mu

EXECUTION I Accomplishment (1) अनुष्ठानम् (2) निष्पादनम् (3)
निर्वाह II Of d ed करणम् III Putting to death व्यापादनम्
Pl place of e बध्यभूमि Mu

EXECUTIONER घातक बधाधिकृत (?)

EXECUTIVE (aly) I Pertaining to execution expr ly comp e
l ty अनुष्ठाननियोग e po er *अनुष्ठानसमता II Fitted for execution
(1) कार्यक्षम (मा स) () कार्यकुशल (ला ख) and s n comp e

EXECUTIVE (ub) *अनुष्ठानाधिकृता (m pl) अतिरक्तमशासका (n pl)

EXECUTOR (n) EXECUTRIX (f) I A doer q v निष्पादयति (f
ती II Of a will *व्यापादयानुशासक (f सिका)

EXECUTORIAL I Executive q v II In law *अनुष्ठय (या य)

EXEGETIC निरुति & EXPLANATION

EXEGETE EXEGETIST व्याख्यात (f ती) () व्याकृत (f र्ता)

EXEMPLAR आदर्श & MODEL [lic]

EXEMPLARY (1) expr ly आदर्श (2) प्रशस्त (सा स) (= commendat

EXEMPLIFICATION expr ly verb & BELOW

EXEMPLIFY (1) उदाहरणम् or इष्टानाम् or सनिर्दर्शनं स्वष्टीकरोति or स्वष्टी
करोति (2) उदाहरति (उ c 1) these have been ed in order तन्
क्रमोदाहृत I iv

EXEMPT () शीलयति (मुच c 10) & TO FREE RELEASE

EXEMPT (aly) expr ly निर or दीत pref d e from b tl and decrep
t le शीतशस्त्रप्रस (mfn) Ku v 22 v FREE FROM DEVOID OF

EXEMPTION (1) मुक्ति & FREEDOM (2) ly der e from anx ety
निवृत्तिता शीतविक्रता etc

EXEMPT 1 शीतयति शी क 2) श्लाघि 1 con 1

EXERCISE (pl) (1) और्द्ध्विकम्, (2) अभ्यसिका

EXERCISE (subs) I Application, employment q v प्रयोग II Performance, practice q v अनुष्ठानम् III Exertion (1) व्यायाम place of e व्यायामभूमि, ha, (2) यत्न, परि-, took e with non maces यद्योद्धेन यत्नमकरोत् K, tied with e परिश्रमकाल (ला, ल), ha IV A disquisition, task q v

EXERCISE (v) (1) व्यायाम करोति, (2) यत्न करोति

EXERCISE (v t) I To use q v प्रयुज्ते (युज् c 7) II To practise q v अभ्यसति (भस c 4) III To discipline शिक्षयति (e of शिक्ष) IV To cause to e व्यायामं कारयति (e of क), ha V To afflict आयासयति (e of यत्न)

EXERT (v) I To e oneself यत्न करोति v TO ENDEAVOUR, ATTEMPT II To employ, apply q v प्रयुज्ते (युज्, c 7)

EXERTION व्यायाम from e आयासान् S; v EFFORT

EXFOLIATE परिपुटति (पुट् c 6) (1)

EXFOLIATION परिपुटनम् (?)

EXHALATION I The act (1) उद्गार, (2) उत्सृष्ट II That which is exhaled perh उद्गार v

EXHALE (1) उद्गिरति (गृ c 6), to e a smell परिमलम् उद्गिरति, Me, (2) उत्सृष्टयति (सृष्ट c 6) (= to throw up) v TO EMIT

EXHAUST (v) I To empty q v शून्यीकरोति II To dry up q v शोषयति (e of शप्) III To consume खय or परिषय करोति IV To weary क्षेद्यति (e of क्षिद्)

EXHAUSTION I Emptying (1) शून्यीकरणम्, (2) रिक्तीकरणम् II Dry ing up शोषणम् ति, उत् III Consumption खय, परि IV Fatigue q v क्षेद V Dejection खानि, अरसाद

EXHAUSTIVE क्षमिन् (f क्षी) परि

EXHAUSTIBLE खस्य (या य) v INEXHAUSTIBLE

EXHIBIT (1) दर्शयति, प्र, उत् (c of दृश्) v TO SHEW, (2) प्रकटयति (no mi) or प्रकटीकरोति, *discharged the magician who had used skill* प्रकटीकृतपाठक विद्येश्वर विसमर्ज, D, (3) व्यचयति (c of व्यच्), *bring your good fortune* श्रीभाग्य ते व्यचयन्ती, Me

EXHIBIT (subs) निदर्शन (?)

EXHIBITION I Display (1) दर्शनम् प्र, (2) प्रकटीकरणम् II A show प्रदर्शनी (?) III A scholarship इति (or fully) द्वापदिति .

EXHIBITIONER (1) इतिभुज् (nfn), (2) द्वापदितिभोगिन् (f नी)

EXHILARATE उल्लासयति (c of लम्) v TO CHEER, DELIGHT.

EXHILARATING (adj) (1) उल्लासिन् (f नी), सम्, (2) उल्लासकर (री, र).

EXHILARATION उल्लास v CHEERFULNESS, DELIGHT

EXHORT (v) प्रोत्साहयति (c of सह) v TO INCITE, ADVISE

EXHORTATION प्रोत्साह, न v INCITEMENT, ADVICE

EXHORTATIVE, EXHORTATORY (1) by comp, (2) प्रोत्साहक (f दिका)

EXHORTE प्रोत्साहक v INCITER, ADVISER

EXHUMATION उत्खननम् *e of a corpse* शरीरखननम्

EXIGENT (v) उत्खनयति प्र (खन् c 1)

EXIGENCE, EXIGENCE *e of business* कार्यगौरवम्, *in the presence of a crisis* वर्तमाने कार्यसंकटे, *in this* अस्मिन् काले v URGENCY, IMPORTANCE, CRISIS

EXIGENT (adj) गुरुतर (रा, र) (=very important)

EXILE (subs) I Banishment ए व निर्वासनम् II The person ए निर्वासित or विवासित or प्रवासित (ता, त)

EXILE (v) निर्वासयति (c of वस्) v TO BANISH

EXIST I To be ए व अस्ति (अस् c 2), *everybody would believe that he does not* ए सर्वे श्रीकी दाहमस्तीति पत्नीयाम् S, (2) वर्तते (हत्, c 1),

II To live, remain ए व, तिष्ठति, अस्, (स्था, c 1)

EXISTENCE (1) अस्तित्व (as opposed to non c) *e of God* ब्रह्मास्तित्वम्,

S (2) अवस्थान or स्थिति (=continuance), *but I e a l des*
triction अवस्थितिताया S (3) जीवन (life q v)

EXISTENT वर्तमान (दा न) *To be e v TO EXIST*

EXIT (1) निष्क्रम (2) निर्गम (3) निर्यापन *Exit (n drama)* निष्क्रान्त (दा
 न) *Exit (pl) or e omnes* निष्क्रान्ता सर्वे V

EXODUS (1) निर्यापन *e of the Jews* *इह्रदीना निर्याप (2) निर्गम अ

EXONERATE शोधयति (e of ग्रह) v TO EXCULPATE

EXORABLE (1) अनुनय (या य) (2) प्रसादनीय (या य) (3) *or ly*
circum, he is e अ अनुनय गृह्णाति or प्रसादयितु शक्य

EXORBITANCE EXORBITANCY v EXCESS EXORBITITY EXTRAVAGANCE

EXORBITANT अव्यधिक (का क) v PACESSIVE EXTRAVAGANT

EXORBITANTLY अव्यधिकतः v EXCESSIVELY

EXORCISE (1) भूत दूरीकरीति, (2) भूतविनाश भोचयति (सुच c 10)

EXORCISE भूतापसारणम् भूतप्रतिषेध

EXORDIUM मुखवचन v PREFACE

EXORTERIC साधारण (जी य) (?)

EXOTIC निदेशीय (या य) (- fore gn q v)

EXPAND (v t) प्रसारयति (e of स) v TO SPREAD EXTEND OPEN

EXPAND (v i) प्रसरति (स c 1) v TO SPREAD EXTEND

EXPANSE प्रसर v EXTENT *Ph in the e of Iealon* विस्तृतमसि

EXPANSION प्रसार or प्रसर v EXTENSION SPACE

EXPANSIVE (1) प्रसारिन् (f ची) (2) प्रसरिन् (f ची) v also DIFFU
 SIVE

EXPATRIATE I To rove q v II To enlarge q v प्रपचयति
 (पच c 10)

EXPATRIATE खराष्ट्रादिप्रवासयति (e of नस) I v TO BANISH

EXPATRIATION खराष्ट्रादिप्रवासनम् v BANISHMENT

EXPECT (1) अपेक्षति (दृष्ट c 1) (- to look forward) *e ag the force*

fall of the लोः उत्पद्यते सिद्धनिपातमुच्यम् R , (2) उत्प्रेषते (इत् c 1)
 (-I) V n (3) तत्प्रति (तत् c 10) (*to fancy* q v), (4)
 सम्भावयति (c of भू) (=to believe q v), (5) प्रतीक्षते (ईत् c 1)
 (=to wait for q v)

EXPECTABLE उत्प्रेक्ष्य (f चII) or उत्प्रेक्षणीय (या य) v TO EXPECT

EXPECTANCE EXPECTANCY I Expectation q v II Hope आशा

I EXPECTANT उत्प्रेक्षक v CANDIDATE

EXPECTATION I The act expr by verb *I was in c of it* तदद्दमु
 यम् II Hope q v आशा, *it is beyond o's e's* आशावीतमेतत्
 III Promise q v

EXPECTORATE उद्गिरति (उद् c 6) v TO SPIT

EXPECTORATION उद्गार v SPITTLE

EXPEDIENCY I Fitness q v युक्तता II Self interest q v

EXPEDIENT (a l j) उचित (ता त) v FIT PROPER

EXPEDIENT (subs) उपाय v MEANS SHIFT

EXPEDITE I To hasten q v त्वयति (c of त्वत्) II To des
 patch q v विद्युजति (द्युज c 6)

EXPEDITION I Haste q v त्वत् II Departure q v
 यात्रा v also ATTACK

EXPEDITIOUS त्वत्विह (ता त) v QUICK

EXPEDITIOUSLY त्वत्ति v SPEEDILY HASTILY

EXPEL निरप्यति (अप c 4) v TO BANISH DRIVE AWAY

EXPEND व्ययते (व्य c 1) or व्यय करोति v TO SPEND

EXPENDITURE व्यय *heals of e increased* व्ययमुत्पाद्यते D VIII

EXPENSE व्यय परि *e's connected to the con no l e's* व्यय पश्यसमुद्रव
 Y and who have e's and no t come निराया व्ययवलय Y at the
 e of food भक्ष्येन H b

EXPENSELESS (1) व्ययहीन (ता त) (2) व्ययशून्य (ता त) etc

EXPIATION I The act (1) शोधनम् (2) मार्जनम्, (3) पावनम् At
 II The means (1) प्रायश्चित्तम् (2) प्रायश्चित्तनम् V:

EXPIATORY पावन (शोधन), *the* पावनी विधि, Pa Ph *e ceremony*
 प्रायश्चित्तम्

EXPIRATION I D uth end q v उद्वसन II C ssation q v
 उद्वसन III Emission q v उद्गार IV Breathing out
 निश्वासनम्

EXPLANATORY *Pa e notes* व्याख्यान or अथव्याख्यानटीका

EXPIETIVE (subs) : *e e word* पादपूर्वकशब्द

EXPLICABLE (1) *exp* by verb, (2) व्याख्येय (या य)

EXPLICATE (v) (1) विवक्षीति (ह c 5) (2) व्यष्टयति (e of व्यष्टा) Can

V TO EXPLAIN

EXPLICATION विवक्षि V EXPLANATION

EXPLICIT (1) स्पष्ट (टा ट) (2) स्फुट (टा ट) \ CLEAR

EXPLICITLY (1) स्पष्ट, हि , (2) स्फुट, परि-

EXPLICITNESS (1) स्पष्टता हि , (2) स्फुटता, परि, हि हि 27.

EXPLORER (v) महागर्धन विदीर्षित (pass of दृ) or स्फुटि (काट् c ७) (P)

EXLODERD (adj) : *e rejected* (1) निरस्त (f स्ता), (2) दृग्गृहीत (ता त)

IV To put q v ददाति (दा, c 3) V To e a chill चपति
धति (व्यच् c 4), D IV

EXPOSITION (1) विवृति, (2) व्याख्या (= explanation q v)

EXPOSITOR विवृतिकार v EXPLAINER

EXPOSITORY Ph e index सूचिपत्रम् *

EXPOSTULATE वक्ष्यति (वक्ष्, c 10) v TO REMONSTRATE, REASON

EXPOSTULATION विद्वत्तर्क v REMONSTRANCE, DISCUSSION

EXPOSTULATORY विद्वत्तर्कमय (यी, य) (?)

EXPOSURE I Disclosure विवृति II showing पदार्थनम् Ph
e ill the sin आतपलङ्घनम् Sa, noril erie उत्तराभिमुखता

EXPOUND (v) विवृणोति (वृ, c 5), it has been eel in Tatva'arumud
विवा तत्वकौमुद्याम् D s v TO EXPLAIN

EXPOUNDER विवृतिकार v EXPLAINER

EXPRESS (v t) I To press out of (1) निष्कर्षात् (व्यच् c 1), (2)
निष्पीड्य गृह्णाति (ग्रह् c 9) II To indicate, exhibit q v व्यनक्ति
(व्यच् c 7), your iiter ew e es vroid ness मन्दीयदर्शनयोग्यता व्यनक्ति
Si, or it e es 'jou a e sa j ng false अथवा मिथ्या वदसीति व्यपरे, ha
III To denote q v वक्ति (वच c 2) here the word beast is
intended to e ill be al अत्र जगुपदमहात्तर्यपे विवक्षित, Kav IV To
declare speak q v वक्ति what he was abo t to e विवक्षिता विरम्
Si V To send q v * विवृजति (वृज c 6) VI To re-
present q v

EXPRESS (adj) I Explicit, plain q v व्यष्ट (ष्टा, ष्ट) II
Special विनिष्ट (ष्टा, ष्ट), e messenger विनिष्टयानावह

EXPRESS (subs) I A courier जहाकरिक II An e train
*विनिष्टयानावह

EXPRESSIBLE I What can be declared (1) वक्षनीय (वा, य), (2)
वाक्येय (वा, य) II What can be squeezed निष्कर्षणीय (वा, य)

EXPRESSION I Pressing out (1) निष्पद्यम्, (2) निष्पीडाग्रहणम्
 II Declaration (1) कथनम्, (2) स्थापनम् III Significant
 indication व्यञ्जनम् IV Look q v V Phrase वाक्यम्
Here the fault is of e अत्र पापस्थैरदीप, Kav VI In arith राशि

EXPRESSIVE I Lit (1) व्यञ्जक (f झिका) (=indicative), *e of*
st is ic प्रीडाव्यञ्जक Kav, (2) वाचक (f विका) (=denoting), *day*
is not e of light दिनमिति प्रकाशमत्रमित्यर्थे वाचकम् Kav II
 Significant q v अद्यत (f ती)

EXPRESSIVENESS (1) व्यञ्जकता (2) वाचकत्वम्, (3) अद्यतता v above

EXPRESSLY (1) स्पष्टम्, (2) निश्चयं v **EXPLICITLY PLAINLY**

EXPUGN विजयते (नि c 1) v **TO CONQUER**

EXPUGNER उद्ध (f ची fi v **CONQUEROR**

EXPULSION (1) निरसनम्, (1) नि सारणम् (3) निवासनम्

EXPULSIVE (1) नि सारिन् (f ची) (2) by comp *e power* निरसनशक्ति

EXPUNGE उन्मार्ष्टि or मार्जयति (सज c 2 and 10) v **TO BLOT OUT,**
ERASE

EXPURGATE पुनति (पू c 9) v **TO PURGE, PURIFY**

EXPURGATORY पारक (नी न) Ph c 110x *निविद्धपुलकनामादलि

EXQUISITE (adj) I Excellent अत्युत्तम (मा म) II Most de
 lightful अतिरम्य (स्वा, स), मनीहारिन् (f ची) v **DELIGHTFUL,**
CHARMING III Extreme q v परम (मा, म)

EXQUISITELY expr ly 11) v also **EXTREMELY WELL**

EXQUISITEVESS I Lit (1) अत्युत्तमता, (2) अतिरमणीयता, etc
 II Extremity expr by परम (मा, म) III Sharpness
 तीव्रता

EXSCARATE शोषयति (c of दृप्) v **TO DRY**

EXSICCATION शोष or शोषणम् उन्, वि, परि, न

EXSICCATIVE (1) शोषिन् (f ची) वि, परि, (2) निशोषण (f ची)

EXTANT : I. Protruded : बहिर्गतः (ता, तं). II. Not lost : विद्यमान.
(ना, नं).

EXTASY EXTATIC : v. ECSTASY, ECSTATIC.

EXTEMPORANEOUS, EXTEMPORARY : (1) तत्कल्पकल्पितः (ता, तं) (?) ; (2)
तत्कल्पविहित. (ता, तं) (?) ; (3) तत्कालकृतः (ता, तं) (?).

EXTEMPORE (adv.) : expr. by अज्ज., delivered an address &c. *तत्कल्पवि-
हिता वक्तृतामुदीरयामास.

EXTEND (v. t.) : (1) विस्तारयति (ल, c 10.), amassing fame, &c.ing excel-
lencies उपचिन्तयन् यशः, विस्तारयन् गुणान्, K. ; (2) वसोति, वि-, प्र- (तन्,
c. 8.), to e. fame : यशसवतीति, Ki. ; (3) प्रसारयति (c. of वृ) (=to
stretch), who would e. (his) hand : क करं प्रसारयेत्, Ku.

EXTEND (v. i.) : (1) विस्तीर्णते (pass. of स्त) ; (2) वितन्यते (pass. of तन्) ;
(3) विस्तृतः or वित्त (ता, तं) भवति : v. TO SPREAD, INCREASE.

EXTENDIBLE, EXTENSIBLE, EXTENSILE : (1) विस्तारणीयः (या, यं) ; (2)
विस्तारचम (मा, मं) ; (3) by circum.

EXTENSION (1) विस्तारः (best equiv.) ; (2) विस्तीर्णता ; (3) विस्तृतिः ; (4)
वितति , (5) प्रवतिः ; (6) विस्तर .

EXTENSIVE : विस्तीर्ण (f. णीं), the sea-garmented (earth) is e. : विस्तीर्णे-
यमर्णवाध्वरा, D. ; news of Kusumapura is e. विस्तीर्णे. कुसुमपुरवृत्तान्त ,
Ku. , v. LARGE, WIDE.

EXTENSIVELY : (1) विस्तीर्णम् , (2) विस्तरैव , (3) विस्तरम् .

EXTENSIVENESS : विस्तीर्णता v. largeness, wideness.

EXTENT विस्तार, a Yojana in e. : योजनविस्तारः (रा, र). Ph. to a great
e. अतिशयम् v. EXCEEDINGLY ; to such an e. एतन्तु v. MUCH, so- ; to
a slight e. ईषत् v. LITTLE.

EXTENUATE (v. t.) : I. To thin : कृ v. : कर्मयति (c. of हृष्). II.
To palliate, to degrade कृ v. . लघयति (nomu.).

EXTENUATION लघूकरण : v. palliation, mitigation.

EXTERIOR (aly) बहि in comp V EXTERNAL, OUTER

EXTERIOR (subs) (1) बहिर् (ind), *I lo (you) e* बहिरि, *Gr VIII 7*
clanning only in the e बहिरैव मनोद्वा, H (2) बहिर्भाग

EXTERMINATE उच्छिन्नति (हिद् c ") V TO EXTERMINATE, ERADICATE

EXTERMINATION उच्छेद सम् V EXTERMINATION, ERADICATION

EXTERMINATOR (1) उच्छेदक (f दिका), सम् (2) उन्मूलयिष्ठ (f ची), सम्,
(3) उद्घात (f नी), सम्, (4) विध्वंसिन् (f नी), (5) अन्तर्जन (min)

EXTERNAL (aly) (1) बहि (in comp) *ie young e and internal dnt*
बहिरन्तर्गलमुप (min) An, (2) बाह्य (द्या, द्य), *e objects* बाह्यविषया,
S p b

EXTERNALLY (1) बहि *e suet, but internally disagreeable* मधुर बहि
रन्तरपियम् Si, *not only internally b t also e* न केवल अन्तर्बहिरपि
ह, (2) बाह्यत (rare)

EXTINCT (aly) I At an end (1) उच्छिन्न (द्रा द्र), (2) सञ्चित
(ता त) *to be e* सग्या प्राप्नोति, V p v also END II Extinguish
(1) ज्ञान (ता न), (2) निर्वात (ता त)

EXTINCTION I Putting out निवापम् II Destruction q v
उच्छेद *e of Helict uss* उन्मिषोच्छेद, Vi iv

EXTINGUISH I To put out q v निवापयति (*e of वा*), *I will e*
the fire of bereavement by q t it is life दहमुच्छ्रय निवापयति^१ निवापयानि
Va II To destroy q v उच्छिन्नति (हिद् c १)

EXTINGUISHED, BE I To go out q v निवति (वा c २) *these*
f es are not yet e निर्वन्ताद्यापि नैते ह्यववाद्वा, Mu II To be
destroyed q v व्यप by उच्छिन्न (ता द्र)

EXTINGUISHABLE I Of lights निवाप्य (f घा) II Fig
उच्छेद्य (f घा)

EXTINGUISHER of a lamp *दीपनिवापक

EXTINGUISHMENT & EXTINCTION

EXTIRPATE (1) उन्मूलयति सम्, (मूल, c 10), and all the *Andas* have been e 1 नन्दापीडूलिता सधे, Mu , (2) उच्छिनत्ति, सम् (हिंद c 7) to e enemies रिपुनुच्छिनत्ति, R , (3) उतसादयति (c of सद), e my thorns • उसादयन् कष्टकान्, K

EXTOL (1) I To raise up उन्नमयति (c of नम्) II To praise q v कीर्तयति (कृत् c 10) especially to those who e'd the excellencies of *Damajanti* विमिष्य भैमीगुणकीर्तनाकृतान् N

EXTIRPATION (1) उन्मूलनम्, (2) उच्छेद, सम् , (3) उन्नादनम्

EXTORT (x t) निष्कर्षति (कृप, c 1), to e a confession अनिष्कर्षति निष्कर्षति, to e money अर्थं निष्कर्षति R

EXTORTION निष्कर्ष, र्ण, e of money "अथनिष्कर्ष"

EXTORTER, EXFORTIONER निष्कर्षक (f विंका) (?)

EXTRA I Adj अतिरिक्त (ता त) II Subs अतिरिक्तम् III Prep v BEYOND, EXCEEDING

EXTRACT (v) (1) निरकर्षति, उत्, (कृप, c 1), to e an o! तैल निष्कर्षति • (२) निरहरति ते, उल्, (ह, c 1), will e the thorn of infant अथग शयमुद्धरे K1 To e a root (in arith) मूल निधारयति

EXTRACT (sul a) I That which is eed expr by verb II Essence (1) रस , (2) निदास (२, नियुंछ III & citation quotation expr by =दूत (ता त) IV Descent q v

EXTRACTION I The act (1) निष्कर्ष or उत्कर्ष अ, (2) निहार or निर्हरण, (3) उद्धरणम् II Lineage, descent q v Ph e of roots (in arith) मूलनिधारणम्

EXTRAFORANEOUS perh simply वहि in comp

EXTRAJUDICIAL अवरहारावधिर्भूत (ता, त) (?), अवरहारावाद्य (f जा) (?)

EXTRAMUNDANE अलीकिक (की, क), अपावित्र (वी, व)

EXTRAMURAL भित्तिवधिर्भूत (ता त) (?)

EXTRA NEOG वाद्य (f वा) v EXTRA NEI, FOREIGN

EXTRAICABIT (1) उद्धरणीय (या, य), सम् , , (2) मोक्ष (f आ), वि, परि

EXTRICATE (1) उद्धरति, सम् , *to e one's self* आत्मानमुद्धरति, V. c , (2) मोक्षयति (मृच c 10) (=to free q ८) , (3) तारयति (c of तृ) (=to save q ८)

EXTRICATION I Lit (1) उद्धार , सम् , (2) उद्धारण, सम् , (3) मोक्ष ज, परि v DELIVERANCE II Emission q ८

EXTRINSIC, AL बाह्य (घा, जी) v EXTERNAL

EXTRUDE नि सारयति (c of ह) v TO EXPEL, THRUST OUT

EXUBERANCE प्राचुर्ये v ABUNDANCE, EXCESS Ph in e of joy
हृदनिर्भर (रा र), R

EXUBERANT प्रचुर (रा, र) v. ABUNDANT, EXCESSIVE

EXUBERANTLY प्रचुर v ABUNDANTLY, EXCESSIVELY

EXUDATION I The act (1) उद्धार , (2) निटीवनम् II Flow q v III What is exuded (1) निर्गम , (2) निर्गम , (3) रस

EXUDE (v) I Trans (1) उद्गिरति (मृ, c 6) , (2) निरस्यति (चस c 4) (3) निटीवति (टीव् c 1) *some d lac* केनपिवाद्यारसी निहृत, Sa II Intrans सरति (सु, c 1) v TO FLOW

EXULT (v) (1) उल्लसति, ते (सिच, c 6) (often in bad sense), *his mind did not e* न तस्योक्तिविवे मन R , (2) प्रमोदते (मुद c 1), *we eagerly e* वय व्यया प्रमोदामहे, V :

EXULTANT (1) उल्लसित (ला ल) *of the ascetic* उल्लसित तपोनिने, V , (2) प्रमुदित (ता, त), *the e pa t of the bridegroom* प्रमुदितवरपच , R

EXULTATION (1) उल्लेख , (2) प्रमोद v Rapture

EXULTINGLY (1) मोक्षेक (2) मोक्षाम , (3) प्रमोदनिर्भरम्

EXUSTION (1) निर्दोष , (2) निर्दहनम् v TO BURN UP

EYE (subs) (1) अक्षु *in do n e s in see ng othe s faults* परदीवे-
चषदिश्वचषुष, Si *where a king places his e* यक्षिन् पाणिमयचुरारीपयति
I , (2) मोक्षनम्, वि, *shut the e s never to open again* (i e ded)

अनुनयनीलनाय निमिगील लीपने, C , *press with es shut* लीपने मीनयिला •
 नमय, Me , (3) नेतम् *the observed of Lindhels of es* नेदशतेकसचय
 (चय, चय, R , (4) नयनम् *the full of her es* अस्स वस्स नयनयुगले निप
 पात चयु, K , (5) अक्षि (n) *the thousand ed* (Iira) सुहसात् , *the*
external out of the e अलीवाच पञ्चम् Bha , (6) इम् (f), *all the*
fine-ed [companions] drunk him with (thev) es अयु इया अयुना
 सुहम् समसा , N *Blind of one e* काण (या य) *The outer corner of*
the e (1) अपाद् , (2) नयनीपाल *Before the es of* (1) समच or
 प्रत्यच (with gen or absol), *before the es of Kings* प्रत्यच क्षापतीनाम्,
 Ve , (2) by gen or loc of पञ्चम् (f ली), *before : jes* पञ्चती मे or
 पञ्चति मयि

LYE (१) निरीचते (ईच्, e 1) १ TO SEE

LYE BALL (1) तारा or तारका (2) कनीनिका

LYE BROW भू or मूलना *Agul with beautiful es* सुभू *A face with black,*
smooth, gracefully arched es अतुरकनोल्लिखिम्भूळनसाननम् D ११

EYE DROP (1) नयनजलविन्दु, K , (2) नयनसलिलम् Me , (3) नयनाम्,
 (n), Kt , (1) अयुविन्दु, D १ TEAR

EYE GLASS *उपनेत्रम्, उपनीचनम् [VIII 25

LYE LASH पञ्चम् (n), *eyes with raised es* उल्लखराजीनि विम्भीषनाणि R

EYELET, EYELET HOLE छिद्रम् १ APERTURE

EYELID (1) नेत्रच्छद , (2) नयनच्छद

LYE PIECE *नेत्रपट्टम् १ LENS

EYE SALVE अञ्जनम्, नेत्राञ्जनम् etc १ OINTMENT

EYE SERVICE प्रत्यक्षसेवा , प्रत्यक्षयुगुता

EYE SHOT, EYE REACH अक्षुर्विषय, an him comp s, *when they were*
out of e अक्षुर्विषयगतिप्राप्तेषु सिद्ध्युः, H 1

EYE SIGHT दृष्टि , *my e cannot decipher these letters* नात्र मे वर्णविभाजन
 कृता दृष्टि १ १ SIGHT

EYE-SORE : (1) अक्षुःप्लवम् ; (2) अक्षिगुत् (ता, तं), *I am his e.* : अक्षिगुत्ताय-
मस्य, D.

EYE-WITNESS : (1) दृष्टवन्माक्षिन् (f. ची) (after M.) ; (2) दृष्टवद्दृष्ट (f. ची) ,
etc.

EXRE : परिभ्रमणम् : v. CIRCUIT.

EYRIF, EYRA : कुलाय : v. NEST.

F.

FABIAN (adj) : *फावीयः (दा, यं) , दीर्घातः (दा, तं).

TABLE : I. Lat. कथा : v. STORY. II. Falschood : q. v.

FABRIC I. Texture q. v. II Edifice : q. v. भवनम्. III. Cloth :
q. v. परि.

FABRICATE : I. To build, produce : q. v. ; रचयति (रच्, c. 10.). II.

To invent : यजति (यज्, c. 6.) : v. COUNTERFEIT ; FALSE.

FABRICATION : I. Construction, manufacture : q. v. : रचना, वि-

II. Falschood : *this is a f.* : अपीकनितम् : v. FALSE, COUNTERFEIT.

FABRICATOR : रचयितृ (m.) : v. MAKER.

FABULIST : (1) कथाकार (?) ; (2) आख्यानकारा कर्ता, K. ; (3) आख्यायिका-
कारः, C.

FABELOUS : I. Fictitious : q. v. II. Related in fable : कथानिवह
(दा, यं) : आख्यानकौतवः (ता, तं).

FACADE : मुखम्.

FACE (subs.) : I In gen (1) मुखम्, *struck Yudhisthira on the f.*
मुविहिंस् मुविह्मन्, Mah. ; *with a f. beautiful as the moon* इन्द्र मुखरमुखी.

Ma., how (we) will shew our f. to men कथं भोक्तव्यं सुखे द्रव्यान्, Ana.; makes thousands of f.s. ह्यभिमित्रसहस्रादि कुरुते, K.; is it proper for a ling to turn his f. from duty किं धर्मं प्रति विमुच्यतीतिहा वाच., So., you have come before my f. (= eyes) १. १११) अन्तर्मुखमासी-
ति, Ye.; the f.s. of the quarters दिग्ग सुमानि, N.; (2) अलम्बम्; (3) रत्नम्; (4) वक्त्रम्, (5) आलम्बम्, Ph.; in the f. of the Vedantas वेदान्तेषु आगदक्षेपः, D. s. II. In Geo. 'चार्यः', K. d.; 'सुखम्, having six f.s. सप्तमुखः (श्री, प.).

FACER (v.): I. To confront (1) सम्मुख्यति (nom.), (2) अभिसाम्यति (nom.); (3) सम्मुखी- or अभिसाम्यीभवति (with gen.), *makes it f. w. with difficulty* कथमपि सन्निभसुखमकरोत्, D. v. to MEET. II. To front upon. expr. by मुख- or अभिमुख- in comp., *sing the east पूर्वमुख (f. श्री)*, *sing the north उत्तरमुख (f. श्री)*; *sing Lalshunians ललशुन्याभिमुख*, Ram III. To cover the f. of: v. to COVER.

FACET: as of a diamond: सुषम्.

FACETIOUS I. Merry, jocular परिहासशील (मा, म). II. Exciting laughter: f. conversation लसंभाषितम्, K.

FACETIOUSLY: परिहासपूर्वकम् १. MERRYLY, GAILY.

FACILE: I. Easy: (1) सुकर (ता, र), (2) अवयवायः (धा, ध); (3) अन्यायमनिराध (दा, द). II. Easy to pass: सुगमः (मा, मं). III. Mild, affable: म १. १. सद् (f. श्री).

FACILITATE: expr. by गृह्य, it will f. their union अनेन समागमसंयोग-
रयमवाप्य.

FACILITY: I. Ease: म. v.: शीकृते. II. Dexterity म. r.: आधत्तु, *shewing the f. of his hand दर्शयन् आधत्तवत्*, Ram. III. Mildness, affability: मादृक्.

FACING (sub.) 'सुखच्छद.

FACIMINE परिकल्पम् (?)

FACT (s bs) I Reality truth q v मृताय it was pe l ng
 the f मृतायथावृत्ति सा हि R, w l j don't jo t represent the f विमर्श
 मृताया न निवध्यत Mr ix II An act event q v इत्तम्

FACT IN (1) वस्तुत but : f वस्तुतत् Da com (2) द्रव्युत it is in
 f (our) abuse द्रव्युत सा तिरस्क्रिया S

FACTION I A body of combatants दलम् II A party q v
 दलम् III D scord q v भद

FACTIONS I G en to fa tion (1) कलहप्रिय (या य) (= quarrel
 son e) (2) उपजापिन् (f नी (= ntrgu g) II Belong ng to a
 f expr by comp or gen

FACTIONNESS (1) कलहप्रियता (2) उपजापिता

FACTIT OLS लविम् (मा म) v ARTIFICIAL L NATURAL

FACTITIVE Pl f object मौल कर्मन (n)

FACTOR I A manager agent q v II In artl expr ly
 circum t o s a f of ten दश द्वाभ्या भाज्य

FACTORAGE पारितोषिक (= reward) v also COM MISSION

FACTORA *कथमप्यानम्

FACTULTY I Lover q v यति II Author ty समता III
 A body of men समाज f of mel c ne *विक्रियसामज

FADE (1) I To de ay droop q v अरसीति (च c 1) II
 To lose freshness (1) घ यति परि (घे c 1) t il f l bea t j of
 f i es परिलानमुल्लसियाम् hu (०) मलिनीभवति the f ng girls d
 माता मलिनीभवतीम् N

FADE (1) (1) क्षापयति परि (c of ग्रे f s l ng the cl ap le वनमाणा
 क्षापयन् S (2) मलिनयति (nom) or मलिनीकरोति hu

FLEECE चान्द्र v LECREMENT

FAG (subs) डेट v EEL ANT {c 4}

FAG v) I To luge कथ करोति II To tire विद्यन (मिह

ΓΑΘ (γ t) (1) आयासयति (c of घञ्), (2) छिद्यति (c of छिद्य)

ΓΑΘ ΕΝΔ व्यन्त γ END, REFUSE

ΓΑΘΥ काष्ठानि (n pl) γ FUEL

ΓΑΙΛ (γ i) I In gen (1) क्षीयति अरि, वि, (सद c 1), *of feel*
exhaust आनमन्त्रम् {मन्त्र R γ TO DEPART, GO, *my limbs are falling*
 क्षीयन्ति मन आनमन्त्रि, Θ γ TO SINK, DECAY *with intellect not falling in*
ex genes कायमन्त्रेपुविपक्षधी, K γ TO BREAK, BECOME FRUSTRAT-
 ED, (2) अरयति (धी, c 4) *my strength is* अक्षिर्मन्त्रयति, K₁
 II To be deficient γ DEFICIENT I' of क्षीय (ना, न, in comp
 γ WANTING, FALL OFF

ΓΑΙΛ (γ t) γ TO DEFEAT, DISAPPOINT

ΓΑΙΛ (sibz) γ FAILURE Without f विवत γ CERTAINLY

ΓΑΙΛΙΓ (subz) I Fault q γ दीय II In money matters
 आसाद (?)

FAINT HEARTED दीनमनस (mf) & DEJECTED COWARD

FAINT HEARTEDNESS दीनमनसता & DEJECTION COWARDICE

FAINTING (s bs) (1) मूर्च्छा (2) मोह (ambiguous) *given to f* मोहपरा
यथा Ku (3) प्रलय (rare) *the end of f* प्रलयान Ku

FAINTLY (1) ईषत् (= little q v) (2) दृबल (= feebly)

FAINTNESS I Dje t on Inactivi ty q v चरसाद् II Feeble-
ness q v दीनमनस् III Dulness भाव्यम्

FAIR (aly) I Clear q v विमल (दा ल). II Beautif l q
v सुन्दर (री र Ph *the f o f sex* सुन्दर (f pl) III Frank
uprigh t q v अश्रु (mf n) IV Of complex ion गौर (री र)
or गौरवर्ण (f ला V Favourable q v VI Proper q v
युक्त (का क)

FAIR (adv) I Clearly स्पष्टम् II Frankly अश्रु Ph *to*
bid f TO PROVE *f* *and sq* *are* & JUSTLY HONESTLY

FAIR (sub) मैत्रा *Fa y f* *मित्रमित्रा & IABILE

FAIRING (s bs) मैत्रामुच्यन्(?)

FAIRLY I Expre sly q v स्पष्टम् II Justly q v न्यायम्
III Properly q v यथाह

FAIRNESS I Clearness q v वैमन्यम् (?) II Beauty q v
सौन्दर्यम् III Hono ty q v अजम् IV Distinctness
स्पष्टता

FAIR SPOKEN मित्रवत् (दा द) & AFFABLE

FAIRY I Illu on जाया II A f n ale sp r t (1) चकारम (f) *f*
r ng *असतीमन्त्रलम् (2) सुरकामिनी & also ELY

FAITH (sub) यद्वा *be ng f ll of f sal ted the gods* अहामयीभूय सुप्रबन्ध
मान्मनान् & BELIEF *To have f in* अह्वाति or धर्ति (धा c 3)
(with loc), *has ng f in gods* सुरैव अह्वन् (f ती) & *he tal f in*
Poma s p o et अर्पीन्व राघवः ॥

FAITH (interj.) : सत्य ; v. VERIFY.

FAITHFUL : I. Full of faith : (1) बहालु (मन्) ; (2) बहालु (वी, व').

II. Loyal. भक्त. (ला, ल'). Ph. . a *f. wife* पतिव्रता नारी ; a *f. husband* पतिव्रत. पुमान् (?). III. Not breaking promises : सत्यसत्यः (आ, अ') ; सत्यप्रतिज्ञः (आ, अ') ; etc. IV. Worthy of belief : विश्वसनीयः (वा, य)

or विश्वास (f. स्था). V. True यथार्थः (वा, व').

FAITHFULLY : (1) भक्त्या ; (2) बहापूर्वकम्.

FAITHFULNESS : I. Lit. : बहालुता. II. Loyalty : भक्तिः. III.

Constancy : अव्यभिचारिता. IV. Truth : यथार्थता.

FAITHLESS : I. Lit. : (1) अयथार्थता (ना, न) ; (2) बहाहीन (ना, न').

II. Treacherous : विश्वासघातिन् (f. भी). III. Disloyal भक्तिहीनः

(ना, न'). IV. Inconstant : व्यभिचारिन् (f. ची). V. Delusive : अय-

थार्थः (वा, व'). VI. In promises : असत्यसत्य (f. आ) ; and sim. comp s.

FAITHLESSLY : expr. by acc. sing. of adj. or ins. sing. of subs.

FAITHLESSNESS : I. Lit. : अयथार्थता. II. Treachery : विश्वासघातः. III.

Disloyalty : अभक्ति, IV. Inconstancy : व्यभिचारिता. V. Delu-

siveness : अयथार्थता. VI. In promises : (1) असत्यसत्यता ; (2) प्रति-

ज्ञाभङ्गः ; etc.

FALCATE, FALCATED : अगुक्त (का, क), D.

FALCHION खड्गविधेयः v. SWORD, SCIMITAR.

FALCON : श्येनः.

FALCONER : श्येनशीलिन् (f. भी), M. III. 163.

FALL (v. i.) : I. In gen. : (1) पतति, नि-, (rarely प्र-, पटि-, विनि-, आ-, से-) (पत्, c. 1), *Putana fell on the ground* : पपात पूतना भूमी, V. p. : *with the dress fell into the water* : सगताः वापतस्त्रये, Mah. ; *to fall on the Lance* : शत्रुभ्यां (ins.) पतति, Mah. ; *the glittering scimitar fell from his hand* : अस्त्रप्रतिस्पर्श पपात पाशे, R. xvii. 58. ; *rivers falling into the ocean* : अस्त्रराशिं पततीर्महो, Si. III. 75. [This use of पत् is rare.

Gen. expr. by परिग्रति, M. n. or उपैति, Mah. or प्रयाति, Ri. etc.] ; *flower-rain fell from the sky* : विपतः पुष्पाणि पपात, Vi. v. RAIN ; *we suddenly fell on Vindhyaletu* : अतर्जिता एव विश्वकर्मेतोरपरि निपतिता अ, Pri. v. TO ASSAIL ; *some rise and f.* : कीदृशुद्धितः पतति, Mr. v. TO DECLINE ; *the refuge of the fien* ; पतितमरण्या, J. ; *something else has f.en there* : अद्यत् किमप्यघोरं तव पतितं, Ana. iv. v. TO HAPPEN ; *this kingdom has f.en into the hands of Vasantabhanu* : वसन्तभावीदं खे राज्यनिदं पतितम्, D. ; (2) भग्नति, -ते or भ गते, परि, (भंश्, c. 4. and 1.), (gen. in fig. senses), *f.en on the ground* . खर्वा भट (टा, टं), R. ; *did not f. from truth* : सत्याग्रामग्रत, R. ; (3) अगते, नि, प्र, परि- (अ, c. 1.) (gen. fig.), *has f.en from the top of the tree* : तद्विश्वरादद्यापरि-च्युतः, R. ; *f.en from the path* : पददुतः (ता, त), Ki. II. To cease : q. v. : मान्यति (अन्, c. 4.), *when the wind fell वाते हसता गते*, Mah. III. To decrease : q. v. : प्रासहयेति (ऋ, c. 1.). Ph. : *to f. a sleep* v. ASLEEP ; *to fall calm i. e. to become calm* v. CALM. ; *to f. foul* v. to attack ; *to f. short* : क्षुणीभवति v. DEFICIENT.

FALL-AWAY. I. To sine : अङ्गेषु परिहीयते (pass. of हृ), Sa. II. To sink into wickedness पतति : v. TO FALL.

FALL-BACK : I. To recede : q. v. II. Not to fulfil : q. v. : (1) यशसि ; (2) अरते.

FALL-DOWN. I. Lit. : पतति, नि, अव, *as if the hot-rayed (sun) had f.en d. on the earth* निपतसुमितोऽवरग्निसुव्याम्, Ki. II. To prostrate : q. v.

FALL IN : I. To agree : q. v. II. To comply : q. v. III. To enter : q. v.

FALL IN WITH : आघादयति, उन्, (c. of चट) : v. TO MEET.

FALL OFF : (1) भग्नति, *does not f. off or decay* न भग्नति न क्षीयति, Vi. ; *spirit fs off तेज. पभं गतेति*, Ki. ; (2) अगते, (3) पतति : v. TO FALL.

FALL OUT I. To quarrel q. v. II. To happen पतति, वा, नि, स-.

FALL OVER I. Lit. : v. TO FALL. II. To revolt q. v. : *the people of Tirhut have fen o. Praharavarman* महावरवर्मणमि विदेहा जातर, D.

FALL TO : I. To begin q. v. : प्रसीति (सु, c. 2). II. To apply : निविशते, जमि, (विग्र, c. 1.).

FALL UNDER : I. To come under : *to f. u. one's power*. वशमेति, H. : v. TO COME. II. To come within : expr. by चलनंत (ता, तं).

FALL (subs) I. The act of faling : (1) पतन्, नि-, *f. of a mountain* : निरिपात, V. p. ; (2) पतनम्, नि-, प्र-, *f from a mountain* : निरे. पतनम्, H. l. , (3) अवपतनं or अवपातः (=faling down) ; (4) भग्न, प-, (rare) ; (5) अति, परि-, वि-, (rare). Ph. *coming out had a f. in front* निष्कृत्याये पपात छ, Mah. v. TO FALL. II. Death, destruction : q. v. : पत or पतनम्, नि-, विनि, *how will Rdwan brook the repeated f. of his men* कश्चनिर दमस्तुष भूयोभूय सज्जननिपात स हते, Vi. III. Down-fall, degradation : पत or पतनम्, अर, नि-, विनि, *rise and f of men* पातोपाता मनुष्याणाम्, H. ; *even f.....is equivalent to rise* विनिपातोऽपि समं समुन्नतेः, Ki. IV. Decrease : q. v. *रास, rise and f. of prices* : अर्थस ह्रिक्कात, Vy. V. Cadence . q. v. : पतः. VI. Declivity, slope : q. v. : पत . VII. Waterfall . इपात, *the f.s of the great Kosls* महाकौशीप्रपातः, Ku. VIII. A falling : पतः, *heavy f of hail* हुम्लकरकाहटिपातः, Me. IX. Felling : पत, न.

FALLACIOUS : (1) भ्रमजनन (नी, न) ; (2) मिथ्या in comp (=false : q. v.).

FALLACIOUSLY : (1) भ्रमं जनयन् (f. बी) ; (2) वचनार्थं (=to deceive).

FALLACY : I. Deception . q. v. : वचना. II. Mistake : q. v. : भ्रम .

III Logical . (1) ऐलामासः, N. d. ; (2) वास्तविक .

FALLIBILITY . (1) पतनशीलता, (2) भ्रान्तिः {?}.

FALLIBLE : (1) पतनशील. (ला, छ) ; (2) भ्रान्त (ला, सं) (=erring).

FALLING-SICKNESS ; अघकारः : व. EPILEPSY.

FALLOW (adj.) : I. Lit. : पतित (ता, तं) (*land which lies*), *f. for three years* : *is waste (land) निर्वपति* खिलन्, Viv. : व. UNTILLED. II. Pale red . पाटल. (ला, छ).

FALLOW (sub.) : पतितभूमिः.

FALLOW (v.) : (1) पातयति (c. of पत), *f.ing land* : क्षेत्रं पातयित्वा, Viv. ; (2) वाहयति (c. of वह), *to f. low land* निचां भूमिं वाहयति, Pa.

FALLOW-DEER : हरिहरिषेयः : व. DEER.

FALSE (subs.) I. Not true, not real : (1) मिथ्या in comp., *f. reply* मिथ्योत्तरम् ; *to speak f.* मिथ्या वदति, M ; (2) अलोकः (का, कं), *f. promise* अलोकनिश्चयः, Pr. १ ; *f. Nala* अलोकनलः, N. ; (3) रित्य (वा, य), *this proverb is f.* : अयं लोकरादी विदय, Ve. ; (4) सदा in comp., *f. assertion* सदावादः, K. b ; (5) अहत (ता, तं), *f. accusation* अहतानिधीयः, Si., (6) असत्यः (त्वा, त्वं). II. Uttering false hood : मिथ्यावादिन् (f. नी), (3) अदतगिर् (mfñ) ; and sim. comp.s. III. Fictitious, counterfeit : q. v. : झूट in comp., *f. measures of weight* झूटमुना-मानम्, P., *f. evidence* झूटसाक्ष्यम्, M. IV. Treacherous, unfaithful : q. v. : असत्यसम्भ (त्वा, त्वं), Sa.

FALSE (adv.) v. FALSELY. *F.-hearted* : कपटहृदय (या, यं).

FALSE HOOD : I. want of truth (1) असत्यता ; (2) अलोकता ; (3) वेतं अन्, *how could f. take a footing in their speech* कथं ग्राह्यतां निरि-
वेतयमासद् कुर्वीत, K. II. A lie : q. v. अदतन्. III. Deceit .
q. v. : वेतवम्, *unacquainted with f.* अनभिज्ञः वेतवज्ज, Sa.

FALSELY : I. Not truly . (1) मिथ्या ; (2) सदा, *deposing f.* साचा सदा
ब्रुवन्, Mit., (3) by adj. v. FALSE. II. Deceitfully : q. v.

FALSENESS . I. Lit. : अलोकता : v. FALSEHOOD (१). II. Fictitious-
ness कविमता. III. Perfidy, deceitfulness : q. v.

ADDITIONS.

PAGE.	LINE.		
7.	11.	add	निर्दिष्टः, Sr.
61.	26.	"	सुङ् (in Sanskrit conjugation).
67.	10.	after मन्त्रि add	'an a. will be heard : पुनर्व्यासारी } दृष्टः, Mr.' }
75.	19.	add	वाजकापथी .
109.	10.	"	मन्त्रेणा, Gan.
120.	8.	"	दीधामारः, Mah.
"	9.	"	दीधामारमणि, and sim ^l comp.s.
149.	1.	"	मन्त्रिण्य -न, Sa.
158.	3.	"	पञ्चममेवमेष विद्वत्तय, Nil.

CORRECTIONS.

PAGE	LINE.				
1	14	for	दि	read	दि.
3.	1.	"	वति	"	वति .
—	10	"	दे	"	दे.
4.	4.	"	पारवति	"	पारवति
—	18.	"	ध	"	ध
—	28.	"	घ	"	घी.
5	6	"	घट	"	घट.
6	3	"	घा	"	घा
—	16.	"	ने	"	ने.
7	6	"	विपक्ष	"	विपक्ष.
—	20.	"	pl.	"	ph
8	12	"	ठ	"	ठू.
—	26	"	लघाहार	"	लघाहार .
10	22	"	षा	"	षा.
12	3.	"	casualty	"	casualty.
—	7.	"	causal	"	Casual.
17	26	"	वयस	"	वयस
19	13.	"	Mr vi.	"	Mr. ix
20.	12.	"	SUREWED	"	SUREWD.
—	26.	"	सप	"	सप.
22.	14.	"	Adhesive	"	ADHESIVE.
23	12.	"	Amilitary	"	A military
—	24.	"	रक्षक	"	रक्षक .
29.	8.	"	advise	"	advise.
30.	1.	"	नीड	"	नीड.
32.	19.	"	शक्तीति	"	शक्तीति.
—	20.	"	व्यमुद्रा	"	व्यमुद्रा.
—	28.	"	अभिषेक	"	अभिषेक.

PAGE	LINE				
33	12	for	भीत (ता, त)	read	भीत (ता, त)
—	24	"	प्रसूते	"	प्रसूते
34	16	"	सूतेन	"	सूतेन
—	19	"	भाटकम्	"	भाटकम्
35	17.	"	सत्ययुगम्	"	सत्ययुगम्
36	11	"	वध	"	वध्.
37	2	"	(छा, छ)	"	(छा, छ)
—	19	"	मि	"	मि
38.	7	"	omniscience	"	omniscience
—	9	"	दृष्ट	"	दृष्ट
40	1	"	वायु सेवनार्थं	"	वायुसेवनार्थं.
43	13	"	सर्वसुखा	"	सर्वसुखा
44	28	"	वैरादिक सम्बन्ध	"	वैरादिकसम्बन्ध .
49.	2	"	शूद्र	"	शूद्र
—	3	"	विशिष्ट विज्ञान	"	विशिष्टविज्ञान
50	15	"	वन्दनीयमिति	"	वन्दनीयायामिति.
51	17	"	ल	"	लो
—	24	"	K	"	R.
53	1	"	दिद	"	दिद
—	8	"	पुव	"	पुव
53	20	"	तस	"	त
54	1	"	व	"	व
55	4	"	subs	"	subs s
—	9	"	(G)	"	(b)
56	2	"	गमन	"	गम
57	20	om t	OR		
58	13	for	(तप c 1)	read	(तप c 1.)
—	20	"	विश्वोप	"	विश्वोप
59	13	"	वार्षिक	"	वार्षिक
60	28	"	(त्र c 2)	"	(त्र, c 2)
62	4	"	क्षणसार	"	क्षणसार
—	23	"	आन्तरिक	"	आन्तरिक .
63	2	"	भागम्	"	भाग .

PAGE.	LINE.				
64	16.	for	यथ	read	यथे.
—	17.	"	शक्तुं वन्ति	"	शक्तुं वन्ति.
65.	27.	"	भणितम्	"	भणितम्.
67.	21.	"	यथ...	"	युथ...
—	—	"	(यस, c. 1.)	"	(यस, c. 1.)
68.	21.	"	(या, यं)	"	(यी, यं).
—	21.	"	CONCOMITANT	"	CONCOMITANT.
69.	7.	put	'gen'	after	'not'
—	17.	for	समन	read	समन.
—	23.	"	आर्द्रः पर्यया	"	आर्द्रः पर्यया.
71.	26.	"	पर्यन्त	"	पर्यन्त.
76.	4.	"	दी	"	दी.
77.	25.	"	उद्भान्	"	उद्भान्.
78.	1.	"	यमः	"	यमः.
79.	18.	"	तनुम	"	तनुम.
—	26.	"	व्युह	"	व्युहः.
80.	16.	"	विरचय	"	विरचय.
81.	2.	"	श्रीयम्	"	श्रीयम्.
—	21.	"	की	"	की.
83.	3.	"	रीम	"	रीम.
93.	2.	"	ATO BRANCE	"	TO AFRANCE.
—	9.	"	विभति	"	विभति.
99.	12.	"	CONCOMITANT	"	CONCOMITANT.
—	25.	"	.. ज...	"	...ज...
—	28.	"	सामाहित	"	समाहित.
101.	8.	"	धर्मावाच	"	धर्मावाच.
103.	21.	"	दुर्लभः	"	दुर्लभः.
106.	20.	"	परान्तुय	"	परान्तुय.
111.	11.	"	दुर्दम्	"	दुर्दम्.
112.	9.	"	भाष्य	"	भाष्य.
115.	22.	"	the	"	the.
116.	16.	"	वाङ्मिह	"	वाङ्मिहः.
—	20.	"	यनिह	"	यनिह.

PAGE	LINE				
129	8	for	कनकम्	read	कनकम्
130	4	"	अदनीय लक्ष्मीम्	"	अदनीयलक्ष्मीम्
131	20	"	ओमैरम्	"	ओमैरम्
134	5	"	व्या	"	व्या
138	28	"	आसम्	"	आसम्
139	10	"	आम्	"	आम्
140	1	"	भाय	"	भाय
141	1	"	दिवा	"	दिवा
—	7,	"	आवर्जनम्	"	आवर्जनम्
143	6	"	'adder'	"	'addel'
—	16	"	'edul'	"	'equil'
—	20	"	BLK	"	BEG
—	21	"	BE COVE	"	BE COVE
144	10	"	MORE OVER	"	MOREOVER
145	10	"	रिहति	"	रिहति
—	29	"	रिहति	"	रिहति
149	—	"	RIBBER	"	RIBBER
151	2	"	by	"	by
150	8	"	'comp'	"	'comp'
154	25	"	मन्त्र	"	मन्त्र
174	24	"	अपटकार्य	"	अपटकार्य
181	27	"	(विष, c 1)	"	(विष c 1)
188	3	"	ह	"	ह
191	27	"	Imaginate	"	Imaginate
192	4	"	Ille	"	Ille
—	8	of	'of'	"	'of'
194	6	for	व्या	1 ad	व्या
196	21	"	कुलम् कुलम्	"	कुलम् कुलम्
197	27	"	व्या	"	व्या
200	28	"	कुलम्	"	कुलम्
207	1	"	Do	"	'Blo'
210	12	"	त व्या	"	त व्या
214	—	"	क	"	क

PAGE	LINE				
222	2	for	रप	read	रप
—	27.	"	र	"	र
224	19	"	व्य	"	व्य
244	11	put	'c'	before	'for'
245	24	for	दक्षिणम्	read	दक्षिणम्
250	28	,	स नक्ष	"	सैनिक
251	5	"	निष्कला	"	निष्कला
251	10	,	CHIMNEY PIECE	"	CHIMNEY PIECE
258	20	"	र	"	र
259	20	,	C stick	"	C stick
260	13	"	Arithmetical	"	Arithmetical
268	7	,	off	"	off
269	7	,	मुष्टि	,	मुष्टि
—	21	,	वदथा	"	वदथा
270	15	"	र	"	र
—	22		दक्षिण	,	दक्षिण
275	19	put	(?)	after	अक्षरयुक्तिका
276	28	for	'ed'	read	'c el'
278	27	"	CONSIDER	"	CONSIDER
279	27	,	CORRELATION	,	CORRELATION
289	18	,	'Apathy	"	Apathy
283	17	"	अपथ्य	"	अपथ्य
285	1	,	समाप्ति	"	समाप्ति
297	11	,	सम्यक्	,	सम्यक्
299	11	put	'of'	before	'c s'
303	16	for	सर्वसमाप्ति	read	सर्वसमाप्ति
305	8	,	'tile	,	'style
—	16	"	(दा, दा)	"	(दा दा)
306	14	"	हति	,	हति
308	21	,	पदमन्त्र	,	पदमन्त्र
325	14	,	हृत्	"	हृत्
328	1	put	'out'	after	'r outh is'
333	5	for	सर्व	read	सर्व

PAGE	LINE				
336	10	for	शरपरीचक	read	मृत्परीचक
338	19	,	विदधाति	"	विदधाति
339	3	"	COSMOGRAPHY	"	COSMOGRAPHY
346	10	"	प्रच्छादयति	"	प्रच्छादयामि
352	5	"	विधाह	"	विधाह
353	15	"	शवदाह	"	शवदाह
356	28	"	हविमाश्रुणि	"	हविमाश्रुणि
362	4	"	animal	"	animals
371	25	,	तद्योग	"	तद्योग
373	21	"	भा	"	भ
374	27		DAME	,	DAME
377	19	,	(sum comp s)	"	(in comp s)
379	11	"	case	"	case
380	25	1 it	v	after	etc
384	4	for	IMMORTAL	read	IMMORTAL
—	10	"	(strictly)	"	(strictly)
—	21	"	Debauchery	,	Debauchery
389	6	,	DECLINE	"	DECLINE
—	—	,	शव	"	शव
394	2	"	शवशयता	"	शवशयता
403	10	,	debase	,	To debase
404	25	1 it	v	after	K
405	22	for	'accuse'	read	'accuse
407	9	"	Desert ons	,	Desertion
413	23	"	प्रचलितमिव	"	प्रचलितमिव
417	27	"	निष्कनी	"	निष्कनी
419	3	"	धस	"	धस
421	28	"	DESTEROSOMY	"	DESTEROSOMY
422	14	"	पयशयुताया	"	पयशयुताया
423	22	"	सम्पत्ति	"	सम्पत्ति
—	25	"	अयोचित	"	अयोचित
433	15	"	exact	,	exact
435	18		पातिगद्य	,	पातिगद्य

PAGE.	LINE		अधिकार	read	अधिकार.
415.	1.	for	अधिकार		अधिकार.
446.	13.	,	ambrosia	"	ambrosia.
449.	16.	"	साधस	"	साधस.
451.	16.	"	मन्दनाद्या	"	मन्दुनाद्या.
459.	7.	"	मद्यक्षिपं	"	मद्यक्षिपं.
460.	4.	"	स्थानि	"	स्थानि
—	25.	"	Distraint	"	Distraint.
466.	8.	"	शोधिन	"	शोधिन .
—	19.	"	ययताम्	"	ययताम्
—	23.	"	ompatic	"	emphatic.
472.	20.	"	d, every	"	d. every.
479.	6.	"	stretch	"	stretch
481.	3.	"	GARMENTS	"	CARMENT.
484	6.	"	As	"	A
—	26.	"	अक्षविन्द	"	अक्षविन्दु
485.	1.	"	उपसहार	"	उपसहार.
—	22.	"	सुपुष्पा	"	सुपुष्पा.
487.	10.	"	सुष्यति	"	सुष्यति.
492.	28.	"	सूय	"	सूय.
497.	15.	"	flows	"	flou.
498.	9.	"	retuned	"	returned.
501.	26.	"	विनयाधानात्	"	विनयाधानात्.
503.	21.	"	EFFLUVIUMS	"	EFFLUVIUM.
504.	18.	"	(पा, षं)	"	(षी, ष).
505.	11.	"	(ग, c. 6)	"	(ग, c 6).
—	23.	"	to	"	to
507.	9.	"	ELEMOSTNARY	"	ELEEMOSTNARY.
514.	27.	"	रत श्रुतिः	"	रत श्रुति .
515.	3.	"	PORTH	"	PORTH.
—	26.	"	सिद्ध	"	सिद्ध.
516.	11.	"	'(m.)'	"	'(n) .
517.	7.	"	EMOLUTION	"	EMOLUTION.
—	16.	"	(f. पौ)	"	(f. पौ).

LIST OF SUBSCRIBERS

[*N B*—Those who have expressed their desire of taking this book, but whose names do not appear in this list will be good enough to apply to my agents.]

HIS EXCELLENCY THE VICEEROY,

PROFESSOR MAX MULLER

W J MONEY, Esq, C S I,

Civil and Sessions Judge

E M REID, Esq,

Manager of the Cooch Behar Pay, Cooch Behar

L W HUTCHINSON, Esq,

Small Cause Court Judge of Lusteia, Chooalanga, and Pabna

R H PAWSEY, Esq,

Magte Coll, Mymensing

SYED MAHAMMAD ISMAIL,

Dy Magte, Lashore ng

BABU DEBIN BEHARI MOUFJEA,

*Manager of the state of the late Babu Ram Lashore Acl as
jeo of Muktagacha*

„ DURGHA CHARANA GHOSH,

Pleader, Mymensing

„ CHANDRA KUMAR GHOSH

Pleader, Mymensing

„ KALI SHANKAR GUHA,

Pleader, Mymensing

MOULVEE HAMID UD-DIN AHMED, B A,

Pleader Mymensing

BABU GANGA DASS GUHA,

Pleader, Mymensing

„ SHAMA CHAMAN ROY, B L,

Pleader, Mymensing

BADU ARHOY KUMAR BASU, M.A., B.L.,

Munsif, Bigumgung, Tippera.

„ BARESSAR PATRASAYAS,

Pleader, Mymensing.

„ SHASHI-SHANKAR CHATTOPADHYA,

Pleader, Mymensing.

„ PURNA CHANDRA ROY,

Govt. Pleader, Mymensing.

„ ISHAN CHANDRA CHAKRAVARTY, B.L.,

Pleader, Mymensing.

„ SHAMA CHARAN CHAKRAVARTY, B.L.,

Pleader, Mymensing.

„ MAHENDRA CH. MAZUMDAR,

Pleader, Mymensing.

„ RATNA MANI GPTA,

Head Master, English School, Mymensing.

J. PRATT, Esq., M.A.,

Jt. Magt., Mymensing.

SURGEON MAJOR J. SHAW, M.D.,

Civil Surgeon, Gaya.

SURGEON S. BORAH, M.D.,

Madras.

SURGEON Z. A. AHMED, M.D.,

Civil Surgeon, Nya Dookla.

BADU RAM DAS SEN,

Zemindar, Berhampoor.

„ MADAN MOHUN ROY,

Head Clerk, Pabna.

SRIPAD B. THAKUR, Esq., C.S.,

Bombay.

RAMA RAU, Esq.,

Mangalore.

REV. DR. K. M. BANERJEE,

*Late President of the Faculty of Arts of the University
of Calcutta.*